

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

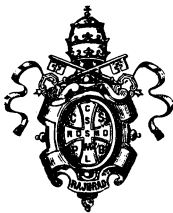
Časopis pro zbožné spolky, bratrstva mezi Čechoslovany.

S povolením duchovní vrchnosti pořádá

P. Petr Hlobil,
benediktin rajhradský,

== Ročník padesátý druhý 1918. ==

V BRNĚ.

Tiskem a nákladem papežské knihtiskárny benediktinů rajhradských.

OBSAH.

o o o o

Básně.

	Str.	Str.
M. A. Kadlčáková	4	198, 206, 218, 222, 227, 235, 244, 264, 267.
11, 16, 27, 40, 43, 116, 139, 140, 149, 173, 209, 235, 249, 253, 256.		M. Dědinský 59, 165
M. Tesařová 51		Fr. Kolbe 80, 85
56, 74, 92, 101, 104, 122, 158, 170, 178, 194,		P. V. Kubín 187, 122, 128, 137
		Bernarda 186

Pojednání nábožná.

Ve jménu Páně vpřed (Ig. Zháněl)	2	Pyšný fariseus a pokorný publikán (Ig. Zháněl) 147
Zvěrokruh (St. Pavlík)	5	Přišel k němu a spatřiv ho pohnul se milo-
Ježíškův novoroční dar (—až—)	14	srdcnstvím (Ig. Zháněl) 171
Z rozjímání sv. Ambrože (Fr. Janovský)	18,	Homilie na 12. neděli po sv. Duchu (St. Pavlík) 176
44, 70, 88, 114, 137, 161, 187, 210, 245		Zasvěcení rodin bož. Srdci Páně (Oo. Tov. J.
Jméno Ježíš (—až—)	28	na Velehr.) 178
Království Boží na zemi (—až—)	30	Sebeláska—láska k duši (Ig. Zháněl) 195
I přistoupil pokušitel (Ig. Zháněl)	37	Poslední místo (St. Pavlík) 202
Srdce Ježíšovo, smíření naše (P. R. Rozkošný) 53		Blahoslavení chudí duchem (Ig. Zháněl) 219
Věčnost Boží (St. Pavlík)	52	Očistec a osmero blahoslavenství (St. Pavlík) 226
Odpust nám naše viny (Ig. Zháněl)	67	Srdce Ježíšovo, oběti hříšníků (P. R. Rozkošný) 236
Jsmo dobrými ovečkami? (Ig. Zháněl)	75	Jesle—Kazatelna (Ig. Zháněl) 254
Byl vyzdvižen před jejich zraky (Ig. Zháněl)	98	Srdce Ježíšovo, oběti slitování 257
Obráz Srdce Páně (St. Pavlík)	129	Královna proroků (St. Pavlík) 265
Každý z nás buď Janem Křitelem (Ig. Zháněl) 129		

Hlavní úmysly.

Spása umírajících	1	společnosti 121
Vynaložení všech sil katolíků k rozluštění vel-		Svornost mezi pracedárci a dělníky 145
kých úkolů (Dr. A. Richter)	25	Obrácení Japonců na víru katolickou 169
Porozumění významu kříže (Dr. A. Richter)	49	Křest dítek 193
Povzneseň mravnosti po válce	73	Četní a svatí kněží 217
Poznání lásky neposkvrněného Srdce Marie P	97	Rozšíření a organizace Apoštolátu modlitby . 249
Království Srdce Ježíšova v rodině a lidské		

Pojednání poučná.

	Str.		Str
Stáří, čili životem vzhůru (Boh. Kyselý) . . . 9		Vojini Kristovi (St. Pavlík)	102
78, 104, 129, 153, 174, 198.		Pláč a smích (St. Pavlík)	150
Zachovávání postu (St. Pavlík)	35	Brána nebeská (St. Pavlík)	22
Jiří Belanger (J. Tagliaferro)	45	Kostel, dům útěchy (Ig. Zháněl)	241
89, 116, 140, 163, 189 211.		Účel příchodu Vykupitele (St. Pavlík)	251
Duchovní jaro (St. Pavlík)	81		

O křesťanských záležitostech.

Obrázky z katol. misii (P. Max Weinberger) 19 40, 66, 83, 111, 131, 158, 184, 206, 228, 267.

Různé zprávy.

Různé zprávy (sbíral Ig. Zháněl)	23	Děkuvzdání	24
47, 71, 93, 119, 142, 166, 190, 213, 247, 271, 272.		47, 96, 120, 144 167, 191, 216, 248,	

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Leden 1918.

Bůh pak nádeje naplní vás všelikou radostí a pokojem u víře, abyste se rozhodnili v nádeji a v moci Ducha svatého (Řím 15 13)

Spása umírajících.

(Hlavní úmysl.)

Uloženo jest lidem jednou umřít a pak bude soud, tak dí sv. apoštol Pavel. A má pravdu. Všichni musíme umřít, není nikdo vyjmut. Umřeli lidé před námi žijící, umírají lidé souvěci s námi, i my umřeme, i ti po nás žijící všichni pozumírají. Toť pravda, které nikdo nepopře. A co bude po smrti? Soud! Proto všechno záleží na tom, jak umřeme: zdali v milosti Boží nebo ve hříchu; zda s kajícností nebo nekajícně. Právě v té chvíli, kdy duše od těla se odlučuje, rozhoduje se celá věčnost její. Hrozné to okamžení, od něhož celá věčnost závisí! A právě v této těžké chvíli doráží zlý pokušitel nejvíce na nemocného, umírajícího, aby se zmocnil duše jeho.

Proto jest velmi důležité, aby umírající byl dobře ozbrojen a připraven k tomuto poslednímu boji. Nejlepší přípravou jest etnostný život a na konec přijmutí sv. svátostí umírajících. Blaze těm, kteří se sv. svátostmi posílí na cestu do věčnosti. Ale hůře je těm, kteří ani o etnostný život se nestarali a sv.

svátosti ještě zanedbají! Bože, kolik jich tak nešťastně denně umírá? Zdaž nezasluhují naši útrpnosti?

Aby se tak nestalo ani nám ani našim bližním, starejme se především o spásu duše nesmrtelné. Modleme se za šťastnou hodinku smrti, připravujme se na ni, dbejme, aby naši příbuzní, přátelé a všichni, k nimž máme přístup, se v těžké nemoci připravili k hodnému přijmutí sv. svátostí. Pečujme o to, aby včas byli zaopatřeni sv. svátostmi, aby se mohli knězi vyzpovídat ze hříchu svých, aby hodně přijali Tělo Páně jako posilující pokrm duše na cestu do věčnosti, aby sv. olejem pomazání byli posilněni k poslednímu boji a k vítězství nad tělem a ďáblem, aby milostí Boží ozdobeni objevili se před soudnou stolicí Boží. Modleme se všichni za umírající každodenně, pamatujme na ně při oběti mše sv., obětuje na ten úmysl sv. přijímání. Nebudiž nám nic těžkým vykonati to pro spásu duše, za niž sám Ježíš Kristus, Syn Boží, neváhal na kříži umřít, aby ji vykoupil a věčně spasil.

Ve jménu Páně v před.

Napsal Ignát Zbáňel.

Před nynější světovou válkou zřídila vláda japonská v hlavním městě své říše v Tokiu novou universitu, na niž byli povoláni také z Evropy někteří kněží z Tovaryšstva Ježíšova. Mezi nimi vynikal velkou odbornou učeností a podrobnou znalostí všech poměrů dalekého východu kněz Josef Dahلمان. Poblýl totiž již dříve tři leta v oněch krajinách, kam ho řád svým nákladem vyslal, aby se zdokonalil ve svém odboru. Vydal popis oné cesty, pod názvem „Indické jízdy“. Tam vypravuje: „Velký učenec a znalec všech poměrů v Číně, de Quincey žertem říkával: „Kdykoliv potkám někde Číňana, tu se před ním hluboce ukloním a pravím k sobě: Tu kráčí člověk, tří tisíce let starý.“ A jest v těchto slovech mnoho pravdy. V Číně započal, jak lze dokázatí doklady nade vši pochybnost zajištěnými, již ve století desátém před Kristem spořádaný život státní a společenský, který se udržel až po dnešní dny. Rody panovnické odcházejí v Číně jeden po druhém, ale Číňan se nemění, zůstává, jakými byli jeho praotcové, jest pevně zakořeněn v mravech a zákonech své vlasti.“

Ale co jest doba tří, čtyř tisíc let, srovnáme-li ji s věčností? Jest nepatrné období časové, které uplynulo jako okamžik. Co jest tisíc let oproti Bohu našemu, který o sobě řekl: „Já jsem alfa a omega, počátek i konec.“ (Zjev. 21, 6.). Velký sek duchem, ale postavou malý Kornelius a Lapide, světoznámý vykladač Pisma svatého, vysvětluje věčnost takto: „Věčnost jest kruh, jehož středem jest slůvko: Vždy a jehož okruhem jest slůvko: Nikdy.“ Jiní vykladači praví: „Věčnost jest ustavičné Dnes bez Včerejška a bez Zítřka.“ Tyto a jiné výroky uvádí, praví svatý Bernard: „Kdo touží po věčnosti, tomu se zhnusí přítomnost“

Všichni se pamatujeme na roz-

košný výklad o Josefovi Egyptském. Arcioteec Jakub měl dvanáct synů, z nichž byl nejhodnější co do stáří, předposlední Josef. Dostal se za otroka do Egypta, ale, protože zůstal vždy věren zákonu Božímu, smiloval se Bůh nad ním a stal se z něho první hodnostář po králi. Zavolal k sobě celou svou rodinu, i otce, který byl ještě živ. Když jej představoval králi, otázal se ho Faraos: „Kolik jest let života tvého?“ Tu odpověděl: „Dnův putování mého je sto třicet let malých a zlých.“ (I. Moj. 47, 9.) a mohl také dodatí „rychle uplynulých.“

Ano, kdyby se někdo dočkal let Methusalemových, každý řekne: Dnové rychle plynou, čas utíká, jediný beze změny jest Bůh! Jediný Bůh jest věčný. Když nastane nové období časové, Nový rok, tu se až hrozíme pomyšlení, jak rychle uplynul rok starý! Utíká den po dni; sotva si uvědomuješ, že jest ten onen den, již uplynul; sotva si vzpomínáš, že počíná prvý den v tehdni, už máš poslední den, s: botu; sotva uplynul prvý týden v měsíci, již jest tu týden poslední a tak utíká měsíc po měsíci. Utekl celý rok, stojíš opět na prahu roku nového. Proto napomínal již ve starém zákoně moudrý Širach: „Pospěš v čas a pomni na konec!“ (Sir. 36, 10.). Pokud čas, uživej ho správně k dobru a při všech pracích svých pamatuj na konec, že tě Bůh odvolá z tohoto světa, abys „kladl počet z vladání svého.“ (Luk. 16. 2.)

Nebožtík kardinál solnohradský Jan Haller měl za životní heslo slova, která se také četla pod jeho znakem: „Non revolat hora semel elapsa,“ (nepřiletí zpět, nikdy více se nenavrátil hodina již uplynulá). Proto používejme dobře každé chvíle, které nám dopřeje nejvyšší milosrdný Bůh. Věčně pravdiva zůstanou slova moudrého a trpělivého Joba, když praví: neboť aj krátká léta mijejí

a cestou, kterou se již nenavrátím, se ubírám.“ (Job 16, 23.). Jest tedy zajisté velmi dobrá myšlenka, že chce svatá církev, abychom se na počátku nového občanského roku upamatovali na věcnost a přemýšleli, zda se k ní dobře připravujeme. Ano, vzpomínejme si v této době na slova Písma, kde čteme: „Nemylte se, Bůh se nenechá posmívat, neboť co kdo bude sít, to bude i žítí. Kdo totiž rozsévá na svém těle, z těla také bude sklízet záhubu, kdo však rozsévá na duchu, z ducha bude sklízet život věčný. Dobré činíme bez ustání, neboť časem svým budeme sklízeti, neochabneme-li. Nuže, pokud máme čas, činme dobré vůči všem, zvláště vůči domácím víry.“ (Ke Gal. 6, 7.—10.).

Nežádá se od nás nějakých nade vše vynikajících věcí, ale žádá se, abychom v tom stavě, v těch poměrech, do kterých nás postavil Pán, věrně působili a pracovali, jsouce věrní a správní v malém, abychom potom Pán mohl říci: „Dobře, služebníku dobrý a věrný, že jsi nad málem byl věrný, nad mnoha věcmi ustanovím tebe, vejdi v radost Pána mého.“ (Mat. 25, 21.). Objasníme tuto věc následujícím příkladem:

Když císař francouzský Napoleon vodil své vítězné vojsko se znakem pyšného orla od země k zemi, sloužil mezi jeho granátníky mladý voják, který byl udatný až do opovážlivé smělosti. Jednou vydal život v šanc při dobývání nepřátelské posice. Za vřavy válečné zastihl ho zrak císařův, který zvolal: „Kamaráde, výborně, dostaneš kříž!“ Granátník přešťasten nad touto pochvalou, bojoval jako lev. Byl všecek rozradostněn a chlubil se přede všemi, co mu slíbeno; chodil pyšně, jakoby se křížek již leskl na jeho prsou.

Ale příslibení bylo zapomenuto, vojevůdce měl jiné starosti, jeho oko nestihlo vojáka, kříže nedostal. Ale voják se nestaral o kříž, vždyť měl slovo svého císaře, který vždy, co slíbil, splnil, a čekati mohl a uměl. Tak sláhl s vojskem rok po roku bez pochybností ve svém srdci a konal

svědomitě, neúnavně, bez omrzení stále všechny své povinnosti. Měl-li býti na stráž, stál na stráž; měl-li se bít, bil se; měl-li jíti pochodem, šel. Tak se účastnil všech bojů v Itálii, v Německu, ve Španělsku a konečně i v Rusku, jak zněl rozkaz. Ale ať doufal a staral se, jak chtěl, oko císařovo ho nezastihlo.

Kamarádi často ho ponoukali, vysmívali se mu a tázali se, kde má kříž. Namlouvali mu, aby nedoufal, že jest vše dávno zapomenuto, že kříže nikdy nedostane. Ale tiše odešel jim s očí — a konal dále svědomitě všechny svoje povinnosti. Znenáhla vžil se do té myšlenky a prahl po příležitosti, aby se opět před očima císařovými vyznamenal; ale darmo! Od něho nikdo nežádal nic obzvláštního, nic vynikajícího. Císař ho neuzřel, kříž nešel!

Až konečně po dlouhém utrpení a čekání užřelo ho oko nejvyššího velitele neočekávaně, znenadání, nikoli snad v ohnivě šarvátece, ale při obyčejném, unavujícím pochodu armády na stepích ruských. Císař sňal svůj kříž s prsou, připjal mu ho přede všemi kamarády a pravil: „Ejhle, starý kamaráde! Tu máš kříž, který jsem ti příslibil, myslím, že čekáním není ti nemilým!“ — —

I my všichni máme vůdce, který jest „Pán Pánů“ (žalm 135, 3.) král všech králů, císař všech císařů. Také příslibil čestný kříž všem, kteří se Ho bojí a zachovávají všechna jeho přikázání. Bojuj proto každý z nás, snášej statečně všechny bolesti a rány na těle i na duši, které tě stihnou v životě; nikdy si nemysli, že jest nejtěžší kříž, který právě neseš.

„Umět čekat a jíti pochodem jako obyčejný voják,“ jest zkušební kámen, kterým tě Bůh zkouší, zda jsi hoden, abys jednou obdržel od něho záslužný kříž. Tiché, trpělivé snášení malých, každodenních, ustavičných, nepatrných bolestí v životě: ochotné, věrné, svědomité plnění neustále se vracějících přece mrzutých, obtížných, unavujících povinností, za něž ti nikdo neděkuje, jichž si zdánlivě nikdo nepovšimne: vědomé, mírné snášení a přijímání všechkých

okoření a nelaskavosti od lidí, s nimž jest nám žítí; neurážeti bližního. Tyto a podobné „malíčkosti“ řádně konati, znamená „jítí pocho-dem jako obyčejný voják.“

Jest zjistiť tisíckrát těžší věcí býti statečným v těchto „malíčkostech“, než vytrvati ve velkých bojích, kde nás svět vidí a obdivuje. Snáze se snázejí bez reptání viditelné, tak říkajíc „do očí bijící“, těžké kříže a útrapy, kde často sejmuou polovici nákladu a okrášlí vše oslavou mučednictví spolubližní, kteří projevují soustrast a dokazují účast slzami i útrpnými slovy.

Přičiníme se tedy, abychom byli „nad málem“ věrní, aby nás pak mohl Pán věčné slávy k sobě povolat i mezi své přijati. Misionář a první mučedník pro víru v Krista na ostrovech v Okeánii Petr Chanel, který stár teprve 38 let, byl umučen ranami palice domorodcu, byl již jako malý hoch, když pásával stáda svých rodičů, vzorem „dobrého a v mále věrného služebníka.“ Posilu nacházel při svatostánku a v modlitbě k Marii. Když se modlival v kostele, hleděl státi co možná nejbliže u svatostánku. Jedné ženě, která byla právě zároveň s ním v kostele a pozorovala, kterak se snažil býti co možná blízko u svatostánku a která se ho tázala, proč tak činí, odpověděl: „Miluji nade vše Ježíše a jest mi tak sladko býti počud možno poblízku Nšho!“ Marii také rovněž něžně miloval. Když byl s dobytčím rodičů na pastvě, sbírával květinčky; vybral z nich nejkrásnější, uvinul ve

věneček a zanesl ho k některému obrazu anebo k sošce Panny Marie.

Umiňme si na počátku nového roku občanského, že chceme bedlivě, svědomitě pracovati o spásu své nesmrtelné duše, že budeme „věrní nad málem“; neboť vezme, že již pro každého z nás jest hodina, abychom ze sna povstali . . . noc pokročila, den pak se přiblížil. Odložme tedy skutky temnosti a oblecme se v ošlání světla. Jako ve dne počestně choďme: ne v hodování a opilství, ne v smilstvu a nestydatostech, ne ve sváru a závisti, nýbrž oblecme se v Pána Ježíše Krista a nemějme péče o tělo tak, aby povstávaly chťče.“ (K Řím. 13, 11.—14.).

Použijme svědomitě každé chvíle, věduce, že „čas krátký jest“ (1. ke Kor. 7, 29.) Dobře dokládá k tomuto výroku jeden z našich spisovatelů (Šmilovský): „Čas jest příliš krátký a úlohy naše jsou veliké a těžké.“ Hlavně použijme svých mladších let, protože když sestárneme, jsou to léta, o nichž kdosi řekl, že podobají se „koním, kteří vždy rycheleji běží, čím více se blíží stáji.“

Snázejme trpělivě kříže všeho druhu, které nám pošle Bůh. Reeme se svatým Pavlem: „Ode mne však daleko budiž, abych se honosil leč v kříži Pána našeho Ježíše Krista.“ (Ke Gal. 6, 14.) Učiňme svým heslem heslo velikého učence ze století XII. Alana ab Insulis, který napomínal své žáky slovy: „Učte se, jako byste měli věčně žítí a žijte, jako byste měli zítra umřítí.“

000000

M. A. Kadlčáková.

Narodil se Kristus Pán.

Slavné zvony vyzvánějí
„Narodil se Kristus Pán!“
Pospěš duše ve chrám jeho
uchystej mu v s.dci stan.

Klekní zbožně před jesličky
a vzdej Kristu dík a čest,
neb on Bůh a Vykupitel
všeho lidstva v světě jest.

Pros, by sílil duši tvoji
ve všech světa útrapách,
On Pán tvůj a před ním zbožně
skloň své čelo v země prapč.

Nenech, aby duše tvoje
prázdný měla ten svůj stan,
když po celém světě zní to
„Narodil se Kristus Pán!“

000000

Zvěrokruh.

Tříkrálová úvaha od Jarolima St. Pavlika.

Za času krále Herodesa, když byl se Ježíš Kristus v Betlemě narodil, přišli mudrci od východu do Jerusalema a tázali se: Kde je ten novězrozený král židovský? Viděli

lonské. Oni mudrci znali všechny hvězdné skupiny i všechny planety, pokud jich lze prostým okem na nebi pozorovati. Objevení se neobyčejné, podivuhodné a velké hvězdy přivedlo

Vánoce.

jsme hvězdu jeho na východě a přišli jsme pokloniti se jemu. V Písmě sv. jsou uvedeni jako magové, to jest hvězdozpytci, kteří se hvězdářstvím zabývali. Skutečně jest nám hledati počátek nauky hvězdářské (reholi

astronomie na východě, v říši Babyje k poznání, že se musel naroditi člověk neobyčejný, člověk-Bůh. Oni se rozpomenuli na proroctví Bálammovo: Hvězda vyjde z Jakoba a žezlo královské — totiž král —

povstane v Israeli a zdrtí knížata moabská. Měli za to, ačkoliv bludně, že má každý člověk svoji hvězdu; proto se mluví o šťastné hvězdě. Hvězda, kterou viděli mudrci, byla skutečně šťastnou hvězdou. Pán Bůh přizpůsobil se jejich víře ve hvězdy, aby je přivedl k poznání pravdy.

Jak podivuhodnou je krása nebe hvězdami posetého! Tento velkolepý ohňostroj stvořil všemohoucí Bůh, aby zvěstoval jeho slávu. Zdaž-li můžeš svázati, řekl Pán Bůh k Jobovi, zářící souhvězdí Pléjád aneb uvolnití okruh Vozu? Vyvádíš-li jitřenku ve svůj čas a nařizuješ, aby večernice vzešla nad syny zemské? A Job sám dí o něm: Rozprostírá nebesa i kráčí po vlnách moře; on stvořil Arktura a Orióna a Hyády a skryté hvězdy na jihu.

Kromě mnohých jiných je na nebi dvanáct souhvězdí neb hvězdných obrazů; jež tvoří tak zv. zvířecí kruh (zvěrokruh). Nazývají se takto: vodnář, ryby, skopek, býk, dvojčata, rak, lev, panna, váhy, škorpión, střelec, kozorožec. Každý měsíc stojí ve znamení jednoho takového souhvězdí; to jest slunce stojí v dotyčném měsíci právě mezi zemí a souhvězdím, jež právě panuje, ono jako by je zakrývalo; proto se praví: slunce vstoupí do znamení lva nebo raka.

Podíváme se, jak stojí v náboženském ohledu souhvězdí zvěrokruhu k jednotlivým měsícům. Jaký poměr je mezi námi; má to být pro čtenáře nábožensko-astronomickou úvahou.

✚ Měsíc **leden** stojí ve znamení **vodnáře**. Ovšem sype tento mnoho sněhu na niva a les, z něhož je potom voda; myslíme však na onu vodu, jež se světí na Tři krále a již potom kněz kropí lid věřící. Voda se světí na Zjevení Páně na památku Kristova křtu, jež v onen den spolu slavíme. Východní křesťané mnoho si zakládají na svěcení vody. Užívají vody svěcené jak v kostele tak doma jest velmi užitečné; je to svátostina, jež nám zajišťuje ochranu proti moci zlého nepřitele a získává požehnání a milost Boží.

Měsíc **únor** stojí ve znamení **ryb**. V tomto měsíci počíná obyčejně postní čas, o němž bychom podle předpisů církevních žádného masa z teplokrevných zvířat, nýbrž jen ryby jísti směli; teď je maso ve čtyřicetidenní půst dovoleno, jenom současné požívání masa a ryb je zapovězeno. Půst církví předepsaný, abstinenci a újmu máme svědomitě zachovávat; je to akt sebezapření, sebezapření a poslušnosti; činíme tím zadosť za neposlušnost Adamovu, jenž přestoupil půst v ráji přikázaný. S jednoho stromu nejísti ovoce nebylo nic jiného jak abstinence. Zachovávejme půst i z lásky k Pánu Ježíši, jenž za nás tak velikou obět přinesl; proč bychom nechtěli z lásky k němu aspoň malou obět vzít na sebe? — Ryba je i **obřezan Kristovým**. V katekombách zřítí lze tento symbol na stěnách a náhrobcích dosti často; jenom křesťané mu rozuměli, pohané nikoliv. Na řecky je ryba „ichthys“. Toto slovo pozůstává ze začátečních písmen následujících slov: Jesus Christos, Theu, Hios, Sotér, to jest: Ježíš Kristus, Boží Syn, Spasitel.

Měsíc **březen** stojí ve znamení **skopce**. Skopek obětoval Abraham na hoře Moria místo syna svého Isáka. Mladého skopce, mladého beránka měli židé tento měsíc obětovati, beránka totiž velkonočního jako předobraz Božího Beránka; jenž o velkonočních židovských na hoře Kalvarské krev svou prolil za naše hříchy. Ejhle. Beránek Boží, jenž snímá hříchy světa, dí kněz, an před podáváním sv. přijímání svatou hostií ukazuje. Žádný dobrý křesťan neopomene přijati velkonoční svátost; žádný horlivý křesťan nespokojí se s velkonočním přijímáním; on bude často, pokud možná každý den užívati božského léku proti každodenním hříchům, chybám, slabotám a nedokonalostem a siliti se nebeskou mannou, již Israelité měli sbírat každý den pamětliv prosby: Chléb náš vezdejší dej nám dnes.

Měsíc **duben** stojí ve znamení **býka**. I býk byl ve Starém zákoně zvířetem obětinným. Svatý Lukáš má

u sebe jako odznak býka. On patří k oněm čtyřem živým bytostem, jež u vidění viděli prorok Ezechiel a sv. Jan evangelista. Zvíře to nám tedy připomíná onu krvavou obět, již Kristus Pán na kříži přinesl, což zavdy v dubnu slavíme. Býk jest odznakem síly a moci; může nám tedy představovati i vzkříšeného Ježíše, jenž z vlastní své moci z hrobu vstal a brány pekelné potřel. Katolický křesťan má se silným ukázati ve snášení křížů, v přemáhání pokušení, v uskutečnění dobrých předsevzetí, jež pojal při velkonoční zpovědi; on má rád nésti jho Kristovo, jakž i dobytče jho musí nésti. Kristovo jho je příjemné a břímě jeho lehké, pakli ho milujeme.

! Měsíc **květen** stojí ve znamení **blíženců** neboli dvojčat. Blíženci ti jsou dva svatí apoštolové, kteří mají otevírají, Filip a Jakub. U velké síle dávali apoštolé svědectví o vzkříšení Kristovu. My křesťané známe dvojí přikázání lásky: Milovati budeš Pána Boha svého z celé srdce svého, a bližního jako sebe sama. Kdo zachovává toto dvojí přikázání, plní celý zákon křesťanský; neboť všechna ostatní přikázání jsou obsažena v oněch dvou přikázáních. Duch svatý, jehož svátek v měsíci květnu slavíme, nechť v nás roznlí tuto dvojí lásku.

Blíženci ve zvěrokruhu bývají vypodobňováni jako děti. Děťství je květnem života. Kéž by v tomto stáří čistoty a nevinnosti! Abyste ji zachovali, vzývejte spanilou Královnu máje, blahoslavenou Pannu Marii!

Měsíc **červen** stojí ve znamení **raka**. V červnu dostihne den své největší délky, slunce při východu svého nejsevernějšího stanoviska; odtud jde opět zpátky jako rak, den se stává kratším. Tak je to i s člověkem. Jakmile dorostl v silného muže, už to s ním jde pomalu nazpět. Už v třicátých letech řídnu vlasy a šedivěji, dostavují se pomalu různé neduhy, jež s pokračujícím věkem stávají se chronickými a obtížnějšími: napomenutí, aby člověk pomýšlel na svůj konec a připravoval se na věčnost,

aby tedy bohobojně žil a v dobrém se vždy stával horlivějším, k čemuž velmi přispěje pobožnost k Božskému Srdeci Páně v měsíci červnu. Ale u mnohých jde to dozadu, místo dopředu, stávají se vždy vlnějšími a hostejnějšími, horlivost u více z časů dětských se ztrácí, jde to račím pochodem. Snad je člověk i nějaké náruživosti oddaný, nějakému hříchu, jenž hlodá na jeho duši jako ona strašná nemoc, již říkáme rak, a přivede jej do neštěstí. Ne zpátky, ale vpřed! — budiž naším heslem.

Měsíc **červenec** stojí ve znamení **lva**. Julius César, první římský císař, k jehož počtě tento měsíc se nazývá Julius, jako k počtě jeho nástupce Augusta nazývá se srpen Augustem, byl udatný jako lev; nesčetné přemohl nepřátele — bylť slavným vojevůdcem. Tak udatně je křesťanu bojovati proti nepřítelům své spásy; při birmování stál se zápasníkem Božím, vojínem Kristovým. Potřebnou sílu a udatnost nechť si odnese z domu Božího, od oltářního svato-stánku, z pokrmu nebeského, jenž síli slabé a choré v životě i při smrti. Nech nás, ó Pane, modleme se se sv. Janem Zlatoústým, vrátiti se od onoho stolu jako lvi oheň sršící, strašni teď i ďáblu.

Měsíc **srpen** stojí ve znamení **panny**. Zříme tento měsíc blahoslavenou Pannu, která láskou k Bohu jako svíce obětní strávená tiše v Pánu usíná a již po třech dnech z mrtvých vzkříšena jest vzata do nebe. Panna Maria, modlí se církev, jest vzata do nebeské dvorany, kde Král králů na hvězděném sedí trůně. Svatý Jan viděl ji v nebi oděnou sluncem, kolem hlavy věnec z dvanácti hvězd. Ona sama je spanilou hvězdou jitrní, jež svítí smrtelným lidem k útěše, jež jim ukazuje cestu do nebe. Milujme Pannu Marii, ctěme ji vším možným způsobem, vzývejme ji, zachovávejme panenskou anebo aspoň onu čistotu, jež našemu stavu přísluší.

Měsíc **září** stojí ve znamení **váha**. Svatý archanděl Michal, 29. září slavíme jeho svátek, drží v rukou

váhy spravedlnosti; lidské skutky bývají na ní váženy. Kéž by miska s dobrými skutky převažovala tu druhou! Jiňak by se nám vedlo jako Baltazarovi, když hodoval v Babyloně. Tajemná ruka objevila se na stěně a psala: Mene, Thekel, Fares, sečtený, svážený a lehkým shledaný, tedy zatracený.

Měsíc říjen stojí ve znamení **škorpiona**. Škorpion je hmyz ošklivý a jedovatý, jenž se zdržuje v jižních krajích. My si tu vzpomeneme na slova Spasitelova v evandéliu na prosebné dny: Kdo z vás prosí otce svého o chléb, a obdrží od něho kámen? anebo prosí-li o vejce, zdažli mu podá škorpiona? Škorpion budiž nám odznakem smrtelného hříchu, jenž zasazuje duši jedovatou ránu. Proto třeba býti opatrným a vyhnouti se každému nebezpečí. Nechť nás chrání archanděl Rafael, jehož svátek v říjnu slavíme, jako chránil mládence Tobíáše. Nechť nás i Královna sv. růžence skryje pod svým pláštěm záchranným!

Měsíc listopad stojí ve znamení **střelce**. Právě teď vycházejí myslivci rádi na lov. Dábel vychází na lov lidských duší; ani sv. Martinu, 11 listopadu jest jeho svátek, nedal pokoj, když se tento byl chystal opustiti svět. Co tu hledáš, dravče, osopil se na něho; na mně nic neshledáš! Tisíce a miliony zbožných lidí již uniklo jeho nástrahám; teď jsou v nebi v úplném bezpečí a mohou říci se žalmistou Páně: On nás vytrhl od nástrah lovců; léčka se přetrhla, a my jsme vysvobozeni. Slavnost všech svatých nechť nám to na

paměť uvede. Vysílejme často do nebe střeľné modlitby; nechť vniknou do srdce Ježíšova a otevrou nám pramen milostí; pak jsme střeľci duchovními.

Měsíc **prosinec** stojí ve znamení **kozorožce**. Kozorožec obývá nejvyšší hory alpské. My máme jednu obyvati nejvyšší kraje hvězdné, překrásná nebesa, jež viděl sv. Štěpán otevřena. Abychom se tam dostati mohli, sestoupil k nám s nebe Syn Boží a stal se o vánocích malým dítětem, dítětem neposkvrněné Panny. Jak velikým díkem jsme mu povinni! Jak velmi jest se nám vynasnažiti, abychom se hodnými ukázali jeho vykupitelské milosti. Svati Tři králové uměli si jí vážiti; z dálných krajín přišli k Božskému Dítěti, aby se mu poklonili a je obdarovali. Nám též nebudiž žádná cesta do chrámu Páně dalekou! Zlato lásky, kadidlo pobožnosti, myrrhu trpělivosti: tyto tři dary obětuje Ježíškovi.

Tak ubíhá měsíc po měsíci, rok po roce, až jednou konečně přijde pro naši zemi poslední měsíc a poslední rok. Potom se slunce zatmí a uprostřed temnoty objeví se jiné znamení na nebi. **Konec světa stojí ve znamení kříže**. V tomto znamení zvítězíš! čcu Konstantin na nebi. Opravdu, v tomto znamení spočívá naše vítězství a naše spása, naše blaho. Blaho ve svatém kříži, blaho všem lidem, to jest mým novoročním přáním pro všechny laskavé čtenáře aby platilo, co se církev o vánocích modlí: Všechny končiny země viděly spásu Boha našeho.

Mgr. Baunard.

Z franc. Boh. Kyselý.

Stáří, čili životem vzhůru.

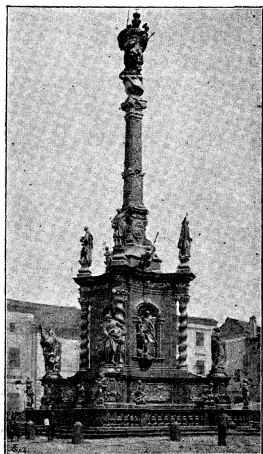
(Část další.)

Naše přátelství bude víc než pouhý přátelský styk; bude to činné spojení, spolupůsobení při stejných skutečích na prospěch země, církve, k dobru všeobecnému. Zemědělci na venkově, státníci v ministerstvech a vládách, velkopřemyslníci v továrnách a dílnách, muži a ženy horlivě působící u věcech křesťanské lásky a vlasti, a spěchám dodat: spisovatelé téhož tisku, ad-

sledních pocitů štěstí by bylo, kdybychom směli oba umřít na témž bojišti."

Avšak cíl jest ještě další a lepší: Naše přátelství bude nejprve spojením řevnivě horlivosti a vzájemné pomoci, aby druh druhá učinil lepším a povzbudil k pokroku duchovnímu. Jest nutno, můj příteli a bratře, abychom závodili, kdo dovede líp a více. Upozorňujeme se, radme si, napomínejme se. Máš k tomu právo a já ti to činím povinností, neboť jsem jist, že ji dobře vykonáš. Vše jest vítáno, co přijde od tebe, a vše můžeš mi říci, ježto ústa tvá poví, čím srdce oplývá. Pohled tvůj, příteli, bude mi svědomím, tvůj příklad zrcadlem, tvé jednání mým vůdcem, za nímž půjdu s radostí stoupaje do tvých šlépějí. Pobloudím-li, ty mne uvedeš na cestu pravou, zapotácím-li se, ty mne podepřeš, klesnu-li, ty mne pozdvihneš. Ty mne také potěšíš, budu-li nešťasten, a přijdeš ke mně, jak učinili přátelé Jobovi v jeho neštěstí. Ale psáno jest o třech přátelích tohoto Idumejce, že čekali mlčky sedm dní a sedm nocí sedíce u něho a jsouce ohromeni velikou jeho bídou, nežli jeden za druhým otevřeli ústa svá, aby ho politovali a potěšili. Ty nebudeš tak dlouho otálet, milý příteli, abys mne utěšil, ani ti nebude třeba vésti tak dlouhé rozhoovor yabvs mne přesvědčil.

A ještě výše, příteli. Lacordaire napsal: „Jakmile milujeme, chceme spasiti duši milovanou, i kdyby to bylo za cenu našeho života, t. j. podat jí pravdu ve víře, ctnost v milosti, pokoj ve vykoupení.“ Tak miloval Ozanam, znamenitý spisovatel Jeana-Jacquesa Ampérea, vědce a historika, který bohužel nezdědil víry svého proslulého otce, známého vynálezce v oboru elektřiny. Ozanam napsal list svému příteli, slavenému cestovateli, když odjížděl na svou cestu tři tisíce mil do Ameriky, jejíž výsledkem jest

Nové Město: sloup Panny Marie.

vokáti v rovných záležitostech, profesoři stejných nauk, básníci opěvující tytéž ctnosti a veliké činy náboženské nebo národní, my všichni, nevzdalujeme se těchto vznešených podniků, neustanovujeme, kdo a ve kterém věku smí se činně účastniti těchto úkonů. Ba spíše se vzájemně povzbuzujeme, abychom zůstali věrni až do posledního dechnutí společnému úsilí. Tak smýšlel Lacordaire, když psal příteli: „Jedním z mých po-

jeho kniha „Procházka“. Duše učencova nesrovnávala se s pravidly povinností křesťanských. Kdož by nebyl dojat ohlasem bolu a obavy, když viděl, že přítel chystá se k cestě zámořské, r. 1851? Ozanám neměl se dočkatí návratu přítelova, an r. 1853 umřel. „Jsem přesvědčen, (píše mu), že jste v nitru křesťanem, ba odvažují se tvrditi, že jste jím už dle krve svého nezapomenutelného otce. Plňte všechny povinnosti křesťanské vůči lidem, ale zda nemají se plnit i vůči Bohu? Nemáme mu sloužiti? Nenašel byste v této službě nekonečnou útěchu? Nenašel byste v ní i bezpečnost co do věčnosti? Filosofie jistě Boha poznala, ale ona ho nemiluje: a prohlásila kdy jedinkou slzu lásky, jejíž zřídlo nalézá katolíci v přijímání a jíž už nevyspatelná slst stála by za ohět celého života?“ A posléze tento výkřik poplašný, tato výzva důtklivá: „Ach, kdybyste někdy v některém městě ameri kým upadl do nemoci, nemaje přítele u svého lože, vzpomeňte, že není ve Spojených státech jediného koutečka sebe menší důležitosti, kam by láska k Ježíši Kristu nebyla přivedla kněze katolického, aby přispěl katolickému cestovateli.“

* * *

Neřekl jsem ještě slova o přátelství kněží. Je-li přátelství dvou mladých kněží již darem Božím, čím více u kněží starých, kteří nemají ani dítek ani již rodičů, které by milovali! Starý kněz jest sám, stárí jeho jest smutné. Za ním uie, před ním hrob: kdož mu po boku polí r ku k pochodu poslednímu? A t i jsem vídal, jak se spojovali dva vysloužilci vojska Božího. Vydlíli pod jednou střechou, sedali u jedněch kamen, slouživali mši u jednoho oltáře, čítali z jedněch knih, modlivali se stejné modlitby, vykládali si tytéž vzpomínky, pronášeli táž jména, chodívali spolu na procházky, sdíleli si tytéž myšlenky, přijímali návštěvou tytéž přátele, žili touž nadějí. Byla to naděje, že jim přispěje a požehná v hodině poslední ruka kněze, jež bude i rukou bratra a byla to naděje, že se shledají ne-

rozlučně v nebeské společnosti oněch kmetů, kteří podávají kadidlo Beránku vykupiteli a složili svou korrunu před oltářem věčným.

Je to podobné přátelství, jaké spojovalo za našich dnů svatého biskupa z Anthedonu, Gaye a faráře ze Saint-Étienne, Perdraua. Zbožný a výmluvný biskup píše příteli takto: „Žítí v Bohu drahý příteli, toť jediný pravý život. A my v něm žijeme spolu a budeme žítí na věky. Má-li Bůh potřebí někoho, kdo by dosvědčil, že člověk je šťasten a blažen v jehe službě, nepůjdeme-liž první, vy a já, milý příteli, vydat toto svědectví? Dvaacet let kněžství a více než sedm tisíc mší — toť jako nebe poseté hvězdami.“

A jindy: „Předrahý příteli, nechci činiti křivdu Orestovi a Pyladovi, Nisovi a Euryalovi, ale přízněji, že po Ježíši Kristu pravé přátelství nevznikne bez požehnané síly Spasitelovy. — Můj dobrý bratře Josefe, má drahá sestro Paulino, dívky Boží, zda děsná zloba naší doby nedává nám příčinu, abychom považili a pocítili, že náš podíl je výborný? Všichni tři máme jednu víru, jedny naděje a lásky, a kráčíme za tímž cílem. A jakmile k němu dospějeme, zasedneme spolu k jedné hostině a budeme se milovati, jak člověk na zemi milovati nedovede!“

Šťastný tedy člověk, jenž poznal čest, štěstí a rozkoš podobného přátelství. Jestliť to po vzpomínce na otce a matku nejkrásnější a nejsvětější vzpomínka našeho stárí, které jí bývá ještě nadšeno a jí takoruka omládne ve tklivém vznícení.

Že nemohu i já vylíčiti vše tak, jak jsem zakusil a ukázati tu aspoň něco z toho, co mi přátelství dalo radostí a způsobilo dobrého! Proč bych nemohl tu na té stránce uvéstí aspoň jako poslední důkaz úcty jména vždy milá, která jsem kdys tolikrát četl na konci tolika listů! Jsou to posvátné pozůstatky, které mne aspoň dnes trochu potěší tímto rozhovorem tu vážným, tu veselým, jakého s nimi již míti nemohu leč v modlitbě a před

Bohem. Jsou to hlavně tři, jimž duch můj, svědomí i srdce s radostí se osvědčují dlužníky za to, čím jsou.

Barthélemy Aubert, Frédéric Bruger, Albert Hetsch, vědec, učenec, světec dokonalý, vy vůdcové a vzorové mého mládí, přátelé mého věku zralého, bratři mého stáří, kteří jste mne všichni předešli do nesmrtelnosti. Ale co poví tato tři jména těm, kdož vás neznali?

Poslednímu, který je přečkal, pravil jsem o slavnosti jeho padesátiletého jubilea kněžského, 6. ledna 1895: „Dahý mistře a příteli, naše životy byly příliš dlouho spojeny, než aby se na vždy rozdělily, doufám, že se kdysi shledají. Psal jste mi o svých sedmdesátinách, že váš vstup do světa byl nesnadný. Lehčí jest z něho vyjít, aby člověk vešel v lepší svět. My půjdeme brzy za sebou. Ale vy mne předejete, abych tam nahoře byl dobře přijat jako váš následovník. Vy se za mne přimluvíte, to bude mi na místě zásluh. A tam nás dobrý Mistr již neodloučí, neboť „jak dobrý je náš dobrý Bůh,“ říkával náš přítel Hetsch. A tak se mi bude ráj lépe líbiti, když ho budu sdílet s ním, s vámi!“ — Aubert, někdejší studijní

prefekt menšího semináře v Orléansu, umřel ve věku 84 let r. 1904. V posledních svých dnech rád říkával: „Žil jsem po celý svůj věk v okouzlení Božím.“

O, vy mrtví, tak drazí, tak želení, píše Henri Lasserre, slavný obhájce Lurd, žili jsme spolu několik prchavých hodin, jako mezi dvěma stanicemi. Náhle jste mi zmizeli, zanechavše mne sama a smutna na další cestě mé a žel, s sebou vzali jste sesmutnělou moji vzpomínku a kus mého srdce. S Bohem, bolestné s Bohem! Vlak pokračuje lhostejně ve své jízdě, letí plnou parou a já vztahuji marně ruce své, volaje na vás. Vaše smrtelné ucho přestalo mne slyšet, vaše smrtelné oči nemohou mne již vidět.

Ale ty, Pane, jenž jsi nám je dal a zase vzal, ty, jenž jsi je jakož doufáme, přijal v klín nekonečného svého milosrdenství a nám je kdys vrátíš ve svém ráji, o, Bože můj, ty chceš nám být věrným druhem, jenž nikdy neopustí. Ať kdykoliv, ať kdekoliv v každém okamžiku našeho putování jsi s námi a v oblasti tvé nekonečnosti děje se pohyb, jenž nás unáší Tys byl s námi při východu, ty budeš s námi ve chvíli příchodu!

A. M. Kadlčáková.

Matce Boží.

Když u lesa kroky stavím
tam, kde bílá kaple jest,
tíše skloním na brud' hlavu
a vzdám Máti Boží čest.

Vroucí Zdravas retý šeptnou
a pak tichý Otčenáš,
by Maria i Bůh dobrý
chránili nám chleba náš.

Chléb vezdejší, který v poli
roste ještě ve klasích
a který tak sladce voní
až ku kapli z žitných lích.

O Maria, nebes Máti
sladce se jen usmívá,
když se oko moje na ní
s vroucí prosbou zadívá.

Zdá se mi, že slyším hlasy :
požehnání vyprosím
tam u trůnu Boha — Syna
všem vám milým dětem svým.

Velehrad : vnitřek kostela.

Ježíškův novoroční dar.*)

Jím obohaceni jste byli ve všem.
(1. Kor., 1, 5.).

Jak podivné jest pocítnutí na
Nový rok!

Ve vážných myšlenkách a ti-
chém stesku dobrá duše v poslední
večer usíná, s rovnými nadějemi se
probouzí. Ach, je to vzácný Boží
lidský dar, že i po největších ranách
to malé, nepokojné srdce zase doufá!
Což, kdyby tak možno bylo světem
jítí a viděti, jak se lidé probouzejí;
zajímavý byl by to asi pohled!

Tu srdce procítá s radostným
úsměvem a onde v slzách velmi
hořkých a palčivých. Jeden v bídě
a nouzi, druhí v blahobytu, mnozí
tu stojí jak vichry orážené a ralo-
mený štěp, co měl drahého, všechno
mu uloupila smrt — a v sousedství
snad blížkém opět mladá duše, ve-
selá, plná růžových nadějí, jež nikdy
dosud vážně nepoznala pelyňkové
chuti tří malých slovíček: utrpení,
zklamání, rozloučení. — — —

V malém domku se probouzí
šťastná rodina a když se děti s já-
sotem hrnou mamince k lůžku po-
přát všeho dobra, otec s blaženým
úsměvem ve tváři jím brání a uka-
zuje na malou, krásnou děťátko,
spínající v náručí matičky — Ježíšek
jím je přinesl, o, co tu radosti a
veselí!

A zatím nedaleko v zámku vše
chodí jako omráčeno, skvostnými
komnatami jako hrana se nese bo-
lestný pláč a nálek staré matky,
syn, dědic velikého bohatství, na-
dše rodu slavného, jenž sta let již
vládl, šlechtic opravdový, ne pouze
krví a majetkem, nýbrž i v pravdě
ušlechtilou duší, je mrtev, ztracen
navždy.

Atak i na Nový rok, jako vždy
jde světem radost s bolestí a zvoní,
které jednomu zpívají o štěstí, mno-
hému, mnohé zazní umíráčkem.

Věru, zajímavé, dojemné jest
ráno nového roku!

Než pro všechny mám společ-
nou útěhu a slibnou hvězdu, pro
plačící i jásající. Všem chystá Ježíšek
převzácný novoroční dar, jenž všech
i nejubožejších dovede obžástiti.

A vzácný onen dar jest **Srdce
Pána Ježíše**. Věru podává je dobré,
božské Dítě mládeži, starcům, lo-
hatým i chudým, zdravým, nemoc-
ným, veselým, zarmouceným. A právě
chudým, sklíčeným a plačícím roj-
více, poněvadž oni také asi Srdce
Ježíškovo nejlépe porozumějí. —

Nuže, ochotně dar milostivý přij-
měme a se zájmem jej prohlédneme!

Nový rok běží, v jesličkách leží —
a co, co?

Děťátko malé, vzdejme mu chválu
na zemi!

Vy ho neznáte, jak ho poznáte, to
rohé?

Ne v aksamitě, ani v dykytě —
chudičké!

Tak zpívají děti koledníci mali
na Nový rok. Než vlastně obrázek
není úplný. Na Nový rok vidíme
Ježíška víc než jen chudičkého —
dnes je potřísněn svou vlastní sva-
tou krví.

„A když se naplnilo dni esm.
obřezáři bylo dítě . . .“ (Lk. 2, 21.).
Dnes Ježíšek ponejprv krv svou
prolévá a potom, za několik let?

Hora Olivná — Golgota!

Láska, pravá, čistá láska žije a
roste o bětí. Kdo nedovede pro
miláčka strádati, trpěti, všeho se
zříci, ten snad miluje, ale jen sebe.
A sobectví názvu lásky nezasluhuje.

Nuže a božská láska?

„Tak Bůh miloval svět, že Syna
svého jednohozeného dal, aby žádný,
kdo v něho věří, nezahynul, nýbrž
měl život věčný.“ (Jan 3, 16.). Tedy

*) Die Wöhler-oyé „Krippe u. Altar“.

co nejdrazšího? „Měl,“ dal nám Bůh. Ježíšek v jesličkách, toť v á n o ě n í dar nebes!

Než Ježíšek nám chystá ještě jiný, n o v o r o ě n í dar. V jesličkách sladce dříme a přemýšlí myšlenkami lásky a pokoje: „Co dám těm lidem k novému roku? Čím děkají jim hej-lépe svou lásku? Vše jim dám co ssem: a co mám, svou krev a s ní svoje jméno i své srdce!“

I přijímá ráru lásky a zatím, co horké krupěje krve při občezání prýští, celému světu se rozlévá požehnání z novoročního Ježíškova daru, který jest: svaté jméno Ježíš a božská krev a nejsvětější Srdce.

Toť dar celému lidstvu. rámu všem, máme-li „dobrou vůli“. Jsi chuda snad, milá duše, a chudoba je mnohdy těžké břímě! Tuna Nový rok ráro Ježíšek přichází, přivítivě se usmívá a takto hovoří: „Zlata a stříbra nemám — (vždyť mé království není z tohoto světa) — ale co mám, to tobě dám!“ (Sk. ap. 3. 6.). Svě jméno a své srdce ti nabízím! „Ve jménu mém“, dnes na Nový rok ráno „vstaň a chď!“ A dále chutě nes chudobu svou a neboj se! Mé srdce jest tvým štítem a sladkou odměnou. Nebo stojíš opuštěn jako ta hruška v širém poli, co o ní zpívá níseň národní a nemáš nikoho a žaluješ si slovy žalmistovými nad hrobem rodičů: „Otec a matka opustili mne!“ (Žalm 26. 10.). Ježíšek z jesliček ti kyne laskavě, ví co je opuštěnost — leží ve stáji a kdysi i od nebeského Otce jsa opuštěn — umírat bude na kříži a těší tě: „Ubohý, bouří zlomený, sklíčený!“ (Is. 54. 11.) hle, „potěším tě, jak matka vlastní dítě. Na prsou svých tě nenesu a na kolenou zkolébám“ (Is. 66. 12.—13.). Hleď, krev svou jsem si tě zapsal dnes do srdce a vždy tě v tesknosti tvé potěším!

Či snad trváš tě věčitky svádění. vzpomínka ra hříchy minulé pokoje nedá, straší černým stínem? Potěš se, upokoj! Ježíšek zkrvácený, ještě ode dnešního občezání stojí u tebe a takto sladce hovoří: „Hle, milá duše, zraněn jsem pro nepra-

vosti tvoje, zničen pro hříchy tvoje. Trest ku pokoji tvému na mně spočívá a mými ranami jsi uzdraven.“ (Is. 53. 5.). Nuže, „jdi v pokoji a neheřč více!“ (Jan 8. 21.). A tak ať cokoli tě svírá, trápí, na srdci Pána Ježíše najdeš úlevu, potěchu, sílu, vysvobození, odpuštění. Sraďs tážes, kde hledati máš tento drahý poklad? Odpovídám slovy vánoční písně:

Kde ho nalezneme? — V chrámě v jeho stánku;

zde se ozví naše píseň o Beránku! Vidímeť tu Krista, an rámu hody chystá,

duševními zraky, pod prestýmí znaky. Laskavě se na nás, na své dítky dívá, ke stolu nás svému milostivě pozývá. Nuže, poslechněme, k stolu Páně jděme

zkusit oně slasti, již dá v nebes vlasti!

Ale poněkud nesměle se táží: co my dáme Ježíškovi k Novému roku za dar vzájemný?

Lásku za lásku — srdce za srdce — obět za obět!

O b ě t z a o b ě t!

Kdo se oběti leká, pro Ježíše ničeho se zřídí, ničeho těžkého vykonati nechce, není hoden, aby slul křesťanem.

O b ě t ě z a o b ě t!

Sraď dluhu, dluhu již Pán Bůh od tebe právě určitou obět čeká. Dobře víš, kterou, svědomí, zpovědník ti to nejdříve řekl a ty se třeseš, lekáš oltářů, se slzami vyláš: „Snad zítřa — později — teď nenohu! Můj Bože, cokoli si žádej, jen toho re!“

A Bůh tě možná nějaký čas nechá zdánlivě na pokoji a potom znovu přijde Pán Ježíš, smutně se vyvítavě na tě dívá a teskně hovoří: „Mé dítě ubohé, tak jsem tě miloval, krev, srdce, život jsem ti dal, a ty mi oběti žádarů přinásti neumíš? Což málo jest ti moje láska?“

Pán Ježíš, duše drahá, stojí před tebou, své srdce planoucí láskou, probodené, korunované trním ti u-

kazuje — dovedeš tak se zatvrdit a jemu prosby jeho odepřít?

Kristovo srdce krvácí, vidouc tě jít mezi zkažené kamarády a kamarádky — a ty se nezastavíš, neobrátiš?

Kristovo srdce krvácí, že bereš do ruky časopis, knihu, která ti z duše vyvrve stud a víru — a ty se nezarážíš?

Kristovo srdce krvácí nad tajnými hříchy, jimiž své tělo mladé, „chrám Ducha svatého“ znesvěcuješ, což pak se nevzechopíš, nenapravíš?

Krist us tě snad chce mít výlučně pro svou službu, ať v kněžství nebo v klášteře, náklonnost svatou tělo dal, na Srdce své tě sladce vábí — jak dlouho budeš odpírat a kolísat mezi službou boží a službou světa?

Jest láska t v á k vyvolené družce, k milému hochovi křesťanská, čistá, můžeš Pána Ježíše bez uzardění pozvat na svatbu jako snoubenci v Káňě, či přeháš před ním, čas přípravy na stav tak svatý

znesvěcuješ hříchem, slzy típké chystáš sobě i Ježíši?

Křesťanští rodiče, jest srdce Pána Ježíše ozdobou a vzorem vašeho domu? Jsou vám dítky, miláčekové Páně, drahým pokladem, či nepřijemnou obtíží, které se s těžkým hříchem zločinně vyhýbáte.

Ženo, naučila ses od předce- ného srdce Páně s bolestnou Matkou pod křížem pracovat a típět?

A mužové, jste muži podle srdce Páně? Vroucně zbožní, silní nejen v práci, nýbrž i v boji proti zlým návykům (pítí, karbanu, restocení z nemravňelosti), silní ve vyznávání a hájení své víry?

O, zamysli se na chvílku a jstě neodcláš veliké Ježíšově lásce! Ne- neváhej, pevně se rozhodni, že dá- mu za srdce jeho nejsvětější své srdce plné lásky, ochetné k obětím!

A heslem pro celý nový rok (iž každý den častěji než přijmou), budiž ti upřímný povzdech z hloubi duše: **Vše pro Tebe, Bože, srdce Ježíšovo!**

•••••

A. M. Kadlčáková

Komu?

Komu vzdává tvorstvo díky,
komu pje písne pták?
Komu květy dýší vůni,
komu, ptáš se také tak?

Komu svítí slunce, měsíc,
komu fouká vítru van,
komu patří krása světa,
komu, když jsi všeho pán?

Tomu, který tam nad hvězdy
tomu, jenž se zove Bůh,
tomu vzdává tvorstvo díky
tomu, jenž nám šatí luh.

On vše stvořil mocnou rukou
nám svým dětem na zemi,
a proto my, dík mu vzdávat
jdouc s tvory se všemi!

Kam?

Kam se nese touha moje
když tak hledím v svět,
když kol ptačtvo libé pje,
rozzvíjí se květ?

Kam se nese touha, moje
když vše vidím kvést,
když tu se všech stran mě volá
vše, co kolem jest?

Kam se nese touha moje
tak se mnohdy ptám,
když tam vzhůru nad oblaky
výš se zadívám?

K Pánu Bohu, stvořiteli
jenž vše v moci má,
a svět láskou nehynoucí
i nás objímá!

•••••

Vánoční stromek.

Z rozjímání sv. Ambrože.

Podává Fr. Janovský.

(Část další.)

Tři králové.

Dary tříkrálové! Zlato panovníku, kadidlo Bohu, myrhu mrtvému. U jeslí pobýli si Tři králové jenom krátko, ale jinými a lepšími lidmi vrátili se do své otčiny.

Nestačí Krista jenom jako malé dítě si zamilovati. Musíš v něm pravému a dokonalému Bohu, pravému a dokonalému Bohočlověku se klanět.

*

V Nazaretě.

Jak by mohl býti Kristus učitelem ctností, kdyby vůči svým rodičům nebyl plnil synovských povinností?

Jeho poddanost nebyla slabotou, nýbrž dětinou láskou.

*

U Jordánu.

Bez nás sklonil se Ježíš do vody Jordánu, aby nás všechny odtud s sebou pozdvihl.

Bez nás am sestoupil, abychom my mohli vystoupiti.

Nikdo nebude mít práva zamítnouti křestnou milost, kdyžť se Kristus neštítil přijmouti křest pokání.

*

Na poušti.

Šel na poušť, aby tam vyplnil tajemný Boží úrdek, aby přivedl Adama z vyhnanství.

Tři střely drží ďábel v ruce, jimiž obyčejně raní srdce lidské: poživavost, schlubnost, ctižádost.

Začal na Krista dorážeti právě tou střelou, kterou jednou již zvířetil nad námi lidmi. Kde jsme v Adamovi podlehl, tam začínáme v Kristu vítěziti.

Moudře a opatrně učí nás Ježíš Kristus, náš Pán, svým postem a přebýváním na poušti, jak se máme opatřiti proti pokušením smyslné rozkoše. Ač Pánem všeho tvorstva, nechává se pokoušeti, bychom my naučili se v něm vítěziti.

Kristus dobrovolně na poušti za-

chovával půst, aby nikdo neměl zámlinky postem pohrdati.

Jindy opět zasedl s hříšníky k hostině, aby ukázal svou blahovůli a svou svobodnou moc.

*

Volba apoštolů.

Dvanáct apoštolu vyvolil si Pán. Měli přinést pomoc pokolení lidskému a po širých prostorách světa rozsévati símě víry.

Podivuhodný úrdek nebes! Ne učence, ne boháče, ne uroence vybral si Pán k tomu účelu, nýbrž jen rybáře a celníky. Neměloť se zdáti, jako by přemlouval lidi lidskou moudrostí, jako by si je zakupoval zlatem, jako by je vábil lěskem uroence. Síla pravdy měla zvítěziti, nikoliv umění osl! ujíci výmluvnosti.

Také Jidáš byl od Pána zvolen. Ne z nedopatření. Nikoliv, nýbrž s jasným a úmyslným předpokladem.

Podivuhodná pravda v Kristově životě a nuče! Nemohlať ani pro radným úředníkem býti zeslabena.

Podivuhodný příklad Páně! Běžel o mu více o pokoj našeho srdce než o pochvalu našeho rozumu. Přijal na sebe malobu lidstva, a proto chtěl okusiti i hlubinu lidské bídy. Chtěl býti opuštěn a zrazen, chtěl od vlastního učedníka býti prodán, aby tvá bolest nad zklamaným očekáváním a nad prokázaným dobrodiním někomu nehodnému byla zmírněna, až zvíš, že tě drah opustil, že tě přítel zradil.

*

Spasitel.

V tom se jeví mírnost našeho Pána a Spasitele: Nevole Židů nikterak ho nerozčílila, jejich zloba ho nesoužila, jejich donebevolající bezpráví ho neurazilo. Neopustil nevděčné té země. Nedbaje utrpeného bezpráví, pln dobroty a lásky učí, vyhání zlé duchy a uzdravuje nemocné.

V sobotu začíná řadu zázračných uzdravení, aby nové stvoření začalo v den, ve kterýž staré bylo ukončeno.

Zároveň chtěl hned na začátku svého působení ukázati, že Syn Boží není pod zákonem, nýbrž nad zákonem, a že skrze něj nenadešlo zrušení zákona, nýbrž jeho dokonalejší naplnění. A tak osvědčil se Stvořitelem, kterýž nové dílo ve starém dále bu loval.

Všude přináší Kristus pomoc a uzdravení, na cestě, v chýších, na poušti.

Kde Kristus léčí, není překážky. Jenom musíš sám užití prostředku, ježž on skýtá.

Jakmile jeho slovo vysloveno, vidí slepec, kráčí churavý, mluví němý, slyší bluchý, zimníci soužená zdvihá se s lůžka a posluhuje, ná-měsíčník se uzdravuje.

*

Tehy ně Petrova.

Zdaž zimrice, kterou byla sou-
žena tehyně Petrova, nepředstavo-

vala naší lidské přirozenosti se všemi jejími horečkami a nedostatky? Jsouť zajisté horečky náruživosti neméně prudké a nebezpečné než horečka v krvi. Onyť pálí duši, tato krev. Horečkou jest lakota a žádostivost, horečkou rozpustilost, horečkou cti-
žádost, horečkou hněv.

Voláš po lékaři. Neboj se, že by se Kristus pokládal za příliš velikého a že by pohrdl přijíti k nemocnému.

Jak často přichází k nám s vý-
šin nebeských! Navštěvuje chudé a nepatrné, nejen boháče.

Tak přišel tentokrát ke tehyni Petrově. Nebylo mu pod jeho dů-
stojnost zavítati k chudým a opu-
štěným vdovám a vstoupiti do uzoun-
ké světničky jejich nízké chýšky.

Jest Bohem a jako Bůh pracuje
a poroučí. Jest člověkem, a jako člo-
věk nás navštěvuje.

(P. d.)

000000

Obrázky z katolických misí.

Podává Maximilian Weinberger.

Madu, poutní místo na
ostrově Ceylonu.

Kdo zná důležitost poutních míst
Marianských v církvi katolické a ví,
jak hojně požehnání pro křesťanský
lid z takových míst proudí, nebude
se divit, že katoličtí věrověstci tuto
vonnou květinu také do zemí pohan-
ských přesaditi a pobožnost k Nej-
světější Panně do srdcí rově obrá-
cených křesťanů vštípi ti se snaží.
Útulná marianská pouť místa již
v mnohé missii zdomácněla. A jako
my putujeme na sv. Hostýn, Vranov,
sv. Horu u Příbrami, do Tuřan,
Křtin, Sloupu a jina, tak putují
i křesťané na ostrově Ceylonu k naší
milé Paní v Madu.

Poutní místo Madu leží v die-
céci Džaffna, kam křesťanství nej-
prve se dostalo a kam je dle pověsti
sám sv. František Xaverský přinesl.
Většina milostných míst leží mezi
horami a oce-
anem v obohých údolích.

Tak leží i Madu uprostřed hustého
pralesa 40 km od nejbližšího města
vzdáleno. Nicméně dosvědčují zřice-
riny chrámu, zbytky zdí, nalezené
hřbitovní náhuby atd., že zde stávalo
kdysi město značně veliké.

Milostný obraz pechází ještě z té
doby, kdy Portugalci byli páry ostro-
va, a byl chován ve chrámě Panny
Marie v pobřežním městě Martai.
Když potom protestantští Hollan-
dane katolickou missii chrám a me-
stem pronásledovali, utkali se věřící
dovnitř ostrova a milostný obraz
vzali s sebou. V lesích blízko ryrěj-
šího Madu se usadili a rovcu svatyni
postavili. Později rozptýlili nakaž-
livé nemoci mladou osadu a zbytky
někdejší vzdělanosti zarestly pra-
lesem. Avšak vzpomínka ra bývalé
milostné místo udržela se přese všech-
ný bouře a pohromy, a když v 19.
století katolická missie pod vrchno-
panstvím anglickým se zase obnovila

a povznese, bylo třeba jenom star-
vzpomínky obnoviti a na rě navá-
zati, což se také stalo.

R. 1872 položil apoštolský vikář
msgr. Bonjean základní kámen ku
dnešnímu pouťovnímu kostelu. Avšak
stavba uprostřed pralesa pokračovala
jen pomalu a byla dokonána teprv
za jeho nástupce msgra Joulaina.
Od té doby stal se Madu oblíbeným
a mnoho navštěvovaným pouťím
místem Ceylonu, kostel zasvěcený
Růžencové Panně Marii, důstojný to
pomník štědrosti domorodých kře-
stánů, je 60 m dlouhý, 25 m široký
a 28 m vysoký. Je to mohutná
stavba se třemi velkými branami
v průčelí. Milestný oltář stojí v po-
zadí kostela a vysoko ra rěm trůní
starý obraz milestný. Plášťík z bílého
hedvábí zahaluje sochu Parry Marie,
velká koruna, nádherné to dílo doná-
cího umění zlatnického, zdobí hlavu.
Vedle svatyrě stojí čtyřlůn missionářů
a ník lík jednoduchých budov pro
poutníky.

V zimním období, od listopadu
do konce března, je pouť ní místo
opuštěno. Medvědi, levhadi, divočí
buvoli a sloni, kteří k blížnému ryb-
níku se pravidelně chodí napájetí, jsou
téměř jedinou sp lečností strážců
svatyrě. Toliko jednatelví pouťící
přicházejí tam v tomto období. Za-
čátkem dubna však pouť ní místo
oživne a ze všech stran, z Ceylonu,
ano i z jižní Indie putují tam pouť-
níní všech stavů a hodností.

c Poutě poskytují celkem tertýž
obraz, jaký vidáme v ráších zerách
kateckých, ale ráz jejich jest cvěm
porokud jinaký. Na zaprášených sil-
nicích pohybují se pozvzdra těžké
volské povozy nájící obrovskou, ze
slamy pletenou střechu. Vřítel vzdu
dělí se ve dvě poschodí. Dole mají
ženy uloženy své sváteční šaty a
šperky, zásoby rýže a sušenou rybu.
Nahoře leží v rafážerých visutých
sítích nemocní, hledající ra posvát-
ném místě uzdravení, a pouťící
dlouhou, obtížnou cestou zemdlerí.
Pod vezem jsou umístěny koše, kotle,
kuchyňské náčiní a zásoba potravy

pro buvoly, pozůstávající z pekáčů
z kokosových ořechů.

Před a za povozy ubírají se pouť-
níci, muži a ženy v oddělených skupi-
nách; děti plíhají se k těm cré
skupině. Tak putuje zástup pouťíků
celé dri žhavým vedrem osanělymi
děřirami, stírnými lesy. Na všech
cestách slyšeti jedrcťvárě, zasrušile
zřéjící písrě domocidů. Pod mohut-
ným vřehdem tamaridy, ve stínu
stromové sku ily, možná-li ra blízku
studrě nebo jezírka, po každých 20
cnlé dri žhavým vedrem osanělym
děřirami, stírnými lesy. Na všech
cestách slyšeti edrcťvárě, zasrušile
zřéjící písrě domoro ců. Pod mohut-
ným vřehdem tamarindy, ve stínu
stromové skupiry, možná-li ra blízku
studrě nebo jezírka, po každých 20
nebo 22 kilometrtech půvce se za-
stav, aby si odpočívul. Burci se ra-
pěji, muži koupají si rchy, ženy vaří
jednoduchý ctěd: rýži s omáčkou;
jederkaždý destare svou pcei ra ka-
náravém listě. Pravidelně rocuje se
pod širým nebem.

Konečrě blíží se půvce svému
cíli. Nedaleko pouťního místa jest
ještě jedra zastávka. U cesty stojí
malá svatyrě, kaple to zasvěcená
Spatiteli. Uvřiti je socha Krísta Pára
odpčívajícího v hrdě.

Tam konají pouťníci krátkou po-
bežnost.

Konečrě cetli se pouťící v Madu.
Na blízku svatyrě čal bláky asi 20
holtaví lesa vynýtiti. Destatčrý stín
skýtají lečaté stromy, které schválně
za tím účelem tam byly porocháry.
Tam vyvrstá takčlba ze země v čas
poutí r alé něčto s ravněstíni a uli-
ceri. Kupei z rojblížích něst stavi
své starý a očívají kaza, t. j. trh
ra r zřěží, kde nchou pouťíci
nakoupiti všece, čče potčěhují. Místo
odpčívku velí i pouťící pod lečá-
tými stromy poskupírách. Velský vůz
je středom; ckle postaví se z větvi
a račckstí plet, řalče každá děřira
bydlí pro sebe. Brzy začíná v táčče
ekelo kstelačlly žvct, podčrýctnu,
jaký vidáme ra pouťních místechv na-
ších krajínách.

Jedna a táž víra shromáždila tam lidi nejružnějších stavů a povolání. Vedle bohatého obchazaz Džaffry tydlil rybář z pobřeží anebo přestýlchík nebo nádeník. Ježto mezi mrtvými tisíci poutníků je také mnoho nemocných a je nebezpečnoství rákazy, psílá tam anglický vrchní úřad každoročně poutního lékaře, jež spravuje nemocnici k tomu účelu zřízenou. Vůbec anglická správa ostrova o tyto poutní průvody velmi se zajímá. Sám místodržitel a vojenský velitel, ač protestanté, pokládají si za čest, nechcují do Madu přijíti, a jejich úhledné bílé stany na velkém táboře mezi pestrout směsíci stanů domorodců pěkně se vyjímají. Místodržitel dochází pravidelně na slavné služby Boží a obcuje jim pozorně a s patřičnou uctivostí a všichni angličtí vysocí úředníci ravště vují denně biskupa a jeho missionáře, aby se s nimi nenuceně a po přátelsku pobavili.

Také i jiné návštěvníky vábí sem toto tak neobyčejné divadlo; viděti zde skoro denně i pohany, mohamedány a Evropany. Dojem, který působí upřímná, nehledaná zvěčnost těchto indických křesťanů, je skutečně povzbuzující. Je třeba jenom viděti tyto tmavobarevné dívky horlého podrečí, jak na dlažbě velkého kostela klečí s rozpjatýma rukama a rodí se „Matave, matave,“ t. j. „matko, matko,“ k Rodičce Boží volají. Byť i své náboženské city živě vyjadřovali, přece není zde viděti oně křiklavé, divoké a hluché nevázanosti, která při obrazech pohanských tak trapně a protivně na diváka působí.

Každé ráno svolávají zvony lid na mši svatou a všichni, mladí i staří, spěchají do kostela. Večer o 7. hod. jsou nešpory, kázání a sv. požehnání. Při všech pobožnostech zaznívají zasmušilé zpěvy domácí. Ostatně opakují se v Madu výjevy, jaké vidáme na každém katolickém místě poutním, ovšem přibarveny hodně po způsobu indickém. Jakmile na př. kněz zvedne monstranci, aby jí dal požehnání, zazní kostelem z úst tisíců pronikavý výkřik: „Jesona, Jesona“ (Jižoš, Ježíš).

a opakuje se tak dlouho, až bylo požehnání uděleno.

Nadšení poutníků stupňuje se ve svátky, které spadají do poutního období. Jasně znějí pak časně z rána zvony pralesem. Následně zástupy přistupují za ranní mše sv. k sv. přijímání. Pohané, kterých tu bývá vždy hojně přítomno, čtou patřně vřítircu povznešenou ráladu ve tváři křesťanů od oltáře se vracících. Také oni by si rádi od oltáře něco přinesli a vmísí se často nepozorovaně mezi křesťany. Na štěstí jest snadno v záledek od věřících rozpoznati. Kde je rejstáta, stačí šeptem otázka: „Byl jsi u sv. zpovědi?“ Tázavým zrakem pohlíží pak na kněze, nemajice tušení, co znamená ona otázka. Následuje tichý pokyn, s místa se vzdáliti, a křez jde dále.

Nejvýznamnější událostí těchto dní jest průvod s milostným obrazem. Před kostelem se postaví dřevěný stupeň a na stupni stojí nosítka překrásně ozdobená. Běží o to, jak obraz dostati ven, aby tlačícím se lidem nebyl poškozen. Všichni by totiž rádi rchu líbili. Proto třeba lid přisrě rapovnínati, aby zůstal klidně klečeti. Křez obklíčen silnou stráží vyráší obraz. Tisíce rukou rozpirají se po něm; zdá se, jako by chtěly co nejvíce mlo zachytiti. Potom dotkne se každý čela a rtů jako na peděkování za obdivené požehráří. Vůlce odívá Ind své náboženské city silnými smyslnými výrazy, a co uvnitř v srdci cítí, snaží se i zevně dáti na jevo. Jelikč nesní předřtu své úcty, t. j. milostného obrazu se dotknouti, chce mítí aspoň něco, co s ním přišlo do styku. Jakmile tedy křez obraz Matky Boží na nosítka postavil, spadne naň celý déšť rýžových zrněk a jiných maličkostí, a to se také za průvodu stále opakuje. Každé zrno pak, každý ústřížek se poživě se země zvedne, domů donese a uschová.

Konečně se průvod pohnul. V čele hrá domácí hudba na plechové nástroje radostné písrě, za hudbou si vykračuje četa mladých mužů s vlajčími prapory. Následuje milostný obraz, nejen střídavě padesátí váženými kře-

stary a ohklepen cvcjrasclym. it-
tézem silných mužů. Pctem ubirá se
klidně nescělné mrcžství líčů, pro-
vázejícího svou Králcvu ſharým. ve-
drem sluncčím. Nám se zdá, že jsme
se ocitli v rěkterém. Fotku raší latic-
lické vlasti. Kdo viděl lemcz a české
výjevy, jaké v Indii a ra Ceyleru
všecky poharské průvody, ra počest
bůžků korané, provázají, vidí zde
v Madu ihred ohromný rozdíl mezi
nimi a průvody křestarskými. Maré
námnapadají slova jistého arglického
inženýra, jenž jsa svědkem procesí
křestarského zvolal: „To už není ten-
týž národ!“ Je tentýž, ale ziskch-
těný a vytržbený náboženstvím kře-
stanským. Kdežto ra př. při každo-
ročních slavnostech pcharských pel-
cie arglická všekercu svou mce musí
vynaležiti, aby rozělné pchary ale-
speci peněkud držela ra uždě, udržuje
zde 10—12 pelicjích strážníků pe-
čádek velmi snadno, ačkoliv počet
poutníků často ra 30.000 i více stoupá.

Při návratu postaví se ctvaz zase
na dřevěný stupň před kstelem. Lid
padá na kolena, aby přijal pečchrá-
ř nbeské Matky. Pctem se zarce rychle
do kostela a zavrou se vrata, až je
zase uristěn na ctišti. Pctem teprv
nahrne se lid do kostela, aby vykral
závěrcení pebožnost. Pchled ra tyto
výjevy mnohoého návštěvníka již po-
hnul k slzám; tak mchutně a pro-
nikavě působí tato křestarská slavn-
nost i prostřed pralca ra nysli ſči-
tomných. Slovo: „Blahoslaviti mne
budou všichni náredevé“ i zde se na-
plňuje.

Po průvodu následuje ctřad v
pravdě prestonárodrí: žchnáři bu-
velů. Ježto v tábře stojí často víc
než 800 povozů, je počet těchto zvířat
veliký. Poutníci stávají svá zvířata po
skupinách 100—150 kusů do řady
a každá skupina se pak pčsvětí. Jsou
totiž buveli nejcecnějším a nejužiteč-
nějším majetkem Indův a počchnáři
kněze považuje se za záruku Boží
ochrany.

Celá slavnost ukercí se společen-
hostinou. Jako Kristus Pán staval se
nejen o duchovní, ale i o pozemský

pekem zástupův, tak čče se i zde.
Úprava ob cvské hostiny je výsadu
ryhářského ctchu z Džaffry, který
sem vysílá 100—150 kuřatů. Všichni
poutníci bez výjimky, kchafí i chrdí,
přispívají ra společenou hostinu. Jíjí
a nasem, a kca zámčičého Irda
vaří se v tentéž hrdi jako hrdí
kuřatlo chrdálcve. Tak vyocrává
všecky rozdily mezi jednotlivými ka-
stami, které se jřak ctě razzájem
vyhýbají, bratrská láska křestarská.

Obřistěm je velké jěma. Ten vy-
tápí mchutný žár četré letly. Mchí
dorážší dříví. Žery ve džlárech vodu.
staí lidé a děti připravují zckřnu
atd., věcko za dchčly mšicřstě.
O 3 hodirách odpclodě cvzanví
zcery začátek slavnosti hostiny. Ze
všch star provdílí k chřstí. Jidni
náčřisi přřášší až čyščer — lččk.
mrozí dva, aby i tēm, kteří hččší
povezy, jejich podil přřesli. Všch
se pčadí ra vypráblém trávrku.
V kostelích dvčích ctčví se bčup
a ubírá se k pčří kuchyři, aby po-
ckmy slavně počchral. Pctem se usadí
se svými mšicřnáři a vyschřři ar-
glickými hostni před kstelem, ctčud
celou hostinu lze přčhlédnouti.

V obrevských kčích a hmeích
rozráší se rýže a maso po tábře. Je
to skutečrá „hostina lásky“ starých
křestaru z dob apččstčlých, a zčá se,
jako by Kristus Pán sám zde stčlcval
jako kdysi v Kári Galilejské. Za
hostiny dchází často k dčmčřým
výjevům. Tu čupe se ra př. ra ke-
lerou vzrččřý křestarský kchm
v kchafem rovcu od skupiry ke
skupině a žčrá o trochu rýže, aby ji
pak rozdělil mezi chrdé. „Neuvěřiči-
no,“ zvolal, vida to jeden z arglických
hodrostčřů, „to je věru indický svět
chácen ra ruky!“ Po hostině vy-
stoupí biskup ra stupň a udělí blč-
čicím zástupům ještě jčdrcu pčch-
náři. Táter se pčnal rozchází a vše
se chystá ra zpčtčři cestu. Pvczy
již stojí připraveny a brzy ctňají se
jednotlivé karavany k rodným dč-
dinám. Pout jest u konce.

Různé zprávy.

Naše vyobrazení. V nynější výzdobě jest velehračský chrám Páně nádhernou baroční stavbou Jeho vnitřní úprava jest slohově nadmíru krásná. Kostel a klášter byly po požáru roku 1718 vystaveny v letech 1721 až 1735. — Mariánský sloup na náměstí v Novém Městě jest vysoký 22 75 m. Byl pořízen v letech 1729 až 1743 mistry Severinem Tischlerem ze Svitav a Jiřím Heinzem z Olomouce. Jest pěknou ozdobou města.

Lékař chvali milosrdnou sestru. V Lublari zemřela v listopadu milosrdná sestra ctihodná Rafaela Miltová v zemské nemocnici. Páně této nemocnice dr. Friar. Doriga včera zesnul jímrem chirurgického oddělení této nemocnice tato věděla slova: „Zemřela společlivá spolupracovnice chirurgické činnosti, vnitřní sestra ctihodná Rafaela Mirtová. Celé noci probděla při přejímání a opřádání raněných, celé noci věnovala ošetřování a potěšování nemocných, zemřela uprostřed nejtěžší sanitární a ské činnosti jako dobrý anđěl, jako obět všehčivé války. Věděrou památku jí zachovají ranění i nemocní, občanstvo i lékaři.“

Zasvěcení rodiny nejsv. Srdci Páně jako králi a vládci odpovídající zastelení Srdce Páně natrhn v rodinách. Malý to spisek, ale velice přehledný všem zbožným roinám, které chtějí v nynější zlé době se zasvětit Srdci Páně a tím účastní se státi hojích milostí. Spisek přináší kratičké dějiny nastolení Srdce Páně v rodinách, pak úken zasvěcení, jiné rodilky a povzdechy. Spisek lze dostat v Olomouci u dp. faráře v. v. Jana Blešky.

Vyzvánění „Anděl Páně“ u Anglikánů. Anglikánská společnost sv. Petra a Pavla snaží se obnoviti ve Velké Británii staré katolické zvyky. Tak na příklad vyzvánění „Anděl Páně“. Provoláními a plakáty šíří v lidu porozumění pro tento krásný zvyk a ne bez výsledku. U nás však již přemnozí tohoto vyzvánění k modlitbě „Anděl Páně“ ani si nevšímají.

Děkovné služby Boží. Za zachránění J. Vl. císaře pára Karla, jehož uchvátily vlny rozvodů řé řky Sčte a jenž byl velikým úsilím zachráněn, konány téměř v celém mocnářství rakouském děkovné služby Boží s Te Deum.

Ochrana Boží. Mladý chorvatský nadporučík vypravuje tyto příšty ze svého vojenského života: Po sřídání jdu se svým majorem do kavárny v Gorici. U stolu čekám, aby major posadil se na první místo; avšak hodný ten pán vyklázel terciátě mře první místo. Šelva jsem zasčli, nakloní se major ke mře se slovy: „Jsem zasažen!“ Italická bork zasažla jej u stolu ra židli, která jímek byla na vyklázára. — Přišel jsem jak do jiné krajiny, kde jsem vyhlédl veliký dům, který byl prázdný, avšak ne bez rákylku. Se svým sluhou vybral jsem si přehledý rodek. Jsa velice unaven, usnul jsem tvrdě. Než odpocinek můj byl krátký. Děkvá keule udeřila do domu a stččila ra nás dvě peschedi. Celá budova se otččila jako při prudkém zemčtesení. Náraz vzduchu vyhodil mře s postele a já nymil si. ryr jic potčtě. A nebylo. V prachu a čmoudu jsem zkeuřl povstati a šlo to. Dostali jsme se ven. Zpoceroval jsem veliký čtvor, jež způsobil garát 150 kg těžký, který však revybuchl. Nadporučík pevrě doufal, že se vrátí z války živ a zdrav. A vite proč? Vytčhl z kapsy rúžnec a pravil: „Toto svaté zramení a ta, kterou každodenně tímto rúžnecem utčívám, mne česud chrčnila a bude mne i dále čpacřevati.“

Modlete se za padlé vojiny. Z Vídne píše časopisu „Ave Maria“ jistá odbčratelka: Zbožné paní zemřel v říjnu bratr na následky těžkého poranění a byl pochován v cizí zemi. O šech Svatých se jí zdčlo: Do svčtnice přišel roztomilý hošík a vedl ji přede avčre, kde si přčl s ní mluvití nějaký úplně zanedbaný muž. Paní jej nepoznala a

muž natíkal úpěnlivě a pročil ji o pomoc: vždyť je její bratr. Na to pravila sestra: „Jak to vypadáš a odkud přicházíš?“ Zubožený muž odpověděl: „Tam, odkud přicházím, všichni tak vypadají!“ A parí na to: „Mohu ti něčím pomoci? Chceš jíst nebo pít?“ Bratr však jen smutně zavrtěl hlavou, sepjál proseb v ruce, pohledl vzhůru a zmizel. Polekaná paní druhého dne navštívila několik kostelů, dala na různých místech a v různou dobu sloužití devět mší svatých za spásu zemřelého a modlila se často a vroucně růžencem. Bylo o velikonočních. Opět se zdálo paní, že je se svými třemi provdanými sestrami v onom pokoji. Tu

dvěře se otevřely a vstoupil usmívající se, statný voják, z brusu nově vystrojený. Sundal tlumák, který měl na zádech, a podělil každou ze tří sester malým kouskem chleba, čtvrté však, která se tolik modlila, podal krásný veliký bochník chleba a ještě jiné pokrmy. Pokorně a skromně táže se tato: „Proč mi dáváš, milý bratře (neboť on to byl), více chleba než ostatním, které přece mají tolik dítek? A bratr odpověděl „Ty jsi si jej zasloužila, ostatní si jej musí teprve zasloužit. Budeš mít vždy chleba dosti, co živa budeš a nepovede se ti nikdy špatně.“

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Ze Rtně v Podkrkonoší. Plníce svůj slib, děkujeme Božskému Srdci Páně, nebeské Matičce naší Panně Marii, sv. Jos fu a Tobě, svatý Anto-

rine, za všechny zázračné dary a milosti, Tvoji mocnou přímluvu rámu newtále udělené, zvláště za vyslyšení našich modliteb a velikých potřeb.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za spásu umírajících a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, buďž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Za spásu umírajících.

Úmysl v únoru 1918: Organizace statečných jínochů

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Únor 1918.

Nebo jako v jednom těle mnohé údy máme, ale nemají všickni údové stejného díla: tak jsme mnozí jedno tělo v Kristu, všickni pak jeden druhého údové, v Kristu Ježíši, Pánu našem. (K Řím 12. 4, 5).

Vynaložení všech sil katolíků ku rozluštění velkých úkolů přítomné doby.

(Hlavní úmysl.)

Církev naše tak často bývá zobrazována lodičkou. Kormidelníkem je sv. Petr nebo jeho nástupce, svatý Otec. Lodníky jsou biskupové a kněží. Motorem je svět. A pluje lodička církve svaté již staletími pod ochranou Ducha svatého a pluje i dnešním rozbourěným světem. Doléhá válka se všemi svými hrůzami i na ni. Netrpělivost, nespokojenost, malomyslnost i reptání proti Bohu zmocňuje se tolika duší a hrozí jim zkázou, zkázou věčnou. Božský zakladatel církve slíbil jí trvání věčné slovy „a brány pekelné ji nepřemohou“, ona potrvá a překoná i tuto bouři, však jde o spásu tolika duší, které tato tak vážná doba zastihla nepřipravené, malé víry. I povstává sám kormidelník, papež Benedikt XV., a pro měsíc únor vyzývá věřící celého světa k účinné modlitbě k shluknutí všech sil pro rozluštění velkých úkolů přítomné doby. Kéž není nikoho, kdo by neporozuměl této výzvě a nepřispěl dobrou vůlí, příkladným živo-

tem, modlitbou a po případě i hmotnou anebo mravní podporou k jejímu vyplnění.

Dnes mocně ozývá se přání a prosba o mír. A kuji z této všeobecné touhy nepřátelé církve zbraň proti katolíkům, jakoby oni ničeho pro mír nepodnikali. Jak je tu potřebí opět a opět zdůrazniti všechny ty lidumilné snahy, jimiž naplněno srdce mírového papeže Benedikta XV., k ujednání pokoje. Jeho se zdarem provedená výměna invalidů, jeho starost o duchovní i tělesné blaho zajatců, jeho výzvy a přímé listy k válčícím vládám, v nichž zapisíhání pro uzavření míru spojeno i s podmínkami vyjednávání, vše to důkazem je snahy dáti pokoj lidem dobré vůle. Musí však katolíci i cítit s církví a její nejvyšší hlavou a podporovati všechny její snahy oddaností a modlitbou účinnou.

Za bouře na jezeře Genesaretském byla to úpěnlivá prosba „Pane, zachraň nás, hyreme!“ která došla vyslyšení. Tak i stálá, upřímná, ze srdce jdoucí modlitba, když i nedosáhne hned úplného vyslyšení, dá přece sílu, trpělivost, zmužilost k dal-

šimá života, výsledek je Ten, který po slovesch „Co se bojíte, malověrní?“ vstal a přikázal větrům i moři a nastalo ticho veliké, až se lidé divili.

Ovšem má-li modlitba naše mít nějakou cenu před Pánem Bohem, musí jí odpovídat i život podle víry. A tu je potřeba, by všichni katolíci své náboženské povinnosti řádně plnili. „Tak svět světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré, a velebí Otce i vašeho, jenž jest v nebesích.“ Když Izraelité tísnění byli okolními nepřáteli, které na ně poslal Hospodin Bůh pro nepravosti, kterých se byli dopouštěli, pro opuštění Hospodina a pro přestoupení zákona Božího, a když volali k Hospodinu a slíbili, že zachovávají budou zákona Božího, slitoval se nad nimi Bůh a pomohl. Proč by nepomohl i nám?

Úkoly, jež přítomná doba ukládá, jsou veliké a všechny lze rozluštěti jen snažením se v život uvéstí všechny zásady, jež lidstvu přinesla věčná pravda, Syn Boží.

Do popředí všech však tlačí se úkol výchovy mládeže, již odchodem otců schází přísnost a vážnost otceva. Jaké to široké pole k působení! Jak je tu potřeba součinnosti všech lidí dobré vůle! Co nebezpečí číhá na mládež, která zvláště když matka odkázána jsou na výdělek rukou svých, nemůže často dohlížeti na děti tak, jak by mohla či chtěla. Zlá společnost, toulky, divadla, zvláště kinematografy, všelijaká laciná četba pro mládež se nehodící, často i v roucho pohádek zamoblená, vše to zhoubně působí na mysl mládeže. Nestačí si jen stále stěžovat na zdivočelou mládež, je třeba i si vzpomenouti slov Spasitelových: „Kdo by pohoršil jedno z maličkých těchto, kteří ve mne věří, lépe by mu bylo, kdyby žernov osličí zavěšen byl na hrdlo jeho a on pohrou-

žen byl do hlubokosti mořské.“ Mat. 18, 6. A platí slova ta všem, ať jsou to rodiče či učitelé, ať mistři či hospodáři, všem lidem, kteří lhostejně jdou kol mládeže, ba dokonce ji svádí, zní z evangelia: běda světu pro pohoršení! Vraťte mládeži úctu a lásku k Bohu, neberte jí víru, nezlehčujte její zbožnost, vychovávejte ji, vedte ji do mariánských družin, do spolků dobrých, katolických, uče ji zachovávat den sváteční, voďte ji k usvátoštěnímu Spasiteli, a požehnání Boží spočívati bude na Vás i na rodinách Vašich, neboť pravil Kristus Pán: „kdo přijme jedno pachole takové ve jménu mém, přijímá.“ (Mat. 18, 5.)

Dnes lze tolik dobrého vykonat! Vždyť tolik bídy a nouze v různých obdobách vztahuje svou prosebnou ruku. Je to křesťanské, když člověk této bídy využívá ve svůj prospěch? Lichva je to spojená s neřestmi všeho druhu, která bude kdysi těžce doléhat na pachatele, až bude mít vydati počet ze skutků svých! Vždyť šla přece láska světem, láska — Syn Boží, který nám velí radovati se s radujícími a plakati s plačícími. Šel světem všudy dobře činně. Kéž možno i o každém křesťanovi bez rozdílu totéž říci! A o uskutečnění toho, by zase byl soucit s bližním bez sobeckosti, by účinnou láskou svět byl obrozen může a má pracovat každý dle sil svých. Láska k bližnímu, spojená a vytrysknutá z lásky k Bohu, vleje trpělivost, spokojenost a všechny ostatní ctnosti potřebné, vždyť je hlavou všech ctností.

Tento život dle víry dá pak a vychová v lidech i hluboké náboženské přesvědčení, na němž to možno pak vybudovati i pevnou hráz proti nevěře, proti všem nepřátelům Ježíše Krista. Pravý katolík rád má svoji víru a nedá;

ji tupit a ochotně podporuje ať hmotně či mravně všechny spolky, které nutnost vyvolala, by hájily zásady křesťanské. „Nebojte se,“ praví Kristus Pán, „já jsem přemohl svět.“ (Jan 16, 33.) A opět dí „nebojte se těch, kteří zabíjejí tělo, duše však zabít nemohou, ale bojte se“ spíše toho, jenž může duši i tělo zatratiti do pekla.“ Mat. 10, 28.

Všichni řetedy na palubu, na své místo! Tak zní povel nejvyššího kormidelníka. Kde můžeš pomoci, pomoz, kde třeba práce a námahy, pracuj! Jde o čest Boží a o spásu bližních. Rozšiřuj království Boží na zemi, bude ti kdys údělem věčné v nobi. V čem spočívá, tak krásně

vystihl náš básník-kněz Dostal-Lutínov, když píše:

„Ke skvostům světa své srdce nepřipjat,

k Bohu se stulit, za kámen chleba dát,
po trnech jít a zpívat Te Deum,
pro pravdu neuhnout lvicím ni medvědům,

přispívat z lásky k bližním v potřebě,
pro pravdu lačnět více než po chlebě,
pohledem dítěte na svět se dívat,
na místo kleteb žehnat a zpívat,
vítět skutkem nad mdlými frázemi.“

A k rozšíření toho království tě volá Bůh!

Bude hlas jeho oslyšen:

„Přiď království Tvé“?

Dr. A. Richter.

Když duše moje smutna je.

Když duše moje smutna je,
pojď a podej svoji ruku,
ať zabojí se boly mé,
v tvé lásky písni zvuku.

Ó pojď a sepi svoji dlaň,
líce svou schyl k zemi níže,
a pros tu vroucně v modlitbě
a líbej dřevo kříže.

Bůh hledí na tě s nebe hvězd
a vkročí v srdce brzy,
on uleví, kdo požádá,
on suší vřelé slzy.

Bůh dobrý uslyší tvůj vzdech
a vinu tvoji myje . . .
Nuž pojď, mé srdce, vždyť ty víš,
že Boží láska žije! —

o o o o o

Jasná noc.

Za jasné noci ku hvězdám
se oko moje dívá
a v srdci, v duši znavené
vždy plno touhy mívá.

Chce letět duše do nebe,
chce zřít ty krásy ráje,
zde sám Bůh dobrý kraluje
a oko jeho plaje.

Za jasné noci mysl má
jen vzhůru k nebi pje,
neb odtud láska Boží jen
klid do duše mé seje.

o o o o o

—24—

Jméno Ježíš.*)

Hospodine, Bože náš, jak podivno jest jméno tvé po veskeré zemi! (Žalm 8, 2.)

Jsmo teprve v půli ledna, na prahu nového roku. V takový čas bývá vždy člověk vážněji naladěný, stísněn poněkud otázkou, co asi nám přinese začínající nový rok. Zda radost? Na to odpověď zní: „snaď, ale trampoty, hořkost: jistě. Možná pokušení — však také pomoc Boží, možná zdraví, možná nemoc a možná — možná smrt. Kdož to ví?

Co bylo víme, co přijde čekáme. Kdo nás povede, pomůže, potěší, pozvedne?

Tu jak by hvězda jasná na nebesku nám zářila a slibovala, že vše to dovede, dobrou nám cestu celým rokem ukáže a potřebné dá síly. Jest to hvězdička vzešlá nad Betlémem a její název

sladké jméno Ježíš.

„Blahoslavený člověk, jemuž jest jméno Hospodinovo nadějí jeho,“ dí žalmista (Žalm 39, 5.), a má pravdu! A církevní píseň o jménu Ježíš dí:

Jméno Ježíš, jméno svaté
z úst nebeských sborů vzaté
k bláze naší v světě
vroucně vítáme Tě-

Ano, toť ono jméno zázračné, o němž prohlásil sv. Petr, uzdraviv prve chromého od narození, že kromě Ježíše Krista „není jiného jména pod nebem daného lidem, skrze které bychom mohli spasení býti.“ (Skutkové ap. 4, 12.)

A jaká jeho moc?
Zvuky tvé, o jméno mocné,
uzdravují malomocné,
od lože smrti pudí,
mrtvé z hrobu budí.

Uvažujme chvilku o tomto sv. jménu, jež jako mocný štít nás katolíky provází od kolébky až ke hrobu!

Nejsladší jméno Ježíš! Ach ano, to jest pravý jeho název: nejsladší: Čím jest čisté smoubence jméno žerichovo? Sladkou hudbou v duši, příčtou blahých myšlů a milých nadějí do budoucna, zárukou štěstí životního. Proč pláče sirotek, když slyší jméno matky, co chvěje se v duši dobrého člověka, zašeptá-li si v dálné cizině slovíčko: vlast? Až dáš si odpověď na tyto otázky, pak vzpomeň, že to, však mnohem více než všechna tato jména jest zbožné duši sladké jméno Ježíš. V něm obsažen, jak jádro ve skořápce, tají se celý život Pána Ježíše od jesliček až na Kalvarii. Jeho přesvaté nauky, milý příklad, laskavé pohledy, žehnání, dobrodiní, utrpení i smrt nám hvězdičkami září ze jména toho nejsvětějšího.

A proto s důvěrou vyzýváme sv. jméno Ježíš ve všech potřebách, jistotu majíce, že budeme vyslyšeni podle slibu samého Krista Pána: „Amen, amen pravím vám: Budete-li zač prositi Otce ve jménu mém, dáť vám.“ (Jan 16, 23.)

Kdož by tu nezazpíval radostně!

Zní nám stále, jméno sladké,
dokud trvá žití vratké,
ať tvou mocí vnaďrou
bol a hoře sládnou!

Jméno Ježíš znamená životní program řádného katolíka, a proto nesmí zůstat pěkným mrtvým slovem, nýbrž osvědčiti se vzpruhou krásných skutků! O starých vojácích z Napoleonovy gardy se vykládá, jak tělem duši viseli na svém „generálovi“ a kterak pouhé vyslovení jeho jména je zrovna elektrisovalo.

Působí jméno Bohočlověka podobně? Ano, a jak se tušiti dá již předem, mnohem účinněji. O Napoleonovi mluví jen světové dějiny a válečnictví, a to s obdivem rebo spíš ještě hrůzou — nejsladší jméno

* Die Wöhler-ové „Krippe u. Altar“.

Ježíš se podnes miliony úst vyslovuje s láskou.

O Kristu Pánu říci možno slovy velepisné: „Olej vylitý, jest jméno tvé, proto panny zamilovaly si tebe.“ (Velepíseň 1, 2.)

Proč právě panny? Poněvadž jenom čistá duše dovede vycítiti blahý i vroucnost skrytou v jméně svatém. A které panny?

Nejprve vzpomeň oně Královny panen a Matky Boží, o níž pravil již Isaiáš prorok: „Aj, Panna počne a porodí Syna...“ Jest myslitelné, že by hlubiny Ježíšova jména byl někdo hloub pronikl, než jeho svatá Máti?

A pak přijdou všechny andělské, Marii Panně podobné duše jinochů i dívek, co jich v podobně sněžných lilijí vykvetlo v Boží zahradě církvi svatě ze všech zemí, národů, časů, duše, o nichž lze říci slovy Zjevení sv. Jana (14, 1.), že „maji jméno Beránkovo a jméno Otce jeho napsané na čelech svých,“ ba nejen na čelech, hlouběji, v srdci.

V Americe prý mají tisíce členů čítající svaz proti zneuctívání sv. jména Ježíš a proti špatným řečem. O jak krásná to myšlenka! Kéž najde hodně následovníků, aby již ustalo ono surové, urážlivé vyslovování jména tak drahého! I bez ligy to možno provést. Měj srdce citlivé, ať zrovna tě jakoby píchne u srdce, když slyšíš neuctivě či snad touhavě vysloviti Boží jméno! Myšlenkou ihned v duchu Pána Ježíše Krista odpros za onu urážku a žádej za odpuštění!

Však ještě víc! Hleďme sv. jméno Ježíš nejen urážek chrániti, nýbrž i jeho účtu rozšířiti!

Jak zahanbují nás v tom ohledu židé již v Starém Zákoně, kteří z přílišné úcty ani vysloviti nedovolili jména Božího Jahveh, říkajíce místo toho Adonai, t. j. Pán. A vezměte do ruky svaté písmo, listujte, byste poznali, jak vroucně tam na každém téměř listě Hospodinovo jméno vzýváno a velebeno!

„Bože, ve jménu svém mě spas, a v moci své sud mne!“ (Žalm 53, 3.) „Dobrořeč, duše má, Hospodinu,

a všechno, co ve mně jest, jménu svatému jeho!“ (Žalm 102, 1.)

„Budiž jméno Hospodinovo velebeno od toho času až na věky! Od východu slunce až na západ chváleno buď jméno Boží!“ (Žalm 112, 2-3.)

O nedejme se zahanbiti, slovem i skutkem jméno Ježíše Krista uctívejme!

Jak to učiniti, pěkně nám radí sv. Pavel (Kol. 3, 17.): „Cokoli činíte slovem nebo skutkem, všechno činite ve jménu Pána Ježíše Krista, děkujíc Bohu Otci skrze něho!“

Zaříd život svůj dle toho!

Den začni vzpomínkou na Pána Ježíše, kříž budiž na úsvitě první tvůj úkon!

Svaté Ježíšovo jméno vzývej v duchu, když se oblékáš a jdeš za svou prací! Bude snad těžká, nemilá, ale pak-li jméno Ježíšovo ti ji neusnadní (já však jsem jist, že ano), pak nadávky a proklínání sotva! Vzpomínka na Pána Ježíše tě doprovázet do kostela! Divná se nyní ujala praxe. Na kostel pomalu už lidé ani v neděli nebudou mít času, ve všední dni jim ani nenapadne. Ty nebuď takovým, drž se jinakých zásad! Zkrát chvíle besed, po případě i spánku si někdy uťrhni, v ranní popravě domácí čerstvěji si pospěš, a uvidíš, že často najdeš chvíli i ve všední den na mši sv. „Mše sv. nezapaví,“ říkali si staří, a práce jim šla od ruky, protože Pán Bůh pomáhal. Zvykní si všechno konati v duchu Pána Ježíše. Píšeš-li, jeho sv. jméno buď jak by pečeti, konáš-li cestu, zapros ho, by šel s tebou! I ve spánku pros, ať je při tobě, slovy milounek dětské ukořezavky:

Spala bych, spala, ale ne sama, s Pánem Ježíšem, s anděličkami!

Měj pravidlem onu zásadu světů: „Můj Ježíš, moje všechno!“

Pak jistě on ti v nemoci bude lékařem i lékem, pokrmem v hladu, v žízni obžerstvíjícím pramenem. Tvou radost Ježíš povznese, očistí, bol zmírní, kříž uleví a nésti pomůže.

Ve jménu Pána Ježíše jdi večer

na lože, a tak-li celý život prožiješ, pak se jménem tímto na rtích usneš, bys probudil se v rajske radosti. A na důkaz, že opravdu tak míníš, zamítneš modní předsudky, nestyď se, kde jen můžeš, doma, venku, zdrav přivětivě i vlídně odpověz křesťan-

ským pozdravem, by se udržel, kde dosud se užívá, a rozšířil, mizí-li někde!

Ano, to buď tvým heslem myšlenek, spah i prací: „Pochválen buď Ježíš Kristus, na věky Amen!“

00000

—aš—

Království boží na zemi.

XXIV.

Podobno jest království nebeské zrnů hořčičnému . . . . . podobno kvasu.

(Mat. 13, 31. 33.)

Dvěma podobstvímí vyličil Pán Ježíš celou budoucnost církve tak, že toho lidé ani mohutnými svazky dějepisných děl nedovedou. Opravdu: Božský Učitel!

„Podobno jest království nebeské zrnů hořčičnému“

Svatá Rodina v betlémském chlévě a v domku nazaretském — toť ono zrnko hořčičné, začátek z něhož za staletí se rozvířil chlévský strom světové, katolické církve. Lito si připonejme její osudy!

Nejprve hloudek kučerníků a zbožných žen ke Páru Ježíše. Pak postupná smrt zakladatelova na kříži, a nížánik díla v začátcích? O nikoli, zrůčko hořčičné jen tiše zatím dřímá v zemi, jako zaseté semínko pod srůhem! Však vyjde slunko, sníh staj, přijde Duch svatý, zničí bázeň v srdcích apůstůl, vloží jim v úta slova plá nadšení, svatě pravdy a lásky, zrůčko vzklíší a báječně se začne rozrůstat. Jíž po prvním kázání Petřevě přibýlo 3000 křesťarů (Sk. ap. 2, 41), a potom zase po uzdravení chromého velké množství, takže jen počet mužů byl na 5000 (Sk. ap. 4, 4.). A nyní začíná veliké dílo obrácení světa. Apoštolo vé jdou kázat všem o Ježíši Kristu, ukřižovaném a vzkří-

šeném Syru Božím, a Pán Bůh dílu jejich zchrá. Nechají posměchu, redají obřizí, redají se zastašiti vězením ani mučnickou smrtí. Uníraí pro Křista (kromě sv. Jara všichni umučení). však bylinka jimi pěstěná roste dále. Ve všech hlavnějších městech Malé Asie, Řecku, Itálie a Afriky jsou jíž v prvních dobách desti četřé křesťarské ckec, a vojáci i kupci roznášejí známest o Páru Ježíši i do vzdálených kolonií římských až k Duraji, Řynu, dál do nynější Francie a Arglie. Nastanou brzy dlouhá, krvavá léta pronásledování křesťanů, tisíce, statisíce jich: děti, dospělých i starců za víru svoji umírá (jén v Římě dosud nalezeno ra 10.000 mučnických nápisů a celkem se počet mučnicků udává od některých dokonce na několik milionů). leč ani to nezníší rozvíjející se katolické víry ba naopak „krev mučnicků je semenem křesťarů,“ jakoby zalit převzácným moken, stromek vyrůstlý z hořčičného zrnka sílí a mohutní. Katolická církev vidouc, kterak pod nárazem valících se divokých národů (tak zv. stěhování národů) obrovská říše římská se rozpadá v trosky a na nich vyrůstají nové jaré státy, roleká se divých barbarů, posílá k nim hlasatele víry, a než se užaslý svět vzpamatuje z přestálých hrůz, mění se divoci vlcí v beránky, bývalí poharé odkojení sladkým mlékem evangelia ctí první světce ze své vlastní kve. Základy drůší velebré kultury polčila církev.

Když přestěra Evropa, chaz-

sejí se zraky nadšených misionářů na východ do Asie, a později s objeviteli Ameriky a Australie do nového světa. Vzmli do ruky dějiny katolické církve (je to čítba velmi poučná a také zajímavá), čti bedlivě a poznáš, co práce, potu, krve, co nadějí a zklamání to stále, než ty dnes pochlubit se můžeš, že v celém širém Božím světě není většího kraje, kde by alespoň hrstka věřících recitovala Becha pravého. Katolíci s radostí patří na věky minulé, slovo Pána Ježíše nás nezklamalo, ze zrnka hořčičného vyrostl obrovský strom, jehož haluze sahají od horčin věčného ledu až přes rovník v horké kraje Afriky, a obepínají všech 5 dílů světa, strom, v jehož haluzích deset místa má dnes na 300 milionů katolíků ze všech zemí a národů. Než Ježíšův strom — katolická církev — ani teď ještě nesmí zakrýt ve svém vzrůstu, úkolem nás všech i věků budoucích jest neustati v práci, dokud všichni, i ti, co bez své viny, i ti, kdež vědomě se vzdalují, se v katolické církvi sjednotí, aby byl „jeden ovčínec a jeden pastýř.“ (Jan 10, 16.) O jak velké, skvělé úkoly má katolické hnutí misijní!

Zbývá nám ještě zmíniti se o druhém podobeství: o kvasu.

Naznačuje-li podobeství o zru hořčičném vnější vzrůst katolické církve, na počet, podle zemí, kvasem chtěl znázorniti Pán Ježíš vnitřní působení, převrat, jaký učení jeho způsobí ve smýšlení a životě jednotlivců i celých národů.

Když křesťanství vítězou cestu nastoupilo světem, zdály se poměry (po lidsku souzere) nové víře krajně nepřátelsky. V cestu se mu stavěla pýcha urcených a učeného světa, nedůvěra nižších a ubohých, a hlavně všeobecná mravní zahnilost. Nesporně těžké, velmi těžké to překážky! Vždyť katolická víra rozrážela sňatky a vytáček, uhláčala pyšnému rozumu pokorně podobeství, zkažené, slabé vůli zachováti příkazů Božích a církevních. Zda obstojí? Mňmlost odpovídá kladně. Zábavami znuděná římská parí, jež dříve neváhala svou otrokyni ztýznit a třešna na smrt vydati bez příčiny, dychtivě naslouchá slovům nového učeného od těžce služby. Učenec, který po dlouhá léta zkoumal a sledoval výroky slavných mužů, a znepokojen se od ríche zase odvíacel, nalézal odnožď na svoje základy ve prostých slovech sv. evangelia. Místo pustých ergů při poharských slavnostech těch křesťanských křesťanských katakomb, místo pitek píseř křesťanské pesty a jiné skutky lajce, místo rozvodů bez důvodu a místo hnusné znenavrlosti vždy častěji vykvétá srdečností biblie paroství, vůbec Řím, jež sv. Jan ve Zieveri (Ziev. 17, 5.) razval „Bahylorone velikým, natkou smilství a chyností zenských“ pro jeho zlačerst, nřní se v něsto světců a mučedníků. O vlivu křesťanství na život jiných národů známe již ráheře, a mluvím obšířejí dějepis. Nejlépe si to představiš, když vezmeš do ruky někdy nějaký misijní list a bedlivě přečteš zprávy o působení misionářů mezi pohany. Zásluhou církve jest, že člověku vrácerá lidská práva, zrušeno otroctví ve starém Římě, znemožřeno obchody otrokářů, jak na cích celého světa prováděny ještě až do nedávna v Africe, zásluhou křesťanství pozvednuta žena ze své poroby, vrácerá na dětem láskaro dítě. Ovšem opět a opět i v nejnovější době se nemravnost a suroost vzjřá, bílehy některé (na př. podvody, manželská nevěrost, nevděk) smře se rozlezají; leč, milý příteli, třeba býti spravedlivým! Neř to vinnu katolické víry, nýbrž těch, kteří jí nerávič, protírř řtvou, ji chtějí zmřiti a znovu zavřst pohanství. A věřící, ale špatřo žijící jednotlivci katolíci? Jsou jenom dokladem oré smutné kapitely o slabé vůli. Jsou slati, protože rehtěji býti sildi, za rěc může jejich víra. —

A nyní, milý příteli, reži se rezejdeme — jest korec dčty vánořní — ještě prsňal!

Otevři Páru Ježíši děkčón své

srdce, nech ať jeho drahá nauka se v něm zakoření, řídí a ovládá každou tvou myšlenku, všeliké slovo i nejmenší skutek! Prohlubuj stále a stále své náboženské vědomosti modlitbou, četbou, přemýšlením! Prožij ony vznešené pravdy, ať přejdou ti, abych tak řekl do krve, do kostí, a potom dobrým příkladem, nebojácným slovem, modlitbou, almužnou pomáhěj, aby katolická víra se rozšířila a zakotvila širým světem! Dá Bůh, že časem podafí se jí dokončit

zdárně započaté dílo, prokvasit celé národy učním evangeliu spravedlnosti, zbožnosti a lásky, odstranit hromadné krveprolití a v láně svém bez násilí a bez křivdy sjednotit celý svět! My se toho ovšem nedočkáme, ale přece se rádi pomodlíme a přičiníme podle sil o zdar díla tak vznešeného podle slov básníkůvých: „Kdo nu však los méně skvoucí padl, aspoň pro budouce pouťfky a pouťnice urovnávej silnice!“ (Z Čelakovského „Růže stolisté“.)

o o o o o

I přistoupil pokušitel . . .

Postní úvaha. Napeal Ignát Z h á n ě l.

Pán Bůh vše stvořil, „stvořil nebe i zemi.“ I. Moj. 1, 1. Ale i dále se o vše stará. Stará se o věci na pohled nepatrné. Proč jenom my lidé často zapomínáme na tuto péči Boží, proč jsme úzkostliví a příliš starostliví? Proč zapomínáme na známé slovo Písma: „Zdaliž neprodávají dvou vrabců za penízek? a nespadne z nich ani jeden na zemi bez Otce vašeho. Vaše však i vlasy na hlavě jsou všechny sečteny. Nebojíte se tedy, dražší jste nad mnoho vrabců.“ Mat. 10, 29. 30. 31. Ve své neskonale moudrosti stará se Bůh také o celé země a národy. Jsou na př. v mnohých zemích jisté druhy rostlin, nerostů, zvířat, která se hodí jenom pro to podnebí a jinde se nedaří.

V žalmu 51. čteme, kterak král David pravil o sobě: „Já pak budu jako oliva plodná v domě Božím, doufám jsem v milosrdenství Boží na věky i na věky věkův.“ Žalm 51, 10. Pro zemi, v níž žil David a kde později v podobě lidské ztrávil náš milý Spasitel třiatřicet let, jest oliva velmi důležitým stromem. Podle počtu, kolik jich někdo má, lze ceniti jeho majetek. Z olivy lze všeho užití. Snad připadne nám podivno, ale když vše uvážíme, pochopíme, že ve východních zemích je v některých biskupstvích krádež a vůbec zlo-myslné počkzení stromů olivových

tak těžkým hříchem, že nemůže ho odpustiti kněz, že jest jeho odpuštění vyhrazeno pouze jedinému biskupovi. Všeho lze z olivy užití, jako na př. lisuje se z plodů olej, užívá se olivy svěží i zadělávané, používá se pecek, jáder, dřeva, kůry, lupenů, pryskyřice, která z kůry teče; ratolesti i živalo se dříve jako největší odměny při hrách vítězů olympických a až dosud je ratolest olivová znamením pokoje.

David byl v mládí svým mnoho pronásledován od Saula, a tu ve svých strastech doufal v Boží milosrdenství. Chtěl říci: Moji pronásledovatelé doufají ve své bohatství, svou sílu, svou moc, svou slávu, já však doufám v jediného Boha, v Jeho milosrdenství. Doufám, že odmění mou naději, že bude mi umožněno vejíti do stárku Hospodineva, když ne tělem, aspoň v myslí.

I my zakušíme na sobě tento úděl všech lidí a snášíme pronásledování všeho druhu. Nejvíce však nás trápí pronásledování nepřátel naší duše, kteří by rádi viděli, abychom vzali zřkazu na duši. Ale doufejme a nebuďme malomyslni, neboť píše sv. apoštol Jakub: „Blahoslavený člověk, který snáší pokušení, neboť když bude zkušén, obdrží korunu života, kterou Bůh zaslíbil těm, kteří ho milují. Nikde, jsa pokušen, ne-

říkej: „Od Boha jsem pokoušen“, neboť Bůh nemůže býti pokoušen ke zlému, sám pak nepokouší nikoho. Ale každý bývá pokoušen, jsa lákán a vnaděn od své (vlastní) žádosti, potom žádost povstavši, rodí hřích: hřích pak byv dokonán, plodí smrt.: Jak. 1, 13—16.

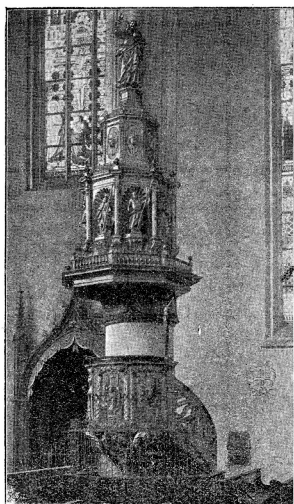
Divíš se, že se ďábel odvažuje pokoušeti tě? Což zapomněls, že pokoušel i samého Syna Božího, Ježíše? Pokoušel hned první lidi, kteří dostali od Boha rozkaz: „Ze všelikého

troufal si ďábel na Ježíše, čím více troufá sobě na lidi.

Troufal sobě ďábel přistoupení k Ježíšovi, který byl „obraz Boha neviditelného, prvorozenec nade všecko tvorstvo“ (ke Kol. 1, 15), „kněz veliký nad domem Božím“ (k Žid., 10, 21), „jednorozený Syn“ (Jan 1, 18), „Pán slávy“ (I. ke Kor. 2, 8), „Podivný, Rádce, Silný, Otec budoucího věku, kníže pokoje“ (Is. 9, 8), „na rouchu a to na bedru svém má napsáno: Král nad králi a pán nad pány“ (Ziev. 19, 16). Na tohoto nejvznešenějšího troufal sobě ďábel, a my lidé, kteří pouze k „obrazu a podobnosti Božímu“ (I. Moj. 1, 26) stvořeni jsme, my se pozastavujeme nad tím, že nás ďábel pokouší?

Přiblížil se k Ježíšovi, který byl nejsvětější, jak o něm čteme u sv. Petra, kdež se jmenuje „Beránek neúhonný a neposkvrněný“ (I. Petra 1, 19). Již ve Starém zákoně nazval prorok Daniel přístěho Vykupitele „Svatým svatých“. Daniel 9, 24. Sv. Pavel píše: „Takový zajisté přislušel nám velekréz, svatý, revnivý, neposkvrněný, oddělený od hříšníků a vyvýšený nad nebesa.“ K Žid. 7, 26. I k němu přiblížil se ďábel s pokoušením a ne jednou, nýbrž třikráte se o Něho pokoušel.

Svatý učitel církevní Jan Zlatoustý udává patnáct důvodů, proč Bůh doneuší na lidi pokušení. Práví: „Ne proto chdížel si od Boha zlarč, abys tiel v lenosti nepažíš, a ybřz abys ji v bojoval. Proto nezařahuje Bůh, aby tě pokoušel ďábel. Předře náš býti poučen, že jsi byl na křtu posílněn a stal se silnějším, za druhé, abys zůstal skromným a nevynášel se svými velikými dary, neboť pokušení jsou s to, aby nás pokořila. za třetí, aby ďábel, kdyby snad byl v neúistotě, zda jsi skutečně se polepšil a vstal z mrtvých (hříchů), pokušením, kterého užívá jako zkušebního kamene se plně přesvědčil, že se ho zcela odříkáš, za čtvrté, abys jako železo vyšel z pokušení silnější a statnější, za páté, abys měl plnou jistotu o velikosti tebe

Brno: Kazatelna v kostele sv. Jakuba.

děva rajskeho jez: ze děva pak věděni dobrého a zlého ať nejíš, neboť v kterýkoliv den bys z něho jedl, smrti umřeš.“ I. Moj. 2, 17. Eva dala se svést od ďábla v podobě hadově, jedla ze stromu a dala jíti také Adamovi. Již v ráji osvědčila se tedy pravdivost výroku: „Bojování jest život člověka.“ Jak. 7, 1. Jest vyloučeno, podotýká sv. Jeronym, že by člověk nebyl pokoušen,

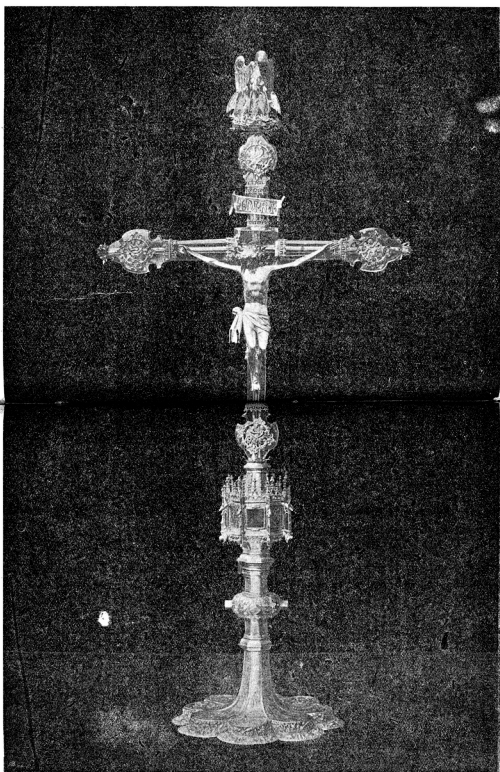
svěšených pokladů. Neboť ďábel by se k tobě nepřiblížoval, kdyby nevěděl, že se ti dostalo větší cti.“

Ježíš nevyhledal ďábla, ale ďábel vyhledal Ježíše, neboť čteme u sv. Matouše: „Ježíš byl nveden od Ducha na poušť, aby byl pokoušen od ďábla“ Mat. 4, 1., což jest pro nás všechny poučením, aby nikdo sobě příliš nedůvěřoval a nevrhal se sám v pokušení, důvěruje své statnosti a síle, že je přemůže, ale teprve když dojdou, musí se proti nim co nejsrdnatěji opřít. Dobře se vyznal ďábel ve všem. Nezavedl milého Spasitele mezi lidi, do osad, do měst, na trh, kde by bylo shromáždění lidí, ale vedl ho na poušť, kde nikdo není, kde jest pouze píseň, kde nic neroste, kde se nikdo nezdržuje. Tak také přiblížil se k Evě, kdž byla sama, když nebyl v její společnosti Adam. Jest sice samota lékem pro duše, ale jenom pro duše vytríbené, zkušené; pro slabé jest velké pokušení, jest něčím nesnesitelným. čeho se mnohý nejvíce bojí, jest největší útrapou. Jest právě v lkým neštěstím pro lidi, že nemohou býti sami a nesnesou samoty. Dobře proto pravil již před více než dvěma stv lety kterýsi velký znatel lidí: „Všechno naše neštěstí přichází odtud, že nemůžeme býti sami, že nesneseme samoty.“ Dobře řekl kterýsi novější spisovatel (Spielhagen, romanopisec): „Samota jest nápojem, který nás nadchne, rozobí a osvěží, ale také opojí.“ Někdy lze se poněmí u spisovatelů, jichž spisů nijak neschvaluje: čtouce je, řídíme se slovy sv. apoštola Pavla: „Všechno zkoušejte, co dobré jest, toho se držte.“ (I. k Thes. 5, 21.) Dočteme se u spisovatele nám katolíkům nejvýše nepřátelského, Jana Scherra, následovně o samotě: „Samota je totéž jako nebezpečí: oboje zúžuj malú duše, kdežto velké rozšiřují. Samota i nebezpečí udušují duše spřesté, kdežto slechetné povznášejí, posilňují.

Lekáme se, jsme přestrašeni, že doléhají na nás pokušení všeho druhu. Není místa, kde bychom jich byli ušetřeni, není věku sebe vyššího,

není stavu sebe světějšího, není zkrátka nikoho, na koho by nedoléhala pokušení. Doléhají na nás v našich domácnostech, ale nešetří ani posvátného místa v kostele, dostaví se ve společnosti, ale také když se modlíš, ba dostaví se, když jdeš třeba od stolu Páré, přijav právě nejsvětější svátost oltární. Máme velké starosti, že napadají nám v myšlenkách věci a předměty tak ohavné, jakoby vyšly z nehlubšího pekla. Ale jediný pohled na Spasitele, kterého pokouší ďábel, poučí nás, abychom zůstali klidní, neulekli se a statně bojovali. Vždyť neostýchal se ďábel a ne jednou, nýbrž třikráte přiblížil se k samému Spasiteli. Po nejprv žádal: „Rei, ať kamení toto stane se chleby.“ Podruhé chtěl: „Spust se dolů se střechy chrámové“ a po třetí se necestýchal žádati po milém Spasiteli, aby „padl na svá kolena a klaněl se nečistému duchu.“ Mat. 4, 3—10.

Třikráte pokoušel ďábel Ježíše, vysílaje proti němu své „ohnivé šípy“ (k Efes. 6, 16), protože všechna pokušení, která na nás doléhají, pocházejí od nesvatého trojlístku, kterýmž jest „žádost těla, žádost očí a pýcha života“. I. Jana 2, 16. Tuto jest obsaženo celé jádro nákazy, ze které pučí všechny druhy a rody hříchů. O pokušení Ježíšové čteme u sv. evandělisty Lukáše, že „ďábel dokonav všeliké pokušení, odstoupil od něho až do čas u.“ Luk. 4, 13., což vysvětlují vykladači Písma, že ďábel odešel pouze na neurčitou dobu, že se opět dostavil, aby úteky a klamy své obnovil, což činil pčtem jednak skrze fariseje, zákenníky, jakož i Jidáš návodem tohoto nepřítele Kristova. Jej zradil a prodal. Ba ponoukl i samého Petra, že Petr domlouval Ježíšovi, aby nešel do Jerusalema, kde ho očekávaly muky a kříž. Ale Ježíš obrátiv se pravil k Petrovi: „Jdi ni s očí, satare! Pohoršením jsi mi, neboť nemáš na zřeteli věci Božích, nýbrž věci lidské.“ Mat. 16, 23. Ježíše se již neodvážil pokouseti, byv od něho přemožen a zahrán.

Uherské Hradiště: kříž.

Svatý Augustin měl výklad o tomto pokušení Ježíšově a pravil svým posluchačům: „Dábel předkládal v oněch třech pokušeních Ježíšovi věci lahodné, Ježíš však ukázal, jak pokušiteli odporovati. Svět slibuje rozkoš tělesnou. Odpověz mu, že je ti milejším Bůh. Slibuje ti čest, povýšení. Odpověz mu, že je ti milejší, vyvýšenější říše nebeská. Slibuje ti bohatství, majetek, odpověz: Bohatší jest Bůh, vždyť od něho pocházejí všechna bohatství světa.“

† Ale ještě potřebí se zmíniti o prostředcích, kterak máme odíratí to-muto nepříteli, který nás stále pronásleduje a všude rozepřádá své sítě. Je to především modlitba, práce zaměstnání, nedbatí volání zlého ducha. Sv. Antonín poustevník udává jako dobré prostředky ze své zkušenosti: „Lásku ke Kristu a radost duchovní.“ Ježíš sám naznačil dobrý prostředek, když pravil k Petrovi: „Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení.“ Mat. 26, 41. Vždy však berme útočiště ve všech potřebách ku svému milému Spasiteli, což krásně řekl sv. Pavel: „Vždyť

nemáme velekněze, jenž by nemohl míti soucit s našimi slabostmi, nýbrž takového, který byl podobně (jako my) zkušěn ve všem kromě hříchu. Přistupujme tedy s důvěrou ke trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost ku pomoci příhodné.“ K Žid. 4, 15. 16. Sv. Propper píše: „Není prospěšné, aby člověk sám bojoval proti nepříteli a byl bez pomocníka. Nedůvěřuj nikdo pouze svým silám, ale doufej ve vítězství pomoci Tého, který rebyl přemožen a za všechny zvítězil.“

Když Ježíš přemohl dábla, „přistoupili andělé a sloužili jemu“. Mat. 4, 11. Nepraví se, kterak Jemu sloužili andělé, ale podobně se stalo také později, když byl Ježíš, nastupuje svou křížovou cestu, v zahradě Gethse-manské na úpatí hory Olivetské, kde pokleknuv na kolena modlil se: „Otče, chceš-li, odejmi kašich tento ode mne, avšak ne má, nýbrž tvá vůle se staň. I ukázal se anděl s nebe a posiloval ho.“ Luk. 22, 42. Podobného přísluhování od andělů se může nadíti, kdo vydrží v krušném boji a přemůže pokušitele.*

Zachovávání postu.

Postní úvaha od Jarolima St. Pavlíka.

Tri hlavní dobré skutky jsou: modlitba, půst a almužna. Ačkoliv je v každý čas konati máme, tak přece obzvlášť ve čtyřicetidenní půst, jenž — na památku oršech čtyřiceti dní, co se Pán Ježíš na poušti postil — tento měsíc začíná. Čtyřicetidenní půst zachovávali již mrcí svatí mužové ve starém zákoně, na příklad Mojšís a Eliáš. Israelité na poušti byli nuceni se zrovna čtyřicet let postiti, ježto se museli ždí chleba a mnohých polních plodin. Sem i tam zastesklo se jim po hrncích masa v Egyptě; Pán Bůh jejich laskominy hned zas potrestal.

Moderní svět nerád se postí; on by rád viděl, kdyby všechny

posty z kalendáře vymizely. Pro te-st ant i zrušili všechny posty; oni přenechávají herlivosti jednoho každého, v jakékoliv dny, hlavně v den kající (Buřtag) půst si uložití. Oni však nepočítají s lidskou slabostí. Zkušenost učí, že se člověk jen velmi ztěžka odhodlá, postiti se dobrovolně — stojí to velké sebezapření; že však tím lehčeji vyplní postní příkázání. Je tedy zcela dobré, že mezi příkázáními církevními je i třetí: Příkázané posty zachovávatí.

I řecko-orientální nesjednocená církev, k níž náleží většina Rusů, zachovává půst, mnohem přísněji než my; nejenom před velikono-cemi, nýbrž i před váno-cemi mají

schizmatikové delší půst, i před Nanebevzetím Panny Marie. Odřikají se v postní dny nejenom masa, ale i mléka, másla, sýra a vajec, protože tyto potraviny pocházejí od zvířat. Takým způsobem se i u nás dříve postilo; a vlastně platí ten půst i u nás až doposud; jenom že je dispensem v jednotlivých diecésích více méně zmíněn.

Pohlédneme do židovského kalendáře, tak tam co chvíle uvidíme nějaký půst. V postní dny nesměli židé nic jísti a nic pít, celý den nic, až do západu slunce; to bylo skutečně právě jedno nasycení za den, a sice až večer. Tento zvyk přejala i katolická církev. Podle práva bychom v postní dny těž měli jen jedenkrát jísti, též až večer; v seminářích a klášterech, kde se při stole říkají církevní modlitby k jídlu, jiné o polední a jiné večer, říká se i proto, v postní dny o polední ne modlitba k obědu, ale k večeri určená; večer však jen tichá, krátká modlitba. Ježto by však takový půst, s ohledem na naše poměry, byl pro nás těžký — nynější pokolení není tak silné a zdravé jako dřívější a ne snadno by bylo při takém přísném postě vyplnit povinnosti našeho povolání, utvářel se zvyk se srozuměním církve, kromě hlavního jídla ještě dvakrát za den něco málo jísti, ráno, totiž a večer. Slabé osoby mohly by požívat i něco o svačině. Kdo má těžkou práci, kdo koná unavující cestu, kdo přestál nějakou nemoc a ještě se zotavuje (rekonvalescent), kdo se duševně mnoho namáhá, matky k vůli malým dítkám před porodem a po porodu mohou se dispensovati. Je však záhodno, aby takové osoby jiným způsobem si nějakou újmu učinily, nebo půst v jiné dobré skutky, zvláště v almužnu proměnily.

Abych zpět se vrátil k židům: oni mají více postů do roka. Velký půst před slavností stánků, den smíření (dlouhý den), stojí už v zákoně Mojžíšově. Čteme v knize Leviticus, to jest třetí kniha Mojžíšova (Kap. 23.): „Desátého dne v

měsíci sedmém je den smíření: velikým svátkem bude pro vás a svatým slouti bude; trápití budete v něj duše své, aby milostiv vám byl Hospodin, Bůh váš. Kdož by koliv se v onen den netrýznil, má vyhnouti z lidu svého.“ Mluvil jsem jednou s malým židovským děvčetem od utečenců a pravím mu: Teď přijde brzo dlouhý den, to se budeš muset postit! Děvče hned odpovědělo: Pán Bůh nám pomůže! Nebyla to pěkná odpověď? Jiné děvče pravilo s předhůzkou, že se křesťané nechťejí postiti. Bohužel! I týden velkonoční byl týdнем abstinence, protože židé jenom nekvašené chleby jísti směli, jež tak dobře nechutnají. Ostatní posty byly později zavedeny, na příklad v den, kdy chrám byl zbořen. I to byl ustavičný půst zdrželivosti, že židé nikdy nesměli jísti masa veprového, zaječeho i jiného ještě.

Postní dny mají i mohamedáni. Každý rok zachovávají půst celý měsíc podle židovského způsobu, přes den nic nejedíce; mncí se ovšem za to odškodní hodováním nočním. To je tak zvaný ramadzan; zakončen bývá velikou slavností. I pití vína je mohamedánům zapovězeno, oni pijí ponejvíce kávu.

Půst shledáváme i u pohanů. Ninivité byli pohané; hned ohlásili půst, jakmile jim prorok Jonáš byl pokání kázal; ani zvířata nedostala píce. A Pán Bůh byl jim milostiv. Pohané v Indii postí se mnoho; jsou ve svém způsobu velmi zbožní. Škoda toho národu. Kdyby byl křesťanským, mohl by Evropanům sloužit za vzor.

Nenechejme se tedy zahanbiti od pravověrců (nesjednocených křesťanů), od židů, mohamedánů a pohanů; zachovávejme posty církví přikázané. V nastávajícím postním čase chceme se postiti, abychom se vděčnými ukázali za vše, co Kristus Pán za nás utrpěl, abychom následovali jeho příkladu, za své hříchy zadostučinili a odpustění hříchů od Pána Boha si vyprosili a jej usmířili; abychom i zpurné své tělo skrotili a síly si nashromáždili proti pokušením;

abychom též ve ctnosti dále pokročili a duši nad pozemský prach pozvedli, vzhůru k nebi, kde není již materiálních potřeb. Chceme se postít, abychom od Pána Boha odvrácení časných trestů vypocíli a hodně milostí získali; konečně abychom svou poslušnost ukázali k matce naší, církvi katolické.

Malý postní čas na památku hořkého utrpení Páně máme vlastně každý týden; je to p á t e k. Protože náš Pán Ježíš Kristus za hříchy našeho těla na vlastním těle tak hrozně trpěl, odřikáme se po 24 hodin pokrmu z těla zvířecího. Zdaž to po nás mnoho žádáno? Zajisté ne! Je to jenom zcela malá oběť, již si mnozí už ze zdravotních ohledů obě ukládají, kteří na náboženství ohled neberou. K čemu nás válka donutila (ne ani jeden, ale zrovna tři pátky týdně), proč bychom dobrovolně a z náboženských ohledů nezachovávali? Týden bez pátku připadá mi jaksi prázdným, jak kdyby v něm něco chybělo, jak by ani nebyl řádným týdnem, na příklad když připadne svátek v pátek a abstinence nezavazuje. Kdož by nechtěl vzít na sebe malou oběť z lásky k Ježíši, jenž tak velkou oběť za nás vzal na sebe? Bohu díky, ještě jsou křesťanské rodiny, jež pátek svědomitě zachovávají, ba i ve středu a v sobotu se masitých pokrmů zdržují. A to nejsou snad jen obyčejní lidé, ale i vznešení, z vrchních tříd společenských.

Dr. Ludvík Müller, ministr vyučování a kultu v Bavorsku, jenž zemřel v roce 1895, potkal jenkrát na ulici jednoho poslance, jenž náležel stavu rolnickému a se ve velkoměstě Mnichově ještě dobře nevyznal. Na otázku ministry, co hledá, odpovídal rolník, že neví, kde by dnes dostal jednoduché postní jídlo, neboť je pátek. Inu, pravil ministr, chcete-li býti spokojen s jednoduchým postním jídlem, tak pojďte se mnou; já vám ukážu dům, kde take jídlo dostanete. Jak se divil poslance, když se naráz ocel v příbytku mini-

strově. Hned na místě chtěl odejít, ale ministr ho nepustil: U nás, řekl, máme dnes jednoduchý oběd, jak se sluší v pátek na katolický dům. My v pátek nikdy masa nejíme, neboť církevní příkázání platí i v době ministrův. Slouží nám ke cti, když dnes zůstanete u nás. Dovolte, aby i moje děti směly společně s námi obědvati; já je chci mít u sebe, když jsem doma, jinak jsem beztoho celý den od nich vzdálen. Před jídlem a po jídle se všichni modlili, děti u nás předřikávali. S velkým díkem uzloučil se potom poslanec s rodinou ministrovou.

Příklad ze školy: V jakési osadě na venkově přehlídal inspektor školu. Někjaký čas naslouchal vyučování a zkoušce a potom sám se do toho vložil, aby se přesvědčil, jak daleko jsou děti v počtech. „Jde-li vaše matka každý den k řezníkovi a koupí pokaždé masa za 15 feniků — mnoho by ho ovšem nedostala — kolik to udělá do týdne?“ — Jeden malý záček hned se hlásil. „Nuže, maličký, kolik to udělá?“ — „90 feniků!“ zvolal chlapec. — Pan inspektor byl překvapen a snažil se chlapci rozložiti, že se zmýlil. „Hled. týden má přece sedm dní, a sedmkrát patnáct není devadesát. Ty jsi jistě zapomněl neděli připočítat!“ — „O ne, neděli jsem počítal, ale pátek jsem nepočítal.“ Tabló, pravíme v takém případě, to jest trapný okamžik, trapný třetíkrát pro zkouščího.

Kromě postu máme teď i m o d l i t b ě se pilně věnovati: i ve všední dny jít do kostela, účastniti se křížové cesty, doma říkati bolestný růženec. Nezapomeňme i na postní almužnu. Co ušetříme postem, máme věnovati chudým anebo na dobré účely. Zanechme veřejných zábav; nejenom tance, ale i ostatních vyražení, na příklad divadla. Místo četby zábavné, belletristické a humoristické pěstujme více četbu v á ž n o u, poučnou a zvláště nálečerskou. Onen ne pití líkových ránců, i včas

míru; po čas války jich beztoho není. Takovým způsobem prožijeme čas postní v duchu církevním, opravdu svatě, a připravíme se krásně

na slavnost velikonoční. Tím větší bude potom naše radost, čím více jsme se umrtvovali.

000000

A. M. Kadlčáková.

Zasvit!

3asvit mi ty slunko jasné,
teplem lásky hřej mou hrud,
a mé srdce k novým bolům
nikdy více neprobuď!

Svit v mou mysl unavenou,
zahřej v prsou bolný cit,
abych mohla spokojeně
na tom světě dále žít.

Rozehřej mé srdce chabé,
novou sílu k práci dej,
svit mi slunce ohněm lásky
v duši, v srdce klid mi lej

Zasvit mi ty slunce jasné,
svit mi dráhou života,
ať mé srdce i má duše
jak ten ptáček klokoťá!

000000

Obrázky z katolických misí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Krvavá událost v Mongolsku.

Za velikou čínskou zdi, mezi Čínou a mongolskou pouští protírá se hornatá a na sluje a prepasti bohatá země. Mohli bychom ji nazvat zaslíbenou zemí vrahů a loupežníků. Drsní jako země a podnebí jsou i její obyvatelé. Co křesťanství z nich přes to dovede učiniti, o tom nám vypravují zprávy katolických misíonářů, jižto tam už několik let působí. Jak surová však a nepodajná je látka, kterou jest jim propracovati, dokazuje tato hrozná událost, kterou nám vypravuje misíonář P. Albert B. thy, jenž píše:

„Malorucký redira Vargů bydlel v horském údolí stárou města Kien-piengu. Byli to hodní lidé, kteří svou pílí z tvrdé půdy aspoň tolik dobývali, že se uživil. Avšak syn nebyl s tímto skrovným postavením spokojen. Jeho ctižádost šla dále; chtěl zbohatnouti a to co možná nejdříve. Opět a opět rozvínoval za dlouhých večerů zirních své plány a maloval si v duchu lepší budoucnost. Jednoho dne však přešel od námků a plánů k činu, rozloučil se s otcem a matkou, se svou manžel-

kou a dítkami a vydal se na cestu do Mandžurska, aby tam zkusil své štěstí.

Uplynula dvě léta, ale syn redával o sobě vědět. Otci, jemuž byly plány synovy pomátly hlavu a jerž se jich skutečného remohl dočkat, napadlo, že by mohl sám věc urychlit a horbu po štěstí vzít do svých rukou. Nechal tedy časem motýky a sekýru ležeti a dal se na lupičství. Pádným kyjem ozbrojen odcházel do hor a na příhodném místě čekával na svou kořist. Běda pocestnému, jerž šel tou cestou. Kyj starého Varga se o to postaral, aby dále rodcěl. Nové řemeslo cvědčilo se býti rychlejším, ale výnosným. Časem zaokrouhlili Vargové svůj majetek několika mršicemi pole, jerž byli hotovými penězi zaplatili. Tak byli na nejlepší cestě, stáli se bohatými.

Jednou odpoledne spatřil starý Varg pocestného, jenž se blížil jeho úkrytu. Pocestný měl slušný oděv, beranici na hlavě, vysoké boty a rance, z jehož zevnějšku bylo lze souditi na lehatý člověk. „To je pták pro mou kččku,“ zabručel Varg a postavil se za skály

výběžek. Když se cizinec přiblížil, srazil ho dvě dobře namířené rány k zemi. V několika minutách byla mrtvola oloupena, na kraj cesty zavlečena a do propasti uvržena. Se svou kořistí, která na několik set korun se páčila a mimo to i v mnohých cenných věcech záležela, vrátil se Vang domů. „Řemeslo se vyplácí,“ pravil k ženě a snaže, které mu k takovému úspěchu blahopřály „doufám, že brzy mně ještě více vyneš.“ Až do pozdní noci bavil starý hříšník své posluchače svými minulými i budoucími činy rekovnými.

Následujícího rána, zatím co Vang prací předčísleho dne uraven ještě spal, jaly se žena a sracha šaty zavražděného čistiti a zrádné skvrny krvavé umývati. Najednou zůstala snacha jako omráčena a jala se úzkostlivě šaty na všechny strany obraecti. Náhle vykřikla prokřivě a zvolala: „Já ho znám, já ho znám. Je to oděv mého muže. Je to můj muž, jenž byl zavražděn.“ A ukazuje na ozdobné znamení na kabátě, jaké na něm mívají lidé zámožnější, pravila: „Pamatuji se určitě na toto znamení, neboť jsem je byla přede dvěma roky krátce před odchodem svého muže sama do kabátu všila.“

„Co je?“ ozval se v tom starý Vang, jenž křikem ze spánku byl probuzen. Ale snacha jalo litá saň dala se do něho: „Ty jsi zavraždil svého syna, mého muže, zabij také mne!“ A to řkouc svolávala všechny kletby předků na jeho hlavu. Vang všecek omámen nenadálým útokem a strašným obviněním hleděl se vzpamatovati a pravil chláplivě: „Ale vždyť mohou být v celé zemi dvě znamení téhož druhu a mimo to jsou tomu již dvě léta; možná, že se mýlíš. Ostatně přesvědčím se sám, co je na věci pravdy.“ To řka, vydal se na hory. Tam prohlédl mrtvolu a přesvědčil se, že domněnka snachy je hroznou pravdou. Zavraždil skutečně svého vlastního, svého jediného syna. Všecek bez sebe viděl jedinou zášranu v rychlém útěku. Vydal se tedy ihned na cestu do

města Sia-kiu a schoval se v domě jakéhosi vzdáleného příbuzného.

Mezitím pospíšila snacha plna vzteku do sousedního údolí, aby svým rodičům a bratřím oznámila, co se stalo. Celá rodina Kia uslyševši neblahou zvěst se zhrozila a dva ze tří dospělých synů odebrali se do hor hledat mrtvolu, kdežto třetí pospíšil rychle do nejbližšího města, aby jménem své sestry u mandarina podal žalobu. Mandarin vyslal ihned své slidiče, aby starého Vanga vyslidili. Po desíti dnech byl zatčen a uvržen do vězení, aby tam očekával soudní rozsudek, který ovšem podle domácích zákonů mohl zníti jenom na trest smrti.

Tím však nebyla truchlohra ještě skončena. Zpráva, že mladší Vang z Mandžurska nesl domů mnoho peněz, vzbudila lakotu staré švekruse. Peníze byly asi v nějaké bezpečné truhlici uchovány. Běželo o to, za každou cenu se jich zmocniti. Stačilo jenom jediné slovo staré Kia, a její tři synové všemřs odvážni to hoši, byli ihned pro loupežný plán získání. Jeho provedení zdálo se býti velmi snadné, ježto v domě Vangově bydlely pouze dvě ženy a tři malé děti. Následující noci nařezali si hoši tváře sazemi, aby nebyli poznáni a dostali se až do dvora Vargova obydlí. V tom zaštkel domácí pes. Rána z revolveru ho sledila. Avšak štěkot a rána obyvatelce probudily. Ale mongolské ženy nejsou bázlvy. Aby lupiči se domnívali, že jsou v domě také muži, vypustily několik velkých čínských raket, které byly pro blízkou jakousi národní slavnost připraveny a které vydávají rachet, který se střelné rány podobá. Lupiči dali se lomozem zastrašiti a uprchli.

Starou Kia velmi mrzelo, že se lup nepodařil, ale její hamžnost byla tím větší. Následujícího rána přišla nevinně se tváříc ku své dceři, jakoby ji chtěla navštívit, ve skutečnosti však, aby všechno vyzvěděla. Dověděla se ovšem dopodrobna všechno, co se v noci přihodilo a jak byli lupiči obelstěni. Nyní věděla stará

žarodějnice víc než desti. Vrátila se rychle domů a sdělila se svými syry, co slyšela. Syni odhedlali se ihned k novému pokusu. Za ncěního ten na připlížili se zase k Vargovu stavení. Na ramenou dvou starších bratří vyšvihl se nejmladší na zed ode dvora, seskočil dolů a vytáhl dřevěnou závoru u vrat do dvora vedoucích. Dospěvše tak daleko pokládali všechnu další opatrnost za zbytečnou.

Na neštěstí či vlasti ra štěstí prosili na večer čtyři lovci, kteří byli předělného dne v horách zabloudili, v domě Vargově za pohostinství a nocleh, což oboje jim bylo poskytnuto. Leželi spíce v místnosti, která od rodinného obydlí jenom stín byla oddělena.

Mezitím snažili se bratři vysácti jedno z oken. Lomoz probudil lovce a najednou zarachotily současně čtyry střelné rány. Dva z bratří padli ra smrt, jsouce perarění; třetí s rozlištěnou rukou utekl. Oč vyplašené ženy uvnitř rozsvítily lucnu a vyšly ra dvůr. Kdo však popíše zděšení mladé vdovy Vargové, když v zabitych poznala své bratry. Stará Vargová však měla v podezření, že její snacha byla s lupiči dorozuměra a jal se jí spílati. Čtyři lovci však uslyševše o zvláštní této splctité události, co nejrychleji se vytratili, aby nemuseli svědčeti.

Následujícího dne bylo všechno obyvatelstvo celé krajiny vzrušeno. Zpráva o truchlivé události šla od úst k ústům a čím dále tím více se zveličovala. Brzy vypravovalo se o dvaceti i více mrtvých.

Destavila se policie, zjistila, co se stalo a zatkla starou Kiu přes to že se dušovala býti nevinnou. Její deoru měl stihnouti, týž csud, z o hledu však na své tři malé dtky byla osvobozena. Po dvarácti dnech vystavil soud svůj rczudek, který byl ihned vykonán. Starý Vang byl zastřelen a matka Kia zardousena. Den ra to oběsila se mladá vdova Vargova ze zoufalsti. Hrczrá truchlohra byla u konce. Mohla by mítí nápis: „Šest mrtvcl za rékclík set korun.“

„Bohužel,“ končí missionář svou zprávu, „nebyl strašný zločin aspiť porěkud rapraven kajicostí a pglepšením vinníků, reket vědclí byli pohany a mlcsrdceství Božího neznali a proto se ho ani dclclácati nemohli. Zároveň však z celé události viděti, jak tvrdá a kamoritá je vínice Párě v krajínách tančjších a jak surový lid, mezi rínž jest katclickým missionářům pracovati.“

Podivnlclré chčctci.

„Podnikl jsem misijní vycházku,“ píše missionář ra cclcově Javě P. Gicerevger, „do krajiny řičeré Ralibavarg, 5 hodin ccltud vzdálené. kde 200 katclíků v rékclík a kclských vesříchách žije. navštívil jsem tam nemocné, pokřtil rékclík dčtek, posvětil rékclík rových domků a vyhledal staveníště pro rcovu kapli a škclu. Navrac dclvku cestou v rcsmírném vedru vrátil jsem se večer domů a chtěl jsem si porěkud odpočívati, když ní byla chlččera návštěva domorodce, jenž chtěl dáti svého synka do naší škly.

Byl to statný muž, povelárim hollandský státní úředník. Jeho slušné, vzdělané chování bylo ní ihned nápadro.

Brzy však vyšlo ra jevo, že ná ještě něco jřého na srdcl nežli přjetí svého synka do škly.

„Jsem také katclík,“ jal se vypravovati, „mč jsem síce ještě pokřtěn, ale věřím. Věřím všechno jako katclík a rád bych přijal křst sv.“ To pravil s takovým přesvědčcním, že jsem byl až překvapen. „Jak jste k této víře přišel?“ tázal jsem se jej s podivem. — „Je to dílo Duchu svatého.“ — „Umíte se modliti?“ A které modlitby?“ — „Arc, všechny.“ — „Pomodlete se Otčeráš!“

Skutčoré vědcl všechno. A přece ještě nikdy nebyl v katclickém kostele a s žádným katclíkem nebyl znám, neclli spřátclen. Ad přcl rekem, mlcsť Boží pchut, psal čcl našeho útavu a vyžčclal si katclchsnus a modlitelní knihu. Otčje

potom studoval. Bydlel příliš daleko nežli aby byl mohl sem do kostela chodit. Tehdy měl jako úředník dovolenou jenom na dva dny; jeho, obydli bylo vzdáleno celý den cesty; chtěl tedy příštího dne z rána o 8 hodinách nastoupit na zpáteční cestu. Zkouška křestní musila tedy začít hned. Bylo s podivem, jak důkladně na všechny otázky odpovídal, o stvoření světa, dědičném hříchu, vykupení atd.

Na mou otázku, kdo mu všechno tak dobře vysvětlil, měl tuťž vždycky odpověď: „Je to dílo Ducha Božího.“ Když mi potom řekl, že četli Písmo svaté, domníval jsem se, že snad ho vyučili protestanté. Proto jal jsem se jej vyptávat o Matce Boží, papeži a svátosti oltářní. Ale bítáce věděl dobře, že Maria byla prastá dědičného hříchu a že je raší mocnou přímluvkyní v nebesích. „A kdo je hlavou církve?“ ptal jsem se. — „Zprvu apoštolé, nyní papež,“ odpovídal. — „Kdo byl hlavou apoštolů?“ Otálel s odpovídi; patrně jméno zapomněl. Když jsem však jmenoval Petra, ihned dolehl: „Aro, a jmenoval se později Šimon.“

Došlo na svátost oltářní. Došlo mne velmi, když tento mechemedár, jenž nikdy ve svém životě před oltářem neklučel, vyznával, že při sv. přijímání pod způsoby

chleba a vína skutečné tělo Krista Pána a jeho svatou krev přijímá.

Podobenou znalost jevil o všech ostatních článcích víry. Víra tedy u něho tak důkladně ráboženská vědomostí a jeho sražrou touhu po přijetí křesťanské víry, narážím, že mchu snáze říci se sv. Petrem: „Co rás může ještě zdířevati od toho, abychem ho pokřtili?“ Ihned bylo všechno připraveno. Předcházel ještě krátké poučení o svátosti pokřtí, potom jsme se společně modlili a téhož večera pokřtil jsem ho na jméno Emanuel. Potom jsem ho vodil kostelem a vysvětlil mu význam oltáře, zpovědnice, křížové cesty a p. Jak se těšil, že lidé moji příštího dne porejprv ve svém životě obcovati nší sv. A teprv sv. přijímá! Jak zlečň raslevoval každému slovu! A potom bezděky obracely se opět a opět jeho zrnaly ke svatostánku a leskly se svatou žádostí. Nikdy ještě neviděl jsem milost Boží tak rápadně působiti jak u tohoto muže.

Ná ledují řho rána přijal Emanuel účtivě první svaté přijímání. Již o 5 hodinách byl přítomen nš, sv. a zůstal pak ještě ra šestou. Přesťasten vrátil se pak domů, pevně odhodlán, přičrřiti se, aly i jeho přítuzří co mežrá ročřivě těloč štěstí účastřřní se stali.

A. M. Kadlčáková.

Jen dále!

Jen dále, ku předu
srdce mé spěj,
o lásce, o štěstí
píseň si pěj.

Jen dále, ku předu
zpátky ni krok,
třeba i slziček
řinul se tok.

Jen dále, ku předu,
kde štěstí svit,
ať srdce pokojně
dál může žít.

Jen dále, ku předu
vypni svou hruď,
ve všem svém konání
pocivým buď.

Jen dále, ku předu,
nikdy však zpět,
bez trnů růžičky
nenajdeš květ! —

Z rozjímání sv. Ambrože.

Podává Fr. Janovský.

(Část další.)

Dnou skličený.

Zdeť vidíš lůžko bolesti, na němž naše duše krutou bolestí se svíjela.

Kdo však učiní, co Kristus poroučí, tenť brzy přemění lůžko bolesti v místo občerstvení a pokoje. Pak milosrdenstvím Páně stalo se nám blahem, co nám před tím bylo smrtí a zkázou.

*

U studně Jakubovy.

Pán jest unaven. Unaven pro tebe. Dlouho tebe hledal. Tvá nevěra ho unavila. Avšak není na tebe roztrpčen, jestliže alespoň nyní k němu přijdeš.

Prosí tě o doušek, a chce tě sám napojiti.

Nechce se mu vody obyčejné, jaká teče v potoce, nýbrž chce pít tvou spásu, chce pít kalich svého utrpení, aby tě skrze ně osvobodil od tvých hříchů, a ty abys přijetím jeho svaté krve uhasil v sobě palčivou žízeň a chtivost tohoto světa.

Zdeť studně, kde jest Kristus, studně s proudící vodou pro všechny, kteří po ní dychtí.

*

Hříšnice.

Jakožto Spasitel nechtěl ji Pán odsouditi. Že byl životem, chtěl ji pro další život polepšiti. A že byl pramenem, chtěl její duši umýti. A že se Pán Ježíš hluboce schýlil k zemi, aby tu hříšnici, na zemi ležící, zdvihl.

Odpuštění hříchů zní mu z úst: Ani já tebe neodsoudím. Jdi, a ne-hřeš více.

V tem vidíme tajemství Boží a Kristovo šetrné milosrdenství. Když žena na sebe žalovala, sklonil hlavu. Vztýčil ji, když žaloba byla u konce. Nikoho nechce odsouditi, všem by rád dal rozchřešení.

*

Magdalena.

Představ si duši, jež se k Bohu blíží, duši, která není oddána hanebným hříchům a nečistým chťičům,

která se všelikou oddaností slouží slovu Božímu, spoléhajíc na svou neposkvrněnou čistotu srdce.

Představ si takovouto duši, a uvidíš, jak kráčí ke hlavě Kristově a vylévá na ni vonnou mast svých zásluh. Jsmef dobrou vůní Kristovou pro Boha.

Kdo se neodvažuje ke hlavě Kristově, chop se jeho nohou.

Ach, dosud jsme se nezřekli hříchu! Či kde pak jsou naše slzy, kde naše vzdychání, náš pláč?

Hříšník poklekni u nohou Kristových, světec u hlavy Kristovy.

Pospěšme a klanějme se Pánu! Vrhňeme se mu k nohám a plačme před očima našeho Pána, jenž nás stvořil, abychom tam na věčnosti mohli se dostat alespoň k jeho nohám.

*

Bouře na moři.

Kristovo tělo odpočívá. Kristovo božství jest činné a působí s ním víra.

Učedníci právem jsou pokáráni pro svou bázeň; vždyť Kristus byl s nimi.

Kdo se Krista drží, nemůže zahynouti.

*

Na modlitbách.

Jak máš horliti o svou spásu, kdyžť Kristus celé noci pro tebe se modlí!

Jakožto Nejvyšší propůjčuje milosti, jakožto člověk prosí o ně.

Jakožto syn člověka modlí se a jakožto Syn Boží poroučí.

Poroučí-li, není sám; neboť vše, co činí Otec, činí i Syn.

Modlí-li se, není slabý; neboť i třebaž pro hříchy naše slabým se stal v těle, stalo se to pro náš pokoj, nebyla tím však zeslabena jeho božská velebnost.

*

Žena 12 let nemocná.

Veliké sumy peněz vynaložila na lékaře, aniž mohla býti uzdra-

vena, nýbrž mnohem hůře se měla. Jdouc nyní v zástupu za Kristem, od zadu dotkla se podolka roucha jeho; neboť pravila u sebe: Dotknu-li se jenom roucha jeho, uzdravena budu.

A hned pocítila, že uzdravena jest od neduhu.

Jako tato žena celé své jmění marně byla vynaložila na lékaře, tak pohanští národové vesměs promarnili dary přírody.

Svatá žena. Skromná a zbožná. Puzená věrou, zdržována studem. Ve studě a víře poznává svou slabotu, avšak nezdoufá nad milostí. Skromně dotkla se roucha Páně, plna víry přistoupila, plna moudrosti poznala své uzdravení.

Tak i lid pohanský. Uvěřil v Boha, styděl se za své dřívější hříchy, aby se jich zprostil. Nabídl svou věrnost u víře, svou oddanost v modlitbě, získal moudrost, uvědomil si své vykoupění a uzdravení, vyznal upřímně, že se mu dostalo, co mu nikterak nenáleželo.

Také ty dostals drahocennou hřívnou Syna Marie Panny a stonásobné ovoce víry. Ano, také nám světen Emanuel, světen kříž Páně, světena jeho smrt, jeho vzkříšení.

Čím se odsloužíme? Láskou a vděčností. Tenť miluje více, komu více bylo odpuštěno.

*

Dcera Jairova.

Ujav Pán ruku dívky, zavolať řka: „Dívko, vstaň!“ I navrátil se duch její a vstala hned. I kázal jí dáti jísti.

Jídlo bylo znamením, že se jí vrátil život. Ne přelud, nýbrž pravý a skutečný život viděli lidé před sebou.

Blahoslaven, koho Kristus, moudrost Boží, ujal za ruku!

Kéž by jeho moudrost pojala do ruky i moje působení!

Kéž by Boží spravedlnost ve všem mne vedla a řídila!

Kéž by Boží slovo ujalo mou ruku, kéž by mne uvedlo do své lásky, kéž by ode mne odvrátilo ducha bludu a přiklonilo ke mrě ducha spásy, kéž by mně podalo pokrm, chléb nebeský, slovo života!

*

Maria a Marta.

Ctnost není u všech stejného způsobu. Ježíš však jest ve všem nade všechno bohatý. Nade všechno jsou jeho dary. Proto velebí moudrost Maří Magdaleny, jež si zvolila nejlepší stránku. Avšak třebaš něco jest prvním, zůstává druhé přece potřebným.

Ve všem v pravdě moudrým jest jen ten, jehož srdce i mysl jest v Kristu, jehož duševní zrak směřuje vzhůru.

(P. d.)

000000

Jiří Belanger.

Život napasný „Př Aniganem“ podává Jan Tagliaferro.

(Část další.)

V listopadu rapaden byl neuralgickými bolestmi, jež razýval drobnými dary Panny Marie. Psal nepřítomnému představenému: „Tyto bolesti hlavy jsou moji staří zraní. Tentokrát měly tu předcest, že mne naučily, vážiti si veliké lásky mých bratří.“

V lednu 1897 psal příteli, jež se stal jeho spolubratrem v icheli: „Terto iek chci pracovati za tem, abych se stal svatým. Mýšlela, že v nynější době světu vše chybí,

protože mu chybí světi, nre dics více než kdykoli dčjala a nedlil jsem se pro vás i pro mne o svatost.“

Ale spolek vejeřský rutře pčetkoval svého představeného. Pcto představení jeho měli za to, že pro jeho csotu se mohu odchyliť od pravidla, zvláště když s milostí Boží ak kclivě spolupůctil, že již byl dekeralým ichclním. Okýčjná doha zkeušky v roviclátě, ktercu právem pcvlčoval za mlst a štěstí, mělo pro něho býti shláctra; i vlátil

se do svého spolku, odhodlán skutečně náležeti Bohu a žítí co nejdokonalěji jako řehelník a apčstol. Ale nyní již nebyl sám, pracoval na svém posvěcení spojen s bratřími, které v pokorě své považoval za své vůdce, třebaž byli mladší než on. Velikou oporu i půvab nalézal v tomto novém životě. Psal: „Tvou říme skutečně malou rodinu, v jejímž lůně se až příliš dobře žije. Myslím, že očištěc, jenž nám tu aneb na cnom světě jest potřebný, nebude u krbu rodinného; ale cítím velmi dobře, že Panna Maria ho jinam přeložiti ráčí.“ Tytéž city vyjadřuje za několik měsíců: „Žijeme vždy jako praví bratři. Naše společenství jest jako malý ráj. Mraky se neukazují na obzoru, a my jich nehledáme, to nám věřte.“

Mezi tím nezapomínal ani na vzdělání klášterní, v němž měl pokračovati, ani na bratry, které zanechal v noviciátě, ani na mistra, jenž ho vedl z daleka. Rovněž v té době psal: „Malá rodina myslí tím více na svého otce, když ptáci setva opeření z rodného hnízda jsou vzdalováni. Co pravím, vztahuje se na toho, jenž Vám píše. Raďte Pannu Marii prositi, aby doplnila můj noviciát, činíc mně nejvěrnějším nevolníkem. Budu psáti svému milému mistrovi, jehož list mi připomíná všechny dobré věci, které jsem ztratil vzdáliv se od něho a od bratří v noviciátě.“

Tito neméně litovali jeho odchodu; ale zanechal u nich dojem, jenž se měl ozývati ve všech duších, kterým měl kázati, Tato o zvěna jeho ctností a apčstolátu, jeho vliv, jevíci se bez ohledu na dobu a místo, byly první odměnou a prvním ovocem jeho velkomyslné obětovosti.

Neméně cenný zisk byl pokrok v dokonalosti a rostoucí plodnost jeho apčstolátu. Ctnost, kterou nejvíce pěstoval, byla poslušnost, neboť ta mu byla nejobtížnější v jistých chvílích. Byl povahy neodvislé. Po dlouhá léta, kdy byl nerušeně pánem svým, všeobecně vážen, a nebem

pečehrán, tu se poněkud svým dobrým vnuknutím, a nikdo na to nepomýšlel, by mu i stéblo, přes cestu poležil. Na nejvyšší rodina jeho si dovolila někdy poznámku o přílišných námáhách, ale těch obyčejně nedbal. Měl vůdce duchovního, ale ten byl tak zvyklý u něho na zasahování Pročtělce, že se domníval, že by se protivil vůli Boží, kdyby krotil jeho horlivost. V životě řehelníka musel se zříci této neodvislosti a svoje vnuknutí a záměry podrobiti přísné prohlídce poslušnosti, což ovšem nikdy neopustil. Mnohdy byl nucen zříci se prací příliš namáhavých aneb se podrobiti opatřením, o nichž dříve nechtěl slyšet.

Při jistých příležitostech chtěla se přirozenost protiviti krotkosti, v horlivosti, to snadno snášel. Jednou, když se musel zříci práce unavující, kterou si byl dávno uložil, remohl zadržeti výraz bolesti. „Jest konec,“ řekl zarmoucen příteli, „resním již činiti, co chci.“ Ale co přirozenosti tolik odporovalo, činila mu ctnost smetitelným. Pán Bůh popřál mu mlčen, aby se zachytil poslušnosti jako desky záchranné.

Konečně nadesel vytoužený den svatě profese. Srdce jeho přetékało blažeností. Blázila ho zvláště myšlenka, že již nenáleží schů, že dle vlastních slov, zbaven byl tíže neodvislosti. Cítil se puze na odevzdání se vedení představených, že pravil, že je ochoten ihned jíti všude, kam by ho poslali, s jedinou toliko ústředí, by poslouchal. Jeho přátelé v Arrasu se povzbudili tímto smýšlením, ale nemohli potlačiti obavy, že taková nálada jest předzvěstí jeho oddělení.

Mezitím zachovával s největší věrností svoji řeholi. Nebylo to bez zvláštní zásluhy pro něho, když místnost vojenského spolku byla vzdána o řehelního domu, což mělo za následek nepřijemnosti a obtížné chůze. Ale on opouštěl vše, aby vyhověl svým pobožnostem. I pro nejmenší a nejnepatrnější věci si vyžadoval dovození svého představce-

ného, jenž byl věkem mladší než on. Ale i tu shledal, že nejsou dosti přísní k němu, nejvíce se obával, že není dosti dobrým řeholníkem.

„Nedaří se mi špatně od vaší kano nické návštěvy,“ psal visitátorovi, podáváje mu počít ze svého života, „zvláště jsem přísnější a více oddán své pobožnosti ti různocové. Před obětí cítím někdy jakýs

odpor a přece jsem pln přání, jež mi nahánějí strach, že jsou příliš veliká a mi dávají počítovati mou ubohost.“

Témuž psal: „Myšlenka o mrtvení právě čtená, mne překvapila. Pod záminkou trestu povolujeme přiznání přes příliš. Nebylo ani jediného svědce, jež by nebyl drsně zacházel s tělem. svým.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Od Kroměříže. Nejvroucnější díky vzdávám touto cestou nejv. Srdci Pána Ježíše a nejčistšímu Srdci Pí Marie za vyslyšení a příznivé uspořádání jistě velmi těžké záležitosti. Kéž jenom všichni ve svých potřebách obracejí se na ony dva nevycerpateľné zdroje milosrdenství a dobroty!

Z Kroměříže. Byvši ve velké starosti u vyřízení důležitých záležitostí obrátila jsem se s důvěrou k božskému Srdci Páně a vzývala též Sedmibožnou Pannu Marii, sv.

Josefa a sv. Antonína za přímluvu. Dík budiž nejv. Srdci Páně! Záležitost má byla příznivě vyřízena. Kéž tím i jiní trpící k větší důvěře k nejsvětějšímu Srdci povzbuzeni jsou! S.

Z Nepomuku. Plníc svůj slib vzdávám nejvřelejší díky božskému Srdci Páně, P. Marii Matce ustavičné pomoci, ježto při konání devítidenní pobožnosti v duchovní tísni vyslyšena jsem byla. Kéž by všichni lidé nejsvětější Srdce Ježíšovo poznali a ctíli! Čtenářka „Šk. B. Sr. P.“

Různé zprávy.

Naše vyobrazení. V Uherském Hradišti mají nyní jako obecní majetek, kříž stříbrný, ozdobený křížem, krásná práce z 16. století. Dříve patřil kříž kostelu městskému v témže městě. — Kamená kazatelna v kostele sv. Jakuba v Brně jest z roku 1577.

Náboženská opuštěnost válečných zajatců v Rusku. Katoličtí váleční zajatci v Rusku mají málo příležitosti nebo vůbec nemají žádné možnosti účastniti se katolických služeb Božích. V okrese Taškentu a vůbec v Turkestanu byly poměry ještě horší. Správa dráhy ponechala katolíkům dva vozy, v nichž zřídili kapli.

S tou jezdil kněz na jednotlivé stanice. Poněvadž však věřící nebyli vyrozuměni, nebo jim bylo zakázáno účastniti se služeb Božích, žili skoro výlučně zajatci naši bez kostela a bez kněze. Zvláště na začátku umíralo jich tisíce bez duchovní pomoci a útěchy. Při tomto nedostatku katolických bohoslužeb účastnilo se mnoho zajatců bohoslužeb v pravoslavném kostele. Velmi mnoho jich přistoupilo na pravoslaví.

Císařovna Zita u vánočního stromku pro sirotky po padlých vojácích. C. k. střelecký pluk č. 1. ve Vídni uspořádal 22. prosince 1917 odpoledne za protektrátu a u pří-

tomnosti císařovny Zity ve veliké koncertní dvoraně váncovní radlku 500 sirotek po padlých vojínůch téhož pluku. Ke slavnosti dostavili se mimo to arcivévodkyně Blanka a dvě dcery ministra vojenství, ministr zemské obrany, místodržitel, apčst. polní biskup Bjelik a mnoho jiných vzácných hostů. Když se císařovna Zita dostavila, byla uvítána ministrem zemské obrany a přípravným výbohem a doprovazena do dvorany, kde byla pozdravena rakouskou národní hymnou a nadšeným voláním dítek.

300letá památka sester sv. Vincence. Sv. Otec Benedikt XV. zvláštním dopisem přál štěstí kongregaci milosrdných sester sv. Vincence z Pauly, založené před 300 lety, a významenal jejich blahodárné působení slovy nejvřelejšího uznání. Kongregace má 3600 domů v celém světě; sestry ošetřují nemocné a raněné vojíny na válečném poli a v lazaretech. Jsou zářivým příkladem křesťanského milosrdenství proti chladné lidumilnosti světské. Sv. Vincence

z Pauly byl také zakladatelem misijních křížů lazaretů a dal podržet ke konferencím sv. Vincence, které tak blahodárně působí hlavně ve velkých městech.

Republika kolumbijská pro vyhlášení dogmatu o Nanebevzetí Panny Marie. Vláda jihocamerické republiky Kolumbie podala zemské konferenci arcibiskupů a biskupů kolumbijských žádost, aby ve spolku s ostatním episkopátem americkým požádali nejvyšší hlavu církve papeže, aby prastará víra církve o nanebevzetí Panny Marie byla prohlášena za dogma, t. j. za učení církve. Žádost jest podepsána všemi ministry, předsedy senátu a směrovny poslanecké, jakož i nejvyššími státními úředníky. Roku příštího bude se v Kolumbii konati národní sjezd Mariánský, při němž se vláda a celý národ zasvěti nejvyššímu Srdci Ježíšovu. Je to první zasvěcení se celého národa nejvyššímu Srdci Páně ve smyslu okružního listu sv. Otce Benedikta patnáctého.

Obětovný denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za organizaci statečných katolíků a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podporovati organizaci katolíků.

Úmysl v březnu 1918: Poznání kříže.

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Březen 1918.

V kříži je spása našel! Odstup pak to ode mne, abych se v něčem jiném chlubil,
leč ve kříži Pána našeho Ježíše Krista! *Sv. Pavel.*

Dr. A. Richter.

Porozumění významu kříže.

(Hlavní úmysl.)

Nastala doba svatopostní. Více než kdy jindy tanou věřícím katolíkům na mysl obrazy z umučení Páně a v kostelích vztýčen praporek Křístův, plá jasno kříže tajemství, jímž život smrt byl podstupil a smrtí život vykoupil. Zas chvalozpěv Vranjia Fortunata (530—560) se vši svou mchutností, vělebrností a krásou se čtivá, zpívaný poprvé v Poitiers, když ve vítězoslavném průvodu neseřa byla částka sv. kříže do rově postavěřého chrámu. A právě jedna z těch nadšených sloh zajistě že přispěje ku porozumění významu kříže; zní:

Ó, vítěj kříži počestný,
ty naděje v čas bolestný,
smaž hříšným vinu nečestní
a zbožným přidej milostí!

Kříž — naděje v čas bolestný.

Leží přede mnou obrázek tak dojemně krásný a smutku plný, jako ta celá doba naše. Na kamenném trůnu ozdobeném liliemi sedí v červý a modrý plášť zahalená postava bolestné Matky Páně. Srdce dýkou probodené, tvář smutkem naplněná, složené ruce sklesle na klín položené, jasně mluví o velkém bolu té, o níž právem se užívají slova Jeremiášova Pláče (1, 12):

„Poznejte a vizte, jestli bolest jako bolest má“. Však bolest Matky Páně není bolestí zoufalou, bezradčivou. I obrázek sám to dokazuje, vždyť korunou zdoherá hlava Královny nuchedníků jest vztýčena! A nad ní v červých růžicích oklepen líčen září svěla stkví se svatý kříž, s rápisem známým z viděří císaře Konstantina Velikého: „V tomto znamení zvíťazíš!“ A dle na obrázku červým, to kví psaným písmem úpěnlivá prosba dnes těžce sklíčeného a típcího lidstva: „Královno má, cecduj za nás!“ — Ano, Maria Panra první jde ve šlépějích Ukřižovaného, však první též je příkladem, jak možno křížem v utrpeních zvíťaziti!

Z Písma svatého nescu se k lidstvu slova velikého Trpítele, Syra Božího: „Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám a vezni kříž svůj a následuj mne“ (Mat. 16, 24). A opět: „Není služebník větší než jeho pán. Jestli mne pronásledovali, i vás budou pronásledovati!“ (Jan 15, 20). A zase: „Zdali nemusil to Kristus trpěti a tak vejíti do slávy své?“ (Luk 24, 26). — A každý, kdo čte nebo slyší slova tato, ví, že chce-li býti uředníkem a následovatelem Spasitele ukřižovaného, jest

mu vzítí kříž denních povinností utrpení na sebe nelze mu očekávat život a bez utrpení.

Však v tom je rozdíl toho, kdo jde po stopách Spasitelových a těch, kdož cesty také neznají, že byl jejich život tůž, bezvýznamný a beznadějný, jakou byla bolest pohanů a je dosud těch, kteří nevěří. Výkřik Jobův „Vím, že Vykupitel můj živ jest“ (Job 19, 25), není již ojedinelým od oně chvíle, kdy užalý svět slyšeti mohl slova věčné Pravdy: „Syn člověka najisté přijde ve slávu Otce svého s andělskými a tebe oplatí jednomo každému podle skutků jeho“ (Mat. 16, 27).

Tato myšlenka vytyhl Svatopluk Ůch, když píše:

Když slzou oko vlhne,
jen ji knout nech;
kdy budou perly drahé
z těch hořkých slzí všech.
Když srdce bolest svírá,
a slzou mluví bol,
je všechny anděl sbírá
na liliový stvol.
A budou doplakávy
a soumrak bude dnem,
a kdy u rašské brány
květ najdeš s úmřvem.

A stili-li člověka myšlenka na odplaty, čím více jej dojí ná vědomí, že Kristus „Pán, Syn Boží, pracoval, trpěl, trpěl, ba umřel za všechny. A tomu uří sv. kříž.

Na jítén vojenskén hřbitově, kde oisobívali vojínové za války proslat pání, je t nápis: „Větší lásky nemá nikdo nad tu, aby klo položil život sruí za své prá ele“. Jsou to slova toho, jenž sám život svůj za lid dal a znamenána jsou od apoštola lásky sv. Jana v jeho evangliu (15, 12). Ano, příklad božského Spasitele tak mocně půobil, že našla se srice taková, že sa na vyhledávala utrpení a jich v mře hojně si přála, ba, že i s radostí podstoupila život, sílu a úřchu nalézajíc v pouhém pohledu na sv. kříž. Apoštol národů sv. Pavel, který tolik vytrpěl, dokonce

se chlubí v kříži, když v listě ku Galatským (6, 14), krásně píše: „Ode mne však daleko budí, abych se honosil, leč v kříži Pána našeho Ježíše Krista, skrze něhož svět ukřižován jest mně a já světu“.

A není to jen příklad, jenž tak mocně působí, je i vědomí, že Ježíš Kristus sám v utrpení pomáhá. Praví se, že sdělený bol polovičným je. Nuže! V každém utrpení jde s námi Kristus Pán a ulehčuje nám nésti kříž. Když božský náš Spasitel plný ran utíral se s těžkým křížem ulicemi jerusalemskými, potkal Šimona Cyrenského, který mu pomohl nésti kříž na vrch hory kalvárské. — Tohoto skutku lásky nezapomene nikdy laskavé Srdce Páně! A odměňuje tu pomoc mu prokázanou jediným člověkem celému lidstvu. Dnes On kráčí světem, On jde cestou, po níž lidstvo vleče kříž svých denních starostí a trampot, a co kdys Šimon nerad Jemu prokázal, činí On z čisté, nezištné, pouhé lásky rád, bere jim kříž s ramenou, pomáhá, by pod tíží jeho neklesli. Báh, komu se na jeho prosby přiblížil Kristus Pán, však blažen i ten, jerž užívá seslaná utrpení, by kál se za viny spáchané, jemuž pohled na svatý kříž vynucuje prosbu: „Snaž hříšným vinu nectností“. Tomu kříž je nejenom nadějí, nýbrž i znamením spásy. „Syn člověka přišel hledat a spasit, co bylo zahynulo“. (Luk. 19.) — Cíť Ůchy, posily, povzbuzení našel a nalézá dosud člověk hříšný v těchto slovech Spasitelových! A svatý kříž? Tnt důkazem pravdivosti těchto slov a jich vyplněním! A až v poslední soud zazáří znamení sv. kříže na nebi, pak teprve poznáme a se dovíme, co byl svět v sv. kříž, kolik obmyl, smazal vin a hříchů!

Známa jsou však slova sv. Augustina: „Bůh, který tě stvořil bez tebe, nemůže tě spasit bez tebe“. Stvořil tebe tedy bez svého vědomí, ospravedlňuje tě tvojí vůlí“. Krásně píše i básník D. stál-Lutínov:

Na skálách mrtvých, kde zoufá květ,
na kříži vidím Krista přet,

chceme násle přiblížnou celý svět,
hřeby našeho ruce zpět.

A hřeby — toť hřichy, z'á vůle,
která mří a ničí v člověku, zač Syn
Boží t'lik trpěl. Jak tudíž potřebí
často a často volati: „Snaž vinu ne-
cťností!“, — volati, ale t'ž užívatí
pro tředků očištných, zvláště sv. zpo-
vůli. P. Myvat: Walter napal: „Ze
hříchů přiblí všekeré trápení a žal.
Jich božst pouze čarovné dřevo
svatého kříže mění v sladkost a smaží
těl i duši olejem síly a trpělivosti.“

Leč i spravedlivý, s Bohem smí-
řený, svátostnou koupelí pokání ob-
mytý, musí obrátiti zraků svých na
sv. kříž a z hloubi duše volati nejen
„smaž vinu nečťností“, nýbrž i „při-
dej milosti!“ Vždyť od milosti
Boží závisí také vytrvalost v dobrém,
jak píše sv. Petr ve svém I. listě (5,
10.): „Bůh pak všelike milosti, jenž
nás povolal k věčné slávě své v Kristu
Ježíši, po krátkém utrpení sám vás
zotolal, utvrdí a upevní“. O kříže
Kristova naučilo se lidstvo lásce, po-
koře, poslušnosti, mírnosti, trpělivosti,
na šlo se všem tolik potřebným ctno-
stám. K kříži, ku chulickému ukři-
žovanému Spasiteli musí se lidstvo
vrátiti a Jeho slovem se řídit, chce-li
býti šťastno. „S'ovo o kříži je totiž
bláznovství pro ty, kteří hynou, pro
ty však, kteří se zachraňují, to jest

pro nás, jest mocí Boží“ píše svatý
Pavel (I. Kor. 1, 10.).

Jistý básník význam kříže složil
do básně ve formě kříže vepsané, jež
zní:

Když se kalí
míru nebe,
tisknou žaly
srdce tobe:
což pak není
ukřehnutí?

Vzhůru slzavě jen povznese zraky
tam, kde kolem vlaje prapore kříže
a hned černé rozptýlí se mraky,
spadne dolů srdce tvého tíže.

Proč pak matka
křížem značí čítko
svého milého
nemluvnátka?
A když vadne líc
kmety, oko více
nezná světa,
co to ti kne
jeho ruka
v čelo vnuka?

Je to svatý kříž!

Ku kříži jen přístup blíž.
Pevná, láskou utvrzená víra
pudí vše, co srdce božně svírá.

A když jednou zhoubný čas
tělo tvé v prach změní zas,
vloží ho v země stan,
dokud nevzkříší ho Pán:

Kdo tu zůstal věren stát u lůžka svého?
Ověnčený je to obraz Ukřižovaného!

000000

M Tesařova.

Skrytý Bůh.

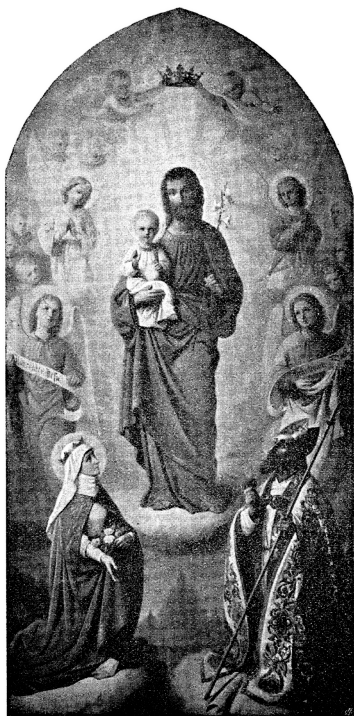
U stupňů oltářních dnes stavím svoje kroky
a Lásce kořím se zde ztaje
zde Pokrm duše dlí — mé žízně sladké toky
a ticha duše moji stíněné.

Zde Srdce Ježíše se pro nás láskou ničí
chce s námi žít — nás blažit v každý čas
jsem naslouchej — tvé duše touha křičí
chce vnořit se v tě Jeho lásky jas.

Ó, spěchej sem, zde lásky Boží taje
a mnozí ach, ji neváží si nic
viz lampy svit, ta stále před ním plaje
a andělé si zastírají líc.

Vždyť pro nás jen se tají v chleba znak
chce, Věznem být zde v stánku ukrytém
ó neoddej i ty se zlému mraku
buď poupětem Mu lásky rozvířím!

000000

Sv. Josef,
uctíváný svatými a světci.

P. Rudolf Rozkošný.

Srdce Ježíšovo smíření naše.

Když r. 1453 dobyli Turci Cařihradu, uprohti ušenci a umělé řeční do Itálie a byli přijati od bohatých vývodů, kteří obeznávali s řečí, s básnictvím a vzdělaností řeckou. Zvlášť také v Itálii šířilo se nadšení pro slávu bývalého císařství římského, ovšem pohanského. Vše co připomínalo ony doby, bylo obnovováno. Básnictví, malířství, stavitelství a vůbec všechno bohatý život starých Řeků a Římanů byl na knížecích dvorech napodoben a dřívější prostý, upomínavý, rodinný život z nízel. Staré tváře byly představovány v moderní zánky. Pohledálo se po takovém zámku v 16. st. l. Vcházíme na dlážděný dvůr, kde se hemží mnoho služebníků v pestrém oděvu, a kde stojí mnoho klecí s ptáctvem ze všech dílů světa. Ze dvora se vchází po úzkých schodech do síně pro služebníky. Páže, kteří přivádějí zby, vde vznešeného hosta řekou skvělostně vyzdobených síní do předních knihovny. Stropy pokojů jsou klenuté, a hač ozlobené malbou a freskami, ve stěnách jsou vzácné rozmanité vyřezávané a bohatě zlatěné tčmíví. Vrchní část tny bývalá také bohatě omalována a pod ní je t ozdobena pozlacenými čaouny, nebo zčlenná z belgických kamek. V sílech stojí mnoho starých a nových uměleckých předmětů: soch, malob, skříní z ebenového dřeva, vykládaných zlatem, stříbrem a drahokamy, mnoho malob na mramoru a kovu, a mnoho také vzácně vázaných knih. Nibýtek je t zhotv n také ze vznešeného dřeva, jenž vyřezávaného, vykládaného a pozlacen. Ve spárnách toli železn, také bohatě pozlacené posle s nob sy, na nichž se lesknou zčlenné z hedvábí, nob atlas s vyšší a ebe n d mšího pána. Před potlí prostírá se koberec, na kčlátku podluka, a nad ním visí stříbný kříž. Konec host uveden d knížecího pokoje, kde se baví právě kníže s vysokou společností. Dámy sedí na

bohatě zlatených židlich ptažených květovaným hedvábím. Nebudeme popisovatí nádheru a kraj jejich oděvu, zlaté řetízky, perlové náhrdelníky, drahokamy porážené vějíře, rukavičky a obuv zlatem vyšívanou. Někdy i závoje a zástěny se třpytily perlami a dčmanty. Vždyť kníže mnohdy i státisíce zlatých dal klenotníkům za takové předměty, a koččníkům za hermelín a jiné vzácné koččšiny. V jídelně na zvláštním stole kupí se stolčí náčiní zčstříbra nob i ze zlata, častoi velmi umělecky zpracované. Ščechta jídá jen ze stříbrných mis, a je-li pán knížetem, obluhuji šlechtickí pázata Vno vzácných druhů se nalává ze stříbrných džbánů a vypije se ho při svačbách, křtinách a podobných slavnostech i mnoho věder; podobně i piva. Při takových slavnostech musí býti kuchář velice vynalézavým: vždyť se připravuje paděsát i více jídel na hostinu; a panstvo je vybíravé. — Po hostině se oddělá vrchní stolní deska a objeví se nová, s vybranými cukrovinkami, z nichž vychází omamující vůně. Po hostině následují zábavy, hry, tance, divadla, hudba. Když je lo panstvo na lov, musilo i ra sta poddaných kčňní, včzy a jinými nástroji vypomáhati. — Zkrátka boháči všeho používali, čcho jim řecká i římská vzdčlancst poskytovala, aby si tento vzčdělčí život co nejvíce zpřijemnili. — Šad v každém, kdo o tomto způsobu života slyší, povstává tajná závist, a přání, aby mohl žítí podobně. A přčce žil šlechtický mládenec, jenž byl k takovému životu naváčen, ale nemiloval ho. Místo skvěstného pokoje obýval zastrčencu malou světničku, místo chutřč ba labužnický připravených jídel pojídal chleba, místo silného sladkého vína pil vodu, místo jemných přim včsteli měl tvrdé žírěňky, do nichž ještě kladl kusy železa, dřeva nob kamení, mčsto aby tělu hořčl, bičoval je až do krve. [Každý ví, koho myslím. Byl to s v.

Alois. Někdo by řekl: Měl zdravý rozum? Odpovídám: Měl nejen zdravý, ale velice od Pána Boha osvícený rozum. A jak to? Pravili jsme rá začátku, že se šířila řecká a římská vzdelanost, která všemocným způsobem hleděla hovětí tělu a jeho ráklořicem. Budete-li žít i podle těla, zemřete, pravil sv. Pavel Římanům (8, 13), t. j. dopouštíte se těžkých hříchů a budete rá velký zavřeni. A na konci 16. stol. povstalo z této pohanské vzdelanosti mnoho zločinů: strašný odřad od sv. církve a krvavá vzpoura pecti trůnu a oltářů v celostřední Evropě, pustření chránů a oltářů, svatokrádeže, znevěření panictví a řeholních slitů, lehce ryšlost a sesvětáčení i církevních knihů. Toto vše viděl sv. Alois a proto rapsal od svých poznámek: „Sloupý nebes padly a sřítily se; kdo mi slibí, že vytrvám? Celý svět jest i ryš velice špatný; kdo má usmířovati hrěv Boží? Mnoho kněžů i řeholníků zapemírá rá své povolání. Jak může Pán Bůh trpětí takové zpuštění svého království? Věřící olupují Boha o čest svou vládností. Kdo mu ji nahradí? Bída světským lidem, kteří odkládají pokáním až k hodině smrti! Péča kněžím, kteří spí až do té hodiny!“

Sv. Alois usmířoval Páru Boha za hříchý oné doby, byl tedy smířením za hříchý svých současníků. Sv. Alois jest však jen nepatrným odstřem božského Srdce Páře, které jest smířením za hříchý celého světa, tedy i smířením za hříchý naše. Sv. Alois se zřekl kněžského způsobu života a žil přísně; a čeho se zřeklo božské Srdce Pána a jaký život si zvolilo?

Pán Ježíš se zřekl onoho způsobu života, jenž odpovídal jeho důstojnosti, jakožto Syna Božího. Čeho oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani ná srdce lidské nevstoupilo, Bůh připravil těm, kteří ho milují (1. Kor., 2, 9) praví svatý Pavel o blaženosti nebeské. Jaké slávy, blaženosti požívá druhá božská osoba! A když tato se tak ponížila, že přijala lidskou přircenost, jaký způsob života, jaká

blažerost, jaký laskavá odpověďaly její božské důstojnosti? Věchra řechra, blažerost, věklost věch císařů a králů arizdalela ly odpověďala jejímu postavní! Ale přece ly aspoň přerěkud razerocvala její božskou důstojnost. A Pán Ježíš ve své nekonečné lásce k lidem volí si dudu žeruzanathu a přicládí na svět ve stáji! Kdo pochopí toto rerníře ponížení? Sv. Pavel tufo hluklou nýšenku stručně vyjadňuje slovy: Jsa bohat, stal se pro vás chudým (2. Kor. 8, 9.), a v listě k Filipským: Jsa ve způsobě Boží, se besam azmařil (2, 6). Do třicátého roku žil jako chycíý dělník v Nazaretě, a tři léta dceřil mezi lidem, romaje ani lam ty hlavu rorčil, žije z almužen, až se přiklížila doka jeho utipení, kdy se nelo státi jeho sídce smířením za hříchý raše. Byly to hrozé nuly. Dleje věděl, co ho čeká, věděl, že Pár Eřh chce, aby byla jeho spravedlost unífera, a přece, když se blížila hrozá utipení, zbiczil se v sídci. Jako c-hronný balvan tíží jeho sídce úzkost a hrůza, odpor, který se vzpíná mukám, z ármutek až k smrti, tak strašný, že by i duše v nesmíře hřích zhyřula, kdyby nebyla nesmířelná. Oblíže tledne, je ztrnulý a zsnalý jako umírajícího, oči ztácejí lask, hledí rá vědly strany. Kait us svíje se hoketní a vysílen klesá rá zemi, jsa zemden až k smrti. A mezitím, co tak dšerě zápasí, dere se muze sídce hlas vládu k rebeskému Otci. Vždycky ho vyslyšel; zachrání ho tedy také i v této rnejvětší tísní. „Je-li možno“. Úzlostlivě vzhlíží výš a uvažuje věcky možé případy, zda ly rašel nějak východíže, aby ušl tenuto nrosmířením postavní. „Je-li možno...“ A vidí, že není možno a znovu se celý chycje hrůzou.

Dvě vůle cštie mezi sebou zápasí, a ctě ráloží jedirinu. Syru Božímu. Lidská vůle větrého Slova vchrára a pcerfara do rnejvětší lšcy lidské slákesti, a božská vůle větrého Slova, která jest zárcem vůli Pána Otce a Ducha sv., která ustarcvle, že Pár Ježíš ná hoketnu smířením

vykoupiti. Pokorě se sklání lidská vůle před božskou. „Ne ná, ale tvá vůle staň se!“

A teprve nyní roztává nejprudší boj, boj tak hrozný a děsný, že všechny duševní boje a pokušení všech lidí jsou proti němu jako dětská hříčka. Mocně se v něm czývá láska k životu, odpor před všemi útrapami, před rási- silným koncem pozemského života a do- sahne nejvyššího stupně! Vše připadá mu nesnesitelným. Ale vtiřuje duši povstává nová síla, která jest silnější nežli smrt, planerý lásky. Bží jsou to, které tak mocně šlekaží vzhůru, že ani mrché vody jich neuhasí. Přichází arděl s nebe a posiluje zápasící duši Boha člověka; v té chvíli jím proniká nová síla, jakou nepoznalo celé stvoření, síla statečně přemoci vše, i to nejtěžší a nejhroznější. Tato svatá síla a tato nebeská pomoc vedou urputný boj s obrovským nepřitelem, se snahou ztavit se utipení, a boj je tak děsný, že se harví celé tělo a krvavý pot se řine všemi póry a proudem stéká ra zemi. Jsou to nejkravější slzy, které ldy srdce prolilo.

Jest po boji. Jako vítěz kráčí Spasitel pevrým krokem k učeďřikům. Nezlomrá rozhoďnost mluví z jeho slov: „Vstaňte, poďme“. Vstříc všem mukám, vši hartě, vstříc smrti a kříži. Je to czvěraslov, která mluvil, když se ubíral z jídelny ra horu olivetskou: Aby svět poznal, že miluji Otce a tak činím, jak mi Otec přikázal. Vstaňte, poďme. (Jan 14, 31). Byla to nesmírá lásla k ro- beskému Otci, která v jeho sídci ho- řela, byla to láska, která se chtěla státí smírnou obětí za hříchy lidstva. a která ho pobízla, aly statečně křá- ňel do hanby, záhuby, do utipení a smrti. Tato heročí láska jej pobízla, aby nahradil Otci uloupencu čest a aby jej ze všech sil ra zemi slavil. Tato láska jej utavěřil nula, aly bídné, ztracené lidstvo vytřhl ze zá- huby, ať by to stálo i jeho život tak vzácný! Vždyť jak sám pravil, věřší lásky nemá nřkdo, než dáti život za své přátele. Pícto ve dřeřch jeho vo-

řeřného působení zdálo se mu všechno hrozně utipení, které mu rostávalo, křičem a mocně se v něm czývala touha, aly byl vykřán. A ldyž se přiblížila hodina, ldy nřl czčítí z to- hoto světa a jíti k Otci, vši sílu se v jeho sídci zpět vřála lásla k li- dem. Lásla to byla, která jej putěla do toho nejtragičtějšího, co člověk může stihnutí, do nejvěřší duševní bídy a do nejprudšího duševního boje. Jíž jej přitřpěl a s celou sílu křáčí rapicti a vzčává se ozvěřořoř- mu zástupu, ja křčov vše, i to nej- heřší tipěti.

Jen stučřě sám vypavují ži- votopisci krvavé udělosti při jeho utipení. Ale každá věta, kterou ra- psali, sám staví před cči řecou po- řtupu, nové hořsti. Vše, člo se člo- věk leká, hře se ra něho, a hlavu i těle, sídce i duši puchá palčivou ho- řstí. S hřzcu jej vidíme odsouřčho k smrti jako zločince, a křiak, že jest věřnchodí, věřek zraven vlče těžký kříž ra popravě mřte, a křiak jej, věřě vytyřskující planer vši blažřstí, ra rukou i řekou hřly přibíjeři ra lůžko hořsti, a křiak, ať jest věřrá mřdřst, vši bez račy a bez p mceř, aťen, jeřž jest ozřčlou a keruncu řčho vzřčřčho. Vřn jest lu psměchu. Celé tñi hořly vši Vykupitel ra křži, pectý raněni. Každá chvílka této hořly, jak se zdá, velikeřti muk se šíři do rolcřčřé věřřstí. Kapla po lapce se řine z nesčřřřch ran a každá vyřřčje ho- řčřnou palčivost a žřčř až k mřre- sítelným mukám. Ale lásla jest silá jako smrt, mocř jest její žřr a věřchry vody utipení jí neuhasí.

A přice se zdá, jakoby nejvře- řěři lásla, která ldy v sídci plá- pala, nřla býtí přelčřřa raněř- nou hořstí. Střn rořhlřřstě zám ut- ku, nevřčřvřé duševní ldy uřčř ra tvář unřajřřřhe. Vyřřřst a hřz- nou opušřřst jest vřčřti ra zra- řřch čřřch. V mčři vřřřřř hořsti včř s křřže čřř, včř v lřřřř zavřřřm nčři, včř ra věřčy stary světa. volá leva, která řcu výřřřm jeho opušřřřstí a ozřčřstí: „Bože můj, Bože můj, proč jřř mne

opustil?“ (Mat. 27, 46). — Tedy přece se roztrhl onen pevný svazek lásky, který spojoval Syna s Otcem? S jakou láskou a jak často mluvil o svém Otci, a jak vroucně se k Němu v modlitbách obracel, a nyní se ani neodvažuje toto sladké jméno „Otče“ z úst vypustiti? Již se necítí Synem, již neví ničeho o Otci, jehož lásku dříve tak velebně, tak neunavně rozhlašoval? Nyní visí ubožák bez pomoci a nad ním v bezměrné dále trůní velký, mocný Bůh, jenž ho nechává v bídě a ani kapky útechy nevlévá do jeho duše. — Opravdu, nikdy nebylo vysloveno strašnějších slov z úst Vykupitelových! Jsou to nejohrožnější slova, která možno čísti jen v některé knize! — Kdyby byla na světě nějaká láska, která by i tento nejohrožnější bol přemohla, vycházelo by z ní jistě největší přehrání po celé nebi i po celé zemi! A vskutku jest ještě láska, která i onu bolest převýšila. Již bledne tvář Spasitelova na kříži. Nazdvihuje hlavy a volá hlasitě: „Dokonáno jest.“ (Jan 19, 31). Otče, v ruce tvé poručím ducha svého“ (Luk. 23, 46). A s největší odevzdaností k svému vroucně milovanému Otci, a plný vroucích lásky k lidem sklání pak hlavu a umírá.

Nepřátelé chtěli ho zahubiti, zničiti, vyhladiti z knihy živých, a dozáhli cíle. A přece on — zničený — sřítěl. „Dokonáno jest“, tak nemluvíte, jenž jest zt acen; tak mluví mučedník, jenž po dlouhém bádání objevil nové pravdy; tak mluví unělec,

jenž po nevýslovných námahách dokončil dílo, a nyní v plné hrůze je vidí před sebou, tak mluví vojevůdce, jenž po krvavém zápase vyhrál bitvu, tak nemluví zničený, ztracený, nýbrž vítěz, dobyvatel. — „Otče“, tak naposled zvolal v nevýslovné lásce a vroucnosti, „v ruce tvé poručím ducha svého“. Tato slova značí úzké sblížení, objímání, spojení v největší lásce a nezměrné důvěře. Není tedy opuštěn, není tedy zapuzen; je tedy posul Synem Boha Otce. Z nesmírné lásky dal Syn svou čest, tělo, život, jen aby marnotratné syny k svému a k jejich Otci přivedl, je s Otcem smířil, by se Otec na ně již nehněval, ale za své dítky je přijal.

Ó jak bychom tedy měli my své hříchy oplakávati, je míti v ošklivosti, jich nenáviděti, když tolik stály božské Srdce Páně! Kdo by z nás byl tak nevděčen, že by Srdci Páně hříchy nové bolesti působil! Akdyž vidíme, jak přísně tresce spravedlnost Boží na své vlastní Synu hříchy, jak často bychom měli přesívat za odpuštění, aby všechny hříchy naše byly shlazeny dříve než se ukážeme před soudnou stolicí Páně. Kéž by aspoň sv. Alois nám vyprosil větší lásky k Pánu Ježíši a větší ošklivosti a lítosti nad vlastními hříchy a milost, abychom i my za jeho příkladem ve spojení s božským Srdcem usmířovali božskou spravedlnost modlitbami, častým sv. přijímáním a trpělivým snášením křížů a křížků, které na nás Pán Bůh sesílá. —

000000

Prosba.

Milé vy hvězdičky
nebeské ovčičky
sviňte mi do očí,
ať se k vám zatočím.

Ty bludný měsíčku
zasviť v mou dušičku,
by došla pokoje
bez bola bez boje.

Krásné ty slunéčko
rozpal mé srdéčko,
by k Bohu toužilo
věrně mu sloužilo.

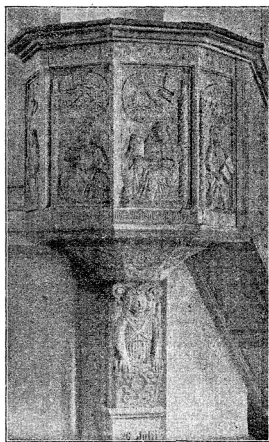
000000

Věčnost Boží.

Úvaha na 5. neděli postní.

Od Jarolima St. Pavlíka.

„Ještě nejsi padesát let starý, a již jsi viděl Abrahama?“ namítali židé Kristu Pánu; a on jim odpověděl: „Vpravdě pravím vám, dříve nežli Abraham byl, jsem já“. Kristus jest telety starší než Abraham, ovšem jako Bůh a ne jako člověk. Bůh je starší všech lidí, on je starší než svět, starší než andělé; Bůh je nekonečně starý a zůstane i nekonečně starým; my pravíme: Bůh jest věčný.

Kázatelna v Dolních Kounicích u Brna.

Každá dokonalost božská jest podivuhodná a jde nad náš rozum; ale nejpodivuhodnější jest Boží věčnost, jeho neskončené trvání. Bůh je věčný: on vždy byl, jest a dopředu a vždy bude. Že Bůh vždy bude, můžeme si spíše představit, protože i my a andělé vždy budeme; ale že Bůh vždy byl a že nikdy nezačal (neprv existovati, to je nám velmi nepochopitelné; museli bychom

míti božský rozum, kdybychom to chtěli pochopiti.

Bůh tedy vždy už zde byl. Jdeme-li v minulých časech zpět přijdemme na takový stav, kdy po materiálním světě nebylo ani stopy; světové hodiny, obrazně řečeno, stály na nule; nebylo ještě žádného prostoru a žádného času. Ale Bůh už tu byl. Jdeme nazpět s časem ve své fantasii, jak daleko chceme, myslíme si letopočet s tolika čísly, že by sahaly od naší země až k té nejvzdálenější hvězdě — hlava se nám točí když si na to jenom myslíme — nikdy nepřipadne na čas, kdy by Bůh nebylo. Zalmista praví (v Žalmu 89): „Dříve než hory se staly a utvořena byla země a její obzor, jsi ty, o Bože, od věků až do věků.“ O Boží Moudrosti, již se druhá božská osoba rozumívá, čteme v Knize přísloví kap. 8.: „Hospodin měl mne u sebe dříve nežli co učinil. Od věčnosti zřízena jsem a od starodávna, prve než země byla učiněna. Ještě nebylo propastí, a já již počata byla; studnice vod ještě se nevyprýstily, hory se ještě neuseďly, pod svou velikou tíží, a před pahrbky já jsem se zrodila.“

Bůh vždy byl; on i vždy bude. Mysleme si miliony let, to je málo; ve válce se počítá s miliardami; vezmeme biliony (milion milionů), triliony, quadriliony, quintiliony, sextiliony, septiliony, oktiliony, noniliony, deciliony let (decilion má 60 nul): myslíme si čísla se šesti sty, šesti tisíci, ba šesti miliony nul: i tento letopočet v nezměnnosti se ztrácející Bůh přežije. Nikdy nepřijde rok, kdy by Bůh přestal existovati.

Všechny letopočty, i ty největší, ztratí se před věčností. Mojžíš praví v Žalmu 89., jehož je původcem: „Tisíc let před číma tvýma, ó Bože, jako den věřejší, jenž pomínul, a jako jedna hlídka noční“. Svatý Petr praví v též smyslu: Jeden den jest

u Hospodina jako tisíc let, a tisíc let jako jeden den. Kdyby ptáček nějaký z nesmírného oceánu upil každých tisíc let jen jednu kapku vody, trvalo by to hrozně dlouho, než by jej vypil; ale jedenkrát by přece přišel okamžik, kdy by moře bylo úplně prázdné. A přece teno přehrný čas je ničím u porovnání s věčností. Sahala-li by nějaká hora až k měsíci, a ptáček nějaký urýpl by z ní každých tisíc let jenom jedno zrnko písku a odnesl pryč: jedenkrát by přece hora zmizela; ale nečtěte se, za jaký čas. Než i po uplynutí toho času ještě nestojíme na hranici věčnosti; ba my jsme ji sotva začli.

Jeden pouze je prostředek, aspoň částečně věčnost pochopiti, ačkoliv i tu padáme z jedné obítě do druhé. My si musíme minulost a budoucnost odmysliti, takže zbude jenom přítomnost. U nás lidí trvá přítomnost jen okamžik; věčnost je utavěná přítomnost. U Boha není ani minulosti, ani budoucnosti, ale jen přítomnost; u Boha se nepočítá lety, ani s měsíci, ani s dny, ani s hodinami, minutami a vteřinami; u Boha panuje nehybné a stále trvající t. d. Bůh nežije jako my lidé v čase; čas začal teprv při stvoření světa; Bůh je neodvislý od prostoru a času. Bůh je bez začátku a bez konce.

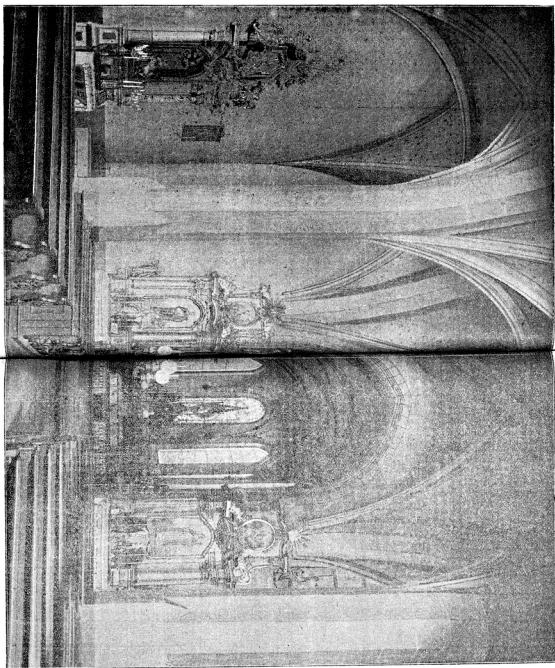
Ačkoliv si bytost bez začátku nemůžeme představit, je přece pojem, že u Boha je pouze přítomný čas, správný a v Písmě svatém odůvodněný. Bůh sám to stvrzuje. Mojžíš tázal se Boha po jeho jménu, když se mu byl v horícím keři zjevil. Bůh odpověděl: Já jsem, jenž jsem! Toto řekneš synům israelským: Ten, který jest, poslal mne k vám. Zalmista se modlí: Dříve než hory byly a utvářena byla země a její okřilek, jsi i ty, ó Bože, od věků do věků. Nepraví: „Byl jsi, ó Bože“, ale: „Jsi ó Bože“. V evangéliu páté neděle postní praví Kristus Pán: Dříve než Abraham byl, jsem já. V 2. žalmu čteme: Ty jsi můj Syn, dnes zrodil jsem tebe.

Písmo svaté líčí nám Pána Boha na přemnohých místech jako věč-

ného Boha. Čteme-li, že jeho vlastností, jeho úradky trvají věčně, tak je tím zároveň řečeno, že Bůh sám jest věčný. Chvalte Hospodina všichni národové, chvalte Ho všichni lidé; neboť utvrzeno jest rad námi milosrdenství jeho, a věrnost jeho trvá na věky. Chvalte Hospodina, neboť dobrý jest, neboť na věky trvá milosrdenství jeho; Království tvé jest královstvím pro vše časy. Hospodin vládnouti bude na věky. Archanděl Gabriel pravil o Vykupiteli: Království jeho nebude konce. Moudrý potomek Sirachův dí: Od něho vzalo všechno svůj počátek; ten, jenž věčně žije, stvořil vesmír. Svátý Pavel razývá ho nesmrtelným Křesťem věčných časů. Ve Zjevení sv. Jara praví Bůh: Já jsem alfa a omega — to jest první a poslední písmeno v řecké abecedě — začátek a konec, Hospodin, který je a který byl a bude, všemohoucí. Skrze Mojžíše dí Bůh k národu israelskému: Zdvihám ruku svou k přísaze a pravím: Žítí budu na věky.

Že je Bůh věčným, a že musí býti věčným, poznati lze i z á v ě r y rozumu a výmí. Byli jednou čas, kdy zloha nic nebylo, ani Boha ne, nebylo by nic novstalo; nečť z něčeho není nic. Bůh už tu musel býti. On sám svým původem nikomu není zavázán; on má přisluhu svého bytí sám v sobě; patří to už k jeho přirozenosti, že existuje. Proto praví: Já jsem, který jsem. Přirozenost jeho nemůže býti znícena, jinak by nebyl Bohem; není tedy možno, aby přestal.

Odznakem věčnosti je kruh. On tvoří dokonalou plochu; nemá začátku ani konce. Svátý Trojice se někdy znázorňuje třemi kruhy, jež jsou do sebe zapleteny. Každá božská osoba je věčnou. Syn není mladším Otce, ačkoliv je jeho Syn; Duch svatý též není mladším než Otec a Syn, ačkoliv od obou vychází. Otec nebyl nikdy bez Syna, a Syn nikdy bez Ducha sv. Ve vyznání víry sv. Athanasia modlíme se: Věčným je Otec, věčným je Syn, věčným Duch svatý; a přece nejsou tři věční, ale jen jeden věčný. Církevní modlitby zavíráme slovy: Skrze Pána našeho Ježíše Krista Syna

Olomouc: vnitřek kostela Dominikánů.

tvého, jenž s tebou žije a kraluje v jednotě Ducha svatého po všechny věky věků.

Je útěchou pro nás, že je Bůh věčný; neboť kdyby on vzal konec, všechno s ním vzalo by konce, i my, neboť bez Boha nemůže svět trvati. Bůh však chce, abychom účast měli na jeho věčnosti, ať ne v minulosti, tož v budoucnosti. V jeho nebi budeme požívat věčných radostí; nikdy nezemřeme, věčně budeme žiti. Prožili jsme v nebi billion roků, pak to začne znova. Kdyby toho nebylo, tak bychom nikdy neměli pravé radosti; ponýšlení na konec by nám všecku radost ztrpčilo. Zde na zemi jsme nuceni vždy na smrt ponýšleti, ačkoliv ona nezničí duši, ale jen tělo; myšlenka na smrt je jako pelyněk do ka-

liča radosti. Když se nám brána věčnosti otevřela, nebude smrti více, ale jen život: věčný život, věčné vzkříšení, věčná radost. Čím je život náš pozemský u přirovnání s věčností? Jenom momentem. Kdož by byl tak zpezdilý, aby dal celou věčnost na popas k vůli okamžité hříšné radosti? A přece jsou tací lidé, protože na věčnost nemyslí. Co nám to škodí, máme-li se zde na světě zle? Každé utrpení pomine, kdyby se nám i nevím jak dlouhý vzdálo; netrvá nic déle než okamžik, stovnáme-li je s věčným peklem. — Proč šetrvejme v trpělivosti, když přijde kříž a trápení; dostane se nám za štěstí, jehož žádný stín pomýšlenosti nebude kaliti, jakž dí Spasitel: Radost vaši nikdo vám nezvře.

M. D.

V duševní opuštěnosti.

Ty opustil's mne, Pane můj
a hynou cností květy
a bují hříchů byliny
od nepřitele osety.

Ty opustil's mne, Pane můj
a duše v poušť se mění,
v ní ani slunka paprsek
ni krápek rosy není.

Ty opustil's mne, Pane můj
a duše v tmu se hříží
a chmury skalním balvanem
jí víc a více tíží.

Ty opustil's mne, Pane můj
a duše v bolu sténá
a ve prach klesá zlomena,
vždyť žádné těchy nemá.

Ó navrať se již, Pane můj
a zvedni duši k Sobě,
ach bez Tebe jí nelze žít
již hyne, zmirá v mdlobě.

Ó navrať se již, Pane můj,
nechť slunko Tvé mi září,
Ti srdce, duši za oběť,
hle, skládám na oltáří.

Ó navrať se již, Pane můj
a vzpuď cností kvítí
a milostí Tvé paprskem
se nový život vznítí.

Odpust nám naše viny!

Pro dobu postní podává Ignát Z h á n ě l.

Jest u nás zvyk, že modlivánci se před jídlem ná jedující modlitbou: „Oči všech doufají v tebe, Hospodine, a ty jim dáváš pokrm v čas příhodný; otvíráš ruku svou a naplňuješ každého živočicha požehnáním.“ (Zalm. 144, 15, 16). Ano, náš Pán naplňuje každého živočicha, t. j. vše, co stvořil, bohatým požehnáním. A všemohoucí Bůh také se stará o vše, co stvořil; Boží prozřetelnost bdí nade vším.

Protože my lidé skládáme se z těla a z nesmrtelné duše, obdařuje Hospodin svým požehnáním tělo i duši naši. Proč jsme zrovna bez sebe, nedaří-li se nám vše dle naší vůle? Proč jsme plni zoufalých myšlenek, setva bída, hlad na nás doléhá? Což zapomínáme na slova Kristova, když řekl: „Zdaliž neprodávají dvou vrabců za peníz? A nespadne z nich ani jeden na zem bez Otce vašeho. Vaše však i vlasy na hlavě jsou všechny sečteny“ (Mat. 10, 29, 30.).

Stará-li se Bůh o naše tělo, tím větší bude zájem jeho péče o naši duši. „Jest sice, — jak pravil již starý učenec Aristoteles — prospěšno a nutno, aby duše vládla a panovala nad tělem, jako pán nad služebníkem aby rozum peroučel žádostem, jako panovník svým poddaným. Jest sarc-zřejmo, že podle zákonů přirody jest tělu s výhodou, je-li řízeno duší; prospívá žádostem, poslouchají-li rozum.“ —

Víme však předcibře z vlastní své zkušenosti, že neknáme, co rozum uznává za dobré, že často jedráme nikoliv dle předpisů rozumu, ale dle své převrácené vůle, dle svých zlých žádostí, dle svých nezřízených chutí. Proto napsal již dávno před Kristem Homér, proslavený básník, kteréhož až po dnešní dobu ctíme jako velikána první třídy, o člověku: „Není bídnejšího tvora na světě nad člověka mezi všemi tvory, co se hýbou a dýší“ (Illiad XVII., 446. 447.).

Málo jest však pozemčanů, kteří by častěji vzpomínali na viny, jimiž

nejlaskavějšího Otce svého urážejí a kteří Ho prosí, aby se smiloval a viny jim odpustil. Modlíme se sice srad i vícekrát za den modlitbu, při níž říkáme slova: „Odpust nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům“ (Mat. 6, 12.), ale činíme tak, aniž myslíme na to, co říkáme. Chceme a doufáme, aby nám odpustil Bůh naše viny, ale sami nejsou nijak ochotni odpouštět ti, kteří nás urážili, nám nějak ublížili.

Zapomínáme na pravdu, že jsme hříšníci. Zapomínáme, že řekl sám Ježíš: „Kterou měrou měříte, tou bude vám odměřeno“ (Luk. 6, 38.). A přece snad nenajdeme ničeho, čeho bychom od Boha více potřebovali, jako právě odpuštění hříchů.

Každý národ má nějaké zvláštnosti, kterých bychom v jiných zemích marně hledali. Tak na příklad bývala v první polovici minulého devatenáctého století v Anglii smrtě proslulou věc: „Věz dluhů“. Někteří z anglických spisovatelů, hlavně však Dickens, nesmrtelný spisovatel a vypravovatel, líčil velmi rád a velmi názorně ve svých románech tyto „věže dluhů“ barbari co nejčerněji.

Bývala to vězení, u nichž obyčejně bývá věz, proto říkali tam věze. ním vůbec jednoduše věz. Věřitel měl v Anglii právo, že mohl svého dlužníka poslati do této „věže“, kde zůstal tak dlouho, až zaplatil, co byl dlužen. Považme: Kdyby nejvyšší spavedlivý Bůh nás lidi, nás hříšníky pro každý přestupek měl dáti do takové „věže dluhů“, ani bychom z ní snad po celý život svůj nevyšli, žili bychom stále v ní, stala by se nám snad ustavičným obydlím. Čteme v epistole sv. Jana: „Řekneme-li, že hříchu nemáme, sami sebe klameme a pravdy v nás není“ (I. Jan 1, 8.). Jsme tedy všichni hříšníci, jeden zhléšil v tem, jiný v jiném; jeden více, druhý méně urazil nejdobrotivějšího Pána svého. Pravdivo jest, co čteme u sv. Jakuba: „Neboť namnoze beztak klesáme

všichni“ (3, 2). Není tedy nikoho mezi námi, kdo by nebyl hříšníkem, a přece tak málo myslíme na odpuštění svých hříchů. Sotva jest něco, čeho by nám tak bylo potřeba, jako právě odpuštění všech našich provinění.

Mezi nejkrásnější a nejvelebrnější hymny církevní počítá se proslulý hymnus „Dies irae — den ten hrůvy“, kde čteme mezi jiným následovně: „Kniha bude přinášena, v níž vše díla obsažena, jejich cena posouzena“. (Příklad Jakuba Pavlovky.) Říkává se totiž, že andělé strážní zapisují všechny skutky svých svěřenců do knih, z nichž pak při posledním soudě bude předčítáno a rozhodnuto, dle toho, co knihy obsahují. Za dobré bude následovat v čné slávy, za hříchy věčný trst v pekle. Kolik listů máme my v té o knize, které jsou začerrnělé, kde je t černá a nikoliv bílá, známka nevinnosti a dobrých skutků? Tyto začernělé listy nic nečistí, nic reomyje, jediné slzy pravé lítosti, slzy pravého pokání. Ní do přetecházej lehkomylně přes tato slova, ale zastav se a opakuj při sobě: Dvojí toliko cesta vede do nebe: cesta nevinnosti a cesta pokání! Jiné cesty není, která by nás dovedla do věčné spásy. Kdo tedy hříchem pozvl nevinnosti, nemůže nic jiného kcatí, než nastoupiti cestu pravé lítosti, pravého pokání.

Básníci mají od Boha dar, že umějí podatí hrozná pravdy způsobem méně odstrašujícím, zamlouvajícím se každému. Básník Gedeon von der Heide vypravuje v jedné ze svých básní o strašném vidění, které kdosi zažil na hřbitově. Bylo to na venkově, kde znají se lidé vespolek, kde nic neuztane zatajeno, kde vše je známo, co kdo koná, jak se kdo chová. Šel tedy jednou jeden domácí člověk v noci, kdy měsíček jasné svítil, na jejich domácí malý hřbitov. Kdž po něm chodil, všude se dolekal. Uviděl na hrobě jednoho souseda, který nedávno umřel a na něj mu dali silný, dosti vysoký, ze dřeva zrobený kříž, že kříž rozpoltil se ve dvě. Obě ramena zůstala u dřeva, pouze prostřední trám se rozdělil ve dvě části,

což vypadalo jako skutečná a pravá šibenice. Stály tam dvě šibenice rodu daleko sebe. Jedna na hrobě zemřelého a druhá, kterou mohl ponechatí někomu, kdo by jí byl hozen. A hle, „podivní jsou skutkové Boží!“ (Zalm. 138, 14.).

Sotva uzřel divák tento výjev, ihned si připomněl, že leží v onom hrobě muž, který žil s kterýmsi sousedem v nepřátelství a nechtěl odpustiti ani na smrtelném loži, když se přiblížil okamžik, kdy platilo pro něho slovo: „Vydeí počet z vládařství svého“ (Luk. 16, 2.). Na všechny domluvy domácích, přátel, krize, aby odpustil, nic nedal a také v tom stavu zemřel. Ejhle, nyní byla na jeho hrobě šibenice, čímž se mělo raznačiti, že zaslechl si šibenice a nikoliv znamerit kříže na svém hrobě; druhá šibenice byla připravena pro toho, který rovněž se s ním nesmířil a nepřišel, aby ho prosil za odpuštění, neboť kdž umíral jeho nepřítel, měl z toho velkou radost, kterou i slzy ku svým vyjádřil. Pro něho byla připravena druhá šibenice, jestli se nepolepší a neobráti na lepí cesty.

Vidění toto bude skutečností u všech, kteří se sice ústy a rty modlivají: „Odpust nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům“, ale srdce jejich zůstává naplněno nenávistí, zlostí, nepřátelstvím proti bližnímu. Kdž takoví zemrou, promění se kříž na jejich hrobě v šibenici, a níž věčně budou viseti; lidé u odsouzení na místo, kde „brde pláč a skřípání zubů“ (Luk. 13, 28.).

Jaké krásné příklady pravé lásky k bližnímu, opravdové smířlivosti dočteme se v životě svatých. Stůž zde spen jeden příklad ze života svatě Františky ze Chantalů. Svěťice měla mnoho dětí, která byla pronáta různým nájemníkům. Jednou přišel k ní, kdž stála v pokoji se svým zetěm, jeden z nájemníků a kdž byl slušně pžádán, aby zaplatil nájemné, dal se do hrozného křiku, poklínání, láččil, že jest esžen, že vše zapatil, že není nic dlužen, ba zapomněl se tak dalece, že pokřikoval na svěťici: „Vy jste z účtů k: ihy, kde bylo zazra-

Nejsvětější Srdce Ježíšovo.

Neposkvrněná Panna Maria.

menáno, že jsem vyrovnán, vytíhal list, abyste mne mohla ještě jednou upomínat.“

Zeť světice, mladý muž, jménem baron z Thorensů, nemohl se vzdítky, popadl nedaleko stojící lůžko, se po surovém lháři a chtěl ho holí přetáhnouti pro jeho lež a divé čelo. Ale světice zadržela jeho ráhlosti a andělskou nepřivlastňovací pravdu: „Dělný syru, co ty z nás bylo, kdyby milý Pán Bůh nás chtěl tak trestati za naše denní provírání, jichž se každého dne dopouštíme, jako ty se chystáš potrestati tohoto nečestného?“ — Pak se obrátila k rájenci a slovy jako cukr sladkými řekla mu: „Příteli, aspoň trošinku spravedlnosti!“ A udělala mu na čelo kříž. Muž byl najednou jako bleskem omráčen.

Vzpamatoval se, pekl se před světicí, dal se do pláče, přiznal se, že ríe nezaplatil. Pítil za odpustění všeho a sliboval, že nikdy více se podobně nezachová. Svatá Františka láskyplně k němu pravila: „Nechť milého Pána Boha obelhávati, když se modlím: Odpust' nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinám. Jdi s pokojem, a buď hodný, dobrý, neurážej více Boha svého!“

Jak důležitá jest zapomenutí Písmá: „Slunce nezapadej nad hrěvem vašim!“ (k Efe. 4, 26). Obyvatelé východních zemí bývají náhlí ve slovech i skutcích. Životopisec cařihradského patriarchy Jara, jménem Leontius vypravuje, že šel tento arcipastýř jednou k tamnímu obyvateli, bohatému kupci Nicetovi a vytýkal mu, že dbá pouze a jedině o zisk a jak ty co nejvíce peněz vyzískal, o cluče že se nestará skoro nic, že skro i k tomu nedává almužny. Slovo dalo slovo, roveštil se v nepřátelství. Když zara-

dalo slunce, vzpomněl si na slova písmá: „Slunce nezapadej nad hrěvem vašim“, šel k celníkům a k hádci, připomněl mu, proč k němu ještě jednou jde. Oni byli hlučce číjati a smířili se. Životopisec Leontius ještě říká k tomu pilně: „Arcidělní vespelek v rousnění přátelství a cokeralem pokoji a klidu. Lidé se lástí mezi sebou, nehou a nají se snísti, ale dále se lácají a vyhávají ve speru.“

Ježíš Kristus zapomněl jednou v delší řeči své posluchače mezi jiným také ku smířlivosti. Tu chtěl apděl Petr ukázat, že jest ochoten odpustiti svému bližnímu a řekl: „Pare, kolikrát zlíčí proti mně bratr můj a odpustím jemu? Zda do sedmkrát?“ Dí jen u Ježíš: „Nepřavím tohle, až do sedmkrát, výřiz až do sedmdesátisedmkrát“ (Mat. 18. 21. 22). Zákonníci židovští totiž tvrdili, že je dlužno odpustiti do třiceti. Ale Petr, zraje Kristovu dobrotu, chtěl říci, že tak malý počet nestačí; nýlil však, že desíti bude, udá-li počet více než dvojnásobný. Pár Ježíš však řekl: „Do sedmdesátisedmkrát“ a tak ual počet veliký, aby razrazil, že něne býti ochotni vždy odpustiti.

V čase postřím, kdy častěji býváme naváděni k zjímání o utipr. Iťiž modlí se v Otčeráči slova: „Odpust' nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinám“, upamatuje se na pravdu: Všichni jsme hříšníci, jeden větší, druhý menší, všichni potřebujeme dobrotivosti Boží. Doufáme, že Bůh bude duši naší milostiv, proto cluče i my ochotně odpustiti svým vinám, všem, kteří nás urazili. — Budne-li my milosrdní, došláme i my milosrdství Božího. Amen.

Obrázky z katolických misí.

Podává Maximilian Weinberger

Jak sv. Josef čopomohl jistému Irčanu ke šťastné hodině smrti.

V tomto měsíci slavíme svátek svatého pěstouna Párě, a sv. Josef, jest nejen ochráncem katolické církve; ale i patronem šťastné hodinky smrti

nejenom u nás, ale i — v Africe. Abychom čárnu v jeho pomoc v této přičině osvěžili a okřivil, vyřkne zde krátce událost, kterou jsem vypravoval v minulém čísle, působící mezi Zulukafy v jižní Africe.

„Za svého dvanáctiletého pobytu v jižní Africe,“ vypravuje P. O'Hare, „byl jsem několikrát jediným katolickým krámem a duchovním správcem na území, které jest rovinou černo-kráte tak velké jako Irsko. Časem podnikal jsem okružní misijní cesty, často celé měsíce trvající, a tyh své stádeč daleko roztroušené navštívil. Jednou ztratil jsem cestu. Bloudil jsem v pusté krajině, kde nebylo žádné stopy po nějaké lidské bytosti. Bylo to v době, kdy v oněch krajinách nepší, a moji konci žíznilí zemdlení nůj lehký vozík setva táhli za sebou.“

Konečně přijel jsem do údolí mrš neznámého a tam jsem spatřil osamělou farmu. Okolní krajina byla slunceem vyprahlá, ale na blízku domu byl rybníček. Vešel jsem tedy do domu a představil se jeho majiteli. Byl to kuský sedlák. Vypravoval jsem mu nehoču a prosil jsem ho, aby mi dovolil koně napojiti. Potom dal jsem se nupoznati řka, že jsem katolickým krámem; on byl protestant.

„To se velmi dobře škoduje,“ pravil on krátkým přivítáním, „tamhle v onom zadním stavení leží umírající dělník. Běžte se tam podívat.“ Pospíšil jsem tam a našel jsem irského mladíka, jehož bledá, vpadlá tvář blízko smrti vstíla. Když jsem mu řekl, že jsem katolickým misijnářem, pozvedl se na lůžku a zvolal s výrazem největší vděčnosti ve tváři: „Ó, svatý Josefe, já jsem věděl, že mi ještě před smrtí pošleš kráze, jenž mi v poslední hodině přispěje ku pomoci!“

Potom mrš vypravoval umírající krátce toto: „Když jsem byl ještě v Irsku u své dobré zbožné matky, učila mne denně modlit se tato slova: „Ó, sv. Josefe, pros za mne o šťastnou hodinku smrti!“ Ode druh svého dětství jsem skutečně této modlitběky ani jednoho večera nevyrcehal. Ku prvnímu sv. přijímání přistoupil jsem když mi bylo deset let, až do patnáctého roku mništrval jsem denně při mši svaté a v jederadvacátém roce přijal jsem želd královny a vstoupil do anglického vojska. Válka s Kafry přivedla mne do Afriky.“

Nežli jsem opustil Irsko, navštívil jsem ve stejnostech svou ubohou matku, abych se s ní rozloučil. Když jsem odcházel, pravila ještě: „Nezapomeň nikdy na modlitbku k sv. Josefu!“

Válka s Kafry byla u konce, a násluhbní doba uplynula, vystoupil jsem z vojska a zůstal v osadě. Od několika let již jsem na této burské farmě, a nejvíce mne vždycky bolelo, že široko daleko jsem rocněl raleží nějakého katolického kráze. Tm horlivěji modlil jsem se rěli dikráte denně: „Ó, sv. Josefe, pros za mne o šťastnou hodinku smrti!“ Nečápo jsem slyšel, že v Gutschenu, 150 mil ddtud, byla založena nová misijní stanice, a ačkoliv churav, vydal jsem se tam na cestu, v naději, že budu moci zase jednout se vyzpovídání a ke stolu Páre přistoupiti. Když jsem skoro vysílen na stanici došl, dověděl jsem se, že misijnář se raleží na kružní apčšťolské cestě a mčráá teprv za měsíce se vrátí. Čkal jsem celý týden a pak jsem nastoupil na zpáteční cestu. Včera jsem se vrátil na smrt nemocn a vidíte, dnes posílá mi svatý Josef kráze.“

Zůstal jsem přes noc u rěho, připravil jsem ho na přijetí svátostí anírajících, slyel jeho zpevdí, dčoval časné z rěra vedle jeho lůla mši svatou, počal jsem mu včelou Svátost a udělil jsem mu poslední svaté pomazání a apčšťolské přechání. — Zemřel ještě téhož dne a jeho posledním vzdechem byla modlitla dílu k sv. Josefu.“ —

První svaté přijímání na Libanonu.

Bílá rěděl! Krárou jení přhodou putují zástupy dítek líle chlečných k prvnímu sv. přijímání, ubíhají se do chrámu slavnostně ozdoběho a vstupují tam za slavnostního vyváření k orarou kvítím ovrčelou. Je to „velký den“ katolického světa dítského, den, který jako pčování, rozapomnutí a vzpomínka zůtává v srdeci až do pozdního stáří. Tato slavnost tak dobře známá ve starých zemích křesťanských, raleží aččnu za mořem, na hřezích velkého jectra. Njanzu ve střední Africe v křesťan-

ských vesničkách na čínském veletoku Jangtsekiangu, na palmových ostrovech Tichého oceánu a také v údolích, slujích a cedrových lesích Libanonu.

Tam žije hodný, pracovitý národ Maronitů, jenž si svou vřru za staletých bojů a pronásledování velkou většinou zachoval. Ovšem nejsou tam poměry duchovní správy jako vůbec všude na Východě valně příznivé. Tam, kde obyvatelstvo ve větších osadách na blízku nějakého města anebo poblíž některého z četných Libanonských klášterů pohromadě bydlí, kde misijnáři a missijní sestry dívky ve školách a ústavech shromažďovati mohou, jde všechno dobře. Avšak jak to vypadá v četných odlehlých, pohorách a horských slujích a údolích roztroušených vesničkách, kde široko daleko není žádné školy, kde zřídka viděti nějaký kostelíček, kde chlapečci a děvčata jako pastýři po časných horských pastvinách se potulují? Kdo vyučuje tyto malíčky, které bez školy a učitele vyutírají a ve svých nezkažených srdcích malý jenom poklad náboženských vědomostí a modliteb nosí, kterých jim rodina poskytnie? Kdo je vodi ke stolu Páně a skýtá jim štěstí velkého dne prvního sv. přijímání?

Často přivádí drná zima celé zastupující ubohých dětí pastýřských do útlí, kde vyhladovělé a zimou ztřeštělé a brány missijního domu v Garuru o kouek chleba žebrají. Tam vídal často tyto zdivečilé děti her misijnář br. Dolore a pejal úmysl, zvlátním způsobem jich se ujmouti. Nejprve jal se, jsa od několika svých spulabrářů podporován, ubohé děti nejbližších horských vesnic shromažďovati a vyučovati. Unášili jsme si — tak vypravuje —, všechny děti jednoho údolí po skupinách shromažďovati, po několik měsíců je důkladně vyučovati a potom každou skupinu třídním duchovním cvičením na první sv. přijímání připravovati. — Tento způsob se dobře osvědčil a přinesl hojně ovoce. První takový pokus stal se v H. yatě. Je to vesnička jakoby ztracená v hluboké roklí a na třech stranách strnými skalisky obklíčená.

V létě, kdy na horských stráních kvetou lilie, obrovské révy a mohutné duby čerstvou zeťní se odívají, jest tam velmi krásně. Ale v zimě rozmělnují půdu do bezdné hloubky stále studené deště a cesty jsou pak plny žlutého bahna.

Přišel jsem tam s jedním bratrem po Vánocích, aby h. dívky připravil na první sv. přijímání. Zima, sněh a dešť střídaly se s drsnými vichřicemi. Přes to sestupovaly děti každodenně po příkrých skalních s'ezkách dolů, často ze vzdálenosti dvou hodin. — V kapsním šátku si přinášely svůj oběd: kousek chleba pečeného v popeli a cibuli. Večer vracely se domů na hory. Tak vydířely v kostele jako led studeném tři dny, bse studené nehy majíce v promočených kožených trepkách, mrzoucí tváře zahaleny krčním šátkem, a to všechno, aby se na příchod milého Jezulátka do svých ještě nezkažených srdcí připravily. Ke sv. přijímání sešlo se 80 chlapců a děvčat; nescházeli ovšem ani rodičové, ano celá téměř ves byla přítomna. Nejzajímavější z dětí byli malí pastvičci, které jsme ne bez rámahy sehnali dohromady. Byli to tystí, který mže se zpovídati poleží prsty nasvůj oparek a ptal se: „Cotostojí?“ — otázka to, která bohužel na Východě hrá i ve vážných věcech velkou úlohu. Slavnost sama v malém kostele byla překrásná. Takového radostného dne dívky hor ještě nezazily. Přesčastny vracely se na své výšiny, zpívající písně, kterým se byly naučily a nesouce si s sebou památky na první svatě přijímání: obrázek a růženec.

Na jaře opakovalo se totéž v sadě Ghiné, výše položené. Ghiné leží na šířé vysočině a je jakoby ovroubeno morušením, dubem a vinnými révami. Vinaření a hedvábnictví je hlavním zaměstnáním M'aronitů. Ghiné je středem četných vesnic a vesniček celého okolí a proto jsme je zvolili za shromaždiště. Stará M'onská kaple ve stínu obrovského dubu byla dostaveníčkem. Nebylo ovšem tak snadno, mládež ze všech roklí a údolí abudne-

vati dohromady. Domáci duchovní správce oznámili sice v neděli při mši sv. příchod misionářův a v ustanovený den zvonily na všech stráních zvony zvouce na slavnost, ale jenom pomalu se malý národ scházel. Naštětí měla ještě doba duše v Lycer dobrý nápad a poslala mu plechovou troubu. Chopil jsem se tedy tohoto nástroje na slunci se třpytícího a vyluzoval jsem z něho táhlé silné zvuky, které šlo daleko na horách i v údolích buřily mohutnou ozvěnu. Hlas trouby vzbudil v kolencu pozornost. „Co je to. Co se děje tam nahore?“ křikla otázka od stráž ke stráž, z údolí do údolí. „Je slavnost prvního sv. přijímání,“ zněla odpověď, „posleďte rychle děti do Ghiné.“ A děti přišly, lyti ne všechny. Pro opozděné musilo býti poslání.

Mi z opozděcí byla dvě větší děvčata, právě tehle dívky, roztrhané a špinavé. Jména však měla krásná; jedné bylo Radšur, t. j. královna, druhé Aryam, t. j. Marie. — Avšak právě tyto dvě, které těžko bylo od jejich stád vzdáliti, staly se, byvše jednou zrádky, nejhorlivějšími pomocnicemi misionářovými. Víteč-slavně se tváříce přihlaly k celému zastup opozděnců, takže konečně téměř všichni pod velkým dubem byli shromážděni.

Děti však nepřicházely sem bez všeliké přípravy. Někaké vědomosti měly již z malé vesnické školy, něčeho se také dověděly při nějaké pouti — nosti a z modlitby svatého růžence. Nyní konalo se denně křesťanské cvičení. První sv. přijímání konalo se na slavnost Nanebevstoupení Páně. Příběh slavnosti byl velkolepý. Účastenství bylo veliké. Přívodem csadu se slavnost skončila. Porévadž nebylo

koruhví, byl uprostřed průvodu nesen velký obraz Panny Marie Lomské. Mdele se ncho zpívaje utíhal se průvod v dlouhé řadě po úzkých stezkách horských ve žhavé nádeře sluneční. Zvuk cymbálů, slavnostní zvonní, pohled na obraz nejsvětější Panny uprostřed děvčat bíle oděných působil hlubokým dojmem na přítomné. Po průvodu rozdávaly se škapulíře, růžce a obrazy a když se byli všichni zasvětili nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu a Marii, vítali se děti.

Pak jsme pokračovali na misionářské cestě a šli jsme po vyčistěném sever. Tam se objevila zřítí hluboká rokle řeky Nahr-Ibalinu. Byla to ve stáncích byla lola Adur a jak četné zřítí chánce dolazují, provzdušala se tam nedokonalá a počest tohoto krásného údolí. Rozervanými klenbami podřít se šla a spěchala dolů k moři, jehož lesklou se siva hladina nísty, kde se lezy rozestupují, pohlédnuje. Něčím to panování!

Všude v tomto krásném lesklém údolí, na staré stráž jal o přilepky, leží četné vesnice a veselky, lukterým jenom na kolkoných stezkách lze se dostat. Nahře, stejě na okraji skály, zaticul P. Dolce na svou troubu. To bylo umluvené zranění. Bzy na to zazněly zvony na všech stráních jako v cépově a zarážely výzvu misionářovu do nejedlejších údolí. Po řecklila hčérách bylo na 206 dítek pchenačč. Také zde byl velký starý dub u místního lceclíčka shromážděním dětí. Byly to chudobré, nevědomé děti, které by byly v Evičpě zhušku z latickšmu španě obstály, ale byly za to phy horlivostí a chlé vůle.

(Ostatek příští).

Z rozjímání sv. Ambrože.

Podává Fr. Janovský.

(Část další.)

Vyznání Petrovo.

Tázal se Ježíš učedníků svých řka: Kým mne praví býti lidé?

A oni řekli: Někteří Janem Křtitelem, jiní pak Eliášem, jiní pak Jeremiášem aneb jedním z proroků.

Dí jim Ježíš: Vy pak kým mne býti pravíte?

Odpověděv Šimon Petr řekl: Ty jsi Kristus, Syn Boha živého.

Odpověděv pak Ježíš řekl jemu: Blažen jsi, synu Jonášův, poněvadž tělo a krev nezjevily tobě, nýbrž Otec můj, kterýž jest v nebesích. I já pravím tobě, že ty jsi Petr (skála), a na této skále vzdělám církev svou, a brány pekelné jí nepřemohou... —

Věř, jak věřil Petr, aby i tebe mohl Pán Ježíš blahosloviti, aby i o tobě, platilo: Tělo a krev nezjevily tobě nýbrž Otec můj, kterýž jest v nebesích.

Tělo a krev (t. j. pouhý lidský rozum) mohou tě naučiti jenom pozemským věcem. Nedopřávej tedy sluchu jenom tělu a krvi, abys na konec také sám nebyl jenom tělo a krev a nic více.

*

Na hoře Táboře.

Ježíš pojal Petra a Jakuba a Jana, bratra jeho, a vedl je na horu vysokou (Tábor) v soukromí, aby se pomodlil. A an se modlil, přepodobnil se před nimi a zaskvěla se tvář jeho jako slunce, a roucho jeho stalo se bílé jako sníh. A aj, ukázali se jim Mojžíš a Eliáš s ním rozmlouvající o vyjití (smrti) jeho, jež dokonati měl v Jerusalemě... A oblak světlý obstínil je, a aj, hlas s oblaku řkoucí: Tento jest Syn můj milý, v němž se mi zalíbilo, toho poslouchajte!... —

Vedle Krista Mojžíš a Eliáš, zákon a proroci. Neboť zákon jest nemyslitelný bez Krista, Slova; a není proroka, jenž by nebyl o něm, o Synu Božím mluvil.

Apostolové viděli Mojžíše a Eliáša ve zřejmých velebnostech. Také my den ze

dne vidíme Mojžíše se Synem Božím. V dyt vidíme v evangeliu jeho zákony kdykoliv čteme: Milovati budeš Pána, Boha svého.

Také Eliáše a druhé proroky vidíme u Krista při díle Božím, kdykoli čteme: Aj, Panna počne!

Kristus spočívá uprostřed světů Starého i Nového Zákona a proroků.

Ejhle, nepřátelům Kristovým nelíbí se Syn, jenž jest zalíbením Boha Otce!

Největší příkázání.

Jeden z fariseů zákona učitel, pokoušeje Ježíše řekl: Mistré, které jest největší přikázání v zákoně?

Dí jemu Ježíš: Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, a z celé duše své a ze vši mysli své. Toť je to největší a první přikázání... —

Nikomu zajisté neděje se křivda dáváme-li Bohu přednost přede vším.

Nižim nemůžeme se Bohu dosti vynaděkovati. Či jakou odplatu chtěli bychom nabídnouti Synu božímu za potupu, kterou pro nás za své pozemské pouti snášel? Za rány, jež mu zasazeny při bčování? za kříž, smrt a hrob jeho? Nemám-li za to za všechno lásky, běda mi!

Otče náš!

Tvá modlitba musí především Boha chváliti. Na druhém místě projev svou poddanost. Jakožto třetí následuj prosba. Čtvrté budiž tvoje díkyčinění.

To vše nalezneš v modlitbě Páně. Otče náš, jenž jsi na nebesích. To jest Boha chváliti, velebíme-li jej jako Otce a prokazujeme-li mu dětinnou lásku, úctu a chválu. Velebíme jej, že nebydlí na zemi, nýbrž v nebesích.

Posvěť se jméno tvé.

Jméno Boží se posvěcuje v nás, kdykoliv my lidé jsme nazýváni křesťany a jakožto křesťané jsme chváleni.

Přijď království tvé.

Prosíme, by v nás bylo království Kristovo. Bůh-li v nás kraluje, nemá duch zlý místa. Vina a hřích jsou smeteny s trůnu, a panují ctnost, mravnost a zbožnost.

Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. — Tato prosba jest ze všech největší. A denně pros za odpuštění

hříchů: Odpust nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim věnníkům, alobzav nás od zlého.

A kněz při mši svaté přidává: Skrze Ježíše Krista, Pána našeho v němž a s nímž jest tobě čest, chvála, sláva, velebnost a moc s Duchem svatým přede všemi časy, nyní a vždycky od věků na věky. Amen.

* (P. d.)

Různé zprávy.

Naše obrázky. Olomoucký kostel OO, Dominikánů jest gotická stavba s renesanční vnitřní úpravou. — Kazatelna v Dolních Koněvích u Brna ze slohu románského ve zrušeném tamějším ženském klášteře pensionátek.

Slatečný kněz. Za posledních bojů v Benátsku italské obyvatelstvo tamější uprchlo, kležto tamější Slovínští zůstali ve svých domovech, a to zásluhou svých káží, kteří setrvali věrně při svých farních a působili na ně, aby se nenechali zastrašit hrozbami Italů. Také starší český farář v Šenotu Antonín Gajon nechtěl opustit stádece sobě svěřeného a teprve v prvních dnech rakouské okupace se odebral do nemocnice v Čadcu, kdež náledkem rozčilování minulých dnův a útrap válečných zemřel. Zasloužil byl nejoblíbenějším krájem ve slovinském Benátsku. Přes všechna přiklí a překážky, jež mu bylo se strany Vlachů snášeti, působil mezi Slovínky v Benátsku v luhu vlasteneckém, uiluje pobouření a zachováti v nich vědomí slovinské. Jakstavečně si počínal vůči italskému národu, svědčí tento případ, jenž se udál za války: Italský vojenský velitel poslal svého pobočníka a do kostela, klyž právě Gajon kázal, s rozkazem, aby se v kázání pokračovalo italsky. P. Gajon pobočníkovi za pozdrav přivítavě poděkoval, usmál se a kázal dále — slovinsky.

Zeppelin — věrný křesťan. Křesťanský zpěvák, k správnému cecření často slýchavé fráze „Jen hloupí jsou zbeční“, jest edle Ründenburga Mackensena, také hr. Zeppelin. Víme, že před prvním vzletem své vzduchloďi se všemi svými lidmi se modlil, aby ho Bůh ochránil. V pohledné řeči pak na slova „Musím pracovat, dokud je den“, pravil o hr. Zeppelinovi dvorní kázeň Dr. H. H. H. ze Stuttgartu: „Dlouhým byl jeho den, často parným, často plným těžkých bouří. Ale slunným byl až po hranici jeho 80 let. Byl to den bře soumraku. Z prostřed své práce odešel mladistvý stařeček B. H., a šel radostně. Při křtu svého nejmladšího vnuka se zářícím obličejem prohlásil: „Umr rád“. A v posledních dnech něklikrát opakoval: „Umr rád“. Bůh mi své hříchy odpustí a rodinu i vlast mou chráníti bude“. Kazatel také vyprávěl, že hr. Zeppelin jako důstojník netrpěl, aby se v kasárnách kldo.

Školští bratři na bojišti. Fr. Veullot uveřejňuje v „Libre Parole“ článek, dle něhož v roce 1917 konal službu sebrání 1250 Školských bratří nehledě k těm, kteří konají dobrovolně službu v lazaretech. Více než sto bratří již na bojišti padlo.

Zločinnost vzrůstá. U brněnského okresního soudu odsouzeno bylo mladistvých provinilců ve věku 11—13 let pro přetýny: v roce 1913 407, v

roce 1914 433, v roce 1915 564, v roce 1916 700. — U zemského trestního soudu brněnského pro zločiny: v roce 1913 49, v roce 1914 61, v roce 1915 102 a v roce 1916 198. Jak z uvedeného patrně, zločinnost mladčie je v roce 1916 čtyřikrát větší nežli v roce 1913.

Kdo je zakladatelem vědecké numismatiky? Na podnět kráze řádu Jesuitů doktora filosofie Jos. Edla založila císařovna Marie Terezie na univerzitě vídeňské stolicí numismatiky, a professorem jmenován byl P. Eckhel. Jím stala se numismatika, dosud provozovaná pouze jako sport, pomocnou vědou dějepisu zvláště římského. Vídeňská společnost numismatiků uspořádala na jeho upomínku slavnost, při čemž byla vydána pamětní medaile, jež byla zhotovena z dubet vídeňských sbírek mincí.

Velikonoční dar Benedikta XV. rakouským zajatcům. Papež Benedikt XV. nařídil, aby na jeho útraty byli rakouko-uhersští zajatci v Itálii o velikonočních 1917 podarováni tabákem,

cigaretami, ovocem, pečivem, násm a vínem. Každý zajatec dostal alíček, na němž byl napsán pschav papežův. Ifo lásky provedli biskupové, kteří měli také řeči zralé kráze vyhládat, aby se přesvědčili o zdnaví zajatců a aby posloužili zajatcům svátostí. — Rakouští zajatci jsou po Itálii roztroušeni v táborech. Nejvíce jich je v Avczanu a Padule.

Vídeňské kostely. V posledních 60 letech bylo ve Vídni vystavěno 29 nových kostelů, a několik větších kaplí v klášterech. Povstal tedy a byl zbudován každý druhý rok nový kostel ve Vídni, což jest jisté svědectví o obřavosti obyvatelstva tohoto města, uvázili se, že příspěvky ku stavbám poskytlý z velké většiny dary lidí malých, jako služek a pod. Vídeň vzrůstla v této době v některých předměstích až přišer rychle — což připomíná přímo peněry emrické. Peněry mravní a náboženské jsou tu pak přesmutné. — Kostel, který se ve Vídni bude ryri stavět, bude chrám „míru“, pro nějž byl učiněn slavnostní slib.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkrvněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skuiky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, z a porozumění významu kříže a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a pátrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Hezo apoštolské: Porozumění významu kříže.

Úmysl v dubnu 1918: Úkoly mravní po válce.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Duben 1918.

V kříži je spása našel! Odstup pak to ode mne, abych se v něčem jiném chlubil,
leč ve kříži Pána našeho Ježíše Krista! *Sv. Pavel.*

Povznesení mravnosti po válce.

(Hlavní úmysl.)

Po válce čekají nás veliké úkoly, nás všech, jimž na štěstí a blahu lidu našeho opravdu záleží. Úkoly ty budou rozličené podle toho, jak na koho tato válka působí. Není známo žádnému z nás, jaké po válce nastanou poměry, jak se utváří rodinný život, jak náboženský život, jaký bude poměr mezi jednotlivými národy. Mnozí posuzují vše hůře než skutečně je; vidí jen zpustlost mládeže, vzrůstání se nemravnosti, hledí na lichvu do nebe volající, mluví o nesvědomitých lidech ve městě i na venkově, vidí jen samé sobectví a úsudek jejich je, že lidé se víc a více od Boha odvrací, ztrácejí z očí věčný cíl a jen o pozemský život se starají.

Z toho všeho, co smutného vidíme, nesmíme ještě na nejhorší soudit. Pohledme jen na zemědělství. Z jara je půda tvrdá jako kámen; ale pilný rolník ji pluhem rozryje, rozmělní a do tak připravené půdy zaseje símě. Při orání objeví se všelijaká žoužel, brouci, červi a žlověk by myslel, že símě zaseté bude zničeno, že ani stébýlko nevzejde. A přece símě klíčí a úrodná země zvítězí nad všemi překážkami. Žoužel zaleze do země, a jakmile slunce zahřeje zemi a déšť ji ovláží, obilí roste a slibuje hojnou úrodu. Podobně je i mezi lidmi. Na-

stanou bouře válečné a přivodí s sebou časnou i duševní bídu: nemravnost, nespravedlnost, ležbožnost a nevěru; duch lidu bývá hluboce rozrušen a jakmile nastanou pokojné časy, víra a mravnost zase se probouzejí k novému životu. Tak může i nyní po bouři se vyjasnit; po přísné zkoušce přijde opět obnova lidstva. Lidé se opět vzpamatují a budou opět plnit své povinnosti k Bohu a bližnímu. Jak mnozí nyní na přikázání Boží a církevní zapomněli, tak opět bídou vykoušení vrátí se k zákonu Božímu. Samo sebou to ovšem se nestane. Je třeba práce duševní, je třeba pomoci.

Takovou pomocí je bez odporu pobožnost k nějsv. Srdci Páně, pobožnost, jakou nám církev sv. jako prostředek proti zlému v této době doporučuje. Pobožnost tato je hlavně pobožností srdce. Vidíme to nyní, kam vede lid vnější vzdělanost bez výchovy srdce. Co prospěje lidu všeliké zkoumání taju, přírodních, jestliže všechny nálezy a výzkumy slouží k většímu a silnějšímu vyzbrojení jedněch proti druhým? Více výchovy srdce! To buď budoucím heslem našim! Učiňme srdce podle Srdce Ježíšova! Sv. Pavel v listu k Římanům vyličuje všelikou zkázu tehdejšího světa a ukazuje věčným Krista Pána jako pramen vše-

liké spásy lidské a praví: „Pohřbeni jsme spolu s ním skrze křest v smrt, abychom jako Kristus vstal z mrtvých skrze slávu Otce, tak i my v novotě života chodili.“ (6, 4.) Bohu díky pravdy sv. víry naší jsou tak vznešené, tak povýšené, že se jich netknou vlny rozbouřeného moře. A kdyby brány pekelné se otevřely a celé peklo se proti nim postavilo v boj, neuškodí jim ani církvi sv. podle přislíbení Spasitele našeho. A brány pekelné nepřemohou ji. Kristus vítězí, Kristus panuje a bude panovati a jeho království nebude konce! Stávalo se vždy, že právě utrpení přiváděla lidi ke Kristu a kteří školou utrpení prošli, porozuměli vždy nejlépe úmyslům nejvyššího Srdce Páně. Na poušti byli Israelité navštíveni jedovatými hady. Mojžíš pak za rozkazem Božím povýšil na hůl hada měděného a kdožkoliv z uštknutých lidí pohlédl na hada měděného, byl uzdraven. Tak i nyní obraťme zraky své ke Kristu

na kříži, věřme v něho, doufejme v něho, milujme jej a budeme uzdraveni.

Právě v době naší je důležité, aby jednotlivé rodiny slavně se zasvětily božskému Srdci Ježíšovu. Zdá se, jakoby neviditelná moc křesťanské rodiny vedla k Srdci Ježíšovu, které jako archa Noemova vznášá se nad vodami nynějšího válečného světa. Sv. Otec Benedikt XV. poznává v tom nejlepší prostředek lepší budoucnosti. Zasvěcení se rodin nejsv. Srdci Páně není nic jiného, než proniknutí rodinného života duchem Kristovým. V takové rodině jest Kristus Pán středem všeho jednání a myšlení, středem modlitby a práce, středem pořádku a kázně, jest středem křesťanské střídmosti v radostech a křesťanské trpělivosti v utrpení; v takové rodině jest Kristus Pán středem onoho štěstí a pokoje, jehož svět dáti nemůže, dle slov Páně: Pokoj svůj dávám vám, ne jako svět dává, já dávám vám.

M Tesařova.

Jarní touha.

S jarem všude život vstává,
všude krásá, všude ples,
doba jarní, doba smavá,
písní plný luh i les.

Něžné kvítky v trávě voní,
ranní rosou skropené,
motýlkové se tam honí,
tančí mušky zlačené

Včelky bzučí jakous dumnou
broučkové jen čtveračí.
ševci stromů písní žumnou
přebluší hlas skrívání.

A v mé duši dosud zima
dosud led a krutý mráz
srdce mé až úzko t jímá
kdy již přijde jara čas.

Prolom ledy v duši moji
slunce Boží milosti
ať se život jara strojí
v srdci mém jas uhostí.

Slunce skvoucí, Jezu milý,
ohřej srdce mého sad,
ať z něj prchne v malé chvíli
zima zlá a mrazný chlad !

Pak v něm kvéstí budou květy
ctností. Ty dáš vláhy zas,
probuď, prosím jara vzněty,
Jezu přijď a dopřej čas !

Jsmo dobrými ovečkami?

Napsal Ignát Zbáňel.

Po celých třicet let, dříve než započal Ježíš Kristus vykonávat svůj úřad učitelský, žil až na krátký pobyt v Egyptě skoro ustavičně v Nazaretě a proto také říkalo se mu „nazaretský“. Když na příklad přišly záhy z rána zbožné ženy ku hrobu Ježíšovu, aby pomazaly jeho tělo, ulekly se, když přijdouce k hrobu, uzřely, že kámen jest odvalen. A uzřely tam mládence, oděného rouchem bílým, který řekl jim: „Nebojte se: hledáte Ježíše Nazaretského, ukřížovaného, vstalť jest, není ho tuto.“ (Mar. 16, 1.—6.) Zřejmě tedy jmenuje se božský Spasitel „nazaretským“. Ježíš sám nazýval se „nazaretským“. Čteme o sv. Pavlu, kterak se obrátil, kterak se stal ze Šavla Pavlem. Když se totiž přibližoval k městu Damašku, padl s koně na zem, uslyšel hlas, jenž mu pravil: „Šavle, Šavle, proč mne pronásleduješ?“ Když se pak Šavel tázal: „Kdo jsi, Pane?“ slyšel odpověď: „Já jsem Ježíš Nazaretský, jehož ty pronásleduješ.“ (Sk. ap. 22, 6. 7. 8.)

Ježíš dosáhnuv věku třiceti let, uchýlil se k Janu Křtiteli; požádal ho, aby ho pokřtil (Mat. 3, 13.), pak šel na poušť, tam se postil čtyřicet dní a čtyřicet nocí a pak přistoupil pokusitel a třikráte Ježíše pokoušel. (Mat. 4, 1.—11.) Tím byla zahájena činnost božského Mistra jako učitele všeho národa.

Mezi první výkony úřadu učitelského patří kázání Ježíšovo mezi svými v Nazaretě. Byl tehdy zvyk, že mohl v den sváteční, t. j. v sobotu, každý poctivý, slušně oděný muž israelita pod vedením představeného synagogy, v ní promluvit, vysvětliti něco ze Starého zákona. K tomu cíli stál tam pult, u něhož se předmodlovali a od něhož se kázalo. Přišel tedy i Ježíš mezi své, chtěl jim dokázati, kdo jest. Otevřev knihu proroctví, našel řízením Božím v proroku Isaiaši (6, 1.—2.) místo: „Duch Páně nade mnou; proto pomazal mě, poslal mě kázat evandélium chudým, uzdravovat zkrout-

šené srdcem, ohlásit zajatým propuštění a slepým prohlédnutí, propustit utisknuté na svobodu, hlásat milostivé leto Hospodinovo a den odplaty.“ — Když pak upřeny byly oči všech přítomných na něho, když započal svou řeč slovy: Dnes naplnilo se to písmo, když dokazoval jim, že jest zaslíbený Vykupitel, naplnění byli všichni v synagoze hněvem, vyvrhli jej ven z města a dovedli ho až na okraj hory, na níž jest město vystaveno, aby ho srazili dolů. Ale on prostředkem jich ubíral se odtud. (Luk. 4, 14.—30.)

Dívíme se, zdá se nám býti nemožným, že zachovali se takto k milému Ježíšovi jeho vlastní krajané, že, ač je vybízel slovy laskavými, aby uznali ho za svého pastýře, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř, odmítli a usilovali o jeho bezžiti. Jsme my, synové a dcery Ježíšovy, který nás na křtu sv. přijal do své rodiny a učinil nás účastnými věčné slávy, jsme lepší než nazaretští? Pozastavme se u tohoto hrozného zjevu.

Ježíš přišel na svět, aby všechny spasil; chtěl, aby všichni v něho věřili, sám řekl zjevně: „Já jsem cesta, pravda a život, nikdo nepřichází k Otci, leč jen skrze mne.“ (Jan 14, 6.) Jak často však zapomínáme na svého milého Spasitele, nectíme Jej jako svého Otce, ale hůře se k němu chováme než ku svému otčímovi. Víra naše není živá, nedokazujeme ji svými skutky. Zapomínáme, že zřejmě se praví: „Kdo uvěří a pokřtěn bude, spasen bude; kdo však neuvěří, bude zatracen.“ (Mar. 16, 16.) Musíme se přiznati, že neodpovídají všechny naše činy, všechny naše skutky přikázáním Božím a církevním; jsme nuceni bít se v prsa a zkroušeně říci: „Má vina, má největší vina!“ Urazili jsme Boha, nejsme jeho dobrými a věrnými ovečkami, nepatříme do jeho ovčince, Ježíš není naším pastýřem, nejsme ochotni k žádným obětím vzhledem ku své víře. Ó, jak nás zahánubí hlavně mnozi konvertité, kteří ničeho se ne-

lekali, vše podstoupili, aby mohli nastoupiti cestu, kterou uznali za jediné správnou.

Přede dvěma lety zemřela v tyrolském městě, ve Schwazu, zbožná paní Kordula Schmiedová-Wöhlerová konvertitka. Pocházela z krajiny a rodiny naprosto protestantské; teprve ve věku šestnácti let, vstoupila po nejprv do katolického kostela a snažila se poznati víru katolickou. Celých devět let ještě uplynulo, než se stala katoličkou, což mohla k vůli odporu rodičů učiniti teprve, až se stala plnoletou a samostatnou. Měla vzácné vzdělání, ovládala kromě mateřského německého ještě jazyky francouzský a anglický, ale ztratila podporu v rodičích, byla nucena sama se živiti. Nevěděvši nikde pomoci, vstoupila do služby, pak se stala soukromou učitelkou, nouze však často klepala na její dveře. Až tedy zle se jí vedlo, přece nikdy neztratila důvěry v Boha a jsouc nadanou básnířkou, pěla si:

Jsem tvor jen chudý, dobře vím,
a prostý též můj zpěv;
však píseň má všem zjev
mou vlast, že Boha zdravít smím.

Šťastnou byla, že mohla Boha ctíti, vzývati, chváliti, zdraviti a žít v jeho ovčinci. Všem u se podrobila, aby mohla vyplniti slovo Ježísovo: „Bude jeden ovčinec a jeden pastýř.“ (Jan 10, 16.) Teprve 31letá došla lepšího osudu a zaopatření. Jí, rozené Wohlerové, nabídl svou ruku zámožný měšťan z Bregence Josef Antonín Schmied, již také přijala, žijíc pak spokojeně až zemřela právě ve svátek Marie, již tolik v životě ctíla, dne 2. února 1916.

Ano, umíme si, že dle slov sv. Vincence z Pauly chceme se vynasnažiti, abychom vůli Boží vždy a všude plnili a ve všem se řídili podle vzoru, jímž jest nám milý Spasitel. Právě tento světec dále doslovně takto: „Čím více se Ježíši připodobníme, tím budeme šťastnější. Kristus jest knihou, v níž máme stále čísti; jest zrcadlem, do něhož musíme ustavičně nazíratí, před nímž bez ustání máme rozjímati, chceme-li věděti, čeho jest se nám varovati a co činiti.“

Podivné jsou cesty Prozřetelnosti Boží: Bůh používá často na pohled nemožných cest a prostředků, aby zbloudilou ovcí přivedl do pravého ovčince. Kdesi chodil do školy velmi hodný hoch, kterého měli v lásce učitel i katecheta. Byl po prvním sv. přijímání; chodil podle návodu, který slyšával ve škole, každou neděli a svátek do kostela, do něhož neměl daleko, neboť bydlil se svými rodiči, jejichž jediným synem byl, v městě. Ale dítě s bolestí pozorovalo, že ani otec ani matka nenavštěvují v tyto dny kostela. Vykradl se ve všední dny z rána z domu, přišel jak by se nic nestalo v půl hodince zpět, pak teprve posnídal a šel do školy. Matka byla zvídava, kde se hoch potuluje, stopovala ho a viděla, že šel do kostela. Stála venku a čekala, až vyjde ven. Když hoch vyšel a uviděl matku státí přede dveřmi, myslil, že asi někde byla po práci. Ptal se: „Mamí, kde jste byla?“ — „Čekala jsem na tebe, m' milé dítě a nevím, proč také ve všední dny chodíš do kostela?“ — „Mami,“ zněla odpověď nevinného dítěte, které se důvěrně vinulo k matce a s očima radostí zářícími pravil: „Vy jste nebyla v neděli v kostele, byl jsem dnes za vás a zítra ještě půjdu také za tatínka, který také nebyl v neděli na mši svaté.“

Matka vyprávěla později otcí, co se stalo, a hle! Příští neděli kráčel Jeníček všechen šťasten s rodiči do chrámu Páně. Vedli si dítě za ruku, Jeníček šel uprostřed mezi nimi. Od té doby plnili svou křesťanskou povinnost, o níž praví třetí přikázání Boží: „Pomni, abys den sváteční světil.“ II. Mojž. 20, 8. Později obrátili se docela a vedli život příkladně křesťanský.

Ve své nesmírné lásce k nám lidem chtěl Ježíš Kristus zůstatí mezi námi jako dobrý pastýř po všechny dny až do skonání světa. Ustanovil velebnou Svátost oltářní, v níž jest pod způsobou chleba a vína stále přítomen jako pravý Bůh a pravý člověk. Ježíš chtěl nám dáti touto svátostí mezi jiným také posilu, abychom v

dobřem setrvali a dosáhli svého cíle, věčné slávy na nebi.

Dříve než božský Mistr toto veřejnou Svátost při poslední večeři ustanovil, mluvil o ní před zástupem a poučoval, co musí učiniti. Promluvil mezi jinými i tato věčně památná slova: „Nebudete-li jísti těla Syna člověka a píti jeho krve, nebudete mítí v sobě života. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den poslední. Neboť tělo mé jest právě pokrm a krev má jest právě nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm.“ Když pak Ježíš promlouval tato a jiná ještě slova, volali mnozí z přítomných: „Tvrďá jest ta řeč, kdo ji může poslouchati?“ (Jan 6, 47. a nn.)

Nejsou-li mezi námi také mnohé zbloudilé ovce, které necítí této svátosti, kteří ji nevyznávají svým životem, jsou k ní docela neteční? Jsou sice mezi námi někteří, kteří se snaží cítiti svátostného Ježíše a přijímají jej se vši úctou každodenně do svého srdce, žijí jenom a výlučně pro něho. Ale zase jsou mnozí, kteří nevyplňují zákona předpisujícího: „Alespoň jednou za rok zřízenému knězi se zpovídati a v čas velikonoční veřejnou svátost přijímati.“ Mnozí mezi námi nepřistupují ku stolu Páně ani jednou za rok, nechají minouti třeba i několik let, než zase se smíří s Ježíšem, než přistoupí ku zpovědnici, aby tam uslyšeli útěchy plná slova: „Odpouštějí se tobě hříchové tvoji.“ Mnozí nedbají na laskavé pozvání Ježíšovo, když promluvil: „Pojďte ke mně všichni, kteří se lopotíte a jste obtíženi a já vás občerstvím.“ (Mat. 11, 28.)

Kéž nikdy nezapomeneme na slova, že nejsme cizinci, ale domácí a spoluobčané Ježíšovi, jak čteme: „Nuže tedy nejste již cizinci a přistěhovalci, nýbrž jste spoluobčané svatých a domácích Božích, jsouce vzděláni na

základě apoštolů a proroků a u (nejhlubším) kamenem úhelním jest sám Ježíš Kristus.“ (K Efes. 2, 19. 20.)

Kdesi měla se konati slavnost Božího Těla. Bylo to na frontě, v nynější válce. Průvod měl již vyjít z kostela, ale někteří z přítomných vyšších důstojníků dívali se s hrůzou na nebe, které hrozilo, že brzy vyšle rosu ve způsobě deště. Hlasitě namítali, že za deště není potřebí jíti ven s průvodem. Co do hodnosti mezi nimi nejvyšší důstojník, zbožný muž, pravil však k nim: „Pánové, byla by nesmatatelná hanba, kdyby někdo z nás, když se velí k útoku za hrozné dělostřelby, když padají koule, granáty, nechtěl jíti a vyhýbal by útoku, byla by to zbabělost. A nyní se bojíte jíti a vzdáti slávu našemu nejvyššímu Pánu, našemu Bohu, bojíte se několika kapek vody? Nikoliv. Průvod půjde ven z kostela.“ což se také stalo.

Nahoře zmíněná Kordula Wöhlerová-Schmiedová vydala mezi jiným, básněmi též velmi rozšířenou knihu již dala název: „Co vypravuje věčné světo?“ Tam také následující verše:

Nuž k světlu chci tě vésti, sem pojd blížo jon,
kde Ježíš v svatostánku živ jest přítomen;
ó pojd a klekni! Slyš, oo věčné světlo di.
Jež k Němu, kdo Jej hledá, temnom provodí!
Ó věř, ton světla zákmit blikající v tmách
ti více jasu dá, než zřít tam na hvězdách,
a chceš-li rozuměti, napni jenom sluch;
zdo Pravda tobě svtí, mluví k tobě Bůh!
Pak ponoříš se v Něj a nezatoužíš zpět
a tuch svých směly k nebi výše vzepneš let
a ničím neukojíš snívě duše své,
leč tím, jenž věčným světlem k sobě všechny zve,
Tak často bloudíš žitím, boly naven,
zo spleti té že, zdá se, není cesty von. *;
Tu svatostánek kyns: Pojd jen smělo blíž,
zde ten, s Nímž spojen, kámen z duše odvalíš!
Aoh, bez Něho jst radost lichý pouze lesk
a světlo tmou a život — po domově steska
však s Ním se mění v rozkoš každý tol
a v perlu slza, nouze v darů zlatodol.
Ó pojd, ať kleknem spolu v prach tam před oltář,
ať v duši stmélou bleskne světla Jeho zář!
O, ruku štědrou dnes i jindy otevře,
vždyť slib: „Ten kdož ve mně věří, neumř!“
Přel. R. Dr. (V., Něšic, 22. února 1918.)

Baunard

Stáří čili životem vzhůru.

Lidé prostí. Jich povznescení.

Lidmi prostými nerozumím tu vlastně chudých, bídných a potřebných. Rozumím slovem tím všechny kteří jsou na nejnižším stupni co do postavení, vzdělanosti, majetku. A tu táží se tě, bratře: nejsou i oni naši přáteli? A jsou-li svou prostotou nízké, nechceš-li, či nemáme-li pracovat k jejich povznescení? A právě o tomto povznescení v každém směru chtěl bych si s tebou upřímně dnes pohovořit.

Nejdříve otázku: co soudí o těchto davech, které se nazývají po výtece lidech, co soudí o nich vy olá škola moderní filosofie a které místo vykazuje jím v povšechném pojmu, jaký má o lidstvu? Je zajímavé a velmi poučné něco o tom zvědět.

Oh, dobře vím, co se mluví o lidech na veřejnosti, co se vykřikuje k jeho slávě na střechách. Nikdy nebyl lid tolik vyvyšován, nikdy mu nebylo tolik lichoceno, jako v době přítomné: lid — toť král, suverénita náleží lidu! Vše pro lid a vše lidu: toť právě definice demokratické vlády. S tímto oslavováním lidu mají jeho dnešní vládcové nejvíce na spěch, jako vidi v něm i svůj největší zájem. Avšak, co soudí o něm v teorii sami u sebe? A jak jednají v praxi? Jaké jsou přede vším nauky, k nimž se hlásí současný positivismus ve škole, nebo lépe řečeno v tajné svatyni zasvěcenců náboženství budoucnosti?

Je to humanismus, jak říkají. „Náboženství budoucnosti bude čistá humanita.“ pravil Renan: zbožnění člověka, apothéosa silných, učených a velikých, klanění se vědě, jež si osvojila moc, kterou zadržovalo a vykonávalo doposud několik privilegovaných lidí, jichžto přepjatá povýšenost ničí velikou představu a stopu rovnosti s obecným lidem. Učitelé humanismu rádi by užili výroku, který klade Lucanus v ústa C sarovi, když oslovil své vzbouřené legie: „Pokolení lidské bytuje pouze pro několik lidí“

— Humanum paucis vivit genus. Prohlašují to ostatně velmi zřetelně: Účel lidstva — píše přímo Renan — jest výhradně ten, aby vydalo velikány. Každá vědecká vytváří myšlenku, estetické či mravní citění. Galilei, Descartes, Newton byl pořadím, cílem, nebo lépe řečeno vyvrcholením života na světě. „Toť nadčlověk!“

Ale což ostatní, prostí, nevědomí lidé, celý zbytek, t. j. téměř celý svět, co s ním jejich filosofie? Lide, slyš! Lid není než sutsráž či podklad určený k tomu, aby nesl tyto vznešené a vzácné bytosti, pro něž výhradně lidstvo jest učiněno. Což se doposud nemyslelo, že všichni lidé jsou nám dáni, aby pokolení lidskému posloužili? Tato zásada má býti obrácena. Lidstvo (humanitas) jako celek není než humanus, půda, již je třeba ke zrodu a k žití hrstky myslitelů — „Celý rozvojlidstva — píše Renan — nemá většího významu, než mech nebo lilejčník, jímž se obklopí navlíh povrch rostliny... Je to odpaděk špinavé hmoty, z níž se dobývá pranepatná částka veňavky.“ Tento vinný výtažek z obecného davu, toť genius. Les slouží jen k tomu, aby svými zbytky a odpadky podal živiny kořenům velikých dubů, jichž vrcholy ostatní stromové osahale a povznášejí ovládají.

A což ještě jiní, nejmenší z lidí, slabochi, churavci, mdlí, jimžto ani štěstí ani příroda nepřeje? Slyš, jenom slyš a řekni nu, nepocítíš-li náhle zamrazení, které přepadá člověka, jenž dotkl se hada? Uvádím větu vyňatou z díla Herberta Spencera: „The man versus state“: „Chudoba neschopných, bída bezmocných, odstranění lenochů a výboj silných, kteří odstrknou slabé, toť nezbytný důsledek všeobecně platného, osvěceného a dobrodijného zákona“: Ať tedy patří!

Avšak co potom souditi o útrpnosti, která jich lituje, o laskavosti,

„která se jich ujímá, jim pomáhá a je udržuje? Toť omyl, toť chyba, téměř zločin! Čítuji dále: „S úžasem a bolestí pozoruji, jak vůči nepodařeným bytostem plemene lidského chová se tato reprezentelná a slepá láska, v níž naše éra křesťanská vždy hledala ideál sociální morálky.“ Jak nelidská jest, bratře, jejich lidskost.

A jak dlouho potrvá její vláda? Až do chvíle, kdy zavládne pozitivní věda, jejíž příchod se hlásá a chystá. Týž Renan dří: „Jednoho dne jediná moc opanuje svět a mocí tou bude věda. A až tato věda stane se zároveň mocí, až tato moc shromáždí v ruce své všechny síly přírody, bude to moc strašlivá.“ Renan neváhá nazvat ji „tyranskou“ v jejím působení; nebude se stýkati s nižšími prvky než aby je vykořistila. Bude to „hrůzovláda“, ani toho slova se neleká. „Jestliž dovoleno — píše — býti i tyranem, aby se zjednal triumf ducha. Vše, co směřuje ku předstihnutí Boha, jest dovoleno. Stačí pokrok, aby vše bylo oprávněným.“

Toť humanismus ve své podstatě, teorie rozdrození po teorii pohrdání! Nemítí styku s nižšími prvky, než aby se vykořistily! Tyto nižší prvky, určené k vykořisťování, pochopili jste zajiště dobře, bratři, toť lid, to jste vy! Ale, což není to pouhý filosofický vývod, knižní formule? Nikoliv, je to program. Ba více ještě, je to historie, bohužel historie naší země, naší doby, naše historie. Takové smyšlené paruje v lóžích, z takového programu skládá se politika jejich vlády. A nehledejme jinde klíč k přímému věcem, jichž jsme svědky a želi obětmi.

„Obávám se, pánové — pravil Challengé-Lacour v Akademii francouzské, když v ní právě zaujímal křeslo po Renanovi — obávám se, aby se naše utěšené vyhlídky nezadaly poněkud tomuto náboženství vědy v očích naší demokracie.“ Ale což to tuší tato demokracie rovněž zaslepená jako pohrdaná a vykořisťovaná hrdou oligarchií, již sama podala žezlo despoismu přímo orientálního, několika lidem, kteří se vyšplhli k moci, z ní pak učinili podnoží nohou svých?

Než odvrátme se od těchto lidí, nechme jich u všeobecném vykořisťování lidí: jeho nevědomosti, v níž jej obelhávají a klamou, vykořisťování jeho slabosti a nečestnosti, aby jej utiskovali, vykořisťování jeho počestnosti, aby jej zotročili, vykořisťování jeho chudoby, aby jej podplatili, ba i jeho chyb, aby jej zkazili a snížili.

My máme jinaký program a vyšší cíle. Po rozdrození jest úkolem naším povznést.

* * *
Pozoruje se před 60 lety všeobecné hnutí na světě za sjednocováním, navrhl P. Gratry křesťanům směrnic, již mělo býti právě povznesezení těchto „nízkých prvků“ k pravdě, spravedlnosti a všestranné lásce: „Třeba jest — píše tento muž velikého srdce — třeba jest semknutí všech lidí dobrých, aby byl světu dán rozhodný směr v tomto smyslu. . . ! Pokrok, jaký schvaluje Bůh, opravdové úsilí, popudy srdce, světlo pravých ideí, to vše může pozvednouti svět tisíckrát spíše a výše než kdy. Kdyby některé duše měly skutečně onen posvátný oheň, který Spasitel přišel donést na svět, mocný plamen by, zdá se mi, brzy zaplápolal. Počnůž některý z iký národ evropský s organizací služby chudých, těchto skutečných údů Ježíše Krista. Kéž naleznou srdce dobrá v této péči o chudé štěstí života. Směšný a zvířecí shon po penězích budiž zastaven studem, potlačen zákonem ve svém zuření a svých šmejdích. Kéž obrozené bohatství stane se pramenem dobra a ne propastí zla, kéž vražedný přepych marnotratníků a frejřek i všech, kdo jdou s nimi, pohne konečně k účinnému povstání všech, kdož nepozbyli citu, kéž vysilující smyslownost jest mírněna nadšením pro pravdu a hlavně velikou láskou, kéž mír a nikoli válka je cti a slávou národů; slovem, kéž lid křesťanský činí svou povinnost a zřím, jak plamen vyšlehl, jak mohutný oheň zachvacuje a povznáší svět.“

Tento program povznesezení a přiblížení národů pravdě, cti a štěstí nebyl lastně jiný, než program evangelia, jak stále jej hlásá Církev, jež

neustává otvírati jim obě mateřská ramena svá: „Pojďte ke mně, vy pracující, vy zdeptaní, pojďte všichni!“

Než dnes obě ta ramena jsou přibita na kříž. Ruce svaté Církve nemohou již rozdávati. Bylo jí uloupeno, co byla obdržela a co uchovávala jen k rozdávání. A právě touto nemohoucností dávati trpí Církev ve Francii té chvíle nejkrutěji. Takové bylo utrpení Tomáše Becketa, arcibiskupa v Canterbury, když vyhnán jsa Jindřichem II., oloupen o své jmění a utíkáje do Francie viděl přicházeti k sobě zástupy ubožáků, které před nedávnem živil a s nimiž nyní nemohl sdíleti než slzy své. Tyran, jenž mu chudáky ty poslal, nemohl vymysleti krutější a počouhlejší pomsty nad tuto. Na štěstí měl psanec ve Francii přátele, kteří se ujali těch, jimž láska jeho platila. Neumřela hladu.

Církev ve Francii (a leckde jinde) má bohudík rovněž přátele, kteří ji zastoupí a spoléhá na ně. Spoléhá popředně na vás, bratři moji, kmetové bílých hlav, kteří jste také hlavou a srdcem všech našich počinů. Spoléhá potom na vás, vy mladší, jejich synové, dědici tradice apoštolátu lásky, již chrániti zůstává vaší nepředepsatelnou povinností, jako i naší poslední nadějí.

A tato tradice katolická záležejí v rozumné šlechetné a neustávající péči o všechny potřeby lidu, ať tělesné nebo duchovní, vzhledem k

jeho úplnému povznesení pro tento i onen svět.

Tato tradice není vnuknuta teprve snad zásadami revolučními. Vyvěrá z evangelia, kde zříme Ježíše Krista, kterak přispívá tělesným i duchovním potřebám zástupů bez rozdílu.

Slyšte ho! Poroučí-li nám modlitba, již nás učí, abychom se obraceli na Otce svého nebeského s prosbou „posvět se jméno tvé, přijď království tvé,“ hned žádá po něm táž modlitba, aby nám dal chléb náš vezdejší. Toť otázka chleba, jež je pro tolik našich chudých bratří otázkou života či smrti.

Podobně zřím Lásku nekonečnou, jak na oltáři poslední večeře světí pro své apoštoly chléb nebeský, chléb andělský. Ale před tím jsem viděl, jak na svahu horském žehná, rozmnožuje a rozdílí chléb vezdejší davům, nad nimiž se uslikovalo srdce jeho, protože hladoví, nemajíce, co by jedli.

Rovněž tak vidím jej i po vzkříšení, když se byl zjevil svým apoštolům na břehu jezera Genezaretského. Tam světil Šimonu Petrovi moc pastýřskou nad veškerým svým stádem duchovním, nad dušemi. Ale právě tam na pobřeží slyšel jsem prve, jak žádá vlidně, aby upekli několik ryb, které sdílí s nimi jako otec. *P u e r i*, dívky, nemáte nic k jídlu? *V e n i t e*, *p r a n d e t e*! Pojďte, pojezte!

* * *

(P. d.)

Fr. Kolbe:

Prosba k Bohu o mír.

Války konec brzký
každý chce dnes mít,
désům, žalům hrozným
konec učiniti.

Co modliteb k nebi
lidé mnozí vznášejí,
žalost převeliká
v srdcích jejich raší.

O vyslyš je, Pane,
kývní mocnou rukou;
necht stichnou ty běsy,
jež zlou jsou nám mukou

Duchovní jaro.

Velkonoční úvaha od Jaroslava St. Pavlíka.

Salve festa dies tota venerabilis aeco, qua Deus infernum vicit et astra ter et. Tak začíná slavnostní chvalozpěv, jež duhdy kněz zanotil, dříve než před velkými službami Požíní na panátku triumfu Kristova konati se jal průvod kolem kostela, kterýžto zvyk až dosud se o nedělních čase velkonočního na svátek Nanebevstoupení Páně a ve Svatý Duch v mnohých diecésích zachovává. Salve festa dies, vítj dní slavnostní, po všechny časy etičedný, v nějž Bůh nad peklem zvíťežil a teď nad hvězdami trůní. Radost zrovuzrozeného světa desvůdčuje, že skrze Pána jemu všechno bylo vráceno. Kristu, vítězi nad hrobem temným, jása vstříc zelení lesů a květinová zdoba lučin.

A je i pravda: celý svět jása a raduje se nad vzkříšením Páně, i sama nerozumná příroda, která se teď probouzí ze zimního spánku a obléká jarní roucho. U nás se sice jaro s příchodem svým opozduje, protože jsme blíže k severní tečce; vliv zimy je však přece zlomen, vesna je na cestě, a v jižních krajinách, v Itálii na příklad, počíná již v úneru, takže o velké noci předsa se v nejkrásnější jarní zdoké stkví.

Nevěříci svět považuje velkonoce jenom za svátky jarní, o nichž první tusté lezu na hery, při čněz chýčejně několik lidí přijde o život. My křesťané ne lavíme o velké noci počátek jara, my slavujeme vzkříšení Páně a dokončení našeho vykoupení; můžeme si však připomněti duchovní jaro, jež s Kristem Pánem na svět se dostavilo, a jež už pro oní předpokvědlí a chvalozpěvy slavovali. Tak čteme na příklad u proroka Isaiáše (kap. 35.): Tu se zaraduje poušť helá a bezcestná a pleasí bude samota a kvostí lilije; poroste a jésati bude od radosti zpívající; dána jí bude velebnost Libanonu, ozdoba Karmelu a Saron; tu zřítí budou velebnost Hospodinovu a okrasu Boha našeho.

Zdaž-li se nepodobala ve Starém zákoně země naše krajině zimní? Silný mráz zničil život květín; tak zničil hřích Adamův všechnen život nadpřirozený; jenom naděje ve Vykupitele mohla jej opět vzbuditi. Čím více se zmrš od slunce odvrací, tím je větší zima, tím tlustší led, tím hrcznější mráz. Pohané odvrátili se od Pána Boha, ba eni se od něho velmi daleko vzdálili; proto i panovaly u nich nejsmutnější poměry, největší bludy v uctívání Boha, nejohavnější neřesti. Láska k bližnímu klesla hluboko pod bod mrazu, pohan neměl žádného smyslu pro blaho bližního. Tak je to i dosud, kde se velkonoce dcus neslaví, kde se ještě uctívají Brána, Konfucius a všelijací fetiši.

V chráněných polohách a při mírném povětří kvetou ovšem i v zimě některé květiny a tráva se zelená; je to však jen chudá vegetace a dosti skromná kvítka, n. p. chudobky. U starozákenních židů lze pozorovati i horlivější duchovní život, už tenkrát šili liče, v jejichž srdci mnohá etnost kvetla, ba i u pohanů lépe smýšlejších; avšak ony květy etnosti nemohly se náležitě rozvinouti, chybělo hřejeící eucharistické slunce; světci starého zákona; jsou daleko pezuu za světci nového zákona, neboť eni byli jen zimními květy v zahradě svatosti, tito však přenádhernými jarními a letními květinami. Lilii panenské čistoty bylo tenkrát ještě zima; nepěstovala se; každý se spokojil čistotou ranělskou.

Teprv s příchodem Pána Krista zlomeno kouzlo starozákonní zimy a křesťanská vesna slavilavúp příchod natento svět. V březnu vstoupí slunce do znamení skopce nebo beránka. Velkonočním beránkem předobrazeny Beránek Boží byl obětován na oltáři kříže; kletka, jež spočívala na zemi od hřechu Adamova, byla s ní snata; lidstvo bylo vykoupeno, spravedlnost Boží smřena, starý dlh

vyrovnané, nec pokla polara, dare
příjemné slunce jarní svítila teď lidem
dobrota a láska nebeského Otce; pod
jejím kouzlem roztál led na sídích
lidských; ona seslala vnímavými pro
nauku křesťanskou šířě evandělia.
Krásně vzešlo a přineslo stonásobný
plod; všechny ctnosti, čistota, stříd-
most, pokora, štědrost, láska k bliž-
nímu, tichost, pracovitost a tak dále
rozvily se v květy nejzázračjší, jakž
to vidíme u světců.

Na jaře přicházejí tak zvané ekvi-
nokciální bouře; sluneční jas stíhá
se s deštěm, sněhovou vánicí a ledem.
Každý ví, jak si duben počíná. Bouře
tj. nemohou však zadžítí příchodu
léta. Třeba by i mnohá květina za-
hynula, mnohý květ na stoncích um-
mrzl, léto přijde přece a tisíce nových
květů vypučí. Tyto jarní bouře při-
pomínají nám bouře za časů přená-
sledování křesťanů za prvních časů
křesťanských. Bylo to posledním sil-
napjetím zmírajícího pohanstva, po-
slední námaha tisícileté zimy k udi-
žení se. Tu mnoho přišlo v záhubu, co
křesťanství vypěstovalo, mnoho tisíc
už mučednických leželo zničených
na zemi; ale k ev mučedníků byla se-
menení nových křesťanů, jak praví
Tertullian. Za času Konstantina čas
se vybouřily a následoval pokoj; svatý
kříž zaleskl se na praporech římských
legií a na nově vystavených chrámech
křesťanství se slávou přijelo na svět.
Apoštolští muži putovali do všech
zemí a rozsévají šířě slava Božího,
celé národy byly přijaty do církve
svaté a vzdělány, celý svět povstal
k novému životu a slavil veliké svě-
tové vzkříšení.

Ó kéž by i v srdcích věřící-
ch zasvitlo krásné jaro! Na mnohé
duši leží již léta ledovce hříšného ná-
vyku, srdce je zmrzlé, zatvrdlé, ru-
báš smrti duchovní je přiklívá jako
pole skaloup ledový. Ó kéž by roz-
tála taková srdce pod vlivem eu ha-
ristického slunce, kéž by se otevřela
milosti Boží. V čas velkonoční kvete u
petrklíče. Kristus Pán vložil do-
rukou apoštolů klíče království ne-
beského, právomoc, hříchy odpustiti
a bránu nebeskou kajícím hříšníku

otevřítí. Oby nešle zastaví jejich
nástupci svůj svatý úřad, nejvíce však
v čas velkonoční. V naseptě kvete
pšnice pro dábla, v čas velkonoční
pro nebe. Kéž by se nikdo nestaral
nikdo P. B. roční účet nezůstal dlužní!

Z jara vracení se ptáci
ke svým domácím hnízdům. Kéž by
i všechny křesťanské duše našly cestu
k domovu Otce nebeského a mohly
říci se žalmistou Páre: Válec ráje
svůj domov a hrdlička hnízdo své,
kam by kladla svoje mládata; já
jsem našel Tvoje oltáře, Hospodire
zástupů, Králi můj a Bože můj! Bla-
žený člověk, jenž dostalo se pomoci
od Tebe. Jak by se radovala církev
kdyby mohla říci: Všechny moje děti
jsou již opět tu, aby vykonalý svatou
zpověď a přijaly velkonoční svátost.
Avšak kolik jich zanikne v noci ne-
věry, a upadne do zajetí dábceva!

Zvedněte se vy něžné zvonky
a vyzvánějte duchovnímu jaru Eu-
charistické slunce, jež mnohým dítkám
poprvé vzejde na bílou neděli, necht
svítí do srdce, aby v něm rozkvetly
květiny křesťanských ctností. Spasitel
nás vyzývá jako největší velkonoční:
Vstaň, pospěš, moje přítelkyň, moje
holubičko a pejd! Neboť zima již
přšla, déšť pomínul, kvítí ukázalo
se v zemi naší, fik vyhnal svoje ru-
penice, kvetoucí vinice vydávají svou
vůni, hlas hrdličky už jsme slyšeli;
vstaň, přítelko ná a pejd!

Ó pejdme k Pánu Ježíši, u Něho
jest život, mír, pravá útěcha, pravé
štěstí. Jak šťastnou byla Majdalena
jak šťastnými apoštolové, když cýt
měli mezi sebou vzkříšného Páre
Zdalž nepláplalo srdce naše, an mluvil
s námi na cestě? Řekli jsme vespelek
Ó pejdme k Pánu Ježíši, zůstaňme u
Něho, žádný těžký hřích at nás od
Něho nedělí. Psemé však Jcý, aby
u nás zůstal: Zůstaň s námi, Páre,
neboť se již stmívá! Až přijde noc,
čas pokušení, čas zkušky, řečť Spa-
sitel u nás zůstane! Až přijde večer ži-
vota, až se přiblíží smutná hodinka,
necht nás Ježíš nepustí! Nepustí-
me-li jej my, on nás nepustí. Vsta-
neme s ním k novému životu a bu-
deme se radovati z věčného jara.

Obrázky z katolických misí.

Podává Maxmilian Weinberger.

(Dokončení.)

První svaté přijímání na Libanonu.

Neuť nic jednoduššího nad tuto přípravu na první sv. přijímání na Libanonu. Na větve obrovského dubu pověsí se pestré biblické obrazy, které představují nejdůležitější události ze Starého a Nového Zákona a mimo to smrt, nebe, peklo atd. S dlouhou tyčkou postaví se missionář před obraz a vykládá jej. Velké dětské oči jsou jako u vytržení na obraz upřeny; na mladistvých obličejích zrcadlí se patrně všechny dojmy a pocity: radost, bázeň, ošklivost. Při pohledu na obraz Krista Pána a Panny Marie hlavy se uctivě sklání; objeví se ďábel a všichni vyplnou opovržlivě na zem. Ani jedno slovo nepřichází na zmar. Pozornost dětí je na obraz a výklad tak upřena, že ani nepozorují, jak voda v jejich malých džbánech na slunci se otepluje. Za dětským zástupem stojí rodičové a dospělí, jižto se od práce jesti doba mláčením obilí — odloučit mohli; ctihodní starci, kolemjdoucí poháněči mezků atd. Malý pastoušek, jenž svých kráv nechce opustiti, přizene je bez okolků k zástupu posluchačův a usadí se mezi svými druhy, zraky brzy na učitele, brzy na své stádo máje upřeny. V této malebné společnosti dětí, žen, mužů, mezkařů kráv, koz, drůbeže — o množství blech ani nemluvě — káže se zde v nádherné horské krajině slovo Boží.

Vše se daří výborně. Nápadné uzdravení žízne nemocného Pannou Marií Lourdskou zvrhuje ještě všeobecné nadšení. Starý farář z osady Goshraia, blízkého to místa poutního, přišel nám dnes na výpomoc a zpočátku děti až do pozdního večera. Na poděkování daroval mu P. Delore něco oltářního prádla a několik arabských knih.

Když i zde „velký den“ náležitě byl oslaven, ubírá se missionář dítek dále do „zlatého údolí“, kde leží blízko sebe pět vesniček. Tam jest ještě starobylá, nezkažená, veselá mysl

a upřímná věrnost ve víře po předcích zděděné ať tak dím doma. Je to nárudek pastýřů, který tam bydlí. Podél závrtných propastí, vysoko na strmá horská skaliska vyhání malí pastevci svá černá kozí stáda. Je věru těžko mladědež sehnati dohromady a stojí to tak mnohý krok do závrtné výše, tak mnohou kapku potu ve žhavém parnu slunečním. Avšak jde to přec a ve slavnostní den prvního sv. přijímání sestupují dítky čisté umyty, zářící radostí po skalnatých stezkách ke kostelíčku kvítím a ratolestmi ozdobenému. Přinášejí s sebou malé dárky pro missionáře: jeden tři vajíčka, pečlivě v šátku zaobalená, druhý několik čerstvých okurek, třetí několik hrušek a jablek. Ale což hlavní jest, přinášejí s sebou svou živou víru. Všecky ví, koho přijímají a milují ho.

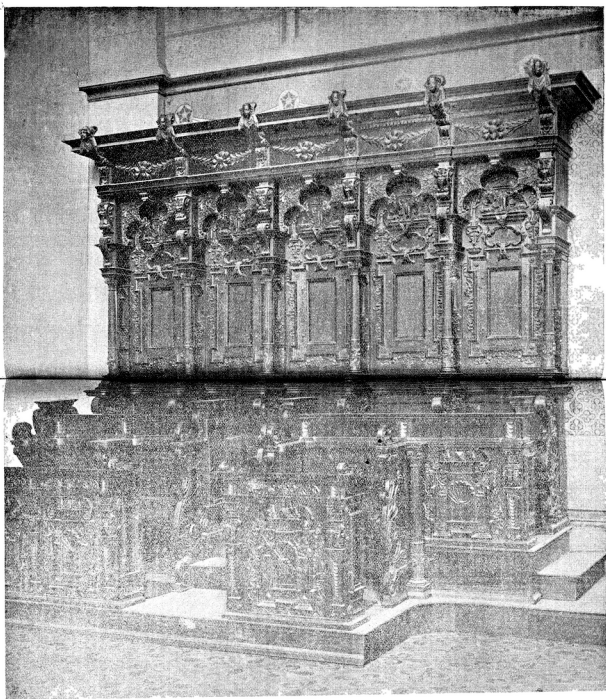
Tak to jde z údolí do údolí, z hory na horn, až všecky dítky toho kraje velké milosti se staly účastnými. Ještě žije v tomto prostém horském lidu hluboká víra. Pokouší se sice i blud vniknouti do těchto odlehklých údolí, ale je třeba jenom návštěvy missionářovy, misí, duchovních cvičení anebo slavnosti prvního sv. přijímání, a láska ke staré po otčíně zděděné víře čivno zase jako květina svěží vodou zalitá.

Od břehů Otročího jezera.

Vysoko ze severozápadu, od břehů velkého Otročího jezera v Severní Americe, dochází nás tento dopis jisté missijní sestry, která tam svůj život a své síly výchově malých divochů věnuje. Dopis je napsán apoštolskému vikáři P. Breynato i a zní jak následuje:

„Nejdůstojnější pane biskupe! Léto uplynulo klidně beze všelikých rozčilujících událostí. Jak obvykle přitáhli sem naši milí Indiáni ze svých lesů a několik neděl u zdejší pevnůstky strávili. *1 Ang. teotokráté prodloužil i

*1 Na indiánském území stojí porůznu pevnůstky, kam Indiáni přinášejí koženiny a za potraviny, nástroje a p. si je vyměňují.

Olomouc lavice v dómském kostele

svůj zlejš pobyt a očekávali příjezd poštovního parníku v naději, že ráčíte s ním přijet. Po jejich odchodu byla pevnůstka jako opuštěna; viděly jsme jen prázdná místa, kde stály jejich stany, a vyhaslá ohniště, kde si vařili nebo pekli potravu, a na jezeře jejich lodky na všechny strany s obzoru se ztrácející.

Přála bych Vám, jemnostpane, kdybyste nyní viděl naše milé děti. Od té doby, co jste je viděl naposledy, velmi se ve svůj prospěch změnily. Překvapilo by Vás zajisté, jak za tak krátký čas ve vzdělanosti pokročily. Již začínají také mluvití naší řečí a učí se jí velmi rychle. Již neříkají více „dobrý den“ místo „dobrý večer“, anebo „dobrý den, sestro,“ potkají-li missionáře, což se na počátku dosti zhusta stávalo. Ano, nyní se samy diví, jestliže noví žáci si jednotlivá slova pletou, jakoby se jim to samým nikdy nebylo stávalo.

Důstojný nan superior přichází sem jen dvakrát v týdně, aby konal křesťanské cvičení. Dva chlapečci a jedno děvče byli už u prvního sv. přijímání; jiní tři se na ně připravují.

Dvouleté výročí založení našeho ústavu oslavily jsme malou slavností školní. Děti zpívaly, přednášely básně a provozovaly tělocvičné hry. S počátku byly nesmělé, ježto veřejné vystoupení bylo pro ně novotou, ale po dvou — třech výstupech nabývaly smělosti a jistoty ve svých výkonech. Nyní se pilně připravují na Sylvestrovské večer v naději, že potom ráčíte už zde býti a na jejich radosti bráti podíl.

Brnužel jest nám oznámiti smutnou zprávu, že jsme několik z našich milých dětí, tři chlapečce a tři děvčata smrti ztratili. Jeden z chlapečků byl tak šťasten, že mohl na smrtí luém lůžku přijati první sv. přijímání, ostatní byly ještě příliš mladé, zemřely však dobře připraveny a spokojeny ve věnu malá děvčátko. Toto nechtělo o smrti ani slyšet. Tři neděle před smrtí řekla jsem mu: „Jak pak, Helenka by nechtěla ráda přijít do nebe a tam bydlet s milým Svatitelem?“ — „Ne, ne,“ křičelo dítě, „já ho vůbec

nomám ráda, protože všechny lidi zabijí.“ Nebyla to řeč zavlité malé divočky? Posléze se však přece uklidnila a usnula tiše na věčnost.

Při veškeré radosti, již nám působí naše děti, nedostává se přece něčeho, aby naše štěstí bylo úplné. Jak ráčíte věděti, potřebujeme většího domu. Právě, když divoši ze svých lesů k nám přicházejí, aby několik týdnů u pevnůstky pobýli, vídáme tak mnohé jejich děti, které neumí ještě ani kříže dělati, ačkoli mnohé z nich jsou tak staré, že by mohly jíti k prvnímu sv. přijímání. A když potom pro nedostatek místností tak mnohé z nich musíme odmltnouti, tu cítíme teprve, jak malý jest náš dům. Je nás tu nyní 32 a jsme stlačeny jako slanečci v sudě, takže se sotva můžeme otočiti a jedna druhé vyhnouti. Když jste před rokem u nás byl naposledy, nevyhlíželo to u nás o nic lépe než v indiánském ležení. Natažené houňe nahrazovaly stěny a dělily od sebe rozličné místnosti. Od té doby byly postaveny stěny, ale jak uzounké a maličké jsou naše světničky! Račte povážiti, co to je, jestliže jedna a tatáž místnost jest zároveň kaplí a učírnu pro děti a my tamtéž po denní práci prostíráme své houňe na zem a na nich spáváme. Víím dobře, co to znamená, zde na vysokém severu stavěti dům, víím, jak velkého nákladu a vydání je na to třeba. Když však povážím, že se bez toho obejti nemůžeme a že se to děje jen pro čest a slávu Boží a spásu duší lidí, jsem přesvědčena, že nás náš patron, sv. Josef, nenechá na holičkách a nám pomůže, zdejší ubohé divočky Kristu Pánu přiváděti.

„Je těžko,“ dokládá biskup, je-maž tento list byl poslán, „takovým prosbám nevyhověti. Proto jsme hned ruku přiložili k dílu a já jsem sám před několika dny s několika dělníky šel do lesa porážet první stromy pro novostavbu. Avšak ačkoli větší část práce stavěbní a tesařské my sami konáme, bude přece státí stavba 15 až 20 tisíc korun. Proto nezbývá nám, než mimo pomoci Boží a sv. Josefa dovolávati se i pomoci našich dobrodinců v Evropě a ostatním světě křesťanském.

Osud Johana jeho dítěte.

Pohané vyznamenávají se obyčejně s rašnou náruživostí, které říkáme ukrutností nebo-li surovostí. Zaujati jsou nezměrnou sobeckostí, snaží se a hledí, jak by mohli jenom své vrtochy a choutky ukojiti bez ohledu na důstojnost a práva bližního. Dějiny lidských obětí, lidozroutství a otroctví v nejrozmanitějších podobách odhalují celou tu dobu pohanstvu. Nejvíce trpěly a trpí podnes ženy, nemocní a slabí — a zvláště ubohé děti. Jím schází něžná matka, starostlivý otec, kteří dítě jako dar Boží ošetřují a o ně tak dlouho se starají, až si samo může pomoci. Děti pohanství však jsou vydány v šanc pověře rodičů a zvláště nečestnosti a ziskuchtivosti svých otců.

Nejsmutnější však osud mívá dítě v Číně, kde je 400 milionů obyvatelů. Při jeho narození nestojí na stráži anděl lásky, ani vlastní matka nemá nad ním moc. Je-li slabé, neduživé atd., je osud jeho pravidelně zpečetěn: musí z domu. Neať-li missionaire, missijních sester, nebo ženy od nich najmuté na blízku, bývá pohřbeno nebo utopeno. V hlavním městě Pekingu na př. nařídila obecní správa, aby jako u nás v Evropě smetli před domy, pohozené děti z rána byly naloženy na káru a za městem vhozeny do jámy, kde se pak stávají kořisti hladových psů a prasat. A to nejsou ještě ty nejnešťastnější. O jednom takovém chci vypravovati podle zprávy jistého missionáře.

V jedné ulici města Hoan-kou-u našel policejní strážník p lomrtvé pachole a oznámil to v blízkém nalezinci missijním. Dobré missijní sestry přijaly pachole s otevřeným náručím. Hladem zmařenému dali jísti, umyli a oblekli je a když se zotavilo, byl přikřtěn. Chlapec vyrůstal a prospíval mezi ostatními dětmi a brzy připravoval se na první sv. přijímání. Nevýslovná byla pak jeho radost, když v bílou neděli velkonoční poprvé přijal Tělo Páně.

Ně po nějakém čase se malému Číňanu pobyť v ústavě znechutil. Domníval se, že by mu být přilíši

přísným. Zatoužil po svobodě a domníval se, že se ve světě nějak protluče. Jednoho dne oklamav domovního hlídače zmizel.

Brzy však nešťastný uprchlík poznal, co ztratil, oč se svým útekem připravil. V ústavě se několikrát za den do syta najedl, nyní si musil stravu vyžebrať. Za několik dní ocel se v největší nouzi. Do ústavu vrátiti se bál a styděl. Hlad donutil ho konečně, že se dal do služeb čínskému rybáře, pohana. Když se tento dověděl, že malý hoch je křesťanem, umlínal si, že se ho zase nějak zbaví. Po krátkém přemýšlení pojí hrozný úmysl.

V tamějších vodách žije druh pijavice, které jsou 20—30 cm dlouhé a přiměřeně tlusté. Tato obrovská žoužel jak je protivná evropskému žaludku, v oněch krajinách považuje se za velikou lahůdku a dobře upravena zdobívá tabule mandarinů a bohatců. Lov pijavice je proto dobrým obchodem. K tomu potřeboval ziskuchtivý, nečestný rybář příhodného vnačidla...

Co bezbožník n učinil? Na břehu, kde se domníval, že bude hodně mnoho pijavice, chlapce vyslekl, omámil jakýmsi nápojem, aby nemohl volat nebo se brániti, přivázal na kůl a spustil do vody, ale tak, že hlava z vody vyčnívala. Potom odvesloval na své loďce o něco dále a lovil ryby. Asi po hodině se vrátil, ne však, aby ubožáka vysvobodil. Vytáhnul kůl z vody, viděl, že nově vnačidlo se osvědčilo a dobře táhlo. Dychtivě sebral krvežíznivá zvířata s těla chlapce a vhodil do velké nádrby. Potom spustil kůl zase do vody a odvesloval.

Když po hodině podruhé svou příšernou udici z vody vytáhl, bylo tělo chlapce pijavicemi zrovna pokryto a chlapec byl — mrtev. Ale pohanství Číňanu na smrti ubohého dítěte nic nezáleželo. Lhostejně posbíral zase ošklivou žoužel, která byla veškerou životní sílu ubohé oběti vysála, z mrtvého těla a hodil je do řeky rybám na pospas. Pln radostí nad podařeným bohatým lovem vrátil se domů.

„O, vy milé dívky v Evropě,“
končí missionář svou zprávu, „které
máte dobré laskavé rodiče, jižto vás
milují a o vás se starají, pamatujte na
své ubohé nešťastné bratříčky a se-

stříčky daleko tam za mořem a až
vám bude jednou možno, rády na
ich vykoupení z pohanské porohy
modlitbou i almužnou přispívejte.“

000000

Fr. Kolbe.

Prosba o mír k Marii.

O Maria, hvězdo moje,
jež vodiš mne ve žití,
k Tobě vznáším prosby svoje
nechť lásky zář zasvíti.

Přimluv se u Syna svého,
nechť nám k tomu přispěje
a odvrátí vše co zlého,
jasot ať se zaskvěje.

¹
Bychom s čem vyjasněným
do světa zas patřili,
a nad přáním vyplněným,
moci Tvé se kořili.

000000

Z rozjímání sv. Ambrože.

Podává Fr. Janovský.

(Část další).

Dobrý pastýř.

V Adamovi ztracena, v Krísten
nalezena, jest vzata ubohá ovečka na
ramena Kristova, na rozpjatém kříži
nesena.

Tam na kříži složili jsme své bliž-
né hříšní. Tam, na ramenou Krísto-
vých, na nášlechtilém dřevě kříže, na-
lezi jsme pokoj.

Kristus jest pravý pastýř. Vede
své ovečky k životu. Kdo se nedí od
něho pásti, toho bude pásti smrt.

Hlal tepí všichni, jichž nepase
Kristus. Para, hledej mne, já toužím
po tobě. Hle, dej a nalezní mae.
Vezmi a nese mne.

Přijď, Pane! Bloudil jsem, avšak
přeše jsem nezapomněl na tvá přiká-
zání a zachoval jsem naději spásy.
Přijď, Pane! Ježto ty máš bludu
ovečky zivliti. Přijď! Učiň, by se
spása stala na zemi a radost v nebi.
Aho, přijď a hledej své ovečky. Hle-
dej na skrze sluhy a nájemníky, nýbrž
hledej sám. Vezmi mae v těle, jež v
Adamovi ztřešilo. Nes mne na svém,
kříži. Kříž přinesl bloudícímu spásu,

ježto na kříži si odpočinou unavení,
ježto na kříži budou živi, kdo již pa-
třili smrti.

Milosrdný Samaritán.

Nikdo není pro nás více bližním
než Kristus, jenž zhojil naše rány.
Krista tedy milujme, milujme jako
svého Pána, jako svého bližního. Což
pak se říká úřtu na těle více než
hlava?

Však i náhledovníka Krista chce-
me milovati. Milovati toho, jenž s
nouzí druhých má útrpnost jako s
trpícím údem na vlastním těle.

Ne příbuzenství a stejná krev,
nýbrž soucit a milosrdenství celají
člověka našim bližním.

Býti milosrdným jest přilazení
přirozenosti. Neboť nic se tak ro-
srovnává s naší lidskou přirozeností,
jako pomáhati těm, kteří mají touž
přirozenost.

I v sebe nepatrnějším z našich
sp. bližních vážme si či nevážme si
Krista.

Ne přemoci, ale pomoci! Koli-
krát srdce, s nímž žádná moc, žádný

rozum nemohly čeho poříditi, získáno dobrotou a blahovůlí.

*

Marnotratný syn.

Kéž bys, Pane Ježíši, odstranil od nás mláto a podal nám chléb!

Ty jsi správcem v domě Otcově. Ach, kéž bys nás milostivě přijal mezi své nádeníky, třeba že již tak pozdě k tobě přicházíme!

Marně bys zatajoval hříšník u před ním svou vinu, jelikož nic není před ním skryto. Bez nebezpečnosti můžeš mu vyznati, co, jak víš, již dávno jest mu známo.

Vyznej tedy směle svou vinu, aby se tebe zastal Kristus, ježž máme prostředníkem u Otce.

Vypravuj směle svou vidinu, by se církev za tebe modlila a lid s tebou plakal.

Neboj se, že bys nebyl vyslyšen.

Jakožto tvůj prostředník slouží ti Kristus milosrdenství, jako tvůj ochránce milost a jako zpisitelcevatel své svobody osvobození, snižení a lásku Otcovu. Důvěřuj mu tedy; onť jest pravda. Upokoj se; onť jest moc a síla.

Má také proč býti tvým prostředníkem, aly totiž nemyla jeho smrt na tobě zmařena. Ataké Otec má proč poskytnouti tobě odpustění; neboť co chce Syn, chce i Otec.

Otec již čte v srdci tvém. Chvátá ti vstříc, nikdo tebe nezazrve! Objeví se ti. Jeho spěch ti dokazuje, že ví o všem; objetí dokazuje, jak jest askavý a jak hluboce jest vzrušen jeho otcovská láska.

Vrhá se přičezímu kolem kaku, zvedá jej z jeho ponížení, odpovstí mu hříchy a vede jej zpět do nebe.

Kristus přijímá tě do ránní snímatí ti se šíje jeho otrocké a místo něho klade na tebe své lehké a sladké břímě.

Otec dává přinéstí rouche, prsten a obuv.

Roucho představuje moudrost, oděv to ducha, roucho svatební.

Prsten jest znamením upřímné věrnosti a projev pravdy.

Obuv značí zvěstování evangelia.

Zabito také krmné tele a připravena hostina, což znamená, že vrací se syn požívá těla Páně na znamenité posilnění a že jest připuštěn k účasti svatých tajemství.

*

Boháč a chudý Lazar.

Člověk jeden byl bohat, ježž se oblékal v žulnat alnouta a každé den skvěl se. A byl jeden zebřák jménem Lazar, ježž ležel u vrat jeho, pln rozlitů, žedeje rasytiti se z duchů, jež padaly se stolu bohatcova, a nič do jen urodával; ale i psi přicházeli a lizali věci jeho. Stalo se pak, že umrl zebřák a ten byl dardělů do lůna Abrahama. Umrl také i boháč a pohřben byl v peklo.

Ó, štatře a blažená náry Lazarcvy! Pro cdu věčnost zaplily bolest a utipení. Ó, bohaté duchty! Zahnaly stálý hlad duše a rasytily ubožáka peklem neposkytím.

Na věčnosti jest mezi Lazarom a boháčem nesnárná propast, jelikož po smrti nedá se zaslužit do toho narotratnost života změnit.

Přiliš pozdě začal boháč klti učitelem. Přiliš pozdě, kdy již nebylo času ani na učení, ani na vyučování.

(P. d.)

000000

Jiří Belanger.

Život napsaný P. Aniganem podává Jan Tagliaferro.

(Část dalké.)

Právě tak výrok faráře arského: „Ničeho se zlý duch tolik neobává, jako újmy v jídle a spánku.“ A poněvadž věděl, že jeho představení se znepokojují pro přílišnou kající se jeho, dodal: „Buďte bez starostí;

čtují tyto věci nyní byly, ale nemám odvahy je provádět. Co do umrtvení nám vždy dlehu přičet, ale nic jirého než tete.“

Sedne sám podle rozkazu, ježž si sám postavil a věně zachovával,

až mu přikázáno bylo, aby se mýlil: „V neděli půst. (Bylo potřeba pro vojenskou mši v chrámě Panny Marie des Ardents, kterou mu představení pzdřijizakázali). V pondělí disciplína. V úterý po dvě hodiny železné řetízky. Ve středu disciplína. V pátek řetízky. V sobotu železný pás. Neměli zvláštní únavy každou noc spát na holé zemi a modlit se s rukama skříženými. Všecky posty církevní zachovávali. Při jídle si nic nedovolím, co není nutno. Ráno ani cukru ani másla. (Obojího se v kraji všeobecně užívá.) V poledne jenom skleničku vína, a pokud možno jenom jeden pokrm bez desertu. Ani cukru ani kořalky v kávě. (Káva všeobecně užívaná byla mu potřeba pro četná neční bdění a rebyčjré únavy.) Večer jediný pokrm, zeleninu. Veliká přesnost při vstávání. Vždy a ve všem hledati námahy.“

S těmito tělesnými umrtveními spojoval duchovní. „Nikdy si nestěžovat a Pánu Bohu děkovat za všechno. Namluvit nikdy o sobě a rád přijímat každou důtku i neodůvodněnou. Ani slove n neřapti proti představeným a sobě rovným. Svátého Benedikta Labra budu prositi, by mi mě vyprosil život umrtvený.“

Modlitbě věnoval se s horlivostí stále větší. Zvlášť modlitba apokryfická zaujímala důležité místo v jeho životě. Uzavíral v ní celý svět a zvláště ještě francouzskou armádu. První Zlávás každého Anděl Páně modlil se za nověříce, druhé za bludáče, třetí za hříšníky. A podobně činil se všemi svými modlitbami.

Apokryfátu Eucharistie oddal se až do nejmenších podrobností. Sám udržoval lampu před nejsvětější Svátostí a převal o světlo v kapli. Bláhl nad tím, aby tam byla čistota největší. Aby sloužil bezvadně mši svaťou, četl každý rok pozorně předpisy obřadní. Kdykoliv šel kolem kostela, vstoupil aspoň na chvíli a snažil se, by jeho pokleknutí vzbuzovalo doje n kázání o skutečné přítomnosti Kristově.

Hlavu evangelia sv. Jana o při-

slíbení chleba života rozjímal nejčastěji. Chtěl se tím vycvičit, aby povzbudil k častějšímu sv. přijímání. Rozmnožil noční klarění a měl každý večer čestnou stráž v kapli, které se sám účastňoval. Říkal: „Zlý duch nespí nikdy, musím bdít s Ježíšem ve sv. hostii.“ Byl předsvědčen, že nejsvětější Svátost způsobí mnoho dobrého mezi jeho vojáky, že rozmnoží povolání duchovní a provede zázračná obrácení. N měl by se nazývati knězem Eucharistie právě tak jako knězem Panny Marie? Nemáreťu nejlepší důkaz, že vroucí pobožnost k Panně Marii jest nejlepší cestou, abychom dospěli k lásce jejího božského Syna?

U P. Belangera vznáhala se tato pobožnost, když vstoupil do řehole. Slib nevolníka, uřídřý Panně Marii, neodporoval ani slitím řeholním, ani duchu řeholnímu. Proto ho zdokonaľoval každý den. Spolubratru psal: „Stanu-li se kdysi svatým, poděkuji zato Panně Marii jako všichni ostatní a ještě více než všichni ostatní.“

Známý, který znal jeho velikou úctu k blahoslavenému z Montfortu, navrhl mu pout k jeho hrobu.

To vyhovovalo jeho touze. Ihned předložil věc svému představenému: „Byl bych šťasten, kdybych vykonal tuto cestu; vyprosil bych pro Pannu Marii tolik nevolníků, kolik čerů je v naší kongregaci, a já sám bych to učinil co nejdekonalěji.“ Když vyslovil přestě přání svoje, dodává hned jako pravý řeholník: „Dovedíte-li mi to, drahý otče, buďž to jen proto, že opravdu dobré z toho očekáváte pro mou duši. Předeš se raduji z Vašeho rozhodnutí, ať mne pošlete k hrobu blahoslaveného anebo mne zadržíte v Arrasu.“

Zádcsti jeho bylo vyhověno. Nadsen píše svému představenému ze Saint-Laurent-sur-Sèvre: „Diví mne, že blahoslavený sám nezařadil naší kongregace. Miloval tolik ubchý, opuštěný, svedený lid a tak výřorné prostředky použil, by ho přivedl zpět ku Bohu. Lidovou modlitbu, růžence; lidové po-

uěné písně, jako zpěvný Katechismus; lidovou pobožn st, ůctu Panny Marie, kter uboží lidé tak dobře rozumí; pak nádherné hory Kalvarie; lidová kázání o velikých pravdách křesťanských, o životě Pána Ježíše a Panny Marie. Díky, díky, že jste mi popřál veliké milosti této pouti.“ — Takovou byla pro oddaného sluhu Panny Marie. Tam čerpal nová osvětlení pro své povolání a svůj ůřad a upevnil se ve své oblíbené pobožnosti. Píšeť: „Modlím se vždy o svētee. Stále mne sleduje myšlenka, že naše kongregace vydá jednou svētce veliké, kteří dle prosvětlení blahoslaveného z Montfortu rozboří dílo zlého ducha. Preto při každé příležitosti rozšiřuji pojednání o pravé pobožnosti k Panně Marii; modlím se a dávám se modlit na tento úmysl. Vyproste mi, aby z mého života vymizelo všechno sobectví, bych se každého rána odevzdal rukou mē Matky nebeské, by se mnou činila, co se jí líbí. bych přijímal osoby a věci, které mi pošle, bych ve všem a ve všech jenom jí viděl a zůstal s ní spojen. Nyní pracuji mnoho a snažím se, co jsem se naučil od blahoslaveného z Montfortu, u kutečnicki: kázati o celém náboženství, ale vše vztahovati na Pannu Marii“. Po několika měsících píše, zmařen nad neobyčejnými úspěchy svého ůřadu. Jež však připisuje své nebeské Panně: „Náš troj se nehodí, nedělá pokroku. Jediné dobro, jež novolník Marie snad chová ve své duši, jest přesvědčení, že se nechá vésti a nésti jako spící dítě v náručí matky“.

Jaká divná obrázení stala se před obrazem Matky Dobré rady! Jeho důvěra rostla den ze dne, takže nosil s sebou vždy její obraz k duchovním ovičením a kázáním, jež tu a tam konal. „Matka Dobré rady byla všude otěra a vzývání“, řekl na konci kázání před odchodem, „ubohé stisněné duše jí ví svou starost svěřily a jak často jsem sán pocítil její pomoc! Panna Maria osobně by to lépe neušila.“

Nevěděl ani, jak by své veliké, nebeské pomocnici svou věčnou lásku

prokázal. Uvažoval, co by měl udělati, aby jí zjednal větší čest a zřejmō jí projevil city svého srdce.

Na mnohých místech rozšířil ůctu Matky Dobré rady; rozdává její obrazy, zřizuje oltáře k její počtě, pořádá pouti. S výsledkem se zasadil o to, aby dosáhl mši svatou a hodinky Matky Dobré rady napřed pro diecesi a pak pro svou kongregaci.

Těž dlouho uvažovaný záměr ku cti Matičky nebeské chtěl nyní provést. Obraz, jež vojáci zázračným a P. Billangr svatým nazýval, vžil stále více k sobě, stal se pouitím místem tak pro kněze a věřící, jak pro vojíny. Největší přání zbožného sluhy Panny Marie bylo, zasadit ho do zlata a drahokamů i korunovat ho královským diadémem. To mōlo býti zálibným darem jeho lásky a vděčnosti a zároveň ustavičným kázáním. Ale odkud vzíti drahokamy a ostatní náklad? Srdcem i rozumem o tom hloubal. Jako vždycky vyprosil si napřed dovolení svého představeného, neboť jsa vázán slibem chudoby a poslušnosti, nesměl bez dovolení ničeho přijati a ničím vládnouti, co mu osobně bylo darováno.

Pak promluvil s unělcem o svých práncích a prosil ho, aby mu udělal nákres. A nyní začala výprava. Sešel krátkou zprávu s výzvou k duším, které uctívaly Matku dobrou rady a k mnohým bývalým vojákům. Když byl promluvil o dějinách obrazu, a ůctě jeho a zjevných milostech, jichž byl pramenem, popisuje zamýšlený rámeček nádherný, jenž měl upomínati na přenesení zázračného obrazu anděly, a obrací se na šlechtné čitatele Panny Marie o milodary.

Slyšmo, jak svůj plán chtěl provést: „Celý rámeček u kutečnicki trojí myšlenku. Na vrchu koruna snad zlatá, jestli nějací mudrci Panně Marii a božskému Dítěti darují z pokladů svých zlato a drahokamy) hlásati bude všem a zvláště Marii, že nebeská krása obrazu jí pro vždy zajistila vládu nad srdci jako sladké a mocné

její jméno Matky dobré rady ji pro vždy činí královnou duchů: „Království jejího nebude konce.“ Tento výrok Písma svatého bude vyryt do kovu a takto vysvětlí význam kerun-

Klíče a jiné slovo evangelia „Byla tam matka Ježíšova“ pod korunou povi Panně Marii, že její dívky ji ustanovují za strážkyni duší svých i domů svých, jako byla strážkyní Ježíška a domku, v němž přebývali jako dnes jest strážkyní ráje. Pod obrazem, tedy na našem místě, bude krásné pestříbieré srdce představovat všechna srdce dítek Matky dobré rady. Do toho srdce vleží se listina s modlitbou záslibnou a jmény všech, kteří přispějí k tomu projevu víry a lásky. Slova v kově vyrytá: „Přijal ji učení k sobě“ podávají třetí myšlenku, že

Kolem obrazu ovínutého lilie, ná, znamením neposkvrněné čistoty Panny Marie, a růžemi, znakem její lásky a modlitby jí zvláště milé, sv. růžence, budou slova pozdravení andělského na emailu.

Dvě místa z Písma svatého doplní klenot lásky věnovaný naší Matce. Andělé nesoucí korunu, připomenou

nám zároveň slova evangelia, která jsou souhrnem každého obrácení: „Viděli jsme hvězdu jeho i přišli jsme poklonit se jemu.“ Není-li Maria hvězdou nebeskou, která nás vede k Ježíši? Konečně dle jako postavy fantastické s hlavami dračích, jež nesou celý rámeček, ničící kletbu pozemského ráje proti satanovi: „Nepráteleství porážím mezi tebou a ženou, ona potře hlavu tvou.“

Dary docházely četně v perěžích a klenotech, příspěvky jak chudých pastýřů, tak bohatých mudrců. Mnozí bývalí vojáci zasílali svůj skromný dar, jiné zářivější osoby, zvláště z jeho rodiny, přinesli mu klenoty a značné almužny. Více než 500 dárců chtělo se spojit se slulou Pannou Marie k heldu, jež připravoval Matce dobré rady.

Jal o přípravu na korunování modlili se po osm dní růžence od 6. hodiny ráno až do 9. hodiny večer. V hodinách, kdy vojáci nemohli přijít, přicházeli k svatostánku věřící z města a slušný počet kněží. Asi 200 vojínů přistoupilo k stolu Páně při této příležitosti. (P. d.)

M. T.

Slunce — oko Boží.

Na obloze jasné slunce
ozařuje doly, hory,
jím se dívá světa Tvůrce
na svá díla — na své tvory.

Papreky své rozesílá
do všech koutů do všech skrýší,
divotvorná jeho síla
budí život v rostlin říši.

Také před Božím se okem
neukryješ — všude vidí
hlavu neklon, pevným krokem
kráčež pestrým davem lidí.

Bůh vše vidí, všechno čítá
pozoruje tvoje činy
po noci zas jitro svítá,
proto chraň se podlé viny

Různé zprávy.

Činnost uherské společnosti sv. Štěpána za války. Společnost sv. Štěpána je nejdůležitějším literárním ústavem katolických Uher. Nedávno zabývaly se dvě řeči její činnosti válečnou. Vicepresident společnosti proslál dr. Alex. Giesswein poukázal na to, že společnost, aby podepřela zemědělskou zvýšenou produkci, vydala několik lidových knih. Generální sekretář společnosti opat K. Erdösi pak vyličil válečnou dobročinnost společnosti, která zadarmo rozdala od začátku války do konce r. 1916 vojákům v poli 766.000 modlitebních knih, raněným 870.000 knih modlitebních a brožur, a to v řeči maďarské a také německé, chorvatské, rumunské, polské a italské. (A co slovenčina? P. „N.“) Celkem rozdala společnost vojákům 1.795.000 modlitebních a jiných vzdělávacích knih v ceně 150.000 K.

Františkáni za požáru v Děděši. Ve zprávě o velké požární katastrofě v Děděši sděluje nekatolický „Magyarország“: S velkým uznáním mluví obyvatelstvo o záchranné práci františkánů. Všichni mnichové kláštera františkánského poskytovali hrdinsky pomoc všude tam, kde bylo nebezpečí největší a kde bylo nejvíce potřeba útechy. Obzvláště vzpomíná se s vděčností na P. Vencencia Virágha, který vynášel a zachraňoval z hořících domů lidem majetek s nebezpečím vlastního života. Dále sděluje zmíněný list: Cukorská ulice stála v plamenech. Od jejího nároží hnala prudká vichřice plameny na vedlejší stavbu u kláštera. Vody nebylo, a tak nebylo možno chránit střechu před blížícím se nebezpečím. Tu přišli mnichové na šťastnou myšlenku. Řeholníci a asi 25—30 theologů vystoupilo na střechu a svými těly zachycovali déšť jisker na střechu padajících.

Mimo to měli každý mokrou houbu nebo hadr, kterým hasili jiskry, padající na jejich taláry. Tak starali se o omezení požáru od pozdního večera až do časného rána. Dle zprávy jiných listů zachránili františkáni tímto heroismem přes 400 domů. Císař vyslovil jim za svého pobytu v Děděši nejsrdečnější díky.

Opis evangelia ze století 12. podařilo se získat lidoví a státní knihnici v Mnichově. K desíti pokladům toho druhu přibyl tam jedenáctý. Rukopis psán jest na 167 pergamenových listech, jež jsou zdobeny malbami. Dle vzhledu je to dílo jihobavorské školy, připsané klášteru na jezeře Tegernském. Dle poznámek, jež jsou k rukopisu připojeny a sahají do roku 1652, bylo evangelium toto majetkem kláštera ve Sv. Georgenbergu u Schwazu v Tyrolsku. Klášter ten byl založen r. 1138. Je tudíž možno, že redaleký klášter Tegernský dal toto evangelium darem svému novému sousedu, nebo že bylo pro něj v jeho písařské a malířské škole objednáno. Vazba nynější jest ze století 15. Nescházelo mnoho a drahoceenná památka tato byla by prodána do Ameriky. Na štěstí se tak nestalo.

Úcta sv. divotvůrce Antonína Padovského v Bosně sahá skoro až k samým začátkům působení řádu serafinského na poloostrově balkánském, jehož největší část zaujal řád františkánský a úcta tato je dodnes všeobecně mezi lidem rozšířena, takže sotva lze nalézt katolické rodiny, ba ani křesťana, aby neuměl správně modlit se růžencem sv. Antonína (Různice sv. Ante). Mnozí skládají sliby postit se po dobu jednoho roku nebo i po celý život v úterý ku ctí sv. Antonína, někteří jdou dokonce tak daleko, že v takový den žijí jen o chlebě a vodě. — Růženec zmíněný je

krátká pobožnost, při níž se modlíme 13 Otčenášů, Zdravasů a Sláva Otci, jedno „Věřím“ a při tom rozjímáme o 13 hlavních divích, jež jsou známy ze života sv. Antonína.

Zasvěcení Srdci Páně Na podnět katolické říšské organizace ženské bylo provedeno 6. ledna t. r. ve Vídni v kostele „Am Hof“ slavnostní zasvěcení katolických ženských spolků rakouských božskému Srdci Páně. Slavnosti té bylo přítomno i Její Veličenstvo císařovna Zita.

Výročí v Čenstochově. Klášter v Čenstochově, každému Poláku tak drahý, slavil r. 1917 památku 200letého korunování milostného obrazu Panny Marie. Korunovace byla provedena za krále Augusta II. 8. září 1717 s velikou slávou. Papež Klement XI. dal zhotoviti dvě koruny a poslal je z Říma nunciu Grimaldimu do Polska. Tento ustanovil biskupa chelmského, Křištofa Szembela, aby vykonal korunovaci. Sešlo se tehdy na 150.000 poutníků z Polska, ze Slezska, z Uher a Moravy. Také dostavili se biskupové vilenský, poznaňský, bielański a vysoká polská šlechta. Slavnosti trvaly do 16. září a bylo slouženo v tom týdnu v chrámě tamějším 3252 mší sv. a 148.300 lidí přistoupilo ke stolu Páně. Před 100 lety byla rovněž pořádána slavnost výročí korunovace milostného obrazu Panny Marie čenstochovské.

Řím a Rusko. Evropské listy přinášely dlouhé úvahy o smýšlení a stanovisku Říma vůči ruské revoluci. Byly to však většinou jen dohady, ač je jisto, že ve Vatikánu ožívají mnohoslibné naděje Lva III., protože aspoň svoboda vyznání a samostatnost obřadu s Římem sjednocených Ukrajinců a Bělorusů už byla uznána. Stalo se tak na pódii ústřední rady ukrajinské, která o tom podala prozatímni vládě pamětní spis. Duší Ukrajinců a předním průkopníkem církevního sjednocení pravoslávím vůbec byl už před válkou velehradský uni-onistický pracovník, jejich Lvovský metropolita hr. Šeptickýj. Když byl Lvov na počátku války vyklizen před

Rusy, vytrval neohrožený velepa-stýř věrně při svých ovečkách, ač mohl snadno přehnouti. Za všeobecného a velkého zmatku, který nastal, byl klidným, všude radil, těšil i zakročoval svým vlivem. Věděl, co ho může potkatí od Rusů, kteří dobře znali mocného odpůrce svých plánů mezi obyvatelstvem obsazeného území, ale nebál se. A opravdu: sotva vtrhl nepřítel do města, byl arcibiskup uvězněn a pak zavlečen do vnitřního Ruska, kde žil ve vazbě až do vypuknutí revoluce, která mu přinesla vysvobození. Hned po vyhlášení svobody vyznání ujal se práce a horlivě se přičiňoval, aby sjednocení zapustilo hluboko kořeny v začátcích nových útvarů státních a společenských na Rusi. Vysvětlil a ustanovil několik sjednocených kněží při nově založených církvích v Kijevě, Moskvě a Petrohradě a vzkřísil diecesi lucko-ostrožskou, vysvětliv pro ni nového biskupa dra. Jos. Bocjana, ředitele Lvovského sjednoceného semináře, rovněž známého pracovníka z velehradských sjednocení. Konečně, když mu to bylo dovoleno, vrátil se hr. Šeptickýj přes Skandinávii domů, aby ujal se zase horlivé činnosti pro svůj národ a své věrné. Jeho šlechetné snahy a obětavost nejlépe poznáme z jeho vlastních slov, jež pronesl nedávno v rozmluvě s redaktorem „Journalu de Genève“, kdy mimo jiné pravil: „Úkol, jehož jsem se podjal bez jakéhokoliv cizího podnětu, neomezuje se konečně na náboženský problém Ukrajinců a Bělorusů, nýbrž šíří se značně dále, jakožto myšlenka sjednocení všech křesťanských vyznání, zvláště jako idea sblížení římsko-katolické církve s pravoslavnou. Moje výklady o církvi uniatské (sjednocenné), jež náleží stejné církvi východní, jako západní, mají ukázati, že církev uniatská jest povolána dokonati sblížení, jež jsem vzpomněl. Není tajemstvím, že církev pravoslavná nyní prožívá těžkou krizi a její členové hledají pomocného prostředku. Církev pravoslavná není nepřítelna sjednocení. Překážkou jsou jen vzpomínky z časů carských. Proto jsem přesvědčen, že církev uniatská,

ač malá i chudá, bude pravoslavi prostředkem slučovacím a pomůže mu k ozdravení z nynější krise. Proto jedu do Říma, bude-li mi to možno, a naděj se že křesťanské církve mnoho se zaslouží o nové smíření národů.“ — K cestě do Říma, o níž tu metropolit mluví, bohužel nemohlo dojíti dle novinářských zpráv, pro překážky se strany italské vlády.

Podivný výklad. O náboženských povinnostech rozhodl zajímavým způsobem v těchto dnech nejvyšší soud kasační. V Chebu byl odsouzen 18letý učeň k pětidennímu vězení za to, že nesmekl, když potkal kněze nespoučeného vězeň nemocnému poslední pomazání. Učeň seděl na voze a nezustal ani s vozem státi, ani nesmekl, když na něho zvonil kostelník jeoucí v průvodu kněze. Odsouzený učeň podal proti odsouzení stížnost, a nejvyšší soud v lednu 1918 jako soud kasační rozsudek zrušil a odsouzeného osvobodil. V odůvodnění rozsudku se praví, že dle státních základních zákonů nemůže býti nikdo nucen k náboženským úkonům nebo k účasti na nich. Jen kde je povinnost, musí se podříditi všeobecnému zvyku, jde-li na př. do kostela, musí smeknouti. — Vstoupiti do kostela je čin dobrovolný, jež nemusí nikdo podniknouti, nechce-li. V onom však případě učeň duchovního nevyhledával, nýbrž náhodou ho potkal. Toto náhodné potkání neukládá mu žádných náboženských povinností, měl úplně na vůli náboženského úkonu smeknutím se účastniti nebo ne. Nesmeknutím nebylo zřízení církve nikterak znehodnoceno.

Rád Jesuitů v Rusku. Ruské vojenské úřady vyzvezy za ústupu vojska ruského z Halice asi 20 členů řádu Jesuitů. V Rusku bylo vyzveným Jesuitům na to povoleno, vykonávati bez překážky misie. Nyní sdělují kyjevské listy, že povolení to bylo rozšířeno tak, že řád Jesuitů bude v Rusku požívati co největší svobody činnosti a volnosti organizací.

Františkáni ve válce. Do 1. srpna

1917 sloužilo z řádu františkánského ve vojsku německém 1417 osob, z toho 1078 laiků bratří ve zbraní. Za války ve službách válečných zemřelo 138, raněno bylo 200, 12 zmizelo a 120 Františkánů padlo do zajetí. Z rakouských klášterů františkánského řádu do 1. ledna 1917 sloužilo u vojska 408 členů a 27 jich padlo. Z Tyrolska slouží 100 laiků a kandidátů františkánských ve vojsku, 10 jich již padlo.

Knihá Jonášova. Četl jsem knihu Jonášovu již sto krát,“ píše protestantský biblický badatel C. H. Cornill „a chci veřejně vyznat, neboť nestydím se za svoji sabest: nemohu ani nyní ještě zázračně krásnou tuto knihu číst anebo jen o ní mluvit, abych nezaslzel a srdce mi prudčeji netlouklo. Tato kniha zdánlivě tak prostá, patří k nejhlubším: a největším a nejvíce působivým knihám, které kdy byly napsány. Každému kdo ji otvírá, pravím: Zuj obuv svou, neboť místo, na kterém stojíš, zvešvatá je.“ — Každý znalec prorocké knihy Jonášovy pochopí obdiv Cornillův. Ol sah její jest překrásný a nábožensky hluboký. Pro tuto svoji krásu a problémy, jež skýtá, působila vždy na křesťanský svět přitažlivě a dávala podnět k přecháštěným výkladům. Také vídeňský profesor Starého Zákona J. Döllner obíral ji za studium.

Basilika Srdce Ježíšova. Podle přání a hojrou podporou řádu františkánského trůnu Františka Ferdinanda z Este, byl roku 1914 odezdán krásný kostel v Hallu v Tyrolsku sestrám nejsv. Srdce Ježíšova. Zakládací listina řádu františkánského Františka Ferdinanda nanařizuje sestrám stálou úctu rejev Svátosti Oltářní. Tato pobožnost i chť se koná za všechny osobní i politické nepřátele následníka trůnu a jeho chotí, aby Bůh všem, kdež jemu něco jeho chotí chtěli učiniti něco zlého nebo mu přání něčeho zlého, zlé odměnil dočasným a přivedl je k věčnému spasení. Tato krásná a velebrá svatyně sluje nyní basilikou Srdce Ježíšova.

Polporujeme dobrý tisk. Časopis „Italia“ se zmiňuje o výroku arcib. z Pisy, kardinála Maffiho: „Kdyby všichni katolíci boykotovali noviny, které veřejnými útky nebo úskočnou taktikou podřívají víru a mravnost, neudržel by se v Italii žádný takový

list při životě, a katolické li ty tvořily by naopak velikou většinu a též zkvétaly. Katolíci, kteří odbíráte eny noviny, myslíte na to? Na vás spočívá vina a s vinou zodpovědnost. Na vás spadá též hanba!“

Díkuvzdání božskému Srdci Páně.

Klatovec. Díkuvzdání Pánu Bohu a božskému Srdci Páně a Panně Marii za vyslyšení prosby.

M. B., čtenář „Š. B S. P.“

Z Kyjova. Plníc tímto svůj slib, jež jsem v nemoci učinil a za brzké uzdravení, vzdávám nejvroucenější díky božskému Srdci Páně, Panně Marii,

Matce ustavičné pomoci, sv. Anně, sv. Josefu a sv. Antonínu, zároveň jsem učinila slib, že budu-li brzy uzdravena, že zašlu 4 K na chléb sv. Antonína, což také zároveň posílám. Chváleno a velebeno budiž božské srdce Pána Ježíše a jeho milostné Matičky Panny Marie.

K.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, z povznesení mravnosti poválce a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolaké: Povznášeti mravnost

Úmysl v květnu 1918: P. znání lásky neposkvrněného Srdce Marie Panny

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Květen 1918.

V kříži je spása našel Odstup pak to ode mne, abych se v něčem jiném chlubil,
leč ve kříži Pána našeho Ježíše Krista! *Sv. Pavel.*

Poznání lásky neposkvrněného Srdce Marie Panny.

(Hlavní úmysl.)

Čeho se v době naší lidem nedostává? Jest to láska k Bohu. V době záští, nepřátelství a neslyšného sobectví září jako slunce láska Bcží k nám! Jen aby ji lidé poznali a uží jako u výhně zahráli srdce svá. Než bohužel lidé této nezměrné lásky Bcží znáti nechtějí a milují jen svět a ty věci, které ve světě jsou. Všecko jest ale sv. Jana žádost těla, žádost cčí a pýcha života. Než, když již se zdá láska k Bohu nedostizrá, tedy přece snad poznají lidé aspoň lásku té, která nás po Bohu nejvíce milovala a dosud miluje svým srdcem mateřským. Je to láska neposkvrněného Srdce Marie Parry! Z lásky k nám obětovala nejsvětější Parra jako Matka Boží Syna svého, abychom nezahynuli, ale měli žít věčně. Je jí Srdce neposkvrněné bylo pro nevyčerpitelné útrpnosti k nám hříšným lidem, a jsouc plno lásky k nám, nepřestává za nás u trůnu Božího se přimlouvati.

Potřebujeme-li v duchovní bídě své a ve hříšné zasloupcosti své milosti Boží, nemáme lepší přimlouvky u Boha nad Marii, nejsvětější Parru. Žádné srdce není tak bohaté na útrpnost s námi, žádné srdce není měkčejší u trůnu Božího nad nejčistější, neposkvrněné Srdce Marie Parry. Choete se o tom přesvědčit? Zvlášt-

ním znamením útrpnosti a milosrdenství je pravá mateřská láska. Bůh sám poukazuje na to slovy: „Může-liž žena zapomenouti dítku svého, aly se nad ním neslitovala?“ (Isaáš 49.) Čím bídřejší, čím potřebljší je dítko, tím více hodná matka o ně přeje; jako by měla oči jen pro toto dítko, jakoby měla sluch jen pro jeho pláč. A takovou láskyplnou matkou jest nejbl. Parra! Jest raší Matkou, nás všech lkajících a plačících v tomto slzavém údolí. Matkou raší stala se stojíc pod křížem, s rěhcž umírající Spasitel slavř přichlášil svou matku za matku raší. Je-li matkou raší, pak je zajiště matkou tou nejlepší. Jak nevyslovř milovala Boha, tak pro Boha miluje nás, a to tím více, čím více potřebujeme její pomoci.

Vdova jedra měla jedirého syra, byl jedirým přednětem její lásky a péče. Hleděla k tomu, aly jej co nejlepší vychovala. Bhužel v dospělějším věku se kazil, matkou svou chlacl, potupil, aro i ubitř přaril. Ba chtěl ji nežem přebdout. Byl za to jat a do žaláře uvřen. Jedirče čre přišla žera k bráři a přisila ředitěle žaláře, aly směla ravnřívit čreho zločirce. Představila se jako jeho matka. „Ráda bych, pane, se slyem svým promluvila.“ „Co,“ pravil úředník,

„chcete mluvit s takovým zločincem? Zapomněla jste, co vám učinil?“ „Nikoliv, pane, ale je můj syn!“ „Vždyť vás okradl, týral a chtěl zabít!“ „Ano, je to pravda, ale přece jest jen mé dítě a já jsem jeho matka!“ „Aj, toť pravé srdce matčské! aj, toť láska matčská! A ještě více nás miluje nejlepší všech matek, nejsvětější Panna Maria! I její srdce slituje se i nad nejbídnějším hříšníkem. Právě bída duše hříšné pohne Srdce Marie Panny klásce a útrpnosti. I ona řekne: Vždyť jsem dítěm a já jsem jeho matkou!“

Jak mocná jest přimluva nejsv. Panny u trůnu Božího! Její prosba pochází z nejčistějšího pramene, z neposkvrněného Srdce jejího. Modlitba vycházející ze srdce hříšného jest podobna páře vystupující z louže, bahna a podobá se světélkujícím bludičkám, není vonným kadidlem, nýbrž odporným zápachem. Pravíť Hospodin o lidu židovském, jenž bloudil po hříšných cestách: „Vztáhněte-li ruce své ke mně, odvrátím oči své od vás. A když roznožíte modlitby své, ne-

vyslyším vás!“ (Ss. 1.) „Daleko je Hospodin od bezbožných, modlitbu pak spravedlivých vyslyší.“ (Přisl. 15.) Činí-li člověk pokání, tehdy slyší Bůh volání jeho; srdcem skroušeným Bůh nepohrdne! Než i taková kajená modlitba je nedokonalá. Čím revnější je člověk, čím spravedlivější je, tím dříve bývá vyslyšen. „Mnoho může modlitba spravedlivého ustavičná!“ (Jak. 5.) Jak teprve mocná jest přimluva nejsv. Panny, když prýští ze srdce nejčistšího, neposkvrněného! Modlitba pokorného proráží nebesa. A kdo byl pokornější nad Marii Pannou! Každá její prosba jest vyslyšena! Jaká to pro nás útěcha! A proto poznejte jeden každý tuto lásku nejsv. Panny k nám hříšným lidem. Kéž by v tomto měsíci celý křesťanský svět poznal tu neskonalou lásku Matky Boží k trpícímu lidstvu. Kéž by všichni titelé nejsv. Panny v tomto měsíci utíkali se k láskyplnému Srdci jejímu, by se nás ubohých ujala a nám kýžného pokoje vyprosila! Královno míru, oroduj za nás!

Byl vyzdvižen před jejich zraky.

Napsal Igoňt Zháněl.

Jako starostlivý a své milující otec rozloučil se milý Spasitel při poslední večeři se svými apoštoly vroucnými, laskavými slovy.

Mezi jiným řekl jim: „Nermuťte se srdce vaše. V domě Otce mého jest přibytků mnoho: . . . neboť jdu, abych vám připravil místo . . . a kam jdu, víte i cestu znáte.“ Jan 14. 1.—4 Ježíš Kristus čtyřicátého dne po svém slavném zmrtvýchvstání šel se svými apoštoly na horu Olivetskou, kde započala jeho vlastní křížová cesta a tam „byl vyzdvižen před jejich zraky a oblak vzal jej s očí jejich.“ Sk. ap. 1. 9.

1. Sv. Bernard měl jednou v den Nanebevstoupení Páně ku svým posluchačům řeč a v ní mezi jiným takto je napomínal: „Vytrvejte všichni, zvolte sobě cestu ponížení, protože jinak nelze dojít ku slávě. Není jiné cesty kromě této. Kdo zvolili jinou cestu, místo aby se vyvýšil, padá hlouběji a hlouběji. Jediné ponížení dopomůže k povýšení, ponížení vede k životu.“ Ježíš dal nám i tuto příklad: Nic jiného nenašel, čím by byl povýšen, leč že sestoupil s nebe. Přišel, aby vzal na sebe tělo a podobu lidskou, aby trpěl, umřel, abychom my nezemřeli na věky. Proto ho Bůh povýšil, proto

vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa a sedí na pravici Boží.

Podobně nemůže nikdo z nás lidí jinak býti povýšen, leč se dříve ponížil, jak napsáno již ve věčném zákoně: „Kdo se povýší, bude ponížen a kdo se poníží, bude povýšen.“ Že měl Ježíš tuto právě uvedenou větu za velmi důležitou, vysvětluje kromě jiného také z toho, že ji doslovně třikrát opakoval, jak nám zaznamenali svatí evangelisté: Mat. 23, 12.; Luk. 14. 11. a 18, 14. Zpozdili lidé jednají však často ve své zaslepenosti obráceně. Nerádi sestupují dolů, lehkomyslně vystupují nahoru, jejich myšlenky a touhy jsou stále obráceny pouze nahoru a skoro nikdy dolů; „jsou ochotni, jak píše též světec Bernard, vyhledávat důstojnosti a úřady, kterých se bojí i bedra samých andělů; berou na sebe lehkomyslně hroznou zodpovědnost, která jest s námi spojena; těžko lze najítí někoho, kdo by se tímto hodnostem vyhýbal a před nimi utíkal.“

My, kteří hledáme spásu své duše, chceme vždy a pro všechny případy svého života zvoliti sobě Ježíše za svého vůdce, pamětlivi jeho slov: „Já jsem cesta a pravda a život.“ Jan 14, 6. Cestu ukázal nám milý Ježíš svým příkladem, pravdu dal nám svými příslibeními a života se nám dostane jako odměny, když setrváme, zachovávajíc věrně jeho přikázání. Šimon Petr ujistil jednou Ježíše: „Pane, ke komu půjdeme? Ty máš slova života věčného a my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi Kristus, Syn Boží.“ Jan 6, 69. 70. Ano, i my všichni chceme vyznávati a pevně věřiti, že jsi ty Kristus, Syn živého Boha, jenž jsi nade všechno, Bůh pozhňaný na věky věkův. Amen.“ K Řím. 9, 5.

2. V každé literatuře mají knihy, v nichž jsou sebrány zajímavé nápisy, jako na příklad z různých křížů, kostelů, hrobů, erbů a z podobných předmětů. V jedné takové sbírce našel jsem následující zajímavý nápis, který býval často ve středověku umístěn nad vraty opatství cisterciáků a který se připisuje sv. Bernardovi. Zní takto: „Zde jest dobře býti,

neboť člověk žije tu zbožněji, hřeší řidčeji, kráčí pozorněji, povstane častěji, odpovídá jistěji, umírá šťastněji, očišťuje se rychleji, bývá odměněn hojněji.“ Nám obyčejným smrtelníkům nebývá dopřáno žítí v zátisí klášterním, ve stínu chrámu a pod ochranou zdí, odlučujících od marnivého světa. Ale každý z nás může upravit sobě podobnou komůrku kdekoli; kdo hledá, všude najde společnost milého Spasitele, všude může se jím obírat.

3. Z lásky k nám lidem přišel milý Spasitel na tento svět. Židé si představovali budoucího Vykupitele jako mocného krále, který přijde, aby je zbavil nenáviděné nadvlády římské a učiní je i co do postavení politického prvním národem svého světa. Ale že válka a boje přinášejí pouze a jedině zkázu, zhoubu, neštěstí, trampoty všeho druhu, o tom přesvědčili jsme se všichni v nynější světové válce. Těchto útrap zajisté nechtěl přinést na svět milý Ježíš, přišel jako kněz, jako učitel pokoje, který výslovně pravil: „Pokoj svůj zůstávaji vám, pokoj svůj dávám vám, ne jako svět dává, já vám dávám.“ Jan 14, 27.

Božský Spasitel chtěl nám donéstí víru, abychom v něj pevně věřili. „Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby nikdo, jenž v něho věří, nezahynul, nýbrž měl život věčný. Vždyť Bůh neposlal Syna svého, aby soudil svět, nýbrž aby byl spasen svět skrze něho.“ Jan 3, 16. 17. —

Věříme pevně, vše, co Ježíš věřiti káže. Vzpomeňme si na jeho výrok: „Amen, amen, pravím vám: Kdo věří ve mne, má život věčný.“ Jan 6, 47. Jindy pak řekl Pán: „Kdo uvěří a pokřtěn bude, spasen bude; kdo však neuvěří, bude zatracen.“ Mar. 16, 16. Věříme pevně všemu, co Ježíš a jím založená církev hlásá. Ano, víra mohla, a víra měla by nás síliti v celém našem životě, který se často podobá slzavému údolí, v němž máme mnoho příčin slzy prolévat, nikoliv však se radovati a jásat.

Máme ještě v paměti život nebežníka papeže Lva XIII. Mnoho vy-

rpěl, ale Bůh také mu dopřál dočkati e mnohého dobrého výsledku jeho práce. Tehdy pozorovali v Římě okno ve Vatikáre, kde hořovalo dlouho do noci světlo; vědělo se, že tam pracuje velký Lev; často prý se povzbuzoval ku práci heslem, které si zvolil na počátku svého pontifikátu a které znělo: „Nuže, Lve, pracuj! Statře se chop i nejtěžšího, mužně sráčeť i nej obtížnější! Neboj se!“ A všechnu sílu čerpál tento papež z víry. Roku 1883 napsal pod svou podobiznu několik veršů — známo, že papež Lev byl dobrým básníkem: — kde mezi jirým také čteme: „Maje víru neklesnu; za stádo jest sladce trpěti i v žaláři sladce zemřiti.“

Známo jest z dějin, že nám příbuzný národ polský od dávných dob se vyznamenával svou věrností a pevností v katolické víře. Od dob, kdy přijali Poláci víru v Ježíše ukřižovaného, až do nedávných dob dokazovali tuto svou lásku skutky a mohou se chlubit, že jádro jejich lidu zůstalo přes všechna pronásledování, která ještě v nedávných dobách snášeti jim bylo od Rusů, věrno své katolické víře. Vypravuje se, že Poláci jsou toho pevného přesvědčení, že není ra světě větší a vzácerější hodnosti, jako týti polským šlechticem. Též rák všem známo, že není snad ve světě národa, kterému by bylo snášeti tolik útrap a kde by byl lid tak vysáván od cizopasných příživníků-židů, jako Poláci. A ejhle! Poláci, kteří tak si vážili svého šlechtictví a kteří tolik trpěli od židů, v jistých dobách svého samostatného království měli paragraf zákona: „Starali se žid latělit a dá se pokřtiti, propůjči se mu šlechtictví!“ Snad se zdá býti toto privilegium jednímstranné, ale odpovídalo velké horlivosti, kterou byli Poláci proniknuti, aby království Boží, pokud možno, nejvíce ra světě rozšířili; později byl tento zálen zrušen. Haněti ho bylo by jisté nemístné, ba naopak vzbuzuje u všech našich pokřtěných Poláků, jako velú pio víru v Křista.

4. Sv. Řehoř, papež, měl jednou v Římě kázání o svátku Nanebe-

vstoupení Páně a navazuje na potřebu víry pravil: „Snad řekne někdo u sebe: Věřím a proto budu spasen, načež odpovídá světec: Aro, ale jerm tehdy, když víra a skutky jsou pohromadě. Neboť pravá víra jest ta, která nepodvrátí skutky, co vírou tvrdila.“ Proto také sv. Pavel varuje před falešnými věřícími, když praví: „Vyznávají, že Bcha zrají, skutky však ho zapírají. Jsouce chavři a neposlušři a ke všelén nsluhu celónu nezpůsobili.“ K Titovi 1, 16. Svátý evangelista Jan rapentřá: „Po tem pozdrávám, že jsme ho poznali, zachováme-li přikázání jeho. Kdo praví, že ho zná a přikázání jeho zachovává, jest lhář a v tem pravdy není; kdo však zachovává slovo jeho, v tem jest pravda, láska k Bohu dokládá a po tem pozdrávám, že jsme v ňm. Kdo praví, že v ňm zůstává, n á též sám žiti, jako žil Pár.“ I. Jar 2, 3—6. Jerm tehdy jsme tedy pravými věřícími, když skutky dokazujeme svou víru v Ježíše a v jeho chlcu.

Při litusvatém jsme věchni přislíili, že se „cdělám dále a jeho skutků.“ Zastavme se u tohoto výclku a otažme se sami sebe, zda jsme dodrželi tento slil? Či niklyne až čerd více falešný svět a jeho skutky roč Bcha? Pak jsme však redrželi oncho slilu a přislíili ho. Kě se vzpamatujeme a ravnáíme se k nřlénu nřclclénu Otci svému. O sv. Tereši se vypravuje, že kdykoliv uplynula hodina a slyčla ji ckliti, řikávala, věcka rznadclřera: „Jsem. Telě. ó Pare nř, cpť o hodinu blže.“ Sv. Igrát, muž řil, česťji ůžil rásledujícího výclku: „Hnusí se mi svět, když pohřžím k řici.“ Křál David stěžuje si a řiká: „Běda nř, neboť přivřívá mé se podřvuje (přcllad dia Jar. Sedclřla). Zalm 119, 5; přicává ještě věcka sklřen: „Má duše jest clerho pohostinu“ a tvří, aby se lry nřl cklviti přicé tváři Boží řla: „Jalo jeden dychti po stvclřích ved; tal dychti duše má po Telě, Bže. Zřřila duše má po Bohu silén, živén; kěže přijdu a uklázi se pred tváři tvou!“ Zalm 41, 2. 3.

Budme podobně starostliví o svůj cíl, o nebe. Nebudíž nám pro tento účel žádná práce těžkou, nesnadnou. Ať nikdo nebere za sváslova: „Pojďtež tedy a požívejme dobrých věcí, kteréž tu jsou a užijevme tvorstva jako v mladosti rychle. Drahým vínem a drahými mastmi naplníme se; a ať nemine nás květu času. Korunujme se růžemi, prve nežli svadrou; nižádná nebud' louka, kteréž by nepřešla bujnost naše ... všude pozůstavme znamení veselosti; neboť ten jest díl náš a ten jest náš los.“ Kn. Moudr. 2, 6.—9. Vážně však uvažujme o slovech sv. Pavla, když píše: „Nemylte se: ani smilníci, ani modláři, ani řečníci, ani ti, kteří smilní se stejným pohlavím, ani zloději, ani lakomci, ani opileci, ani utrhači, ani lupiči neobdrží

království nebeského.“ I. ke Kor. 6, 9. 10.

5. Uchovějme si svou víru až do smrti, kéž jest pak náš odchod z tohoto světa šťastný! Zbožný polský šlechtic pan Severin Soplica pronesl při smrti své manželky Magusie-Magdaleny, se kterou žil přes třicet let ve vzorném manželství, následující krásná slova: „Ať si mudrlanti mudrují jak jim libo; není zádré pochybnosti, že víra jest nejmohutnějším a nejvíce tvořivým činitelem v našem životě. Mnoho sice způsobily již na zemi sláva, moc, odhodlanost, rozum, statečnost, ale co nejvýše stojí, co přecháá všechny časy, bylo dílem víry ... Vše, co u nás jest vpravdě trvalé, šlechtné, mohutné, způsobila víra našich praotců.“

Marie Tesařova.

Lásku za lásku.

Ó duše drahé, duše milované,
vše co jsem měl, vše jsem vám daroval,
mé srdce touhou po vás, duše, plane,
ó rcete, kdo víc, než já miloval

Pro vás jsem sstoupil v slzavý váš údol,
vzav na se tělo Dítka malého
bych smířil Boha — jediný můj úkol
a smazal vinu světa celého.

Pro vás jsem snášel trpké žití břímě,
žil v chudobě jsem, světem neuznán,
světem jsem chodil, rozšívaje símě
nauky spasné — láskou palajsem k vám.

Po vás jsem toužil, neduh lidský hojil,
upřímný soucit s vámi vezdy měl,
bych žízeň lásky palčivou jen zkontil,
já každou trýzeň světa snášet chtěl.

Pro vás jsem posléz umřel v bolné muce
na hrozném kříží těžce ukován,
ó duše drahé, tehdy moje ruce
rozpjaty byly, bych vám poželhal.

A Srdce moje probodauto bylo,
to pro vás duše, duše milené,
by v každé době milost na vás lilo
a poželhané Božské Srdce mé.

Však, než jsem život za vás v mukách vydal,
já největší váhu lásky důkaz dal,
když svět mne tupil, hanu na mne kydal
Své Tělo v pokrm, Krev svou v nápoj dal

Ve svatostánku stále skrytý sídlím
a zvu vás duše: Pojďte ke mně blíž,
chci pomoci všem nuzným, chorým, bídným
a ulehčit vám v bídách, souzeních.

Ó duše drahé, duše milované,
nuž, splaťte láskou vaší lásku mou,
mé Srdce touhou po vás duše plane,
mou touhu zkojte opět láskou svou.

Já miloval vás, nešetřil jsem sebe,
a chci jen lásku vaší mítí v dar,
ó milujte mne, dám vám jednou nebe,
kde sídlím já, co věčně lásky Král!

Vojní Kristovi.

Úvaha ke svátku Nanebevstoupení Páně — Od Jarolima St. Pavlíka.

Když se vracel David jako vítěz z boje s olrem Goliášem, přišly mu vstříc ženy a panny ze všech měst, jásající a tancující při zvuku tamburin. Náš David, Kristus Pán zvítězil nad knížetem pekelným; teď se vrací do nebe, provázen zástupy spravedlivých, jež byl z předpekli vysvobodil; všichni obyvatelé radhvézdné říše, všechny kúry andělské přišly mu naproti a vedly jej v triumfu do nebe, zpívající: Zasloužil božárk, jež byl zabít, aby obdržel moc a božství, moudrost a sílu, čest, slavu a chválu po vše věky. Bůh Otce pak pozval ho k sobě slovy: Sedni si po pravici mé! Tím chtěl naznačiti, že jej i jako člověka chce vyvýšiti nade všechny anděly a svaté a účast jemu dáti rá moci a slávy božské své velebnosti. Proto píše apoštol Pavel: Vzkřísil ho z mrtvých a posadil v nebi na pravici své a povýšil nad jakoukoliv mocnost a panství nad každou moc a důstojnost, jakéhokoli jména nejen rá tomtó světě, nýbrž i v budoucím. Všechno podložil pod nohy jeho a ustanovil jej hlavou nad svou církví, jež je jeho tělem.

Když byl v Římě nějakému vojevůdci, jenž byl nad nepřátely zvítězil, při jeho návratu triumf povoleno, tu vjel na skvělém voze do města; provázen nejvyššími hodnostáři, vystoupil na Kapitol do chrámu Jovišova, kdež mu byla slavobrára přichystána a v obrazech jeho skutky válečné zvůčněny. V ruce nesl vavřínovou ratolest, odznak vítězství; položil ji na klín Jovišovi, dosvědčiti chtěje, že on mu k vítězství dopomohl. — Náš milý Spasitel bojoval za svého pozemského putování s peklem tuhý boj; byl to boj krvavý, s mnohými oběťmi spojený. Pán Ježíš boj ten vítězně skončil; zahnal knížete temnosti a nás osvobodil. Je tedy slušno a záhodno, aby i on triumf slavil, aby se slávou vjel do nebe jako vítěz nad smrtí a peklem. Teď mohou vyvolení

řící: Nyní dokončena spása a upraveno království Boha našeho a mce jeho Pomazaného, necht vyhlazen jest žalobce bratří našich, jež rá rá žaloval dnem i nocí před Bohem naším; a oni jej přemohli zkaze krve Božákovu; proto se radujte vy nebesa a kteří v nich přebýváte. (Žjcv. 12.)

Bojem jest i náš život na zemi, jak praví Job. Máme se co brániti proti mcectem pekelným, proti satanovi, jenž ochází jako lev řvoucí, hledaje, keho ty pohltí; máme co bojovati proti zkaženosti světa, jenž nás hledí svými špatnými zásadami, svým špatným příkladem uvésti v záhubu; máme co zápasiti proti zlým žádostem, jež od hlubů Adamova dělají ráncly rá čenové právo v našem srdci. Bojuj jako dobrý voják Kristův! napenřá sv. Pavl žáka svého Timothea. Totéž platí i nám. Bojujme jako dobří vojáci Kristovi! Budme v boji udatní, nepolezme hned zbraň, přijde-li rájale pokušení; vytrvme a stůjme pevně! Žádný den at nemire bez nále vítězství! Z mnohých malých vítězství pozůstáváti bude velké vítězství, až bude anděl tucititi k celihojní; my potom se sv. Pavlem řekneme: Dobrý boj jsem bojoval, a život jsem dlekal; nyní je pro me uslovára koruna spravedlnosti. Tu budeme jako Ježíš Kristus slaviti triumf a slavy vjezd do nebe.

Počátkem války je vypovězení války. Už při křtu svatém jsme dáblu válku vypovědli. Odříkáš se sataráče? Odřikám! A všech skutků jeho? Odřikám! A vši pýdy jeho? Odřikám! To bylo vypovězení války zlénu tlejsjelu. Jak jsme zachovali úmluvu křestní? Blaze rání pakli jsme dleželi, co jsme sřili, ústy křestů při svatém křtu a později sami při prvním svatém přijímání a při jirých příležitostech. Je nom ne žádrého přátství se zlým duchem, žádrého dlečírkuřárání nu

nepovolit, žádného míru s ním uzavřít!

Šotvaže válka vypovězena, následuje mobilisace, povolávání branné moci, dovážka střeliva a potravín. Tato neustane, dokud válka trvá. Tak musíme i my proti nepřítelům spásy své neustále mobilisovati všechny síly duše i těla do boje včetně, rozum, vůli, srdce, vlek, sny, slzy, údy těla. Naše munice, to jsou prostředky k dosažení svatosti, chť mše svaté, svátosti, modlitba, rozjímání, slovo Boží, kříž, svěcená voda. Vzpomeňme si tu na tak zvané střelné modlitby. Obranné ty prostředky popisuje sv. Pavel ve svém listu k Efeským: Oblečte zbroj Boží, abyste mohli obstát proti nástrahám ďáblovým. Stůjte tedy, ledví svá majíce pravdou opásaná, oblečení v pancíř spravedlnosti; uchopte štít víry a vezměte přilbici spásy a meč ducha, což jest slovo Boží. — Náš proviant je svatá eucharistie. Nechť je raší železnou porcí! Ora nám dodává chuti a síly do boje proti zlenu. Právě se, že mladí lidé mají stále hlad. To je i pravda; potřebují mnoho stravy, protože rostou. I v duchovním smyslu potřebují mladí lidé více potraviny; oni mají častěji choditi k svatému přijímání. Potřebují toho, protože jsou nejvíce vystaveni útokům ďábla, světa a zlé náruživosti a mají těžké postavení. Kde mají nakrati potřebné síly? Ve svaté eucharistii.

Ve válce je vojín v ustavičném nebezpečí býti poražen. Sta a tisíce odnesou si rány každý den. Raráni přijdou do lazaretu; tam jsou obovázání, operováni a vyhojeni. — Náš lazaret v boji duchovním je zpovědnice. Ach, jak často musíme se do ní uchýliti. Tam sedí duchovní lékař, kněz, jemu třeba rány duševní ukázati, hříchy své vyprávěti. Každý hřích je ranou na srdci. Některé jsou lehké povahy, to jsou svcdní hříchy; jiné jsou těžké, totiž smrtelné hříchy. Jako ten milosrdný samaritan vlévá křez do ran, jež jsme si v boji s nepříteli spásy své utrhli, clj a víru zavazuje je; hojí rány rozhrěšením, radčerím a pokáním. Kdo zřídil a z ovděci ra-

vštěvuje, bude mítí náo síly čerpcvací; hned tomu prvnímu pokračují poveli. Kdo však se často zpovídá, tomu ďábol tak snadno neukcdí; on je, jak bych řekl, očkován proti duchovní choleře a neštovicím.

Raráře v nemocnici čctíují zvlášti ošetřovatelky, klášterí sestry, nebo sestry od Červeného kříže. Ujímají se jich s velikou láskou a trpělivostí. Můžeme je razvatí anděly milosrdství. — V duchovní válce máme ku pomoci převýhernou sestru červeného kříže; je to Maria, panna přemilestná, matka milosrdství, která stála pod křížem, červeným od krve Syra jejiho. Je útěchštěm hříšníkú; ora jim pomáhá, aby zase ra duši ozdravěli. Operaci, odstranění hříchu, odstranění příležitosti k hříchu, obstarává božský lékař a jeho asistent, křez; ale Parra Maria je při tom rápcncra. Kdčž tedy čini pekárí rcht vezme útěchště k milé Matičce Boží, ora vám bude rápcncraá při vyhojení duševních ran.

Při bitu svatém byli jsme odvedeni k vojsku Královu; kdž se rozum náš protudil, bylo nám ráukovati a od toho času v řemesle válcčrém se pilř cvičiti; při svatém bñřevári stali jsme se skutečnými zápasníky Krále rašeho roteského; jako takoví jsme po všechny věky k roztráří po roznazatčrém znaností, jež svátost bñřevári v duši raší vtěluje; je to naše duchovní uniferna. Naším plukovním pápcem je svatý kříž, naším vojevůdcem Ježíš Kristus. — Při písarce rokrutú 12. listopadu 1905 řekl císař Vilém: Zde vidíte chář a ra řem kříž, odznak všech křesťanů. Jako takoví jste drcs k pápcu písáhali, a já si přeji a doufám, že vždy zůstanete této písahy panětlivi. V tomto okamžiku stojí mi před číma panětiuhdrá přiheda. Kdž rakovský císař Leopold poslulnu pñci Evženevi vřehří volení rad svojí armádcu a maršálské žezlo čcvcčával, cljcl se pilř Evžen kříže, a čže jej vzěru, pravil: Ten tu ná lýti ráš generalismus! Takové snjšlení čcččávám od vás; čci mítí ve své armáče zleč-

né a udatné vojáky, a žádné posměvače. — Kteří tenkrát císaři věrnost přísahali, měli ve světové válce příležitost, ji dokázati. Ukřižovaný nechť je i naším vojevůdcem v boji proti nepřátelům spásy naší. Těď slaví vítězství nad knížetem temnoty a raduje se; radujme se i my s ním a blahopřejme mu. Následujme však i ho, kam nás vede. On dí: Já jsem cesta,

pravda i život; nikdo nepřijde k Otci, leč skrze mne. Jdeme za ním přes hory a doly, trním a bodláčím, cestou utrpení, hotovi každou obět za něj přinést; pak budeme účastni jeho triumfu a budeme smětí jej následovati, když nám řekne: Pojdte, požehnaní Otce mého, ujměte se království, jež pro vás připraveno jest od založení světa.

•••••

M. T.

Matko lásky.

aria, Ty Matko lásky,
zvedni k sobě světa dítky,
zažeh chmýry, uhlad vrásky,
již vryl v čela bol jim břítký!

Květem lásky dař svět celý,
z něhož dychá líbá vůně,
ať se ztiší povzdech chvělý,
ať se pozdraví, kdo stůně.

Něhyplné Tvoje tváře
září dobrotou a mírem.
Dejž, by míru jasná záře
zasvítla v tom světě širém!

•••

Baumard.

Stáří čili životem vzhůru.

(Dokončení.)

Cirkev to dobře ví. Celocelá její historie vypráví o vládě obojího milosrdenství ve světě, tělesného i duchovního. L v XIII. píše ve své encyklice o „Postavení dělnictva:“ „Nechť nikdo nemyslí, že Cirkev dá se na tolik vyčerpati starostí o duše, aby zanedbala toho, co odnáší se k životu pozemskému a smrtelnému. Co se týká zvláště dělnictva, snaží se všemožně, aby je vyrvala bídě a zajištěla jim osud lepší.“

My katolíci nemáme tedy k těm, kteří pro nás říkají, že není otázky sociální. Ba právě ona jest otázkou nejnaléhavější a po otázce nábožení ke záležitosti nám nejvíce na jejím rozřešení.

Dokladem toho je skutečnost, že není jediné předlohy o zlepšení a reformě poměrů sociálních, jež se dostala na denní pořádek veřejného mínění, aby se jí nebyli chopili slovem či skutkem katolíci našeho věku. Byla vytčena takových předloh dlouhá řada, již zkracuji: upravení a snížení doby pracovní, odstranění práce noční, zrušení tovární práce žen a dětí, poradní a rozhodčí soudy, bezplatná pomoc lékařská, úrazové pojištění, péče o starce, dělnické útulny, odpočinek redelní, bytová otázka dělnická atd. do nichž naše dělnické spolky, naše katolické sjezdy, naši poslanci v parlamentě první vnesli a šířili pochodu

Panna Maria — Pomocnice.

světla, již se potom zmonili domněli
ratfí a přátelé lidu, jako smolnice,
aby všude zapálili.

Obojí všude: takový téměř / br: z
skýt if mi n ličské teo: ie sociologů
bez Boha. Je en muž našeho věku při-
poil eblae jméno své k stařlivé
rouhavému výroku: Bůh jest zlo!
Jakmile to vyřkl, mohl směle dodatí:
Majetek je krádeží. Podvrá-
tí-li se hlavní, božská op: ra, shroutí
se celá buova sociální. Což to ne-
vidíme?

Ale věděl a věřil tento smělec
tomu, co mluví? Poslyšme.

V listu „Annales Franco-Comtois-
ses“ 1896 vypravuje C. Thuriot, že při
své poslední návštěvě Besanconu na
conu na podzim r. 1864, jenom ně-
kolik neděl před smrtí, navštívil
Proudhon svého přítele z mládí, měst-
ského bibliotekáře Weiss. Tento se
s velikou uctivostí osmělil zeptati se
vádce, kterak vlastně vykládá pro-
slulou svou větu: Majetek je krádeží?
A když Proudhon mlčel, pokračoval
Weiss, pořád jakoby hladil, neboť bylo
to u toho dravce nezbytno: „Rád
bych také věděl, když jste“ uzrhl
všecky květy i plody se stromu vědy, i
zda-li jste si uchoval nějakou víru
v Boha, v nesmrtnost duše a v od-
platu věnou v životě budoucím?“
Místo odpovědi Proudhon prudce no-
vstal, stiskl na rozloučenou naposled
ruku starého druha a na prahu pro-
nesl: „Příteli, pravdy, v níž věřím,
ještě neznám. Hledám ji a budu hle-
dati vždycky... Prosím své přátele
aby mi, až umru, dali na hrob nápis:
Studebat philosophiae —
studoval filosofii.“

Studoval, hledal, nevěděl tedy,
Kdož učinil ho potom tak odvážným.
v jeho popírání, tak drzým v rouhání?
Pamatujme si toto jeho přiznání. Je
to slovo před smrtí a tu se mluvívá
pravda. Za několik týdnů nebylo již
Proudhona mezi živými.

Sociologové staví teorie, naši a-
poštolové však jednají. Jaký to pří-
kladně apoštol Bedřich Ozanam!
Mohu se tu zmíniti o vikontu Ar-
mandu de Melun. Jak blaze, jak
sladce mi bylo, když jsem sledoval

v jeho Pamětech tohoto muže, jenž
zdědil jméno historii zaznamenané a
zasvětil srdce i život svůj povznešení
prostých dělníků, učňů, vystěhovalců,
sirotků, rolníků, ochranoven a útul-
len, nemocných, stydlivých chudáků,
vyhnanců a bezzemků, získáváje celou
čtvrť obývanou šlechtou organizované
službě ve prospěch veliké bídý ať tě-
lesné ať mravní. Pro chudáky řečnil
před císařem, ve sněmovnách, v sala-
rech aristokratických, kde jej při-
zvali „svým svatým Vincencem“!

Roku 1870 byly to katolické dru-
žiny dělnické. Vidím ještě v Orleansu,
v našem hudebním ústavu, plném
lidu, mladého kyrysnického důstoj-
níka ve stejnokroji, jenž byl při vstup-
pení przdavcn hluběným velárim v
ohromném, přeplněném sále. Povstav
uklonil se neiprve před biskupem Du-
pouloupem. Potom se vázře předsta-
vil celému shromáždění, které bylo
mu již nakloněno, již pedmarčeo.
Byl to Albert de Mun, jenž nám
líčil založení družin, v nichž setlávají
se dělníci i zaměstnavatel v bratrské
lásce dle evangelia, ruku v ruce. Bylo
to záležitost povznešení lidí prostých.
R. 1875 čítalo dílo jeho ve Francii již
130 skupin s 18.000 členy, z nichž
bylo 15.000 dělníků. Později měl de
Mun vrstvi i na tribunu politikou
tytéž sociální počiny, vlastenecké i
křesťanské názory a to s touže vý-
mluvností, spíše ještě stupňovancu dů-
ležitosti věci i neblahou dočin. Jedná
věc však tehdy scházela: žestřavý stoj-
nokroj vojenský, který byl tolik pro-
slavil. Musil se ho zřici, musil ve tři-
cátém čtvrtém roce svého věku v-
stoupiti z vojska se srdcem krváce-
jícím: „Když mne došel (píše) list od
ministra, přijímající mé odstoupení
poležil jsem jej na své klekátko a
s obětí, jež byla listem tím uctěra
neodvolatelnou, obětoval jsem znova
své síly věci Boží.“

V Lille nalezl jsem činné, horlivé,
s láskou i etí sledovare hruti ránc-
hospodářské, které rovněž směřovaly
k povznešení lidu. K rozkvětu přivedl
je jeden z mých přátel Bedřich Le-
Play. Měl jsem rád toto sdužení.
k němuž náleželi mužové etrcetné

je jeden z mých přátel Benich Le Play. Měl jsem rád toto sdružení, k němuž náleželi mužové ctnostní, vzdělání, ducha povzneseného, svédomí přímého, oddaní všemu dobremu, dalecí vši přemstěnosti. Vycházející ze zásad, které nazývalo Věcným desaterem, směřovalo sdružení to logicky i v praxi k evargéliu a církvi, k jejímuž vzdělavatelskému a smírnému dílu přispívalo. S pčehnáním Lva XIII. vydechl Le Play naposled ve středu svatého týdne 1882, v den po svém velkonočním přijímání. Nám, jeho věrným stoupencům nezbylo, než scházeti se a vzpomínati jeho naučení i příkladu ve svatyňce, kde jsem za několik dní potom, dne 6. května obtoval zaň mši sv. u křtáře Orcho, jejíž prorok nazývá kní etem pokceje.

* * *

A tuto školu, školu katolicko-sociální, školu netoliko spravedlnosti a míru společenského, nýbrž i náboženské, vroucí lásky k prostým, chudým, dělníkům, v nichž vidíme Krista, tuto právě školu viděli jsme po další řadu let vzrůstati k rozkvětu a činnosti soucitu a dobrých skutků pod názvem „Katolického sdružení křesťanských zaměstnavatelů“ v severní Francii. Měla svého předchůdce, ba lépe svůj vzor v Leonu Harmelovi, kterého stačí pouze jmenovati v jeho díle, jež vzniklo venkocem ze žhoucí víry, které se chtěla prakticky uplatniti. Směr ten měl své zakladatele, organizatory a horlitely ve velkých průmyslnících, kteří byli zároveň světic. Mohu zde uvésti jen několik, ale nikoliv nejmenší: Alfred Dutilleul, Henri Bayart a cni dva bchoadšení mužové, jichž jména bývají vždy pospu: Filibert Vrau a Kamil Péron-Vrau, „dva bratři“.

Nebyli to theoretikové ani národohospodářští spisovatelé, byli to majitelé závodů a to křesťanští majitelé. Náleželi k lidem, kteří si uídili zásadou větu: „Kdo zaměstnává někoho, bere na se péči o něho a také za něho odpovídá.“ Obrátili svou povznešenost v dobrotu, svou moc v lásku. Nemluvili, ale nejprve činili a co ve

svých továrnách vykonali pro organizaci práce křesťanské vzhledem k tělesnému i duchovnímu prospěchu svých dělníků, dělnice a úředníků, o tom bylo by třeba napsati celé svazky knih. Tato přeměna, reforma v továrnách počala vlastním posvěcením továrníků a hlavně dobrým jejich příkladem, šlechetnou nezištností. V rozjímání, v modlitbě a zbožném cvičení vznikaly všechny ty akce svépomocné, strádatské, podpurné, na zvýšení úrovně mravní, vzájemnosti a bratrskosti, které z dělnické nebo tovární korporace utvářejí kvetoucí, sjednocenou, náboženskou a šťastnou rodinu. Po celý svůj život děkuji Bohu za to, že jsem se často účastnil jako posluchač, a nejednou i jako předseda těchto mšiších shromáždění v Chateau-Blanc, později v Hauteville, kde padesát až šedesát velkých průmyslníků z celého kraje nablo přesvědčení o své povinnosti zaměstnavatelů, kdenacerpali nilesti, aby ji plidili a kde uskutečniti ideál pracující společnosti, v níž by bylo zákcnem evargelium a královnou láska pokceje, protože králem byl by Bůh.

Bylo to skutečně dílo Církve. Jeho řízení i jeho vzrůk byl z dí. Když r. 1887 de Mun vedl 1500 dělníků na pout do Říma, náleželo z nich 170 svazu severního. Pouti následující r. 1889 účastřili se zaměstnavatelé i jejich dělnictvo, a již několik tisíc sklárčlo se pospu před osvěcujícím sloven. Lva XIII. A posléze v době největší mohl jim Pius X. v neaponeutelné audienici 8. úrora 1909 říci: „Milí synové, jste naši útechu, pomysleli na velice dobré skutky, které jste až potud vykonali a ra ještě větší, které vykoráte v budoucnosti příkladem, který dáváte retoliko křesťanům, ale i těm, již se chlují, že zachrání společnost v této bouři, zapomínající na vichřici, jež hřní rad jejich hlavami, na zkázu, která hrzí jejich lodici.“

* * *

Všimrme si tohoto hlasu. Máme svou zkušenost. Dlouhý můj věk mne

Pán přichází.

Smrt Penny Marie.

poučil, odkud vane láska a co poslouží lidu, a od kterého náboženství smí čekatí svého povznšení. Nebude to jistě od náboženství lidskosti, které u nás již třicet let vychvaluje veřejné školsství. Dostalo se mi do ruky deznání v řádcích časopisu „Le Temps“, jenž nerí našim listem: „Člověk je bůh, jemuž přestává se věřit, jakmile jej poznáme, ač-li se nevyskytnou mimo něj důvody vyšší a nestranné, které by nás přiměly milovati jej vždy, i kdyby byl méně milování hodným.“ — „Milovati bližního — dí Maurice Maeterlinck — znamená milovati to, co u jiných jest, věčného, neboť bližní po výtece jest co blíží se nejvíce Bohu, t. j. co čistého, co dobrého jest v lidech.“ Řekněme bez obalu: milovali v rích Boha, Syna Božího, jenž v nich se stal člověkem.

Až do těch mezi třeba bližního milovati, třeba jej povznášeti. Láska a povznšení bližního jsou tu totéž. Povznesme lid nejprve v jeho právech spravedlností, ve svědomí mravním řádem, v rozumu vzděláním a výchov. Ale musí to býti vzdělání, které osvěcuje, ale nezavádí na cesty bludné, výchov, který vede k výši a nesnižuje. Povznesme lid v jeho hodnotě učice jej sebecuť, správnému pojímání lidské svobody a rovnosti před Bohem. Povznesme poslze i jeho statečnost v klopotném zápoeni životní věrou v Boha, který jej vidí, a naději v blaženost, která především jemu byla zaslíbená.

Vzpomínám tu slova Julesa Simona: „Je to skutek srdnatosti, jde-li kdo pod střechem ubožáka, aby mu přinesl vědy života, oživil jeho chodlanost, daroval mu nástroj, poskytl práci, hrdoosti, bezpečnosti. Ale když by mohl se odvážiti pronlukiti k této udrímlé duši o pravdách věčných, o pevné naději! Dobro učiré nebylo by potom jako kámen hezený do propaasti, jenž způsobí veliký hluk a chvilkový pohyb, na nějž následuje věčná nehybnost...! Obáváme se jen, že už není apoštolů.“

My budeme takovými apoštoly lidu. Mladí se chápou toho díla, ale

jsou právě nhladí: mají činnost, ale nemají autority. Kdož jí dodá i s moudrostí a radou? Ať kmet postaví se jim v čelo; jesti přece dělá a veřejný zároveň. Ať dává bez váhán ale otvíraje rty své k porad, neboť otevře i m šec svůj a slova jeho převáží čin. Ať jen vyjde, ať mluví. Zrásv. t, život, jeho cesty, vědy i boj. Ať zahovoří k chudému, kterého nuluje opakem těch, kteří mu lichotí a zároveň jim pohrdají. Ať se ozve proti špatným novinám, proti špatným schůzkám v hospodách, proti špatnému měru ve škole. Nerí k tomu třeba tribuny řečnické, nerí niktrak třeba dlouhých vět nebo kvělných výkcnů. Necht mluví, jak se všeobecně mluví na vi, v předmtí. Kmet rozhovoří se cestou, domá u krbu, a prahu díry nebo kanceláře. Mluv u leze nercecných, aby je upozornil na veliké lékárce a nebeský lék, i na k rozvadeným bratřím, by je uvidil; k rozsevačům: lži, aby jim stihl škratečku.

Třeba slabý hlas jeho již zaniká nebo se láme, ralcze přice sluchu, neboť jeho příklad, jeho ninulest mluvila již za něj. Nebude mu volati pochvalu, nebude mu tleskati, ale pochopí ho a slovo jeho bude považováno za slovo pravdy a dobra, neboť pochází od něho, t. j. ze srdce plného Boha, lásky k Bohu a Kristus sám vnuká mu je: Spiritus oris tui Christus!

Z plncsti takového srdce věřícího, soucitého, znajícího vškeru bídu lidskou, tělesnou i mravní, mluvil k dělnictvu ctihodný Pavel Lammache. Kmet tento píše 27. dubna 1876: „Protože jsem ze zkušenosti své nabyl hlubokého vědomí ubohosti padlé lidské přirzerosti; protože jsem vděčen dobrému Páru Bohu za prostředky, kterých nám podává, by nás povznesl nad vlastní raši zkažcnost tím, že nás vine k sché, protože pocitují nutcnost a uvykl jsem udržovati i upevňovati v sobě všechny city tvořící důstojnost i ráost duše lidské, lásku manželskou i rodčů k dětem, přátelství, nadšení vlastncché, svědomitou horlivost v plnědi stavov-

ských povinností, pokouším se sdíletí toto své přesvědčení našim dělníkům ve sdruženích katolických. Jsem úplně jist, že pracuji takto ke štěstí, i časnému blahu, jednotlivce i rodiny.“

I já, bratře, volám tu s Augustinem Cochinem: „Můj Bože, jak krásná jest pravda! Ó, že nemám víc poklady a sil, abych ji zjevoval lidem!“

Obrázky z katolických misí.

Podává Maximilian Weinberger.

Na otročím pobřeží.

V západní Africe nazývá se část mořského pobřeží ležící severně od ústí řeky Nigeru „otročím“. Název ten budí smutné vzpomínky. Bylo to kdysi pobřeží, z něhož se do Ameriky vyváželi afričtí černochi, aby tam jako otroci v rozsáhlých sadech, hlavně španělských pracovali.

Název pobřeží se sice podnes změnil, ale neodpovídá již skutečnosti. Tam, kde před dávnými lety byly od otrokářů konány divoké houby na černochy, žijí dnes národové více méně svobodní a evropská vzdělanost nabývá vůčihledu pudy. To dlužno říci zvláště o národu, jemuž jest jméno Egbas. Království Egbů leží severně zátoky řečené Lagos.

Podle zpráv misijnářů je to krásná země, kde jižní rostlinstvo bují v nevídané u nás nádheře. Pahorky daleko se táhnoucí připomínají nám mnohé kraje naší vlasti. Podivné, prudké deště vymleté, skalní skupiny dodávají krajině pestrého půvabu, jaký bychom na pobřeží samém marně hledali.

Na úrodných vysočinách a na břehu řeky Ogunu žije statný venkovský lid. Každá rodina obdělává svůj vlastní pozemek. Časté kdysi války se sousedním královstvím Dahome donutily domorodce, že stavěli své dědiny v blízkosti co možná největší a za nedostupnými skalami. Tak novstalo také nynější hlavní město Egbů Abeokutu čili „město pod skalou“, které má 150.000—200.000 obyvatelů.

Za vrchního panství anglického vnitřní boje i války se sousedy přestaly. Pokojně obdělávají Egbové své

polnosti a prodávají jich plodiny: bavlnu, kokosové ořechy a pod. evropským obchodníkům v Lagos. Za to zaplavují domácí trhy evropské látky a jiné různé výrobky evropského průmyslu. Jako v celé tamější krajině, tak uplatňuje se i v Abeokutě vliv anglický. Pod záminkou anglické ochrany proniká peněnáhu, ale jistě veškeren zdejší život angličtina. A jak by také mohli domorodci vymaniti se z ovzduší přístavního města Lagos, kde elektické světlo, dráhy parní i elektrické, krásné ulice, velké mosty, nádherný stoliční chrám, dílny a nesčíslné obchody přicházího z vnitra země domorodce překvapují a podivem naplňují? Jak by byl možno, aby celé houfy písařů a úředníků, kteří se jako vznešené panstvo šatí, plyně anglicky mluví a bez velké náhrady mnoho perěz vydělávají, neměly žádných nohsledů?

Mladí Egbové nebyli skutečně s to, aby pokušení odelali. Staré mravy a staré náboženství nedovedly je od novot odvrátiti. Kdežto staří pohlaví různé různé spory ve svých chýžích rozsuzejí, vzhledávají mladí Egbové soudce anglické, jižto úřadují v novém nádherném paláci. Staří černochi zdobí nahá prsa perlovými šňůrami; mladí páni však vykrečují si v evropském obleku a s vysokými nákrčníky jako dokonalí šviháci. Vyjma pohanské nebo mohamedánské otrokáře smířil se celý národ s tímto obratem. Za jedno lichotí mu přítěž vzdělaných Evropanů, za druhé přináší mu styk s nimi velké výhody: obchod vzkvétá a přináší peníze a blahobyt, četné školy vzdělávají mládež a pohanská modloslužba mizí.

I mezi pohlaváry nalézá toto pokrokové hnutí přívržence. V čele stojí Alake, král veškerého národa Egbův. Dříve zakazoval mu prav. za dne ukázati se na veřejné silnici. Dnes dochází do vesnice a povzbuzuje černochy ku práci, navštěvuje nemocnice, klade základní kameny k veřejným ústavům, chodí, ač dosud pohan, do kostela a účastňuje se se svým královským komonstvem průvodu Božího Těla. Ano ještě více! Když nynější anglický král byl korunován, umínil si černý vládce Otročího pobřeží učiniti mu svou poklonu. „Chci viděti krále bůlohů,“ pravil „a mrohemu dobrému pro své děti se přiučiti.“ A co si umínil, skutečně provedl. Byl bohat; obchodní cta naplnila jeho pokladnu dobrým anglickým zlatem. Mimo to měl schopného ministra, který mluvil plynule anglicky a za jeho nepřítomnosti s velkou dovedností správu země vedl. Po dva měsíce seznamoval telegraf podané královny o zkušnostech jeho na cestě, o jeho setkání s anglickými ministry, jeho návštěvách u krále, jeho výletu do Liverpoolu a Manchesteru. kde s bavlnovými králi obchodní smlouvy uzavíral a kde obrovské stroje jeho úžas vzbudily. Jak ho to těšilo, když v botanických a zoologických zahradách spatřil své staré známé z pastiny: palmy a obrovské kapradí, onice a pardály! Zde obdivoval se umělému chovu ryb, tam kamenným lomům, a když ví, jaké plány v jeho černé hlavě uzrávaly při pohledu na města, hospodářské stroje a p. A poň dal svým poddaným oznámiti, že jim nřívce s sebou pluky a jiné nářadí. Pro rozšíření křesťanství a vzdělanost byla cesta Alakova rozhodně výhodnou.

Katolický misionářům je král už dávno nakloněn. Za jeho pomoci a přispění povstal mimo obydlí misionářův a missijních sester krásný a prostorný kostel, chlapecká a dívčí škola, dva špitálce, útula pro starce a stařeny, nalezířec, nemocnice s lékárnou a operačním sálem a ústav po malomocné. Skutečně pěkný to počet dobročinných ústavů v jednom jediném městě! Misionáři jsou však také

v celé Abeokutě velmi oblíbeni. Zvláště jest P. Coquard podle jména Padi dokita, t. j. otec doktora, v celé zemi u bohatých i chudých, u katolíků i protestantů, pohanů mohamedánů, jako lékař a ranhojič ve velké vážnosti. Od krále byl jmenován dvorním a vládním lékařem. Když se byla omylem rozšířila pověst, že je P. Coquard odvolán do Evropy, zmocnilo se domorodců všeobecné rozčilení. Protestantský list „The Lagos Standard“ vyzýval docela úřady, aby podaly žádost na prefekta Propagandy v Římě, aby nedrupoval zemi o muže, jehož služeb nelze postrádati.

Když P. Coquard pejal úmysl založiti novou nemocnici, přispěli na stavbu i mnozí domorodci a také vláda dělila svou podporu. Dne 14. října položil základní kámen ke stavbě sám anglický místodržitel v Lagos Valter Egerton za přítomnosti apoštolského vikáře a ostatních misionářů. Slavnosti účastnil se také Alake se všemi pohlaváry kmene Egbův a hodnostáři abeokutskými. Dvě hudební kaply zvyšovaly lesk slavnosti svými zdařilými výkony. Poslyšme, jak očitý svědek průběhu slavnosti líčí.

Před královským palácem shromáždili se ařiřtí hodnostáři, aby se odtud ve slavném průvodu na místo slavnosti odebrali. Vpředu kráčeli nezbytní bubenci, tlukačce na tamtany jako o závod, za nimi nepřehledný zástup lidu, muži, ženy, děti, všichni v pestré směšici, křičíce a tlačíce se, jedni polerazí, jiní v evropském úberu. Zde vykračují si na př. se vztýčenou hlavou mladý protestant oděn pantalonem, frakem, vysokým nákrčníkem a červenými hedvábnými střevci vedle chudého pohana, jenž svou nahotu zakrývá několika cary. Obyvatelé jednotlivých městských čtvrtí shromáždili se okolo svého pohlavára, jenž ve svém národním kroji jede na koni. Jeho oděv hraje všemi barvami a je zlatem a stříbrem lemován. Bohaté přikrývky zahalují koně; mušle skleněné perly, zvonečky a amulety zdobí postroj. Koňským chonem jako žezlem po-

zdravuje černý potentát své poddané. Na ochranu proti slunci drží otrok nad svým pánem obrovský červený slunečník.

Slavnostní průvod uzavíral důstojně „Jeho Veličenstvo“ Alake, král Egbův, velký krásný to muž. Jel na svém osobním nádherně ozdobeném koni. Měl na sobě červenohedvábné kalhoty. Modrý hedvábný plášť splyval s ramenou až na paty. Krk oběimal trojnásobný řetěz stříbrný. Na prstech leskly se těžké stříbrné prsteny a bohatá koruna stkvěla se na hlavě černého Veličenstva. Královský slunečník liřil se od slunečníků jiných pohlavárů svou neobyčejnou velikostí. Kde jel král kolem, vrhali se jeho černí poddaní na znamení úcty na zem. P. C. Cuquard poukazoval jakožto předseda stavebního komitě jednotlivým skupinám místa.

Po té obracely se zraky všech v onu stranu, odkud přicházel místo držitel. V čele jeho průvodu kráčelo dvacet černochů ve žlutých kalhotách, červených žlutě protkaných kabátcích, majících na hlavě fúz a opásaných mečem. Byla to vojenská hudba z Lagos. Když bylo mezi zástupcem Anglie a P. C. Cuquardem proneseno několik pozdravných slov v řeči anglické, přikročil P. Vogt k církevnímu posvěcení základního kamene. S otevřenými ústy dívali se černochi, jak místodržitel základní kámen do země kladl. „Hle, hle!“ pravili, „běloch stal se ze sluníkem.“ Zvláště král Alake sledoval obřad s napnutou pozorností. Toliko jedné věci nemohl pochopiti, proč totiž býloš do láhve, místo aby ji vínem naplnili, vložili stčřený papír a místo to ještě láhev do kamene zazdili. Jeho tajemník dal mu příslušné vysvětlení. „Tedy po dvou nebo třech stech letech,“ opakoval si král sám u sebe, „možná že kámen otevrou a budou čistí jnéna na papíře a mezi nimi i moje. A naši potomci potom řeknou: Vizte, co oni tehdy vykonali

a nyní nežijí již. Kde jsou nyní?“ A král se zamyslí a zaslzel.

Při hostině, která potom následovala, hrála vojenská hudba své nejkrásnější kousky. Slavnost učinila na všechny přítomné, jmenovitě černochy a jejich krále Alake hluboký dojem a vzbudila u všech náladu missionářům velmi příznivou. Jediní, jižto úspěchu takového missionářům nepřáli, byli evropští protestanté. Ze záští nasadili všechny páky, aby dojem slavnosti sčeslabili. Za tím účelem přivolali protestantského kazatele, jenž byl pět let v Anglii studoval lékařství, a představili ho královi. „Hle zde ti přivádíme velkého muže,“ pravili černí ministři královi. — „Vidím, vidím, je velmi dlouhý,“ odpověděl Alake. „Je znamenitým lékařem.“ — „Nejsem nemocen.“ „Avšak on je lékařem zázračným; vzkřísil k životu dítě, které bylo již dva dni mrtvé.“ — „To je tedy velkým svatým!“ — „Již dříve v Africe vykonal mnoho dobrého. Potom odcestoval do Anglie a získal si tam mnohé lékařské vědomosti.“ — „Velmi dobře! Avšak dovede i to, co P. C. Cuquard?“ — „Proč by ne?“ odpověděl zázračný doktor sám. — „Budou však nemocní z Lagos a odjinud také k novému lékaři choditi jako k P. C. Cuquardovi?“ — „Bže vši pochybnosti,“ pravili protestantští ministři, „ale nemá ovšem žádné nemocnice jako missionář.“ — „Prve, nežli pán bude žádati peníze,“ mínil král, jenž zpozoroval, oč běží, „necht pracuje.“ — „Já pracovati a zadarmo?“ odpověděl kazatel hrdě. — „Dobře,“ odvětil Alake, „dělejte jen, aby s vámi byli spokojeni. Co se mne týče, mám svého osobního lékaře. Po smrti missionářově budu k vám možná míti důvěru. Dokud však bude živ, zůstane on mým osobním lékařem.“ — Nový pan doktor věděl nyní, na čem je, a s kyselou tváří se vytratil.

Z rozjímání sv. Ambrože.

Podává Fr. Janovský.

(Část dalsí).

[První květná neděle.

Již se počíná Pán odvracet od těch, kdož prci nemají, leč slepou nenávisť; již počíná sobě voliti ty, kdož jej budou milovati.

Stoupá na horu Olivetskou na znamení, že od nynějška chce znamenitou silou štípiti novou zahradu.

Slzy [Páně.]

Když se přiblížil, užřev město, zplakal nad ním řka: Kdybys bylo poznalo i ty, a to v tento den tvůj, co jest k tobě k pokoji! Ale nyní skryto jest před očima tvýma....

Dobrotivý Pane Ježíši! Umyj mne svými slzami.

Mé oči jsou nehybné, beze slz, neschopny smýti mou velikou vlnu.

Přijmi tedy slzy své za mé a budu zachráněn. Pokládáš-li mne za hodna tak vzácných slz, budu očištěn ze všelikého kalu zlé vlny.

Poslední večere.

Tělo Kristovo jest určeno k oběti a k podávání.

Z pouhého milosrdenství a z lásky k svým přijal je.

Chťel je vykoupiti ze zajetí, chťel je od všeliké vlny očistiti, ze smrti vzkřísiti.

Jako milého hostě přijal Pán mdloby a slabosti naší přiznanci ve své Tělo, aby je zhojil a napravil.

Vydal své tělo blahodárnému utrpení, by nám mohl podati chléb života věčného.

Umývání nohou.

Ježíš vstal od večere a slézil vrchní roucho své a vzav šat, přepásal se. Potom nalil vody do mřednice a počal umývati nohy učedníkům....

Jak velebnou ukazuje se nám Boží velebnost!

Jako sluha umýváš, Pane, nohy svým učedníkům. A jako Bůh sesíláš s nebe rosu své milosti.

Nestačí ti, žes umyl nohy svým učedníkům, zveš je, aby zasedli s Tebou k hostině.

Tak i já chci umývati nohy svým bratřím a plniti takto rozkaz Páně. Nechci se styděti za to, aniž pod svou důstojností pokládáti to, co napřed učinil Kristus.

Požehnané tajemství pokory! Druhým umýváje nohy, umývám se sama.

Místo hádek o vyšší přednosti, horlivost v pokře. Tak tomu učí příklad Kristův.

My lidé jsme plni nedostatků a nedokonalostí, Kristus jest jich prst; a přece ukazuje se vzorem a původcem pokory a činí se služebníkem svých učedníků.

Také nám by umýval Pán nohy. A nejen Petrovi, nýbrž všem věřícím praví: Jestliže tebe neumyjí, nebudeš míti dílu se mnou.

Utrpení a smrt.

Nevyšťihlé jsou události z utrpení Páně, nevysťihlé účinky jeho.

Zajisté že bylo v moci Kristově neumříti. Avšak on chťel dobrovolně umříti, aby jeho smrt se stala naší spásou.

Ó v pravdě božský záměr, jenž se zraží v penězcersti Kristově!

Právě neobyčejnou hořkostí utrpeného bezpráví jeví se Kristus Bohem.

Kristova slabota jest neu silou. Kristus nechťel se chlubit, nýbrž nepatrným se ukázati, kříž ra sebe vzíti. A ty, nepatrný svým marností, chťel bys se vypírati?

Cestu, kterou kráčet Kristus, nusiš i ty kráčet.

Getsemane.

Nevím, co by při smrtelné úzkosti Páně ra hoře Olivetské v zahradě Getsemane potřebovalo lidského okrašlování!

Ba naspak, nikdy nejví se mi jeho blahoslavenost a velebnost tak

podivuhodnými, jako právě v této smrtelné úzkosti.

A můj zisk z jeho utrpení byl by mnohem menší, kdyby nebyl Kristus přijal také mých lidských citů.

Takto tedy trpěl hrozné muky — pro mne; neboť ze sebe a na sobě neměl, zač by se byl musil káti.

Blaženost věčného božství zatlačil v sobě zpět a vydal se v těžkomyslnost mé slabosti. Mou sklíčenost vložil na sebe, aby mně mohl sdělit svou radost.

A v našich lidských šlépějích kráčeje, sestoupil až do nehlubší noci lidské smrtelné úzkosti, aby nás lidi na svých stezkách zpět přivedl do života.

Smutným zjevil se Pán, smutným byl Pán, ne ze strachu před nastávajícím utrpením, nýbrž z bolesti nad naším neštěstím.

Jak neohroženě hleděl smrti do očí, ukazuje zprávu Písma svatého. Šel pochopům vstříc, posílil zděšené apoštoly, pobízel váhající katany a přijal pln blahovůle pčlčení Jidášovo.

Také pro své nepřátele truchlil Pán, předvídaje, jak hrozný trest je stihne za jejich svatokrádežný zlý čin.

Smutným byl Pán až k smrti, ale ne pro smrt. Šel dobrovolně ve smrt. Proč by byl tedy nad smrtí truchlil?

A viděl ve své smrti radost pro všechny, občerstvení pro všechny.

*

Zrada Jidášova.

Jidáš páchá čin nejpříšernější, rabížeje Mistru svému pčlček, zavraždek svého pokryteckého přátelství. Pod znamením míru plane zuřivá re-návisť.

Projevem rčžré lásky vydává Pána svého na smrt.

Jidáš, ty zrazeš Pára, jehož služebníkem jsi? Mistra, jenž tě přijal za učedníka a vyvolil za apoštola?

*

Zajetí.

Posetilá, včolomná zrače!

Tak chcete zajmouti Boží mčdrost, tak spoutati Boží spravedlnost?

Pána všeho světa mohly sice spoutati vččné úradky Boží, ne však křehké zbraně lidské.

Nešťastníci netuší hrozného tajemství, jež se vykonává jejich rukama. Nemají citu pro dobrotu a mírnost Páně, kterýž nedovoluje, aby kterému z jeho nepřátel bylo ublíženo.

Neboť užřevše učedníci, co nastává, řekli jemu: Pane, máme-li bít mečem?

A Petr vytasiv meč, utal služebníku velekněžovu pravé ucho. Bylo pak jméno služebníka toho Malchus.

Tehdy dí Petrovi Ježíš: Schovej meč svůj do pochvy. Či mníš, že bych nemohl uprositi Otce svého, a čal by mně více než dvanáct pluků ardělů? Kterak by se však naplnila písma? Což nemám piti kalicha, který mi dal Otec?

A dotekl se ucha Malchova, uzdravil jej.

Tehdy svázali jej služebníci židovští a strážníci; učedníci pak jeho opustivše jej, včichni utekli.

Nevinného na smrt vlekou a on hojí rány svých pronásledovatelů.

*

Petrovo zapření.

Petr šel z pozdálci a za zajatým Mistrem. Jen z pozdálci. A za krátko jej zapřel. Avšak pčce frad vzbuzuje náš pčdiv tím, že nepustil Pára, ačkoliv se bál.

Tato bázeň byla slabotou přirozenosti, jeho však pčce o Pána byla znamením lásky.

Byl-li pád jeho lidským, bylo jeho pokání důkazem jeho včhy a jeho včrnosti.

Nechci Petra káti za jeho zapření, nýbrž musím jej chváliti za jeho kajičné slzy.

Petr truchlí a pláče, že zhřešil, jako hřeší lidé.

Co Petr ve své bolesti mluvil, nevíme, avšak víme, že plakal.

Vinu, pro niž není omluvy, mohou slzy smazati.

Třikrát zapřel Petr. Potom pohleděl naň I rozpomenul se Petr na slovo Páně: Dřve než kohout dva-

krát zapoje, třikrát mne zapřeš. A vyšed ven, plakal hořce.

Ó, Pane Ježíši, pohleď i na nás, abychom i my se naučili, hříchy své oplakávat i vinu svou slzami smývat!

Viz, jak chyby světců přinášejí nám užitek.

Petrovo zapření mně neškodí, avšak velice mi prospívá jeho pokání.

Petr prolévá v lni hořké slzy, že ho potkalo neštěstí a že slabota těla zlomila sílu jeho ducha.

Právem káral to Kristus, když

se Petr při poslední večeři chlubil svou stálostí a nepovážil křehkosti své přirczenosti.

Zatím však odpykal Petr svou chybu pomocí milosti Boží. Jidáš však zůstal zatvrzelým ve svém zločinu, zůstal v zoufalosti. Také on byl dobrým a spravedlivým, když byl přijat do sboru apčtského. Avšak byl od ďábla poražen k zemi.

A nyní?

Mezi zavrženci oplakává beznadějným pláčem svůj pád s výšin milosti do propasti kletby. (P. d.)

000000

A. M. Kadláčková.

Z ranní potulky.

Vyšla jsem si na procházku
za dědinu do polí,
odtud jsem si prohlížela
celé naše okolí.

Na paloučku zajíčci dva
hrají spolu veselé
a skrívánek k nebi letí
ze hnízdečka z jetele.

Práci pělí písně nové
Pánu Bohu na počest,
květy hřeje slunce zlaté,
jásá vše, co živé jest

A z lesíka dětských blásků
slyším milé zvonění,
zdá se mi, že celý svět se
u velký ráj promění

Navracím se domů zpátky
bez smutku a bez žele,
zpívám jako ten skrívánek,
co vylétl z jetele! —

Jiří Belanger.

Život napsaný P. Aniganem podává Jan Tagliaferro.

(Část další.)

Dne 6. března 1898 o 2 hod. odpoledne korunován obraz Panny Marie v kapli a odevzdány odznaky Sdružení a klášteru. Před slavností, které se jenom vojáci účastnili, připomínal zbožný kněz ještě jednou dobrodiní Matky Boží spolku prokázaná a vysvětlil význam darů. „Raději bych plakal, než mluvil,“ začal. „Po dvanácti letech Panna Maria jest pro náš spolek věn. Po dvanácti letech rozšiřuje

v něm s neobyčejnou velkomyšlností svoje dobrodiní. Po dvanáct let vlévala srdci mému částku své lásky k opuštěným jejím dítkám a dnes spojení s dvanácti pokoleními vojáků, kteří v tomto domě přijati byli před brotívou Matkou Boží, jí odevzdáme dar našeho srdce.“ Slavnost neměla rázu oficiální korunovace církevní, jak ukazují slova: „Rodina se tu spojuje, aby Matce své připravila malou

jákům a rozšířil svou činnost. Začátkem roku 1897 píše: „Rád bych upřevnil vládu Panny Marie v celém světě, zvláště v duších našich tak opuštěných francouzských vojákův. V nejbližší době začnu své veliké křížové tažení modlitební a poprosím každou řeholnici Francie, aby se stala apoštolem a žádala o modlitbu za naše vojáky.“ Modlili se několik tisíc Zdrávas, aby se připravil na toto křížácké tažení. Dne 4. března rozslal skutečně výzvu vřelou na všechny představené francouzských klášterů. Pro vojáky právě začíná doba velkonoční zpovědi, pověsti o vojnó se trousí, dvě příčiny, aby roznítíl horlivost. Píše: „Raďte vyprošovat modlitby a oběti pro naše vojáky. Od duší z okolí Vašeho, které vám rozumí, žádejte růžencovou novenu. Pečujte, prosín, abyste i na dále při denních modlitbách pamatovali na vojáky. Nezapomínejte nechat se modlit malé děti, tito pozemští andělé zmohou všecko usrdce Matky nebeské. Nejraději bych každému vojáků přidal druhého anděla strážce v osobě dítka, které za něho se modlí k Pannó Marii.“

Roznícené a dojemné odpovědi docházely ze všech stran velmi hojně. Jak útěšno, ale zároveň jak tklivým by bylo slyšeti nyní, jaký ohlas vlastenecký nalezla výzva apoštola vojínův u těch, kteří dnes jsou vypuzeni z území Francie. Žliti dlužno, že pokorný kněz před svou smrtí zničil důkazy své horlivosti. Jenom náhodou jsme se dovedli, že jedna řehole mu při této příležitosti slíbila deset tisíc Zdrávas každý den za armádu. Jiný dojemný ryš. Poštou dostal P. Belanger list s rukopisem nevycevičeným. Psala ho žačka z venkova. Dřkovala vojenskému duchovnímu správci za jeho prosby o modlitby, jež poslal její sestře učitelce. Její přítelkyně i ona byly dojaty, že se odhodlaly ujeti se vojáka, jehož jim určí Panna

Maria, a za něho obětovati mnohé modlitby, umrtvení a skutky poslušnosti. P. Belanger byl až k slzám pohnut touto skvostnou myšlenkou, která tak přestó a dojemně odpovídala jeho úmyslům.

Pln úžasu a vděčnosti zvolal na konci tohoto křížáckého tažení: „Jak dobrá jest Matka dobré rady, že mi dala prostředky, bych se nechal modlit celou Francií, nepohnuv se z křesla; při takovém kázání bych nemohl předstíratí únavy.“

Když se blížily vánoce, prosil jak obyčejně kněze diecése o jednu ze tří mší svatých. Dopsal představeným desíti ústavů vychovávacích, a prosil je, aby dítky a mladíky vybízeli, by o svátcích svaté přijímání obětovali za naše vojáky a Otčenáš i Zdrávas Maria i vzývání Panny Marie, Matky armády, na konci mše svaté každý den.

V březnu 1898 rozslal s povolením představeného všem klášterům francouzským i nejmenším, celkem na 15.000, novou výzvu v obálce otevřené.

Pod heslem Ave Maria klade na první stránku prosbu „Panna Maria prosí Vás, abyste četli lísteček tento, jež Vám posílá.“ A vylíživ náboženskou opuštěnost skoro všech posádek, pokračuje: „Buďte milosrdnými sestrami duší našich vojákův a žádejte od celého svého okolí, dětí, mladíků, starcův, nemocných ‘co každý může dátí: od jednoho každý den Zdrávas Maria, od druhého jeden nebo více růženců! Od Vás samých nežádám nic, protože vím, že dáte mnoho. Ale bylo by možno, že byste při svém pouze rozjímavém životě toliko s malým počtem duší o díle tomto mluvili. Pro tento případ připomínám Vám příklad svaté Teresie, která zachránila milion duší, neopouštějíc kláštera. Otázka spásy naší armády dá se Pannou Marií vyjednat za mířžení Vašeho kláštera.“ (P. d.)

Různé zprávy.

Více lásky k papeži ! Jistý vážný historik švýcarský mluvívá o zrušení kláštera svatohavelského a jiných praví toto: „Zrušení jejich je vlastně dílem katolíků, t. j. kdyby byli katolíci ukázali více lásky a oddanosti k těmto ústavům, bylo by liberálům bývalo zcela nemožno tyto kláštery sekularisovati. A má-li budoucí veliký světový kulturní boj platiti papřství, nemáme se obávat, že i dnes tak mnozí naši katolíci, především státníci ukazují příliš málo obětavosti, málo lásky k Vatikánu? Měli bychom ještě mnohem více důrazu vati ve svém tisku; ve svých spolecích lásku k Římu a papežství, aby nepřátelé církve věděli, že budou muset jednou bojovati nejenom proti vrchní hlavě katolíků, ale že budou muset namířiti své útoky proti nám všem. Nebude tomu po míru jako kdysi, ale bude muset býti vybojován boj duchů, jakého svět ještě nezažil. Rok 1918 budí dobou hořlivé přípravy k tomuto boji.“ Katolické organizace všimněte si dobře těchto slov! Rozvíňte své prapory, které téměř již 4 roky ležely svinuty. — P. L. —

Vliv katolíků v Číně roste. Vysvětluje to i z toho, že čínská vláda svěřila svou novou obrovskou nemocnici péči katolických nemocničních sester.

Svatá povinnost katolíků. Vratislavský kníže-biskup dr. A. Bertram učinil ve svém letošním postním pastýřském listě ke svým diecesánům několik praktických výzev. Především doporučuje apologetickou výskolenost pro boj duchů proti moderním útokům na katolickou církev a její zařízení. K duchovním zbraním patří také tisk. Kníže-biskup táže se svých diecesánů ve svědomí, zda také všechny své povinnosti vůči katolickému tisku splnili. Věrnost ke katolickému tisku je vyznavačkou povinností v nynější pohnuté a vážné době.

Z válečné činnosti rytířů maltských. Na osmi vlcích, jež vyslali maltští rytíři pro dopravu raněných, bylo do konce července 1917 převezeno 248.973 raněných neb jinak nemocných vojáků. Vlaky ujely 811.583 km při 942 výpravách. V nemocnicích pod řádovou vlajkou bylo do téže doby ošetřováno 13.329 chorých; z těch asi 6000 od chirurgických družin blíže bojiště, jež včasnou chirurgickou pomocí záhy po zranění mnohým zachránily život a ukrátkaly bolesti.

Vojenští duchovní padli ve válce. V lednu 1918 padl na bojišti vojenský kurát z Vorarlbergu P. Hünmerle, byv zasažen granátem právě, když za bubnové palby meškal u těžce raněných, které nebylo možno odnésti z nebezpečného místa. Granátem, jenž mu urval nohu až u kyčle, byl vymrštěn do výše, odkud padl mrtev na zem. Dosud padlo na bojišti 31 katolických polních kněží.

Na vídeňské universitě mají židovští posluchači většinu. „Reichs-post“ konstatuje, že v letním semestru 1916—17 studovalo na vídeňské universitě 1582 katolíků a 1588 Židů. — Na právnické fakultě byl poměr: 462 : 391, na medicínském 280 : 635, na filosofickém 670 : 544. Většina akademického dorostu ve Vídni je tedy za války židovská. Co to znamená, posoudí každý sám.

Úbytek porodů ve Vídni je úžasný. Roku 1905 bylo tam za rok 55.716 narozených, první rok války klesl již počet narození na 40.149, roku 1916 na 26.034 a roku 1917 na 21.561. Předloni zemřelo tam 37.631 a loni do konce listopadu 43.184 lidí. S úmrtností lidí dospělých stoupá také úmrtnost dětí, jež za minulá dvě léta činí více než 17 z tisíce, až r. 1914 činila jen 13.9 z tisíce. Po šesti letech budou vídeňské školy poloprázdné.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Brna. Plně tímto svůj slib, vzdávám vroucí díky božskému Srdci Páně a Panně Marii ustavičné pomoci za vyslyšení prosby. Kéž všichni ve svých potřebách se k nim utíkají, budou zajisté vyslyšeni. A. M.

Z Budějovic. V nejhlubší pokoře vzdávám vroucí díky božskému Srdci Páně, Panně Marii ustavičné pomoci, sv. Josefu a sv. Antonínu za nalezení ztracené věci a za úlevu v nemoci.

Duchovní osoba v Č. B.

Z Moravské Loďnice u Olomouce. Plně svůj slib, vzdávám nejvroucnější díky: nejvyššímu Srdci Pána Ježíše, Matičce B ží sv.-kopecké a sv. Antonínu Paduánskému za troje vy-

slyšení proseb v těchto úzkostech válečných, zvláště za šťastné shledání se s manželem, jež po mnohých útrapách šťastně se zdrav navrátil, věrn svému katolickému přesvědčení z ďalekého ruského zajetí po 3 letech domů.

J. V.

P. v Čechách. Nejvroucnější díky vzdávám božskému Srdci Páně, P. Marii Lurdské, sv. Josefu, sv. Antonínu Pad. za milost uzdravení mé neteře z těžké duševní choroby. Choroba těžká jako divem zmizela a zkoušky, kterým se brzy po svém uzdravení podrobila, odbyty se skvělým výsledkem. A. V.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city ažádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, z poznání lásky neposkvrněného Srdce Marie P. a na všechny úmysly, jež doporu čeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Poznávání lásky Marie Panny.

Úmysl v červnu 1918: Král vs. í Srdce Ježíšovo v roině a společn s i

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Červen 1918.

Srdce-Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bibách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

Království Srdce Ježíšova v rodině a lidské společnosti.

(Hlavní úmysl.)

Když se Pán Ježíš loučil s apoštoly na hoře Olivetské, pravil: „Dána jest mi všeliká moc na nebi i na zemi; protož jděte do celého světa a učte všechny národy...“ A když vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha Otce všemohoucího, to jest: Pán Ježíš má všelikou moc nade vším co na nebi i na zemi jest; jest tedy Pán pánů, Král králů; jemu poddán jest vše na světě, všichni lidé a všechny jejich společnosti. Jako Syn Boží má Pán Ježíš přirozené právo a svým utrpením zasloužil si to právo podruhé, aby nám lidem panoval a to netoliko nám jedincům, nýbrž i rodinám a celým národům, ano celému pokolení lidskému. Ovšem, povinnost nám zůstává, abychom i my pečovali sami o své blaho vezdejší, ale při tom na království Boží nezapomínali. Pravil Pán Ježíš: „Hleďte nejprve království Božího a spravedlnosti jeho a ostatní bude vám přidáno.“ Království Srdce Ježíšova tedy jest mezi námi, jestliže jedinci, rodiny a národové příkázání Boží plní, čili, když lidé jak v soukromém životě, tak i u veřejném jednání řídí se zákonem Božím, zásadami křesťanskými. Celý život náš soukromý i veřejný má býti proniknut učením Kristovým. Bude toho potřeby zejména po válce, aby zkvetla

nová, lepší a šťastná budoucnost. Kristus musí panovati, dokavadž Otec nepoloží všechny jeho nepřátele k nohám jeho.“ (1 Kor. 15). Válkou utrpělo náboženství velmi; smýšlení, mravy a jednání utrpěly velikou škodu a tu třeba po válce napravit. Tato náprava jest jen tehdy možná, když se jak jednotlivci, tak rodiny i celí národové opět vrátí k pravému křesťanství, když nechají srdce své ovládati nejsv. Srdcem Ježíšovým, čili, když zasvěti se všechny rodiny a celí národové nejsv. Srdci Ježíšovu. Toto zasvěcení nemá jiného cíle, než aby z každé rodiny stalo se malé království Srdce Ježíšova a tím království toto rozšířilo se po veškerém světě. Nejlepšího léku pro rány lidstvu způsobené bude, když se rodiny a celí národové zasvěti nejsv. Srdci Ježíšovu, aby Ježíš Kristus královal v srdcích všech, aby všechny k Srdci svému uchvátil, nejen věřící, ale i syny marnotratné, i ty, jež bludné mínění oklamalo nebo rozkol odtrhl, aby se vrátili do přístavu pravdy a k jednotě víry. Než nesmíme zapomenout na ty miliony lidí, kteří ve staré pověře pohanství na svobodu světa a království Božího přivedeni byli.

Nuže, tedy lidé křesťanský, z a

světte se rodiny láskyplnému Srdci Ježíšovu! Tázete se proč? Protože si toho Pán Ježíš přeje; On jest naším nejvyšším Pánem, Spasitelem a Bohem, On má právo na nás i naši lásku! Rodiny potřebují obnovy a ochrany božského Srdce Páně; neboť manželství, rodina a děti mají četné nepřátele, kteří hledí je od Spasitele odtrhnouti, kteří snaží se křesťanskému lidu největší dobro, jeho víru, urvat. A proto musí rodiny, otec,

matka s dětmi zasvětit se nejsv. Srdci Páně, aby Ježíš Kristus nastolen byl v každé rodině, v každé domácnosti, v každé zemi, aby se naplnilo, co pravil anděl nejbl. Panně Marii, že královati bude Syn Boží v domě Jakobově a že království jeho nebude konce. Králi věků, nesmrtelnému a neviditelnému, Bohu samému budiž čest a sláva na věky věkův. Amen. (1. Tim. I.)

Marie Tesařova:

Touha

Můj Ježíši, můj Ježíši,
slyš duše vroucí hlas,
přiď, prosím, již v mé duše skryš,
mé touhy žížeň zhas!

Můj ukoj hlad, v své lásky sad
mou duši zaveď dnes,
tam plody Tvé a květy své
v klín Miláčku mi snes.

Jsem jelenem — nad pramenem
chci zhasit žížeň svou,
ve zřídlech Tvých tak přeblahých
chci pít lásku Tvou.

Acb, uslyš jen mé touhy sten,
má Lásko nejsladší,
Ty blaho mé jsi jediné,
přiď, drahý Ježíši!

o o o o o

P. V. Kubín.

Před svatostánkem.

Já na kolena před Ježíšem kles',
chrám zdál se mi v tu chvíli šumný les,
v něm stlumen kmital věčné lampy jas,
a echem zavzněl smutný Kristův hlas,

»Mi rozkoší jest velkou s vámi dlít,
zde proto vyvolil jsem si svůj byt,
však zbývá mi teď lásky bolný sten.
že cizincem jsem — neznám — opuštěn!

Ač zakouším jen stále nevděku,
já stejnou planu láskou k člověku,
své tělo jemu v sladkou manú dám
a obětí jest denní svědkem tento chrám!«

Hlas zmlkl Kristův. Ticho vůkol zas,
a stlumen kmitá věčné lampy jas.
Mi krutá bolest srdcem projela:
I má nevděčnost Krista bolela!

Obraz Srdce Páně.

Napsal Jarolím S. Pavlík.

Před lety byly na návrh francouzské vlády u Nového Hradu (Neuburg) na Dunaji vykopány pozůstatky muže, jenž se jmenoval Latour d'Auvergne, aby byly pohřbeny v Pantheonu, chrámě slavných mužů francouzských. Latour byl vojákem nejudatnějším. Ačkoliv měl příležitost postupovati v hodnosti, odmítl přece každé povýšení a zůstal tím, čím byl, totiž hejtmanem. Roku 1795 šel na výslužbu, ale 1799 vstoupil zase do vojska, ale jen jako náhradník za syna svého přítele, aby jej zprostil povinnosti vojenské; a teď prodělal jako obyčejný voják pod prvním Napoleonem válečné tažení do Švýcarska a na Rýn. Padl v bitvě u Nového Hradu 27. června r. 1800, sotvaže krátce před tím byl zvláštním patentem jmenován prvním grenadiérem francouzským. Celá francouzská armáda uznala bez závidění, že ztratila v Latouru nejudatnějšího z udatných. Proto mu prokázala zcela zvláštní poctu. Jeho srdce bylo balsamováno a ve zlaté schránce odevzdáno praporečnicku, aby je nosil na své hrudi. Místo jeho v regimentu zůstalo neobsazeno a jeho jméno v seznamu dále vedeno, jako kdyby byl dosud žil. Při vyvolání jeho jména odpověděla celá setnina, u které sloužil: „Mrtev, ale jeho srdce je mezi námi.“

Srdce jeho jest mezi námi! Milí čtenáři! My známe srdce, jež zasloužilo ještě větší pocty — nejvyšší Srdce Ježíšovo. Hledte, toto Srdce je ustavičně mezi námi! Náleží našemu nejlepšímu příteli, jenž vyplnil naše místo a místo nás podnikl tu nejobtížnější vojenskou výpravu a nejkravější boj podstoupil na horách jerusalemských; jenž se zřeknuv veškeré cti pozemské, vzal na sebe způsob služebníka, aby se nám ve všem, kromě hříchu, stal podobným. Umřel na kříži, ale není více mrtev; Srdce jeho dle mezi námi, k naší obraně, k naší posile, k naší potěše a zaslouží,

abychom mu největší poctu vzdávali!

Zaslужuje nejvyšší úcty, zasluhuje, abychom se mu klaněli. Je sice srdcem lidským, ale s Božstvím spojeným; náleží našemu Vykupiteli, našemu Pánu Ježíši Kristu. My si to Srdce nepředstavujeme odloučené od těla Ježíšova, ale uprostřed hrudi jeho; ne v klidu, ale láskou tlukoucí; ne prázdné, ale plné drahocenné krve. Toto Srdce je mezi námi, neboť je ve svaté hostii; to samé, jež tlouklo v hrudi Spasitelově, když ještě jako dítě ležel v jeslích a na klínu matčině, když jako dvanáctiletý chlapec se modlil v chrámě, když pracoval u dělnické stolice v Nazaretě, když procházel svatou zem, uče a uzdravuje; když se modlil v zahradě getsemanské a když visel na kříži; totéž Srdce, jež přestalo bít, když byl jeho majitel duši vypustil; jež tři dny v hrobě leželo a při vzkříšení opět tlouci začalo; jež tlouče a tlouci bude na pravici Boží po vše věky.

Srdce jeho je mezi námi. Věříme, že je ve velebné Svátosti skutečně přítomno; proto je zříme na mnohých hostiích na způsob reliéfu vytlačené. Protože ho tělesnýma očima zřítí nemůžeme, rádi však bychom je měli stále před očima, zdobíme jeho obrázem, ať vyřezbovaným nebo namalovaným, své kostely a příbytky. Zříme tu Pána Krista plného dobroty a lásky, kterak ukazuje na své Srdce jako kdyby znovu mluvil, co kdysi řekl blahoslavené Markétě: „Viz toto Srdce, jež lidi tak velice milovalo, že se samo ztrávilo, aby jim dokázalo svoji lásku.“

Zříme, kterak plameny šlehaají ze Srdce Ježíšova. Co jsou to za plameny? Jsou to plameny lásky. Ohromný je žár plamenů, jež sálají ze sluneční koule; nazýváme je proturberance; při okružném zatmění slunce můžeme je dalekohledem viděti. Ale ještě větší je žár lásky, jež sálá

ze srdce Ježíšova, toho slunce Božího, jež nový život vzbuzuje, kamkoli svítí; tu kvetou ctnosti a uzrávají předsevzetí v dobré skutky. Před plameny Srdce Ježíšova shasínají plameny náruživosti, zlých a nečistých žádostí. Kde vychází Boží slunce, uniká tma hříchu a satan utíká do plamenného moře pekelného.

Uprostřed plamenů, jež vyšlehuje ze Srdce Ježíšova, zříme svatý kříž. Právě na kříži ukázal Pán Ježíš nejzřetelněji, jak nás miloval a dosud miluje. Větší lásky, řekl jedenkrát, nemá nikdo jak tu, když život svůj položí za přátely své. To učinil Pán Ježíš, ba mnohem více; neboť umřel za své nepřátely. — Pravou lásku poznáme na obětech, jež jeden za druhého přinese. Kdo ocení onu velikou obět, již Kristus Pán za nás přinesl? Život jeho od jeslí až do hrobu byl dlouhým řetězem obětí, strádání, sebezapírání, tělesných a duševních útrap a bolestí, dlouhou cestou křížovou s tolika zastaveními, kolik duň počítal.

Ó kdo by také nemiloval Pána Ježíše, našeho nejlepšího přítele, otce a dobrodince? Kdo by mohl zůstatí necitelným, an pozoruje tak velkou obětovnou lásku, kdo by nechtěl z vděčnosti aspoň malé oběti vzítí na sebe, aby potěšil Srdce Ježíšovo? Církev katolická předpisuje nám v pátek malou obět, zřeknutí se masitých pokrmů. Je to na památku smrti Pána Krista, jenž hříchy těla našeho na svém vlastním těle trestal. Měla by nám ta obět býti těžkou? Láska nespočívá tak v pocitu, jako spíše ve vůli. Je snadno říci: Já tě miluji! Třeba to však teprve dokázati. Lásku svou nejlépe dokážeme, když vyplníme přání milované osoby a rádi pro ni nějakou obět přineseme. Zachovejme tedy páteční půst z lásky k Srdci Ježíšovu.

Neurážejme Srdce toho! Každá urážka, každý hřích je trnem do nejsvětějšího Srdce. To má nám uvéstí na paměť trnová koruna, jež Srdce ono oplétá. Tak trnitou cestou šel pro nás Pán Ježíš, od kolébky až do hrobu, aby trn hříchu Adamova, jenž

nás tak velmi zranil, z našeho srdce vytáhl a je zahojil; a my bychom chtěli hříchy svými nově trny vrážet do Srdce Božského a je poznovu zranovati? To by byl veliký nevděk. Jeden zbožný poustevník vytáhl jakémusi lvu trn, jež si byl do tlapy příchyl. Lev ukázal se vděčným a zůstal u svého dobrodince, krotký a věrný, jako pes; a když poustevník zemřel, lehl si lev na jeho hrob a posel ze zármutku. Měli bychom dáti se od zvířete zahanbiti? To budiž daleko od nás!

Zříme na Srdci Ježíšovu ránu, z níž se krev prýští. Rána ta je bránou naší spásy. Na kříži tekla z ní krev a teď tekou z ní proudy milostí, na všechno lidstvo, hlavně na všechny ctitele Srdce Ježíšova. Božský Spasitel zjevil blahosladené Markétě Alakok, kolik a jak velikých milostí chce udělití svým věrným, kteří uctívají jeho Srdce.

Oněm, kteří po devět prvních pátků v měsíci přijímají na usmíření tělo Páně, slíbena je milost setrvání v dobrém a šťastná hodinka smrti po přijetí svatých svátostí. Pobožnost prvních devíti pátků je velmi rozšířena a velký je počet těch, kteří v ten den jdou k svatému přijímání. Ten den se zvláště pro ty hodí, kdo jednou za měsíc přijímají.

Těm, kteří chovají obraz Pána Ježíše ve svém příbytku, je slíben pokoj a požehnání. Pohané rádi používají tak zvaných amuletů, malých předmětů, jež jim, jak se domnívají, mají štěstí přinéstí. Naš pravý amulet je obraz Srdce Ježíšova. Nechť je nám předmětem ustavičné úcty. Jak chladno a nepřívětivo je v příbytku, v němž nevisí žádného svatého obrazu; jak přívětivě však v pokoji, kde zříme svaté obrazy, obzvláště obraz Srdce Páně, neboť ze srdce toho sálá teplo, pod nímž musí roztátí srdce v náboženství chladné.

V jednom brazilánském klášterním gymnasiu četl jsem kdysi v „Sendbote des Heiligsten Herzens“ (německé Škole B. Srdce Páně) ukazovala se většina žáků vzdornou a v náboženství lhostejnou. Všechna ná-

maha učitelů zdála se býti marnou. Přešel již celý dlouhý čas velikonoční, jenž tam trvá od neděle Septuagesima až do svátku Srdce Páně, a více jak polovice žáků nebyla u svatého přijímání; nechťeli jíti. Ba jeden z drzých klauzůr projevil bez okolků, že k přijímání nepůjde, i kdyby pro to do pekla se měl dostat; jeho otec též prý nechodí k přijímání a přišel by tedy též do pekla a že prý raději chce býti s otcem v pekle, než jinde bez něho. Bylo to ke konci června a dobrá rada vzácnou. Tu si zaopatřil učitel ještě v týž den obraz Srdce Páně a jakmile byl zarámován, hned ho zavěsil ve třídě. A podivno! Aniž by dříve slova byli s knězem promluvili, přišli hned na druhý den ti nejhorší ke zpovědi a než uplynuly tři dni,

celá třída vykonala povinnost velikonoční.

Tolik různých pobožností je v katolické církvi zavedeno, všechny jsou krásné, povzbuzující, užitečné, ale nejkrásnější, nejnnutnější a nejvýslednější jsou zajiště pobožnost k velebné svátosti a Srdci Páně. Následují přímo po sobě a doplňují se navzájem. Pěstujme neunavně obojí pobožnost! Uěme jí děti! Už těm zcela malým ukažme a vysvětleme obraz Srdce Páně, ony budou proň nadšeny a budou lépe poslouchati. Pojďte ke mně všichni útrapami skličeni a já vás občerstvím! Uposlechněme toho vyzvání a hledejme u nejsvětějšího Srdce ochranu, blaho a spásu po všecken čas.

000000

Každý z nás budiž Janem Křtitelem!

Napsal Ignát. Zháněl.

(Drahného dřev jest kaskem mračných lidí: pěkck! Jeví se různým způsobem.)

Jednou slavil kdesi farář padesátileté křesťské jubileum. Bylo to v měsíci červnu. Čekal, že přijdou roditi tento památný den jeho lývali kaplari a vůlce zvění a přátelé, rozhodl se, že bude zvěřou zlozila z nátečerství. Domáci kaplar při ní zkušel. Píctěže, jal lývá ra verkově, bylo v čer časě mnoho stejů zřejcích redrých jmer, bylo v útro děti ve škole vyclovati rilkdiv jménem redrým, ale lícstrán, což talé zkoušející brěz čiril.

Tu správrě podětkl jeder z lývalých kaplarů: „Těto jmer má reddiviá jména. Hoši: samí Rostislav, Jaroslav, Vlastimil; děvčata: Růžá Květuška, Květoslava, Jiřina, Miloslava, naše slaviá jména. Hoši lývi lývala, Jar, Josef, František, Anterín docela vymizela. A jest jistě podivný úkaz, který můžeme ryríslově věde, nejen v městech, rýliž talé ra verkově pozorovati, že dávají se dětem

jména redvá, medová, jopelž významu rilkdiv rozvá. Ba došlo tak daleko, že lýlají ra verkově: máto dáti dětem „Janlál“ jména a rozvntějí jini jména rilkdiv jrá, rilkdivklá. Kéz se tedy vrátí staročávrý celý vyhl, aby se dětem dávale našč svatá každému delic zvěníá jména, v rilkž každý ví, který svatce je lýsi rasil. Jal nále lýti se ryrí čítí ra jméno Jana Křtitele!

Jan Křtitel byl poslední ze staročávrých prcků, lýl vzrá zařstarele, že měl pusem svým vláráti ra Spasitele, který přišel zarím, lýž lýál: „Hleď, jolání ra očvrtěří lýclů“ (Luk. 3.) poblížku řeky Jordán ra lýci čítí, lý lýlí ra lýjité věčově; lýjité lýl medová rýž jmer já, jmer lýjmer ledor, lývátí lýnerly u chvily jeho, ten vás lýlí lýce Duchem svatým a chrým.“ (Luk. 3, 16.) Imy všclní, můžeme lýslclvati Jana Křtitele každý z nás náže lým lývi.

Nikdo z nás lýpí, že lýlí ra všeobcerě vzrája jest lýclia lýj-

maci se mládeže. Jaji nezbednost jest již větší než ta, o níž se nám vypravuje v Starém Zákoně. Prorok Elišeus šel po práci do města, nazvaného Bithlel. Když krácel cestou, vyšly právě z města malé děti. Protože měl na hlavě pleš, uviděvš ho, posmívaly se mu, řkouce: „Vstupuj, lysý, vstupuj lysý!“ Elišeus se ohlédl, uzře nezdárnou mládež a zlořečil jí ve jménu Hospodinovu. Vyběhli z lesa dva medvědi a roztrhali z nezdárných dětí dva a čtyřicet.“ (IV. Král. 23. 24.)

Byla-li již ve Starém Zákoně v některých obcích mládež tolik rozpustilá, nepodivíme se zjevu, jehož svědky jsme v nejšedších dobách, kdy nám připadá, že jest někdy zrovna zlým duchem posedlá. Nedávno došel do naší osady sotva škole odrostlý hoch; chodil po domech a prosil o službu. V jednom domě právě obědvali, vyptávali se ho a podotkli: „Právě jme muili od-vzdati eráru krávu, která door: d jila a přišla by nám velmi vhod koza, hned bychom ji koupili.“

„Vím o ní,“ vmísil se cizí hoch do řeči. „U nás je jedna žena, padl jí muž na Italsku, musí choditi do továrny, nemůže se starati o dobytek, chce ji prodati. Na otázku, jak se jmenuje, řekl vše. Domáci plni radosti, že bude možno zakoupiti nyní tak vzácný dobytek, dali hochovi jísti a pak obdarovavše ho ještě jinými potravinami, šli s ním do osady, z níž přišel a která byla dobré dvě hodiny vzdálená. Šli. Poblízkou osady byl les. Hoch se nějak vymluvil, zašel do lesa a zmizel. Když pak přišli k oné ženě, našli ji sice, ale sdělila, že sama by ráda kozu a jiný dobytek zakoupila. Vše, co hoch řekl, byla lež; dělal si tedy z cizích lidí, kteří mu prokazali dobrodiní, blázný a zavedl je nadarmo takový kus cesty.“

Ano, časy se mění. Docela jinak bylo ve středověku. Četl jsem v jednom starém spisu následující událost: V klášteře Ramsey byli na vychování hoši a mezi nimi několik synů okolní, bohaté šlechty. Jednoho odpoledne měli volnou chvíli, hráli si na dvoře. Vylezli na věž, kam byly

právě dodány nové zvony. Hoši zvolnili, ale protože neuměli, zvony pokazili; pukly. Ale hned si uvědomili co učinili; běželi kopatovi kláštera, padali před ním na kolena a se sepjatýma rukama prosili: „Milosti! Račte nám odpustiti, prosíme snažně, ne- račte něco oznamovati našim rodičům; až dorosteme, vše vašemu klášteru vynahradíme desateronásobně.“ Moudrý opat učinil podle jejich žádosti a v kronice onoho kláštera se vypravuje, že hoši, jak dorostli a stali se pány svých statků, ne desatero, ale stonásobně vše klášteru vynahradili. Ejhle, tak jednala mládež ve středověku! Přiznali se, co zlého učinili, neutekli, jak se jinde dělává a nesvedli vše na druhé.

Když byl Jan malé dítě, ptali se zvědavé lidé: „Čím medle bude toto dítě?“ (Luk. 1, 66.) Dítě bude tím, co z něho udělá výchova, buďž tedy, pokud možno nejlepší, nejsvědomitější a pak dočkáte se všichni na své mládeži radosti. Přičiňte se, jichž povinností jest, starati se o mládež, aby z ní byl dobrý strom a pak přinese ovoce dobré. Svátý Bonaventura napomínal vychovatele: „Mějte lásku k dětem, buďte k nim laskaví, považujte je za své vlastní, ukazujte jim útloucit matčin a přísnost otcovu.“

Jako Jan, milujme i my pravou láskou svého bližního. Jan byl „hlasem volajícího na poušti,“ (Is. 40, 3) kdo uvěřili, pokřtíl je. Byl laskavý k poslům, které vyslali k němu fariseové a zákonníci, aby se ptali Jana: „Ty, kdo jsi?“ (Jan 1, 22.) Ano, dříve bývala pravá láska k bližnímu všeobecně rozšířenou, čehož, bohužel, o nynější, o naší době tvrditi nemůžeme.

Zesnulý oblíbený německý spisovatel, farář Jindřich Hansjakob, vypravuje ze svých pamětí ze čtyřicátých let minulého století: Z města Frýburgu vycházelo v době, kdy se na venkově klidila zeměčata, každodenně ráno mnoho chudých dětí. Nesli v ruce koš anebo pytel. Šli ven do polí a kde lidé vykopávali brambory, poklekli v brázdě, pomodlili se Otčenáš a venkované dali každému dvě anebo

tři brambory. V nynější válečné době, sotva by se kdo našel, kdo by byl podobně dobročinný k chudině. Naopak, ani místním chudým zatvzeli nepomáhají a chudí jsou nuceni chodit anebo jezdit daleko od měst někde do hor, aby si mohli nakoupiti k živobytí nejnutnějších potřeb. Pravá láska k bližnímu jakoby se byla odstěhovala z našich dědin a osad.

Jaký vzácný příklad pravé, protožádné lásky k bližnímu podávají nám v našich dobách všechny Milosrdné sestry, hlavně ve větších městech. Kdosi nazval je případně mučennicemi 20. století. Znatel poměrů píše, že mnohých bývá zneužito, hlavně které se věnují soukromému ošetřování, k pracím, k nimž by nebyly povinny. Těž prý nemají mnohé představené v klášteře pravého pochopení pro tyto oběti lásky k bližnímu a oduševlosti a nechtějí o jejich zdraví Vždyť jsou prý příklady, že mnohá Milosrdná sestra mívá hličku každou druhou noc; neměla by tu ani platiti výmluva na nedostatek sil a mělo by se jich šetřiti.

Proč jenom zapomínáme často na tak důležitou ctnost, jakou jest láska k bližnímu? Svátý Augustin pobízí k ní následujícími slovy: „Taž se sama sebe, jaké pokroky jsi učinil v lásce k bližnímu a podle toho, jakou odpověď dá tobě tvé nitro, můžš určit, jak blízko jsi došel k nebi.“ Protož jest tato ctnost tak důležitá, praví učitel církevní svatý Řehoř Velký: „Jest lastné jenom jedno jediné přikázání, totiž přikázání lásky. neboť všechny ostatní jsou v něm obsaženy.“

O svatém Františku z Assisi čteme, že jeho srdce plálo tak velikou láskou k bližnímu, že i když uviděl červa na cestě, odstranil ho, aby ho nikdo nezašlápl. Jistý starý církevní spisovatel vypravuje o opatovi Janovi, který trávil v klášteře plných osmdesát let: srdce jeho plálo tak velikou láskou k bližnímu, že ji rozšířil i na nerozumná zvířata, k nimž byl milosrdný. Každý den ráno obcházel všechny dvory klášterní a krmil psy. Potom šel k rybníkům a krmil vodní ptactvo,

doma pak sypal na střechy zrní, aby s ptactvo nebeské mohlo nasytiti.

Kéž bychom si všichni oblíbil pravou lásku k bližnímu a varovali se všeho, co by jí odporovalo. V městě italském v Paduy žili v jedné vznešené rodině, z níž poslo i několik světců a dva bratři, kteří se navzájem zavraždili a to nikoliv z nějaké zloby, nýbrž pouze následkem nepatrného žertu. Jednoho večera procházeli se spolu na prostranném dvoře paláce, v němž s rodičemi bydlili. Na nebi svítilo velmi mnoho hvězdíček, neboť byla krásná, jasná letní noc. Tu pravil žertem starší z bratří: „Kéž bych měl tolik kusů dobytka, jako svítí nad našimi hlavami hvězdíček.“ Druhý mladší bratr si však přál, aby měl, tak rozsáhlé statky, jako zří širokou oblohu nebeskou. Na otázku mladšího, kde by starší bratr tato svá nesčetná stáda chtěl pásiti, odvětil rozjařen: „Na tvých pozemcích.“ „A neprosil bys mne ani o dovolení?“ „Ba že ne,“ zněla odpověď. Aniž promluvili spolu dal jeho slova, sáhli oba po meči, zápolili, až se tak zapomněli, že se oba vespolek zavraždili. Ano, tak daleko může to dojíti, když člověk zapomene na léku k bližnímu.

Proč mají jenom mnozí srdce tolik zatvzelené ke svým spolubližním? — Mnozí podobají se bratrovrahu Kainovi. Když zavraždil svého bratra Abela, řekl k němu Hospodin: „Kde jest Abel, bratr tvůj?“ Načež Kain odpověděl: „Nevím, zdalíž jsem já strážcem bratra svého?“ (I. Moj. 4, 9.) Podobně se vymlouvají mnozí z nás, že jim nic není po druhých, že se chtějí starati pouze sami o sebe. Někteří lidé jsou tak bezcitní, že jednájí, jako kdysi starozákonní prorok Jonáš. Hospodin poslal ho do města Ninive, aby kázal: „Ještě čtyřicet dní a Ninive bude vyvráceno.“ Ninivetští činili však pokání a Bůh se smiloval nad městem, z čehož se netěšil Jonáš, který by byl raději viděl, aby město zahynulo. Ale Bůh chtěl ho poučiti. Jonáš vyšel ven z města, vyšel na návrší a udělal tu sobě besídku z proutí a seděl tak ve stínu. Čtěl čekati, až co se stane s městem?

Bůh nechal růsti břečtan, který rychle vyrástl nad hlavu Jonášovu, takže byl stín nad ním a chránil ho, aby nebyl obtížen, z čehož se radoval Jonáš. Ale Bůh poslal červa a ten rozežral břečtan, takže uschl. Udeřilo pak slunce na hlavu Jonášovu a bylo mu horko. Reptal, ařikal a přál si umřít. Hněval se pro břečtan, že zhytnul. Tu pravil k němu Hospodin: „Ty máš žalost nad břečtanem, o němž jsi nepracoval, aniž jsi učinil, aby vzrostl, za jednu noc povetal, za jednu noc zhytnul a já bych neměl odpustit Ninive, velikému městu, v němž jest více než sto a dvacet tisíc lidí?“ (Jonáš 4, 5—11.)

Jak mnozí podobají se Jonášovi! Rmoutí se, když se jim přihdila nějaká nepatrná ztráta, nepatrná nehoda ale byli postižen bližní, nijak mu nepomáhají, jeho neštěstí jimi nijak nehne, jsou k němu zatvrdělého srdce.

3. Ať se ti daří dobře, ať zle, nikdy nezapomínej na Boha, na modlitbu a žij, jak hlásal svatý Jan: „Každé údolí budiž vyplněno a každá hora a každý pahorek budiž ponížen a místa křivá buďtež přímými a místa drsná rovnými.“ (Luk. 3, 5.) Jednou byli dva chudáci na žebrotě. Ráno dostali něco k jídlu a šli dále svou cestou. O poledne žebřali ve stavení o samotě. Všude bylo mnoho strachu a selka, která jim dala chléb, varovala je, aby nezboudili. Ale bez strachu šli dále, až se stmívalo a docela setmělo. Statečně kráčeli, ale najednou

pozorovali, že něco pod nimi praská a citili, že jim teče do botů voda. Šli dále, ale rachotu přibývalo, vody bylo též více, někde až po kolena. Začali se hlasitě modlit a pilně se dívali, zda někde neuvidí světla. Modlitce se, kráčeli dále, až konečně uviděli světlo, pak druhé a třetí a dalších celou řadu. Došli do vsady, v níž téhož dne spali. Poblízkou bylo jezero, chodili po něm stále dokola, až konečně je přešli na příč. Ejhle, modlitba je sílila a zachránila.

Dokud byl svatý Jan Křtitel malým dítětem, měli o něho starost rodiče i známí a ptali se mezi sebou: „kým asi bude toto dítě?“ Podobnou starostlivost mějtež i za našich dnů o našich dorostlých přátelích lidstva a ze všech sil se přičiňte, aby se dostalo mládeži dobré a řádné výchovy. Též jest nám sv. Jan Křtitel vzorem pravé lásky k bližnímu. Uživme i my všichni každé chvíle, kterou nám dopřává Bůh zde na světě k blahu své nesmutelé duše. Dobře napomíná jistý spisovatel, řka: „O, jak rychle uplyne náš život. Včera byl jsi dítětem, dnes jsi mladíkem a ještě dnes budeš mužem, zítra jsi starcem a pozítří neví svět již o tobě a přechází přes tebe dále k domnímu pořádku.“ Nikdy nezapomínejme při všech svých stavovských starostech, že krátký jest život náš, jak čteme v Písmě: „pracuj, jest, která se na krátko ukazuje a potom mizí.“ (Jak. 4, 15.).

000000

P. V. Kubín.

Zdravas Maria.

Ticho je kolem. V dále pták zpívá,
u nohou kvěť svěř květ,
na rty se dere píseň mi tklivá,
na ni tak těžko zapomeť.

Píseň tu sladkou láska mi dala,
láska, již nezná klamný svět,
láska, jež v eden duši mou zvala.
křídla jí dala, srdci vznět.

Snad již se ptáte, přátele zlatí,
jaká to píseň lásky je,
pějte ji často, štěstí Vám vrátí,
Zdravas, zní, zdravas Maria!

Baunard.

Stáří čili životem vzhůru.

Chvilé smutku. — Útěcha.

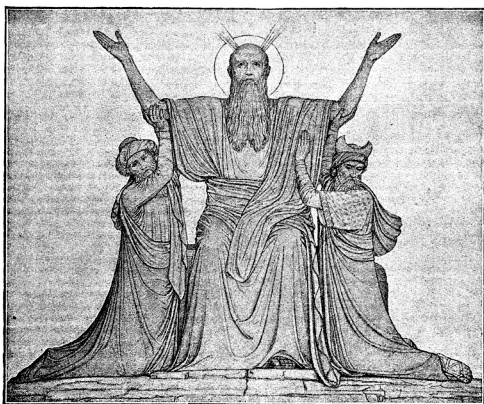
(Číst dalsí.)

Poslední léta života jsou léta smutku; je to cesta vroubená hroby.

Naši otcové, naše matky odešli první. Jejich odchodem počalo pro nás stáří. Člověk není již mlád od chvíle, kdy není doma už nikoho, kdo by mu ještě řekl: Mé dítě!

Potom řadí se rov na rov. Jsou to manželé, kteří si dávají navždy s Bo-

Nuže, necht' slzí, kteří pozůstali. Plačtež, synové a dcery, vdovci a vdovy, bratři a sestry! Plačtež, světci a světky, vzpomínající na slzy Ježíšovy nad Lazarem! Tyto Boží slzy oprávnily naše slzy. Posvátné jsou slzy Augustina nad Monikou, Ambrože nad Satyrem, Řehoře nad Basiliem, Césarem a Gorgonií, Jarolima nad Nepo-

Mojžíš se modlí za bojující lid israelský, podepírán
Aronem a Hurem.

Vůlcecká škola Beuronská.

hem. „Ach,“ zvolal jeden z nich, „kterak pustit bez zoufalství ruku, již jsme pokrývali polibky a již bychom rádi na věky podrželi na svém srdci!“

Jsou to bratři a sestry, kteří bývají si vyrváni z náručí. A vuls a sunt viscera mea, kus mého srdce bylo mi urváno, volal sv. Bernard, oplakávaje smrt svého bratra. A vrchol zármutku, děti vydechující naposled před očima svých rodičů!

tiem: „Můj Nepotius, i také tvůj, Heliodore; náš, nebo lépe řečeno Kristův a tím více pak náš. Opustil nás tedy, nás starce, zanechávaje dýku své smrti v našem srdci!“

Než třeba, abychom opět počali žít: bude to zlý život, leč nutno žít. Kdo nás tomu naučí? Kdo nám pomůže? Kdo přispěje? Evangelium vypravuje, že když Maria plačící Lazara uslyšela hlas sestrin, že Mistr se blíží, opustila místo, kde plakala. Kdo nás

pozvedue z našeho zármutku, z našich slz? Kdo nám přinese útěchu snadněji? O této útěše, ať lidské, ať božské, chtěl bych dnes, bratře, s tebou pohovořiti.

Před věkem křesťanským ptávali se veleduchové sklíčení smutkem filosofie, prosíce o radu. Četli jsme za studií list Sulpiciův svědčící Ciceronovi. Veliký ten muž oplakával zbožňovanou dceru. Ani sláva, ni konsuláty, ni láska Říma nedovedla jej utěšiti nad Tullii. Sulpicius mu odpovídá dojmem, jakého nabyl na svých cestách: „Když jsem se plavil kol břehů Řecka a když zrak můj bloudil mezi Eginou a Megarem po ssutinách dvaceti měst druhdy kvetoucích, dnes pak beze jmen ve prachu ležících, pomyslíl jsem u sebe: „Mám-liž se diviti, že léta, jež vyvrátila tolik slavných budov, i naše křehké schránky obrátí v ssutiny?“ To byl tedy jediný balsám, který nalezla výmluvná filosofie na úlevu nezléčitelného bolu! Zdaž byl tím utěšen krasoduch, jakýmž byl Cicero? Nevím. Ale což otec, otec?

A tu přichází sv. Pavel, který rovněž navštívil Řecko a Itálii. Nepřináší jako jeho vrstevník Seneka trpícím bolné útěchy „Listů Martii“ nebo „Útěchy napsané Helvii“. Soluňským, kterým byl právě zvěstoval evangelium, píše tyto věty vznešené, určité jistoty, jež třeba tu uvéstí úplně: (I. Soluň. 4, 12.—17.) Nechei, bratři, abyste nevěděli, co se tkne drahých vašich zesnulých, že vám netřeba truchliti, jakož činí druzí, kteří nemají naděje, sicut et ceteri, qui spem non habent. Neboť umřel-li, jakož věříme, Ježíš, bratr náš a byl-li vzkříšen, učiní Bůh podobně se všemi, kteříž v Ježíši umřeli a zavolá je rovněž ku sjednocení s ním, aby s ním žili na věky. Utěšte se tedy, vy otcové, matky, bratři, sestry, snoubenci, přátelé; netrudtež se pro ty, kteří spí pod zemí, ne co tristestimini de dormientibus, oni povstanou. Netazte se již, co se s nimi stalo. Totéž, co s Ježíšem samým, neboť byli povoláni, aby šli za ním. I vaše smrtelná těla kdys dostihnou svých duší nesmrtelných,

quia nos qui vivimus, qui relinquimus, simul rapiemur cum illis, et sic semper cum Domino erimus, i my dosud žijící, tu zanechání budeme i s nimi uchvázeni vzhůru a tak vždy s Pánem budeme.

Vždy s Bohem a vždy s nimi! V těch rádcích je řečeno vše, je to liština naší naděje. Přál bych si ji zřítí napsánu v čele každé závěti, vrytu na každý náhrobek, vloženu do každé rakve.

A zatím, hle: Svět proslulých veleduchů zamítl útěchu božskou. V Athenách byl Pavel posmíván od mudrců Arcopagu sotva se zmínil o otázce „těla vzkříšení“. „Dosti. O tom tě poslechneme podruhé.“ V Cesarei Palestinské v síni Festově, před králem Agrippou, zastavuje ho president při prvním slovu. Jež o věci té proměsl, křiče hlasem velikým a jednáje s ním jako s bláznem: Insanis Paul e, poblázněný Pavle, knihy ti spletly hlavul Ale všichni ti velmoži byli šťastni. Naopak ti, kdož přijímají a přijmou slovo s výše nebeské, synové útěchy, toť budou nešťastníci. zarmoucení, otroci. vdov, sirotci, starci, všichni, kdož pláče, jimž Ježíš slíbil, že potěšení budou.

Tak tomu bylo již od prvního věku křesťanského. Byliť lidé, kteří marně hledali útěchu u filosofů a básníků nicoty a zapomění. Když byli uložili popel svých mrtvých do krásných mramorových náhrobků, nebo když byli sebrali a srovnali pozůstatky jejich do popelnic v tak řečených kolumbariích, vryli do kamene jména slavná, honosné nápisy, tituly, pochvaly a žaly. Často lze tam spatřiti symbolickou podobu srdce, z něhož se dere vzdech, plamen — toč dechnutí poslední. Navštívil kdo příkladně v Arles nejstarší hroby římské, které vroubí pochmurné a tolik podmanivé stromořadí starého tamního hřbitova zvaného Aliscamps? A v Římě četné náhrobky podle silnice Appiovy? Každý nápis vyvolává vzpomínku na někoho nebo na něco z uprchlé minulosti. Nic nepřipomíná nějakého života dalšího ani nevyvolává myšlenky na

další budoucnost: tito zesnulé, toť dav oněch, kteří se z naděje vyhloubili — sic ut et aeteri, qui l s p e m n o n h a b e n t.

Několik mil odtud vyhloubeny jsou katakomby. Ti, kdož do nich sestupovali nesouce své mrtvé, nečetli Ciceronových Tuskulan ani Mravoučných spisů Senekových, Plutarchových nebo Myšlenek císaře Marka Aurelia. Ale četli evangelium a listy sv. Pavla, v nichž poučoval předky jejich, že přítomný život pozemský, které svěfovali zemi, povstane a proměněno bude v tělo duchové a nesmrtelné. Tuto naději plnou nesmrtelnosti vyjadřovali znaky života obnoveného, palmou, fénixem atd., což tvořilo výmluvné malby tam, kde duše a myšlenka doplňovala, čeho se

nedostávalo na umění. Na tyto stěny nebo do kamene kryjícího vyhloubeniny (loculi, psali své „S Bohem“, „Na shledanou“, kteréž nápisy osvětlují temná ta místa jsem nebeským. Četli jste na hřbitově sv. Kalixta tento trojí nápis, jenž budí tolik myšlenek? Cituji z paměti a přibližně: Sofronia mea, VIVAS in Deo! Má Sofronie, žij v Bohu, toť první rozloučení, přání. Druhé jinde zní: Sofronia mea, Sofronia dulcis, VIVES in Deo! Sofronie moje, Sofronie sladká, žít budeš v Bohu — toť naděje. A konečně poslední maličko dále: Sofronia bona, Sofronia mea, VIVIS in Deo! Sofronie dobrá, Sofronie moje, žiješ v Bohu — toť jistota a výkřik štěstí!

(P. d.)

○○○○○○

Obrázky z katolických misí

Podává Maxmilian Weinberger.

Vánoce v poli.

Svatá noc! V bledém světle měsíce leží mohutný zámek, ve kterém jsme ubytováni. Stromy v zámeckém parku ohýbají se pod tíží sněhu. Vzduch je studený, ale čistý. Jsou dvě hodiny s půlnoci. Chodím před branou zámekovou ve sněhu vzhůru a dolů. Čekám na svého přítele poručíka. Domluvili jsme se, že půjeme do osady kam měl přijetí polní kněz. na jitřní. Ale pan poručík nechal dlouho na sebe čekat: konečně slyšet přidušené kroky, sníh skřípá a očekávané je tu. „Radosiné vánoce!“ přejeme si navzájem a polavše si ruce na přivítanou, dáváme se na cestu. Naproti v rusínské vesnici bude časně z rána sloužena jitřní mše sv. To byl náš cíl. Domluvili jsme se, že se tam společně převezeme na člunu. Mezi zámekem totiž a zmíněnou vesnicí protírá se velké jezero.

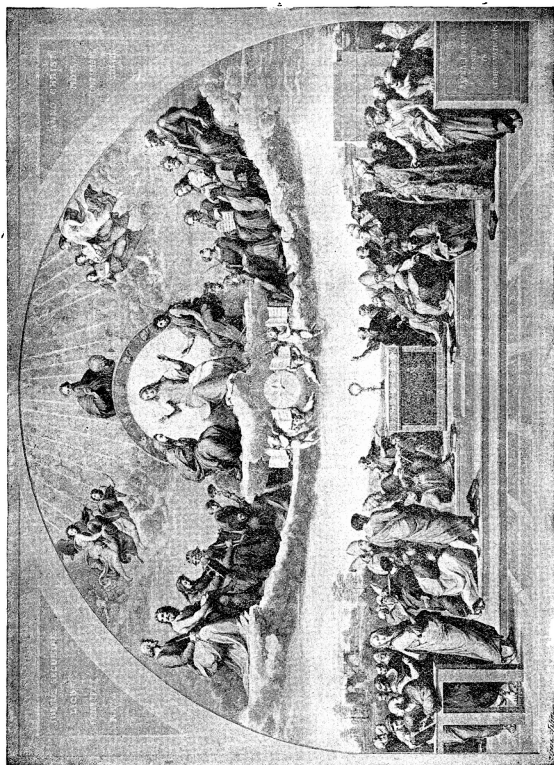
Mlčky kráčíme po zasněžené lesní stezce ke břehu. V čí prsou nevzbudila by svatá noc vzpomínky na vlast

a dětství! Podivno, nešelestí borovice Volynie tutéž píseň, jako jedle našeho lesa doma, kterým jsme kdysi kráčivali na jitřní? Nezmocňuje se nás tatáž slavnostní a radostná nálada, jako tehdy? Avšak, jaký to rozdíl! Tehdy byli jsme dětmi a vedl nás otec, nyní jsme vojáky v nepřátelské zemí!

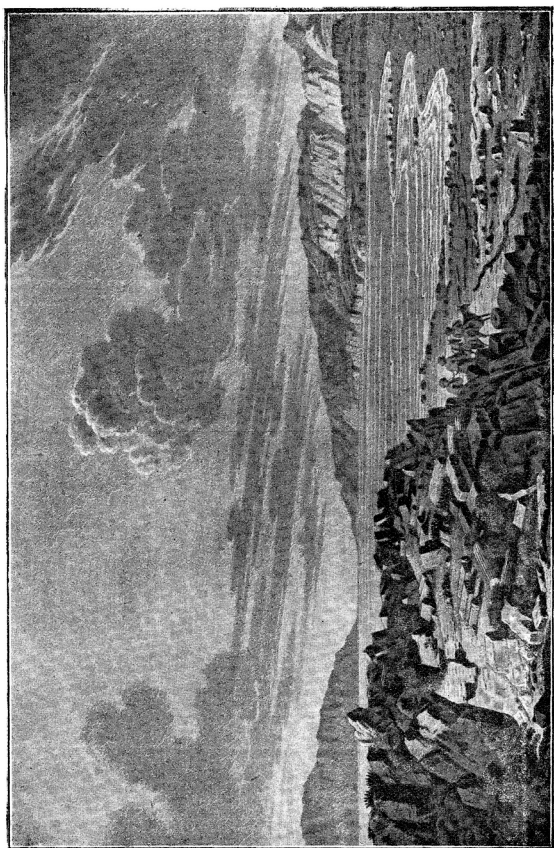
Přišli jsme k jezeru; u břehu kolíbá se člun. Vstoupili jsme do něho, uvolnili řetěz a chopili se vesla. Pomalu, velmi pomalu plujeme ku předu. Zdá se, jakobychem si netroufali rušiti hluboké ticho, něžný kůd, jež nad vodou a zasněženými poli se prostírají. Tekutému stříbru podobna lesknou se vodní hladina, pod bílou příkrývkou odpočívají břehy, mlčky dřímají zasmušilé lesy a shora osvětluje nás típící se obloha. Všecko tak bílé, tak čisté, tak klidné, tak opravdu vánoční!

„Ostatně, víš jistotně, kde budou služby Boží?“ přerušuje mlčení můj společník. — „Jistotně ne,“ odpověděl jsem, „jak se pravilo, na

Oslava Nejvyšší Svátosti oltární.

Mrtvé moře ve Svaté zemi

mlatě nebo ve stodole některého statku v dědině! — „Pak si musíme přispíšiti; měsíc brzy zajde a potomě cesty nenalezneme.“

Napnuli jsme všechny síly a asi za hodinu dorazili jsme ke břehu. Zatím však setmělo se tak, že jsme jakžtakž podle vozových kolejí rozoznali cestu podél břehu do osady vedoucí. Pustili jsme se po ní; sotva jsme však urazili asi padesát kroků, ztratili jsme ji zase a brodili jsme se sněhem nazdařbůh. Nikde žádných kolejí, žádné stopy, jen sníh. Tápali jsme v něm až po kotníky. Ukázalo se jakési stavení. Jdeme k němu, přeskóčíme plot a již jsme po kolena ve sněhu. Je to patrně jáma na smetí. Pomáháme si z ní navzájem a sotva jsme nahoře, zasvitne několik kroků od nás světlo. Je to tlupa vojáků, kteří se rovněž na služby Boží ubírají. Jeden z nich nese lucernu. Připojíme se k nim a ježto polohu dědiny znají, jsme brzy u cíle.

Před stodolou, která jest dnes „náhražkou“ kaple, stojí jiné tlupy vojáků, do nepoznání zakuklených. Mnozí mají lucernu. Před vchodem stojí bryčka, do níž jsou zapraženi dva rusínští koni: je to povoz polního kněze.

Zacinkaly v dáli rolničky a za chvíli přijíždějí saně. Dva důstojníci vystupují z nich a vstupují do stodoly. Také my a všichni ostatní. Chudíček je dům Boží. Stěny z proutěného pletiva až do zvyší muže dvojnásobné a prostora mezi stěnami vyplněna smetím. Aspoň nepropouští zimu a udržují uvnitř teplo. Střecha je z otýpek z rákosí. „Jeskvně betlemská“, šeptá mi můj společník. Avšak i tento bídný chlív má dnes roucho vánoční, skrovnou okrasu. Uvnitř je pološero. Přitlumená záře vychází od vánočního stromku, jehož svíčky voják právě rozsvěcuje. Před stromkem stojí oltář a na něm hoří dvě svíce. Nedaleko odtud seděl duchovní na obrácené bedně, na které byla namalovaná slova: „Opatrně zacházeti!“ Před duchovním klečel na kolenou zpovídající se voják; jiní čekali ně-

kolik kroků odtud. Pokud světlo stáčilo, bylo viděti na stěnách jedlové větvičky, které tam pestrým papírem aneb fábory ovinuty byly připraveny. Zahalení ve své pláště a kožichy, stáli tu vojáci, v předu důstojníci, malebný to obraz. Docela v zadu stála rodina Ukrajince, jemuž statek náležel a dívala se zvědavě na bohoslužbu cizinců. V takových chalupách, před takovými zdivočelými postavami, jako tito válečníci, kázali kdysi apoštolé slovanští jich předkům. Tak to líčí dnes ještě jejich staré písně.

Kněz se oblekl v bohoslužebná roucha a mše sv. začala. Dalí jsme se do zpěvu. „Tichá noc, svatá noc,“ ozývalo se stodolou. Hlasy zněly drsné, místy i falešné, ale co na tom? Drsný zpěv posvěcovalo vnitřní pohnutí a nadšení. Každý z nás byl si toho vědom, že jsou Vánoce a slavnostní nálada ovládala všechny. Po mši sv. následovalo kázání. Bylo krátké a musilo býti krátké, neboť polního kněze čekala toho dne ještě tuhá práce. Obsah kázání byl: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem. Vánoce jsou slavností pokoje a míru, přes to, že duní děla a řinčí zbraně. Aby přestal válečný ryk, není v naší moci. To může způsobiti jedině Bůh, jenž kroky světských vládců může přivést na cestu míru. Avšak mír vnitřní, mír mezi sebou můžeme dáti sobě sami. Druh druhu pomáhati, vespolek se snášeti, vespolek si odpouštěti, to jsou základy tohoto vnitřního míru. Tento mír prohloubiti a upevniti, je v naší moci a slavnost vánoční podává nám k tomu vhodnou příležitost.“

Takový byl asi obsah krátké promluvy. Posvátný úkon byl u konce. Vystoupil jsem ze stodoly, ale byl jsem nucen přimhouřiti oči. Všecko se lesklo a třpytilo. V planenné záři vynořilo se na východě slunce a svět sněhem přikrytý jásal mu vstříc. „Ex oriente lux, z východu světlo!“ Vyslovili jsme to slovo oba jako z jedné úst a ono se na oboje hodilo: na obraz před našima zraky a na slavnost, kterou jsme právě slavili. A dnes, po roce, hodí se zase, neboť zdá se, že

od východu zazářily první paprsky světového míru rozvaděným — národům.

Povodeň a hladomor v severní Číně.

V předlidské Číně, která i ve šťastných letech spousty svého obyvatelstva sotva může uživit, dostává se hlad a mor s děsnou pravidelností. Příčiny jsou dvojího druhu: málo deště a příliš mnoho deště, sucho a povodeň. Nejposlednější však příčina leží v povážlivém nedostatku lesů následkem dřívějšího špatného hospodářství. Jest-liže obě příčiny následují brzy po sobě, vyrůstá bída do nekonečna. To se stalo v minulém roce v severní Číně.

4 * Dlouho trávající sucho v prvních měsících zničilo naději na žně zimního osení v červnu. „Od listopadu r. 1916“ — píše misijní biskup Henninghaus v listě ze dne 25. května r. 1917 z jižního Šantungu — „nespadl žádný dešť. Pšenice větším dílem uschla. Letní osení nelze zašít a tak není ani naděje na žně podzimní. Lid volá ke svým bohům. Lomozí průvody táhnou ulicemi, ohlašují bubnování má olověným nebem otrásti. Nadarmo. Obyvatelstvo asi 100 milionů s hrůzou očekává blízké se hladomorem.“

A jako u Šantungu a sousedních krajinách, tak bylo i v Mongolsku a Mandžursku; ne tak smutně měly se věci v Kiangnanu.

Najednou v červenci jakoby se byla otevřela všechna zřídla nebes. Ve východním Mongolsku — tak vypravuje jistý misionář — dostavil se dešť toužebně očekávaný. Ale radost byla krátká; brzy se proměnila v zoufalství. Nastala průtrž mračen, spustil se liják a trval 41 hodin bez přestávky. Po krátké přestávce dalších 30 hodin. Horské potoky vylévaly spousty vody do údolí, řeky zaplavily pole, domy se bořily, stromy a lidské příbytky řítily se do vody. Rozběsněný proud odnášel úrodnou prst s klíčovím jarním osením dlouhou cestou do moře. Tak strašná byla moc živelní, že byl celý jeden hřbitov i s rakvami odplaven. Za to vynášela voda na povrch jiné

mrtvol, oběti to strašného neštěstí. Ještě osudnější byla spousta v zemi jménem Čeli. Je to země bohatá a hustě obydlená. Hluboké bahnitě jezero přikrylo nivy a zničilo mladé osení. Na vyšších polohách rozbilo vše děsné krupobití. Jak se zdá, zachvátila povodeň celé ouvodí řeky Hoangho. Tato potměšilá řeka, zvaná „řekou žlutou“ má ode dávna zlou pověst ničitele úrody zemské. Železná dráha z Pekingu do Hankou byla na šesti stech místech poškozena. Voda stála v údolích celé týdny.

Jeden jediný neprozřetelný skutek měl pohromu ještě větší v zápětí. Obyvatelé jednoho města na jižním břehu, prolomili, aby se sami před povodní zachránili, hráz na břehu severním. Proud vyrazil otvorem, vnikl do císařského kanálu a zaplavil celé území až k městu Tientsinu. V rozloze více než 460 kilometrů proudilo nepokojné bahnitě moře. Patnácte území s obyvatelstvem jednoho milionu, bylo vrženo do nezměrného neštěstí. Celé dědiny a celé čtvrti velkých měst jsou odplaveny, žně smrti je nesmírná. Větší část Tientsinu, jmenovitě evropská čtvrt, byly pod vodou. V několik málo hodinách musilo více než 30.000 rodin své příbytky vyklidit. Byla dlouho obava, že si Hoangho zvolí nové řečiště a nové ústí u Tientsinu.

Není ještě známo, jakou škodu utrpěly katolické misie. Na štěstí nalézají se více v krajinách hornatějších a jest pravděpodobno, že tam povodeň nebyla tak hrozná, jako na rovinách. Nicméně bude i tam bída veliká a tisíce křesťanů bude nuceno se vystěhovati. Mnoho jiných tisíců zahubí hladomor a nakažlivé nemoci. A toto neštěstí dostavilo se právě v čas války, kdy misie nemohou na ten čas očekávati žádné pomoci z Evropy!

Na návštěvě u Indiánů.

Poslušen rozkazu biskupova — vypravuje mladý misionář P. Morazí. v Kanadě v Severní Americe — abych navštívil indiánské ležení, dva dny cesty od naší stanice sv. Josefa vzdá-

lené, vydal jsem se s bratrem Lame na cestu. Tato nás vedla přes zamrzlé Velké jezero otročí. Pochod děl se dosti hladce, až na to, že mně nohy, takové dlouhé chůzi nezvyklé, hodně bolely. První den vykračoval jsem ještě statně, druhý však musil jsem častěji použití našich saní. Dne 5. ledna večer došli jsme ležení. Zastihli jsme tam velký počet divochů, kteří nás již očekávali. Po obvyklém stisknutí rukou zavedl nás pohlavár do svého obydlí, velkého to srubu, kde pro četnou rodinu je dosti místa. Čtrnácte dní žil jsem zde jako divoch mezi divochy. Všichni hleděli mi zdejší život učiniti pokud možno příjemným.

Hned z rána po mém příchodu dali se divoši do práce, aby zbudovali nějakou kapli a pro mne upravili lůžko. Ženy umývaly a čistily prostor pro kapli určený a místo kartáčem a pometlem, drhlý a cidily začerněné prkenné stěny hrubým, drsným mechem, aby jim aspoň poněkud dodaly přívětivějšího vzezření, což se jim jakžtakž podařilo.

Muži zase sebrali veškeren svůj um dohromady, aby dílem oltář, dílem pro mne lůžko postavili. Oltář byl obstojný, ale ohledně lužka byli méně šťastní. Byl to pravý skřípec a za několik hodin mne všecko tak bolelo, že na spánek nebylo pomýšlení. Ovšem, ponenáhlu zvykne člověk na všechno.

Nejkrásnějším kusem stavitelského umění byl oltář: čtyry do země zaražené kolky a čtyry desky. Může být něco jednoduššího? Nieméně podařilo se tyto nedostatky zastříti všeli-

jakými látkami a ozdobami, kde jaký svatý obrázek byl nalezen, kde jaký tábor atd., všechno se hodilo za okrasu. Čím byla věc starší, tím vzácnější. Byla to skvostná podívaná na starého pohlavára, jak prohledával vše, skříně, bedny, sukno a šaty své „staré“ přehazoval, aby něco vhodného našel. Spojenými silami byl konečně oltář zbudován. Sloužil jsem pak u něho každý den mši sv., obklopen těmito dobrými, srdečnými dítkami pustiny, jichžto s upřímnou zbožností své písně zpívali. Blahý pocit zmocnil se mne, když jsem slyšel jejich zpěv, který vycházel opravdu ze srdce a když sem viděl, jak čteně a s jakou zbožností ke stolu Páně přistupovali. Bezděky napadla mi slova Páně: „Takové víry nenalezl jsem v Israeli.“

Po snídani následovalo mluvnické cvičení v nářečí tohoto indiánského kmene. Starý pohlavár byl učitelem, já žákem. Vypptával jsem se na jména všech předmětů, které mi padly do očí. Bohužel, musil stařec často učiniti přestávku, ježto, jak pravil, trpěl, srdečními záchvaty. Podezřívával jsem ho, že srdce omylem zaměňuje za žaludek, neboť v noci přistihl jsem ho, jak si na mase a čaji pochutnával. Možná však, že to přece bylo srdce, neboť brzy po mém návratu došla zpráva, že zemřel.

Když jsem byl v ležení divochů dva týdny a je ve víře utvrdil, nastoupil jsem zpáteční cestu na stanici svatého Josefa, kamž jsem, všecek šťasten nad svými prvními apoštolskými úspěchy, ve dvou dnech dorazil.

o o o o o

P. V. Kubín.

Mariánským písním.

Písně mariánské, písně Matky svaté,
což vy srdce lidské těšit, hojit znáte.

Těšit, hojit znáte, když se v duši stmívá,
ve vás v utrpení útěcha se skrývá.

Nad kolébkou sladce slova vaše zvoní,
ba i ten je zpívá, co se k hrobu kloní.

Písně mariánské s vámi blaze mi je,
jistě ozvěnou jste rajske melodie.

Z rozjímání sv. Ambrože.

Podává Fr. Janovský.

(Část druhá).

Před Pilátem.

Pán obžalován.

Mlčí.

Mlčí, jelikož nepotřebuje se obhajovati. Čeho se měl báti, kdyžž setoužil po mém zachránění?

Spasitel světa vydal svou vlastní pásu, aby zjednal spásu pro všechny.

Pilát umyl si ruce. Avšak svého zločinu nemohl smýti. Jakožto soudce neměl ustoupiti zavinisti a hrzbám.

*

Kříž.

Tajemstvím kříže Kristova dobře rozuměti, jest korunou naší víry.

Na světě jest mnoho křížů, mnoho utrpení, ta mi však nepřinesla užitku; jenom kříž Kristův může pomoci, v pravdě pomoci.

Nikoliv, nemůžeme si přát, nemůžeme chtíti, aby někdo s námi šel potupu kříže Kristova.

Vždyť právě potupou kříže smazán náš hřích, smazána naše hanba.

O, těch tajemných, božských, milostivých účinků kříže Kristova, raněmž visí bída a slabost, kde však ctnost a síla zůstávají nespoutány, naše hříchy a zločiny přibýty, vítězná korist, vítězné znamení vztyčeno!

Dřevo kříže jest jako led, jež nám přináší spásu, nikoliv trest, bezpečný průvod a šťastné přeplavení.

Není jiné spásy, leč s tímto průvodem dospěti přístavu věčné spásy.

V síle tohoto kříže toužím po smrti a nečtím jí; pchám její mukou, neznám bázně před ní, neznám úzkosti.

Jak budeme jednou proněření úctami Kristovu nebeské slavy potupa ke cti.

Komu jest kříž Kristův pchešením, tenť jakoby byl Židem a nesynelem církve.

A kdo se kříži Kristovu posmívá, tenť jakoby byl pcheřen.

Syn církve vidí v kříži svou vítězství, svou čest. Hlasí a rád vy-

znává kříž slavného Krista.

Vezměte kříž Kristův do svých rukou.

Ve svých dílcích pozdvihujte jej. Po úzkostech této země šlapajte nehamra.

Tak se zbírejte tímto světem.

*

Pán Ježíš nese kříž.

Již spočívá kříž na ramenou Páně, jeho vítězné znamení.

Buďsi že Šimon pomáhá kříž nésti, buďsi že Kristus sám jej nese, vždycky nese Kristus kříž v nás lidech a my lidé neseme jej v něm.

Kristus chtěl vítězné to znamení sám vztyčiti a potom je odevzdati mučedníkům, aby i oni je vztyčovali. Ne jeho kříž, nýbrž náš jest to kříž, jež Kristus podstupuje.

Před soudnou stolicí Pilátovou stál Kristus přímo jako vítěz.

Nyní, ve svém utrpení, objevuje se, jakoby byl vinníkem, hluboce ponížen.

*

Ukřižovaný.

Hrozný, ležící na zemi, brzy se zkazí; vysoko přivázaný dozraje.

Jako plný hrozen visel Kristus na kříži. Popatřme naň, vztáhneme ruce po tomto vzácném ovoci, utrháme si tento ušlechtilý hrozen.

Tento jeden triumf Boží, kříž Páně, přivedl již nesčetné lidi k vítězství.

Na kříži visí náš Pán Ježíš, avšak tvůj kříž přezahuje královskou velebnost.

Ó, jak jsou srdce židovská tvrdá všech kamenů!

Vzdorné skály se pukají, jejich mysl, jejich srdce zůstávají tvrdými jako diamant.

*

Pod křížem.

Stály pak pod křížem ženy a patřily na všechno.

Stála tu Matka Páně.

Puzena mateřskou láskou nedbala nižádného nebezpečení.

Avšak ani Pán na kříži nedbal svých bolestí a v dětině lásce učinil pro ni poslední opatření.

Jediný Jan, kterýž do tajemství Božích hlouběji vnikl než ostatní evangelisté, zaznamenal, že to žádný jiný nevypravuje, jak Ukřižovaný volal svou Matku.

Patrně pokládal za něco většího, když vítěz nad smrtí a utrpením a ďáblem poukázal na mateřské a synovské povinnosti, než že království nebeské propůjčoval. A bylo-li projevem dobrotivé laskavosti, že Kristus skytl odpuštění lotrovi, bylo mnohem více důkazem něžné oddanosti, kdyžť Matka od Syna tak byla poctěna. *

Toť byla závěť Kristova s křížem. Jan ji zapsal ve svém evangeliu a jako svědek podepsal.

Závěť ne o penězích a statecích, nýbrž závěť života. Napsaná nikoliv inkoustem, jenž brzy vybledne, nýbrž v Duchu svatém.

Právě, jak slušelo Matce Kristově, vytrvala Maria, když byli apoštolové prehli, a zůstala státi pod křížem. S něžnou mateřskou láskou patřila na rány Synovy.

Před jejíma očima tanulo více než smrt jediného jí svěřeného Dítěte vykoupení všeho světa. Ve smrti Synově viděla, ana se plní spása světa.

Mohla si jistě mysliti, že v celé kráse její královské důstojnosti a moci jest jí dopřáno. míti účast na veřejné oběti Kristově a k této oběti něco přidati. *

K a j í c í l o t r .

S kajícího lotra, jenž vise na kříži uvěřil, sňal Ježíš vinu zločinného života a získal mu korunu nevinnosti.

Jaké to povzbuzení pro nás, bychom se snažili o obrácení srdce, kdyžť vidíme, jak rychle dostalo se lotru odpuštění a jak poskytnutá milost převýšila jeho prosbu! *

Jak šťastný byl lotr v této lou-

peži: číhal na ďábla a vyrval mu celou jeho kořist, vyrval mu sebe sama!

D o k o n á n o j e s t .

Kristova smrt jest životem světa. Pečeť jeho smrti nosíme ve své duši skrze křestnou milost. Jeho smrt hlásají naše modlitby, naše mše svatá. Jeho smrt jest rok co rok veleslavností světa.

Tím, že Kristus vytrpěl smrt, přenesl smrt smrti.

Kvítek zachová svou vůni, i když jest s květiny užiznut; a rozdrčen-li, voní ještě více.

Jako kvítek byl Kristus na kříži rozdrčen, a přece nezvadl. Byl uchvácen bouří utrpení, a přece nezahynul. Byl kopím probodnut, a rozkvetl ještě více v růžové kráse své svaté krve.

Povýšen nad smrt, daroval mrtvým život svým posledním dechnutím.

*

R á n a n a b o k u .

Vyšla z ní krev a voda. Bylť Pán již vydechl ducha svého. Vyšla voda, aby nás obmyla. Vyšla krev, aby nás napojila. Byl vyšel duch, aby nás vzkřísil z hrobu.

Jeden a týž Kristus jest nám nadějí, věrou a láskou. Nadějí ve vzkříšení, věrou ve vodě křestné, láskou ve velebné svátosti.

*

P o h ř e b .

Orlové, křídly mocně mávající. oblétají pohřební průvod Kristův, skýtajíce stráž. Orlí duše jsou všichni: Maria, Matka Páně, a zástup věrných učedníků.

*

V z k ř í š e n í .

Vítězství Krista vzkříšeného jest vítězstvím svobody. Dle svého svobodného rozhodnutí narozen, svou svobodnou vůlí zemřelý, odpočívá dle svého svobodného rozhodnutí v hrobě.

Všecko vykonal dle svobodné volby své. Či pomoci byl by tedy potřeboval při svém zmrtvýchvstání? On, a nikdo jiný, jest původcem svého vzkříšení, jako jest pánem smrti.

Kristovo vzkříšení jest životem světa.

Jak by to nebylo pravé tělo Kristovo, kdyžť na něm viděti rány a Kristus je nabídl k ohmatání? Potvrdil tak nejenom naši víru, nýbrž rozničil i naši lásku, vzav raději rány pro nás obdržené s sebou do nebes, než aby mu byly odstraněny. V nebi chtěl Syn Boží svému Otci ukázati výkupné naší svobody.

* N a n e b e v s t o u p e n í .

Henoch vzat jest do nebe, aby zloba nezkazila srdce jeho. Kristus však, jehož srdce nižádná zloba nemohla zmásti, vrátil se ve velebnosti své božské podstaty tam, odkud byl přišel.

D u c h K r i s t ů v .

Duch svatý jest balsám, jímž Kristovo člověčenství přijalo pomazání a posvěcení; jest mu olejem radosti při vůni jeho ctností.

Kde jest Kristus, tam jest Duch svatý, a kde jest Duch svatý, tam jest Kristus.

Kristus přišel, aby nám dal Ducha svatého.

Duch svatý jest mečem slova Božího.

Které Syn vykoupil, ty přijímá Duch svatý k posvěcení.

Duch svatý jest proudem, který stéká s trůnu Božího. Z něho pije kdo věří v Krista.

*

V š e m s t a l s e v š í m .

Všem tedy stal se Kristus vším: chudým stal se chudásem, bohatým boháčem, truchlícím s truchlícími. S hladovými lačněl, se žíznicími žíznil. Neobyčejně štědrým byl k velkomyslným.

S nešťastnými ležel v žaláři, s Maří Magdalenou plakal u hrobu Lazarova. S apoštoly občerstvoval se na hostině, se Samaritánkou žíznil u studně, a na poušti zlačněl.

Přišel pro všechny, trpěl za všechny, vstal z hrobu pro všechny.

Kristus jest první a poslední. Byl první, a pro nás stal se posledním. První, protože všechno skrze něho; poslední, protože skrze něho vzkříšení.

Zůstaňme v Kristu, a zůstaneme v pravdě, a obstojíme s ním a nezahyneme, nýbrž vděčně vyznáme: Boží požehnaní nad námi: (P. 11)

A. M. Kadláčková.

Ballada.

(M. tvému příteli věnováno.)

Po blankytu hvězda zlatá pluje
v nebe klín,
slzou rovy na zahrádce pláče
rozmarýn.

Vyjel hoch si na svém koni křepce
do boje,
v jeho srdci láskou vznátem smutno
k smrti je.

Rachot děl a prach olova tělo
zavěje
v srdci mladém zapadají všechny
naděje.

Potemnělo nebeské už zlato,
přišel den,
na bojišti hoch tam tiše dřímá
věčný sen.

Na zahrádce jeho zvald, uschl
rozmarýn,
škoda jej, i škoda hocha vkládat
v země klín!

Jiří Belanger.

Život napamý P. Anagneml podává Jan Tagliarero.

(Část další.)

Mnohé představené odpověděly rá tuto výzvu, vypočítajíce modlitby, které vyžádaly na jeho úmysl. Mezi jinými mu psala jedra generální představená, že nasbírala ve všech svých domech a některých křesťanských rodinách 10.000 růženců, které každý den v oktávě svátku Zvěstování Panny Marie budou se modlití.

V září zamýšlel vybitrcuti ra prázdninách dleí velké seminaristy k účasti na jeho zbožném díle. Napřed si vyžádal k tomu svolení cendesáti ředitelů seminářů. Někteří lyli ra cestách, proto mu nepodali adics svých chovanců. Prosili však, aby jim v říjru připomněl svoje modlitební křížové tažení, slibující, že se ho účastní s ústavy svými. Mnozí jiní poslali jména a adresy, a P. Belanger rezeslal osobní výzvu na 3600 seminaristů. Mluví jim o svém úřadě jako vojenský duchovní správce, o svých zkušenostech, jež učinil, a kerží slovy: „Zapřisáhám Vás, moji párcové, vyprostc ode všech, kteří milují Parra Maria, růžencovou novennu pro svátek růžencový! Proste tyto duše, aby s zvyky každý den se modlití za armádu! Začněte hned, jakmile jste přičetli moje slova, a luidte přicvčdčen, že kněz, jenž Vám tuto prostu královny Fracie posílá, ra Vás lude pamatovat při ctěti nejsvětější!“

Jiné dva oběžníky kerčen říjra jednaly o duchovních cvičicích před odchodem. Jeden obrací se ke všem zbožným duším, druhý ke krěžím. V tomto uvádí slova z listův dvčdcrců, kteří mu děkovali za dobrodiní, jež jim přinesla tato duchovní cvičení, a vybízí je, aby zjedrali stejrá dobrodiní dvčdcrcům svých farcestí.

V prosinci píše důvěrně příteli: „Od čtyř nšsíců trávim čas tím, že vybízím k modlitbě a rád si představuji, že v té chvíli celá Fracie se modlí za naše vojáky.“ Uvádí pak, jaké kroky učinil a jaké odpovědi dostal. „I vydavatel časopisu „La Croix“ mi slíbil, že v listu svém vy-

precí nše svaté a růžence celé Fracie. Zjevně mi Parra Maria vrubla tyto úmysly, neboť moji představení mne povzbuzovali, abych je provedl.“

Abť mohl provéstitiskopisy, lylo tři sta dělníků a dělaric ve dro v ree zaměstráno a Parra Maria přicvčala náklad. Skutčtě dělaric mu při této příležitosti jistá zkrží á ccaha tisíc franků ra tisk a výpravu těchto listův. Tento obros nestačil, ale jako vždy nšcházelo pčtčbřých prostčkův, aby uskutečnil svou horlivost.

V křížáckem tažení pokračoval 1899. Ale abťchem čteráče neuravili opakuje se, uvedeme teliko místo z důvěrného dopisu P. Belangera „Cítím, že bych rovněž měl píleosti Parry Marie, kdybych se nebyl dal mrcho modlit za naše vojáky. Tímto směrem dopuštím se blaževství, je-li to možná?“

Tělas chciha, jejíž první zachvaty v té době pocičoval, opczdovala toto nšoblyččré křížové tažení, namchla ho píccc úplě přicvčiti. O vácčích telčč roku psal z lůžka: „Za naše vojáky luidu i letc tisícové mše svaté a statisíce náš svatých ctčtvárů, ve všech seminářích, v duchovních ústavech vychcvcvacích celé Fracie, jakž i krěžími naší diecese.“

Zkrží ly křez právě zadřčen lyli v činnosti, když začal uskutečnovati rovný veliký záněr. Začátkem lřcra 1899 psal důvěrně příteli: „Právě mi v hlavě loží veliké pá myšlenka k oslavě Parry Marie a pro spásu Fracie. Jak mchu, kerám rovnou tisícce Zdrávas Maria. Až mi Parra Maria dá jasř přelčrcuti, ctčřřěji k vám o tom přimluvím.“

V dukru se myšlenka jeho porěknd vyjasnila, ale pícsř ještě nepczrával, čcho Maria ctčkává čd řcho. Jedrak psal svému představenému, aby nepcdnikal nic proti posluřcsti: „Rád bych věděl, co o tom soudíte, Matce Beží na konci století přirčsti nejkrásnější čstrcu korunu. Myslím stále ra to, všechny síly na-

pjati, abychom nechali Pannu Marii vládnouti nad Francií. Nezamítne-li mého návrhu, poradím se s vámi, jak ho provéstí.“

Třeba; stonal uvažoval o této veliké myšlence. V předvečer Nanebevstoupení Páně napsal: „Zítřa v poledne vstoupím do večeradla, a až odpoledne budu konati jakés duhovní cvičení, nevzlaluje se společného života. Na konci Vám povím, jaké praktické prostředky mi Panna Maria udala, abych pro ni vzáhlal nejkrásnější diadém. Nevidím ještě jasně, ale světlo jest v mé kapli. Moje milá Paní promluví jistě, chce-li, abychom jednali.“

Konečně myšlénka nabyla podoby. Jednalo se o to, aby v posledním roce století celou Francii povzbudit k horlivé modlitbě, aby Panně Marii poděkovat za všecka dobrodiní v 19. století Francii prokázaná a ji prosit, aby své království tu zvolila. Na přání představených se prozatím spokojil tím, že psal klášterům, vybízje každý, aby se stal středem modlitby zářícím na všechny strany. V srpnu dal oběžník tisknouti, jež rozsílal na všechny strany. Na první nepotíštěnou stránku připojil vlastnoručné několik slov, aby doporučil provolání. Na jednom napsal: „Předkládám Vám myšlénku, kterou toliko Panna Maria vnukla. Raďte ji vlídně přijati a v okolí svém šířiti. Znáte mnohé zbožné duše, na příklad rodiny Vašich řeholnic, které by ji uskutečnily. Panna Maria na Vás počítá.“ Pak následoval text tisknutý: „Jak smutně to vypadá ve Francii! Mnohem smutnější bude to vypadat, jestli božská spravedlnost na nás sešle válku a revoluci! O! dvou měsíci sledují mne dvě myšlénky. Jako kněz Mariin rád bych této milované Matce před koncem století slavně poděkoval za nesčetná dobrodiní, jež nám její mateřské srdce za posledních sto let prokázalo a jí dostiučinit za neřesti Francie, jimiž splácela za tato dobrodiní. Jako kněz vojákův a z rozkazu představených, aby se dal všude modlit za tyto

opuštěné vojáky, rád bych pokračoval v různocovém křížáckém tažení, které mi již jednou připravilo milou příležitost Vám psáti. Všecky dítky Panny Marie se toho účastní, všechny se vynasnaží, vyprositi od srdce jejího zážrak, aby se obrátila naše armáda, aby se obrátila Francie, věnující ji na konci století skvostný diadém utvořený z několika miliard „Zdravas Maria!“

„Uskuteční-li se výstava roku 1900, nepodá nic, nebeské Královně naší vlasti, — poslední zločin Francie v tomto století. Potěšme svou Matku! Podejme ji náhradu! Kéž naše různé budou znamením naší vděčnosti za její dobrotu, prosbu a odpuštění za naši nevěrnost, o milost pro naše svedené vojáky! Kdyby vyhověly všechny zbožné duše přání naší Matky nebeské, celá Francie, byť by byla mrtva jak Lazar, vstala by jako on brzy z mrtvých!“

Ze všech končin Francie docházely odpovědi slibující miliony Zdravas Maria, Žel, horlivý sluha Panny Marie nemoh! šťastně začaté hnutí sledovati, jak by si přál, protože nemoc jeho se zhoršila, tak že musel zachovati naprostý klid. Ale svého úmyslu nespustil se zřetele, a začátkem ledna psal představené Klarisek: „Veliký rok korunovace Panny Marie začal, kolik díky dlužíme jejímu srdci nejlaskavějšímu! Kolik náhrady mám dáti, jak veliké věci třeba vyprositi! K dílu! Očišťme srdce! Buďme velmi pokorní, velmi obětaví, a naše různé způsobí zázraky v nebi i na zemi!“

„Ale nejen o modlitbu žádal pro své vojáky, získával jim při každé příležitosti přátele a apoštoly. Jakkoliv mu nebylo milo, vystupoval veřejně s dílem svým, přece na několika sjezdech katolických spolků dělnických mluvil o spolku vojenském. Považuje se za vyslance Pána Boha, Panny Marie a tolika duší opuštěných a vyslovuje s vojenskou upřímností svoje myšlénky.

Různé zprávy.

Na prahu věčnosti... Jak „Correspondent“ oznamuje, přistupují v době od začátku války četní Anglikáni k církvi katolické. Ke kardinálu arcibiskupovi westminsterskému Bourne-mu přišel mladík a stružně prohlásil: „Zítřka jdu na francouzskou frontu — protože padnu, přeci si, alych ihned byl přijat do církve katolické.“ K vyučování nebylo ovšem času, ale protože znal desetěťobě hlavní pravdy víry katolické, bylo zádesť jeho vyhověno. Časté jsou případy přístupu k víře katolické na frontě. Po té stránce je zajímavý dopis, který jistý anglický polní kríž zaslal „Timesům.“ Anglický kríž praví v něm, jak nepeměří šradější jest úkol kríže katolického při umírajícím vojínovi, než-li úkol kríže význaní nekatolického. „Nevíme vlastně“ — praví se v listě tom — „co vlastně v takovém okamžiku od nás žádá voják, jemuž máme pomoci, jemuž máme poskytnouti útěchu — a voják řeví zase, co má žádati.“ Kríž katolický neváhá ani okamžik: ihned pochopí svůj úkol i způsob, jak jej má vykonati, a katolický voják, třeba byl doma ve věcech náboženských sebe lhostejnější, pochopí také úprě, co mu může kněz poskytnouti. Tomuto stavu věci koncěně vlada anglická vyhověla. Při vypuknutí války bylo ve vojsku anglickém jen 15 krížů katolických, u lodstva pouze čtyři. Když muselo být vojsko poslano do Francie, bylo zřejmé patmo, že tento počet nedostačuje. Lord Kitchener byl však k upozornění kardinála Bournea úprě netečný. Kardinál obrátil se pak přímo na Arquitha, a nyní je u anglického vojska více katolických kněží.

V Čechách vzmáhá se katolický tisk — německý. V poslední době vznikly v Čechách tři katolické deníky německé: „Oesterr. Volkszeitung“ ve Warnsdorffě, „Neueste Nachrichten“

v Krimlově a „Nordtöhmische Tagespost“ v Litoměřicích. Zde byl založen také obrázkový časopis rodinný, který za prvý měsíc získal 12.000 odběratel. „Hausblätter“ ve Warnsdorffě mají 42.000 odběratel. „Immergrün“, ilustrovaný světový oltz, vzrostl rovněž rychlě.

Následky války pro Francii. Studijní společnost pro náskoky války v Kodani odhaduje počet obyvatelstva ve Francii roku 1917 na 36 milionů oproti 39 milionům roku 1914. Počet obyvatelstva Francie klesl tedy níže než byl r. 1875. — „American Review“ z ledna 1918 píše: Francie se zakrvácěla. Trpěla válkou více než kterákoliv jiná země. Ve Francii uhnalo si ve válce 500.000 mladých lidí souchotiry. R. 1917 zemřelo ve Francii 1.100.000 lidí a narodilo se pouze 130.000 dětí.

Věčné město Řím. Řím je majestátním chrámem věčného Boha — těšivé víry, radostné naděje, hřejivé lásky a my můžeme se uchýlit v dobách smutku, v bouřích nejistot a epochy, v okamžicích zdrcujících zotřelství k zářícímu oltáři a dojit u něho útěchy, ospravedlnění. Než i dějinnou tombou je Řím, tombou gigantů, tombou věků, která v průběhu nese zkamenělý zpěv Jeremiášův, zpěv povstávání a zániku, hymnu rozkolu a převratu — a v tomto Římě slyšíme signál výstrahy, když sestoupit chceme do antických sklepů starého vína — vášni, rozkoše — když chceme se vznést na křídlech sobectví a pýchy nad úroveň božských definic a lidských mezí. Řím je sbírkou příruček všech duševních plodů, idej, oborů a my potřebujeme jen sáhnout po několika z nich, po některé, abychom poznali, co nám schází, čeho nám ještě třeba. Řím je živým, dějinně mluvícím atelierem, v němž umělec — tvůrčí síla — nakupil své tvorby,

když pásl se dříve na luzích přítomné krásy, idejí a forem a na nás čeká, abychom si zvolili vzory pro instinkty tvoření, abychom pod vůdčí rukou Říma dospěli k originální samostatnosti, k oduševňnému vyjádření vlivů naší promítnutého. Řím je pestrá výstavou květů — vzácných, prostých — příjemně vonících i ošklivých — a my libovольně můžeme trhat a vonět ve chvílích odpočinku, ztavení a rozptýlení. Řím je i nepohodlným deníkem, do něhož zapisoval stařec Věk svoje radosti i touhy, své bolesti a stesky hlodajícími perem dní, roků, století, aby do něho mohl nahlédnouti odvážný čaroděj, jenž zatoužil psát lidstva epeje.

Mír „darem dobroty Boží“. „Děvčur v Boha a ne v lidi!“ To je krátký obsah listu zaslaného 1. ledna 1918 sv. Otcem kolínskému kardinálu Hartmannovi. Sv. Otec těší vědomí, že svými dosavadními snahami o zjednání míru jednal správně; na celkovou světovou situaci dívá se však velmi vážně. Mír je ještě velmi daleko; neboť sv. Otec praví výslovně, „že nedosáhl ničeho svými napomenutími pro ukončení nevýslovných útrap.“ Ovšem od nového roku projednávaly již vlády veřejně jednotlivé body srpnové mírové noty papežovy, i válečná situace se do jisté míry podstatně změnila. Než ani zde nemůžeme být velíky optimisty, spíše dlužno si častěji vzpomenout na slova sv. Otce, když mluví ve zmíněném listě o dosavadních zmařených mírových snáhách: „Proto chceme v modlitbě se obrátit na Boha; mír není ani tak výsledkem lidské námahy, jako darem dobroty Boží.“

Nové objevy v oblasti severního polárního kruhu. Výprava islandsko-amerického badatele Stefansona, umožněná kanadskou podporou, byla provázena střídavým štěstím a značnými ztrátami lidských životů i lodí. Stávala ze dvou částí. Jedna část, vedená Stefansonem, podnikla na saních výpravu severně od západního dílu arktického archipelů (souostroví) a objevila v polárním moři velkou pevninu, na které konal Stefanson studia letos

v létě. Dosud se nevrátil a patrně ztrávil tam i letošní zimu. Oddělení Andersonovo přibýlo do Ottawy a podá kanadské vládě zprávy o svých výzkumech. Kanada, která v posledních letech jeví velký zájem o všechna území ležící severně od ní, sleduje svými polárními výpravami praktické cíle, dávajíc tam hledati kovy. Také Stefansonova výprava měla pokyny v tomto směru. Jak se nyní ukázalo, byly naděje Kanady oprávněny. Krájinou ležící směrem, kterým kdysi chtěl Franklin proniknouti k Beringově úžině, skrývají bohatství mědi. Andersonem objevená ložiska zdají se nesmírně obsáhlá. Jeden Eskymák přivlekl hroudu mědi, vážící 40 liber. Ve starých proudech lávy byly nalezeny žíly ryzí mědi. Mimo to objevil Anderson ložiska uhelná. Přístup k tomuto bohatství jest za nynějších okolností ovšem velice nesnadný.

Velký dar chorvatským národním účelům. Nástupce nejpobulárnějšího slovanského církevního hodnostáře v Rakousku dra J. Strossmayera, dr. Ivan Krapac, biskup dakovačský v Chorvatsku, zemřel v neděli ve věku 73 let. Také dr. Krapac, jako jeho veliký předchůdce, účastnil se národního probuzení jižního Slovanstva v Rakousko-Uhersku, třeba ovšem se nemohl rovnati velikému duchu Strossmayerovu. Své jmění, 635.831 K, odkázal chorvatským národním a církevním účelům. — Hle, opět jeden z biskupů, jimž sami protivníci přiznávají zásluhy o národ — po smrti, kdyžž se za života...? Vzpomeňme u nás na dra Kohna! — Uznání toto vyjímáme z „Lid. Novin“ 22.-7. 1916 na památku

Jak umíral Bismark. Poslední chvíle Bismarka, kancléře německého, byla hrozná. Viděl před svým duševním zrakem všechno, čeho byl původcem. Před smrtí pravil k svému okolí: „Těžko je mi v duši. Po celý život svůj jsem neucínil nikoho šťastným, ani přátel, ani stoupenců svých, ani své rodiny, ani sebe. Vykonal jsem mnoho zlého, mnoho... Byl jsem původcem tří velkých válek. K vůli mně padlo na poli válečném 80 tisíc

lidí. Vše toto stojí mezi mnou a Bohem. Cítím se velmi nešťastným.“ Co mohl Bismark vykonati dobrého, čemu mohl zabrániti, když měl takovou moc! Jeho životopisec Brüsch, z něhož tyto věty vyjímáme a který byl přito men

tomuto výjevu, dodává: „My všichni seděli jsme jako němí, slyšíce tato hrozná slova. Zřejmě jsme pozorovali, jak těžké slzy kanou po tváři umírajícího.“

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Loďnice. Nejvroucenější díky Pánu Bohu, božskému Srdci Pána Ježíše, jehož láskyplné Srdce ve svatostánku denně tisícové milosti duším rozdává, Duchu svatému, jenž cesty života našeho dary svými k dobru vede a Matičce nebeské, Královně máje, za vyslyšení v četných důležitých prosbách duše i těla, vzdává z vděčného srdce čtenářka Š. B. S. P.

E. K.

Z Kroměříže. Plně svůj slib vzdávám vroucně díky božskému Srdci Páně za uzdravení ruky. O. K.

Z Uelčic. Plně svůj slib vzdávám touto cestou vroucí díky božskému Srdci Páně a Panně Marii ustavičné pomoci za četné milosti a zvláště za vyslyšení prosby v jisté těžké záležitosti.

Od Ném. Brodu. Vzdávám tímto nejserdecnější díky božskému Srdci Páně, Panně Marii ustavičné pomoci za vyslyšení prosby v nemoci své.

CC. N.

Ze Smíchova. M. V. děkuji dobrotivému Bohu za vyslyšení prosby své. —

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za Království Srdce Tvého v rodině a lidské společnosti a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, řiši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Šití úctu nejsv. Srdce Ježíšova.

Úmysl v červenci 1918: Svornost mezi dělníky a prácedárci.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ

Ročník LII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Červenec 1918.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bibách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

Svornost mezi prácedárci a dělníky.

(Hlavní úmysl.)

Válka nepřináší nic dobrého. Již všichni cítíme tíhu, starosti a nedostatek této doby válečné. Než, Bohu poručeno. Trpělivě čekajme, až dozní poslední výstřel, až se vznese anděl míru a válčící národové se zase smíří a zase žítí budou vedle sebe v pokoji. Než, něco dobrého přece má nynější válka do sebe. Sblížily se dvě, dříve stroze proti sobě stojící strany, strana třídy majetné a dělnictva a velká část nepřátelství zmizela mezi nimi. V zákopech, v kasárnách, v lazaretech, i v zázemí musí často rolnický syn vedle továrního dělníka a obchodníka, kupecký syn vedle studenta a třeba i profesora žítí, bojovati, pracovati a strádati. Všeobecná nouze postihla všechny stavy; jeden trpí, jako druhý. Malá část lidí dovedla se sprostiti těchto těžkostí, ale většina lidí všech stavů cítí dobře tíhu této válečné doby. Z těchto důvodů můžeme doufati, že po válce se zlepší poměry mezi dělnictvem a jeho prácedárci, že se překlene propast, která je dříve od sebe dělila. Proto naši snahou musí býti, aby tento krásný poměr, tato svornost mezi dělnictvem a prácedárci spočívala na pevném základu, na křesťanské lásce! Ti, jež útrapy války učinily bratřimi, mají zůstat

takovými též po válce. Jen svorná vůle, svorná práce může zahojiti rány, které válka jak veřejnému, tak soukromému životu způsobila.

Jedním a to neocenitelným prostředkem k této svornosti jest pobožnost k božskému Srdci Páně, jejíž nejkrásnějším ovocem jest právě snášlivost vzájemná a jednota. Kolikrát napomínal Pán učenníky své, aby jedno byli! Jak prosil Pán Ježíš Otce svého nebeského, když volal: „Otče svatý, zachovej je, kteréž jsi mi dal, ve jménu svém, aby byli jedno, jako i my.“ (Jan 17.) A opět: „Neprosím pak toliko za ně, ale i za ty, kteříž skrze slovo jejich uvěří ve mne: aby všichni jedno byli, jako ty Otče ve mně a já v tobě, aby oni byli jedno v nás, aby uvěřil svět, že jsi mne poslal.“ (Jan 17.) Jednota a svornost jest ovocem křesťanské lásky k bližnímu, jakéž se učíme při pobožnosti k láskyplnému Srdci Ježíšovu. Bohužel, tato láska k bližnímu strašně utrpěla v této dlouhé a kruté válce. Kde se mají lidé učiti této lásce, ne-li v původu jejím, v nejsv. Srdci Páně? Či nemiloval nás Pán až ke smrti kříže? Či nevydal za nás všechny život svůj dobrý pastýř náš? Právě z rány Srdce jeho přýští láska a pokoj, které jednou

nebe a zemi spojily a mohou tedy i lidi sjednotiti. Dobře dí sv. Jan: „Po tomť jsme poznali lásku Boží, že on život svůj za nás položil; i my máme za bratří život klásti.“ (1 Jan 3.)

Tuto lásku k bližnímu posiluje a utvrzuje nejsv. Svátost oltární, kterou nám Spasitel náš jako nejvzácnější dar odkázal a při jejíž požívání přestává všeliký rozdíl lidí a stavů. Co sjednocovalo první křesťany, že byli jedno srdce, jedna duše? Byla to lámání chleba — požívání nejsv. Svátosti oltární.

Pobožnost k nejsv. Srdci Páně učí také pokoře vznešené i prosté lidi. A právě z nedbalosti pokory povstávají největší sváry a rŕnnice. Nemá se tedy jeden povýšovat nad druhého. Jest-li prácedárcé se vynáší hodně vysoko nad dělníka a tento zase nechce se tak ponížit, povstává ihned propast mezi nimi, která se těžko překlenouti dá. A proto je třeba pokory všem stavům, aby jeden nepohrdal druhým, ale aby si jeden druhého vážil. Obou jest potřebí, jedněch, aby práci zaměstnávali a druhých, aby

práci za mzdu vykonávali. Rozdíl stavů byl vždy a bude vždy; ale láska, ať pojí všechny stavy. Krásný příklad pokory zanechal nám Pán při poslední večeři, když umýval apoštolům nohy a potom je napomenul: „Víte-li, že co jsem učinil vám? Vy mne nazýváte Mistrem a Pánem a dobře pravíte: jsoumť zajisté! Poněvadž tedy já Pán a Mistr umyl jsem nohy vaše, i vy máte jeden druhému nohy umývat. Příklad zajisté dal jsem vám, abyste jakož sem já učinil vám, tak i vy činili. (Jan 13.).

Krásným obrazem svornosti mezi dělnictvem a prácedárci máme v zasvěcení se rodin nejsv. Srdci Ježíšovu. Kdyby se podařilo tuto pobožnost zavést v dílnách, továrnách a v obchodech, jak se již v mnohých zemích skutečně stalo, bylo by hned pomozeno oběma stavům. Obraz nejsv. Srdce Ježíšova hlásal by, jak prácedárcům, tak i dělnictvu lásku, trpělivost jedněch ke druhým a oběma tak potřebnou pokoru. O to tedy prosme nejsv. Srdce Páně, aby se toto přání co nejdříve vyplnilo!

A. M. Kadlčáková.

Zaplálo slunce...

Zaplálo slunce v nebeské báni,
zapadlo za les, není ho víc,
hlava se níží ke hrudi sklání,
a tichým steskem halí se líc.

Na křídlech lásky mysl má letí
daleko letí v nadvězdnuu říš,
myšlenky steré láskou mi světlí
a spěje tiše v neznámou tš.

Do oněch krajin, kde není bolu,
chtěla by duše nyní již vplout,
a tam být stále láska má spolu
zbavena všech těch bolestných pout.

Na křídlech lásky dýšících mírem,
zalétá duše v neznámý svět,
nechtěje více jít světa vírem,
ale chce zřítí štěstí svůj květ.

Zaplálo slunce v nebeské báni,
červánky slední zlatí hor lem,
hlava má níže na hruď se sklání,
v spánek se klade duše i zem.

Pyšný fariseus, pokorný publikán.

Napsal Ignát Zbáňel.

P y š n ý f a r i s e u s. Mnoho pyšných lidí chodí světem. A nač jsou pyšní? Na činy, kterých nemají od sebe, ale jejichž původcem jest sám Bůh. Bylo by pro čestného člověka nejvýše kežetným, kdyby se chlubil věcmi, které nejsou jeho, které si snad vypůjčil, jejichž jest pouze dočasným majitelem. A hle, něčím, co tožě propůjčil nejvýše milosrdný Bůh, chlubíš se svou krásou, ušlechtilostí, bohatstvím, vědomostmi a jinými nahodilými věcmi? Proto napomínal již ve starém Zákoně prorok: „Nechlub se moudrý v moudrosti své, aniž se chlub silný v síle své, aniž se chlub bohatý v bohatství svém, ale v tom nechtě se chlubit, kdo se chlubit, že ví a zná mne, že já jsm Hospodin.“ (Jer. 9, 23). Pyšný protiví se Bohu i lidem, nebť čteme: „V nenávisti jest před Bohem i lidmi pýcha.“ (Sir. 10, 7).

Svatý otcové rádi používali ku okrášení svých řečí obrazů, podobensteinů a vůbec zajímavých příkladů, jež brávali z každodenních zkušeností. Nyní ve válece, naříkají lidé a hlavně kuchařky, jak jest těžko uvařit něco chutného k jídlu, není prý k tomu potřebných věcí a částí, není hlavně mastnoty v jiných a jiných věcí, na pohled maličkostí, které však: přece učiní jídlo chutným a záživným; proto naříkají lidé na podvýživu a říkají: To válečné jídlo jest jalové, chytí mu kořen, jádro. Podobně počinají si všichni spisovatelé náboženství, aby učinili četbu záživnější, aby sebe i své čtenáře více navnadili k následování, používali příkladů. Mám tu na paměti svatého Otce Isidora, který jednou poučuje o hříšnosti pýchy, poučil následujícího příkladem:

„Vůz pyšného táhne následovně sestavené čtyřspřeží: pánovitost, sebeláska, opovrhování jinými a neposlušnost. Kola tohoto vozu jsou: nadutost, domýšlivost, mnohemluvnost a lchkovyslost. Kočím, který sedí na kozečku jest pyšná mysl. Milovníci

světa sedí ve voze, koně nemají uzdy, kola jsou rychlá jako šíp, kočí jest zlomyslný.“

Kdyby plula na moři loď a neměla kormidelníka, jest ztracena, jest naprosto vydána vlivu počasí, jako větrům a podobným pohromám počasí. Podobně si počíná pyšný, ztrácí nad sebou nadvládu, vypadá mu z ruky uzda, neopírá se větrům a pluje, kam ho zaženou jeho náruživosti. Jako u každé náruživosti, daří se i u pýchy. Pýcha jest jako had, který se ovine okolo celého člověka, podmaní si jeho vůli, rozum, úsudek, všechny schopnosti a používá jich ke svým účelům, podmaní si je. Jest velmi těžko, aby se člověk osvobodil z poddanství a objetí tohoto hada. Lze tak učiniti jenom poznenáhlu, velmi pomalounku; často upadneme zpět do dřívějších chyb, ale přece přichází pak vůle ke své dřívější síle a rozum dojde ke světlu. Kdosi moudře pronesl: Slepice snese vajíčko, hospodyně jí je odnese; podobně ztrácí všechny své zásluhy před Bohem pyšný a schlubný člověk.

U kteréhož národa bylo zvykem, že kdo z nich byl nad jiné dovedný, chytrý, obezřelý, byl povolán k důstojnostem a hodnostem těm nejvyšším, jak u vojska, tak i ve správě státu a vůbec, kde se mohl osvědčiti. Ale kdykoliv pak tento z obyčejného stavu povýšený se veřejně ukazoval, ne-li před ním na vysoké tyči odznaky jeho dřívějšího postavení, byl-li dříve rolníkem, nesli před ním srp, byl-li kovářem, kladivo, byl-li krejčím, nůžkv, byl-li stolařem, hoblík. Dělo se tak, aby se povzdý zabránilo, aby nezapomněl odkud přišel, jak se ke své hodnosti dostal a proto nikdy nezpyšněl. Podobně máme my všichni jednati. Nikdo z nás nezapomínej, co říkává nad tebou kněz, když ti sype na popeleční středu popel na čelo; používej při tom slov, která tě jistě poučí, jak zbytečna jest všeliká pýcha. Znej: „Pomni, človče, že prach jsi

a v prach se obrátíš!“ Nuže, prach jsi, v prach se obrátíš a pyšnější se? Čím? Svatý Bernard jednou mluvil také o pýše a pravil: „Proč se pyšníš, ty, který jsi prach a popel? Slyš slova apoštola: „Kdo tě vyznamenává? A co máš, abys toho nebyl dostal? Jest-li však jsi také dostal, proč se chlubíš, jakobys nebyl dostal?“ (I. ku Kor. 4, 7.). Bůh neušetřil pyšných andělů a myslíš si, že tebe ušetří, který jsi červ a hniloba?“

P o k o r n ý p u b l i k á n. Čím jst stromu kořen, tím jst všem ctaostem, které my lidé vykonáváme, ctaost pokory. Strom, který má slabé, do malé hloubky v zemi vniknuvší kořeny, když přijíje vítr, bývá větrem zmítán se strany na stranu, uvolní se, až jest docela vyvrácen a uvržen na zemi. Podobně se daří nám lidem, vzhledem k ctnosti pokory. Kdo nemá pokory, pevně zakořeněné ve svém srdci, tím pohazuje osud ze strany na stranu, lidská chvála se mu líbí a bouře životní vyvrátí strom pokory z jeho srdce.

Pravou pokorou vyznamenávali se přemnozí hrdinové středověcí. O jednom z nich, tehdy znamenitém vojevůdci a králi vypravuje kronika: Vojsko křesťanské přiblížilo se, vedeno jsouc králem Josselinem k pevnosti Olisson. Josselin byl těžce nemocen, nemohl ani pěšky jíti, ani seděti na koni a proto nesli ho v nosítkách. Oznámili mu, že nepřítel, uslyševše jeho jméno, že vede proti nim vojsko, uteklí a vzdali se. Tu rozkázal, aby ho s nosítek vysadili ven na zemi, kde poklekl, sepal ruce k modlitbě a modlil se řka: „Nejsladší Spasiteli, Vykupiteli, Ježíši Kriste, bez něhož nic dobrého nelze učiniti, děkuji Ti pokorně za všechna dobrodiní a milosti, která jsi mi přelaskavě udělil ve válce i jinde. A i nyní prokázal jsi mi, bídnému červu, který se chystá opustiti tento svět, milost, že utíká přede mnou mocný kníže, turecký sultán, uslyšev zprávu o mém příchodu, ulekl se se svým vojskem, jako jehně utíká před vlkem, což vše se stalo z vyšší moci, nikoliv skrze mne anebo skrze mé vojáky. A nyní nej-

vyšší Pane a Bože můj, odporoučím Tobě svou duši, pokorně Tě prose, aby se ti zalíbilo vzítí mne tam nahore do ráje.“ A sotva dokončil tuto modlitbu, vypustil duši a odevzdal ji pokorně v ruce svého Pána a Mistra.

Ríkávalo se o mocném králi španělském Filipovi II, že v jeho říši nezapadá slunce, byl pánem nad mnohými zeměmi v Evropě i v Americe. Sestřel a cítil, že se blíží poslední jeho hodinka. Připravil si hrobku skutečně důstojnou sebe i svého rodu v Eskoriále, nedaleko hlavního města Madridu. Žádal, aby ho tam donesli, by byl poblizku svého hrobu. Lékaři zrazovali, že musí býti nesen v nosítkách, což mu způsobí mnoho bolesti. Ale král odvětil: „Odneste mne, ponesu své kosti k hrobu.“ Byl tam tedy donesen a když cítil, že se blíží poslední jeho hodinka, prosil, aby mu donesli marianský obraz, který milovala jeho nebožka matka a který p. o celych padesát let sebou nosil, jak si přál, aby mu dali do ruky malý dřevěný křížek, který měl v ruce jeho umírající otec. Pak se obrátil na svého syna a nástupce, řka mu: „Synu, viz, tak se končí sláva tohoto světa! V málo hodinách budu oblečen do rakve v chudé roucho. Koruna spadne z mé hlavy, vezme mně ji smrt a dá jí tobě. A tak také jednoho dne spadne z tvé hlavy. Moje dny jsou sečteny, ale i tvoje dny jsou určeny.“ Brzy na to zemřel dne 13. září 1598.

Učme se pravé pokoře z těchto dvou příkladů mocných tohoto světa, z příkladu králů: Josselina a Filipa II.

Nezapomínejme: publikán byl hříšníkem, sám to vyznával, řka: „Bože, buď milostiv mně hříšnému!“ (Luk. 18, 13.). I my jsme hříšníci, velcí, malí, podle toho, jak mnoho a jak často jsme Pána urazili. Kdosi dobře podotkl, že za dřívějších dob, kdy víra vládla a panovala, lidé dopouštěli se malých hříchů a konali za ně velké pokání, kdežto nyní za nynějších dob dopouštějí se lidé velkých hříchů a konají za ně nepatrné pokání. Kéž bychom i my opovrhovali hříchem a vystříhali se ho, kéž jsme proniknutí pravou ošklivostí k němu!

Francuzský král Ludvík Svatý, vypravil se s vojskem do svaté země, aby ji pomohl vydobýti z moci nevěřících. Na cestě mezi přeplavbou rád rozmlouval se svými dvořenkami až jednou otázel se mladého muže, jménem Joinvilla: „Co byste, rozmilý příteli, raději si zvolil, co by se vám více zamlouvalo: dostati malomocenství, — anebo míti na svědomí těžký hřích a dopustit se ho?“ Mladík dlouho se nerozmýšlel a ihned odpověděl: „Raději chci míti na sobě třeba třicet hříchů, než dostati ošklivé malomocenství!“ Svědkové této rozmluvy vyprávěli, že nelze slovy vyjádřiti zármutek krále, když uslyšel tuto odpověď. Poslal všechny přítomné ven ze síně a když byl sám s lehkomyšlným mladíkem, poručil mu, aby si sedl na stoličku k jeho nohoum a pravil mu: „Jak pak jste mohl, mladý příteli vysloviti něco takového ze svých úst? Jste velmi lehkomyšlný, mýlíte se! Což nevíte, že žádné malomocenství není tak ošklivé, jako člověk, který má na sobě těžký hřích? A prosím vás, jako vím, že milujete Boha i mne, uchovejte toto slovo ve svém srdci a řiďte se podle něho.“

Jako velký mudrc starého věku jmenuje se vždy Sokrates. Měl jednou žáka, který se jmenoval Alkibiades a byl nadmíru nadutý; zakládal si mnoho na svém majetku a choval se, jakoby

mu přínáležel celý svět. Aby ho naučil pokoře, šel s ním Sokrates k mapě, kde bylo vyobrazeno ve velkém měřítku tehdejší Řecko. Sokrates bydlil v městě Athénách, které byly ve státě, pojmenovaném Attika. Sokrates ukazoval Alkibiadovi na mapě Attiku a žádal ho, aby mu ukázal na mapě své statky. „Není jich tuto,“ řekl Alkibiades, „jsou příliš malé, nemohou tu býti zaznamenány.“ Tu poučil ho Sokrates: „Hleď, mladý muži, chceš býti pyšným na tyto své statky, které úplně zmizí, podíváš-li se pouze na naši zemi Attiku; a čím jest Attika zase oproti našemu státu, proti Řecku, a čím jest naše Řecko proti Evropě!“ A kdybychom chtěli dále pokračovati, řekneme: a co jest Evropa proti celé zemi; čím jest celá země proti slunci, jehož krychlový obsah jest 1,288,000 krátě větší než obsah země, kteráž, abychom její velikost ke slunci nějak označili, jest tolik, jako obyčejný ořech proti sudu, do něhož by se vešlo 180 hektolitrů vody; čím jest slunce zase v prostoru světovém, v němž jest sta milionů takových slunců? Není ani tím, čím jest prášek, mihající se v paprsku slunečním v nějakém velechrámě.“

Jak věru titěrná jest každá pých a nadutost! Varujme se jí a budme v pravdě pokorní!

ooooo

M. A. Kditičová.

K lesu chodník.

Cestou bílou přes pole
vede chodník k lesu,
tam ptáčekové každý den
pějí písně v plesu.

A v pascce n ořlí
s muškami se snoubí,
k usednutí do mchu
volá stinné loučí.

Pryskyřice voní tam
a jahody zrají,
na vysokém javoru
veveříčky hrají.

A my když tam usednem
a tulíme se k sobě,
o lásce v svém životě
myslí duše obě.

A když v retě polibek
slétne jak med sladký,
obyčejně bývá to
konec naší hádky.

oooooo

Pláč a smích.

Uvaha na 9. neděli po sv. Duchu.

[Od Jaroslava St. Pavlika.

Evangelium neděle deváté souvisí s evangeliem neděle květné. Neboť právě tedy, jak Pán Ježíš jako nějaký král vjížděl do Jerusalema, ode všech oslavován a vítán, plakal, místo, aby se radoval; neboť viděl, že nadšení lidu je jak plamen ze slámy; že ti sami lidé za několik dnů město Hosanna, budou volati: Ukřižuj ho! On viděl obyvatelům města do srdce a plakal nad jejich nevěrou a nekajícností; viděl předem ten hrozný trest, jenž měl Jerusalemem stihnouti, obléhání, hladomor, dobytí a zřícení města a smrt tak mnohých.

Tak mnohý duchovní správce je vítán, s oslavou a jako v triumfu přichází do své nové fary a vehází do svého kostela a přijímá při své instalaci blahopřání ze všech stran. Kdyby mu bylo možno zřítí do budoucnosti, jako Spasitel, kdyby věděl, že budou o něm mnozí lidé, jakmile s apoštolskou horlivostí začne zastávat svůj úřad, smýšletí nepřátelsky a budou mu stavěti do cesty různé překážky a mnohou trpkou hodinku mu způsobi, a že děti, jež ho v bílých šatech obklopují, špalíř mu dělají a básně odříkávají, brzy ho budou ve škole zlobiti svou neposlušností, nezvedeností a leností. Kdyby to a jiné předem věděl, též by slzel. Proto třeba z nestálosti lidských pocitů již předem počítati a nespolehati se na lidi, nýbrž na Pána Boha!

Jak počta děje se ženichovi a nevěstě v den svatební! Jak vykrášlili nevěstu a jak jí blahopřejí! Jak se jí lesknou oči radostí! Domnívá se, že je nejšťastnějším tvorem na světě, když se jenom mohla vdáti. Ach, kdyby věděla, že se jí v manželském stavu zcela jinak povele a že ten stav není žádným nebem, ale očištěm, ba mnohdy pravým peklem na zemi; že též ženich, jenž má teď na jazyku ta nejsladší a nejlépeší slova a tak mile se k ní chová,

jako ptáci, když se cukrují, že se ukáže za nedlouhý čas v zcela jiném světle, Ona bude sice plakati, ale pozdě. Proto, křesťanská dívko, zkonšej prve, uvažuj, dotazuj se, rad' se a modli se, dříve, než se někomu zaslíbíš!

Pán Ježíš plakal. Viděl jej kdo smáti se? Nikde nečteme o něm, že by se byl smal; ale vícekrátě čteme, že plakal. Tak plakal na hrobě Lazarově, plakal i v Getsemanské zahradě. Svátý Pavel píše o něm (k židům kap. 5.), že za dnů těla svého s velikým křikem a slzami obětoval modlitby a prosby ponížené tomu, kterýž ho mohl vysvoboditi. Pláč mu svědčí; neboť je veleknězem; o kněžích však prorokuje prorok Joel: Plakati budou kněží, služebníci Hospodinovi. Nad čím budou plakati? Nad hříchy lidu. Ó je to k pláči, když vidíme, kterak se svět od Boha odvrací, kterak žije v rozkoších jako lidé před potopou, kterak tisíce děvčat obětují svou čest, kterak statisíce mužů nic nechťejí slyšeti o chrámu Páně, o mši a o zpovědi; kterak tak mnozí řítí se do pekla, ač byli pro nebe stvořeni; kterak tak mnozí se oddávají nevěře a všem neřestem, ač byli dobře vychováni. Učme se od Pána Ježíše plakat ze soustrasti, aspoň uvnitř v srdci, nad bláhovým světem, jenž jako slepý vrhá se do víru zábav a rozkoší a bezstarostně běží po cestách, jež vedou k záhubě, jenž pokojně spí, an se zatím zdvihá nad ním bouře Božího hněvu.

Láska to jest, jež Pánu našemu slzy do očí vhlání. On miluje národ svůj vyvolený, on miluje svaté město Jerusalema; je mu líto, že právě toto město odpirá božské milosti a proto musí býti potrestáno. Římské vojsko vykoná ten trest. Jerusalema jest obrazem mnohé křesťanské duše. I ona je Bohu zasvěcena, od něho vyvolená a vyznamenána a milostmi zasypána. A nyní přijdou nepřátelé, zlé žádosti, svůdníci, ďábel a zmocní se

duše; rozbouřají v ní chrám Ducha Svatého, obrátí v ssutiny budovu ctnosti, vyrvou, co Bůh a katolická církev v ní zasadili. Kdo by se smál, táže se svatý Efrem, když pozoruje veliký počet oněch, kteří přestupováním příkázání Boha zneuctivali a ve svých křížích se smrti do náruče vrhají; místo nich měli bychom plakati. Svatá Teresie plakala ustavičně nad záhubou lidí. I my máme z téže příčiny plakati a Pána Boha usmířovati a jemu zadost činiti, že tak často bývá od lidí urážen. A čím usmířovati? Svatým přijímáním, skutky kařícími, sebezapíráním, umrtvením a modlitbou.

Tam je srdce moudrých, kde je zármutek, praví písmo svaté. Je lépe jíti do domu pláče, než do domu radosti. Či se nesmíme nikdy smáti? Je smích hříchem? Nepatřičný smích je opovrhlivý. Když se děti smějí v kostele, když se stále smějí ve škole, místo aby dávaly pozor, když se smějí starým a neduživým lidem, iako oni rozpustili hoši s Bětho'u proroku Eli-seovi anebo katani Pánu Ježíši; když se mladí lidé smějí při neslušných řečech když se spolem smějí při nevázané společnosti a rozpustilé zábavě; když se světáci smějí zbožným lidem, pravdám náboženským, když se smějí z biblických příběhů a z kněžích a nad peklem, když se v hostinci jenom smějí, vtipy dělaí, hrají, pijí, hodují, jako kdyby život byl nějakou komedií a ne tragedií, jež končí se smrtí mnohdy věčnou smrtí: to je nepatřičný, nepříslušný a hříšný smích. Na takové smísky volá Pán Ježíš Běda vám, kteří teď se smějete, neboť budete plakati. Kde? V pekle. Tam bude totiž pláč a skřípění zubů; tam budou plakati ze zoufalství a zuřivosti.; jenom ďábli se budou škodolibě smáti, že dostali i lidi do pekla.

Pláč je prospěšnější, než smích, ale ne vždy. Dítě pláče ze vzdoru, že

se mu neudělalo po vůli, že se musí modliti, učiti, pracovati; takové slzy nevedou k blaženosti. Dcera pláče, že nesměla jíti na zábavu, nebo že se do nějakého mužského zbláznila a rodiče jsou z dobrých důvodů proti tomu; ona pláče a prolévá slzy podaremně. Paní pláče, že jí muž nechěl koupiti nový klobouk; to jsou slzy ješitnosti; jsou bez užitku, jako slzy ze závlsti. — Mnohá matka musí plakati nad špatným chováním se dětí, nad jejich nevděkem. Jsou k matce neuctiví a hrubí, předhazují každé, sousto, rodiče jim až tuze dlouho žijí, matka je jenom popelkou u svých dětí. Takové slzy jsou matce prospěšné, ale děti budou se museti z nich odpovídati a to bří'mě, jímž jejich svědomí obtíženo, bude velmi těžkým. Běda těm dětem, k vůli nimž musejí rodiče plakati. — Tu kráčí na příklad vdova za rakví svého muže. Pláče a nařiká a počíná si zrovna zoufale; do hrobu chtěla by skočiti, upadá do mdloby; ale to jsou jenom slzy krokodilovy, všechno přetvářka; neboť za týden myslí již na vdavky a laškuje s mužskými. Vzte tu falešné slzy, jež neprospívají k spasení. Ale i tehdy, když jsou pravé, zasluhují opovržení, když míru překračují a hraničí se zoufalstvím, jako kdybychom nebyli křesťané, ale pohané.

Spasitel blahoslaví plačící: Blahoslavení plačící, neboť oni potěšeni budou. To jsou ti, co truchlí z dobré příčiny, zvláště z lítosti nad svými hříchy, nebo ze soustrasti nad nouzí spolublížního, nad nevděkem lidstva, jež Pána Boha uráží. Budou potěšeni, jako Spasitel v zahradě olivetské, iako náimská vdova, jako sestry Lazarovy, již zde na zemi; a ne-li zde, pak zcela jistě v království nebeském, kde Bůh setře všechny slzy s očí našich a žádného zármutku již nebude.

Na horách svatojanských.

Baunard:

Starí čili životem vzhůru.

Chvilé smutku. — Útěcha

(Část další.)

Od těchto prvních věků nepoměnilo se dvojitě smýšlení lidstva vzhledem k ranám, které je ničí. Jsou dosud jednak ti, kdož nedoufají, s p e m n o n h a b e n t e s, jednak ti, které týž apoštol nazývá s p e g a u d e n t e s, naději se těšící. Než čeho je třeba, abychom doufali? Víry, že nepřítomní ještě žijí. Rachel pláče synů svých (tak psáno jest) a nedává se utěšiti, protože jich není. Aby byla utěšena, třeba jí víry, že žijí a že je kdysi uhlídá.

Nepůjdeš tedy, Rachel, s bolem svým k našim vědcům nicoty, abys po nich žádala útěchy; nebyla bys pochopena a sama bys je nechápala. Nevěříš, jako tv, v Boha Abrahama, Izáka a Jakuba, v Boha živých i mrtvých. Učí: náš skon není jinaký, než-li skon zvířat. A tu by se, o matko, pláč tvůj ještě bolestněji ozýval v Efratě se stony a vzlykotem.

U nás na výšinách moudrosti lidké neumí celá filosofie než jen žvatlati jakous útěchu. A bylo to přece péro výmluvné a přímé, péro Juizotovo! Čemu se on, sám muž bolesti, dvakrát zasažený do srdce jako choť a jako otec, čemu se naučil z filosofie, aby utěšil bolest jiných? „Nespoléhej, leč na sebe,“ píše stoicky jednomu z velikých trpitelů, příteli Rémusatovi v říjnu 1826. „Uchl se do svého srdce: tam jest rána, ale tam i síla.“ Jaká to síla? Síla přehání před sebou. „Učiň jako já. Já náležím celocelé zevnějšku, jsem jako člověk, jenž nemá už domova a život svůj další protráví na ulici.“ Ale co tam nalezne? Zapomnění? Oh, nikoliv. Volá: „Zapomenout je člověka nehodno. Nejvíce mne proti lidem a celému světu pobuřuje, že mají potřebu zapomnutí a snadno zapomínají. Skutečným měřítkem síly duševní je mi trvání spravedlivé bolesti.“

☛ Chce tedy vzpomínati: „Učiňme si ze vzpomínky jakýsi druh skutečné přítomnosti, která by nahradila nepřítomnou, ale nezničenou skutečnost,

Je mi nutna skutečná přítomnost těch, které miluji.“

Této potřebě „skutečné přítomnosti“ vyhovuje církev katolická v první řadě velmi zřetelným spojením duší, které nazývá obcováním svatých. Ale Guizot je protestantem, nezná toho článku víry i jest nucen neurčitě, pochybovačně, žalně povzdychnouti: „Bůh, tuším, nedovoluje, abychom jasně poznávali vztahy trvající mezi námi a těmi, které jsme milovali. Ale jsem jist, že přes dělicí nás temnoty, dojmá naše drahé něžná věrnost srdce našeho.“ Tyto temnoty, na něž naříkám, proniklo dogma katolické svým jasem; tyto vztahy se záhrobím udržuje církev tajemným spojením, jež počíná tu na zemi útěchou a zároveň povzbuzuje touhu a oživuje naději. Protože toho všeho Guizot nepoznal, zůstala mu prázdnota, temno a chlad.

Jako filosofie, tak ani svět nemůže nabídnouti útěchy naší zoufalé bolesti. Z lidí pro svět žijících, z lidí malé víry pokládám nejupřímnějšími ty, kteří se tohoto úkolu těšiti ani nepodímají, jsouce si vědomi své inkompetence a bezmoci. Tak píše znamenitý Edmond Rousse z Akademie francouzské: „Můj starý, milovaný příteli, jsem dojat, zdrcen smrtí tvého bratra. Ale odpusť, ubohý Jindřichu, měl bych ti říci pouze slovíčko: Měj odvahu! . . . Na konec nezbyvá nám oběma, než vrátit se k obyčejným útěchám a ke staré písničce, která od stálosti ukolébává bolesti lidstva. Pomyšli na své děti, na choť, na dobrého bratra, který ti zbyl, na své přátele, na mne, tvého druhého bratra. . . . Pravda, ubohý příteli, jsem špatný těšitel a mám příliš těžkou ruku, příliš měkké srdce k takové operaci. Trp a plač, příteli, já trpím a pláči s tebou. Jsem se všemi vámi celým srdcem, celou duší a chci vám to říci ještě, než drahý váš zesnulý opustí vás navždy!“

A to'o jest vše, co nalezlo pěstělství v péře člověka citu plného a velmi duchaplného, jenž však neumí ještě doufat a modlit se a proto v té věci nerozhodně, vrtkavě kolísá: „Ujist svou choť, že má chudinka, mátil mnoho se modlila a denně se modlí za vás i vaše drahé mrtvé, k oné veliké Bytosti, jejíž všemohoucnost chová tak neproniknutelná tajemství!“

Za našich dnů věnoval p ední básník anglický Tennyson jednu z nejznámějších básní svých „In memoriam — Na památku“ svému žalu nad smrtí přítele d'Hallama, jejíž opěva v několika tisících veršů. Tato dlouhá není počíná invokací onoho, jejíž pozdravuje slovem: „Synu všemocný Boha, nesmrtelná lásko! — Strong Son of God, immortal Love!“ Ale zdaž je nesmrtelný těšitel, jejíž vyzývá onen božský přítel, jenž plakal nad hrobem Lazarovým? . . . Mohl bych to tvrditi, čta poslední verše jiné jeho básně „Propast“ nadepsané: „Miloval-li jsem jej, miluji ho navždy. Ne, mrtví nejsou mrtvým, ale žijí!“

Deum, cui omnia vivunt. . . Bůh, jemuz vše žije — pje církev nad rakví svých. Můžeme tu poukázat na jiného básníka a to francouzského, v roce 1837. Vízme tu ducha nejhrdějšího a neméně skeptického z tehdejších básníků, ale také syna veliké něžnosti zdrcena bolestí u smrtelného lože matčina. Vyberme si tu několik doznání a modliteb, které nás utěší nad tolika jinými slovy hrdosti a vzpoury, která vyšla z těžé ruky, z téhož pera.

Alfred de Vigny píše v „Denníku básníkově“, že zdrcen jsa bolestí před mrtvou schránkou své matky, utekl se nejdříve k nejsladším vzpomínkám dětským. „Leč marně“, píše a hned dokládá: „Ó Bože můj, dej mi jistotu, že ona mne slyší, že ví o mé bolesti, že jest v přeblaženém odpočínutí andělů a že její modlitbou mohu dosíci od Tebe odpuštění svých pochybností!“

Nabýváje pojednou i větší pokory, stává se klidnějším: „Odkud to, ó Bože můj, že po této hluboké a vroucí mod-

litbě vracím se do pustého svého domu klidnější, než kdy a s větší silou, abych udusil slzy?“ Je to síla, již vděčí živější víře, o níž lká a tu d: „Když trháš svazky ty navždy, ó můj Bože, proč nám nedáváš síly, bychom věřili, že budou obnoveny abychom to věřili, bez váhání?“

Ale už neváhá a jest to zajisté víra, naděje a důvěra, již jsou ko- nečně prozářeny a prohráty řádky tyto: „Plakal jsem na kolenou před ní plakal jsem hoře. A tu jsem cítil, že bezhříšná její duše jest vykoupena a sklání se nade mnou krásná její tvář, ozářena jásem panenským, jejíž oči byly mírně pootevřeny, jako ve spánku blažených. Bože můj, jsou-li zkoušky očistou v očích Tvých, přijmi ji k sobě, ať prosí za svého syna, za syna ubohého, jehož umírajíc, volala.“

* * *

Leč dosti. Nechme, bratře, hrde ty mudrce světa, ty polověřící lidi, kteří se modlí den či hodinku a pojďme si načerpat otčehy do školy a z příkladů velikých křesťanů, kteří jimi byh vždycky.

Nechť přistoupí nejprve velmi, velmi znamenitý muž, aby přinesl krutou obět svého srdce na oltář vůle Boží. André-Marie Ampère nalezl u lože umírající své drahé choti víru a zbožnost svých lepších dnů. Jako na poděkování za toto milosrdenství a na usmíření svých přestupků sklání svou učenou hlavu pod ranou, jež má dopadnouti. Píše ve svém denníku 13. července 1804: „Můj Bože, děkuji ti, že jsi mne stvořil, vykoupil a osvětil božským světlem svým. když jsi mi dal zroditi se v líně církve katolické. Děkuji ti, že jsi mne pavoal k sobě po mých pohlouzeních, děkuji ti, že jsi mi je prominul. Cítím, že chceš, abych nežil než pro tebe, aby každá chvílka má tobě byla posvěcena. Ale, Bože můj, odejmi mi všechno štěstí na zemi? Jsi jeho velitelem, ó můj Bože. hřích mé zasloužily tvého trestu. Ale snad uslyšíš ještě hlas svého milosrdenství? Multa flagella peccatoris sperantem autem in domino misericordia circumdabit

(Mnohé jsou mefry hřtšníkú; ale doufáteho v Pána obojme milosrdenství). Proto douám v tebe, Pane, ale podrobným se tvému vyrčení, at jest jakékoli. Byl bych si přál raději vlastní smrti. Ale nebe jsem nezasluhoval, ty pak jsi mne nechtěl pohřbíti v pekle. Račiz mi přispěti, aby život ztrávený v bolesti byl mi zásluhou dobré smrti. Bože milosrdenství, račiz mne spojití v nebi s tou, již jsi mi dovolil milovati na zemi!"

Nyní otcům, manželům, oloupeným již o milovanou choť a odsouzeným patřiti, jak ve květu mládí a nadějí umírá i dítě, které jim zanechala, posvěcují tuto modlitbu, tento vznesený hymnus vojína, jenž náležel kdysi veliké armádě Napoleonově.

Dne 29. prosince 1829 bděl zbožný plukovník Paqueron v slzách u milého, šestiletého dítěte, které ho opouštělo. Před křížem loučil se s ním takto: „Ubohé dítě, i ty mne opouštíš po své matce. Byls příliš hodný lásky a já jsem byl příliš hrd na tebe. Nebyl jsem hoden tě mítí... Mohu již zapěti hymnus smrti, ale pro tebe je to píseň života. Jak šťasten budeš na věčnosti! Jakému štěstí budeš se těšiti u Boha, ježž budeš moci viděti očima duše a milovati z celého srdce svého! O, drahé dítě, nezapomeň na mne u něho a pros, aby mne potěšil a na'il do rány mojí balsám své lásky."

Po dvou dnech nezůstal nešťastnému otcí než obraz dítěte, které byl právě pochoval. „Zdá se mi, že vidím ještě u sebe rusou jeho hlavinku, že slyším sladký jeho hlas, že vidím dítě po svém boku, jak všeho se dotýká a plní smutnou mojí samotu svou přítomností, svým štěbetáním. O, B že, víc než půle mého rdce ie už v nebi. Otče, dej, aby co tu ještě zbývá z mé bytosti, brzy přišlo tam!"

A posléze takto sebe sama obětuje cele, výhradně: „Můj Mistře nejvyšší, zaujmi nadále v životě mém místo všech mých odešlých drahých. Vezmi čas, vezmi síly, které bych jim byl posvětil. Odovzdávám se ti bez

výkr dy. Čím více jsi mi vzal, tím více chci ti dát, abych sám obět svou dokonat a hlubokým svým podrobením získal si práva, bych v tobě našel, co jsem ztratil."

Nyní at promluví matka. Ve svém „Rukopise" vydaném slavným jejím synem, ličí pí. Lamartineová, jak večer 21. října 1829 o klekání procházela se v modlitbách a rozjímání v alejích své zahrady v Milly, vidí tam ve vzpomínkách odcházeti ty, kdož ji zanechali samotnu na prahu stáří, o čemž píše: „Stíny se dlouží za mnou, jak dí Virgil. Ale poslední kroky jsou ty, které vedou k nebi... Dnes večer zdálo se mi, že celý můj život znova vystává, plyne přede mnou a před Bohem, mým tvůrcem včera a soudcem zítra!... Patřila jsem znova na celé své štěstí, své vychování, svůj sňatek, narození sedmi svých dětí, na mládí svého syna, na odchod svých dvou andlíků z tohoto světa, ve kterémž zármutku mne všichni ostatní nemohli utěšiti. Byla to má Césarina, moje chlouba pro neobyčejnou její krásu a Zuzana, tato svěřice, která již tu měla svatozář kol čela.... Mrtví či nepř tomní!... A dnes jsem sama, jako tehdy, než jsem vydala své plody, z nichž jedny spadly na zem, jiné byly urvány v dál víchřicemi života. Všechno těmito myšlenkami, které mne v zahradě pronásledovaly, překypovalo mé srdce. Ach, toť asi také má zahrada Olivetská! Ale Bůh tomu chce: Fia t. — Staň se, jemu se cele odevzdávám. Kéž mne vede k nebi abych se tam u něho shledala s těmi, kteří tu budou po mně a kteří budou vždy částí mého já!..."

V podobných myšlenkách i nadějích píše jiná žena tyto verše:

Mám — tak mi připadá — dnes domov dvojí:

tu jeden, druhý v nebi, draží, váš to byt
A cítím, tu i tam jsem stejně milována,
tu láska drží mne, tam láskou zas
jsem zvána,

a srdce tu i tam chce dít.

(P. d.).

St. Anna

Sv. Cyril a Methoděj.

Marie Tesařova:

Nejsvětějšímu Srdci.

Ó Srdce mého Boha,
jen Tebe miluji
a všechny síly svoje
dnes Tobě věnuji.

Chci Tvoji, Pane, býti,
své srdce Tobě dám,
ó, Králi srdcí lidských,
v něm vezdy panuj sám.

Má láska chabá jesti,
přejíohněm Tvojím vzplát,
bych láskou stálou, svatou,
tě mohla milovat.

Své tělo, jeho údy
v Tvou službu ráda dám,
jest bídne, drahý Pane,
než Tys tak určil sám!

Svou duši také Pane,
Ti světlím celičkou,
než, milovaný Jezu,
tak na ctnost chudičkou.

Tvá pokora a mírnost
ji obohatí hned,
Tě vroucně prosí o ně
můj chvějící se ret.

Své nejsvětější Srdce
dals pro mne otevřít,
by celičky se vesmír
v tu ránu mohl skryt.

Nuž v Srdce Tvého ránu
se skrývám blažena,
i v životě, i v smrti
dím: „Jezu já jsem Tvá!“

000000

Obrázky z katolických misí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Sen Kabylův v zákopech.

„Nedávno“ — vypravuje misionář z řádu Bílých Otců, jenž ve francouzském zázemí slouží jako ošetřovatel nemocných — „přivedl ke mně polní kněz alžírského ostrostřelce, který přišel z fronty na dovolenou. Muž ten byl rodem Kabyl a chtěje se státi křesťanem, hledal kněze, který by jeho řeči rozuměl. Když se polní kněz vzdálil, vypravoval ostrostřelec svoje osudy:

„Pocházím,“ pravil, „z krajiny Beni-Ismaíl, moji rodičové jsou mrtvi a já jsem nyní asi 25 let stár. Roku 1906 šel jsem do města a učil jsem se kovářskému řemeslu. Večer a kolikrát i v noci docházel jsem k Bílým Otcům do Marsenu. Misionáři učili mne katechismu a rok na to přišel jsem do Alžíru a cvičil jsem se dále ve víře křesťanské. Avšak křest jsem zatím

nepřijal, ale dal jsem se r. 1911 k vojákům. Několik let sloužil jsem v Maroku a od r. 1914 jsem ve Francii a prodělal jsem mnoho bitek, aniž jsem byl poraněn.“

Za svého vojenského života zapomněl mladý Kabyl skoro docela náboženské pravdy, kterým se naučil. Avšak Otčenáš a Zdrávas Maria znal dosud a mnohdy zalétaly jeho myšlenky přes moře domů, do Alžíru a ke skalnatým horám jeho otčiny. Konečně přišla hodina milosti Boží.

„Seděl jsem v zákopech u Crony,“ vypravoval dále, „blízko Soissonu, v nejprudším ohni a většina mých druhů byla již mrtva neb raněna. Tu jsem si vzpomínal na onu dobu, kdy jsem bydlel v Micheletu a od Bílých Otců byl vyučován ve víře křesťanské. Jednoho večera, unaven strašnou celodenní námahou, tvrdě jsem usnul. Bylo to v noci z 22. na 23

prosinec. A tu jsem měl zvláštní sen.

Přede mnou tekla velmi široká, hluboká a prudká řeka. Přes ní vedl mohutný most a na druhém břehu byly zahrady, stromy, domy a různé pěkné věci. Najednou spatřil jsem tři velké průvody. První pozastával ze samých Arabů a v čele jel statný jezdec. Jakmile se však oetli na mostě, probodil se tento a Arabové spadli do vody a řeka je strhla s sebou. Potom nabyl most zase dřívější podoby.

Následoval zástup druhý. Byli to mohamedánští Berbeři. Sotva byli na mostě, probodil se zase a všichni utonuli.

Nyní přišla skupina třetí. V čele jel misionář, jenž mne v Marsenu vyučoval. Za ním následovali misionáři, které jsem znal, avšak i mnozí jiní, kterých jsem nikdy neviděl a za nimi velký počet křesťanských Kabyľů, mužů a dětí. Misionář popohnal svého koně a vjel na most, který se zatím zase postavil a všichni ostatní za ním učinili totéž. Potom následovala velká matka s Bílými Sestrami, ženami Kabyľů a dítkami.

Když jsem viděl, že misionáři se svým průvodem na most vyzdělají, chtěl jsem se připojit, ale velebná matka jmenovala mne svým jménem a pravila, mne odmítajíc: „Ty nenáležíš k našim.“ Avšak já jsem na ni nedal, zůstal jsem a tak jsme všichni šťastně přešli přes řeku. Jenom jeden nikoliv. Byl to křesťan z našeho kmene. Byv sezdán s katoličkou, zapudil však svou první ženu a vzal si mohamedánku. Ják šel po mostě, spadl do vody a byl proudem stržen dolů.

Na druhém břehu řeky byly překrásné zahrady. Chtěl jsem tam, abych se na ně podíval. — Tu padl nedaleko mne granát, jeho třeskot mne probudil. Ale sen učinil na mne hluboký dojem. Nádherné zahrady, to byl ráj. To jsem viděl zřetelně a arabský vůdce na svém koni byl Mohamed, jenž v čele svých přívrženců byl pohlcen věčnou propastí. Od toho dne modlil jsem se ustavičně k Bohu, aby mi dal příležitost býti vyučován ve víře katolické a stát se katolíkem.

Až potud vypravování Kabyľovo, ježž Bůh cestou tak mimořádnou ke křesťanství přivedl. Možná, že Bůh k srdci tak mnohého drsného vojína na zděšší i protivné frontě mluvil podobně, jako k našemu Kabyľovi. Ale zla všichni jeho volání uslyšeli u prostřed hluku válečného a zla všichni ho tak věrně uposlechli a následovali, jako onen syn hor kabyľských? —

Častější sv. přijímání u černochů.

Ovoce u účinky častého přijímání svatých svátostí poznává misionář někdy až nápadným způsobem. Na př. domorodci vnitroafrického vikariátu Kivu, tak řečení Mulikira, jsou od přírody velice bojovní a krvežízniví. Vražda je věci etí. „Ty jsi ještě děcko, ty si ještě nikoho nezabil,“ to jest ta nejobávanější předhůzka. Při každé při začíná žalobce: „Já jsem toho a toho zabil, potom toho a toho; já jsem tomu neb onomu zapálil chatrč: já jsem muž, poslyšte mne!“ a celé shromáždění tleská na znamení soublasu.

Slyu, z těchto surových obyčejů se vyprostili, čerpají nově obrácení křesťané z častého přijímání svatých svátostí. „Když jsem byl u stolu Páně,“ pravil jeden k misionářovi, „mám sly na dva dni ale potom je zase konec.“ Již si zvykli také, přinést tu nejčastěji obět, t. j., vzdát se krevní msty. Z mnohých dokladů uvedeme zde aspoň dva. —

„Lazaro, jeden z našich křesťanů,“ pře jistý misionář, „ležel na smrt raněn ve své chatrči, ve le něho mrtvola jeho bratra. Několik nehan-ských spoluvěsníků je přepadl. Jeden křesťan obrátil se na umírajícího. Řka: „Lazaro, rei, že svým vrahům odpouští.“ — „Ano, odpouštím jim,“ šeptal umírající. „nechat je nechat na pokoji! přeji si, abych nebyl pomstěn.“ A po krátké přestávce vece: „Přeji si, aby se stali křesťany.“

Křtěnec, jenž podle domácího již zvyku měl pomstít vraždu svého příbuzného, vzdal se krevní pomsty chtěl však aspoň svým nepřátelům

ukázati, že se na zmloulosti nikter k nedostává. Šestkrát po sobě přišel v noci docela sám daleko do vesnice, nepřítel své rodiny: pokaždé založil ohle a některé chatře a probudil pak spící, aby ji n dokázal, že jejich život byl v jeho rukou.

Podobně zdívočelé, jako staří, byly i děti. Byly od svých rodičů plánovitě poučovány, jak se životi krádeží. „Pes umí si potravu hledati sám,“ zní příslovi těchto černochů a neméně musí i dítě tolik rozumu mít, jako zvíře.“ I zde způsobilo častější svaté přijímání ponenáhlou změnu mládeže. — Když ustanovení svatého Otce o sv. přijímání dítek vešlo ve známost, povídali si křesťané, „Hle, papež nás zná! On poznal že naše děti právě jako my, bez duchovního pokrmu nemohou žít.“ A děti si skutečně pokrmu nebeského vážily. Skoro všechny dítky zdejší misijní stanice, chodivají i vícekrát v týdně ke stolu Páně, ačkoliv mnohé bydlí dosti daleko na horách.

Tato horlivost nese dobré ovoce. Mezi dítkami byl chlapec ohnivý, ba ukrutný, surové povahy, jenž své druhy trýznil, jak a kde mohl. Napomenutí a přísné tresty rodičů nepomohly nic. Sotva však byl připuštěn k sv. přijímání, změnil se nápadně. Svě náhlé, prudké povahy sice nepozbyl, ale dovedl se přemáhati. „Byl-li jsem zlostný,“ říkával často sám, „trýznil-li jsem někoho, nesmím pak milého Spasitele přijati.“

Malá Lea, osmileté to děvčátko, připravovala se na první svaté přijímání. Tři dni před slavností těžce onemocněla. Ačkoliv snažně prosila, nechtěli rodiče těžce nemocnou pustit, do kostela. Když slavnost nadešla, použila nepřítomnosti rodičů a vydala se na cestu k misi. Ale nedošla daleko, brzy omdlela na cestě slabotou. Někteří křesťané, kteří šli na mši svatou, našli bezvědomé dítko a zanesli je domů. Když to misionář uslyšel, přinesl jí co nejrychleji Toho k lážku, po Němž tak toužila.

Jak potěšitelné je toto působení milosti Boží pro misionáře, jak spa-

sitelný však také tento příklad pro mnohé, kteří se obětují sebe menšími dávají zastrašiti!

Bývalý ničema misionářem.

Daleko za Australií, uprostřed Tichého oceánu, leží souostroví, řečené Marquesas a na těchto ostrovech hlásá víru křesťanskou mladistvý misionář. Nedávno psal svým rodičům v Evropě mimo jiné, že ho to pranic nebolí, jest-liže bosýma nohama narazí na kámen; tak velice že je vedro sluneční opálilo a jako rohovinou potáhlo. To však je velkým dobrodiním Božím. Tak uspoří aspoň na obuvi, která tam pro nedostatek koží a obuvníků velmi řídká a vzácná jest a je-li jaká, následkem mnohého a častého běhání, brzy se roztrhá. Proto že je Bohu za to povděčen a z vděčnosti tím horlivěji ztracené ovečky vyhledává a za nimi běhá.

Kdo však tohoto horlivého věro- věsta znal ještě před několika roky, byl by se domníval, že bude vším možným, jen ne misionářem. Dlouhá léta byl nezdárným synem hodných, zbožných rodičů. Měl vlohy, ale zakopal je; chodil do školy, ale neučil se; dělal zkoušky, ale propadl. Při tom byl hrd a měl nectnosti, které s pýchou souvisí. Bude proto jistě laskavého čtenáře zajímati, jak Bůh z vlka učinil beránka a z ničemy důkladného misionáře.

Při posledním zkoušce propadl a velmi se proto rozhněval, ne na sebe, ale na profesory. Jim kladl za vinu, že stále při zkouškách propadá, na sebe a svou lehkomyšlnost a lenivost zapomínaje. Aby se na profesorech za jejich domnělé bezprávi pomstil, vytloukal jim, profesora náboženství nevyjímaje, s podobnými sobě spolužáky, okna. Ze proto z trestů nevy- cházel, netřeba dokládati.

Zbožným rodičům krvácelo srdce, ale nevěděli si s nezdárným synem rady. Konečně vzali útočiště k Matce Boží, která v takových a podobných případech již často pomohla. Otec vydal se na cestu do města Špiru, vzal syna sebou a řekl: „Pojďme do sto-

ličního chrámu k oltáři Matky Boží; tam tě jí zasvěťm, aby se tě ujala.“ Mléky šel syn s otcem a u zmíněného oltáře klékl si vedle něho. Zda-li se modlil, otec nevěděl; sám však se modlil vroucně a nezdárné dítě Matce Boží doporučil. Bylo to na tomtéž místě, kde se sv. Bernard modlil ona památná slova: „Ó milostivá, o přívětivá, o přesladká Panno Maria!“ Na tomto místě podnes ještě Matka Boží prosby svých dítek často vyslyší. A tak vyslyšela i modlitbu otcovu a své milosrdné oči na ztraceného syna obrátila.

Mléky odešli otec a syn od oltáře, mlčky jeli domů; otec bez výčitek, syn bez lítosti. Ale sotva přišli domů, stal se se synem náhlý převrat. Když se večer ocíl ve své světničce, pojala ho jakási bázeň a úzkost duševní, dostavila se i lítost a mocí neodolatelnou

puzen, klekl na kolena, plakal a modlil se. S lítostí však dostavilo se i dobré předsevzetí, začít život jiný. Hned druhého dne z rána prosil rodiče za odpuštění a slíbil polepšení. Rodiče sami byli tímto náhlým obratem radostně překvapeni a úžas jejich by ještě větší, když je syn prosil za dovolení, aby mohl vstoupiti do kláštera.

Rodičové rádi svolili. Běželo jen o to, jaké klášterní povolání bylo by pro syna nejvhodnější. Zatím co o tom přemýšleli, zvolil si syn své budoucí povolání sám; odhodlal se státí se misionářem. Se svolením rodičů vstoupil do misijního domu, studoval bohosloví a dnes působí jako misionář v Tichém oceánu na souostroví Marquesas a káže pohanům víru křesťanskou. Divné a nevyzpytatelné jsou cesty Boží!

Z rozjímání sv. Ambrože.

Podává Fr. Janovský.

(Část další.)

V.

Spasitel světa.

Vykoupení.

Ó Ježíši, díky Tobě vzdáváme, žeš nás stvořil a nás výše postavil nad všecku divokou a němou tvář.

Avšak větší než-li dary Tvého stvoření, jsou dary Tvého navštívení. Tvoje navštívení počtílo nás účastenstvím Tvé vznešené velebnosti. Sám pravíš: Chci svým bratřím oznámiti jméno Tvé.

Přijetím lidského těla stal jsi se naším bratrem, aniž jsi přestal býti naším Pánem.

Ještě větší však jest milost vykoupení. Vždyť jsi nás, ohrožené, vykoupil svou vlastní smrtí, nás z hříchu vzkříšené andělům připodobnil a naši přirozenost povýšil na trůn až pravici Otce svého

Z uzlu, jímž se naše nestěští bylo zadrhlo, opět jest rozvázáno Kristem. Týmž šlepečjemi, jimiž přivozena naše zkáza, přivádí Kristus zpět Boží dobrodiní a milosti.

Taktě Adam utvořen z panenské země, Kristus narozen z nejčistší Panny. Adam učiněn k obrazu a podobnosti Božímu, Kristus jest podstatným obleskem Boha Otce.

Adam jest pánem všech zvířat.

Kristus jest králem všeho lidstva.

Pošetilost přinesla Eva, moudrost přinesla Panna Maria.

Se stromu rajskeho ovoce smrti, s kříže pravý život.

Adam, zbaven darů duševních, přikrývá se listím fíkovým, jako ochranným šatem; Kristus, prost statků pozemských, umlňuje, vydává svou tělesnou schránku.

Adam vyhnán z ráje, Kristus na poušti.

Tak to musilo být.

Neboť kde jinde byl by Pán našel ubohého, zavrženého člověka, aby jej znova přivedl do ztraceného ráje, napraviv jeho blud a hřích?

Nad moudrost, kterouž založil nebesa a stvořil zemi, nad všecku krásu slunce a měsíce, nad všecku ozdobu zářivých hvězd, miluje poslušnost Páně v hořkém utrpení.

Větší dobrodiní přineslo mi vykoupení, než stvoření.

Co by mně bylo prospělo být stvořenu, kdyby mně neprospívalo být vykoupenu?

Ně pro jednoho, nebo druhého z nás a ne pro malý jen počet lidí, nýbrž pro všechny napsal Ježíš svou zář.

Všichni jsme tam jmenováni dědici. Nedílně dostávají se dary Kristovy do našich rukou. Všichni přijímají a žádný není zkrácen.

Proti všemu zlu jest Kristus lékem. Eiláš byl od Boha poslán k jedné vdově a Elišeus uzdravil jednoho Naamana z malomocenství.

Ty však, Pane Ježíši, očistil jsi již tisíce a tisíce lidí z nečistoty hříchu.

***

*

Vykupitel.

Koho mohl Bůh padlému lidstvu dátí za bezpečného vůdce proti smyslným vábidlům tohoto světa a proti ošemetné a rozmanité lstivosti ďáblův?

Kdo jiný byl s dostatek mocný, vésti ve společném průvodě muže i ženu, Židy i Řeky, barbary a Skyty, otroky a svobodné, ne-li Kristus, jediný Kristus, jenž jest všechno ve všem?

Žádný člověk nebyl tak silný, aby byl dovedl snítí hříchy světa.

Kdo pak by byl také tak veliký a vznešený býval, aby v jeho smrti byly spolu zemřely hříchy všech?

To dovedl jenom Kristus, Vykupitel světa.

Ani pohanští učitelé lidské moudrosti, ani představení židovské synagogy nedovedli hynoucímú světu připravit účinného léku.

Jediný Kristus sněná hříchy národů, jenom mají-li trpělivost k svému vyléčení. Takových, kteří nechtají, nepokládá za hodné uzdravení.

A rychle opouští Pán nemocné, kterým jest jeho přítomnost obtížná.

Kristovou předností jest, státi po boku Bohu Otci, jakožto prostředník národů a smrt svou podávati jako obět a duše, jimž hrozí zkáza, vysvobozovati ze zahynutí.

Ty, který jsi svět vykoupil, odmítej ubohé duše ve mně!

Tisíce-li tě vina hříchu, pomni Krista. Onť tvým Vykupitelem. A u proroka di: Já jsem to, jenom já, kterýž zhlazuje tvou nespravedlnost.

*

Kristovo kněžství.

Kristus nový kněz a nová obět. Ne ze zákona Mojžíšova, nýbrž nad ním.

Prostředník světa, světlo v této časnosti. Řekl: Ejhle, přicházím!

A již přišel.

K němu chceme přistoupiti v plnosti víry, v klanění a ve vroucích prosbách.

Na něj skládáme svou naději, ať jej svým okem nevidíme, v sídci však a své lásce obíjáme.

Jemu všechna čest a sláva!

Kristus chtěl sám být knězem, veleknězem, aby své kněze naučil, jak mají lnouti k Bohu, bez přestání k Bohu se modliti, od Boha všecku spásu očekávati, pachtění světa se vyhýbatí a sebe za majetek Boží pokládati.

Pro kněze stojí psáno: Pane, tvými chceme být!

Učů nás svým majetkem a vlastnictvím! Bohatým a šťastným ať se pokládá, kdo vyznává plnou a dokonalou velebnost Kristovu a ji jako na rukách své víry klade jako obět na nebeský oltář, vykupuje si takto odpuštění svých hříchů.

Ten poznal pravého kněze, kdo nalezl Krista. knížete všech kněží.

A to jest pravý chrám Páně, o němž praví Kristus tyto slova. Zrušte tento chrám, a ve třech dnech jej opět postavím.

Velebný chrám, z něhož vycházela síla, jež hojila všecky!

Podivuhodný oltář, na němž obět jediného Beránka strávila hříchy světa.

Neobyčejný kněz, jenž přišel, ne aby pro sebe požadoval našich služeb, nýbrž aby kněžskou službou svého utrpení nám všem nabídl!

*

Obět Kristova.

Přijal, což mého jest, aby mi daroval, což jeho jest.

Přijal od nás, aby to jakoby svoje za nás v obět přinesl.

A co nebylo naše, poskytl nám s božskou štědrostí ze svého.

Tak tedy v naší přirozenosti vydal se v obět, aby nad síly naší přirozenosti působil.

Z našeho obět za nás, ze svého odplata pro nás.

*

Krev Vykupitelova.

Kristovo utrpení a krev jsou čestnou cenou velikého boje, jež za nás vybojoval, jsou svatebním darem v den jeho zasnoubení s naší duší.

Krev Kristova purpurová.

Kristova nevěsta zdobí se jí jako královna korunou.

Skrápi duše světců.

Leskne se v těchto duších svou barvou, září svou mocí.

Svou mocí; neboť světi je na krále, na výtečné krále, a přenáší na ně věčné království!

S našimi dušemi koná se jakýsi trh. Nejrozmanitějším pokušením obklopeny, buď se prodávají hříchem aneb se z něho vykupují.

Kristus nás vykoupil, náš arcinepřítel nás prodal. Arcinepřítel prodává na smrt, Kristus vykupuje nás zpět k spáse.

Arcinepřítel prodává nás jako ukořistěné otroky za ledabylou cenu, Pán však, který nás stvořil k obrazu a podobnosti svému a dovede podrobně oceniti cenu svých skutků, kupuje nás zpět jako své služebníky za velikou sumu.

Pokoj duše.

Nebojte se vlnobití smyslných náruživostí: Já jsem odpášení hříchů.

Nebojte se tmy: Já jsem světlo.

Nebojte se smrti: Já jsem život.

(P. d.).

Jiří Belanger.

Život napísný P. Anizem polává Jan Tagliastro

(Část další)

Na začátku řeči praví: „Především musím na jisto postavit, že až na malé výjimky ve Francii se nestará nikdo o duše vojáků. Kdyby kdo namítl: Odkud to víte? Odpovím skutečnými událostmi. Každý rok konám pět anebo šest duchovních cvičení pro odvedence a tím přijdu do styku s několika sty vojáků, kteří se rozptýlí do všech končin Francie. Všichni mi před odchodem slibují, že mi budou psát, jakmile došli ke svým posádkám a navštívili vojenského duchovního správce, jehož adresu jim dávám. Mnozí jsou slibu věrní. Mám

skoro všechny listy uschovány; kdybych vám je přečetl, souhlasili byste se mnou, máme sice ve Francii seznam vojenských duchovních správců, ale skoro nikde kněze, jenž by se způsobem nadpřirozeným ujímal vojákův.“ Přísňi toho uvádí dvě: „Není důvěry v Boha, jenž miluje vojáky; není důvěry k duši vojáka, která lépe jest připravena, než každá jiná, by milovala svého Boha.“ Rozvíjí obě tyto myšlenky a dokládá je četnými zázračnými obráceními. „Kdybych směl ke slávě Panny Marie vypočítati křty, první svatí přijímání a obrácení z

okolí, kde se praví, že se nic nedá dělat! Stačí ubezpečit, že neobvyčejný počet jejich by duchovního správce v úzas uvedl, kdyby Panna Maria a růžence mu nořikal, že jeho osoba je vedlejší při těchto velikých pracích spasitelných.“ Když byl vyličil řadu dojemných událostí, podává těm, kteří se o to zajímají, prostředky, jak by účinně spolek vojenský založili.

Na iném sjezdě v Saint-Brieux mluvil o nadpřirozených prostředcích ve spolku vojenském; jako nejhlavnější imenuje: Úctu k Panně Marii a lásku k růženci. Tutěž otázku pojednával v článku věstníku sdružení děl pod názvem *Svatý růženec a vojáci*. Ve dvou dalších článcích téhož časopisu pojednává o knězi a vojáku zdravém a nemocném. V prvním podává přehled o jeho činnosti jako zpovědníka, v druhém o působnosti v nemocni vojenské. Ve čtvrtém článku konečně: *Vojáci a Zoráves Maria*, namítá otázku: Co třeba, aby založil a udržel spolek vojenský a odpovídá na to: *Srdce a růžence*.

Všecky tyto přednášky a články jsou oživeny tímtež duchem, dokazují třebas v různé podobě, tytéž pravdy: apoštolát u vojáků jest možný, ano i snadný a účelný, že nejlepší methoda, ho zúrodniti, jest užívati prostředků nadpřirozených.

Nemůžeme si odepřítí uvéstí svým vojákům, kteří ho neúnavně poslouchají: používá k tomu každé příležitosti, mluví včas i nečas, jak toho žádá svatý Pavel. Čtyřnáct dní příležitostně jubilea a čtyřnáct dní jako přípravu na velikonoční svátky. „Konnám s vojáky jubileu duchovní evičení a v reděli budu slaviti slavnost velikou, při čemž vyzpovídám mnoho těchto dobrých dětí, dříve než půjdou na dovolenou.“

V posledních dnech roku 1897 píše: „Nikdy jsem nezažil ve svém spolku vojenském tolik obrácení, jako v posledních čtrnácti dnech. O vánocích jich bylo více než šedesát a to mnozí po šesti, osmi i desíti letech.“ A tak to jde dale. Utláči mne spousta

smilování, jehož nástrojem mne zvolila Panna Maria. Něco mi stále praví, že jsem bídnejší, než jni, že však mám milost, že jsem nalezl pravý prostředek: Zdrávas Maria.“ Pak se omlouvá pro tento výron srdce. Podotýkáme jednou pro vždy, že kdykoliv léčí milostí dosažené, ať představenému, neb příteli, vždy se pokořuje a mluví o své ubohosti.

„Jak dobrá jest Panna Maria!“ volá v prosinci 1898, „jak pracuje ve spolku jejího dítky, které již celé měsíce cestuje. Tento týden mi poslala dvanáct marnotratných synův.“ Cestv, o nichž mluví, konal za účelem duchovních evičení na různých místech. Obrácení přibývalo stále. V posledním roce více než 100 set vojáků přijalo ve vojenském spolku svaté svátosti. Zpovídal jsem všechny a mohu potvrditi, že více než tři sta padesát již dlouho zanedbávalo svoje náboženské povinnosti a třicet poprvé přistoupilo k svatému přijímání!“

Jiná událost z nemocnice. Šest ubohých na prsa chorých vojáků propuštěno. Horlivý duchovní se modlí a dává se modlit, by před odchodem nastoupili cestu k nebi. A skutečně žádá všech šest a ještě tři jiní s nimi večer před odjezdem o svatou zpověď a obdarování medailkou a růžencem, vracejí se domů.

Roku 1899 píše o svém důvěrném kroužku: „Tato velikomyslná srdce počtem dvanáct, si umínili, že se úplně věnují službě Boží. Tři z nich tráví svou novoroční dovolenou v kartouzi, aby se posilili a modlili se, by poznali svoje povolání.“

I když se vrátili do svých rodin, nepřestal o ně pečovat. V únoru 1900 píše: „Od vánoc pečuji o mnohé marnotratné syny. Psal jsem asi čtyřstům bývalých vojáků, z nichž někteří sešli s pravé cestv. V této roční době lze snadno připojiti slovo o Panu Bohu a připomenouti slib před odchodem, každý večer modlit se k Panně Marii. Letos jsem za měsíc vykonal, k čemu jsem jindy šest měsíců potřeboval.“ Nezapomínejme, že té doby ležel nemocen. V tomtež listě psal: „Život sv. Alfonse, jež právě

čtu, mi velmi prospívá. Světec měl býti patronem naší kongregace, protože lid tolik miloval. Sním o tom, státi se maličkým svatým Alfonsem, ach, sním toliko o tom."

Ale nejen u vojáků se více snažil, ale i v mnohých farnostech konal apoštolát slova, když uvolněn z matekého semináře, získal více volného času.

V Robezu kázal při svěcení obraz Matky dobré rady. Více než dvě třetiny obyvatelstva, tolik mužů, jako žen, přišlo jej poslouchati. Byli tak dojati jeho nadšenými slovy, že všichni ve vroucí modlitbě poklekli před svatým obrazem a různými věcmi se ho dotýkali, jako svatých ostatků.

(P. d.).

J. M. Dědinský.

Tajemství lásky Boží.

kolébce květné, k níž se Panna sklání,
dlí Ježíš, nad nímž hvězdám ve třpytu
sám Otec bdí a resouc požehnání,
níž Holubice letí s blankytu.

Ā Křtitel jordánský a Josef svatý
ve zbožném vzruchu slyší s nebe hlas:
„Toť Syn můj milý, láskou k lidstvu jatý.
jenž vtělil se, by všechny spasil vás!“

O tajemství, o Lásko nehynoucí,
jen věrou lze Tvé taje tušiti,
jen modlitbou se vznésti k tobě vroucí
a v rozjímání zbožném kořiti.

Různé zprávy.

Z legend velkopátečních. Německý spisovatel Rosegger vypravuje: V noci, která nastala po Velikém pátku, stála Matka Kristova ještě stále na Golgotě, nemohouc se odvrátit od místa, kde dokonat Syn její. A tu pojednou obklopila ji divná záře. Matka Páně dívá se, dívá a vidí, kterak z kříže pojednou vyrůstá překrásný strom, plný bílých a červených květů, kdežto okolí mění se v čarokrásnou zahradu, podobnou ráji. Do něho z propasti vedou cesty, po nichž putují celé davy lidí. V čele jde Adam a vede svou nešťastnou, ale nyní blahem zářící Evu, za nimi Abel kráčí se svou rodinou, Noe, Abraham, Isák, Jakub, Josef, David, po něm proroci, králové, rodiče Marie Panny Joachim a Anna a naposled sv. Josef, jenž však nespěchá a ohlédá se kolem. Užtev pak Marii, bere ji za ruku a oba jdou v zahradu onu. Blaho prochvívá jejich srdcem, andělský hymnus zaznívá jim vstříc... Jsou opravdu v ráji, vykoupení ode všech bolestí a strastí. Proto šťasten, kdo trpěl jako oni. Jeho cesta křížová vede sice také na Golgotu, ale odtud brancu v život lepší, nesmrtelný. — I nám v Čechách bylo mnoho trpěti a snad právě proto i my máme své tak četné Kalvarie. Než, kdy přijde odměna, která by bolest změnila v radost a ponížení ve slávu?

Proč nyníější válka tak dlouho trvá. Vídeňský kardinál dr. Piffl praví ve svém postním pastýřském listě: „Kdyby bylo lidstvo kráčelo vždycky po cestách Božích, po cestě spravedlnosti, pravdy, sebezapírání a lásky, nebyly by nenávist a boj ovládly a odrážely lidstvo vzájemnou nedůvěrou. Ale tak se stala válka důsledným osudem lidstva, které se od Boha a od věčnosti odvrátilo a pouze požitkářství se oddávalo. Svět bez spravedlnosti, bez pravdy, bez porozumění pro sebeobětování a smí-

řující lásky nemůže žít v míru. Bůh dopustil válku, aby žalostný úpadek veškeré kultury, která bez víry v Boha a věčnost zvedala se chlubně do závratné výše — veškerému lidstvu jasně ukázal, že spravedlnost a láska jsou jediné spolehlivé základy, na kterých může spočívatí nerušeně pokoj všech národů. Proto hledí Bůh dle lidských pejmů nečinně na další trvání války, přes to, že tak dlouho trvá, opravdový návrat lidstva ke mravnosti není pozorovati, neboť polepšení, jaké bylo viděti tu a tam na počátku války, uhaslo jako rychle hořící sláma.“

Některé domnělé památky utrpení Kristova. Karel IV. ve své zbožnosti sbíral horlivě všechny možné ostatky a to zvláště ty, které připomínaly utrpení Páně. Dle Beekovského byl prý v pokladnici chrámu svatovítského uložen vedle dvou trnů z koruny Páně i kus houby, jíž byl Spasitel napájen na kříži, kus ubrusu a kus onoho stolu, u něhož Kristus seděl naposledy s apoštoly a ustanovil Nejsv. Svátost oltářní, kus šarlatového roucha a kus bílého, jímž byl oděn z rozkazu Hierodova, kus krvavého roucha, jímž byl na kříži opásán, kus kamene, jenž při umučení Páně se rozpukl, kus provazu, jímž Spasitel byl přivázán ke sloupu při bičování svým, značná část prostěradla, do něhož byl k pohřbu zehalen a j. Ostatky tyto asi v kritičtější době byly odstraněny už před více jak sto lety, což jest důkazem, tak dlouho bylo také u nás věrohodnosti i po této stránce.

Timová koruna Kristova, kterou kožský Spasitel byl korunován, byla dle francouzské pověsti ze hlohu. Také Mazuři tvrdí, znajíce podobnou pověst, že hloh v noci ze Zeleného čtvrtku na Velký pátek hlasitě běduje. Ohlas této víry lidové o hlohu lze čísti i ve staročeském herbáři. Jak se tam do-

sbou o další mocnou ochranu a prosím všechny trpící, by s důvěrou se k těmto mocným a spolehlivým orodovníkům u Všemohoucího ve všech záležitostech tělesných i duševních o-

braceli. — Dvě vroucí vděčné titelky sv. Josefa z Prahy.

Z Kroměříže. Jistá osoba děkuje sv. Josefu za vyslyšení prosby a za obdržené dary skrze jeho přímělu.

(Zasláno).

RODIČE!

Chcete obětovati svého synka Pánu Bohu za kněze-misionáře?

Na posvátném Velehradě založen byl předloni „Misijní ústav sv. Cyrila a Methoděje“ (čili apoštolská škola).

V něm vychovávají se hoši zbožní, nadaní, nezkaženého srdce a dobrého zdraví za tím účelem, aby s pomocí Boží vyrostli v kněze, kteří by v některé řeholi apoštolsky neb misionářsky šířili sv. víru po příkladu sv. ap. Cyrila a Methoděje slo- vem i skutkem.

Máte-li tudíž hochy, jenž po takové službě Boží touží a souhlasíte-li

s jeho přáním (anebo aspoň nebudete mu v tom brániti), dopište si na Velehrad o bližší zprávy.

Roční příspěvek rodičů na výživu jest prozatím pouze 400 K. Při tom spoléháme na pomoc Boží a šlechtných dobrodinců.

Kromě toho rodiče zaopatří tyto potřeby: oblek všední, sváteční a zimní — po 6 kusích prádla (ne méně aspoň po 4 kusích) — dvo í obuv, střevice pro dům, ložní potřeby s dvo ím povlakem, deštník, kartáč, mycí potřeby.

Ne příhodnější jest, když požádáte své vldp. správce duchovní, by Vašim jménem dopsali na adresu: „Správa ústavu sv. Cyrila a Methoděje na Velehradě.“ (Morava).

Hoši budtež ve stáří 10—12 let.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skulky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za obrácení Japonců na víru katolickou a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastíží ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno-mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patroně titelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modliti se za obrácení Japonska.

Úmysl v září 1918: Křest dítek.

Pro výrobní překážky se vydání „Školy B. S. P.“ jakož i „Květu Mariánských“, „Našeho Domova“ a „Anděla strážného“ opozdilo. V blízké době snad bude možno vše nahraditi!

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ

Ročník LII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Srpen 1918.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bíbách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováváme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

Obrácení Japonců na víru katolickou.

(Hlavní úmysl.)

V pátém roce kruté nynější války vystupují též Japonci do popředí a sice velmi opatrně. Se zajatci zacházejí lépe než Angličané a Francouzi. Též misie katolické mohou dále působiti v Japonsku. Synové východu nechtějí si rozlíti ocet s ústředními mocnostmi, doufajíce, že vyjdou vítězně z této války. Možno, že jsou též nástrojem Prozřetelnosti Boží, aby i národům ve východní Asii zasvitlo slunce pravdy Boží. Jest to velmi cílý národ, který sice kruté pronásledoval křesťany, ale od roku 1858 otevřel brány kultuře západu a roku 1873 zrušil přísné zákony proti křesťanům. Hrozí však katolíkům jiné nebezpečí — protestantismus, který si vyhlédl Japonsko za pole své činnosti. Katolické misie měly r. 1911 dohromady 1109 misionářů, kdežto protestantské misie měly roku 1909 již 1034 ponejvíce amerických hlasatelů a 2140 domácích pomocníků. Tak jest to i se školami, se širotěnci a tiskem. A proč? Protože jsou protestanti dobře podporováni od protestantských spolků. V roce 1916 bylo 75.807 katolíků s ročním přírůstkem 3000. V Tokio, hlavním městě samém je 20.000 protestantů a v celé diecesi Tokio jest pouze 9863 katolíků. Co máme tedy

činit? Jak ku povznesení katolických misí přispěti? Předně, je nevyhnutelně třeba, aby řady misionářů našich a jich pomocníků byly rozmnoženy. Čím více bude dělníků na vinici Páně, tím více práce vykonají pro spásu duší. Jest to ale těžká věc nyní v čas války, protože i mnoho misionářů našich a jich pomocníků bylo povoláno ke zbraní. Všude je nedostatek kněží i v takových ústavech, kde byli misionáři vychovávaní. Kolik nadějných mladíků již padlo jako oběť války! Tím více mají země, které nejsou válkou postiženy, postaratí se o dorost misionářský. To jest ale více věc Boží! Proto je naší povinností modliti se, aby Bůh se slitoval a povolal hodně dělníky na vinici svou. Býti misionářem jest povolání Boží! Zároveň musíme své domácí ústavy misionářské podporovati dle možnosti. Již rodiče ať hledí synky své tak vychováti, aby si víry oni sami vážili a měli chuť ke stavu duchovnímu a po případě k povolání misionářskému. Velmi mnoho záleží na domácí zbožné výchově dítek. S radostí vítáme takový ústav na našem posv. Velehradě, kde se přijímají hoši ze zbožných rodin, aby byli vycvičeni ve škole a vychováni pro budoucí kněžské nebo

misionářské povolání. Úhrada za všechno zaopatření jest nepatrná, jen 400 korun. Přijímají se však také dary k tomu účelu. Proto podporujeme takový náš bohumilý podnik! Dále třeba je, abychom byli štedřejší při obětech na misie. Nyní, kdy lidé tolik utrží za zboží, kdy jsou za práci tolik placeni, mohli by snadno též k takovému účelu více darů obětovati. Jest třeba odepřít tu neb onu zábavu a co by při ní utratil, dáti na katol. misie. Jest to skutek dobrý a záslužný! Nenechejme se zahanbit obětavostí protestantů! Podporujme misionáře naše ve stavbě kostelů, škol, chudobinců, nemocnic a jiných potřebách!

Z „Věstníku katol. misii“ dočítáme se radostných i žalostných zpráv ze všech dílů světa! Nezůstávejme jen při čtení zpráv, ale hledme též mo-

dlitbou a oběti přispívati k rozšíření království Božího na zemi. Tím způsobem budeme podporovati hlasatele slova Božího dle příkazu Ježíše Krista: „Jděte do celého světa a kažte evangelium všemu stvoření.“

Zdá se, že církev sv. po válce bude v těžké okolnostech, jako byla v prvních stoletích křesťanství, kdy byla sama na sebe poukázána. bez podpory států, ano pronásledována jsouc vlastní mocí se šířila a stala se učitelkou národů, vedouc je ke křesťanské kultuře. Ale nebojme se budoucnosti! Budeme-li mít jen jiskerku apoštolského smýšlení, pak pravda Boží přes všechny překážky a bludy zvítězí a získá lidstvo pro Krista — a jeho sv. církev. Proto se modleme na tento úmysl!

Marie Tesařova:

Pokoj vám!

Když bol ti krutý skalí,
v tvém srdci mír a klid,
když mrak tvé štěstí halí,
kde najdeš jeho svit?

A rány duše tvojí,
opět kdo zahojí,
kdo dá ti síly k boji,
kdo touhy ukojí?

Na světě marně hledáš
mír duše ztracený,
ke tvorům marně zvedáš,
zrak slzou zkalený.

Znám jedno místo krásné,
tam najdeš opět klid,
hleď: chrám to místo spasné,
tam lampy září svit.

Tam Ježíš skrytý žije,
má duše k Němu spěš,
to srdce láskou bije,
tam štěstí nalezneš.

Sděl svoje bídy Jemu,
On statků všech jest Pán,
i v kříži volej k Němu,
On visel na něm sám.

On zlčí duše rány,
vždyť pro nás dlí tu sám,
nás zve do Srdce schrány,
a volá: Pokoj vám!

Přišel k němu a spatřiv ho pohnul se milosrdenstvím.

Napsal Ignát Zháněl.

Mezi národy starých věků, jimiž se obírá zevrubně dějepis, přináležejí Římané a mezi jejich nejznamenitější muže počítáme Julia Caesara. Vynikl jako vojevůdce, ale i jako spisovatel. Když psal jednou svým představeným, senátu do Říma a oznamoval jim, že dobyl nad nepřátely u Zely dne 2. srpna roku 17 před Krstem velikého vítězství, učinil tak následujícími slovy „Veni, vidí, vici“ t. j. přišel jsem, uviděl jsem a zvítězil jsem.

Každý, kdo činí nárok na vzdělance, dobře zná tato slova; považují se od pradávných dob, jako vzor slohu stručného; jsou vzorem, kterak několika málo slovy lze říci mnohobnou myšlenku. Napsal tato slova svatý evandělita Lukáš, když vypravuje o podobě našeho milého Spasitele o milosrdném Samaritánovi. Píše rovněž stručně a zároveň obsažně. Když upadl člověk, příslušník národa vyvoleného mezi lotry a ti obavšeho, nechali jej polomrtvého ležeti; šel kolem nejprve židovský kněz, pak levita a konečně nepřítel jejich, příslušník národa samaritánského; uviděv ležeti člověka stranou cesty, nic se neptal, kdo jest, ale, jak píše svatý Lukáš: Samaritán, konaje cestu, přišel k němu a spatřiv ho, pohnul se milosrdenstvím. (Luk. 10 33.) Nemá-li tato věta podobně stručná jako na náhově uvedená, kterou o známil římský vojevůdce Julius Caesar své vítězství u Zely? A podivnou větu zná kde kdo, ale věta svatého evanděla není povědomá snad ani těm, kteří rádi se obírají naší svatou vírou; řekněme přímo: nikdo z nás nepovšiml si blíže této stručné a přece tolik v sobě obsahu mající věty. Povšimněme si ji.

I. Přišel k němu. Krajina mezi Jerusalemem a Jerichem jest hrozná pustina, plná všelikých skalisk, roklín, v nichž se vhodně můžeme skrývatí loupežníci. A skutečně, jak vyprávěl milý Ježíš, jednou tam pře-

padl člověka, jdoucího po své práci. Vojáci ho zranili a polomrtvého zanechali na cestě. Šel tedy nějaký voják příslušník téhož národa a ještě k tomu nejpvnější co do veřejného postavení, jejichž, řekli bychom úřední povinností bylo, ujmáti se opuštěných a pomoci potřebným. Byli to židovský kněz a levita; ale uviděvš, že byl upadlý, pomínuli ho. Až bral se cestou Samaritán, který, jak tehdy byly poměry, byl nepřitelem židovského národa. Nic se neptal, nic neprohlížel, ale skočil se svého oslíka, na němž jel, šel k poraněnému a vykonal dobrý skutek.

Podíváme se Prozřetelnosti Boží, která řídila cestu obou, toho, který upadl mezi lotry i onoho, který přišel k němu. Mezi největší lidumily všech věků lze počítati katolicko ho kněze Josefa Benedikta Cottolengoa. Svěřil se všecck Prozřetelnosti Boží. Jako mladý kněz byl povolán v uríně, kde působil v září 1827 k nemocné. Patřila k rodině, která byla na cestě do Francie, kde chtěli hledati práci. Zaopatřiv ji, chtěl ji umístiti v některé nemocnici, ale nebyla, jako cizí, nikde přijata. Tu pojal úmysl, založiti ústav pro podobné případy a započal 27. ledna 1828, najav pokoj, do něhož umístil 23 postelí. Pevně doual v Boha a nazýval také svůj ústav „Ústavem Prozřetelnosti Boží“. Jí se všecck věnoval, od n vše žádal i doufal a také obdržel. Byl o ní tak pevně přesvědčen, že, ač z počátku vedl účetní knihy velmi přesně, pak od nich ustal a říkal že je to zbytečná věc a maření času. Svěřuje se docela se všemi svými chudými a nemocnými Prozřetelnosti Boží, která jest všemohoucí a věrná. Ústav jeho tak byl požehnán, že se dočkal, že měli přestát tisíc chovanců.

Cottolengoa býval často u jejich krále Karla Alberta. Jednou rozpředla se mezi nimi následující rozmluva:

král položil knězi důvěrně ruku na rameno a zadíval se mu do očí, tiše se ptal: „Milý pátěre, jest-li pak jste již také pomyslel na svého zástupce? Kdybyste zemřel, co bude z „Malého Domu“? Oči knězovy tékaly po náměstí, na něž měli z oken vyhlídku. Zhlédl, kterak se právě dole u vchodu střídala stráž vojenská. Živé pohnutí se zračilo v jeho obličej a zvolal: „Veličenstvo, pochybujete snad o Prozřetelnosti Boží? Pohleďte jen dolů, jak se stráž střídá! Tak bude také s „Malým Domem“. Co jsem já? Pranic — až to bude vůle Boží Prozřetelnosti, pošepťá několik slov druhému, jenž přijde po mně, tak, jako to učinili dole vojáci — a budu vystřídán.“ Král byl zřejmě touto odpovědí hluboce dojat. Jindy zřejmě mu řekl král: „Vězíte prý až po krk v dluhých?“ Král věděl totiž, že Cottolengo nevede žádných účtů, „což kdybyste umřel, chraň Pán Bůh, vaše domy se rozpadnou.“ Cottolengo odpovídal prostě, jak byla jeho přirozenost: „Račte mi říci, Vaše Veličenstvo, kolik asi let spravuje Prozřetelnost Boží tento svět?“ „Snad asi šest tisíc let,“ řekl král. „Nuže, pokračoval kněz, „kde jsou její účty, za tak dlouhou dobu? A nedostal vzdor tomu každému, co mu patří? Nebylo postaráno o každého červíčka? Udělala někdy úpadek? Též „Malý Dům“ náleží jí po smrti mé a dá zajiště každému, což jeho jest!“ Uvedl králi ještě jiné důvody a doklady, prýstící z jeho neobmezené důvěry v Boha, takže Karel Albert uspokojen zvolal: „Prozřetelnost Boží začala, nuže, ať pokračuje! Nemáte-li účetních knih, buďte teď!“

Když byl svatý Pavel v Troadě, ukázalo se mu v noci vidění: „Jakýsi muž macedonský stál a prosil ho, řka: „Přejdi do Macedonie a pomoz námi!“ (Sk ap. 16, 9.) a Pavel šel a pomohl kázaje evandélium. Před naším duchem stál již a stojí často mnohý pomoci potřebný, ať nemocný, ať chudý, nebo vůbec nešťastný a též volá k nám: „Pojď a pomoz!“ Uposlechněme tohoto hlasu volajícího a pomůžeme se síly naše stačí.“ Blahoslavení, kteří

chodí v zákoně Hospodinově.“ (Žalm 118, 1.)

II. Spatřil ho. Samaritán spatřil poraněného a uviděl, že přináleží národu, s ním znepřáteleného. Vidí jeho krev, ozoruje jeho ranění spatřil, že je všecek bledý a bez sebe. Byl dojat a se síly stačily, pomohl.

Kéž i my podobně jednáme, pamětníci slov Písma: „Neodvracuj tváře své od žádného chudého: nebo tak bude, že ani od tebe nebude odvrácena tvář Páně.“ (Tob. 4, 7). Dr. Fr. Novák píše takto o lásce k bližnímu: „První velmoc lidského života jest rozhodně láska. V lásce jest obět, pokrok, zásluha, život, poesie, pravda.“ Znalci středověku kladou tuto dobu za vzor pravé lásky ku bližnímu.

Stůjítež tuto dva příklady ze středověku, kterak bývali tehdy mocnáři ke svým poddaným laskavi a pro každého přístupni. Zakladatel našeho nyní panujícího rodu, císař Rudolf Habsburský často říkal ke svým lidem: „Nejsem císařem, abych byl v kleci zavřen“ a proto poroučel, aby dveře jeho domu byly stále otevřeny a přístup k němu byl pro všechny vždy volný. Totéž se vypravuje o španělském králi Ferdinandovi svatém: I nejhudší mohl k němu kdykoliv přijíti a přednésti svou žádost.

Čím jsou nám příslušníkům národa českého svatí věrověstové Cyril a Methoděj, tím jest našim sousedům Němcům svatý Bonifác. Jeden z jeho žáků a jeho nástupce na prestolu muhučském, jménem Lullus, byl velkým milovníkem lásky k bližnímu. Jednou předložil mu kdosi následující otázku: „Komu patříš? Odkud jsi? Kam jdeš? Kdo tě sem přivedl?“ „Patřím lásce,“ odpověděl. „Jsem z lásky. Jdu k lásce. Láska mne sem poslala.“

Vždy a ve všem důvěrujme v Boha, pamětníci slov ctihodného Vavřince Skupoliho, který napsal v této příčině: „Nic není Bohu nemožného, jelikož jeho moc jest nekonečná. Nic není Bohu těžkého, jestli moudrost Jeho nevystihlá. Touhou nezměrnou žádá Bůh naše blaho, neboť Jeho do

brota jest bezmezná. Nic nemůže více v naší duši utvrdit důvěru v Boha, jako láska.

III. Pohnul se milosrdenstvím. Každý z nás měl by být milosrdným ke svým blízním, k čemuž nás pobízí mnoho výroků Písma svatého. Dříve než odešel mladý Tobáš do daleké země pro peníze, napomínal ho otec a mezi jiným také mu řekl: „Budeš-li mít mnoho, dávej mnoho; jest-liže budeš mít málo, také z mála rád udělovati hled.“ (Tob. 4, 9). Sám Božský Mistr napomínal nás: „Buďte milosrdní, jakož i Otec váš milosrdný jest.“ (Luk. 6, 36).

Doporučeli-li milosrdenství výroký starého i nového zákona, nebude nám s podivením, že najdeme také o něm mnoho krásných výroků u všech spisovatelů církevních. Svatý Jan Zlatoústý pravil: „Milosrdný nemůže být potrestán pekelným ohněm.“ Svatý Bernardin Sienský řekl při

jednom ze svých četných kázání, chtěje své četné posluchače povzbudit k milosrdenství: „Milosrdným jest zajištěna troji odměna: rozmnožení milosti, odpuštění hříchů a věčná spása.“

O svatém opatu Deikelovi se vypravuje, že se stále usmíval. Když se ho ptali známí po příčině stálého úsměvu, odpověděl: „Jsem vesel z té příčiny, že mi nikde nemůže vzítí mého Krista Pána.“ Kéz jest i naší křivou naším zrcadlem Božský Spasitel! — Tažme se Ho o radu ve všech případnostech našeho života, otažme se Ho, co bychom dle jeho svaté vůle měli činiti a čeho se varovati. Kéz jsou všechny Jeho činy pravidlem a vzorem činů našich. Kéz nám dořeje milost, abychom byli milosrdní, kdykoliv se ukáže potřeba. „Bázeň Boží a milosrdenství“ jsou dle svatého Ambrože jednomu každému z nás nejvyšší potřeby.

A. M. Kaděšková

Lidský život

Jak stín mraků na pustině,
lidský život v světě pluje,
v neštěstí i ve radosti
smrt nás všude obkličuje.

A smrt, odvážlivý střelec
vystoupí tak nenadále,
a tak tiše, beze hluku
vyhledává oběť stále.

V celém světě moc má svoji,
vezme vše, co chce kdy mít;
král i žebrák, boháč, mrzák,
vše, co živo, musí jíti.

Kam se vrátíš, kam se stočíš,
tam smrt oči svoje stáčí
a ní jít musí, ať se modlí
ať se smějí nebo pláčí.

Nezná ona smilování,
proto buďte připraveni,
život váš má ona v moci,
los ten nikdo nepozmění.

Chvějte se ať není pozdě,
smrt nás všude obkličuje,
jak stín mraků na pustině
prýč ten lidský život pluje!

Bouvard:

Staří čili životem vzhůru.

(Část další).

Než pokračujeme. Tu jiný hlas, hlas výborného syna, jemuž víra a zbožnost ustavičně přítomňuje matku, která jej navštěvuje, u něho dlí, jemu pomáhá, již nalézá v Bohu. Je to Ozanam, jenž píše příteli z dětství „Po této ráně smrti, kdy v návalu bolesti zdálo se mi všeliké pomýšlení na útěchu nemožným, ba křivdou na její památce, nadešly dny jiné a já jsem počal tušiti, že nejsem sám a pocítil jsem v hloubi své bytosti cos nekonečně blahého. Bylo to jako ujistění, že jsem nebyl zloha opuštěn. Byla to jakás blaživá přítomnost třeba neviditelná. Bylo mi, jakoby drahá duše beroucí se kol, byla mne pohladila svými perutěmi. A právě jako druhdy poznával jsem krok, hlas, dech matčin a tak, když hřejivě dechnutí osvěžovalo mé síly, když nějaká šlechtná myšlenka, ozvala se mi v duši, nemohl jsem se ubrániti víře, že to byla vždy ona — matka. I dnes ještě stále zakousím téhož. Jsou chvílky náhlého rozechvění, jakoby ona byla tu, po mém boku. Jsou hodiny a to hlavně kdy mně jich nejvíce třeba, hodiny hovorů matky a syna; a tehdy pláči snad víc než v prvních měsících po jejím odchodu, ale s trudem tím míší se nevýslovný klid. Jsem-li dobrý, učiním-li něco pro chudé, které tolik milovala, jsem-li smíře s Bohem, jemuž tak dokonale sloužila, zřím, jak se na mne usmívá. Někdy za modlitby zdá se mi, že slyším, jak jej modlitba provází mou, jako jsme spolu činili večer před křížem. A posléze — nepověděl bych to nikomu, ale tobě mohu to říci — často, když dostanu se mi štěstí sv. přijímání, když Spasitel mne navštíví, zdá se mi, že ona přichází za ním v bídné mé srdce, jak tolikrát jej následovala do nuzných domů při zaopatřování nemocných. A tehdy mám jasné přesvědčení o skutečné přítomnosti své matky u sebe.“

Překrásný ten list končí předtuchou slávy a štěstí zbožné a svaté matky. „Ale mají-liž tu matky jinou

slávu, než své dítky, jiné štěstí, než naše? A nebe samo čím jest jím, nejsme-li tam my? Jsem tedy úplně přesvědčen, že je stále zaměstnáváme, že žijí pro nás tam jako zde, že se neměníly, jediné tak, že nabyly větší moci a větší lásky.“

Posléze píše zbožný těšitel v jiném listě, jenž svědčí otci, kterému byly vzaty po sobě choť a dcera: „Příteli, uchvacuje-li vás tak Bůh všemi pouty, která dal srdci lidskému, není jinak, než že chce vás tak připoutati k sobě. Není vám již možno zapomenouti vlasti, kam jste předeslal tak drahá rukojmí. Obrátte-li svůj hled k nebi, utěší se nad bédami pozemskými a při bytek nebeský stane se vytoženějším, ježto se stal i beznějším. Vaše choť a vaše dcera uchovají vám tam i ezi sebou místečko. A pozdává-li se vám, že přičiší dlouho bude vám čekat, než se s nimi shledáte, považte, že třicet let brzy uplyne; nyní já víme i vy, na čem jsm.“

A ještě několik vět z téhož svatého péra. Jsou adresovány hraběti z Champany, dějepisci, dne 14. února 1851: „... Šťastné domy, které mají polovici svých tam nahoře, aby bylo spojení, i aby ti, kdož odešli, mohli podati ruku těm, kdož zůstali. Ano příteli, plačte, neboť Bůh to dovoluje a přátelé chápou vaši bolest. Ale mějte i důvěru: odplácí-li Bůh sklenicí vo y studené podané ve mnu jeho, kterak by neodměnil číši slz prolitých s odevzdaností, uctívostí a láskou pro jeho svatou vůli?“

Božský Přítel — Lásky nejvyšší.

Příznávám, aniž jsem pesimistou, že o ustm tento svět tak, že přemnoho věcí pozbylo pro mne kouzla, přemnoho lidí přitažlivosti. A opakem prohlašuji, že Ježíš Kristus vždy více mne okouzluje a vábí.

K yž jsem při dlouhém svm putování pracovně kráčet stezkami ducha, pátraje po pravdě v dějinách, ve vědách, ve filosofii, kdože to byl,

jenž se mi na konci těchto cest plných temna objevil a rozjasnil obzor širošířý, rozlévaje nad mou hlavou světlo své tváře?

Hledal jsem štěstí po cestách svaté lásky a čistého přátelství. Byly to cesty plné kvítí. Ale když nadešla doba, kdy květy opadávají, když přišel ohyb cesty, kde jsem osaměl a kde jsem už neviděl než téní v křovinách a snůh na stezkách, kdo se tu namanul aby zahrál mé srdce a vrátil mé zimě drobet milého slunka z dob mého jara?

Hledal jsem upřímně dobro; a abych je našel, domníval jsem se že netřeba, než kráčet přímo ku předu. Ale když leckdy noha má narazila na pohoršení světa a když cesty se vůkol mne zmítly a nadobro zablatily, kdož se dostavil, a y mi podal ruku, aby mne udržel nad záhnnem, vyrvav z nebezpečí poblouzení a pádu, ulázel vysoké stězky, které sám před mým krokem uvolnil?

Tys to, Pane Ježíši, který jsi mi dal poznati sebe již za prvních mých kroků a kterého nalézám opět jako přítele věrného na konci tohoto svého putování. — volám k tobě s prorokením tvým: — „Nepouštěj mne, Pane, nenechávej mne samotna v mém stáří a dnes, kdy mé síly chabnou, nezříkej se mne, prosím, nebo nímám, než Tebe.“

Nemám vůdce, než Tebe. Učitelů mého mládí již není a jejich nauky nepřezily jejich slov. Nyní (pravil kněz Vignot), kdy nauky ty, utopeny proudem nových myšlenek nebo let jsou dnes překonány nebo zapomenuty, neustává Ježíš hlásati hrdé své slovo se sladkým pozváním: „Unus magister est Christus — Jeden jest učitel Kristus. Jsa učitelem všech duší, je také každé jednotlivé duši učitelem každodenním. Jak dobře nám řekl, bychom nespolehali než na něho. Všichni ostatní odešli, aby se nikdy nevrátili. On je však tu každého jitra, tak živý, tak omládlý jako den, kdy v zori svého vzkříšení zjevil se Magdaleně v houštině zahrady. Když byl tak zářil nad světem, zatím

co světy trnuly, že ochladne jejich ohnisko světla, On, Slunce chvalo zpěvů Zachariášova, Oriens ex alto, vychází nad naším obzorem, jako nad obzorem každého věku a bere se vždy výše k zenitu, kde září pro všeliké pokolení bez za mění, bez západu.

Najmé dnes koluje ubohý ten svět jenom za svitu tisícerych bludiček, matoucích krok. Je to doba fantomů, přeludů systémů, vidin štěstí, vidin tužeb bloudících v temnotě nás obklopující. Ježíš rozptyluje jejich noc a zaplašuje vidiny, neboť, jak děl básník: „Pythagoras, Epikur, Sokrates, Plato jsou jen pochodně, Kristus je den!“ A za tohoto božského dne vše se rozjasní. Chápu lépe svět, rozumím lépe věd, lépe dějinám. Pro mne dnes vše jest obsaženo v Kristu, jak děl sv. Pavel. Chápu líp i sama sebe, neboť ten, jenž je klíčem k historii světa, jest i klíčem k mé drobné historii. Onť je paprsek ozařující a zároveň vůdce skromného mého žití, jako vůdce všeho života. Ba zdá se mi, že i jeho samého chápu líp než kdy jindy, jeho srdce, jeho dílo jeho působení v duších, v církvi, ve světě. A přece po tolika letech proitých tak blízko něho, zdá se mi chvílemi, že teprv počínám jej poznávat a že se mi teprv zjevuje v blasku své krásy a vznešenosti svých ctností jakoby již nadcházela zoře velkého dne, kdy „uzříme ho jak jest a to tváří v tvář!“

Ale nadhodí se mi otázka: Což před ním nebylo lidskosti? A starověk žil bez pravd a bez ctností? A poukazují mne na Platona, Plutarcha, Seneku. Nic nového, usuzuji z toho; nic a světě se nemění. — U má odpověď: Dítě: žádná změna, nic nového? Ano, zajisté: jsou na révě hrozny v červnu, jsou i v říjnu. Nic nového, leč to, že v červnu hrozny jsou zelené, v říjnu zralé — zapůsobilo slunce!

Nic na světě se nemění, pravíte? Oh, uhlídali byste ihned, co by se dělo, kdyby nám toto božské Slunce kdy odepřelo svých paprsků. „Smažte“, (píše Arnošt Legouvé), smažte všechny stopy, které na zemi zanechala krev

Onoho, kterého leckdy slyším zvát „šibeníčníkem“. A když dlo dokonáte ohlédněte se. Obemkněte dlouhým pohledem osmnáct set let nakupených

před vámi a pot m pozorujte, můžete-li, bez hrůzy prázdnotu, která by zela ze všech věků kdyby nebylo tohoto jediného kříže na světě.“ (P. d.)

Homilie na 12. neděli po sv. Duchu.

Od Jaroslava St. Pavlika.

Nic se nám v evangeliu na srdce více neklade, jako láska k Bohu a láska k bližnímu. Obě souvisí dohromady. Kdo miluje o-

číval na dvou mocných sloupech; Samson je strhl a budova se sřítla a pohřbila všechny. Na dvou přikázáních lásky spočívá budova náboženství; neboť Spasitel řekl: Na těch dvou přikázáních závisí celý zákon a proroci. Před vchodem do chrámu Šalamounova stály dva mohutné umělecké sloupy; před vchodem do nebe stojí též dva sloupy, láska k Bohu a k bližnímu. Kdo Pána Boha a bližního miluje, přijde do nebe.

Milujme tedy Pána Boha! Ukažme svou lásku k Němu tím, že svou vůli jeho vůli podrobíme, jeho přikázání zachováme, horlivě se modlíme, často velebnou svátost navštěvovat a přijímat budeme. Ukažme, že bližního milujeme; buďme k němu přívětiví, upřímní, obětaví, hotoví mu pomoci; prokazujeme mu skutky milosrdenství za příkladem dobrého Samaritána, jenž se i nepříteli svého ujal. Mnozí lidé mají lásku jen na jazyku; litují bližního, když jej stihlo neštěstí, ale nepomohou mu; gratulují mu a přeji všechno dobré; ale v srdci mu je závidí a mají škodolibou radost, když se ho štěstí vzdaluje.

Jeden člověk cestoval z Jerusalema do Jericha a upadl mezi lotry; ti ho obrali, do naha svlékli a zbili, načež ho raněného, bez pomoci ležeti nechali. Cestování ve východních krajinách je vždycky s nebezpečím spojeno; sám tam nikdo se neodvažuje cestovat, ale jen ve společnosti. U nás je cestování mnohem jistější; není však člověk jistý, když sám cestuje, před těmi, co pasou po nevinosti, před zlými lidmi, kteří mohou učiniti násilí. Proto třeba si vzít

Mnich Nestor píše dějiny ruské.

Obraz z katedrály sv. Vladimíra v Kyjově.

pravdu Pána Boha, bude i bližního milovat i naopak. To jsou ty dvě koleje nebeské dráhy; kdo po ní jede, dospěje jistě svého cíle. Dům; v němž Samson byl vězněn, spo-

anděla strážce za společníka, jeho ochraně se odporučiti, cestou se modlití a míti se na pozor.

V židu, jenž upadl mezi lotry, vidíme obraz lidského pokolení. Loupežníkem je ďábel. On už říkal na první lidi, oklamal je lichotivou řečí a přivedl je tak daleko, že zhřešili. Uloupil jim milost posvěcující, dětství Boží, dědictví nebeské; ráj, nesmrtelnost, pokoj svědomí, radost ze života. Způsobil jim hluboké rány, od nichž potomci jejich churavěli čtyry tisíce let. Lidstvo bylo bez pomoci a šlo vstříc smutnému osudu, pak-li se nikdo nad ním nesmíloval. Kdo ee měl nad ním smilovat? Kněz a levita je pominuli: starý zákon, starozákonní bohoslužba, oběti zvířecí nemohly mu pomoci. Musel přijíti milosrdný samaritán, Pán Ježíš. Syn nebeského Otce. Olejem svatých svátostí zahojil rány člověka ubohého, i posílil jej vínem eucharistické krve, téže krve, již prolil na dřevě svatého kříže. On jej uvedl do hospody své svaté církve a přikázal hospodáři, totiž knězi, aby pečoval a se staral o jeho duši. Co k tomu potřebuje, to mu dal, duchovní pravomoc, plnost požehnání, milosti Ducha Svatého. Církve má se starati o člověka, až on přijde, odměnit dobré a potrestat zlé. Tisícekrát dík budiž Tobě, nebeský lékař, že jsi se lidstvu blahoslenně ujal! Co by se bylo z nás stalo, kdybys se nebyl nás ujal? Byli bychom upadli do věčné záhuby, nového Jerusaléma bychom nikdy neviděli.

Život náš je také putováním z Jericha do Jerusaléma, z tohoto slzavého údolí do nebeského města. Kdo řihá na nás na cestě do nebeského Jerusaléma? Nikdo jiný, jako ďábel, ten nejhorší loupežník: obchází jako řvoucí lev, hledaje, koho by pohltil. Kolik poutníků již přepadl, an je pokoušel a kolik jich přivedl k pádu! Kolik jich oloupil o milost posvěcující a o noklad zásluh, kolik jich těžce zranil! Ó ubohý hříšníku, jemůž se něco takového přihodilo, nezoufej! Obhlíďš-li se po někom, kdo by ti po-

mohl, ejhle, milosrdný Samaritán — Kristus Pán, ti pomůže a tebe uzdraví, tentýž Ježíš, jenž řekl jednou: Pojďte ke mně všichni, kdo jste obtíženi a sklíčení a já vás obcerstvim! On tě vyhojí olejem svátostné milosti, posílí tě vínem svaté eucharistie, tebe potěší a zmužilosti tobě dodá, když jenom upřímně hříchů svých budeš litovati, když slíbíš polepšení, z hříchů svých se vyznáš, rány své duše duchovnímu lékaři ukážeš a konečně pokání činiti budeš. Nikdo ať nezůstane v hříchu ležeti, nechť se co nejspíše obrátí o pomoc na nebeského lékaře.

Sv. Vladimír v katedrále
sv. Vladimíra v Kyjevě.

Evangelium dvanácté neděle ukládá nám ještě na srdce, příkladu milosrdného Samaritána následovati a skutky milosrdenství horlivě vykonávati. Milosrdný Samaritán nakrmil vysíleného poutníka a dal hostinskému

dva denáry, aby ho dobře zaopatřili; kdyby ho to více stálo, on že všechno, zaplatí! On uhasil vínem jeho žízeň, daroval obnaženému šat anebo poručil mu jej v hospodě dáti; on se mu postaral o nocleh a ošetřoval ho v nemoci. On jej těšil a napomínal, aby nepřátelům svým odpustil a zůstal trpělivým, on jej uzavřel do svých modliteb. Tak máme jednati, tělesné a duchovní skutky milosrdenství horlivě konati z lásky k Bohu, jenž řekl: Buďte milosrdní, jakož i Otec náš nebeský milosrdný jest; z lásky k bližnímu, neboť je naším bratrem; a z ohledu na svou duši, neboť tělesná a duchovní almužna osvobozuje od smrti,

od věčné totiž a nešťastné smrti a působí, že u Boha milosrdenství dojdeme a že nám budou hříchy odpuštěny; neboť v horském kázání stojí: Blahoslavení milosrdní, neboť oni milosrdenství dojdou. Kdo bližnímu službu samaritní prokazuje, zvláště kdo nemocného ošetřuje, dojde veliké odměny; v soudný den bude státi mezi těmi, k nimž nebeský Král řekne: Pojdte, požehnání Otce mého a vládněte královstvím vám od založení světa připraveným; neboť byl jsem lačným a žízňným, nahým a cestujícím, nemocným a uvězněným a vy jste mi posloužili.

Marie Tesařova.

Hvězdám.

Dy jasné hvězdičky,
k vám když se zadívám,
tak smutno, teskno mi
a vždy si myslívám:

Hledíte dolů k nám,
tak jasně vesele
neznáte byly ty,
jež osud nastalo

Kdybyste věděly,
co v světě bolesti,
tu byste slzely
s dítkami neštěstí.

Než máme Hvězdičku,
jež svítí jasněji,
tam v nebi přebývá,
k nám hledí na zemi.

Ta jsem přeskvoucím,
nám zmírni každou strast,
a svítí v cestu nám,
kde pravá naše vlast

Zasvěcení rodin božskému Srdci Páně.

Sestavili OO. Tovaryšstva Ježíšova na Velichradě.

1. Co znamená zasvětit rodinu B. S. P.?

Když Kristus Pán blahoslovené Markétě Marii Alacoque v 17. století se zjevil a Srdce své uctívati ji učil, prohlásil také, že požehná zvláště domům a rodinám, ve kterých vystaven a ctěn bude obraz nejsv. Srdce jeho, že si přeje zvláště v ro-

dinách panovati; že rodinám svornost a pokoj udělí, budou-li jeho Srdce uctívati.

Již tehdy se zasvěcovaly rodiny B. S. P., avšak byla to jen pobožnost dosti řídká. Zdá se, že teprve v našem století má se státi všeobecnou.

Podnět k tomu dal peruánský kněz P. Matouš Kravley-Boe-

ve y z kongregace Srdce Páně a Panny Marie. Jako mladý kněz smrtelně onemocněl, avšak náhle, jako zázrakem byl uzdraven roku 1906 v Paráy le Monial, kde se Kristus Pán blahoslavené Markétě zjevil. Od té doby započal působením milosti šířiti myšlenku — by rodiny jednotlivé obraz neb sochu B. S. P. na čestném nebo předním místě svého příbytku umístily, před tímto obrazem od kněze posvěceným Srdci Ježíšovu, jako Králi svému slavnostně se zasvětily a k němu pak ve všech potřebách se oúkalý.

Tato myšlenka zalíbila se věřícím nejprve v Americe, pak i v Evropě a P. Mateo, jak obyčejně se nazývá, dosáhl neobyčejných úspěchů v rodinách přemnohých.

Také papežové přáli této myšlence. Vždyť již Lev XIII. vyzval rodiny roku 1892, aby se zasvětily sv. Rodině a sám zasvětil roku 1900 celý svět B. S. P. Pius X. však ještě více Benedikt XV. nejen schvaloval činnost P. Matea, ale přímo vyzývají biskupy, kněze a věřící, aby dle jeho úmyslu toto nastolení Srdce Ježíšova v rodinách šířilo se po celém světě.

Zajisté mají rodiny křesťanské vážné důvody B. Srdci Páně se zasvětit. Především, že si toho přejí nejen sv. Otec, ale i Kristus Pán. Je naším Stvořitelem a svrchovaným Pánem, je naším Vykupitelem a nesmírným Dobrodincem a má plné právo, abychom ho milovali a jemu sloužili.

Než i hojně požehnání Boží přináší toto zaslíbení do rodin. Požehnání ovšem především nebeské, ne tak pozemské. Požehnání, které spočívá v milostech a nadpřirozených darech a jeví se brzy a snad i nápadně ve svornosti, věrnosti a lásce rodinné, v důvěře a oddanosti k Pánu Bohu, v trpělivosti a statečnosti, když třeba trpět a kříže snášeti, v útěše a spokojenosti při všelikém návštěvení, ve zdu při výchově dítěte a ve zvláštní ochraně, kterou Kristus Pán členům takové rodiny poskytuje, by šťastně blaženosti věčně dosáhli, což jediné jest cílem života našeho. Zajisté, že i pozemské a časné požehnání není vy-

loučeno, neboť Srdce Ježíšovo má soucit i s bídou naší vezdejší, není však nutně zahrnuto a docela ne na místě prvním míněno, neboť život pozemský je pouze přípravou a zkouškou pro život věčný, nebeský.

Že rodiny naše, zvláště v nynější neobyčejně těžké době toho nebeského požehnání ze Srdce Ježíšova potřebují, aby společnost lidská se neshroutila, je každému, kdo poněkud hlouběji na život se dívá, jasno a zřejmo. Proto tato snaha v církvích sváté, uvésti Srdce Ježíšovo do rodin křesťanských. Jsou ohrožené, proto potřebují zvláštní pomoci.

2. Jak se koná toto zasvěcení?

Především ne povrchně, nýbrž po dobré přípravě a s velikou vážností, jako důležitá záležitost, na které závisí blaho rodiny.

Téhož dne ráno přistoupí celá rodina (rodiče, děti a čeled) ke sváté zpovědi a sv. přijímání.

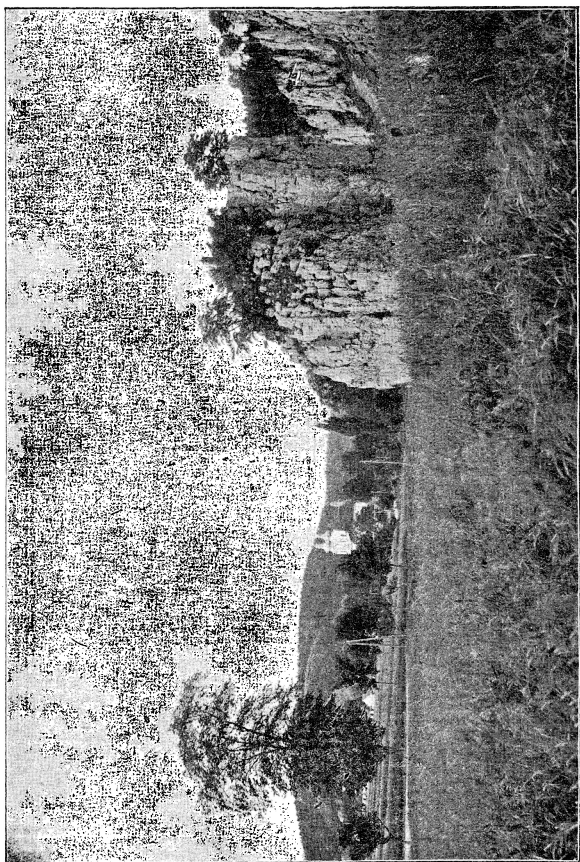
Když se navrátí domů, shromáždí se příhodné chvíle v pokoji před obraz nebo sochu B. Srdce Páně, mezi květinami a svícemi, jako na nějakém oltáři umístěnou. Obraz nebo sochu dají si buď předem v kostele posvětit, anebo pozvou kněze do příbytku, aby tak v domě učinil. Sluha Páně zastupuje zároveň při tomto slavném úkonu církev sv., což sv. Otec Benedikt XV. zvláště doporučuje. Když je obraz posvěcen, začíná zasvěcení. Tu pokleknou všichni a pomodlí se společně „Věřím v Boha“. Přítomný kněz, anebo snad ještě lépe hlava rodiny (otec nebo matka) předřikává zásvětnou modlitbu dole uvedenou a všichni přítomní modlí se jí zároveň. Po vykonané modlitbě pověsí se obraz, nebo postaví socha na čestné místo (na př. pod kříž), jako na trůn, kde navždy má zůstat, jako znamení, že od nynějška Ježíš Kristus svou láskou v rodině bude panovati.

Na památku napíše se vykonaný záslib na zvláštní arch papíru, všichni členové ji podepíší a drahá tato listina uschová se jako vzácný poklad.

Sláva Panny Marie na nebi.

Poutní místo Sloup.

Někde je též zvykem, jména rodin B. Srdeci takto slavně zaslibených, vložit i v kovovém srdci na oltáři B. Srdece Páně v kostele, do kterého rodiny tyto chodívají, což závisí na duchovním správci toho kostela.

3 Jak má býti toto zasvěcení i dále pěstováno?

V rodině B. Srdece Páně má Kristus Pán svou láskou panovati. Proto láska k němu se musí rodině pěstovati. Nestací jednou se mu slavně zasvětit, na to se zase zapomene, i když to bylo dojemné. Nutno tedy toto zasvěcení před obrazem B. Srdece Páně občas zase společně obnoviti. Tak především každoročně ve výroční den zasvěcení, jak si to i sv. Otec přeje, jenž na tuto výroční slavnostní obnovu udělil odpustky plno mocné. Ale záhodno jindy zaslibení obnoviti, zvláště při událostech pro celou rodinu důležitých, na př. když má v rodině někdo svátek, zvláště otec nebo matka; když se slaví v rodině křest, nebo první sv. přijímání, nebo sňatek; když někdo z rodiny odchází, nebo když někdo zemřel a pozůstalí se vrátili z pohřbu. Tak rodina stále se spojuje s B. Srdcem Páně, ve štěstí i v neštěstí, v radosti v žalu.

Radno též před obrazem B. Srdece Páně denní modlitby společně vykonávati a v trampotách k témuž milostivému obrazu se utíkat. A aby pravá oddanost ke Kristu Pánu v celé rodině se zachovávala a vzrůstala, měli by členové rodiny, jak to v záslibné modlitbě také slibují, často ke stolu Páně přistupovati a dle možnosti též měsíční pobožnost k B. Srdci Páně navštěvovati. Četba zbožných knih a časopisů rovněž mocně k tomu napomáhá, aby se pravý duch v rodině udržel, zvláště je-li zvykem něco takového doma předčítati.

4. Jak vypadá rodina B. Srdeci Páně zasvěcená?

Rodina Božského Srdece Páně zasvěcená a oddaná působením mocných milostí, které B. Srdece Páně ve své

neobyčejné štědrosti takovým rodinám uděluje, znenáhla vypadá takto:

V takové omilostněné rodině panuje duch Krista Pána, nikoliv auct nynějšího znepravěného světa.

V takové rodině zachovává se manželství věrně a čisté a nepřipravuje se o pozeňání dítek.

V takové rodině dítka v duchu křesťanském se vychovávají a ke zbožnosti a skutkům milosrdenství se vedou. Učí se záhy sebe zapírat i nezřízeným náklonnostem odporovati.

V takové rodině panuje trpělivost, svornost a láska a proto štěstí a Boží pozeňání.

V takové rodině netrpí se noviny a spisy víře nebo dobrým mravům odporující. Rovněž se netrpí hříšné poměry a špatné řeči. Na to dohlíží svědomitě hlava rodiny.

Za to však příkázání Boží a církevní, zvláště nedělní a postní v tomto malém rodinném království Srdece Ježíšova věrně a svědomitě se zachovávají, což rovněž množí štěstí a Boží pozeňání.

V takové rodině trátí se bázeň lidská a nejen doma, ale i venku před lidmi brzy poznáš, že tato rodina se hlásí k Ježíši Kristu a že na ní spočívá zvláštní pozeňání jeho Srdece.

V takové rodině dobře se umírá a členové její budou kdysi velebiti Srdece Ježíšovo na nebi, jak je věrně etili v obrazu rodinném na zemi. Zajišťují si věčnou spásu vroucí úctou Srdece Ježíšova v kruhu rodinném.

5. Zásvětná modlitba.

Tuto modlitbu schválil sv. Otec Pius X. a obdařil ji dne 19. května 1903 těmito odpustky:

Kdokoli z věřících po sv. zpovědi a sv. přijímání touto modlitbou sebe a svou rodinu nějak slavnostně (třeba jak bylo trochu řečeno) B. Srdci Páně zasvěť, získá téhož dne odpuštění všech časných trestů. Rovněž, když rodina v den výroční svého zasvěcení, tuto modlitbu slavnostně obnovuje.

Kdykoliv jindy věřící tuto modlitbu konají, mohou získati pokaždé 300 dní odpustků.

Modlitba zní takto:

Nejsvětější Srdece Ježíšovo! Tys projevil o blahoslavené Markétě Marii přání, kralovati v křesťanských rodi-

nách. Přicházíme tedy dnes, abychom zřejmě prohlásili tvou neobmezenou vládu nad naší rodinou. Od této chvíle chceme žít životem tvým. Chceme v srdci svém pěstovati ctnosti, kterým jsi přislíbilo pokoj již zde na zemi. Chceme daleko od sebe zapuditi ducha světského, nad nímž jsi vyslovilo kletbu.

Kraluj tedy rozumu našemu prostotou naší viry. Kraluj našim srdcím láskou bez výhrady. Touto láskou srdce naše pro tebe budou planouti a žár této lásky budeme udržovati častým přijímáním nejsvětější Svátosti.

Račiž, božské Srdce, předsedati nám, kdykoliv se sejdem. Račiž žehnati našim záležitostem duchovním i časným. Račiž zaplašovati naše starosti, posvěcovati naše radosti, mírniti naše útrapy.

Kdyby někdo z nás byl tak nešťasten a tebe zarmoutil, připomeň mu, o, Srdce Ježíšovo, že jsi dobrotivo a milosrdno ke kajícímu hříšníku.

A až odbije hodina loučení, až přijde smrt a smutek se mezi námi rozhostí, podrobíme se ochotně všichni, jak umírající, tak pozůstalí, tvým úradkům. Budeme se těšiti myšlenkou, že přijde den, kdy celá naše rodina jsouc v nebi opět spojena, na věky bude moci chváliti tvou slávu a tvá dobrodíní.

Neposkvrněné Srdce Panny Marie a slavný patriarcha sv. Josef, ať tobě přednesou toto naše zasvěcení a nám je připomínají po všechny dny našeho života!

Velebena budiž Srdce Ježíšovo, Srdce našeho Krále a našeho Otce! Amen.

Bernarda.

Zesnulé matičce.

Jak když průvan náhle svíci zhasne,
tak rychle zhasl život Tvůj,
dokonáno žití Tvoje časné,
Pán povolal Tě před trůn svůj.
Ó matičko!

Jako blesk se anděl smrti snesl
a dotekl se hlavy Tvé;
bolest krutou v srdce naše vnesl,
když zavřela jsi oči své.
Ó matičko!

Ruka tvoje klesla nenadále,
než s křížkem požehnala nás;
s bolem v duši marně toužím stále,
jen okamžik kéž zřím tě zas.
Ó matičko!

Naposledy líbám ruce drahé
a křížkem žehnám čelo tvé,
s Bohem buď a spočinutí blahé
dej ti Ježíš v říši své.
Ó matičko!

Prosbu vroucí před trůn Boží kladu:
„Buď milostiv matičce mé“!
Nám dej milost smýtlí hříchu vadu
ať jednou zas se sejdem.
Ó matičko!

Obrázky z katolických misí

Podává Maxmillian Weinberger.

Stavba kostela v Ugandě.

Velké území ve východní Africe, jménem Uganda, bylo již před lety jevištěm neobyčejné horlivosti tamějších křesťanů. Ano, má Uganda i své mučedníky, kteří za víru svůj život položili. A podnes mohou ugandští křesťané býti vzorem všem křesťanským národům a jejich život připomíná život prvních křesťanů v dobách apoštolských.

Když před několika roky nastala nutnost, aby v hlavním městě Ugandy, Rubaga jménem, postaven byl nový kostel na místě starého, sešlého, byl tento úmysl přijat ode všech s nadšením. Nebylo sice žádného kostelního fonde, ani velkých peněz ník mezi černými křesťany, ale na jednu věc bylo možno s jistotou počítati, na obrou jejich víry a pro lást jejich ruce. No osavba měla být, z cihel. Za tím účelem smíchala se hlina s kravským hnojem a vyrobené z toho cihly sušily se na slunci.

Při stavbě pomáhali všichni: bez rozdílu stavu a povolání. Ano i jeden z ministrů, statečný Stanislav Muguanga, předcházet dobrým příkladem a se svou chotí písek a maltu na hlavě přinášel. Jeho příkladu bylo radostně následováno. Celé rodiny, od nejmenšího do největšího, konaly práce nádenické a snášely stavivo. Tak rostla rychle obrovská stavba, jaká dosud v celé zemi nebyla. Spožívala na šestnácti dílčích. Skrovnou mzdu dostávali poue stálí dělníci, ostatní všichni pracovali zadarmo.

Když dosáhly zdi určité výše, byla na ně položena vazba. Mezitím chodily ženy do okolních údolí, kde v močálech roste rákosí a snášely je ve velkých otýpkách ke staveništi, otýpkara pak pokryla se vazba a střecha byla hotova. Nad hlavním oltářem byl zhotoven zvláštní stóp z černého pletiva. Ve výrobě umělých pletiv z proutí nebo rákosí jsou vůbec

tamější černoši pravými mistry. Potom byla upěchována podlaha a pokryta přírodním koberecem, jaký skýtá les, t. j. jemnou travou, kterou byly rovně ženy nasbíraly a po podlaze rozložily.

Tak byla stavba a vnitřní úprava s láskou a nadšením dokonána a svěcení kostela s velikou slavností a za všeobecného jásotu vykonáno. S jakou pýchou pohlíželi potom dobří černoši na svůj pěkný, nový chrám, s jakou radostí a zbožností docházeli na služby Boží, aby Pánu nebes a země povinnou úctu vzdávali: může si laskavý čtenář snadno domyslíti.

Avšak brzy po dostavbě kostela bylo nebezpečení, že budova sotva postavená, propadne záhubě. Na střeše vypukl oheň a v okamžiku stála část její v plamenech. Vody tu nebylo, studně vzdálena, hasičské nářadí neznámou věcí. Co nyní? Před kostelem stálo asi dvacet žen. Dlouho se nerozmýšlely, vrhly se všechny do hořícího kostela a úpěly tam, spinající ruce k Marii Panně, s dětinnou důvěrou o pomoc: „O, Maria, naše Matko, hle, dům Tvého Syna hoří! Náš nový dům Boží, který jsme s takovou námahou postavili, je v plamenech! Pomoz nám! Uhas oheň! Ty musíš pomoci! Rychle, vyslyš nás!“ Tak volaly tak dlouho, až konečně oheň sám od sebe uhasl. Modlitba jejich byla vyslyšena.

Jako za takových mimořádných okolností, tak jeví se zbožný duch našich křesťanů i v denním životě.

Je to dojímavý pohled, když tisícové obcují v kostele mši sv., při pozdvihování sv. hostie všichni jako jedněmi ústy volají: „Mukama, vange na katonda vange — Můj Pane a můj Bože!“ Je to výraz živé víry a dětinné lásky. A ve svatopostní čas všichni, bez výjimky, staří, mladí pospíchají do kostela na popelec.

Avšak nedomnívej se nikdo, že se tito černí křesťané s tímto znamením pokání spokojují. Naopak, zachovávají postní příkázání dobrovolně ještě přísněji, nežli je příkázáno. Tak na př. zdržují se v postě masitých pokrmů i v neděli. Ve všechny postní dny přerušují půst pouze v poledne, jedíce několik syrových banánů; vlastní oběd je teprve večer, záleží však také jen v pokrmu z uvařených banánů. řečenem „matohe“. Je to jejich jídlo národní. Když sv. Otec Lev XIII. o tomto přísném zachovávání postu svých černých dítek se dověděl, nařídil apoštolskému vikáři, aby hleděl černochoy pohnouti, aby si sami svůj půst zmírnili a aspoň v neděli masitých pokrmů požívali. Apoštolský vikář přání sv. Otce vyhověl. Ale hned na to přicházely deputace katolíků ze všech končin k biskupovi a ohrazovaly se, řkouce: „Nejdůstojnější otče! Jsme chudí černoši a nejsme dosud s to, abychom velké ctuosti konali, ale postiti se — to můžeme. Nech nás tedy postiti se, jak jsme to dosud činili!“ A při tom zůstalo. Ostatně z řečeného videti, že ani pokora jim nebyla neznáma.

Že i jednotlivci postní příkázání svědomitě plní, vysvítá z popisu cesty, kterou někteří pohlaví ještě před válkou po Evropě vykonali. Přes to, že bylo nepříznivé počasí, podnebí studenější nežli v Africe a strava nezvyklá, zachovávali cestující na své cestě po Italii, Francii a Anglii nejpřísnější půst a popřáli si mimo šálek čaje v poledne jediné večeře, neboť byl právě svato postní čas.

Než, vratše se zase do temného dílu světa, jak Africe říkají. Na květnou neděli přicházejí všichni, i ti, nejmenší na zádech matčiných s ratolestmi palmovými do kostela, vždyť se jedná o to, krále míru přivítati a pozdraviti Jakmile jeho zástupce, kněz, vystoupí ze sakristie a k oltáři se blíží, zašelesti kostelem šum, jakoby vítr zadul v palmovém háji. Ruce všech přítomných pozdvihují zelené ratolesti a kynou a pozdravují s takovým nadšením, že kněz přilhsnou horlivost

svých larníků musí někdy mírniti. Při evangeliu se výjev ten opakuje.

A když na konci duchovních cvičení v pašiový týden se obnovuje slib křesťanů a misionář z kazatelný lidu se táže: „Věříte v Boha Otce... Odíkáte se satanáš...“ tu zvedají všichni ruce ku přisaze a kostelem zní odpověď: „Věříme... odíkáme se!“

A jest-liže černí křesťané nechápou, proč jejich křesťanství souvěrci v Evropě v lítém bratrovražedném boji navzájem se potírají, zachovávali si nicméně i za války svou věrnost ve víře a svou náklonnost k misionářům. Všichni katechisté uvolili se misionáře kteří od nepřátelských mocností byli buďto odvedeni do zajetí anebo povoláni k vojsku, zastávat i své kraiany; zvláště pak mládež, ve víře utvrzovací. Věřící lid pak dobrovolně o všechny potřeby kostelů se stará a pomáhá ochotně zbylým misionářům na poli a v zahradě, aby jim starost o vezdejší chléb ulehčil.

Z řečeného vidíme, jak skvostné ovoce přineslo v Ugandě símě mučedníků!

Misionář jako letec.

(Obrázek budoucnosti.)

Jel jsme drahou podél Rýna nahoru. Vedle mne seděl můj mladý přítel Pavel, letec ze západního bojiště. Naproti nám seděli dva kněží v dlouhém černém rouchu řeholním. Byli to misionáři, kteří byli již tak mnohý rok v zámořských misích pracovali a byvše za války od Angličanů zajati, konečně po dlouhém strádání v zajetí, do své vlasti se vrátili. S patrnou bolestí naříkali na všecku tu bídu, kterou válka na misie uvalila.

„Jak pak bude lze vše zase naopravit? ptal se Pavel, „čeho bude misíím po válce nejvíce zapotřebí?“

„Nedostává se nám lidí,“ pravil starší misionář, „to je nářek všech misionářů, nářek, který tak brzy neumlkne.“ To řka, uvedl několik příkladů o nedostatku pracovníků v misích.

„Nebude možno,“ ptal jsem se misionáře, „vše zaříditi tak, aby onen nedostatek pracovníků nebyl tak citelný, když už ho nelze odstraniti zcela? Vždyť misionáři využítkovali dosud všech vymožeností novověké vzdělanosti a techniky, elektřiny a páry, pošty, telegrafu, železnice, byciklu, automobilu a tisku ve prospěch misii. Na další takovou moderní vymoženost, zdá se, že sama válka poukazuje. Je to létadlo. Zkrátka, misionář musí se stát letcem.“

„Je to smělá myšlenka!“

„Ovšem, ale zajisté jedna z těch, kterou bude lze uskutečniti. Létadlo se za války tak zdokonalilo, že má bez odporu velkou budoucnost. My vidíme letce, kterak za každého počasí se vznášejí do vzduchu, jako odvázní orlové tam krouží a navzájem se pronásledují. Zároveň řídí své létadlo podle mapy, fotografoují, uhýbají útokům protivníkovým, obsluhují svou vlastní pušku strojní, spouštějí pumy a co všechno více!“

„Ovšem, pokrok v letácí technice je velkolepý,“ mnil misionář. „Pamatuji se ještě dobře, jak jsem na své tehdejší misijní stanici ponejprv uslyšel, že Bleri t přeletěl příplav mezi Francií a Anglií. Naši křesťané poťrášali nedůvěřivě hlavou, když jsem jim o tom velkém lidském ptáku vypravoval.“

„To byl tehdy velký čin jednotlivce,“ pokračoval jsem, „dnes létají celá hejna letců přes kanál a zpět v dešti nepřátelských střel a pro následována tolikéž četnými nepřátelskými ptáky ocelovými. O tom by nám mohl můj přítel Pavel zde všelicos vypravovati.“

„Mohl bych,“ pravil Pavel, „myslím však, že spolehlivost našich létadel nade vše pochybnost je jista. Za obyčejných okolností je jisté tak velká, jako bezpečnost jízdy rychlým, nebo automobilem. Opravdu, pro misionáře nelze mysliti lepšího dopravního prostředku nad létadlo. — Vždyť víte z vlastní zkušenosti, jak špatné jsou cesty v nehostinných zámořských krajinách, jak pracně se musí misionář prodrati pralesem a

močály, přes řeky a jezera, přes hory a dolů, ohrožen dravou zvěří, zmocen úpalem slunečním. Létadlo přeneslo by jej svěžím vzduchem přes všechny nerovnosti a všechna nebezpečství, ve výši, kde slunce září, ale nepálí. Jeho pomocí mohl by své ovečky v mnohem větším obvodu a mnohem častěji navštěvovati, než nyní. Také styk s jeho spolubratry byl by snadnější. Zkrátka, cestování ztratilo by skoro všechny svoje hrůzy, ano jako jízda čerstvým, prachuprázdným vzduchem s překrásným rozhledem na všechny strany, bylo by spíše zotavěním, než-li námahou.“

„Vy tu rovinujete skutečně rozkošný výhled do budoucna,“ pravil starší kněz, „níšto na rozvíkaních vozech volských anebo na hřebě vrtohlavého mezka, vidím, kterak naši misionáři se zavazadly, přenosným oltářem, cestovní knihovnou atd., letí povětším, cíle svého doletí, pod stínými křídly svého létadla se usadí a z lodičky víru křesťanskou divochům hlásají. Je to bezmála kázání Spasitelovo z lodičky na jezeře Genezaretském přeneseno do naší moderní doby s jejími divy technickými! Tu bychom ovšem mohli počet svých pracovníků na polovici, ba i více snížit a nicméně svou činnost zdvojnásobiti. Avšak pamatoval jste také na náklad? My misionáři jsme úzkostliví počítáři, my musíme počítati i s haléři.“

„To ovšem není žádná maličkost, Nicméně je naděje, že budou létadla později levnější. Možná, že po válce na tisíce létadel bude laci to prodáno, ježto válečný jejich účel odpadne.“

„Přes to mám je té jednu pochybnost. Misionář-letec! emyslíte, že by se to s důstojností kněžskou nerosnávalo? Obávám se, že tato nová myšlenka má do sebe cosi dobrodružného, směšného. Co tomu říkáte?“

„Inu, má se to zde podobně, jako se vše i novými myšlenkami. Byla doba, kdy kněz nebyl rád viděn ani na železnici, ani v automobilu. A hle, nyní se nad tím nikdo nehorší, aniž se to pokládá za dobrodružné a směšné. Ostatně je již značný počet křesťanů a

misionářů, kteří skutečně lítají. Ve Francie, kde všeobecná branná povinnost i na duchovenstvo se vztahuje, stává se nezdárka, že v četách válečných letců bojují i kněží a misionáři. Bylo by si jen přát, aby z vražedého zápolení vyvázli a nabytého výviky ve svém vznešeném povolání využití mohli. Ostatně všípí možná Bůh do srdce mnohého mladistvého hrdiny, jenž mezi letci bojoval, milost

misionářského povolání, takže z letce válečného stane se letec-misionář!

Pavel se významně usmíval. Byli jsme u cíle své cesty, srdečně se s misionáři rozloučivše, vystoupili jsme. Naše rozmluva s nimi dlouho mi ležela v mysli a dnes více než kdy jindy jsem přesvědčen, že, o čem jsme tehdy jako o směle, odvážlivé věci rozmlouvali, dřív neb později se zcela jistě uskuteční.

P. V. Kubín.

Boží láska.

Lásko, boží lásko,
kde tě lidé berou?
Na horách nerosteš,
v pole tě nesejou

V pole tě nesejou,
přece tebe mají,
to tě andělové,
v srdce zasévají.

V srdce zasévají
a v nich pilně pěstí.
Květem tvým jest radost,
ovocem tvým štěstí.

Z rozjímání sv. Ambrože.

Podává Fr. Janovský.

(Pokračování.)

VI.

Uprostřed nás.

Velebná svátost.

Tento pokrm jest zcela nadpřirozený. Z podstaty Božího Slova skýtá ti nehynoucí sílu pro srdce i duši.

Požívaje těla Kristova, živíš se jeho božskou přirozeností.

Již jsem připuštěn k nebeské čestné hostině

Kristus jest mým pokrmem, Kristus mým nápojem. K svému nasycení nemusím čekat teprve na žně. Kristus podává mi denně chléb nebeský.

Kristus sám rozděljuje pokrm. — Všem chce dát, nikoho nevyklučuje.

V tomto chlebě není hořkosti. Vše příjemné a sladké. Radost a veselí jest v něm.

Když krev Kristova den ze dne se obětuje na odpuštění hříchů, mám tuto svátost denně přijímati, aby moje hříchy den ze dne se ničily.

Denně-li hřeším, potřebuji denně léku

Podivuhodné tajemství, plné Boží moudrosti! Unikl jsme svému katanu přemohli jsme svého mocného arcinepřítele. Kde dříve nás trápil smrtelný hlad, tu se nám nyní skýtá chléb života. K našemu dobru proměnilo se všecko nebezpečí v bezpečnost, všecka trpkost ve sladkost. Z nemilosti všešla nám milost, ze slabosti síla, ze smrti život.

Kristus jest bohatou zásobárnou. Jeho chléb jest silný a živný. Kdo ho požívá, nebude hladověti.

Tento chléb podal apoštolům, aby jej rozdělovali zástupům věřících.

A dnes nám dává chléb, jež kněz denně jeho slovy proměňuje. Tento chléb jest pokrmem světců.

Církev.

Církev jest Kristovo tělo.

Církev jest Boží město.

Proti nebi se prohřešuje, kdo se dotýká práv tohoto nebeského města.

V Kristu spočívá všechna naděje církve. Tak krásná jest církev, v níž se stkví krev Kristova, že Duch svatý o ní volá: Jak krásná a půvabná jsi, má milá, ve svých radostech!

Krásná jest církev, ozdobou ctnosti

Půvabná jest církev půvabem milosti, odpuštěním hříchů a že žádná trpká vina jí netrápí.

Sama stala se láskou. Milující Boha, došla jména Božího, neboť Bůh jest láska.

Církev stala se v Kristu životem, utvořena jest z boku jeho, jest Evou v Kristu vzkrášenou.

Evě ztracené stala se spása skrze církev, totiž dítkami, jež církev zplodila.

Církev miluje Krista, a nikdy nezmešká tohoto smýšlení.

Jako Kristus pln lásky nutil tuto svou nevěstu, by s ním slavila duchovní svatbu, tak spěchala církev k tomuto sňatku, uchváčena krásou božského Slova.

Milostivě povolal Kristus všechny národy k jednotě těla církve.

Radost a veselí po celé zemi, že Kristus, náš Pán, z ospravedlněných hříšníků shromáždil svou církev.

Kristus pro sebe nepotřebuje pomoci; avšak my hledíme a toužíme pomocí církve ke Kristu se dostatí.

Kristus miluje svou církev, miluje ji jakožto slavnou nevěstu, jež jest svatá, bez poskvrny, bez chyby.

A to jest naděje církve, že se vznese ke Kristu, že bude vzata do nebe. Jako druhdy Eliáš na voze ohnivém, tak bude církev jednou unesena do nebe.

Tak učí také Pavel a Kristus v něm: „V oblacích budeme zaneseni

Kristu vstříc a pak navždy u něho zůstaneme.“

Kristus nese čestnou korunu. kterouž jej ozdobila církev. V této koruně jsou obsaženy všechny koruny.

Nepřítel církve, nepřítel Krista. Pronásledován a napaden byl Kristus jednou ve svém těle, jež přijal z Marie Panny, přechásto v těle, jímž jest jeho církev. My jsme Kristovo tělo a údové. Pronásledován a napadán bývá Kristus v každém jednotlivém ze svých svatých a nevinných, kteříž se věnují službě Boží.

K n ě ž s t v í.

V Kristu, Slově Božím, jest velekněžství. Ne Damasus, ne Petr, ne Ambrož, ne Řehoř očistili svět od hříchu.

Naše působení jest jenom sloužití; od Krista pocházejí svátosti a milosti.

Od té chvíle, co Kristus sestoupil na zemi a učinil sebe sama obětí zápasu světa, začali i kněží sebe samy v obět přinášeti.

Kde máme Krista hledati?

V srdci rozsaňného kněze.

Jak dobrotivý jest Pán, že i lidem propůjčil moc, duším dávatí život!

Ježíš Kristus, náš Pán, budiž naším kázáním. Onť jest moudrost, onť Slovo, Slovo Boží.

Proto stojí psáno: Otevři ústa svá Slovu Božímu.

Krista slýchá, kdo slovo Kristovo zvěstuje, a jeho slovo rozjímá a uveňuje.

O Kristu chceme tedy vždycky mluvití. Chceš mluvití o moudrosti? On jest moudrost.

O ctnosti? Onť jest veliká ctnost.

O spravedlnosti? Onť jest spravedlnost.

O pokoji? Onť jest pokoj.

O pravdě, o životě, o vykoupení? Onť jest to všechno.

Otevři tedy ústa svá Slovu Božímu, jakož psáno jest: Ty otevři ústa svá, on ať mluví.

*

(P. d.).

Jiří Belanger.

[Život napsaný P. Aniganem [cdává Jan Tagliaferro.

(Část další)

Kdy Lev XIII. vydal encikliku o spělku svaté rodiny stal se apoštol. m. této pobožnosti. Na konci novenny, o níž bude ještě řeč, vyložil svoje myšlenky o této věci svému představenému: „Načítal jsem více než tisíc zpovědí a sv. přijímání; mrazí změnil svůj život úplně. Jencm o dvou věcech jsem káza, o růženci a společné modlitbě, o svaté rodině, jejíž úctu Svatý Otec tolik doporučuje. Aspoň pět set otců rodin m. ve zpovědnici slíbilo, že ještě večer zařnou společně se modlit. Z kazatelny odpovéděl jsem na všechny námítky m. přednesené a na poslední den novenny jsem aspoň před čtyřmi tisíci osol. vyslovil úpěnlivou prosbu, by Páns Boha nechali zavítati opět do rodin společnou večerní modlitbou.“

V jeho očích jest to znamenitýn. prostředkem, aby posilnily se manžel. ské ctnosti a vymýtěno bylo všeliké sobectví z rodiny. děti upoutány byly k rodinnému krbu, zabráněno bylo vystěhovalectví do měst, konečně by opět vytvořena byla krev křesťanská a usnadněno bylo poznání povelání. Kam přicház, hlásá právě křížácké tažení v tom smyslu a všude s úspěchy největšími. Pak opět korá v malém semíná v Boulogne-sur-Maire du chovný cvičení svými účinky nezapomenutelné, rovněž v kolleji Saint-Bertin, pak řeholníkům své kergegace, v Blegny-sur-Teiroise v Humières a v mnohých jiných farnostech.

V Saint-Bertin bylo ovce těchto druhých duchovních cvičení opravdu zázračné. Několik dní na to psal superior svému kazateli: Opravdu P. Marie a růženec stačí aby proměnil duše a domy.“ Dodal, že v jeho kolleji nikdy se tolik nemodlili jak po těchto cvičeních. Proto prosil P. Belangera aby v lednu a o velikonočníh na 48 hodin opět přišel, aby oživil dcíré které způsobil.

V Blargy, rodišti svaté Berty korá roku 1898 novennu ke cti této

světice a psal v těchto dtech svému příteli: Kážu o Panně Marii při slavnosti svaté Berty; opakují stále, že svatá Berta jest v neti protože milovala tolik Pannu Marii a pozdravení andělské. Doufám že mnoho dobrého se vykoná v duších. Mrazí přichází“ 1. svatá Berta.

Po smrti P. Belagera řekl horlivý duchovní správce z Blangy: „Mise tato zanechala v mé obci dojem, že po devět dní mezi námi dlel světec. Když poprvé el na kazatelnu, kulhaje, v pokorné postavě, s tváří bledou a vychudlou, byli věřící poněkud zklamáni. Ale sotva promluvil několik slov, otevřela se mu všecka srdce; každým dnem rostla všeobecná láska. Jeho památka zůstala u nás neshaditelná. Velmi chudá osoba, které dal obraz na památku jeho smrti, zvolala je: té za čtyři léta později: „Kdyby m. dali dvacet franků, netěšila bych se z toho tolik“ a některé dopisy jeho schovávají se ve farnosti jako nějaké ostatky.

V Humières, kde je nápodobena jeskyně massabielská, kam mnoho poutníků přichází, kázal apoštol Panny Marie, při novenně ke cti Panny Marie Lurdské. První řeč učinila na všechny mocný dojem. „A tento dojem,“ psal ctihodný farář, „rostl v devíti nezapomenutelných dnech které ztrávil v mé farnosti. Mužové a mládenci byli tak dojatí, že nad očekávání horlivě přijímali růžence z rukou kazatele, slibující, že ho budou n. sit u sebe a modlit se. I nejzavrzlejší byli dojatí. Velkou útěchu nám poskytl, že skoro všichni mládenci z farnosti a třicet ženatých mu u přijalo svaté svátosti, cos neslýchaného od nepaměti. Získal zvláště srdce mladých lidí tak, že všeci odvedenci toho roku chtěli konati u něho duovní cvičení před odchodem v Arrasu.“

Všude, kde vystoupil na kazatelně, a bylo to na mnohých místech, zanechal tentýž dojem. „Po dva měsíce,“ psal sám, „kázal jsem mnoho a ctil,

že zahradník, který pohybuje ubohým ryčem jímž jsem já, jest dobrým zahradníkem. Duše jsou proměněny spásitelnou pobožností k Panně Marii.“ Pak mluví o svých duchovních cvičeních, o něž byl požádán, a obávaje se, že by mu odepřeli dovolení k nim, dodává: „Nic mne neunavuje, jsem z ocele.“

Zmíněná duchovní cvičení pro odvedence byla jeho nejmilejší a nejúčtečnější, ale zároveň velmi namáhavou prací; byla velmi dobrou přípravou na nebezpečnou dobu služby vojenské; znamenala v jeho očích též závěr doby životní a náhradu za chyby minulosti. „V ten den, kdy k těmto cvičením nemáme záminky odchodu do kasárny, musíme jinou hledat; neboť nutná jejich potřeba trvá,“ tak říkal.

Dne 29. října 1893 začal toto veliké dílo v Longuenesse, vzdáleného tři kilometry od Saint-Omer. Napřed navštívil faráře okolní a svolal odvedence na fary. Mnozí mládenci slibili, že přijdou, ale mnozí nestáli ve slově. Jenom třicet jich přišlo, třináct z jedné farnosti, kde farář se horlivě o to zasadil. Vše se zdálo nepříznivým podniku zbo něho kněze. Místnost Longuenesse byla ohromný sál, jejíž bylo třeba rozdělit na kapli, jídelnu, kuchyň a světnici pro volný čas. Na

noc bylo třeba chodit do Saint-Omer. Ale statečný kněz se nedal o strašit, ale horlivě se chopil díla. Den začal modlitbou a rozjímáním. Každý den byly tři přednášky, dvě konference, zpytování svědomí před polednem, krátká doba na zotavenou mlčky, pak růženec, křížová cesta a po večeri dlouhý volný čas, v němž se zotavil duch i tělo. Při jídle čten Marquise de Segura — Památník vojův. Konference jednaly o podobnostech vojenského života a přednášky poučovaly o zvláštních nebezpečnostech v něm a o prostředcích, jak jim čeliti. Aniž by je byl zvláště vybízel, chtěli všichni účastníci cvičení po dobré zpovědi přistoupiti ke stolu Páně na Všech Svatých i na konci cvičení.

Tato první duchovní cvičení přinesla ovoce hojné. Přesťastní a úplně proměnění nevěděli mladí lidé, jak děkovat těm, kteří jim dopomohli k míru a k radosti vnitřní. „Rád bych Vám pověděl vše, co srdcem mým hýbe,“ psal mladý horník. P. Belangerovi večer, kdy se vrátil k rodině, „ale mé srdce zůstává němé, jest přeplněno. Díky, tisíce díky za všechno dobré, co jste mi prokázali těmito cvičeními. Jsem a s milostí Boží též zůstanu Váš oddaný voják, jenž Vás vroucně miluje.“ (P. d)

Různé zprávy.

Benedikt XV. mužům péra. 50leté výročí založení „Société bibliographique“ v Paříži pohnulo papeže k dopisu společnosti. List znovu ukazuje, že Benedikt XV. stojí na výši svého apoštolského úřadu jako zástupce Ježíše Krista. Poukázav na válečný požár, jenž Evropu zpusťoval a nespočetné lidi vrhl do neštěstí, jež nelze zhojiti pozemskými prostředky, praví: „Zla (papež je vypočítává) jsou však jen

časná; ale jest ještě řada zel jiného druhu a velmi vážného rázu. Uprostřed těchto zel zmizela z četných srdcí vzájemná láska, nové přikázání evangelia, zavazující nás milovati i nepřátele, jest v srdcích smyto k nepoznání. Mnozí dospěli na této cestě tak daleko, že lásku povinnou Otci, odměřují dle nenávisťi těch, s nimiž vlast bojuje. Za těchto okolností právem jest se obávati schladnutí lásky

u velmi mnohých. Ale dobývačnost a anovačnost, které válku vyvolaly, učinily vztek, nenávisť a pomstychtivost bezmeznými. Této bezmeznosti musí každý dobře smýšlející člověk litovati, zejména však t, kdož pracují pérem, musejí činit, co jest v jejich moci, aby uklidňovali a usmířovali, aby pomáhali zapomínati na to, co zášť podněcovalo, slovem, aby s příměřím zbraní nastal i klid zášti. Nemohou náboženství a své vlasti lepších služeb prokázati, než když poučováním, přemlouváním a napomínáním budou k tomu působiti, aby lidé mohli požívatí dobrodiní budoucího míru jsouce jedno srdce a jedna duše.“

Jsmo v katolickém Rakusku? Ceskobudějovský „Hlas Lidu“ sděluje: „V srpnu roku loňského vypověděly službu varhany v kostele budětickém na Sušicku. Bez varhan je t v kostele smutn, jako na osadě bez zvonů. Zavolal si proto tamní farář varhnaře, který prohlásil, že varhany vyžadují důkladné opravy. Rád tak učiní, peníze však nechce, jen potraviny Pan farář i hošní osadníci byli ochotni dáti ze svého (nikomu tedy nic neukradli, nikoho neolichvářili), ale pan okresní hejtman v Sušici je přísný pán. Ten to netrpí: vše musí

být živo na lístky — — — jako on. Osadníci si myslili: Z toho, co nám úředně přiděleno, můžeme dáti komu co chceme; se soustem, od úst utrženým, přece můžeme disponovati dle své vůle. Rozmyšleni, ujednáno a vykonáno. Z přidělu křiklavě nedostatečných dal každý, co mohl. Málo dol, protože jen málo dáti m h! Ze čtyř obcí sebráno 50 kg obilí. I s tím spokojil se varhanář, varhany opravil, hraji znovu, hraji, ale trpkost a různé myšlenky vlévají svými zvuky v srdce věřícího občanstva. Pan okr. hejtman v Sušici má jiný rozum a jiný náhled než obcevní smrtelníci. Když se dozvěděl, jak varhany opět k hlusu svému přišly, rozhněval se náramně. Co je ještě na Sušicku člověk, který může někomu almuž u podat? Ten budiž trestán! A tak lidé, kteří si sousto od úst u r h, kteří špátku obilí (50 kg obilí všichni občané čtyř obcí dohromady!) sebrali, postavení na praporek a p. hejtmanem odsouzení: (dne 8. března 1918 dle § 2. min. nařízení ze 26. května 1917, č. 235): Pan farář, že dal sbíratí, odsouzen na 10 neděl do vězení, jedna osoba, která se přiznala, že také něco na opravu varhan dala, na 5 neděl do vězení a varhanář ke svému hubenému honoráři dostal 2 týdny vězení ...

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Petrovic. Plníc svůj slib, vzdávám nejvroucnější díky Božskému Srdci Páně, nejbl. Panně Marii a sv. Antonínu za vyslyšení proseb. Kéž by každý ve svých potřebách a křížích s dětinnou důvěrou se utíkal k Matičce nebeské a skrze Její mocnou přímluvu k nejsv. Srdci Páně, pak by vždy a jistě došel vyslyšení a ulehčení. Ke cti nejsv. Srdce Páně a P. Marie vyznávám, že jsem lásky Ježíšovy a

přímluvy P. Marie ve svém životě nesčíslněkrátě zakusila, zvláště v této hrozné válce. V srpnu r. 1914 odešel můj manžel do války, abych ho již nespátřila až v červnu letošního roku, neb byl v ruském zajetí. Odevzdávajíc ho i sebe do nejsvětější vůle Boží, doporučuji ho lásce nejsv. Srdce Páně a ochraňe nejbl. Panny Marie Příbyslavické, s dětinnou důvěrou jsem očekávala jeho šťastného návratu. Dů-

věra má nebyla sklamána, neb se vrátí šťastně po mnohých a mnohých svízelích a útrapách, zdráv a věren svému katolickému přesvědčení. Též ve své nemoci jsem se důvěrně utíkala k nejsv. Srdci Páně, blah. Panně Marii a byla jsem vyslyšena.

T. J., terciářka.

Od Strážnice. Rodina G. děku e srdečně božskému Srdci Páně, Panně Marii Filipsdorfské a sv. Antonínu Paduánskému za vyslyšení prosby.

Z Brna. Vroucné díkyvzdání božskému Srdci, Panně Marii, sv. Josefu a sv. Antonínu za vyslyšení prosby o důležité záležitosti. F. A.

Od Prahy. Panna Maria pomáhá stále! Duševní práci přetížena, trpěla jsem velikou nervosou, která mne trápila hlavně nespavostí. Jakmile jsem ulehla, spaní mne přelo a já probděla celou noc, ne jednu, ale celou řadu nocí po sobě. Ve dne jsem se vlekla jako potáka, zmalátnělá, k práci neschopná. Takto znavena, měla jsem sousťřediti mysl k vyučování žákyň. K povolání učitelskému je potřebí zdraví, síly a osyžení těla

spánkem. Někdy byla jsem již téměř zoufalou, s hrůzou očekávala jsem novou noc; jen víra mne sílila. Starostlivá matička moje, která také na přímlovu Matky Boží se uzdravila, doporučila mně vykonati devítidenní pobožnost k Panně Marii Filipsdorfské. Posilněna svatým přijímáním, začala jsem vzývati „Uzdravení nemocných“. Skončila jsem první pobožnost k Panně Marii, pak druhou, třetí, vytrvale jsem se modlila a cele jsem se jí odevzdala. A hle, Maria mne vyslyšela. Odměnila mou důvěru k ní. Na přímlovu Její vrátil se mi dřívější klid a posilující pravidelný spánek. Jak vděčna jsem za tu milost nebeské Matičce! Nikdo z lékařů nepomohl, ačkoliv jsem u několika pomoci hledala. Co živa budu, spláceti chci dluh svůj nebes Královně dětinnou úctou a láskou, dobrým životem a vedením dětí mně svěřených k Bohu. Doporučím všem důvěru k Matce boží, pevnou, nezdolnou a ona vždy, i když všecka lidská pomoc je marna, pomůže. „Nebylo slýcháno že by byla koho opustila, kdo ji prosil.“
Sodálka mariánská.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za obrácení Japonců na víru katolickou a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modlit se za obrácení Japonska.

Úmysl v září 1918: Křest dítek.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Září 1918.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bídách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

Křest dítek.

(Hlavní úmysl.)

Křest jest nejpotřebnější svátost ale slov Pána Krsta k Nikodémovi: „Nenarodí-li se kdo z vody a Ducha sv., nevejde do království Božího.“ Bez křtu nikdo ani dítko spasení dojit nemůže. A přece mnozí rodiče se křtem dítká odkládají. Jest známo, že v protestantských krajích ve větších městech jest čím dále více „bílých pohanů“. A proč? Protestantismus rozpadává se víc a více v pouhou nevěru. Ale i mnozí katoličtí rodiče dávají dítky novorozené pokřtiti teprve po delší době, třeba až po týdnech, ano i po měsících. Děje se tak více z jakési mody a pak z nevědomosti o blahých účincích svátosti křtu. Také mnozí odkládají dítko nésti do kostela pokřtiti, bojíce se, že by se mu mohlo něco zlého státi, třeba onemocněti. Ale to je zbytečná starost! Kolik dítek i slabých přineseno bývá ke křtu sv. hned na druhý nebo třetí den a neuškodí mu to. Jest opravdu litovati, že se křtem sv. se mnohdy odkládá, protože úmrtnost dítek stoupá, takže ze 1000 dítek jen asi čtvrtina dočká se stáří jednoho roku; ostatní umírají dříve nebo později. A proto neodkládejte rodičové se křtem sv.!

Dokud není dítko pokřtěno, nemohou pořádní rodiče mít z něho radost. Jest hříchem dědičným poskvrněno a tudíž dítkem hněvu Božího. (Efes. 2.). Ovšem, dítko za to nemůže, ale, bohužel, hřích Adamův přechází na všechny, kteříž od něho pocházejí vyjma nejbl. Pannu Marii. Dítko nemá milosti Boží a v tom záleží právě vina hříchu. Buh nemůže mít zalíbení v takovém dítku, dokud není očisťeno od hříchu křtem sv. vodou a slovem Božím. Proto my neslavíme tak den narození svého jako více den jmenin svätce jehož jsme při křtu sv. za patrona obdrželi. Dokud je dítko ve hříchu dědičném, netěší se zvláštní ochraně Boží, ale podléhá více moci zlého ducha, jenž snaží se o to, aby dítko nebylo tak brzo pokřtěno, aby zůstalo déle v moci jeho. A umře-li takové nekrštěné dítko, jest zbaveno patření na Boha v nebi a celé blaženosti nebeské. Dítko takové nepříjde sice do pekla, nýbrž na místo, kde netrpí bolesti, které je přiměřeno jeho stavu, ale do nebe přijíti nemůže.

Dítky nekrštěné nejsou dítkami Božími, nejsou dědici věčného spasení a tím jsou oloupeny o zvláštní čest; jsou zbaveny ráje, který první rodi-

naši hříchem ztratili; jsou zbaveny přítomnosti Boží, nejsou chrámy ducha sv. My to očima svýma sice nevidíme, ale víra sv. nás tomu učí, jak duše naše křtem sv. bývá očistěna.

Faráři z Arsu přišlo jednou dítě a přineslo mu ke jmeninám krásnou kyticí. Farář vděčně kyticí přijal a pravil dítěti: „Milé dítě, daleko krásnější než tyto květiny, jest duše tvá. Krásnějším bude jednou jen nebe a u ně-li pokřtěné dítě, přijde jisto-

jistě do nebe, jako že dvakrát dvě jsou čtyry.

Těž pro rodiče jest křtěné dítě pokladem velikým. Mnozí rodiče ani netuší, která právě pro to dítě jejich Pán Bůh od nich odvrátí mnohé neštěstí, tak jako odvrátil záhubu od města Ninive se 120.000 obyvatel pro několik nevinných dětí. Každé pokřtěné dítě jest zastavičkou, věrnou prosbou a požehnání Boží.

Marie Tesařova.

Budiž zdráva.

Ó budiž zdráva, Panno nejčistější,
Tvá láska svatá blaží celý svět,
Tys potěchou nám v době nejsmutnější,
jak hvězda jasná Tvůj nám září hled.

Ó budiž zdráva, Matko naší spásy,
Ty převznešená Boží Rodičko,
kdo ukryje se v plášti Tvého řasy,
ten nezabloudí, milá Matičko.

Ó budiž zdráva Studánko mé žízně,
z Tvých čistých zřídél duši mou nech pít,
u Tebe prechnon všechny moje trýzně,
jen Tobě Máti, Tobě budu žít.

Ó budiž zdráva, Lilie Ty čistá,
svým sličným květem zdobíš nebes stan
nám milosrdným učiň soudce Krista,
a pomoc nám též do nebeských bran.

Sebeláska — láska k duši.

Píše Ignát Z h á n ě I.

Sebeláska. Ježíš, váš milý Spasitel, mluvil o troji lásce. Přišel k němu učitel zákona a tázal se, které přikázání v zákoně jest veliké? Ježíš pak poukázal na lásku k Bohu, na lásku k bližnímu, kterého máme milovati, jako sebe samého. (Mat. 22, 34.). Ž 46). Pobízeti někoho k sebelásce, rení jistě potřebí, vždyť první ctnost, která se jeví již u malého dítěte jest sebeláska; dítě chce vše pro sebe, má býti po své vůli všude první; podle něho mají se všichni řídit. O této nezřízené sebelásce mluví sv. Augustin říka: „Největší dobro člověka záleží v tom, aby miloval Boha, největší zlo pak jest, miluje-li nezřízeně sám sebe.“ Blahoslavená Anděla z Foligna říkávala: „Není nic ve světě a v pekle, čeho bych se více bála, jako sebelásky. Vniká do srdce, jako ostrý meč, oddělí je od Boha a naplní těsicerým zlem.“

Jest tedy záhodno, potíráti nezřízenou sebelásku a starati se, aby pravá láska byla v našem srdci. Potřebí již malé děti rávédět, aby falešná sebeláska byla potlačována. Starost vychovatele jest, aby ze sebelásky, která se jeví u každého dítěte, nevyvinulo se sobectví, egoismus, ale aby byla vypěstěna pravá sebeláska, která se jeví ušlechtilostí všeho jednání, vykonáváním a staráním se, by člověk pokračoval ve ctnostech, čili pravá sebeláska má se jeviti láskou ke své duši, starati se, aby duše byla věčně živa. Bojujme proti nezřízené sebelásce a proti sobectví všemi silami; hledme, abychom vládli sami nad sebou. Naše vznešená císařovna Zita byla požádána, když byla mladou dívkou, aby napsala pro dobročinný spis nějaké heslo. Napsala: „Více pro vás, než pro sebe.“

Bohužel často tu chybujeme. Pozorujeme-li lidi, jak žijí a se chovají uvidíme, že spíše stará se každý o celý svět, že spíše pozná kde koho, snad

všechny známé, než sama sebe. Znáti sama sebe, zdá se býti mnohým naprosto zbytečno a jest přece tak důležitá! Odtírháme se každý od zbytečných starostí zajímáti se o své spulbližní. starati se o jejich životní zájmy, odvrhneme od sebe každou nemírnou a zbytečnou sebelásku a pak budou nás zajímáti věci šlechetné, užitečné, rádi se dáme do práce, abychom si jich vydobili a žili podle přikázání Božích i církevních.

Ve středověku hleděli ctnostní lidé všemožně potíráti sebelásku; tehdy bylo všeobecně rozšířené mínění, že ctnost záleží v tom, aby za všech okolností a při všech případech dala se přednost právu před bezprávím, ať to stojí, co chce, což, jak samozřejmo, není možno bez velkých obětí, když se člověk sám obětuje. Svátá Kateřina Sienská říkávala: „Jako jest láska duši a podnětem všech ctností, podobně jest sebeláska hrobem lásky, pramenem všeho zla, který jest kletby hodný.“ Vždyť pocházejí z tohoto otráveného pramene všechna pohoršení, všechny ukrutnosti, všechna nánávst, všechna lidská bída. Tato — ošklivá sebeláska zraňuje celý svět a přivodí mu smrtelné rány, ba podává nákazu celému mystickému tělu svaté církve, jejíž všechny ctnosti pocházejí z lásky.

Když se snažíme přemáháti v sobě sebelásku a všechny myšlenky povzbuzující nás ku sobectví, nedbejme, že svět tomuto počínání nerozumí, hledaje ve všem pouze a jediné podněty pozemské. Nesmí nás másti, že lidé, kteří pohlížejí na svět pouze okem pozemským, hledají ve všem slávu lidskou, a kdykolivse dozvědí o něčem šlechetném, vždy mají na jazyku otázku, kterou již předkládali ve Starém Zákoně Jobovi, když viděli jeho blahobyt a kterak poctivě miloval Boha. Tážali se totiž vespolek, říkajice:

„Zdaliž se Job darmo boji Boha?“
Job 1, 9.

Ve století XV. žil ve Španělsku kupec Jan Bonvifia, rodák z italského města Luky. Byl ještě mladým mužem, měl však daleko rozvětvený obchod, který z něho učinil velkého boháče a mnoho přispěl k rozkvětu své rodiny. A hle, ač měl takové skvělé postavení ve světě, přece vše opustil, vstoupil ku Františkánům, stal se knězem a po třech letech vrátil se do vlasti, kde mnoho působil ku spásce svých spolubližních. Ukázal, jak se má bojovati proti sebekrásce, proti sobectví. Není-liž podivno, že uznávali tuto pravdu již dávno před Kristem lidé rozumní? Tak pravil Plato: „Ze všech vítězství jest nejprvnější a nejlepší, sama sebe přemoci; nejbídnější, nejhaněbnější porážkou jest, když někdo se dal přemoci sama sebou, když uposlechl svých náruživostí.“

Láska k duši. Nemáme přílišně milovati svého těla a jeho náklonnosti, láska naše má se vztahovati k naší duši. Tělo své máme milovati, pokud toho vyžaduje jeho zdraví — víc ne. Považme: Duše naše jest Pánu Bohu podobna. Když chtěl Pán Bůh stvořiti člověka, řekl: „Učinme člověka k obrazu a podobnosti mému: ať panuje nad rybami mořskými a nad ptactvem nebeským i nad zvířaty a nade vši zemí i nad všelikým plazem, kterýž se hýbe na zemi.“ I. Moj. 1, 26. Duše lidská není tedy zrovna taková jako jest Bůh, vzdýť by pak musila býti vševědoucí, všemohoucí, musila by míti všechny jiné vlastnosti, které má Bůh, ale jest pouze Bohu podobna. Na našich penězích vidíme obraz našeho mocnáře, který jest mu podoben, rovněž podobna jest duše lidská Pánu Bohu, nosí v sobě jeho obraz. Proto zajisté máme se přičiniti, aby si naše duše uchovala tento obraz vždy neporoušený, neposkvrněný.

Ale nutno ještě něčeho si povšimnouti, na něco nezapomněti! Píše svatý Petr: „Nebyli jste vykoupeni porušitelnými věcmi, zlatem a stříbrem, nýbrž drahou krví Krista, jakožto Beránka neuhněného a neposkvrněného.“ I. Petr 1, 18, 19. A může býti

něco cennějšího nad krev našeho milého Spasitele? Nic nejsou všechny poklady světa tohoto, srovnáme-li je s jedinou kapkou krve našeho milého Ježíše Krista. A touto nevýslovně velkou cenou byl člověk vykoupen! Jakou cenu má teď duše lidská! Proto pobízí svatý Eucherius, řka: „Nevěřš-li svému Stvořiteli, jak jsi mu cenný, otaž se svého Vykupitele!“ A svatý Hilarius píše: „Naše spása byla uskutečněna za tak bohaté a skvostné výkupné, že se zdá, jakoby člověk měl tutéž cenu jako Bůh.“

Všichni jsme slabí lidé, podrobni různým slabostem a křehkostem, proto často, bohužel příliš často, upadáme do hříchu. O mnohém z nás lze užít slov Písma: „Porušení jsou lidé a zohavení ve snažení svém: není, kdo by činil dobré, není ani jednoho... všickni se odchýlili, spolu neužiteční učinění jsou.“ Žalm 13, 2, 3. Ano, mnozí z nás „popouzelí Hospodina.“ Žalm 5, 11. Svatý Pavel píše: „Nemýlte se: ani smilníci, ani modláři, ani cizoložníci, ani měšci, ani ti, kteří smilní se stejným pohlavím, ani zloději, ani lakomci, ani opilci, ani utrhači, ani lupiči neobdrží království nebeského. Ale takovými jste někteří byli: ale dali jste se obměti, ale byli jste posvěceni, ale byli jste ospravedlněni ve jménu Pána Ježíše našeho Krista v Duchu Boha našeho.“ I. k ku Kor. 6. 10. 11. Milost získaná nám krví Ježíše Krista byla udělena ve svatém křtu a v jiných svátostech naší duši, čímž shlazen hřích, duše očištěna a jakoby byla znovu ozdobena čistým pláštěm a zářící korunou a byla uschopněna opět dojiti k nejvyšší hodnosti, ku slávě věčné.

Má tedy duše lidská velkou cenu, proto krásné a případně píše Písmo: „Což jest člověk, že jsi naň pamětliv? ... Učiníš ho málo menším andělů, slávou a ctí korunoval jsi jej a ustanovil jsi jej nad dílem rukou svých. Všechno jsi položil pod nohy jeho, ovce i voly všechny, nad to i zvěř polní. Ptactvo nebeské i ryby mořské, jež procházejí stezky mořské! Hospodine, Pane náš, jak předivné jest jméno tvé po vši zemi.“ Žalm 8, 5—10. Protože

jest tedy duše naše tak vyvýšena nade všechny tvory, máme si jí vážit, ji milovati a snažit se, aby dosáhla svého cíle, slávy věčné.

Jak duši milovati? Milujeme ji, když ji uchováme čistou a neposkvřenou ode všeho, co by jí mohlo býti k záhubě, to jest ode všeho hříchu. Neboť „kdo miluje nepravost, nenávidí duše své.“ Žalm 10, 6. Když rozmlouval otec Tobiáš se svým synem, dává mu mnohá krásná napomenutí, pravil také mezi jiným: „Ti, jenž činí hřích a nepravost, nepřátelé jsou duše své“; Tob. 12, 10. Svatý Augustin nařikal: „Člověk jest tmavá, hádanková hlubina; máš Pane, všechny jeho vlasý sečteny a bez Tvé vůle nezmenší se jejich počet, a píece lze vlasý jeho snáze sečísti než jeho náruživosti a náklonnosti jeho srdce.“ (Reklamovo vydání str. 94.) Nikdo se neklam! Někdy se podobá, jakoby se hříšníkem dobře dařilo; vše, co vezmou do ruky, dobře dopadne. Sv. Nilus napomíná: „Hříšníka, jemuž se vše daří, oplakávej: neboť hrozí mu meč spravedlnosti.“

Svatá Zita, která byla ve svém pozemském životě pouze služkou a ztrávila v rodině Fatinneliho, u níž sloužila, skoro celý svůj věk, 48 let, byla jako dítě přítomna vyučování náboženství ve škole. Kněz vykládal učení církve o hříchu a jak uměl, líčil jeho škodlivost i ošklivost. Když bylo po škole, čekala dívka na kněze a ptala se, zdali lidé ještě nyní hřeší? Když ji odpověděl kněz, že ano, pojednou zbledla a skácela se v bezvědomí na zemi

Varujme se všech hříchů, jak napomíná svatý Pavel, říká: „Nekráľuj hřích ve smrtelném těle vašem.“ Řím. 6, 12. Když ošetřovala svatá Františka Chantalská člověka malomocného, napomínali ji, aby si počínala opatrně, protože se může snadno nakaziti. Tu odpověděla: „Nebojím se žádného malomocenství, toliko hříchů“.

Onemocníme-li, hledáme lékaře a svěříme se mu důvěrně se vším, dou-

láme od něho pomoc. Podobně máme činiti v neduzích své duše, vyhledat zpovědníka a vykonati dobrou svatou zpověď.

Varujme se i malých hříchů, neboť i malé hříchy škodí duši a upravují cestu ku velkým. Dagmar, dcera českého krále Přemysla Otakara I. převdala se, dospěvši, za krále dánského Valdenara I. a žila velmi ctnostně i příkladně. V dějinách dánských mluví se o ní s neobyčejnou uctivostí. Jest tam také záznamována následující pověst, která se o ní rozšířila a nejlépe svědčí o jejím ctnostném a příkladném životě: byl prý jediný hřích, kterého se dopustila že jednou v neděli vroubila své hedvábné roucho. Podivno, jak mnozí staří, pohanští spisovatelé mluvili někdy zrovna jako naši církevní pšecové. Tak na příklad píše známý římský básník Horác o hříchu: „Jak spěcháš a máš velmi pilno, spadlo-li ti něco do oka; a když něco ti užírá na duši, odkládáš ozdravení na celý rok.“

Varujme se každé příležitosti ku hříchu, nikdy ji nevyhledávejme; kdo ji dobrovolně hledá, již tím hřeší, jak čteme v Písmě: „Kdo se dotýká smoly, zamaže se od ní.“ Sir. 13, 1. Týž Sirach píše na jiném místě: „Kdo miluje nebezpečnost, zahyne v něm.“ Sir. 3, 27. Moucha, která létá večer kolem plamene, upálí si křídla a zhyne. „Může-liž člověk skryt oheň do klína svého, aby roucho jeho nehořelo? Aneb může-li choditi po řehavém uhlí, aby nohy jeho se nespálily?“ Přisl. 6, 27—28.

V kronice italského kláštera Monte Cassino vypravuje se: „Když umíral mnich Randiš a bratři u jeho postele shromáždění se modlili modlitbý za umírající, tu najednou zvolal: „Tíse! Tíse! Neslyšíte zpěvu ve vzduchu? Nevidíte mladistvých zpěváků, a tak krásných a bílých jako sníh? Pro Půh, buďte tiše, prosím vás, nechte mne naslouchati skvostnému zpěvu.“ Tak blaze umíral muž, který po celý život sebezapíral, žije v klášteře a

konaje svědomitě povinnosti svého stavu. Podobně blažené smrti docházíme se, budeme-li poslušni slov svatého Petra, který napomíná nás slovy

„Bratří, vynasraďte se, abyste dobrými skutky upevnili své povolání a vyvolení“ II Petr 1, 10

Marie Tesařova.

Jak jsi dobrý!

Jak jsi dobrý ke svým tvorům,
všemohoucí Pane náš,
Ty, jenž vládneš nebes dvorům,
k pozemským se dítkám znáš.

Tvoje láska obejmá
syny, dcery Eviny,
Tvoje péče tíže snímá,
blahem daří pustiny.

I těm broučkům pokrm dáváš,
šatíš polní lilie,
nás i ve svou náruč vkládáš,
tváříš kdy smutek přikryje.

Děti Tvými býti chceme,
Ty buď Otcem v každý čas,
k Tobě Bože nyní jdeme:
zachovej a zachraň nás!

Bounvara:

Stáří čili životem vzhůru.

(Část další).

Ježíš neozařuje toliko naše stáří, on je i zahřívá. Zahřívá je právě ve chvíli, kdy srdce, tento nenasytný žebraček lásky, dostává ji méně ze svého přirozeného ohniska, pravda-li, že v rodině láska sestupuje, ale nevrací se jí tolik těm, kteří ji dávali.

Zbývá přátelství. Pojednal jsem o jeho kouzlu, ale zároveň měl jsem arci doznati i jeho bezmoc a chudobu: dává-li člověk mnoho, ba podává-li všechno tomu, koho miluje, dal přece ještě tak málo! Co může proto přítel, i nejlepší přítel učinit v naší starobě při nevyhnutelném poklesu síly, při našich nezhoditelných nedužích? Počítuje nás, přispěje nám, projeví nám blažící soucit. Ale zda vyléčí nás z toho, co nevyčleďitelného? A kdež je přítel, který jediný může mluvit o zmlazení, o vzkrášení, o neamrtelnosti, a to s úplnou jistotou, jako s nekonečnou mocí?

Je to Přítel věčný, jak sám sebe nazval: „Miloval jsem tě láskou ustavičnou.“ Je to Onen, který hrdě prohlásil, že nižádná láska nepřede, nevyrovná se jeho lásce: „Nikdo nemiluje tak, aby život svůj dal za toho, koho miluje.“ A co řekl, to i vykonal. Kdo tě kdy, bratře, miloval, jako on? A pakli milovati znamená dáti a dáti sebe sama, kdo ti daroval jako on své srdce, svůj kříž, svou matku, své tělo, svou krev, své nebe? Ó vy, kdož jste řekli: Nyní mohu umřít, protože jsem byl milován, mysleli jste jistě na lásku nějakého velkodušného člověka! Vystupte výš, popatřte na Krista a utěšte se slávou mnohem větší: Nebyli jste milováni pouhým člověkem, výbrž Bohem! a

Takový byl nadšený výkřik sv. Pavla, když děl: „Miloval mne a sebe sama vydal za mne!“ za mne zvláště za mou osobu. Nejen mezi námi nikoho,

kdož by mohl říci podobně o sobě: *Dilexit me, et tradidit semel ipsum pro me*. Vydal se za mne, za mne padlého, za mne hříšného, ale za hříšníka litujícího, za poutníka zbloudilého, jenž volal k němu. Byl jsem pobloudilcem, ztracený, plující s proudem, strhovaný davem, když jako nemocná žena, o níž miuví evangelium, duše má umdlévající, skříčená, skleslá, přiblížila se k němu. Krácel blízko ní, ona dotkla se jen podolku roucha jeho a tu vyřinula se na ni síla, ona moc uzdravující a posilující, která mne rázem pozvedla a dala mi choditi.

Dilexit me. Výrok ten, tato dvě slova chtěl bych napsati, jako božskou značku, na každý vybraný dar, jichž tato láska ráčila tolik nasíti před každým krokem života pětadesáti let. Můj křest: *dilexit* — miloval. Mé první přijímání: *dilexit*. Mé povolání: *dile* it. Mé posvěcení na kněze: *dilexit*. A potom, potom jeho světlo, jeho posila, jeho milosti, proudy jeho milosti, jeho odpuštění, hlavně jeho odpuštění. ...

Než třeba ustatí. P. Lacordaire dospěl kdys při svých konferenčních řečech ve velechrámě P. Marie v Paříži k pojednání o božské osobě Ježíše Krista, a tu pocítil, jak celý jeho život, celé jeho srdce visí na tomto jméně. Rozpřáhl ramena směrem k Ukřižovanému proti sobě, jako k objeti a zvolal u vytržení: „Dospěl jsem tedy dnes k tobě, Pane Ježíši, mám mluvit o božské tváři, která je denně předmětem mého rozjímání, o tvých svatých rohách, které jsem tolikrát lhal, o tvých úctyhodných rukách které mne tolikrát žehnaly, o tvé hlavě koroubované slávou a trním o životě, jehož čarování jsem od svého narození vdechoval, o žití, které mé jinošství zreuznalo, jehož má mladost znova si vydobyla, které můj zralý věk zbožňuje a hlásá všemu stvoření. Ó, můj otče, ó mistře, ó příteli, ó Ježíši, jehož svaté jméno mne bouří v nejhlubších útrobách a

rve z nich tento výkřik, že sebou nevládnou.“

Christus venit semper: Kristus přichází vždycky, děl Thomassin. Přichází v naší mladosti, aby jí dal vzrůst, přichází u věku dospělosti, aby dal zralosti, přichází v našem stáří, aby je naučil umřítí. Slyším ho už dnes, jak stojí u dveří a tluče. Jde k nám, k našemu chladnému krku, na poslední přátelský večínek, nežli nás odvede do domu Otce svého. Otevřme, bratře, otevřme mu a zavřeme se s ním!

* * *

Ale jak jej přivítáme, t. j. jak mnoho a kterak budeme jej milovat? Jenom jediným způsobem učiníme to hodně a já odpovídám: Nade všecko. Láska k Ježíši svrchované lásky hodnému bude a nemůže býti jinou než láskou svrchovanou.

Jeden z přátel jeho, člověk ze světa a ve světě žijící, zamítá ohnivě všelikou jinou lásku kromě lásky — k Ježíši. Slyšme: „Vy, filosofové, nemůžete pochopiti, jak velice ho milujeme a čím nám jest. Je tu, vždy tu s námi, před našima očima, jakobž kladl ruku na naše rameno při práci i za odpočinku, na řečníšti i v kanceláři, u stolu i u lože našeho. Každý křesťan, jenž ví, co věří, žije u přítomnosti a ve společnosti Ježíše Krista. Mezi ním a námi jest styk, který Písmo důvodně přirovnává ke sňatku. On je snoubencem duše. Tomu-li tak, odejděte, odejděte kouzelné vidiny básníků, zbožňované stíny, božstva vnučující myšlenky, masy umění, — dámy rytířů, krásy čarovnic života, odejděte! Ba i vy zmizte, svaté lásky, drahé ženy, milované děti, vzpomínky mateřské, rozkoše ducha, poklady srdce. Ani poesie, ani vášnivá láska, ani přeludy nikdy se nevyrovňají skutečné a nežné lásce, již nám vnuká osoba Ježíše Krista!“ (A u g. C o c h i n: Naděje křesťanské.)

Kdo že tohle napsal? Nějaký mystik, nadšenec u vytržení, mnich ve své celi, řeholnice pod závojem? Nikoliv, Pařížan, vysoko postavená

osobnost politická, spisovatel, řečník, jemuž byla zaslíbena všílící sláva, muž, jenž umíraje v bíděnu 1874 u věku 48 let, vysílal k Ježíši tyto poslední vzdechy vroucí své zbožnosti: „Netoužím žít, než abych sloužil Bohu, netoužím umřít, než abych se s ním shledal... Toť chvíle, v níž mohu zvolati se sv. Terezií: „Ó, Ježíši, čas jest, abychom se užívali!“

A my staří lidé, kteří jsme s ním učinili dlouhou zkušenost, my budeme jej milovat nejenom nade všechno ostatní, nýbrž víc než jiní lidé. A naše vyznání lásky bude rovno hrdému osvědčení velikého kmeta z II. století Polykarpa, biskupa ve Smyrně, jenž odpovídá soudcům, usilujícím ho pohnotit k zapření Pána Ježíše: „Šest a osmdesát let mu sloužím a nikdy mi neubíží. Proč bych se tedy rouhal svému Spasiteli?“ A v amfiteatru vůči pohanům, kteří divoce řvali své *Tolle a theos* — pryč s bezbožci, zůstal klidný, oči upřeny k nebi, ruce vztaženy až příliš k opravdovému neznabohům, modle se: „Anc, tole a theos. A v modlitbě své žádal, aby skutečně vymizeli bezbožci, ale změnění jsouce v křesťany!“

Milovat jej víc než druhí, tot právě požadoval Ježíš po Petrovi po svém zmtvýchstání: Milujes mne víc než tito? — protože Petrovi ze všech apoštolů nejvíce byl daroval. A což nám starcům nadaroval týž Mistr víc než jiným za našich dlouhých let? A počtem těchto let, ba co dím, počtem jejich dnů, hodin, vteřin třeba nám znásobiti počet jeho milosrdenství a darů. Nám nebyl náš Ježíš Spasitelem, jenž jde kolem — *pertransiit* — nýbrž Ježíšem, jenž zůstává, bytuje s nám. Přes osmdesát let tomu, co přišel bydlit ve mně sv. křtem; přes šedesát, co mne ráčil učinit svým důvěrníkem, důvěrníkem večerádky, oltáře; ahle, nyní stojím před oslavou této diamanťové svatby, jejíž jméno mi už připomíná, že je to svazek silnější, nerozpojenější než kov, než zlato samo. Tuto sílu našeho spojení tvoří naše

láska. Zakusil jsem, co je Bůh, co jeho krása, jeho dobrota, již jsem vidal po celé to půlstoletí našeho sjednocení tryskati v sobě a všude kolem sebe. A zkušenost ta je mi také svědectvím mého štěstí s ním, tak že dnes nemohu a už ani nechci milovat než jeho.

A my budeme jej netoliko milovat víc než jiní, jako jeho důvěrní přátelé, nýbrž my, svědci a druhové jeho v přítomném utrpení, budeme jej milovat víc než kdy v minulosti. Což neřekla sv. Terezie, že v době, kdy Ježíš Kristus měl tolik nepřátel, a tak málo přátel, měli aspoň tito jeho přátelé tím více milovati?

Tak vyznívalo osvědčení Charlesa de Montalemberta, když dne 19. února 1871 napsal: „Kdyby nám bylo bývalo přáno žít v době, kdy Ježíš dlel na zemi a vidět ho jen jedinou chvíli, byli bychom volili onu chvíli, kdy kráčel s tmovou korunou a klesal únavou směrem ke Kalvarii. Nuže děkujeme Bohu, že krátká chvíle našeho smrtelného života ona jest, kdy za pronásledování jeho církve je nám přáno přidružit se k jejím božstvem, milovat ji v jejím ponížení ještě víc než v její slávě, být i na útěchu větší láskou a zasvětit se její obraně. Trosky kříže, který v našich chrámech skáceli, s láskou sbíráme, bychom potupnou urážku napravili; kříž ten postavíme zbožně ve svatyni našich duší a odtud nic jej neodstraní!“

Evangelium vykládá, když byl Ježíš řekl svým apoštolům, sedícím kol něho u stolu poslední večere: Jeden z vás mne zradí, že celé večerádko zmiklo a Jan, učedník milovaný, že spočinul hlavou na prsou svého Mistra. Tot úkon lásky, který se ohrazuje a usmiňuje, jakoby tak chtěl zacelit ránu zasazenou trýzněnému srdci přítele. A není už odpadlíků, zrůdce, nezakouší Vykupitel světa podnes ran do srdce, polibků Jidášových? A kde že jsou učenníci kteří jej potěš a dovedou jej následovat až pod jeho kříž? (Pokrač.)

Rozeslání apoštolů.

Poslední místo.

Rozjímání na 16. neděli po sv. Duchu.

(Jarolím St. Pavlík.)

Jsi-li pozván na svatbu, nesedej na první místo, nýbrž posaď se na poslední! Toto napomenutí našeho Spasitele platilo hlavně fariseům, kteří všude chtěli hráti první úlohu. Byli pyšní, mnoho si na sobě zakládali, toužíce po lidské chvále, po počtách a důstojnostech; oni měli sebe za lepší, než duhé. Napomenutí Spasitelovo platí však i iám všem. Máme býti hodně skrovní a pokorní. Nezávidme těm, kteří první místa v lidské společnosti zaujímají a k vyšším stavům náležejí; budme spokojeni s menšími místy, ba s místem posledním. Nechť každý jen dobře místo toto vyplní, nechť hodně svědomitě vykonává povinnosti stavu svého a bude zrovna tak dobře, ba snad i lépe od Pána Boha odměněn, jak ten, kdo zaujímá místo přední.

Všichni nemohou býti na prvních místech. Nemohou všichni býti kněžími, učiteli, úředníky, důstojníky; je potřeba i rolníků, řemeslníků, dělníků, nádeníků a služebných; neboť kdo by potom měl pracovati? Každý nemůže hlavou pracovati, nemá k tomu vloh. Tělesná práce není žádnou hanbou. Každý stav jest potřebný, tak jako i na těle našem každý orgán, každý úd potřebný jest, třeba i jeho funkce byla nižšího druhu.

Poslední místo, nízký stav, není nikomu k hanbě. Pacholek a děvče, kteří věrně službu svou zastávají, stojí u Pána Boha zrovna tak vysoko ve cti, jako král, jenž sedí na trůně. Pán Bůh s námi nenaloží podle toho, co jsme byli, ale jací jsme byli; On nehledí na osobu, On jest nestranným.

Pán Bůh sám dal přednost poslednímu místu. Syn Boží potvrdil svým příkladem, čemu ústně učil. Chudobnou Pannu vyvolil za svou matku ne princeznu, tesaře za svého pěstouna, stáj za svou domovinu, rybáře a celníky za své apoštoly, řemeslo tesař-

ské za své zaměstnání, dokud neučil, křiž za své lože smrtelné, dva lotry za své spolutrpitele. Zdaž-li to leeb byla sama poslední místa?

Chcete-li Bůh něco velkého vykonal, volí k tomu jako nástroj osoby, jež ve společnosti mnoho neplatí. Či byl Mojžíš? Jen pastýřem, bez majetku; pásl ovce svého tchána; a hle, on se stal vůdcem lidu israelského, vysvoboditelem jeho z otroctví egyptského. Udatný Gedeon řekl: Já jsem ten rejmeneš ve svém kmeni. Kdo zavalil příčinu k zavedení svátku Božího Těla a pobožnosti k Srdci Páně? Klášterní panny, o nichž svět nic nevěděl. Komu děkuje lidské poutní místo svůj vznik a rozkvět? Chudobnému děvčeti, jež šlo sbírat proutí. A tak by se mohlo mnoho příkladů uvést na důkaz, že Pán Bůh má zálibu v posledních místech.

Poslední místo ušetí nám mnoho starostí a těžkou zodpovědnost. Vysoké věže a stromy jsou bouří a blesku nejvíce vystaveny, ne tak nízké křoví. Vysoké hory skrývají v sobě nebezpečství od lavin, ne však nízké pahrbky. Čím větší hodnost, tím větší biímě a zodpovědnost.

Kdo by chtěl vzít na sebe starosti, jaké má papež, nebo císař? Kdo zodpovědnost ve válce, v níž tisíce a statisíce lidí musí umřít? Zodpovědní jsou i ministři, ještě více než vladaři. Mnozí kužli se skryli, když slyšeli, že mají býti zvoleni za biskupy; měli strach před tou vysokou hodností. Svátý František Serafinský nechtěl se dáti vysvětit na kněze, on zůstal jáhnem. Papež Celestýn — byl prohlášen za svatého — složil papežský úřad a vrátil se zpět do své cely klášterní. Německý císař Karel V. složil korunu a uchýlil se do klášterní samoty. Komu jde nejvíce o život? Králům a knížatům! Žádný den nejsou jisti životem, ani ženy ne. Každý, kdo

stojí na vrcholu, bude skládati přisný počet, když bude souzen. Kdo zaujímá poslední místo, kdo patří k nízkému stavu, musí se sice starati o každodenní chléb; ale těch velkých starostí jest ušetřen a nemá žádné zodpovědnosti kromě sám za sebe a za svou rodinu.

Kdo zaujímá poslední místo, tomu nikdo nezávidí, nikdo ho nekritikuje, rehaní; nemá soka, nemá nepřitele. Kdo sedí na prvním místě, je jako město na návrší ležící; všechny oči obracejí se k tomu městu. Kdo stojí vysoko, je pozorován, posuzován, haněn; má co dělati se závistníky a nepřáteli, jako Pán Kristus s farizej. Není mu možno, aby všem vřhověl. Kdo se však stará o chudobného služebníka nebo nádeníka? Nikdo. Závidí mu kdo? Nikoliv! Žije pěkně potichu a nestará se o svět, jež nad ním přechází k dennímu pořádku; jest spokojen s tím, co druhému nestačí; potřebě jeho jsou skrovné; dost málo dostačí, aby ho učinilo šťastným.

Poslední místo chrání nás před hlubokým pádem. Kdo stojí vysoko, spadne hluboko; kdo sedí na zemi, nikoliv. Vznešený stav, bohatství, hodnost a moc svádějí k pýše, rozpustilosti, hýřivosti, tyranství a utiskování. Pamatujme na Lucifera, jednoho z nejvyšších andělů; jak hluboko se propadl! Jak se musel král David stydět pro své cizoložství; on zneužil královské hodnosti. Jak hluboce klesl Šalamoun, král nejbohatší a nejmoudřejší. V nízkém stavu je člověk mnohých pokušení ušetřen.

Svadební host, jenž si sedne na první místo, musí často toto místo druhým popustiti a k svojí hanbě na nižším místě sedět, praví Spasitel. Štěstí je křehké jako sklo. Dnes pívám a zítra posledním. Jak mnohým již se tak vedlo! Kolik velikánů již se světa zmizelo! Jak dlouho trvala sláva

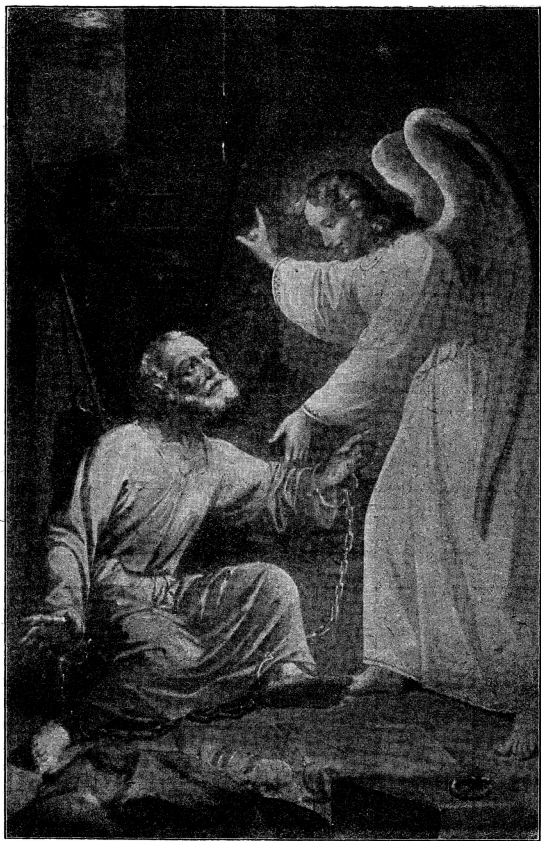
Napoleonova? Vzpomeňme si na Alexandra Velikého, Antiocha, Herodesa; jakmile dosáhli vrcholu moci a slávy, museli tento svět opustiti. Ach, jak bolestně loučili se se světem! Jak dlouho jsou ministři v úřadě? V mnohém státě střídají se každý rok. Někdy trvá jejich moc a sláva jen několik týdnů. A konečně, i když všechno dobře jde a člověku slunce štěstí zazáří, jak dlouho to trvá? Jen několik roků a potom přijde smrt a pobere vše, jako nějaký loupežník, úřady, hodnosti, řády, vyznamenání, diplomy a statky. Kdo nic nemá, nic neztratí. Kdo málo platí, nic nepohřeší; nikdo nečeká na jeho smrt, aby místo jeho vyplnil, což zajisté jest nepřijemné. On lehce umírá a může doufati, že se mu na onom světě lépe povede.

Na posledním místě může si člověk ještě lépe a jistěji nebe zasloužiti. Jehlou, metlou, lopatou, sekýrou lze si často větší odměny pro věčnost získati, než přem nebo žezlem maršálským. První budou posledními a poslední prvními. Chudého Lazara zanesli andělé do lůna Abrahamova, nestřídmý bohatc byl v pekle pohřben. Apoštol Jidáš, na svícen postavený, byl zavržen, kající lotr, jenž stál — vskutku na posledním místě, byl vzat do ráje. Království Boží, řekl Kristus Pán k farizeům, bude vám odňato a dáno celníkům a hříšníkům.

Ale i poslední místo nedává ještě záruky, že by musel býti člověk spasen. Žijme v nebi mnoho králů a hrabat, v pekle pak mnoho luzy. Přijde na to, jak člověk žije. Žijme tedy bohabojně, varujme se hříchu, budme spokojeni se svým stavem, nezávidíme nikomu, konejme však, co nám stav náš ukládá velmi svědomitě a horlivě z lásky k Pánu Bohu; pak On nám řekne: „Příteli, teď posedni výše, na to vysoké místo tam nad hvězdami v nebeské síni svatební.“

Sv. Petr vysvobozen ze žaláře.

Narození P. Marie.

Marie Tesařova:

Tobě se daruji.

Ďj drahý Ježíši,
Tebe jen miluji,
duši i tělo své,
Tobě jen daruji.

Za duši, kterou Ti,
celičkou daruji,
milost tu, Jezu, dej,
ať vždy Tě miluji.

Buď Tvoje všechno jen,
Pane můj jediný,
Tys za mne v obět dal,
život svůj nevinný.

Za tělo přebídné,
které Ti zasvětim,
daruj mi perutě,
ať v nebe doletím.

Za srdce chudičké,
jež Tobě ráda dám,
ať ve Tvém, Ježíši,
svůj jistý úkryt mám.

Můj drahý Ježíši,
chci Tobě žiti jen
a Tvoji lásky dar,
mít jednou údělem.

Obrázky z katolických misí

Podává Maximilian Weinberger.

„Cokol jste učinili jednomu z nejmenších bratří svých, mně jste učinili.“

Obrázek z misíi amerických.

Ve sv. Antonínu, osadě to na hranicích mezi Texasem a Louisianou, bylo právě po nedělních službách Božích. Poslední mráčky kouře z kadidla ztrácely se pomalu otevřenými okny kostelními. Pěkrý, Panně Marii zasvěcený kostel se vyprázdnil. Jenom jeden tam ještě prodléval. Byl to missionář P. Ambrož, ctihodný to stařec, jenž již bezmála padesát let tam působil a kostel postavil. Kleče před oltářem, konal svou pobožnost po mši svaté.

Do slavnostního ticha kostelního dral se z blízké uzavřené sakristie

slabý šumot. Tam ukládal Tommy, dvanáctiletý kostelník a sluha P. Ambrožův, mešní roucha a oltářní nářadí do skříní a všechno pěkně čistil a uklízel. Příznivá náhoda tomu chtěla, že chudobný, osiřelý hoch našel na faře u sv. Antonína bezpečný domov a ve starém missionáři laskavého otce a ochrance. Jaký div, že Tommy k svému dobrodinci přilnul láskou dětinou a věniť jemu sloužil!

Najednou slyší mladý kostelník že se náhle otevřely kostelní dvře a někdo rychlými kroky běží k oltáři. Vzal rychle klíče a otevřel sakristii. První jeho pohled padl na kněze, jenž se byl již zvedl a na jehož holou hlavu dopadly oknem paprsky sluneční. Před ním na zemi ležel zavalitý

černoch a úpěnlivě objímal jeho nohy. Pot, řinoucí se těžkými krůpějemi s čela a zajíkáje se dech prozrazoval, že člověk ten prudce byl utíkal. Ve vyvalených očích bylo viděti — smrtelnou hrůzu. „Pane, pane,“ úpěl hlasitě, „zachraň mne! Pronásledovatelé jsou mi v patách; pomoz mi, sice jsem ztracen.“

Soustrastně sklonil se missonář k uprchlíku a pravil s otcovskou mírností, sobě vlastní: „Co se stalo, můj synu? Řci mi to rychle, abych věděl, co pro tebe mohu učiniti.“

Krátkými, zhusta přerývanými větami vypravoval Sam, tak se černoch jmenoval, co se stalo. V osadě několik hodin odtud vzdálené byla spáchána vražda. Podezření padlo na Sama, jedině proto, že nedaleko odtud na poli pracoval. Marně se zapřísahal, že je nevinný. Bylo to v oné době, kdy rozhořčení proti černochům, z nichž skutečně někteří různých zločinů se dopustili, bylo veliké a kdy „lynchování“, t. j. věšení černochů bez vyšetřování a soudu bylo na denním pořádku. Každý skoro týden přinášel zprávy o výtržnostech proti černochům.

Tak chtěli běloši i v tomto případě ubohého Sama oběsiti bez soudního vyšetřování. Již byl provaz omotan okolo větve a smečka hotova. Ale silnému černochu podařilo se z rukou zuřivců vymknouti a do blízkého lesa prchnouti. Tři dni se tam ukrýval, živě se kořinky a divokými jahodami. Avšak psi k tomu zámyslně vycvičení, byli posláni po jeho stopě a dnes ráno ji našli. Ve smrtelných úzkostech dal se znovu na útěk a utíkal, až sem bez oddechu a zástavky. „Moji pronásledovatelé a psi,“ skončil Sam své vypravování, „jsou mi v patách a mohou každou chvíli zde býti. Ach, otče, otče, zachraň mne!“

Oko missonářovo, jindy tak — klidné, vzplanulo svatým hněvem. Jak často již byl takových smutných štvanic očitým svědkem, avšak jak často také se mu bylo podařilo svou křesťskou vážností, svým klidným pohledem divokou vraždu chtivost surových lidí

zkrotiti! Nepodařilo by se mu to i tentokrát? Nemeškaje, pozvedl třesoucího se černocha a zavedl jej k malému, železným pobitým dveřím v zadním koutě postranní lodi chrámové, vedoucím na točité schody. „To je chodba na věž,“ vysvětloval uprchlíku, „vylez honem nahoru a chovej se tam tiše, až tě zavolám.“ Černoch uposlechl a zmizel nahoře. P. Ambrož zavřel za ním dveře a schoval klíč u sebe. „Tommy“, nařídil mladému kostelníku, jenž celého výjevu byl němým svědkem, „černoch má hlad. Ať ti dají v kuchyni něco k jídlu a zanes mu to nahoru.“ Než Tommy odešel, podíval se ještě jednou na ctihodnou tvář starcovu, která bílými kadeřemi obroubena zdála se mu býti krásnější a ctihodnější než kdy jindy. Tommy netušil, že tyto milé rysy naposled vidí živé.

Když P. Ambrož byl zase sám, klekl před oltářem znovu, aby své důkání dokončil. Avšak uplynulo jenom několik minut, když z venčí se blížil hlasitý křik ke kostelu. Ozýval se i štěkot psa a bzy na to stál povykující, zástup přede dveřmi kostelními. Asi patnácte ozbrojených mužů s hrozivou tváří vrazilo dovnitř. Slavnostní ticho domu Božího a možná i pohled na velký oltářní kříž, jenž visel s klenby, zraky vcházejících bezděky na sebe poutal, působil i na surovou tlupu chlácholivě. Ohlušující křik oněměl a jen potichu mluvíce, kráčeli pronásledovatelé jako stádo tlačících se ovcí k oltáři. P. Ambrož se zvedl a šel jim klidně a pevným krokem naproti.

„Otče,“ oslovil jej jeden z mužů, jenž, ač protestant, před stářím a důstojností missonářovou měl jakousi úctu, „hledáme černocha, který nám uprchl a zde v kostele se ukrýl; neviděl jsi ho?“ — „Ano,“ odpověděl P. Ambrož klidně, „viděl jsem ho.“ — „Pak nám ho vydej!“ zvolal muž, „my ho stiháme již víc než deset hodin; nesmí ujíti zaslouženému trestu. Kde je?“ — „Milý synu,“ odpověděl křez klidně a pevně zároveň, „máte důkazy, že je vinný, vyšetři, tu věc soud a vyslov se proti němu?“

Hlasité reptání bylo odpovědí. „Co soudní vyšetřování k vůli takovému černému ďáblu? To by ještě cházelo,“ sopil jeden ze zástupů. „Viseti musí,“ křičeli ostatní, „ven s ním!“

Zatím byly kostelní dvěře násilně otevřeny dokořán, tak že i venku stojící rozmluvu slyšeli. I tam ozývalo se již reptání. Tlupa pronásledovníků stávala se již netrpělivou a nebezpečnoství bylo stále větší. P. Ambrož viděl a slyšel vše. Ale znaje svou povinnost, vzchovával bouři. „Mužové,“ pravil a z jeho hlasu vyznívala pevná odhodlanost, „muž, kterého jste svévolně o zákonitou ochranu oloupili, a jako divokou zvěř jsi štváli, utekl se sem a nalezl zde útolek. Před Bohem dovoňával se své neviny a mne prosil o pomoc. Poskytl jsem mu bezpečného úkrytu a tam nechť zůstane, až ho odovzdám sudím, aby podle práva a spravedlnosti o jeho osudu rozhodl.“ Hrozivé a ještě hlasitější reptání bylo opět odpovědí na tato slova! Lidé stojící venku byli rovněž vnikli do kostela a obklopili kněze příšerně se tváříce. P. Ambrož stál tu jako osamělá skála v rozbouraném moři. Předě dvěma drželi někteří štěkající psy, kteří větríce stopu, mermomocí chtěli do vnitř.

Najednou povstal venku jakýsi ruch a bylo slyšeti křik: „Dolů s ním! Sestřelte ho! Roztrhejte ho na kusy!“ Neopatrný Černoch totiž puze zvědavostí, vystřelil na okamžik hlavu z okna věže, a byl hned pozorován a poznán. Rázem vrazilo několik mužů do sakristie a nahoru po schodech, které vedly do obydlí missionářova. Zpozorovavše však, že jsou na repravé cestě, vrátili se! Zatím použil P. Ambrož těchto několik okamžiků a postavil se před dvířka na věž vedoucí. Za nedlouho byl zuřivým zástupem obklopen a postavení jeho bylo na výsost nebezpečné. Bylo patrné, že jeho námaha bude marná a že přесила zvítězí. Ale šlechtický stařec redbaje vlastního nebezpečnosti, klidným, pevným pohledem měřil zuřivce, kteří stáli okolo.

„Pane,“ zvolal naň kostnatý —

Američan, „neodstoupíte-li stranou a nás nepropustíte, použijeme násilí.“ — „Ctihodný muži,“ řekl jiný, jenž se trochu více ovládal, „proč se ujímáte takového lotra?“ O jednoho černocha na světě více nebo méně, co na tom?“ Na tato slova vzpřimil missionář svou stářím shrbenou hlavu, jeho zraky zasvítily jako bleskem a jeho hluboký, zvučný hlas chvěl se, když odpověděl: „Vidíte ten velký kříž nad oltářem? Vidíte, kdo na něm visí? Umřel snad jen pro bělocha, ne však také pro černocha, se kterým opovržlivě nakládáte? — „Cokoli činíte nejmenšímu z bratří mých, mně jste učinili.“ Toto slovo vyšlo z jeho úst a bylo řečeno nám všem.“

Muž v předu stojící na tato slova se zarazil a poněkud ustoupil. Mezi surovými pronásledovníky byli možná mrozí, kteří už mnoho let kostela reviděli; ale rebylo pochybnosti, že všichni tato slova Páně znali a dobře porozuměli, co jimi křez mýnil. „Vy mně pravíte,“ pokračoval tento, „že je černoch vinen. Dobře, viděl někdo z vás, že se zločinu dopustil?“ — „Ne.“ — „Kdo může přísahou potvrditi, že on to byl?“ — „Vy mlčíte, nikdo tedy neodvažuje se to odpřisáhati?“ — Ale on byl blízko místa kde se zločin stal, ramítal jeden z mužů. „byl to tedy jistě on. Žádného jiného černocha rebylo na blízku, ačkoli jsme krajinu na míle daleko prohledali.“ — „Tak,“ odpověděl P. Ambrož, „a protože jste žádného jiného nenašli, vrháte se na tohoto člověka? Vy mu chcete ulčití život, který mu dal Bůh. Vy ho chcete zprovoditi na věčnost, aniž jste mu dali aspoň několik okamžiků, aby se na odchod z tohoto světa mohl připraviti, a to všechno bez toho hejmenšího důkazu jeho viny. Kde zůstává cit pro spravedlnost? Jste divoši nebo lidé vzdělaní?“

Jak suroví a bezcitní mužové ti byli, slovo a ušlechtilé jednání missionářovo rezůstalo na řě bez jistého dojmu. Někteří studem sklopili hlavy, jiným se patrně celá věc zomrzela a

zdálo se, že dalších kroků neučiní. Avšak za takových okamžiků kolísání a nejistoty je třeba, aby pouze jeden člověk vystoupil a věci se ujal a rozhodnutí hned se dostaví. Tak bylo i zde. Byl to otec děvčete, které bylo na silnici nalezeno, oloupeno a zavražděno, jenž nejistotě a kolísání — učinil konec. Joe Blacksmith, kovář onoho okresu, obrovský to muž, byl pro svou náhlou povahu znám a obáván v celém okolí. Stál právě vzadu za zástupem. Slova missionáře vzbudila jeho hněv. Svými mohutnými lokty si cestu raze, křičel chraptivým hlasem: „Stali jste se ženami, že se necháváte od pošetilého starce zastrašiti?“ A obrátiv se k P. Ambrožovi, křičel: „Pospíš si, starochu, a otevři dvěře, anebo tě srazím k zemi, jakože se Joe Blacksmith jmenuji!“ Missionář vystoupil o stupeň výše na schodech, které vedly na věž a odpověděl: „Zde stojím, a živ z tohoto místa neustoupím; znám svou povinnost.“

Zaražení stáli mužové okolo kněze a nehnuli se s místa, tak že se kovář nemohl až k němu protlačit. Sotře vztekem, zvedl tedy své svalnaté,

začerněné rámě a mrštil těžké kovářské kladivo po hlavě P. Ambrožově. Hlasitě, bolestně: „O můj Ježíši!“ zaznělo kostelem; vysoká postava missionáře zakolísala a sřítla se střemhlav se schodů. Pádne kladivo dopadlo právě na jeho čelo: zbrcen krví ležel stařec na zemi, ještě ve smrti rozpínaje ruce jako k obraně!

Hrozný čin působil jako ranou hromovou. Mužové zbledli a zděšeně ustoupili zpět. Kteří byli v zástupu nejzadnější, vytráceli se jeden po druhém, kteří stáli v předu, tlačili se za nimi. Byl to pravý útěk před posvátným místem, jež byli násilím a vraždou znesvětili. Žádný z nich neopovážil se, volně nyní dvěře na věž přes mrtvolu jejího strážce přikročiti. V několika minutách byl kostel prázdný. Klidně třepolalo se rudé světlo věčné lampy ve svatyni, venku okolo kostela švitořily vlaštovky — v koutě však u věžních schodů řinula se červená krev ve dlouhých tenkých potůčkách přes kamennou dlažbu, — krev to dobrého pastýře, jenž svůj život dal za svou ovečku: ubohého, pronásledovaného černocho.

A. M. Kadlědková.

Vzhůru, srdce.

Vzhůru, srdce, nes se výše
tam, kde blaha tvého květ,
nad oblohu nes se tiše
a chtěj Bohu vždy tam pět.

Vzhůru srdce, zapuď trudy,
jež tě v žití sužují,
zraky od té zemské hrudy
ku nebi ať směřují.

Vzhůru srdce, nikdy zpátky,
odvahu jen stálou měj,
život v světě jest tak krátký,
na věrnost si vzpomínej.

Vzhůru srdce, zjasni líce,
v boji nikdy neupadneš,
nepřikročí k tobě více
hříchů, s nímž stále bojuješ.

Vzhůru srdce, nes se výše,
nad obloha ku Bohu,
hlas jeho k nám volá tiše,
pojďte, všem vám pomohu!

Z rozjímání sv. Ambrože.

Podává Fr. Janovský.

(Pokračování.)

VI

VII

Sebezapření.

Ve službách Kristových.

Koho Kristus spoutá, ten jest svoboděn. A koho k sobě přimkne, toho osvobodí. Proto chlubí se Pavel pouty, jež nosil. Pouta jimiž lidé poutají, zneuctivají! Nositi pouta Kristova jest naše sláva.

Nejlépe prospívá, býti pod Kristem. Toť velebná služba, toť slavná svoboda. Blahoslaven, kdo se uznává služebníkem Kristovým. Má bezpečnou službu a jistou svobodu.

Mnozí razývají se křesťany a osobují si toto jméno. A přes to nedosáhou všichni odměny Kristovy.

Horší nepřítelé zevnějšího jest nepřítel vnitřní, a nejhůře, když se proti Kristu zneužívá jména Kristova.

Kristus nemůže tam uznati svého jména, kde nenalezne svého učení. Nemůže uznati svého jména, kde nenalezne svého ducha.

Dobrovolníky volí si Kristus za své vojiny. Dobrovolníky uchvacuje ďábel za své otroky.

Ve zbroji Kristově.

Pán Ježíš přišel na zemi! Jako služby válečné podjal se konání svatých ctností, v našem těle, jež bylo poddáno hříchu.

Od té doby stali se údové našeho těla zbrojí a zbraní, ne však pro hříšnou rozkoš, nýbrž pro svaté ctnosti.

I tam, kde dříve plál oheň tajné, necudné žádostivosti, nalezia čistota milý stánek.

Dělníci Kristovi.

Kdo dobře pracuje, jest rukou Kristovou. Nestvůme se za žačoun službu, přispívá-li ke cti Kristově.

V Kristu chceme přinášeti ovoce, bychom i my si zasloužili býti nehybnoucími.

Napřed musí člověk v Kristu zkrotiti svou přirozenost, v Kristu státi se vítězem, vítězem nad svým vlastním já.

Potom bude žíti pro sebe, bude-li žíti pro Boha, bude žíti Kristův věčný život.

Kristova klidu dojde, kdo násedoval Kristovy pokory.

Cesta kříže.

Ani když tipkó a těžké zkoušky na nás dolehnou, nikterak nesmíme Krista se spustiti.

Proč bychom proň nesnášeli i těžkosti a hořkosti, kdyžžť on po nás vytrpěl tolik potupy a zneuctění?

Musí v nás býti přece tolik lásky, bychom nižádným protiventstvím od Krista se neodloučili.

V protiventství a bídě se osvědčujeme. V nich nalézáme život piný štěstí a blaženosti, buď si nebezpečnosti sebe více. —

Co by to bylo zvláštního, kdybys jen ve štěstí a blahobytu byl Pánu vděčně oddán?

Cesta pokání.

Kristus učitelem pokání.

Pravým lékem jest pokání.

Pokání prohlášeno nám slavně zákonem, když s nebe sestoupil lékař, jenž chtěl naše rány vyhojiti.

Pán jest dobrým lékařem! Učí nás, jak si máme na zemi hledati léčivých prostředků. Vskutě v něm samém rozkvetl nejlepší léčivý kvítek.

V Kristu stalo se tělo protijedem hříchu, kdyžžť napřed v nás — lidech bylo jedem, lákadlem ke hříchu.

Kdo pro Krista truchlí, ten ho vlastně potěšuje a bude sám od něho potěšen.

Nesmíme jen tak ledabylo dosti činiti za své hříchy! Pokořujeme se až do konce, obětujeme Kristu nejenom svou víru, nýbrž i vytrvalost v našich

čteních, radujíce se, že můžeme pro Pána svého trpět, jakož i on se radoval, trpěl za nás.

Svědkové Kristovi.

Den ze dne můžeš Kristu vydávati svědectví! Pokoušej se, blíží se k tobě duch nečistoty. Ty však, boje se příštího soudu, zachováš čistotu duše i těla, a stane se svědkem Kristovým.

Pokoušej se, blíží se k tobě duch pýchy. Ty však, spatřiv lásku chudákovu, cítíš v srdci soustrast, a tvá láska pchrdne pýchou a skloní se k pokorě; a opět stane se svědkem Kristovým.

Kolikto takových skrytých svědků a mučenníků, kteří slavně vyznávají Pána našeho Ježíše Krista!

Jiří Belanger.

Život napsaný P. Anizanem podává Jan Tagliaferro

(Část další.)

Jeden z těchto hodných mladíkův vrhl se po návratu do náruče matky, volaje: „Maminko, jsem opět jako v den prvního svatého přijímání!“ A matka jiného účastníka řekla po několika dnech: „Jsem velmi chudá, ale kdyby mi kdo daroval 200 franků, nebyla bych šťastnější — syn není k poznání.“

Za měsíc poslal P. Belanger zprávu o těchto prvních duchovních cvičeních pro odvedence v diecesi Arraské sjezdu katolíků na severu Francie a zakončil slovy: „Dávejme armádě naší zvláštní duchovní cvičení a stane se opět křesťanskou.“ Shromáždění byli dojati zprávou a biskup z Cambraie vyhověl přání všech, když slíbil, že nařídí, by v jeho biskupství pravidelně konala byla duchovní cvičení pro odvedence.

Sám zasnouv nad výsledky, snažil se P. Belanger rozvíjeti veliké dílo v letech následujících. Aby co nejvíce účastníků shromáždil, obrátil se napřed na kněze, pak na otce a matky, jakož i na vychovatele mladíků povolaných k službě vojenské. Ale to mu nestačilo.

Napadlo mu, by seminaristy, dlící na prázdninách, požádal o adresy odvedencův. Pak psal těmto osobně a dodělal se úspěchu. Jako obyčejně, tak i při této příležitosti vyprošoval si modlitby věřících i řeholníkův. Těmto přepisoval většinu svých ú-

spěchů. Svoje vlastní obětavé námahy zbožný kněz měl za nic.

Většina těchto duchovních cvičení byla za poměrů velmi nesnadných.

Místnosti, zařízení i lidé pomoci, vše bylo improvizováno. Nejnutnější material, bylo třeba dopravit s místa na místo. Jak bylo možno rozložili se na sýpkách, v stodolách, v místnostech úplně nevhodných. Nedostávalo se mnohého; někdy bylo třeba se utíkat k duším milosrdným, které pak pomáhaly shánět věci nejnutnější.

Pro sebe volil P. Belanger vždy nejhorší byt, lůžko nejtvrdší. Aby jiným dal, sobě odnímal a ponechával si námahy největší. Byly to dny strastičné, bez oddechu. Stále nechával si námahy největší. Byly to dny strastičné, bez oddechu. Stále musel mít na zřeteli zájmy účastníků, pečovati o jejich duchovní i tělesné potřeby. Musel podporovat, povzbuzovat, kázat, zpovídat, čelit četným nepředvídaným nehodám a večer, když všichni ulehli při bledém světle ještě se modliti svůj breviář. Pak teprve vrhl se oblečen na svou matraci, ale sotva se odvážil usnouti, obávaje se, aby se něco neslušného nepříhodilo.

Jeho spolupracovníci vyčerpali svoje síly, že si museli přáti od-

dech; on sám vytrval statečně při práci.

Kdyby jeho představení byli znali aspoň část jeho únavných prací, byli by jistě zakročili; ale ve své žízni po spáse duší a při své lásce k umrtvení dovedl zbožný kněz sám si dělati illuse a jiných do nich uvádět. Kdo ho slyšel, myslel by, že se pranic nenamáhal, že konal jenom práce nej-snadnější, že jiní se trápili.

Abychom si představili, kolik do-brého P. Belanger působil při těchto cvičeních odvedenců, bylo by třeba čísti četné listy děkovné, jež dostal od bývalých účastníkův. Pokorný kněz si přál, aby je spálili před jeho smrtí. Několik se jich zachovalo, ale vedlo by nás daleko, kdybychom se o tomšířili.

Ukázali jsme, že jeho vstup do řehole zvýšil jeho zbožnost, horlivost a úřední působnost.

On sám psal brzy po této době: „Cítím, že jsem dospěl k oddílu života, kdy více než jindy působiti mohu pro duše. Panna Maria chce tak, já se snažím býti věrným nástrojem v její rukou.“ Když se zasvětil Bohu, učinil tak celým, plným srdcem. Ze zbožného seminarity, zbožného kněze stal se vzorný řeholník. V nejčinnějším, pracovitějším životě nezanedbával žádného předpisu řehole, žil ve velké chudobě, vyprošoval si ke všemu dovolení představeného, odpíral si úlevy, konal dokonale sebezapření.

Jeho touha po cti a slávě Boží rozněcovala se víc a více, kdežto jeho pokora stále větší se stávala. Čím zjevnější byly úspěchy jeho práce, tím více cítil potřebu, utíkat se k Bohu a proniknouti se duchem řeholním. Psal představenému: „Povím Vám vše, význam všecko. Vidím, že jest nejvyšší čas, čelit mnohým řečím pohoršujícím, jakoby by i kněží, jako blahoslavený z Montfortu, kteří obrácejí svatosti života zástupy... Dovolte mi, po odchodu mých vojáků na manevry několik dní pobýti v La Trappe aneb v kartouzi, abych sebral mysl a otázal se Pána Boha, co mám činiti, abych se stal svatým a zachránil mnohé duše.“

Tato touha po svatosti a po spáse duší ho vábila k životu řeholnímu a neopustila ho již více. Jest to věrně, co Lev XIII. v encyklice ze dne 23. prosince 1900 vyřkl: „Účel slibů řeholních jest dvojí: předně osoby, které je skládají, povznést k vyššímu stupni dokonalosti; pak je očistěním a posilněním (uší) připravit na vnější úkol, jenž se koná pro věčnou spásu bližního a k úlevě velkých béd, jimiž navštíveno jest člověčenstvo.“

Žijeme v době, kdy zhoubným vlivem naturalismu ztrácí všechny nad-přirozené věci v očích mnohých lidí cenu i velikost svou. Kolik předsudků stává i mezi křesťany mezi těmi, kteří je mají věsti, zvláště o životě řeholním!

Jedněm jsou řády zastaralými zařízeními, jež přežily svou dobu a nemají místa v naší moderní společnosti. Jiní ponechávají zbožné kongregace nanejvýš ještě pro slabé duše, které se cítí slabými, by dobře užily své svobody a tudíž chtějí podpirat svou chvějnou ctnost. Jiní opět mají za to, že tento středovělý způsob života nesouhlasí s nynějšími potřebami duše: v jejich očích jest apoštolát budoucnosti přenechán těm, kteří nejvíce sesvětačí.

Čtete zmíněnou skvostnou encykliku, v níž Svatý Otec zapřísahá biskupy, by rozptylovali tyto zhoubné předsudky; Řády náboženské od-vádějí svůj původ a oprávněnost: životní z vznešených rad evangelických, jež božský Spasitel pro všechny věky udělil těm, kteří chtějí dospěti k dokonalosti křesťanské: silným a velko-myslným duším, jež modlitbou a roz-jímáním, svatou přísností, konáním určitých pravidel se snaží vystoupiti až k nejvyšším vrcholům života du-chovního.“

Tak pojímal P. Belanger život dokonalý a neustávající velebiti svoje štěstí, že úplně náleží Bohu. V ho-dínce smrti mu to poskytlo největší útěchu. Jedno z posledních jeho slov, jež vyřkl s velikou rozhodností, kdy byl dobrovolně obnovil sliby řeholní, znělo: „Umírám jako řeholník, jako dítka své kongregace.“

Různé zprávy.

Celovecký kněžský seminář bude museti býti letos 1918 asi zavřen, poněvadž v nižších ročnících není žádného bohoslovce. Ve IV. ročníku bylo letos ještě 18 kandidátů, z nichž 2 Slovinci (Al. Kuhar a Jiří Orel), 9 Němců korutanských, 4 z ostatního Rakouska a 3 z říše.

Saint Gervais Francouzští kardinálové a kardinál novoycarský arcibiskup Farley uveřejňují v „La Croix“ ze dne 3. dubna 1918 přípisy o svatochrádežné německé pamě, která na Velký pátek způsobila nestáti ve chrámě Saint Gervais! Oproti těmto piojevům konstatuje „Köln. Volksztg.“, že francouzský letec házel pumy na procesi o Božím Těle v Karlsruhe, při čemž bylo 150 obětí útoku, že při bombardování Ostende Angličany bylo ve chrámě několik věřících zabito, že Francouzi zničili palbou katedrály v St. Quentinu a Laonu a j. List vyslovuje názor, že kardinálové uveřejnili v „La Croix“ přípisy, patrně o těchto událostech se ničeho nedověděli.

Útok „Times“ na papeže. Arcibiskup westminsterský, kardinál — Bourne, vydal pastýřský list, v němž se praví, že dělné třídy v Anglii obětují se za zájmy kapitalistické oligarchie. Northcliffův tisk v odpověď na tento pastýřský list vrhl se na papeže Benedikta XV., který prý všude pracuje proti Anglii jak je to v Irsku, Kanadě, Spojených Státech, Španělsku nebo v Australii! A to prý proto, že centrální velmocí slíbily mu obnovení světského panství. — Angličtí miliardáři mají totiž za to, že i papežství musí stát k dispozici anglickým světovým firmám.

Protest kardinála Merciera proti rekvisici zvonů a varhanových píšťal. Švýcarské listy podávají zprávu o „smělém protestu“ kardinála Merciera

proti rekvisici zvonů a varhanových píšťal v Belgii. Listy německé nezmínují se o tomto novém kroku primasa belgického, nekorunovaného — jak je nazýván — krále Belgie.

Arcibiskup dr. Faulhaber pro universitní studium žen. V bavorské sněmovně ujal se slova za debaty o rozpočtu kultu a vyučování též arcibiskup dr. Faulhaber, jenž ve své řeči vyvracel obavy, které pronesl jeden z řečníků vzhledem na stoupající počet posluchaček na univerzitách. Jsou-li dívky mravně, zdravé, vážné — pravil arcibiskup m. j. — a dosti nadané a mají-li pevnou vůli zjednat si samy postavení, jednali bychom hůře než v Turecku, kdybychom jim zabráňovali vstup na universitu. Jak rádi bychom byli bývali, kdybychom byli měli při vypuknutí války mnoho žen vzdělaných právnický a národohospodářsky.

Úbytek porodů na Moravě. Roku 1911 narodilo se na Moravě 86.918 dětí, o 29.151 více než tu obyvatelstva zemřelo; r. 1915 narodilo se již jen 57.796 dětí, pouze o 3376 více než lidí zemřelo; r. 1916 narodilo se dokonce jenom 41.072 dětí a zemřelo o 8985 lidí více.

Neznámé traktáty sv. Augustina. Francouzský benediktin Germain Morin objevil ve wolffenbüttlerkém rukopise z 9. století 33 neznámých traktátů sv. Augustina. Don Morin, který pochází z belgického opatství Maredsous u Namuru, věnoval dílo bar. Hertlingovi, který ho, dříveho v Mnichově, zachránil na začátku války od internace.

Nedostatek kněží v Rakousku. Na valné hromadě Kanisiova díla ve Vídni mluvili kardinál dr. Piffel, prelát Hauser, P. Andlauer T. J. a poslanec Kunschak. Konstatovali, že válka také řady duchovenstva decimuje a ničí

veškerý dorost! Vídeňská arcidiecése ročně potřebovala aspoň 30 novokněží, aby vyplnila mezery. Za přští tři leta však místo 90 kněží sežene nejvýše 20, tak že asi 70 míst zůstare neobsazeno. Zejména duchovní správa ve Vídni a v centrech průmyslových trpí a je skoro nemožná.

Pětkrát více lidí v Praze zemřelo než se narodilo! Čísy porodů a úmrtí za týden od 21. do 27. dubna ve Velké Praze — dle úřední statistiky — jsou hrozné. Kdežto se narodilo jenom 42 dětí, zemřelo 207 lidí. Tedy pětkrát více zemřelo, než se narodilo. A to ještě za 19 porodů vděčí statistika zemské porodnici! Populace ve Velké Praze nedávade kryti ani schodky, způsobené samotrou tuberkulosou — plíc. Kdežto se narodilo jen 42 dětí, zemřelo na tuto příšernou nemoc 67 lidí, tedy o 50% více než se narodilo dětí.

Francouzští katolíci a válka. Skupina francouzských katolíků zabývala agitaci v kruzích generálů a štátníků, aby na francouzské prapory vyšíl byl obraz Božského Srdce Páně, ježto prý jen tak Francie válku vyhraje. Proti této agitaci vyslovil se známý jesuitský dogmatik, kardinál Billot, prohlásiv, že tím se žádá, aby Bůh učinil zázrak, jakého dosud v dějinách nebylo, a aby změnil úradky svoji Prozřetelnosti. Jistě také Němci mohli by učiniti totéž. Kromě toho obraz Božského Srdce nepatří na prapor válečný, rýbrž jen na prapor míru, ježto Božské Srdce Páně objímá — všechny národy s touž láskou. Kardinál připojil, že počínání řečené skupiny katolíků připomíná starozákonních — ducha židovské mstivosti.

Katolické hnutí v Anglii. I protestantské anglické listy doznávají, že počet britských vojáků, kteří přestoupili ve Francii do katolické církve, dosáhl 40 000. Z toho vysvitá, že v anglickém národě zabíáeno bylo nové přestupové hnutí, které teprve po válce se náležitě rozvine. Kardinál Bourne také v letošim poštím svém pastýřském listě potřebu katolické propagandy zdůrazňuje.

Pronásledování katolíků v Mexiku. Po uznání vlády Carranzovy, pověstného to bandity a uchvatitele moci. Spojenými státy, propuklo pronásledování katolíků plnou silou. Carranza se totiž nebojí, že se zednat Wilson katolíků zastane. Pronásledování, začala vláda mexická tím, že všechny katol. kněze, kteří se v zemi nenarodili, vypověděla. Tak byli itaští, španělští a francouzští kněží dopravci do Vera Cruzu a odtud vyvezeni za hranice. Katolická církev mexická má býti úplně tak ubitá. Za to podporuje vláda protestantskou propagandu.

Katolická církev ve Spojených státech. Official catholic directory na r. 1918 udává, že ve Spoj. státech je 17,416,303 katolíků, o 393,425 více než loni. Ve skutečnosti je ve Spoj. státech katolíků přes 19,000,000, ježto všude není počítání pohyblivého katol. obyvatelstva možno. Též není připočítáváno katolické obyvatelstvo Aljašky, pásma kanálového, Virgin Islandu, Guam, kolonií na Samoa, Havajských a Filipinských ostrovech a na Porto Rico, s nímž bylo by katolíků pod hvězdnatou vlajkou na — 27,000,000. Kněží je ve Spojených státech 20,477 (14,922 světských), arcibiskupů 13, biskupů 93, kostelů se stálými kněžství 10,369, misií s kostely 5448, seminářů 100, seminaristů 7238, farních škol 5848, dětí ve farních školách 1,593,407, kolegií pro hochy 217, akademií pro dívky 677, sirotčinců 297, útulků pro starce 109, vojenských, a námořních kněží je 309! Za minulý rok zemřeli 3 arcibiskupové, 6 biskupů a 352 kněží.

Osm milionů na katolický tisk. V létě 1917 vyslovena v orgánu maďarských katolických publicistů — „Magyar Kultura“ myšlenka, zříditi velkou tiskovou katolickou koncentraci v Uhrách. Konstatováno, výslovně, že nesmí se jednati o politický podnik, poněvadž — jak ze zkušenosti bylo známo — takové podniky záhy vyvolají nesvornost a škorpení mezi katolíky. O tiskový podnik mělo jíti, který především k zdůraznění

stěžejních zásad křesťanského světo-
vého názoru, katolické věro- a mravo-
uky, pilně spolupracovali: rodiny a státu
zvýšenou péčí věnoval. Akce uvedena
na řízení uherského episkopátu do-
proudu a vydáno provolání k upiso-
vání akcií po 26 korunách (z čehož
1 K na zářizovací výdaje). Žádalo
se upsání 3 milionů korun. A výsledek?
Upsáno bylo místo žádaných tří —
osm milionů korun! A ustavující valná
hromada projednávala již návrh na
zvýšení kapitálu toho na 12 milionů
korun. To dovedli katolíci v Uhrách.

Kněžský dorost zmizí. „Car'siuv
spolek pro vzdělání kněží“ sděluje
ve své zprávě o hroziícím nedostatku
kněží toto: V roce 1908 bylo ve 14
seminářích (alpských a českých zemí
— Brno a Vídnava vynesčánu) 1113
světců, roku 1918 bylo jich jen
507. Ani polovička ne, úbytek činí
54%. A hrozí příští leta ještě větší,
jelikož v nižších ročnících je od 1 do
6 bohoslovců. Ve čtrnácti zmíněných
diecesích jest dncs 1232 míst neobsa-
zeno. Případá jeden kněz: ve svato-
hypolitické diecesi na 1080 katolíků,
v lubiánské na 1200, ve štýrsko-
hradecké na 1366, v mariborské na
1400, v brněnské asi tolikéž, ve ví-
deňské na 1500, v budějovské asi 1541,
v olomúcké na 157, v litoměřické na
2000, v kra kovačské na 2185, v pražské na
2500 a teratské na 2600 duší. — Také
v Uhrách těžují si na podobné po-
měry. Letoš (1918) ročník světců
a poslední, silnější, nyní přicházejí
samé slabé ročníky, takže mnohé se-
mináře mají ve všech prvních třech
ročnících sotva deset bohoslovců.
Mnozí biskupové rozpouštějí sbory
učitelské, posílají profesory do du-
chovní správy, slučují semináře sou-
sedních diecesí v jeden, aby drahým
nákladem neplýtvali na tak malý
počet chovanců.

Uznání kléru. Málokterý z našich
kněží všimnul si vynikajícího uznání,
jež vyslovil o dokonalejších představi-
telích jejich úřadu v Paříži za války

1870—71 ve svém „Životě diploma-
tově“ sir Eduard Malet, člen anglické
„hagh church“. Napsal: „Pozoroval
jsem lidskou krásu v různých tvarech
a vždy mi bylo nápadno, že nejdok-
onalejší výraz její jeví se v těch
římsko-katolických kněžích a jeptiš-
kách, kteří oddali se zcela svému
zbožnému povolání. U nich jeví se
krása, před níž v úctě se skláníme,
poněvadž cítíme, že přichází od Boha.
Je to splnění buddhistického učení.
„Komu podaří se býti zcela dobrým
rozplyne se v Božství.“ Nebeský výraz,
který vědí se v obličeji osob jež
svou nízkou přírodu umrtvily a jen
situžbě Boží se oddaly, tento výraz
rovná se rávě, která okolo trůnu Bo-
žího se prostírá a čistá jest jako
Duch sv.“

Hymny a sekvence. Jak veliké je
bohatství křesťanské poesie hymnické,
o tom představy nabude ten, kdy by
prohlédl dosavadních 45 svazků mo-
numentální hymnické sbírky *Analecta*
hymnina medi aevi, jež vydávali slo-
vutní hymnografové Drevés a Blume
v Lipsku v l. 1886—1915. Francouzský
bibliograf a hkmnolog Ulysse Chevalier
ve svém *Repert rium hymnologicum*,
vydaném ve 4 svazcích v Lovani
1892—191212, uvádí duchovních básní
p es 42.0 0. Jest to bohatství nejenom
quantitativně, nýbrž i kvalitativně ve-
liké. Z toho všeho množství poměrně
málo obsahuje nynější *Breviarium Ro-
manum*; 149 hymnů, ale šťastně vo-
lených.

Urážlivá neshušnost. O neuvěřit-
elné téměř spustlosti mládeže a ne-
váznosti k náboženství došla nás zpráva
že za dopoledních služeb božích v
chrámu P. sv. Štěpána vešel tam vý-
rostek a využítkovav nepřítomnosti
ženy u hořících svíček za duše zemřelých,
zapálil si o jednu z nich cigaretu
žy enu hořících svíček za duše zemřelých,
zapálil si o jednu z nich cigaretu
a odešel dříve, než pozorují i ho ženy
mohly zakročit. Dorůstá nám to p kná
naděje vlasti.

Díkuvzdání božskému Srdci Páně.

Z Turnova. Szletá odběratelka a čtenářka Školy Božského Srdce Páně z Turnova, děkuje přesvaté Rodičce Boží, Matce dobré rady a sv. Antonínu za vyslyšení prosby v jisté rodinné záležitosti a znova veřejně prohlašuje, že pravdou je, co o sv. Antonínu pravil veliký papež Leo XIII.: „Sv. Antonín není světce toliko Paduánským, nýbrž světce celého světa.“ A. K.

Z Plzně. Ocitnuv se v jisté záležitosti u veliké nesnázi a úzkosti, vzýval jsem k pomoci Božské Srdce Páně a nejbl. Pannu Marii se sv. Josefem o přímluvu u Něho, slibiv zároveň v pádu vyslyšení ve Škole Božského Srdce Páně díkůvzdání. — I stalo se tak, a proto s radostí podle svého slibu vroucí díky tímto vzdávám vždy slitovnému Srdci Ježíšova, jakož i nejblahoš. Máti Páně, sv. Josefu a dušičkám v očistci. F. H.

Z Rajhrádu. Die učiněného slibu vzdávám veřejně díky Božskému Srdci Páně a sv. apoštolu Judovi Tadeášovi za očividné přispění a pomoc v těžké záležitosti. F. M.

Z Lukovan. Plní svůj slib, vzdávám nejserdečnější díky Božskému Srdci Páně, blahoslavené Panně Marii, ustavičné pomoci a svatému Klementu za uzdravení z mé těžké nemoci. A. L.

Z Kladna. Školské sestry vzdávají vroucí díky Nejsvětějšímu Srdci Páně, Panně Marii Lurdské, sv. Josefu a sv. Antonínu Paduánskému za uzdravení své spolusestry z těžké nemoci.

Z Hradce Králové. Rodina Havrdova z Čáslavek u Josefova, plníce slib svůj, vzdává vroucí díky Božskému Srdci Páně, Matce Ustavičné Pomoci a sv. Antonínovi za uzdravení své dcerušky z těžké nemoci, v níž o jejím uzdravení se pochybovalo!

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chválu jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Decr. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, z a brzký křest dítek a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, řiš rakouskou, vlast naši a národ náš česko-slovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno. moené. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Dbáti o brzký křest dítek.

Úmysl v říjnu: 1918: Prosba za hojné a horlivé kněze.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Říjen - Listopad 1918.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bídách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováváme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

Četní a svatí kněží.

(Hlavní úmysl.)

Již před nynější válkou bylo ve mnohých diecesích pozorovati vzrůstající nedostatek kněží. Nejen ve Francii, ve Španělsku, ale též v Německu a v bývalém Rakousko-Uhersku je čím dále méně kandidátů kněžství. Žeň sice je velká, ale dělníků málo. Naši studující nemají jaksi chuti věnovati se duchovnímu stavu. Co toho je příčinou? Hlavně již výchova v rodině je nedostatečná a pak poměry nynější doby, kdy zmáhá se úžasně hmotářství a zbožnost mizí víc a více. Tento nedostatek kněží škodí duchovní správě v našich zemích, ale trpí tím velice i missie v zemích pohanských. A přece by bylo nad miru potřebí četných ale také svatých kněží ku šíření království Božího na tomto světě. Na celém světě je asi 370.000 kněží, z nichž asi 300.000 připadají na Evropu. Než jaká práce je čeká! Jest nyní asi 1000 milionů ne-křesťanů (800 milionů pohanů a 200 milionů mohamedánů). Kdyby se čítalo na 20.000 jeden missionář, bylo by pro missie na světě potřebí 50.000 missionářů. Jest jich ale jen 13.000. Než by tak velký počet ne-křesťanů byl obrácen na viru, uplynulo by 4000 let. A válka tato též uskočila a zřídnuv velmi počet kněží. Katolických kněží v poli a v nemocnicích vojenských jest asi 63.000.

U vojska je též kněží velmi třeba a mají kněží dosti práce s vojiny, vždyť i o ně třeba se starati o jich duchovní potřeby. Ve Francii bylo 25.000 kněží a řeholníků povoláno do zbraně; z těch padlo asi 3500. V Itálii bylo asi 18.000 kněží a řeholníků vřaděno do fronty. Z těch bylo 16.000 povoláno do zbraně a zázemí a jen 1700 bylo pověřeno duchovní správou vojenskou. V Německu nosí z 3352 kandidátů kněžství 2426 vojenský kabát a do 1. října 1916 padlo jich 458. A u nás to není lépe. Mnozí z těchto mladých mužů ztratí úplně své kněžské povolání uprostřed té válečné vřavy. Co tedy máme činiti, aby počet kněží byl rozmnožen, aby hodní a svatí kněží byli dělníky na vinici Páně? Velmi krásná slova promluvil v pastýřském listu ku svému kleru biskup ze Sv. Hypolitu: »Věřící musí býti poučeni, že nedostatek kněží také jim velmi škodí, neboť žádný jiný stav není s věřícími v radosti i žalosti tak za jedno, jako stav kněžský. Duchovní správce má rány hojiti, o kterých lékař neví; má v mnohých právních věcech rozhodovati, které nepatří do akt advokátů. Jak veliký a důležitý úkol připadá knězi ve svátosti pokání! Kněz ve jménu Božím snímá břímě hříchů s duše skličené a zjednává

ji pokojné svědomí; kněz zbloudilou mládež uvádí na pravou cestu ctnosti; kněz vštepuje rodičům lásku k dětkám a těmto zase úctu k rodičům; kněz zdůrazňuje manželům jich věrnost a vzájemnou lásku, kněz hledí zjednatí poškozenou čest toho neb onoho! Po válce bude teprve dvojnásobná práce pro kněze, napravovati, co válka poškodila v duchovním ohledu. Proto máme věřící napominati, aby se hodně a horlivě modlili o rozmožení hodných a apoštolských kněží, aby při výchově svých dětí pamatovali na povolání aspoň jednoho „yna ku stavu kněžskému.“

Jest tedy třeba mnoho nových kněží, ale dobrých a svatých, protože jeden svatý kněz je často nástrojem vyvolení mnohých lidí. Takovým knězem byl sv. Klement Maria Hofbauer. Ač nevynikal učeností; byl přece apoštolem pro celé říšské město Vídeň, ano pro celé bývalé mocnářství. Čím ctnostnější, světlejší jsou kněží, tím více požívají úcty a důvěry u věřících. „Svatí kněží,“ pravil papež Pius X., „činí lid dobrým.“ Proto církev sv. žádá od kandidátů kněžství, aby dávali dobrý příklad lidu. Kněz má býti

jako zrcadlo, v němž se věřící shlížejí. „Svatí kněží,“ říkával sv. Klement Hofbauer, „jsou největším dobrodiním lidu.“ Jak tedy lze docílití svatých kněží? Předně domácí výchovou. Pozorují-li rodiče na synku svém chuť k duchovnímu stavu, mají tuto chuť jeho udržovati a v bázni Boží jej vésti, na studie dáti a tak přispějí jemu ku štěstí, sobě ku cti a lidu ku spáse. V tomto ohledu opět nelze podceňovati pobožnost a zasvěcení se rodin nejsvětější. Srdci Páně. Z takových rodin jistě vyjdou hodní kandidáti kněžství, neboť duch kněžský není leč duch Srdce Ježíšova: duch horlivosti po spáse duší, duch obětavosti, duch lásky k Bohu a k bližnímu. Jiný prostředek k vychování svatých kněží jest časté sv. přijímání u mládeže. Nejsv. Svátost jest a zůstane nejlepší hradbou duše proti nákaze světa. Velmi mnoho by v tomto ohledu mohly působit mariánské družiny jiných a hlavně studujících. Z těch by snad přece se mnohý odhodlal stát se knězem podle Srdce Ježíšova. A proto modleme se, aby Bůh dobrotivý poslal hodné a svaté dělníky na vinici svou!

M. T.

Dítě mariánské.

Ty, Maria, jsi Matkou mou,
já dítě Tvoje jsem,
ó, veď mne světa dálavou,
svým mocným ramenem

Tvůj úsměv vždy mne zachrání,
když bolestí se chvím,
já vždy v mém životě — skonání,
chci býti dítkem Tvým.

Chci vroucně Tebe milovat
a dětinně Tě ctít,
Tvým pod praporem bojovat,
a Tobě jen chci žít!

Buď Hvězdíčkou mi za noci,
kdy v temnu všechen kraj
a svojí přispěj pomoci,
při smrti veď mne v ráj!

Blahoslavení chudí duchem.

Rozjímání ku svátku Všechny Svätých. Píše Ignát Záhánl.

V severní části země zaslíbené, kterou pozeňnal božský Vykupitel svou třiatřicetiletou přítomností, jest jezero genezaretské; na jeho břehu rád a často Ježíš pobýval. Tam také nedaleko jest nepatrný pahrbek, jemuž se říká až po dnešní den »Hora osmera blahoslavenství«. Tam totiž promluvil Ježíš Kristus dlouhou řeč ku přetčetnému zástupu a mezi jiným vyřkl oněch osm vět, v nichž některé blahoslavi. Těchto osmero blahoslavenství předělí se nám o svátku Všechny Svätých. Pozastavme se hned u prvního, kteréž zní: »Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské.« (Mat. 5, 3.)

Krátká jest tato věta, ale má v sobě velmi mnoho obsahu, zasluhuje, abychom se u ní déle zdrželi a ji obšírněji rozjímali. Na první pohled zdá se nám, že zní jaksi podivně toto rčení, vždyť jako za nypějších dnů, tak i za dob, v nichž živ byl milý Spasitel, jmenovali blahoslavenými lidi, kteří oplývají bohatstvím a o chudobě nic nevědí, jimž jest chudoba docela cizím a neznámým pojmem. Blahoslaveným jmenovali, kdo měl mnoho peněz, mohl se šatiti jak se mu líbilo a zaříditi si nádherně svou domácnost. Tuto však praví Kristus: »Blahoslavení chudí duchem.« Nepraví »chudí na duchu,« nýbrž »chudí duchem,« t. j. ti, kteří nelnou ku pozemským věcem, trpělivě snášeji všechny strasti tohoto života a pokorně uznávají svou nedostatečnost ve věcech spásy, užívají prostředků od Boha ustanovených. »Jejich jest království nebeské,« t. j. již zde na světě nosí v sobě nebe bohumilého smýšlení a dostanou též nebe na onom světě.

Ve středověku, t. j. v době od čtvrtého do šestnáctého století patřil mezi nejrozšířenější knihy svazek, který měl velmi případný název: »Universale bonum,« t. j. všeobecné dobro. Byly to následování hodné případy ze života svätých. Kéž ponoříme se i my často a se sebraným duchem do četby životů svätých. I když dočteme se tu věci nám známých již odjinud, nikdy neškodí

dobrou a užitečnou věc čísti několikráte, jak již starý učenec Plato ujišťoval své žáky, uče je: »Krásné a dobré dvakráte ba i třikráte.« A jakých vzácných příkladů dočtáme se v této nejvřeješšího doporučení hodné knize »životů svätých«.

Mnoho bylo a jest pravých učedníků Krista Ježíše, kteří kráčeji cestou po dokonalosti křesťanské, opustili vše, co měli, vlast. rodiče, příbuzné, pohodlí života a odebrali se do neznámých, nebezpečných, dalekých krajin hlásati slovo Boží a získati Ježíši nesmrtelné duše. Jiní z lásky ku Spasiteli svému bydlili skromně, neznámi, ba i opovrhováni, zneuznáni v rozsáhlých, nepřístupných lesích, hlubokých slujích a živili se pouze kořínky a jinými věcmi, jež u lidí vzbuzují skoro opovržení a to vše z lásky k Bohu, aby plnili jeho svatou vůli. Snažili se doslovně vyplniti výrok Kristův: »Každý, kdo opusti dům neb bratry neb sestry neb otce neb matku neb manželku neb ditky neb pole pro jméno mé, stokrát více vezme a život věčný v dědictví dostane.« (Mat. 19, 29.)

Doslovně vyplnil tento výrok Ježíšův kněz kapucín P. Angelus, který zemřel putuje pěšky z Říma do své vlasti do Francie, 4. října 1608 v malé osadě Rivoli, nedaleko Aurinu. Ve světě se jmenoval vévoda Jindřich z Joyouse. Pocházel z jižní Francie a byl v mladém věku svém vrchním hofmistrem u krále Jindřicha IV. Byl později mistodržitelem a proslulým vojevůdcem proti Hugonům. Když mu zemřela choť, s níž žil v nejšťastnějším manželství, vstoupil ve věku 24 let v Paříži ku Kapucínům, jež vždy ctil a miloval. Všichni jej přemlouvali, aby tak nečinil, matka však ho napomínala, aby vytrval. Mnoho zkoušel. Nemohl na příklad nijak navyknoti na jednoduchou stravu, již měli v klášteře; tři měsíce příliš vážně z ní churavěl. Matka mu posílala potom po tři měsíce svůj chléb, jimž se živil, pije k němu něco málo vína, pak již zvykl. Když zemřel jeho nejstarší bratr, slavný vojevůdce i nejmladší, vystoupil s povolením svaté Stolice a na žádost

král z řádu a byl po sedm let mistodržitelem provincie Languedocské, kdež prokázal lidstvu neskonale velká dobrodiní. Konečně bylo mu na jeho stále prosby dovoleno vrátiti se do řádu. Dvakrát byl pěšky v Římě a papež chtěl ho učiniti kardinálem, k čemuž nesvolil. Smířil v Benátkách, kde meškal krátkou dobu, jsa na cestě do Říma, tamější kapucíny s vládou, čímž si získal u obojí strany velkou pochvalu a spokojenost. Ano, tento muž a neskonale velký počet jiných stali se z lásky ku Kristu chudými duchem, t. j. pokornými, aby neztratili své duše, ale získali ji pro věčnost.

Veliký znalec středověku, Digby, píše: „Kdybych chtěl vyjmenovati jenom nejznamenitější cititele, kteří se poctivě snažili, aby byli v pravém slova smyslu 'chudí duchem', vyplnila by jména tato doslovně nekonečně dlouhou řadu.“ Vypravuje na příklad o jednoduchém rolníku z Montmerancy, jménem Jean Aumont, který tak se vyznal ve vědě, že napsal pojednání o modlitbě tak vzácné a vědecké, že je schválili doktoři na universitě Sorbonné v Paříži. Zemřel v pověsti světce v polovici 16. století. Jaká v pravdě křesťanská pokora byla, když čteme v životopisu svatého Martina, že jde k vojsku, měl sebou sluhu, kterého mu dal otec, jako osvědčeného a spolehlivého muže, ale Martin nezacházel s ním jako se sluhou sobě podřízeným, nýbrž ctil jej jako svého společníka, i oděv mu čistil a posluhoval při jídle — byl skutečně tedy tento světec „chudý duchem“.

Kdo by se nepodíval po koře velkého a slavného spisovatele Ludvika Blois, který v jedné ze svých znamenitých knih počíná takto: „Napsal jsem nepatrné pojednání, kterak se nutno připravovati ku šťastné smrti, také jsem napsal něco o naší nebeské vlasti, jakož i o Bohu a rozumných tvorech.“ Jiní proslulí středověký spisovatel Rabanus Maurus píše o svých knihách: „Raději volil jsem svatou neohrabanost, než hříšnou výmluvnost.“ Ano, tito a jiní velikáni duševní snažili se býti „chudými duchem“ a dosáhli toho. Právem stěžuje si velký učenec Melchior Canus. Pohanští spisovatelé, jako Diogenes,

Laetius a Suetonius napsali dopodrobné zprávy o pohanských filosofech a císařích, kdežto o našich velikánech, které jsme měli v naší církvi, a svatých mučedníků, pannách, vyznavačích víme poměrně velmi málo. « A skutečně dokládá k tomu učený Digny, neskončně velký počet zbožných a moudrých mužů jest docela zapomenut a kolik bláznů a bidáků jest zvěčněno! Kolik podlých pomlouvačů pravdy a dobra viděli jsme vystupovati ve světě! Jejich knihy uchovávaly se do pozdějších dob a čtou se od slepého světa s velikou pochvalou, mezitím, co by spravedlnost, kdyby mohla, volala s básníkem »Vyloučení z nebe, ze svatých památek, měli by nepoznání a nejmenování, zastření býti rouškou věčného zapomenutí.«

»Lépe jest málo s bázní Boží Hospodinovou, než mnoho pokladů, ale bez nasycení (s nepokojem),« čteme v knize Přísloví (15, 16). Ano, blahoslavení jsou chudí, kteří mají sice pramálo pozemských statků, ale starají se, by byli tím bohatší na statky duševní, moudrosti a ctnosti. Ano, v pravdě moudrým jest, kdo se nedá omámiti zevnějším, leskem, oslavou a doveče se spokojiti i vyjiti s málem. Povšimněme si vzácného příkladu Tobiáše. Byl vážený, bohatý muž, nemohl si usednouti za stůl a pojisti, až učinil něco dobrého, každý den uděloval dary bratřím, kteří spolu s ním byli v zajetí, ba mnohdy i jídla zanechal a šel pochovávat mrtvé. Čteme o něm: »Chodil každý den, těšil, uděloval jednomu každému, pokud mohl ze statků svého: lačné krmil a nahým oděv dával a mrtvým i zabítým s pilností pohřeb činil (Tob. 1, 19, 20.) A hle, tento dobročinný muž oslepl, zchudl a byl odkázán na práci rukou své manželky. Jak mnohý z nás proklel by v tomhle případě chudobu i slepotu svou! Považoval by se za nejnešťastnějšího člověka na světě a nařikal by na nespravedlnost Boží, vzpomínal by na své děti, plakal a litoval, jak se budou bidné nyní ve světě protloukati! Ale Tobiáš napomínal takto svého jediného syna: »Neboj se, synu můj: chudý sice život vedeme, ale mnoho dobrého mítí budeme, jestliže se báti budeme Boha a jestliže odstoupíme od všelikého hříchu

„a budeme-li dobře činiti.“ (Tob. 4, 23.) Nejsou-li to zlatá slova, hodna, abychom si je hluboce všlípili ve svou paměť a řídili se dle nich po celý život svůj?

Nenaříkej nikde na chudobu, která se ti stala dle úradků Božích svěděm životním! Považ: Největším světcům nevedlo se lépe! Vzpomeň si: Nejsvětější Panna přenocovala ve chlévě, tam se zrodilo božské dítě Ježíš, Maria ovinula ho plénkami a položila do jesli, protože neměli místa v hospodě. (Luk. 2, 7.) Apoštolové, přátelé Ježíšovi, měli takový hlad, že jsouce mezi obilím, trhali klasy a vymínajíce je rukama, jedli, což bylo v den sváteční židovský, v sobotu, kdy seděli všichni při hojnějším stole než v obyčejný všední den. (Luk. 6, 1.) A sám Syn Boží, Ježíš Kristus, smutně pravil: »Lišky mají doupata a ptáci nebeští hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by položil hlavu.« (Luk. 9, 59.) A svatý Pavel, kterého žáci i posluchači tak ctili, praví o sobě: »Až do té hodiny lačnime a žízname a jsme nazí a býváme políčkovaní a bez stálého obydlí: a lopotíme se, pracujíce rukama svýma: jsouce tupení, žehnáme, jsouce pronásledováni, snášíme to, jsouce pomlouváni, prosíme; jako smetl tohoto světa jsme se stali, povrhelem u všech až dosavad.« (I. Kor. 4, 11—13.) Nejsou-li toto vzácné příklady pravé »chudoby duchem«? A nejvíce podobných vzácných příkladů dočítáme se v životě svatých. Učíme tedy tuto knihu ku své zamilované četbě, jak to činili přemnozí horliví našinci, kteří v ní každodenně a kdykoliv měli pokdy rádi a pilně čítávali.

Kéž navrátí se časy, kdy i naši zbožní předkové aspoň v neděli odpoledne předčítali svým domácím něco ze zbožných knih. Vypravuje se v životopisu zbožného bratra Jana Křtitele Stögera z kongregace Redemptoristů, že jako selský hoch, jsa u svých rodičů v Enzersfeldě u Vidně, byl velkým přítelem dobré četby. Měl knih plně šuple ve skříní a četl, kde se jenom dalo. Tak často četl sedě na voze, když jel na pole, k jidlu vždy přičel s knihou v ruce a v neděli

časněji vstal, aby jenom mohl se věnovati svým knižním miláčkům, když matka pekla chléb a v noci vstala, aby ho mísila, prosil snažně, aby ho vzbudila, aby mohl čísti. A jeho zamilovanou knihou byly životy svatých, o nichž měl krásnou knihu s četnými obrázky, zakoupil si ji ve Vídni za několik zlatých. Ale znal se s obecním pastýřem z Enzersdorfu, který měl také podobnou knihu, byly v ní však na každý den u životopisu světce kratičké, ale význačné modlitby, což se Stögerovi tak zalíbilo, že nabídl svou knihu pastýřovi a prosil, aby ji vyměnil za jeho, což se stalo a Stöger, jak uměl, slepil její vypadané listy, opravil vazbu a rád dal svou vzácně svázanou knihu za starou, rozpadající se již. A potom v ní každodenně četl. Ač pocházel ze zámožného domu, vstoupil ku Redemptoristům a zemřel v pověsti světce, o jehož blahorečení se jedná. Zemřel 3. listopadu 1883 v Eggenburgu v Dol. Rakousích.

Jsou chudí lidé, kteří naříkají na svůj stav a říkají: »Boháči mají na světě nebe a chudáci peklo!« Není tomu tak, i kdybys byl bohat, jako Salomoun a nuzný jako Lazar, máš-li čisté svědomí, máš tu na světě nebe; kdo se nestará o Boha a jeho spravedlnost, vede život v pravdě nešťastný tu i na věčnosti.

Snažme se býti chudými duchem! Používejme statků tohoto světa, abychom si získali statků, »které ani rez ani mel nekazí a kterých ani zloději nevykopají a nekradou.« (Mat. 6, 20.) Nikdo nevěš se na statky tohoto světa a neměj jich za jediný cíl svého života, nikdo se nepodobej červu, který stále se vrtá v zemi a nikdy nepozvedne hlavy své vzhůru k nebesům, k našemu věčnému obydlí. Recme se svatým Pavlem: »Jsem zajisté přesvědčen, že ani smrt ani život, ani andělé ani knížectva, ani mocnosti, ani věci přítomné ani budoucí, ani síla, ani výška ani hloubka, ani které stvoření jiné nebude nás moci odloučiti od lásky Boží, která jest v Kristu Ježíši, Pánu našem.« (K Řím. 8, 38.)

Marie Tesařova.

Kaplička.

Já kapličku si postavím,
v ní často budu dlívat
a Matičce své Marii
v ní písně budu zpívat.

A oltář bude z mramoru
a skvít se bude zlatem,
před ním pak často pokleknou,
si v zanícení svatém.

Zdi čistounce si vybilím,
a ozdobím je kvítím,
a před obrazem Matičky
i lampu porozsvítím.

A na oltáři zavěsím
si obraz Srdce Páně,
a v každé strasti nebedě
se skryji v jeho ráně.

A místem, kde ji postavím,
tím srdce moje bude,
a kapličku tu budu vždy
si nosit s sebou všude.

Brána nebeská.

Úvaha o posvěcení chrámu Páně. — Od Jarolíma St. Pavlíka.

Když byl Jakub na útěku před Esauem, bylo mu venku pod širým nebem přenocovati. Vyhledal si velký kámen, položil jej pod hlavu a usnul. V té noci měl velmi krásný sen: viděl před sebou žebřík, jenž sahal až do nebe, na něm mnoho andělů: jedni stoupali po jedné straně vzhůru, druhí po druhé straně dolů; nahoře byl sám Pán Bůh. Když se Jakub ráno probudil, řekl pln úzkosti a hrůzy: Opravdu, místo toto je svaté, a já jsem nevěděl; zde jest dům Boží a brána nebeská. Tu postavil kámen, na němž byl spal, vzhůru, pomazal jej olejem a posvětil jej a nazval ono místo: Betel, t. j. dům Boží.

Takovým místem pro nás, milí čtenářové »Školy«, je chrám Páně, jehož posvěcení památka se obvykle v říjnu slaví; on je v pravdě domem Božím a bránou nebeskou. Domem Božím; neboť v něm přebývá Pán Bůh nejenom duchovně jako ve svatostánku židovském a v chrámě Salomounově, ale i tělesně,

jako Bůh svátostný. On je bránou nebeskou, protože nám zprostředkuje přístup do nebe; cesta do nebe vede chrámem Páně.

Kostel katolický je bránou nebeskou; proto mnohé věci, jež v kostele vidíme, připomínají nám nebe. Zdaž-li není věž velkým prstem, jenž ukazuje do nebe? Zajisté. On volá k nám: Bratři, hledejte, co je svrchu, kde Kristus sedí na pravici Otce! (Kol. 3.) Nezapuste se v prachu pozemském, nestarejte se stále jenom o tělo; starejte se i o duši; hledejte království Boží a jeho spravedlnost. Klenutí kostelní je modře vymalováno a zlatými hvězdami poseto: to má nás upamatovati na vzájemný vztah chrámu a nebe. Ta četná světla, květiny, drahocenná roucha mají nám upřítomnit slávu nebeskou. Lidé i říkávají o svátcích: Dnes bylo v kostele jak v nebi! Zpěv a libezná hudba upomínají nás živě na chvalo zpěvy andělů a svatých, obzvláště když slyšíme

Gloria a Sanktus. Mnohý chrám je vystavěn v gotickém slohu. V tomto slohu touží a pne se všechno do výšky, všechno je vzdušné a průhledné. — obraz nebeských oblastí.

Chrám Páně je branou nebeskou již pro malé děti, skrze svátost svatého křtu. V chrámu Páně stojí křtitelnice s křestní vodou. Jako nad Kristem Pánem, když stál v Jordáně, otvírá se nebe nad dítkem, když je kněz křtí. Zemře-li po křtu, přijde hned do nebe; beze křtu nikoliv. „Nebude-li kdo znovu zrozen z vody a Ducha svatého, nemůže vejíti do království Božího,“ pravil Kristus Pán k Nikodemovi.

Chrám Páně je branou nebeskou i dospělým skrze svátost pokání. Nebeská brána je beztoho těsnou a nízkou, jenom pokorní vejdou do ní; dopustí-li se však člověk těžkého hříchu, pak je mu vůbec zavřena. Nic nečistého do nebe nevejde. Pakli se však člověk pokorí, hříchů svých upřímně lituje a ve svátosti pokání se z nich skroušeně vyzná, pak mu otevře svatý Petr, nebeský klíčník a vrátný, bránu nebeskou a sice skrze svého zástupce, skrze kněze, jenž udílí kajícímu sváté rozhršení. Kde? Obvykle v kostele, ve zpovědnici. Kež by ji lidé nenechali prázdné stát! Ona nemá jenom stěnu zdobiti, ale má býti všem k užítu.

Chrám Páně je branou nebeskou skrze slovo Boží, jež se v něm na kazatelně zvěstuje. Kněz tu vykládá, co je konati a čeho nechati, abychom se dostali do nebe; opět a opět napomíná jíti onou cestou, která vede k spasení. Blahoslavení, kteří poslouchají slovo Boží a zachovávají je. Dejme se poučiti, dejme se napomínati, slyšíme pilně slovo Boží.

Chrám Páně je branou nebeskou skrze svatou oběť, která se v něm na oltáři slaví; oltář je střediskem domu Božího v duchovním totiž smyslu. Mše svatá je pokračováním oběti křížové. Tenkrát roztřhla se opona chrámová na znamení, že vchod do nebe je teď každému otevřen. Skrze svou krvavou oběť otevřel Pán Kristus veškerému lidstvu bránu nebeskou. Totéž činí pro jednoho každého zvlášť, kolikrátkoli svou oběť krvavou způsobem nekrvavým ve mši

svaté obnovuje. „Tebou je všem, kdož věří, nebes brána otevřena,“ zpíváme v Te Deum laudamus. Obětuje-li se mše svatá za zemřelé, pak se mírní jejich muky, a dříve, než by směli, vejdou do krajín věčného pokoje.

Chrám Páně je branou nebeskou skrze nejsvětější Svátost oltářní, kteráž se ve svatostánku přechovává a od věřících požívá. Otevrou-li věřící křesťané Pánu Ježíši bránu srdce svého, otevře jim Spasitel bránu nebeskou; neboť praví: Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ten má život věčný! Svatá Eucharistie je zárukou budoucí slávy. Chodme tedy horlivě na mši svatou a k svatému přijímání; to je nejlepší známkou dobrého křesťana, po níž lze ho poznati.

Chrám Páně je branou nebeskou, protože je domem modlitby. Zde přednášíme Bohu své prosby. Žebráci zůstanou stát u dveří a prosí o milodary, u dveří, u brány, žádosti jejich se vyhoví. U Pána Boha jsme vlastně všichni žebráci. Chléb náš vezdejší dej nám dnes, žebráme každý den a prosíme nebeského Otce, aby nám všechno dal, čeho k životu potřebujeme. Pod nebeskou branou, v kostele totiž, bývají prosby naše vyslyšeny. Můžeme se sice všude modliti, ale nejraději máme se modliti ve chrámu Páně; zde jest modlitba naše nejučinnější.

Skrze kostel vchází křesťan do nebe jako skrz nějakou bránu, nejenom dokud je živ, ale i po smrti, nejenom podle duše, ale i podle těla. Neboť zemřel-li v pokoji jako věřící křesťan a vyznavač Kristův, přijde jeho smrtelná schránka naposledy do chrámu Božího, a potom brzo do hrobu, kde očekává blaženého vzkříšení. Tot jest brána Hospodinova, spravedliví do ní vejdou, volám s Davidem.

V klášterích je obvykle u brány světnice pohostinská a uvítací, kde cizí lidé s obyvateli kláštera mohou mluvit. Náš milý Pán Bůh má svůj pokoj uvítací v kostele, jenž je branou nebeskou. Ó kéž bychom ho často navštěvovali a s ním rozprávěli! Brána kostelní je celý den otevřena — aspoň má býti otevřena! — a vyzývá nás, vejít do kostela. Vejděte do bran jeho s plesáním, do

předsíně jeho s chvalozpěvem! volá žalmista Páně. Mnozí se úzkostlivě vyhýbají chrámovým dveřím, ačkoliv jsou otevřeny. Možná že budou kdysi s pošetilými pannami tlouci na bránu nebeskou: Pane, Pane, otevři nám! Ona však zůstane zavřenou a Pán odpoví: Já vás neznám! — Ale dobrý křesťan,

jemuž byl kostel jeho zamilovaným místem, bude hned vpuštěn: neboť čteme v Písmě svatém: Blahoslavený člověk, kdo mne slyší a u mých dveří bdí dnem i nocí, kdo mne najde, najde život a bude čerpati život od Hospodina. (Přísl. 9.)

Bez přítele.

Tak smutno, teskno mi,
věru až ku pláči,
než oko palčivým
slzám už nestačí.

Jsem jako v poli pláň,
zmitaná vichřicí,
když v duši severák,
studený zafíčí.

Poslední lísteček,
útěchy odnese,
srdce mi krvácí,
duše má chvěje se.

Nikdo mne netěší,
vždyť nemám přítele,
ach, kdo mně zachrání,
ve chvíli setmělé?

Vím, kam se obrátím!
Do chrámu, k Ježíši,
Ten srdce raněné,
svou láskou utiší!

Paní dává na modlení.

Očistec a osmero blahoslavenství.

Jarolím St. P a v l í k.

Úvaha na 24. ned. po sv. Duchu.

Hospodář, o němž ve svatém evangeliu na 5. neděli po Zjevení Páně — letos 24. po sv. Duchu — je řeč, nechal státi koutek mezi pšenici; až o žních se sbírala a vhodila do pece. Obraz zlých a bezbožných lidí, jež trpí Pán Bůh mezi spravedlivými, dokud nepřijde den žní, den soudný; potom budou uvrženi do výhně pekelné. Pšenice přijde do stodoly. Ale tak, jak jest, nemohli bychom ji potřebovati; napřed musí býti vymláčena, plev zbavena a očištěna. Tak je to ponejvíce s lidmi, kteří jsou pro nebe určeni. Tak, jak umřeli nemůže jich Pán Bůh v nebi potřebovati; do nebe nesmí vejti nic nečistého; napřed nutno, aby byli očištěni od svých chyb, slabostí, nedokonalostí a všedních hříchů; musí se napřed v očistci bolestné proceduře podrobiti. Pán Bůh s nimi naloží podle proroctví Malachiášova — stojí v epistole na slavnost Hromnic: Kdo obstojí před jeho pohledem? Neboť on jest jako roztavující oheň a jako bylina valchářů; očišťuje syny Levi a čistí je jako zlato a stříbro.

Na nebeské svatbě smíme se jenom ve svatebním šatě posvěcující milosti a nevinnosti ukázati. U malých dětí je ten šat ještě nový, čistý, prostý všelikých skvrn; svatí andělé zanesou je zrovna do nebe. Ale u dospělých lidí není ten šat již zcela čistý. Byl sice v slzavé koupeli svátosti pokání často vyprán, ale ne náležitě, a obyčejně dlouho nevydrží. Proto musí dušička do parní koupele očistcové.

Ona by se sama zdráhala, ukázati se před Pánem Bohem. anděly a světci, dokud není úplně čistou; proto ochotně jde do očistce, aby tam smyla všechny skvrny; neboť ona by se jinak styděla, jako se stydí člověk, jenž nemá toalety v pořádku, když náhle přijde nějaká návštěva a schová se na tak dlouho, až se byl umyl a lepší šat oblekl.

Za každý hřích zasloužíme nějaký trest. Bývá-li věčný trest při zpovědi odpuštěn, zamění jej Pán Bůh za trest

časný. Pomysleme-li, kolika hříchů velkých a ještě více malých v šedesáti nebo sedmdesáti letech svého života člověk se dopustí, kterak tu musí vzrůstí dluh jeho v knize života! Není v stavu za živobytí svého celý ten dluh splatiti; on ho musí dohoniti na věčnosti.

Za svou vynášivost a marnivost je teď ponížen. V životě platil třeba více než druzí a patřil k představeným; teď je poddaným svým na roveň postaven. Ať král nebo biskup nebo hrabě nebo prelát, obdrží svoje místo vedle dělníka, sluhy a žebráka. Za to, že se příliš držel časných statků, je teď veškerého majetku zbaven; teď náleží k ubohým dušičkám; statky nebeské jsou mu prozatím nepřístupny. — Za svou smyslnost a nestydlivost je teď trápen ohněm. Protože nehasil ohně smyslných žádostí, třeba mu teď trpěti bolesti očišťujícího ohně. -- Dříve záviděl bližnímu jeho štěstí; teď se dívá, kterak druzí již se v nebi radují, a on dosud trpí! — Za zálibu na jídle a pití trápen je teď hladem po rozkoších nebeských a žízni v horku očistcovém. — Za svou zlobivost cítí teď důtky Božího hněvu a za svou netrpělivost musí trpělivě na vysvobození své čekati, až se mu otevrou brány nebeské, což může trvati dosti dlouho.

Duše v očistci trpí však rády; ony ví, že trest svůj zasloužily, a proto jsou s ním spokojeny; jsou rády, že nejsou zatraceny; jsou jisty, že budou jednou spaseny. Jest však jejich přáním, aby se to hodně brzy stalo. Žel však, že nemohou trestu svého ukrátkati; to mohou jenom druzí, svatí v nebi a lidé, co jsou ještě na živu: svatí svojí přimlouvou, a my svými modlitbami a posty, almužnami, odpustky a hlavně obětmi mše svaté.

Spěšme ku pomoci duším v očistci, aby brzy staly se účastnými oné odměny, již slibil Sbasitel v osmero blahoslavenstvích. Blahoslavení chudí duchem! Duchové zemřelých jsou opravdu chudí; všecko, co jim kdysi náleželo,

nechali na zemi a odkázali v závěti druhým; modleme se, aby jim království nebeské a všechno jeho bohatství brzo patřilo. Blahoslavení tiší! Zatraccenci zuří, klnou a proklínají se navzájem; duše v očištění jsou tiché, pokojné, do vůle Boží odevzdané; modleme se, aby brzy vládly zemi nebeského ráje. — Blahoslavení truchlíci! Duše očištěné truchlí, že nejsou dosud v nebi a my s nimi; černá barva je odznakem našeho zármutku. Konají pokání za své hříchy. Modleme se, aby brzo byly potěšeny. — Blahoslavení, kteří lační a žízní po spravedlnosti. Ubohé dušičky ještě nejsou zcela čisté a spravedlivé; mají velkou touhu po dokonale bezhříšnosti a spravedlnosti; lační a žízní po radosti nebeské jako jelen po zřídle vod. Modleme se, aby brzo byly nasyceny statky nebeskými. — Blahoslavení milosrdní! Mějme smilování s dušičkami a prosme za ně, aby jich spravedlnost Boží déle netrestala, milosrdenství však Boží jejich trápení jim

ukrátilo. Volají na nás s Jobem: Smilujte se, slitujte se nade mnou aspoň vy, přátelé moji, neboť ruka Páně dotkla se mne. — Blahoslavení čistého srdce! Dušičky očištěné jsou čisté, ale ne úplně. Modleme se, aby z lázně očištěné brzy vyšly bílé jako sníh a mohly patřit na Pána Boha. — Blahoslavení pokojní. V pekle vládne věčný nepokoj, hádka a svar; v očištění vládne pokoj, ale ještě ne nebeský pokoj, ale jen, jak bych řekl, předpokoj, prozatímní mír. Prosme za dušičky, aby v nebi náležely k blaženým dítkám Božím, aby byly brzo ve svém pravém domově. — Blahoslavení, kteří proti venství trpí. Spravedlnost Božská pronásleduje duše očištěné a trestá je, ne z pomsty, ale z lásky. Ony snáší všecko trpělivě. Modleme se za ně, aby brzo byly ze svého žaláře vysvobozeny a do nebe připuštěny. Odpočinutí věčné dej jim, Pane, a světlo věčné ať jim svítí; nechať odpočívají v pokoji!

M. T.

Při pozdvihování.

Již ztichly varhan tony,
a z věže znějí zvony,
a v kostele se děje divů div,
to Ježíš astoupá s nebe,
v znak chleba tají sebe
a milost padá na lid s nebes niv.

A lid se nice kloní,
vždyť srdce blaho plní
a duše cítí blízkost Ježíše,
z ní spadly všechny tíže,
vždyť Srdce Páně blíže
ji vine k Sobě v rány do skryše.

V té ráně poklad pravý,
z ní čerpá chorý, zdravý,
a Ježíš sladce jen se usmívá,
z ní chorý zdraví břeře
a zdravému zas dvěře,
ten dobrý Pastýř k ráji otvírá.

Ó svatá, šťastná chvíle,
kdy Ježíš stoupá mile
a v Hostii se sněžné ukrývá,
již varhany zas znějí
a lidé chvály pěj,
vždyť v duši chorál nebes zaznívá.

Obrázky z katolických misí.

Podává Maximilian Weinberger.

„Co [jste nejmenšímu z mých bratří učinili mně jste učinili“.

Když byl Tommy poslední rozkaz P. Ambrožův vyřídil a černochovi na věži něco k snědku přinesl, chtěl ihned vrátiti se do kostela, ale v kuchyni zadržela jej stará hospodyně a uložila mu práci nějakou. Avšak brzy na to znepokojen křikem, jenž až do vnitra domu se odíral a neméně dlouhou nepřítomností missionářovu, pospíšil Tommy, sotva že jej hospodyně propustila, rovnou cestou do kostela. Ale jaká byla jeho bolest, když spatřil svého otcovského dobrodince v kaluži krve ležeti na zemi! S hlasitým výkřikem vrhl se na mrtvolu. „Ach, otče, otče,“ volal, „rci jen jedno slovo, ty nemůžeš, ty nemáš býti mrtví!“ Ale zsinále rty zůstaly zavieny a zející rána na čele byla neklamným znamením, že P. Ambrož dotrpěl.

Bolestí všecek rozehvěn pádil ubohý hoch do blízké vesnice a zvěstoval tam, co se stalo. Ježto kostel a fara stály o samotě a lidé v onu dobu před samým polednem byli doma, stalo se, že celá událost nebyla vůbec od nikoho zpozorována. Zármutek a nevole nad ohavnou vraždou byly bezmezny a nabyly vrcholu, když lidé přišli do kostela a strašnou pravdu viděli před očima. „O náš otče, náš dobrý P. Ambroži!“ volaly děti a ženy, stojíce okolo mrtvoly a lomíce rukama. Avšak i mnohému tvrdému muži stekla nejedna slza dolů po tváři. Uctivě byla mrtvola vyzdvížena a položena na máry. Chlapci a děvčata přinesli nejkrásnější kvítí a ozdobili jím rakev, ve které ctihodná postava starcova ležela, ještě ve spánku smrti vlnná a milá. Třetího dne pochovali farníci svého milovaného pastýře ve stínu kostela, který byl sám postavil a jehož strážcem po dlouhá léta byl. Z celého okolí přišli lidé na pohřeb,

aby svému duchovnímu otci prokázali poslední ctu a na jeho hrobě se pomodlili.

* * *

A co se stalo se Samem černochem? Byl nejprve dopraven na bezpečné místo, a tam zůstal tak dlouho, až jeho pře byla skončena. Ukázalo se, že je nevinný, neboť nedlouho na to byl pravý zločinec, potulný to běloch, chycen a ze zločinu usvědčen. Sam dostal pak s dostatek peněz a jiných potřebných věcí, aby z krajiny odejiti a jinde se usaditi mohl.

Mnohému by se zdálo, že to byla špatná záměna: na jedné straně smrt šlechetného starce kněze, na druhé straně život neznámého černocho! Ale obět P. Ambrožova nebyla nadarmo. Hrob šlechetného správce duchovního působil jako hlasité, úchvatné kázání, které nikdy neumlklo, ale od té doby bez ustání a všem slova Páně připomínalo, která na jeho náhrobku byla vyryta, slova: „Co jste učinili nejmenšímu z mých bratří, mrě jste učinili.“ Na šlechetný skutek P. Ambrožův se nikdy nezapomnělo a od té doby nebylo slýcháno, že by v onom kraji byl nějaký černocho lynčován, t. j. bez soudního přelíčení usmrčen.

Útrpení misí mongolských.

Tižce spočívá válečná bída na celé politicky rozervané Číně. Avšak ze všech zemí čínských není žádné tak trpce zkoušené jako širé území mongolské! Mimo útrapy válečné je to trojnásobná svízeľ, která na mongolský lid doléhá: loupežnictví, mor a hlad.

Již po tři roky řádí tam lupičské roty. Vyděračství, zhárství a vraždy byly dlouho na denním pořádku. Obyvatelé nemohli se odvážiti z domu neozbrojeni. Nejprve napočítáno na 10.000 zhárů, později potulovalo se na horách na 20.000 dobře ozbrojených lupičů. Čínská vláda vyslala

proti nim vojsko, ale vojáci nebyli o mnoho lepší. Obě vojska, vládní i povstalecká, vyhýbala se boji. Aby tomuto nesnesitelnému stavu byl učiněn konec, vyzval vůdce lupičů missonáře, aby zprostředkovali mír, jinak že jejich misijní stanice zpusťoš. Biskup pověřil dva kněze, aby mezi protivníky vyjednávali. Vyjednávání trvalo čtyři měsíce. Podmínky, na kterých se konečně obě strany usnesly, vrhají křiklavé světlo na poměry v okrajních zemích říše čínské. Náčelník lupičů dostal titul plukovníka a vstoupil se 1400 svých soudrahů do čínského vojska. Mimo to obdržel 210.000 dolarů na výplatu ostatním lotrům. Ano tito dostali ještě úřední listinu průvodní, aby se mohli domů vrátiti. A co se stalo? Oněch 1400 „vojáků“ provozovalo své lupičské řemeslo dále, ostatní pak vzali peníze a průvodní listinu a spojili se v nové tlupy lupičské.

V roce 1917, jak se zdá, lupičství ubylo. Aspoň nebylo slyšet tolik stížností. Za to dostavila se v prosinci téhož roku nová útrapa: mor. Byl dovlečen bezpochyby z Mandžurska a řadí zvláště v západním mongolsku. Křesťanské vs. jsou prázdný; obyvatele buďto pomřeli nebo utekli. Také tři missonáři již nákaze podlehl. Úřady nařídily, aby nakažené osady od ostatních byly odloučeny a uzavřeny. Následkem toho nemohou se missonáři volně pohybovati, jak by toho duchovní péče o nemocné vyžadovala, ale přis to šíří se mor dále.

Nicméně je to hlavně strašidlo hladomoru, které missonáře velkou starostí o svěcené sobě věřící naplňuje. Velké povodně v červenci minulého roku) zničily všechno osení a tak se stalo, co se již tehdy předvídalo: dostavil se hladomor obrovských rozměrů, a to u uprostřed mongolské zimy. Nenř zatím známo, jak daleko se rozšířil, avšak tam, kde zuřil, je bida bezměrná. Missonář P. Albert Bothy ve své zprávě z 29. ledna 1918 líčí bídu, jak následuje.

„Již od několika měsíců táhnou tlupy vystěhovalců za ostrého zimního severáku na sever do Mandžurska. Tu vidíme na př. zástup mužů, kteří s uzlem na zádech, v němž je všecek jejich majetek, se sklopenou hlavou a hostejným pohledem, pod tíží bídy sténající, namáhavě se vlečkou. Kdysi měli svůj vlastní dům, ale červencové bouře jej zbořily. Měli rodinu, ale ženu prodali a děti zahnali nebo zabili! Lidé jinak hovorci nemluví ani slovíčka. A o čem by také měli mluvit? Hlad jim vzal všechno. Mrzutě pochrubují se osudu a táhnou dále. Chtějí u Rusů v severním Mandžursku hledati práci. V zimě doufají jako nádeníci a tovární dělníci, na jaře jako lodníci na nákladních lodích na řece Amuru vezdejší chléb si vydělati. Na sta mil mají ještě uraziti, ale hlad pohánějí je vpřed. Všichni kojí se nadějí, že se vrátí s nějakými úsporami, že si koupí zase několik polí a znovu začnou spokojeně žiti. Avšak naleznou práci všichni? To je vyloučeno, neboť na všech cestách, které vedou na sever, pohybují se nové a nové zástupy za tímtež cílem a jenom malč částí ubohých podaří se v cizině života uhájiti.

Vizme tamhle čnu rodinu vystěhovalců. Otec nese chudobný majetek a nějaké potraviny. Matka nese nejmladší dítě a táhne ostatní za sebou. Stařec, opíraje se o hůl, uzavírá smutný průvod. Tam dole pod pahorkem stálo jejich obydlí uprostřed ovocných stromů. Tvrdou práci sice dobývalo si vezdejšího chleba, ale žili spokojeně. Červencová bouře zbořila jejich dům a jejich pole zpusťošila. Potom přišel věřitel. Aby mu neupláchl, vzal jim všechno, co jim zůstalo, jejich osla, jejich polní nářadí, jejich zimní oděv. A tak vlečkou se dále, proti kruté zimě pouze chatrným oděvem chráněni. Málokteriz nich užij ještě svůj domov . . .

Jinde vidíme mladé manžele. Matka nese kojence u prsou. Když přišli na most, pod nímž dravá řeka proudí, odložil muž svůj ranec, aby si poodechl. Dítě pláče hladem a zimou,

*) Viz „Školu“ č. 6, str. 136.

pláče již kolik dní bez přestání. Rodiče promlouvají několik slov mezi sebou. Matka podává holčičku otci a otec vrhá dítě do studených vln. Několik okamžiků poseďí na mostě, aby dítě oplakali, potom táhnou dále. O jednoho trpícího tvora méně na světě!

Křtitelé a křtitelky, t. j. domerodí křesťané, kteří pohozené děti vyhledávají a křtí, snaží se co možná nejvíce, aby i v tomto případě takové ubohé tvory zachránili. Nemine dne, kde by několik takových nešťastných tvorů, které vlastní rodina za břímě považuje, nebylo nalezeno, pokřtěno a na nejbližší missijní stanici doneseno.“

„Nedávno,“ píše jistá missijní sestra, „přišel do našeho sirotčince vystěhovalc, jenž též na sever se ubíral. Měl s sebou tři děti: čtrnáctiletou dceru, pětiletého chlapce a čtyřleté děvčátko. Nabídl nám obě nejmladší děti, říká: „O nejstarší dceru se již postarám, s dvěma ostatními dějejte, co chcete, to je mi lhostejno. Ale jedno je jisto: jestliže se do západu slunce obou křiklounů nezbavím, hodím je do vody, já je více s sebou nepovleku.“ Přijaly jsme nabídku a obě děti jsme si ponechaly. Nežli slunce zapadlo za hory, bylo děvče čistě umyto a teplými šaty oděno, chlapec pak u hodné křesťanské rodiny brzy na hlad a zimu zapomněl. Následujícího dne byla v křesťanské matrice zapsána nová dvě jména: Josefa a Terezie. A co se stalo se čtrnáctiletou dcerou? Pohan ji zašantročil asi za sto korun; v nejbližším městě obchodníku s děvčaty.

Jednou z rána za počasí jako led studeného objevila se u dveří sirotčince mladá pohanka se svým dítětem. 11 měsíců starým.

„Můj muž,“ vyprávěla, „pominul se rozumem. A y hladovíme a mrzneme. Ujednali jsme spolu, že dítě hodíme do vody. Avšak jistá křesťanka mi pravila, že mi za ně dáte piaster (3 koruny). Zde je!“ Sestra vrátná ji vybidla, aby se u kamen ohřála. „Na to nemám kdy,“ pra-

vila, „dnes ráno opustila jsem svého slabomyslného muže a musím se na strojiti pro jiného, který mne již očekává.“ Odešla, nejevic žádného zármutku, naopak bylo viděti, že je v dobré náladě.

Následujícího rána dověděly jsme se, že předešlého dne na blízku čtyř malá děvčata byla utopena. To jest ostatně nyní na denním pořádku. Včera ještě, když náš missionář se ubíral do sirotčince, viděl dvě děti ve stáří 5—7 roků, které v koutku u dveří byly skrčeny a jej úpěnlivě prosily: „Vezmite si nás, ubohé, opuštěné. Je nám velmi zima a nemáme co jíti.“

Je otázka, proč usmrcují pohané své děti tak ukrutným způsobem, místo aby je přinesli do sirotčince, kde nad to i malou odměnu za to dostanou? Odpověď je jednoduchá. Země hladem stížená obsahuje několik velkých území, za to však má jen čtyry sirotčince. Pohan však nedá si práci, aby dalekou cestu vykonal jenom proto, aby život dítěte zachránil. Mimo to nevmýšleli ještě staré pomluvy. Pověst, že dětem vytrhujeme oči a srdce, abychom z nich dělaly léky, pořád ještě koluje mezi lidem.

Od prosince r. 1917 nouze přibývá a hlad vyžaduje si oběti vždy větších. Mnozí vystěhovalci na severu práce nenalézají. Vysílení přestálými útrapami, léhají si mnozí večer do příkopu u cesty a do rána zmrzájí. Jiným podaří se vrátiti se domů, ale ve stavu, možná-li, ještě bídnejším. Prosily jsme úřady za rychlou pomoc, ale mandarini nedávají se vyrušiti ze své nečinnosti.

Není dne, kde by několik hladovců nezahynulo zimou nebo hladem. Kdykoli missionář obchází vnější stanice, potkává na silnici tlupy pohanů i křesťanů, většinou starce, kteří pro slábu ani žebrači nemohou a suché listi vrbové pojidají, aby aspoň něčím žaludek naplnili. Prosí úpěnlivě o přijetí do některé útulny, ale bohužel marně, neboť od měsíců jsou všechna místa obsazena. Naše hlavní stanice

„Naši milé Paní“ přijala 332 hladovců do své útulny, což vyžaduje větší vydání denně o 200 korun. Mimo to vydržujeme dvě nemocnice a sirotčinec a dáváme denně almužnu schudlým křesťanským rodinám. Budovy misijní jsou plny. Musily jsme najmouti šest nových domů, abychom hladovci umístiti mohli. Ostatní stanice zápasí s téměř obtížemi.

Netřeba dokládati, že tito ubožáci rádi přijímají náboženství, které jim takové dobrodiní skýtá. Za dlouhých měsíců mongolské zimy bývají ve více křesťanské vyučování a když byli uprostřed křesťanských obcí zkoušeni, dobře přestáli, bývají pokřtěni. Tak je hladomor prostředkem, jehož Prozřetelnost používá, aby nám na tisíce nových křesťanů přiváděla. A hladomeru nebude tak brzy konec. Země je tak ochuzena, že bude zapotřebí několika dobrých žnů, aby se zotavila. Pole, dobytek, nábytek, kuchyňské náčiní, všecko lid prodával, aby hlad ukojil. Všecko to nelze ve dvou, třech letech si znovu opatřit. A dokud toho všeho není, není ani naděje, že by nouze a bída přestala.“

Až potud missijní sestra.

Z její zprávy viděti, že strašná útrapa v Mongolsku srdce mnohých pohanů obměkčila. A jakkoli dlužno litovati, že tamější lid tolik trpí a vraždy nevinných dětí se rozmáhají, zbývá přece aspoň ticha, že se církev sv. stále rozšiřuje a že pro nebe tolik nových občanů bylo získáno, kolik umírajících dětí bylo pokřtěno.

Pohřeb na moři.

Přísle missionář P. I h l e.

Čirá tma byla vůkol. Nad námi přivítavě hvězdy, pod námi černé, rozbouřené moře. Silný vítr severozápadní vál proti našemu parníku, jemuž jméno bylo „Eleonora“. Z jeho skřípání a otřesů bylo lze souditi, že jenom stěží se prodírá ku předu. Nicméně pracoval nepřetržitě, aby své obyvatelky, které byl převzal v Kamerunu, Togo a jiných přístavech afric-

kých, ještě v ustanovený čas vylodil v Hamburku: To byl jeho a náš cíl.

Je právě po večeru. Cestující odchází v nejlepší náladě z jídelny jasné osvětlené. Někteří uchylují se do kufárny, aby se před spaním hrou v karty, šach a pod. pobavili, jiní vystupují na palubu, aby na bezvětrné straně parníku na čerstvém vzduchu pookřáli.

Za dne ještě dověděli se cestující, že na lodi někdo zemřel a že večer do chladného, mokrého hrobu bude spuštěn. Není divu, že všichni byli zvědaví na neobyčejný tento pohřeb. Tu a tam bylo viděti dělníky, jak elektrické lampy připravují, jiní lodní zřizenci běhali sem a tam ve svátečním úboru. Čas pohřbu blížil se víc a více.

Konečně oznamovaly lodní hodiny, že je půl osmé. Skoro všichni cestující pospíšili na palubu, aby neobvyklému smutnému úkonu byli přítomni. Někteří možná byli takový pohřeb na širém moři již viděli, pro většinu byl to výjev nevidaný. Parník rychlou plavbu poněkud zmírnil, přes to však rozbouřené vlny nemilosrdně bily do jeho boků. Když se byli všichni shromáždili, přišli čtyři staří námořníci s mrtvolou již v pytlí zašitou a na prkno položenou a postavili ji do prostřed vážných diváků. Na dané znamení zahrála lodní kapela dojmavou píseň smuteční, což všechny hluboce dojalo.

Sotva byly poslední zvuky písně bouří odneseny, přistoupil kněz k mrtvole a promluvil několik slov k dojatému shromáždění. Poukázal na vážnost přítomného okamžiku, připomenul rozhodnou hodinu, kdy i všem přítomným bude učiněn osudný krok na věčnost. Dodal, že tato hodina není tak strašná, jestliže člověk ze svého života na Boha a jeho příkázání nezapomněl. Vzpomínka na Boha a zachovávaní jeho příkázání že odnímá smrti její hrůzy. Ku konci pak vyzval všechny přítomné, aby se za pokoj duše zemřelého pomodlili. „My sami však,“ doložil, „budme vždycky

pamětlívi slov Pána: Bděte, neb nevíte dne ani hodiny."

Po těchto slovech zahrála hudba opět jinou píseň smuteční. Sotva pak dozněly poslední akkordy, chopili se onino čtyři muži prkna, zvedli je na dané znamení poněkud u hlavy a mrtvola svezla se rychle a bez hluku do temné hlubiny! Těžký pád, a moře pohltilo svou oběť; vlny však byly jako prve prudce do boků lodních a spínaly se nahoru až kzábradlí, jak by se tázaly: „Přijde ještě nějaká oběť?" Kapitán přistoupil potom k duchovnímu, stiskl mu přede všemi na poděkování ruku a dal nejbližšímu důstojníkovi krátký rozkaz, načež parník opět s plnou silou hnál se v před, jakoby chtěl dohonit, co zameškal. Zástup rozešel se mlčky, ale bez hlubokého dojmu událost ta jistě nezůstala.

Milý čtenáři, tážes se zajisté, kdo asi byl onen ubohý muž, jenž v chladném moři našel svůj hrob? To bylo tak. Když parník „Eleonore" v anglickém přístavu Schondi se zastavil, vstoupilo na palubu několik italských dělníků, kteří v tamějších zlatých dolech pracovali. Jeden z nich byl na pohled vážně nemocen. Jednoho dne přišel jeden z těchto mužů ke mně, jenž se právě z afrických missií domů vracel a ptal se mne, jsem-li knězem. Jestliže ano, abych přišel ihned k muži těžce nemocnému. Vousy, které my missionáři v missiích nosíme, nožná že v něm vzbudily pochybnost o mém stavu. Bez odkladu jsem ho následoval. Přišel k nemocnému, poznal jsem ho ihned. Byl to onen dělník chorobného vzezření. Tázal se mně rovněž, jsem-li katolickým knězem, a když jsem přisvědčil, prosil mne, abych ho vyzpovídal. Tušil totiž, že smrti neujde. Přijal též svátost posledního pomazání a mohl tak, dobře jsa připraven, pokojně konec svého života očekávat.

Byl i zpráva o jeho smrti pro jeho manželku, která s pěti malými dětmi jeho příchod očekávala, byla krutá a bolestná, bylo to zajisté pro ni velkou útechou, když slyšela, že její muž,

posílněn svatými svátostmi, šťastnou smrtí zemřel.

Z černošského státu Liberie.

Na západním pobřeží afrického leží svobodný černošský stát Liberia. Je to stát neodvislý, kde vládne domorodý král z tamějšího kmene černočů, pod protektorátem Anglie. O tamějších katolických missiích podává nám zprávu apoštolský prefekt Jan Ogé ve dvou dopisech, ze kterých tuto vyjímáme:

„Před čtrnácti dny — píše — přišel jsem do hlavního města Grand Cess a jsem zde podnes. Do naší školy jest již zapsáno 250 dětí, z nichž 70 je pokřtěno. Také dospěli k nám chodí a za nedlouho přijme 5 snoubenců křesťavý.

Starý král, který nám daroval stavební místo pro naše budovy, v květnu zemřel. Právě se, že ho v posteli uštknul had. Je však více pravděpodobno, že mu jeho žena do nápoje namíchala jedu. Aby však ti, jižto ji k tomu pohnuli, nebyli prozrazeni, zabil ji a její dítě jakýsi bůžek. Tak se totiž lehkověrnému lidu namlouvá. Běží nyní o volbu nového krále, a to není žádnou malíčkostí. Již bylo jedno dítě bůžkům obětováno. Missionáři, kteří se o tom dověděli, zabránili dalším takovým hnušným obětem a černoši také slíbili, že se příště podobných hanebností dopouštěti nebudou.

Asi 12 km odtud leží v pralese velká dědina, jménem Fosso. Již dlouho prosí tamější pohlaváři o školu. Onehdy jsem tam zašel sám a shledal jsem, že obyvatelé jsou dobrého smýšlení. Slíbil jsem, že jim pošlu katechistu. Vrchní pohlavár domníval se, že nám prokáže velkou čest, představil nám svých šest žen, z nichž nejmladší je sotva 12 let. Spatřím kdysi tuto dívčici v osadě Sastovnu, domníval jsem se, že odtud pochází a tázal jsem se pohlavára, jak k ní přišel. „Zcela jednoduše," řekl černocho. „Jistý člověk v Sastovnu byl mi dlužen peníze a poněvadž nemohl

Stařec u hrobu.

zaplatiti, dal mi toto děvče výměnou za dvě krávy.“ Naši černoši nevidí v tom obchod s lidmi, ale považují takovou výměnu za obyčejnou přátelskou službu. Dva měsíce před tím byli obyvatelé Sastovnu od vlády od-souzeni, aby sousednímu kmeni dali šest krav v náhradu za spáchanou krádež.

Chťejíce však svého dobytka šetřiti, poslali tam jednu krávu a jednu ženu, která dle jejich odhadu měla cenu šesti krav! Dovědév se o tom, překazil jsem tento obchod na výměnu a pohnul jsem onen sou-sední kmen k tomu, aby ženu do Sastovan vrátili. Černoši uposlechli mé rady a vzkázali svým sousedům, že chtějí krávy a ne ženy.

Vůbec mají ženy v Liberii posta-vení podnes n zké a málo příjemné. Vliv vlády na domorodce je totiž malý, a tak zůstávají staré zlořády nedotknuty. Přes tyto obtíže je stav zdejších misii celkem příznivý. Tento rok (1917) měli jsme 214 křtů, a tím stoupl počet našich křtánů letos na 800. Naše školy navštěvuje 750 dětí. Doufáme, že po válce stav naší misie bude ještě příznivější. Okolní kmeny černochů mají vesměs dobré smýšlení. Čeho se zatím nedostává, jsou peníze a schopní katechisté.

Ze 250 dítek v jedné osadě, Grand Ces juncem, které se na křest svatý připravují, umí většina jich kate-chismus z paměti a rozumí mu dosti dobře. Katechismus byl hned s po-čátku přeložen do řeči černochů, ale překlad nebyl žádnou maličkostí. Řeč ta je velmi chudá a pro mnohé věci nemá žádného výrazu. Při překladu je třeba mnohý výraz široce opisova-ti a vykládati, aby mu čtenář nebo posluchač rozuměl. V našem kate-chismu stojí na př. otázka: „Co je hřích?“ a odpověď zní: „Hřích je přestoupení zákona Božího.“ Kdyby-chom to černochům přeložili doslovně, nikdo by tomu nerozuměl. Celou větu musíme vyložit takto: Otázka: „Kdy-činíš něco špatného?“ Odpověď: „Ci-ním něco špatného, kdykoli něco činím, co nám Bůh činiti zakazuje (ještě po-drobněji: o čem Bůh praví, že to ne-

máme činiti) anebo: kdykoli něco re-činíme, co nám Bůh činiti při-kazuje.“

Z řečeného je vidno, jak se musí na př. kazatel namáhati, aby mu bylo rozuměno. Kazatel nebo kate-cheta řekne jednu větu zcela jedno-duše a užívá výrazů co možná nej-srozumitelnějších, tlumočník pak pře-loží ji do řeči černochů. Nejednou se však stává, že tlumočník sám řeče-nému nerozumí a dvakrát i vícekrát žádá vysvětlení, prve než větu sdělí černochům.

Jedného dne začal P. Higgins, jenž byl teprv nedávno do Liberie přišel, své kázání takto: „V čas nouze po-znáváme své pravé přátele.“ „Tomu nerozumím,“ řekl tlumočník. Missionář opakoval onu větu, ale bez výsledku. Náhodou byl kázání přítomen P. Mur-fay, který již delší čas v Liberii pů-sobil.

Zpozorovav ihned, kde byla chyba, napověděl zmatenému tlumoč-níkovi, řka: „Hleď, máš-li mnoho pe-něz a rýže, přichází mnoho lidí k tobě na návštěvu a všichni tě ujíší, že jsou tvými přáteli. Jakmile však peníze utratíš a tvá rýže je všechna sněžera, myslíš, že tvoji přátelé tě budou i potom navštěvovati anebo dokonce ti něco k jídlu přinesou? Za-jisté nikoliv. Možná, že ze sta přátel pouze dva se budou k tobě hlásiti a něco ti přinesou. Tak vidíš nyní: tito dva jsou praví přátelé a ti ostatní falešní přátelé.“

Tomu tlumočník rozuměl a přeložil to černochům a černoši tomu také rozuměli.

Za dva dni bude svátek Všech sva-tých a tu bude třeba kázati o blaže-nosti svatých v nebi. Ovšem není to tak snadno černochům tak pravdu učiniti srozumitelnou a blažerost ne-beskou jim ráležitě vysvětliti a proč? Protože v nebi není se rýže, nepije se borovička a neslaví se žádná svatba. Bez těchto tří věcí nemůže si černoch žádnou blaženost představit.“

Je samozřejmo, že jazykové obtíže-svrchu vyličené vyskytují se u mis-

sionářů, jižto řeči domorodců ještě dobře nezrají a vyučující čerchohy, tlumočnicků používají. Missionář domáci řeči znalý i sebe větší obtíže při

vyučování náboženském snažně překorává a černochům i méně schopným svaté pravdy srozumitelně dovede vyložiti.

A. M. Kadlčáková.

Podzim v srdci.

Sežloutlo listí na stromech,
upadlo na zem vlhkou,
znavené kolem pohlížím,
s výčitkou v duši trpkou.

Ba i ty květy v zahradách,
sklonily k spánku hlavy,
a v duši bolné zavíří,
nesčetných myšlének davy.

Podziměk urval něžný květ,
se stromů listí strhal,
by duši v hrudi umdlené,
pod nohy smrt jich vrhal

A zima přijde v krátkosti,
vše pojme v náruč smrti,
ba i to srdce umdlené
v bolestech krutých zdrtí.

Vydechne krátce, naposled,
když bouře se v něm shlukne,
a než se toho naděje,
tu bolem krutým — pukne! —

Marie Tesařova.

V den dušiček.

Den dušiček, den vzpomínek
na mnohá srdce zlatá,
jež smrt nám krutá skosila
a mysl bolem jatá.

Na hřbitov mnohý pospíchá,
ty rovy zdobí kvítím.
Mně зда se, duše drahých mých,
že z chladných hrobů cítím.

Dnes každý k hrobům spěje sem
a šeptá v tichém bolu:
až naše srdce dotluče,
zas shledáme se spolu!

Jen spěte klidně, sladice
svit věčný nechť vám plane!
V ta srdce bolem sevřena,
pak sladká naděj vane.

P. Rudolf Rozkošný.

Srdce Ježíšovo oběti hříšníků.

Mnohokrát jsme již slyšeli ve sv. náboženství o obětech: vždyť máme nejvznešenější obět, Pána Ježíše Krista, který se za nás obětoval na kříži, a který tuto obět každodenně nesčíslněkrát na oltářích v celé katolické církvi při mši sv. opakuje. V naší litanii se božské Srdce Páně nazývá touto obětí: nesmírná láska božského Srdce Páně způsobila, že Pán Ježíš se stal obětí za nás. Chceme-li tedy vykládati o této prosbě, musíme jednati o oběti; a abychom poněkud pochopili vznešenost oběti, kterou božské Srdce přineslo na kříži, a posud přineslo na oltáři, budeme uvažovati o obětech pohanických a židovských. Srovnáme-li je pak s naší obětí, pochopíme nesmírný rozdíl a budeme si naší oběti více vážiti.

Z biblické dějepřavy víme, že již synové našich prarodičů, Adama a Evy, obětovali; ba, jak někteří bohoslovci uči, již také Adam a Eva v ráji činili: že totiž ony kožené zástěry, které měli, když vycházeli z ráje, byly ze zvířat, jež Pánu Bohu byli obětovali. Víme také, že nejen Noe, Abraham, Mojžíš a Eliáš přinášeli oběti, ale i 450 kněží baalových s Eliášem obětovalo, jen že obět Eliášova byla s nebe zapálena, obět oněch kněží ne; víme, že devadesátiletý stařec Eleazar byl nucen jisti vepřové maso bohům obětované a často se dočítáme v životech svatých, že i mučénici měli bohům obětovati. Nebyli tedy pohané nevěci, ale věřili, ne jako my, v jednoho Boha, ale v množství bohů, a cítili se na nich býti závislími. Věřili, že jim bohové udělují dobrodini, a proto jim děkovali, a když něčeho potřebovali, obraceli se k nim s prosbou o pomoc, a když je rozhněvali, hleděli si jich usmířiti. Tyto úkony nejlépe vyjadřovali obětí krvavou, obyčejně zvířecí, někdy i lidskou. Když se celý kmen, neb národ něčím těžkým pro-

vinil, byli staří Řekové přesvědčeni, že božstvo musí býti usmířeno lidskou krví. V samých Athenách bylo od státu živeno několik lidí, kteří byli zabiti za obět, kdykoliv bylo město stíženo (něstěm, jako morem a pod.), aby božstvo bylo usmířeno. Než vytáhli do boje, neb před samou bitvou, zabili člověka a obětovali jej bohu války, aby dobyli vítězství. Když táhl athenský král Kodrus do války, tázal se vůdců, co má činiti, aby zvítězil. Tito odpověděli, že dojde vítězství, bude-li sám od nepřítele zabít. O této odpovědi se dověděl nepřátelský vůdce; proto přísně rozkázal, aby žádný voják Kodra nezabil. Kodrus se chtěl obětovati za svůj lid; svlékl královské roucho, oblékl se za obyčejného vojína, vnikl do nepřátelského tábora, byl tam chycen a zabít. Když nepřítelé přece poznali, koho zabili, ulekli se a dali se na útěk. A Athenští dobyli vítězství. Také i Římané, třebaž ne často, přece někdy přinášeli bohům lidské oběti. Roku 95 před Kr. byly sice zakázány, ale přes zákaz při zvláštních příležitostech konány, zvláště když státu hrozilo nebezpečí, buď povstání, neb byla říše obléhána od nepřátel. Ještě při pádu Markomannů r. 270 po Kr. nabídl císař Aurelián senátu, že dodá k obětem na smíření zajatce ze všech národů.

Také i v Písmě sv. je řeč o lidských obětech. Národové Kananejští, kteří bydleli v Palestině dříve než tam přišli Židé z Egypta, uctívali boha Molocha neb Bála. Pokládali ho za boha ničícího přírodu buď slunečním žárem, neb suchem, neb žhavým větrem. Aby jej usmířili, obětovali mu rodiče, jakožto nejmilejší dar, své vlastní děti. Socha Bálova byla dutá z kovu, měla podobu lidskou, s hlavou býčí a s roztaženými rukama. Uvnitř byl rozdělán oheň a nemluvnata byla kladena do náručí

a padala do vnitř do ohně, v němž byla spálena. Aby byla oběť patná, musili rodiče dobrovolně dítka obětovati, tak že ani matka neměla při oběti prolévati slz. Ani dítka nesmělo plakati; proto je rodiče líbali, k sobě tiskli, aby udusili pláč. A aby nebyl slyšán pláč dítka, které bylo již na oheň vhozeno, hudebníci hráli na harfy a bubnovali na bubny. Pán Bůh ústy proroka Jeremiáše vytýká i Židům tuto ohavnost, pravě: Vzdělali výsosti Bálům, aby pálili syny své ohněm v zápalnou oběť Bálům, čehož jsem nepřikázal, aniž jsem o tom mluvil. (Jer. 19, 5)

Lidské oběti byly také i u jiných národů. Když byla objevena Amerika, dověděli se Evropané, že mexickým kněžím musilo býti každoročně dodáváno na 20.000 lidí kobětem. Když se jich nedostávalo mezi domácím obyvatelstvem, byla vyhlášena válka okolním národům. Nejvyšší kněz rozřezal oběti prsa, rychle vyňal srdce a teplou krví, která stékala ze srdce, pokropil pysky sochy, představující boha a ostatní kněží jedli lidské maso. Také v Afice byly a snad posud jsou konány lidské oběti. Ještě r. 1860 a 1861 obětoval král v Dahomeji na hrobě otcově mnoho tisíc poddaných.

Pohané tedy přinášeli božstvu lidské oběti, protože věřili, že jsou ra něm závislí a že dořfali jimi nejsnadněji božstvo usmířiti. Byli však také přesvědčení, že bohové se spokojí s obětí zvířat, která by člověka zastupovala. Tato zvířata musila býti lidem užitečná, jako ovce, kozy, býci, vepř a nesměla mítí žádné vady tělesné. Šlo li zvíře dobrovolně k oltáři, bylo to dobrým znamením. Když bylo zvířeti prokláno hrdlo, byla krev chycena do nádoby a vylita okolo vyvýšeného místa, které bylo oltářem. Toto vylití krve bylo hlavní částí oběti. Pokládali totiž krev za sídlo života, za něco, co jest v celé přírodě nejlepší. I my v obecné mluvě pravíme o člověku, že má zdravou, bujnou krev a naznačujeme tím, že jest plný života. Proto pohané, vylévající na oltář krev, dávali božstvu co měli nejvzácnějšího a domnívali se, že tím

nejlépe božstvo uctí, jemu poděkují, je usmíří neb od něho dosáhnou pomoci. Potom bylo zvíře buď celé spáleno, neb jen kosti a tuk k nimž se přidávala mouka se solí. Oheň pokládali totiž za nejzpůsobilejší ústrojí, jímž božstvo obět přijímalo, plamen byl jakoby ústa božstva a kouř, jež z oběti vystupoval, jakoby obět přinášel vzhůru k samému božstvu. Toto byla nejdokonalejší zápalná oběť, celopal, při které bylo celé zvíře spáleno. Častěji však, jak řečeno, byly spáleny kosti a tuk a pak prohlédávali vnitřnosti, a podle nich usuzovali, zda jsou s božstvem smířeni. Jestliže na nich viděti špatné znamení, mu síla se obět opakovati, a to tak dlouho až se poznalo z vnitřností, že se božstvu obět líbí. Caesar, slavný vojevůdce římský, jednoho dne stokrát po sobě opakovat obět, {protože ne mohl poznati z vnitřností, zda je božstvo usmířeno. Když poznali obětníci, že jsou s božstvem smířeni, upekli ostatní maso a pojídali pečť na znamení, že se s božstvem spjeli. Často u Řeků a někdy u Římanů byly obětovány tak zvaré hekatombe, t. j. oběti sta kusů dobytka; bylo postaveno sto oltářů z drnu a na nich obětováno sto ovcí, vepř, býli. Takové oběti pořádal stát a platil výlohy. Když r. 37 p. K. zemřel císař Tiberius a nastoupil císař Kaligula, bylo na znamení všeobecné radosti v říši římské zabito 160.000 obětních zvířat, porejvíce volů a telat. Když se císařové Augustus, Markus Aurelius vraceli z vítězné výpravy, bylo zabito tolik zvířat, že jak římský spisovatel s posměchem tvrdí, všichni voli a telata si přejí, aby Římaré již nevěřili, sice vyhyre všechen dobytek.

Nejen na poděkování, zvláště ra usmíření božstva Římaré přinášeli mnoho obětí. Když učinili špatný krok neb se opozdili, neb se dopustili jiné chyby, musili usmířiti božstvo; proto při cestování vezili živá zvířata, ovce, býky, kočky, psy a krví jejich sebe domy, chrámy, statky ba i vesnice a města kropili a očišťovali. Za zvláště účinnou pokládali teplou krev, která přímo z obětního zvířete se

řinula. Proto vykopali jámu, pokryli ji tlustými deskami; na ně přivedli obětní zvíře a zabili je. Kdo chtěl býti očištěn, vstoupil do jámy právě na ono místo, kam nejvíce stékala krev, tak aby měl obličej, uši, pysky, oči, nos, jazyk krví zbarveny. Když vyšel z jámy celý zakrvácený, pozdravovali jej lidé jakožto úplně očištěného a skláněli se před ním. Šitý kavi prosáklé nosil tak dlouho, až se na něm potrhaly. Takový byl na dvacet let čistý. Také i háje byly bohům zasvěceny; nesměly se tedy ani sekerou ani železem znesvětit. Kdykoliv tedy byla suchá zvětev sekerou utfata, musilo se božstvo oběti smířiti. Ba když kterýsi Říman v posvátném háji rydlem dlabal v kameni a zřizoval náboženskou událost, pokaždé, kolikrát bylo rydlo z kamene vytaženo a zase do něho vtlučeno, musila býti obětována oběť na smířnou.

Římané byli přesvědčeni, že kdo chce od bohů něco obdržeti, musí jim nějakou obět přinést. Římský spisovatel Lucian píše: Bohové nečiní ničeho zdarma. Statky, které dávají lidem, jsou zbožím, které chtějí mít dobře zaplacené. Vše možno od nich za pevnou cenu obdržeti: zdraví za býčka, bohatství za čtyry voly, království za sta kusů dobytka; jiné věci dávají za kohouta neb za věnec, neb dokonce i za několik zrněk kadidla.

Když si dále připomeneme, že poháné, zvláště Řekové a Římané, uctívali mnoho bohů, jimž musili v určité dny obětovati, neboť to byli ochránci státu; když dále uvádíme, že i jednotlivci měli rodinné báčky neb mrtvé své předky, které prohlašili za bohy a jimž také přinášeli oběti. Konečně když přidáme, že Římané uctívali i bohy těch národů, které si podmanili, aspoň poněkud seznáme, jak velice byl pohanský život římský proniknut myšlenkou o potřebě oběti.

Obětní zvířata nebyla zabíjena ve chrámech, ale před nimi na ověněných oltářích. O těchto později právem praví křesťané, že nejsou ničím jiným než spáleništěm zvířat a že nemohou

pochopiti, "kterak kouř a zápach koží, kosti, štětín, vlny, peří, které bylo páleno, se může bohům líbiti, když ani obětující ho nemohou snést. Sochy bohů, které stály venku, bývaly od kouře celé začazené.

Kromě krvavých obětí byly také nekrvavé, t. j. věci cenné, které si člověk osvojil prací a námahou. Po úrodě byly božstvo obětovány prvotiny ovoce neb obilí, které bylo položeno buď na cesty neb do volné přírody; víno, med, mléko, olej se buď spojovaly s obětí zvířat a byly na ně vylévány a s nimi spalovány, neb se vylévaly na mísky před sochu boha. Také před sochami bohů bývalo páleno vonné dřevo neb se sypalo kadidlo na uhlí.

Mimochodem podotýkám, že Římané dovolovali všem národům uctívati své bohy i v Římě, ovšem pod podmínkou, že i cizí národové budou jejich bohy uctívati; neboť dle jejich přesvědčení dopomohli římskému božství Římanům k světovládě. Podmanění národové, třeba někdy i z přinucení se rozkaliili, z podvolnosti tomu bylo u křesťanů; tito se nesměli účastniti obětí pohanských, zvláště když byla prokazována božská úcta žijícím císařům římským. Také i římské kněží, pozorujice vzrůst náboženství křesťanského, předpovídali z vnitřnosti zvířat neb z jiných znamení císařům, že prý je budou římské božství trestati, nezakázali křesťanského náboženství. Proto bývali všichni poddaní bez rozdílu nuceni císařům obětovati neb aspoň před jejich sochou na oheň kadidlo sypati. Kdo neuposlechl, byl pokládán za zrádce římského státu a mučen.

Třeba však, abychom promluvíli o obětech židovských. Také o nich musíme obšírněji pojednati, protože mají úzký vztah k naší oběti. Byly oběti Starého Zákona předobrazem oběti, kterou božské Srdce za nás přineslo. Proto byly oběti Starého Zákona dopodrobna předepsány od Pána Boha na hoře Sinaji, a měly Židům ustavičně připomínati, že mají na duši hříchy, které mají býti odpuštěny, a za něž třeba přinášeti

obět na smířenou, a proto bylo nařazeno mnoho obětí na znamení, že hříchy nejsou nikdy úplně usmířeny, a že obětní zvíře, které zastupuje člověka, nemůže nikdy za hříchy dostičinouti. Oběti nesměly býti kdekoliv, jako u pohanů, koňany, nýbrž jen u oltáře, který byl u svatostánku, a později, když byl postaven chrám, v chrámě. Byly krvavé a nekrvavé. Nekrvavou obětí byly posvátné chleby, které kněží každé soboty kladli na zlatý oltář ve svatyni; dále kadidlo, které se spalovalo na kaditelnici, stojící na jiném oltáři, tak zvaném kadidlovém, pak nové klasy a mouka. Toto byly oběti samy o sobě. Jindy se oběti nekrvavé: kadidlo, olej, víno, sál přidávaly k obětem krvavým. Ke krvavým obětem bylo dovoleno bráti dobytek hovězí, ovčí a kozí; z ptactva jen hrdličky a holoubátka. Zvířata určená k oběti neměla mítí žádné vady a musila mítí určité stáří. Podle účelu, k jakému se oběť konala, zda na smíření neb poděkování, bylo i určeno zvíře, které se má obětovati a zároveň způsob oběti: zda se celé zvíře spálí, neb jen část, a zda část, která zůstala se upekla, smějí požití jen kněží neb také i obětníci. Kdo chtěl dáti oběť, umyl se a očistil; vzal obětní dobytek čili žertvu a přivedl je na nádvoří a postavil před zápalný oltář. Ruce vložil na hlavu žertvy; tím naznačoval, že žertva zastupuje člověka, který ji dal za oběť. Potom zabil sám dobytek na též místě, kde na ně ruce vložil. Krev zachytil kněz do měděného kotlíku a natřel krví rohy oltáře a někdy také kropil krev ve svatyni. Obětující stál s obětí kůži a rozsekal ji. Tuk a některé jiné části byly páleny na oltáři, a ostatní maso bylo buď všechno s kostmi a vnitřnostmi spáleno vně stanu a města, neb dáno kněžím, neb i obětující mohl si z něho vzít, podle toho jaká byla oběť.

Oběti Starého Zákona byly, jak již řečeno, předobrazy oné oběti, které přineslo za nás božské Srdce Páně na kříži. Ukažme si to na některých příkladech. Pátého dne před slavností stánků slavili Židé den smíru, který

Židé nazývají dlouhým dnem, v němž byl nařízen přísný půst. Toho dne velekněz zabil býka za své hříchy a s krví jeho vešel do velesvatyně; tam omočil ruku v krvi a kropil jí jedenkrát nahoru na slitovnici a sedmkrát dolů ku arše úmluvy. Toto byl předobraz pravého smíření lidstva s Bohem v onen den, v němž náš svatý, nevinný, neposkvrněný (Žid. 7, 26) Velekněz vešel do věčného svatostánku neúčinného lidským rukama — do slávy nebeské totiž — a svými prořazenými rukama vlastní krev vyléval vzhůru k nebeskému Otci na smíření, a sedmi svátostnými prameny ku posvěcení hříšníků. Téhož dne obětoval velekněz také dva kozly. Jeden z nich byl zatit a krví jeho byla rovněž velesvatyně pokropena. Druhého kozla přivedl před zápalný oltář, vložil obě ruce na jeho hlavu a vyznal, že lid israelský zhléšil. Na to byl pokryt kozel kusem šarlatu a vyhnán na poušť. Židé bývali na kozla tak rozzuřeni, plili na něho, kopali jej a křičeli „prýč s ním“, že bylo třeba od chrámu postaviti mštek přes potok Cedron a kozla po něm vésti až ku skále, odkudž byl vhozen do propasti. Čas šarlatu zůstala v trní a část mezi rohy. Tu máme opět předobraz požehnaného Beránka za nás odsouzeného a umučeného. Nejen že se nechal odít šarlatovým pláštěm na znamení, že jest ochoten dobýt si nového království Božího, aby celý od paty až do hlavy, která byla zbořena trním, byl pokryt, ba zalit šarlatovou krví. „Prýč s ním, na kříž s ním,“ křičel rozzuřený dav na nevinného beránka, poplil a ztýral jej, až nesa hříchy lidu v poušti opuštěnosti a smrtelné úzkosti ducha vypustil. Posléze býk a kozel, jejichž krev velekněz nesl do svatyně, nesměli býti spáleni u svatostánku neb u chrámu, ale za stany a za městem. Tak i tělo Spasitelovo i s jeho nejsvětějším Srdcem bylo mimo město na Golgotě spáleno v plamenech nejhoznějších bolesti.

Často se modlívali zbožní křesťané žalm 50. a v něm slova, jimiž prosí David za odpuštění hříchů: Pokropíš

mne yzopem a očistěn budu: obmyješ mne a nad sněh zbílen budu. Těmito slovy poukazoval David na očistění, které taktéž předobrazovalo obět božského Srdce Páně.

Když Mojžíš sestoupil s hory Sinai a ohlásil lidu všechna slova, která mu mluvil Hospodin a napsal je do knihy zákona, vzdělal oltář a okolo něho postavil dvanáct kamenů na znamení dvanáctera pokolení israelského. Vůkol něho stáli p vorozerí z celého národa israelského. Obětoval obět. Krev vyžil z plovíce na oltář a druhou plovici do koslíků a smísl ji s vodou. Potom přečetl ustanovení zákona, vzal kytku yzopu — rostliny to podobné rozmarýnu — která byla svázaná šarlatovou vlnou a kropil krví z koslíků lid a knihu zákona na potvrzení jednoty a smlouvy s Bohem a řekl: Toto je krev úmluvy, kterou učinil Hospodin s vámi o všech řečech těchto. (2. Moj. 24, 8.) Potom vyšel Mojžíš s Aronem a s jeho dvěma syny a se sedmdesáti starci na horu Sinai, kde potvrdil Hospodin úmluvu, kterou s ním Zide učinili. Vičeli totiž všichni z daleka slávu Hospodinovu, podobrě jako viděli tři apoštolové slávu Krista Pána na hoře Táboru. A přece úmluva na hoře Sinai byla jen stínem oné, která má ujednána na oltáři sv. kříže, a která se každodenně obnovuje na tisících oltářích v katolických chrámech, jež neobklopuje dvanáct pokolení israelských, ale nesčetné zastupy lidstva ze všech rárodů. Nejsvětější Srdce Ježíšovo jest onou obětí. Krví, která z tohoto Srdce ustaví se vytéká, tývají kropy všechny národy celého světa daleko účinněji než israelité krví a yzopem. Na tento yzop, na tuto krev, která vytéká z jeho Srdce, vzhlíží David, prosí: Pokrop mne yzopem a očistěn budu.

Ještě jiné kropení měl na mysli královský pěvec, modle se tato slova, a sice kropení vdou, do níž byl namíchán popel z ryšavé krávy. Jalo-vice ryšavé barvy, bez vady, která neměla na sobě jha, byla vyvečena za tábor a tam zabita. Velekněz omčil v krvi prst, kropil sedmkrát stranou ku svatostánku, načež byla

jalovice celá spálena. Do plamene vchodil kněz kousek cedrového dřeva, yzop a červenou stihu. Popel z krávy byl sebrán a dán do vody. Když se některý žid dotekl mrtvoly, neb kosti zemřelých, neb hrobu, a tím se stal zákonitě nečistým, vzal jiný muž snopeček yzopu, namočil jej do onoho louhu, pokropil jím znečistěného, jenž takovým způsobem byl prohlášen za čistého. Tímže způsobem byly očisťovány stany, domy, ráadí znečistěné úmrtím člověka. — Pán Ježíš jest neposkvrněný, bezvadný, plný života i dárce života, při umučení celý krví zališí, a nenesl nikdy jha hříchu. Vně ležení přináší své vlastní srdce v obět za smíření, přivazuje se dobrovolně pouty lásky ku kříži a zárcm bolesti se na rasy stravuje. Do tohoto ohně vzal neperušitelnost, t. j. cno cedrové dřvo, které bylo vrženo do ohně — a šarlat jest barva krve, která zramerá život — a yzop zračí lék. Neperušitelnost, život a lék přinesl lidstvu smířením. Všecko, cokoliv je nečisto, vše, co páchne hnělobou prvopčatečného hříchu, neb čeho se dotkl smrt těžkého hříchu, musí býti skrcpeno trojrásobným yzopem, t. j. ve jménu Nejsvětější Trojice, a musí býti ponořeno do krvavého kuhu beránčího, který za nás na kříži byl v největších bolestech upálen. Na tuto vodu, „vytryskující do života věčného“ (Jan 4. 14) vzhlíží David a s důvěrou volá: Pokropiž mne yzopem a očistěn budu, obmyješ mne a nad sněh zbílen budu.

Tím způsobem bychom mohli i ostatn obětí probrati a ve všem bychom našli podobnost s obětí Kristovou. Vzpomeňme si jen na velikonočního beránka, jenž nesměla býti zlomena žádná kost a jehož krví byly natřeny veřej, aby byli obyvatelé domu zachráněni. Sv. Jan evangelista, jenž vypravuje, že vojáci, kteří zlámali nohy lotřím „když přišli k Ježíšovi a užili ho již mrtvého, nezlomili mu nohou, ale jeden z vojínů tdl jej kopím v bok...“ poznamenává: Stalo se to zaji té, aby se naplnilo písmo: Kosti mu nezlomíte (Jan 19, 32—37). Ačkoliv se tato slova týkají beránka

velkonočního, přece je vztahuje sv. Jan na Páru Ježíše.

Ještě dlužno krátce se zmíniti o oběti, kterou přinesl Melchisedech když se vracel Abraham z vítězné výpravy. Písmu sv. praví (Moj. 14, 18): „Melchisedech, král Salemu, podal v obět chléb a víno — byl totiž knězem Nejvyššího Boha a požehnal mu.“ Vystupení Melchisedechovo je tu tajemné. Jest vyšším než Abraham, ač tento jest vyvolen od Hospodina za otce věřících, neboť přináší za Abrahama nekřesťanskou oběť, zcela ve Starém Zákoně, a učňuje Abrahamovi požehnatí a Abraham mu dává desátek. Melchisedech přece nepodával chleba a vína jemu a služebníkům k otčerstvení, které o sice potřebovali když se vraceli z toje — neboť měli hojnost kořisti — nýbrž obětoval skutečnou oběť, neboť se přidávají slova, byl knězem Nejvyššího Boha a v Žalmu 109, 4. se výslovně poukazuje na toto místo, kde se praví o Messiašovi: Ty jsi knězem ra věky podle řádu Melchisedechova.

Melchisedech byl předobrazem božského Vykupitele a jeho Nejsvětějšího Srdce. Melchisedech byl králem: Božský Spasitel o sobě také vyznal před Pilátem, že jest králem; a v litanii nazýváme Srdce Ježíšovo králem všech srdcí. Slovo Melchisedech znamená král Spravedlnosti, i Srdce Páně je schránkou spravedlnosti; Melchisedech byl král Salemský, snad Jerusalemský, král pokoje, i Srdce Páně jest pokojem naším a smířením; Melchisedech byl králem i knězem jako božské Srdce Páně. Melchisedech obě-

toval. Božský Spasitel přišel proto na svět, aby se obětoval, aby jeho Srdce bylo obětí hříšníků. Vše ostatní, co mluvil, co čiril směřovalo jen k této oběti. Melchisedech obětoval chléb a víno. Pán Ježíš se svým nejsvětějším Srdcem obětoval sebe sama při poslední večeři a obětuje se posud na tisících oltářích pod zřetelami chleba a vína nebeskému Otci v obět příjemcu a plní, co Otec o něm ve St. Zákoně předpověděl: Ty jsi knězem na věky dle řádu Melchisedechova.

Nám se dostalo nesmírného štěstí, že můžeme často býti přítomni této oběti. Vzpomeňme si jen, jak důležitá místo zaujímala v celém životě Řeků, Římanů i Židů oběť. Jak oběti ukazovali svou závilost na Bohu, jak Boha smiřovali, mu děkovali, jej prosili! Jak se pokládali za šťastné, mohli-li jísti z obětního masa! A my katolíci křesťané máme nejvznešenější oběť, Srdce Ježíšovo, vlebrati neskorále, ohnisko lásky planoucí, plné dobroty a lásky, obět hříšníků, ktercu tečky mohou hříšníci Páru Boha nejlépe chváliti, jemu děkovat, jej usmiřovat, jej prositi! A jak často jsou zváni ka oličti křesťané k obětní hostině, aby požívali tělo a krev takto neposkvrněného Brátra! Když tedy může s deštěm vyprati důstojnost katolického křesťana, jež má takový poklad! Jak trestuhodná jest nedůvěra v této příčině! Proto aspoň ctitel božského Srdce Páně bude si vážiti oběti máe svaté, buče ra ni pilně chodivati a buče také často přistupovati k obětní hostině, ku svatému přijímání.

Kostel — dům útěchy.

Napsal I g n á t z H á n š l.

Starozákonní prorok David zamiloval si dům Boží, praví: „Jak milí jsou stavové tvoji, Hospodine mocnosti. Touží a omdlévá duše má po síních Hospodinových. Srdce mé a tělo mé plesají k Bohu živému. Nebo vrabec nalezl sobě dům a hrdlička hnízdo sobě, kdežby složila mladé své. Já nacházím oltáře tvé, Hospodine mocnosti; králi můj a Bože můj! Blahoslavení jsou, kteří pře-

bývají v domu tvém, Hospodine na věky chváliti budou tebe.“ (Žalm 83, 2—5.) Velkou radostí bylo tedy rozniceno srdce krále Davida, když vzpomínal na dům Hospodinův!

Každý člověk dorostlý rád vzpomíná na svůj mladý věk, a čím starší, tím větší jest tato touha. Stasten, kdo při této vzpomínce může Bohu děkovati, že měl vzorný dům otcovský, kde za-

chovávala se vira a pěstoval dobrý mrav. Byl tak šťastným pozdější biskup v Augšpurgu Jan Michal Sailer. Pocházel sice z rodiny velmi chudé, ale bohabojné. Vyprávěl, jak byl šťasten, když sedával u stolu mezi otcem a matkou, jako nejmladší ze sourozenců. Modlitby konaly se u nich hlasitě, vážně jako v kostele. Otec, jsa obuvníkem, sedal na verpánku a mluvil slovy lahodnými o Boží prozřetelnosti, již velebil a pozorně naslouchajícího Jana Michala napomínal ku bázni Boží; matka sedávala u kolovratu a vyprávěla o milém Ježíškovi a nabádala k životu, aby se všichni mohli shledati v nebi. Slovem i životem byli rodiče malému hochu již od nejútlejšího mládí vzorem pro celý budoucí život.

Šťasten, kdo ve svém pochybeném mládí našel duši, která se ho ujala! Šlechtný přítel mládeže Jan Bosco měl zvláštní dar od Boha, že rozpoznal ihned, co v někom vězí. Jednou šel po ulici v městě Turině a pozoroval uličníky, kterak si s hrozným křikem hráli a jak se podobalo, poslouchali jednoho ze svých soudruhů; byl náčelníkem jejich her. Boscova metoda byla: vládá přívětivé mírnosti, které použil i u tohoto hochu. Když se kluci rozprášili do všech ulic a náčelník jediný zůstal, přiblížil se Bosco k němu a dal mu několik otázek, na něž obdržel uspokojivé odpovědi. Dal si slíbiti, že se zítra opět na též místo shledají. Hoch se jmenoval Michal Magone, neměl otce a byl pro mnohá darebáctví vyhnán ze školy. Když se podruhé setkali, pravil mu Bosco: »Jsem odhodlán přijati tě do své školy, ale jenom pod tou podmínkou, že budeš docela jiný než dosud.« Hoch slíbil, že se polepší, vždyť již dva z jeho soudruhů byli v žaláři.

Když přijal Bosco do svého ústavu hochu, o jehož mravech byly pochybnosti, měl zvyk, že mu dal soudruha, který u něho zastával úřad anděla strážného. Byl k tomu vybrán jinou nejosvědčenější, jenž ho nespouštěl s očí, ani při práci ani při hře. Michal Magone se osvědčil, stal se vzorem pro všechny soudruhy a chtěl býti knězem; bohužel však brzy zemřel, nedosáhnuv svého cíle. Zemřel smrtí příkladnou jako světec.

Přemnozí z nás ztratili již své drahé

rodiče, nemají žádného otcovského domu, v němž by se mohli potěšiti se svými drahými rodiči a sourozenci, všichni pomřeli. Nuže, kam máme jíti, kde své srdce v trampotách tohoto světa občerstviti? Považme:

Ježíš Kristus byl tak milostivý ku celniku Zacheovi, že vkročil do jeho domu a dal se pohostiti, dojal jeho srdce, že se obrátil a stal se docela jiný z něho člověk, který uznal svou nepravost. Týž Spasitel přebývá ve všech našich chrámech s toužou laskavostí, přívětivostí; stále taktéž nás tu vyciňuje, pobádá, napomíná, vede k dobrému, obměkčuje srdce a ukazuje cestu ku věčné spáse. Jak mnohý, kde vzdálen od své rodné obce, od kostela, do něhož po léta chodil, vzpomíná a přeje si, kdyby zase dopřál mu Bůh, aby opět tam mohl choditi a svou pobožnost vykonávati. Ano, mnozí z nás mají pobytu ve chrámu Páně k poděkování za mnohé milosti, za mnohá dobrá předsevzetí, která tu pojal a s pomocí Boží také skutečně provedli ku spáse své duše. Mnohý ze zesnulých, kdyby mohl dáti pravdě svědectví, s radostí by doznal, že v kostele pojal úmysl věnovati se ctnostnému životu, žehoal by hodinu, která ho přivedla do chrámu Páně, kde byl poučen, kterak kráčet na cestě, vedoucí do nebe. Mnohý byl v domě Božím v den posvěcení, kdy slyšel čisti slova evandělia, která pronesl rozradosněný Zacheus, když zavítal Pán do jeho domu: »Aj, polovici majetku svého, Pane, dávám chudým a oklamal-li jsem koho v čem, navrátím čtvrtinasobně.« (Luk. 19, 8) Také umíní si podobně učiniti; chce život špatný proměnit v dobrý, v příkladný.

Za středověku uměli lidé od častých návštěv kostela na paměť všechny žalmy, které se kněží modlívají po latinsku v kostele. Dojemný příklad této znalosti uchoval se v dějinách Španělska. Armáda katolických panovníků Ferdinanda a Isabelly dobývala od Maurů jedno město po druhém. Když dobyli město Moclin a slavili do něho slavnostní vjezd, při němž byl v čele průvodu nesen skvostný prapor, na němž byl vyšit kříž. V průvodu šli také mnozí kněží, kteří zpívali za doprovodu hudby

královského dvora chvalozpěv »Bože, chválime Tebe«. Když se ubíralo processí ulicemi města a právě sbor zpívajících učinil přestávku, zavzněl z nena-dání mohutný sbor hlasů; zdálo se, že vychází z útrob země. Prozpěvoval slova: »Požehnaný, jenž se běře ve jménu Páně.« (Jan 12, 13.) Jako vyjevení všichni v průvodu naslouchali; byly to hlasy zajatých křesťanů, kteří úpěli v podzemních žalářích a nyní uslyševše zpěv, také radostně dojati, vpadli do něho.

Isabela i Ferdinand byli hluboce dojati, poručili, aby byli zajatci okamžitě vypuštěni ze žalářů a když vyšli, spatřili hladem vychrtlé postavy, polonahé, s řetězy na nohou a rukou, mnohé z nich znali osobně jako rytíře dříve proslavené, kteří vynikli v bojích, ale byli zajati.

Při vchodu do katedrály v Bari jest vhodný nápis, čteme tam: »Nevypínej se, kde kráčíš vzhůru do chrámu; buď pokorným. Nikdo nemůže kráčet po vysokých schodech, nutno, aby byly nízké, pak se po nich dojde do výše. Zanech pýchy, chceš-li výše postoupiti, přímá mysl a modlitba vedou do pokorě k cíli.« — Chápeme lásku lidu k chrámu Páně, že může každý, jak může, pomáhat k jeho vystavení. V kronice kláštera Monte Cassino se vypravuje: Když opat Desiderius — v jedenáctém století — chtěl od neřátek rozbořený kostel opět znovu vystavěti a potřeboval k tomu mnoho mramorových balvánů, které byly objednány ve vzdáleném městě Římě, bylo takové nadšení lidu, že prvý sloup, který byl dovezen na úpatí hory, na níž stál nahoře ve značné výši klášter, lidé sami vzali na ramena a vynесли nahoru na příkrý kopec. Čteme v dějinách biskupství solnohradského, kterak ve století jedenáctém matka tehdejšího biskupa, svatého Eberharda, bosky nosila dvě hodiny daleko kameny ku stavbě kostela na svém panství v Allerstorfě.

Ano, jest vždy svědectvím pravé víry, kde najdeme nádherné a úpravné kostely. Zůstane po všechny věky dokladem velké obětavosti, kde vystavěli sobě věřící kostely ze obrovské obnosy, které hlásají i pozdějším věkům, že milovali okrasu domu Páně dle slov žalmisty,

řkoucího: »Miloval jsem, Hospodine, okrasu domu tvého a místo přebývání slávy tvé.« (Žalm 25, 8.) Máme zajisté v naší církvi nádherné kostely, jejichž zřízení stálo mnoho milionů. Tak na příklad byl pořízen pouze ze sbírek na návrh arciběvody Maximiliána votivní kostel ve Vídni na památku, že byl zachráněn na životě nebožtík náš císař František Josef, když na něho spáchán byl atentát, nákladem čtyřmilionů korun.

Je tedy každý kostel útlukem všech, kteří potřebují útěchu ve strastech tohoto života. Tu dosáhne každý pokoj ve svém svědomí, onen pokoj, o němž řekl Ježíš: »Pokoj svůj dávám vám: ne jako svět dává.« (Jan 14, 27.) Tu v kostele vyplňuje se slovo svatého Pavla, když nadšen zvolal: »Kdo tedy odloučí nás od lásky Kristovy? Soužení-li aneb-li úzkost neb hlad neb nahota neb nebezpečenství neb pronásledování neb meč? Jsem zajisté přesvědčen, že ani smrt ani život ani andělé ani knížatstva ani mocnosti ani věci přítomné ani budoucí ani síla ani výška ani hloubka ani které stvoření jiné nebude nás moci odloučiti od lásky Páně, která jest v Kristu Ježíši, Pánu našem.« (K Řím. 8, 35. 38.)

Umiňme si, že budeme často a rádi choditi do kostela a tam vždy aktivně se chovati, pamětlivi slov, která volal sám Bůh k Mojžíšovi, když prodlévaje na poušti, šel se ze zvědavosti podívat, jako podivný keř hořel a nezhořel. Když se přiblížil blíže, uslyšel hlas samého Hospodina, který volal: »Nepřibližuj se sem, zezuj obuv z noh svých nebo místo, na kterémžto stojíš, země svatá jest.« (II. Moj. 3, 5.) I my, prodlévající v kostele, nezapomínejme, že jest místo toto svaté. Jednejme podle slov jistého svatého muže, který vstupuje do kostela říkával k sobě: »Moje světské myšlenky zůstaňte tuto venku, nevyrušujte mne; až vyjdu z tohoto posvátného místa, opět si vás vezmu sebou, tu mám důležitější záležitost na pořízení.« Bedlivě si povšimněme slov krále Davida, který si sám předkládá otázku a hned ji také zodpovídá, řka: »Hospodine, kdož bude přebývat ve stánku tvém? Aneb kdo bude odpočívát na hoře svaté tvé? Kdo chodí bez poskvrny a činí spravedlnost;

kdo mluví pravdu v srdci svém, kdo nečiní lsti jazykem svým: aniž činí zlého bližnímu svému a pohanění nepřijímá proti bližním svým.“ (Žalm 14, 1—3.)

V dějinách Polsky vypravuje se tato událost: Starosta města Winniki, pan Kalinowski, byl na ulici pohaněn starostou z Trechtimorova, panem Potockým; potkav se totiž s ním, kázal sluhům, aby ho vytáhli z povozu a sám jej bičem vypráskal. Pan Kalinowski, pravý katolík, nevyzval Potockého na souboj, ale obrátil se na příslušný soud a žaloval. Potocký byl odsouzen na dvanáct neděl do vězení a k obrovské pokutě. Pan Kalinowski měl všeho dost, tedy nečekal na toto obohacení a věnoval

obnos ku cti a slávě Boží. Vystavěl z něho pěkný kostel a prostranný klášter, v němž až dosud bydlí Otcové Kapucíni. — Jeden Otec církevní říkával: „Za prvních dob křesťanských byli zlatí věřící v kostelích dřevěných, ale nyní jsou dřevění věřící ve zlatých kostelích.“ Dej Bůh, aby nikdo z nás nepatřil mezi dřevěné, t. j. chatrné, slabé, vlažné křesťany. Kéž každý z nás v kostele se vzpomátuje a povstane z hříchu a líbí se Bohu. „Jestliže jste povstali s Kristem, těch věcí hledejte, které jsou svrchu, kde jest Kristus, sedě na pravici Boží, o to pečujte, co svrchu jest, ne o to, co jest na zemi.“ (Kol. 1, 1. 2.)

Marie Tesařova.

Můj Ježíši.

Můj Ježíši, jen Tvoje jsem,
jen Tobě náležím,
slyš duše mojí bolný sten
a spoj se s tvorem svým.

Můj Ježíši, jak šťastna jsem.
že Tvoje bytí smím,
svým ochraňuj mne ramenem,
když pro Tě zápasím.

Můj Ježíši, chci Tvoje byt',
jen Tvoje, Pane můj,
tam dopřej mi též jednou vejít,
kde věčný stánek Tvůj!

Z rozjímání sv. Ambrože.

Podává Fr. Janovský.

(Dokončení.)

VIII.

Host duše.

Jenom když ti svět odumře, bude Kristus pro tebe nehynoucím a věčným. —

Chceš-li pít, jdi ke Kristu. On jest vinným kmenem.

Jdi ke Kristu. On je skalou na poušti, z níž se vyřinula voda.

Pij Krista. On jest pramenem života, který svým šuměním obveseluje město Boží!

Pij Krista. On jest pokojem.

Pij Krista, a občerstvíš se krví, kterou jsi vykoupěn.

Pij Krista, a budeš pít jeho slova. —

Pij rychle z tohoto zřídla, a vzejde ti velké světlo. Ne obyčejné nějaké světlo, ne přirozené denní světlo, ne světlo slunce nebo měsíce, nýbrž světlo, jež zapuzuje stíny smrti. —

V srdci rád by byl Kristus.

Kristus kráčí v srdcích svých věrných.

Hleď, by tvé svědomí bylo čisto, by's neznečistil nohou Páně.

Hleď, by noha jeho nestoupila na žádný trn zlé vůle, by se pata jeho nepo anila. —

V srdci člověka moudrého a mírumilovného kráčí Kristus. Tam chce lásku lidskou zasvětit sobě jako svatyni.

A tak máme i v sobě chrám Páně s předsíní a branami a prostory.

Hleď, by tyto brány srdce se otevřely slovu Božímu! —

Jakožto své království nebeské musíme Krista s násilím uchvátiti.

Za žádné peníze světa nebyl Kristus kdy koupen nebo získán.

Hleďte, by vaše obcování bylo důstojné. Kristus stojí uprostřed vás,

Kristovým přítelem, kdo jej miluje.

Kristovým sluhou, kdo se ho jen bojí! — Kdo se bojí Krista svatou bází, slouží žmu ne s bází a tře-

sením, nýbrž s láskou a důvěrou. Jeho bázeň není slabostí, nýbrž dětinnou oddaností. —

Býti od nás milován, toť Kristu radostí. Touží po tom, bychom jej milovali, jej, kterýž jest láska sama.

Každá duše, každá bez rozdílu přistoupí ke Kristu: hříchem a smyslnou rozkoší nemocná, pohodlností jako hřeby na svět přibita, nedokonalá i horlivá, dokonalá, všelikou ctností ozdobená.

Každá duše jest v ruce Boží, a Kristus musí nám všem býti vším.

Snad potřebuješ vyléčení ze svých palčivých ran? On je tvým lékařem.

Snad jsi soužen palčivou horečkou? On je chladícím pramenem.

Snad tě tísní hříšnost svého svědomí? On je svatost a spravedlnost.

Snad hledáš pomoci pro svou slabotu? On je silou a mocí.

Lekáš se smrti? On je život.

Toužíš po blaženosti nebeské? Onť je tam cestou.

Rád by's unikl temnotě bludu? On je světlo.

Tvá duše lační? On jest chléb.

Pojďte a vizte, jak líbezný jest Pán! Blahoslevení člověk, kdo v něj skládá svou důvěru. —

Co jinak jest tvrdé a drsné, stává se u Ježíše příjemným a lehkým; jestiž on dobrota sama. —

Snad ještě v četných lidech jest dnes Kristus žiznícím, lačnícím, chudým a nahým, jelikož se tito lidé neřídí slovem Páně a neoblekají se v Krista, jenž jest duševním oděvem věřících, ozdobou a okrasou svých věrných. —

Ve vlažných odpočívá Pán nečinně, jakoby spal. V horlivých a dokonalých bdí a působí. —

Kde jinde měl by se Kristus duchovně zroditi, ne-li v tvém srdci, v tvé mysli?

Ač dle těla Matka Kristova jest jenom jedna, věrou rodí se Kristus ve všech.

Každá totiž duše přijímá slovo Boží, jen když není poskvrněna, jen když nemá hříchu, jen když neporušenou mravností zachovává si svou čistotu.

Co dobrého v nás, samé dary z ruky Kristovy: dary přirozenosti, dary milosti.

I když jeho darů svýma očima nevidíme, jsou nám přece dány, Kristus nám je daruje a působí v nás. Avšak jenom málo lidí dovede dary vydržeti, žádného z nich neztratiti. —

První ranní pozdrav platíž Kristu a začátek dne mu obětuj.

Vroucí modlitbou zdob nitro duše své, zdviha je se s lůžka, abys z nízkosti a slaboty přirozenosti, reprodleně se vrátil k něčemu vyššímu a duševnímu.

Pak otevři dokořán bránu duše své! — Ve dne v noci vyzývej jméno Ježíš! Tvá pobožnost k němu nenechej ani jedné hodiny minouti bez modlitby. —

Nikdy nezapomírej na Krista! Drž se ho ve dne v noci a vyznávej mu důvěrně vinu svou! —

Ve svém myšlení, ve svém konání prodlévej vždycky u Krista. V jeho příchod doufej, jej očekávej v každou chvíli.

Váhá-li, rychle se vzchop jemu vstříc. —

Kristus jest u nás; hledajícím nebude nikdy chyběti.

Jak by bylo možná, by se nedal naléztí hledajícím, kdyžž se dal naléztí i takovým, kteří ho nehledali!

Mnozí hledali Krista za klidu a volné chvíle, a nenalezli ho. A hledali ho ve svém soužení a bídě, a nenalezli ho, nenalezli ho rychle. —

Blahoslavená duše, na jejíž dvéře Kristus tluče! Dvěma naší duše jest víra.

Jest-li víra zdravá a silná, jest pevný všecek dům. Těmito dvěma přichází Kristus.

IX.

Rozjímání o sv. Ambroži.

Jak jsme na počátku slíbili, podáváme zde na korec rozjímání o sv.

Ambroži z péra sv. Jana Kréstele de la Salle, zakladatele školních bratří (1651—1719).

Světce tento, kalovnický, založil svůj řád na bezplatné vyučování a výchování mládeže, zvláště dělnických vrstev. Bratři měli se spokojiti, čeho jim poskytl dobrá vůle; láska a trpělivost doporučery jim nejdůležitějšími a nejlepšími vlastnostmi.

Když sv. Jan skoušel — dne 7. dubna 1719, ve svém rodišti, stolslavské kumši ve Francii — měl již 27 řeholních domů, 274 bratří, 122 učitelů a 9885 chovanců. Dnes čítá se školských bratří ve všech dílech světa se 14.000 a žáků jejich 400.000. U nás jsou v Praze.

Těmto svým milým duchovním synům napsal sv. Jan krásná rozjímání na celý církevní rok. Na den sv. Ambrože, 7. prosince, čteme toto:

„Nakloň ucha svého a slyš slova moudrých, a přilož srdce k němu mému, kteréž pěkně bude tobě, když je chovati budeš v srdci svém, a rozhojní se ve rtech tvých.“

(Přel. 22, 1. 18.)

1. Sv. Ambrož, místodržitel provincie Milánské, zázrakem a vuknutím Božím zvolen biskupem tohoto města. — — — — —

Že se mu nepodařilo vyhnouti se této důstojnosti, přičinil se, aby zaměřím Boží prozřetelnosti vyhověl. Aby se všecem vyprostil z ducha světa, zřekl se světských úřadů a všeho, co měl, a rozdál všecek svůj majetek chudině a chřámům. V tom následoval apoštolů, kteří všecko opustili, by následovali Krista a zvěstovali jeho evangelium. Tento duch choroby, jímž sv. Ambrož od své volby za biskupa byl naplněn, vstípl mu takovou lásku k chudším, že za veřejných pochrom všeckb prodal v jejich prospěch, ba i svaté nádeby chrámové.

By člověk všecek Bohu náležel, musí se učiniti chudým. Ba musíme právě tolik lásky mítí k chudobě, kolik lásky mají světáci k bohatství. Toť první krok, jenž dle vůle Ježíše Krista jest učiniti, by člověk krácel

cestou dokonalosti. Miluješ skutečně chudobu? Dokazuješ to svou spokojeností, když ti něco chybí, buď si to i něco potřebného? Zkoumej se často v této příčině.

2. Sv. Ambrož měl od přirozenosti dar výmluvnosti. Tato stala se přímo nebeskou a božskou, a byl zvolen biskupem. Znamenitě sloužila mu na obrácení duší, tak že nikdo nemohl jí oddolati. Měla v sobě sílu, s pomocí Boží milosti olátniti i Augustina, jenž pak ze zarputilého bludaře manichejského stal se jedním z největších otců církevních.

Výmluvnost ta způsobila též, že se bludaři báli sv. Ambrože a neodvážili se naň útočiti; uschoptovali jej, že je rázně usvědčoval z bludu, tím spíše a jistěji, že byl tak pevrý, neohrožený a nezištný.

Ty nepotřebuješ takové výmluvnosti, jakou slyšel sv. Ambrož, avšak máš mít účast na jeho apoštolské horlivosti, aby's ve svém úřadě s prospěchem pracoval o spásu duší. Pros Boha za milost, by's dovedl lehce hnouti srdci svých žáků, jak to dovedl tento veliký světec.

Tot milost, která je tvému stavu nezbytná; neboť málo by prospělo tvým žákům, kdyby's je jenom horlivě vyučoval, a oni kdyby po tolikerém

vyučování zůstali zaslepenými a zetvzelenými, jak to vyčítal sv. Pavel Židům.

3. Sv. Ambrož pracoval s podivuhodným úspěchem o nápravě církevní kázně a odstranil kolik zlovyků, jež se byly vplížily do jeho církevní provincie. Za tím účelem dovedl jako biskup býti tak přísný, že se postavil na odpor i císařům, kteří se protivili jeho spasitelným záměrům...

Aby tvá horlivost u jiných prospěla, musíš ji především na sobě samém provozovati a ve své řeholní obci. Proto bdi nad sebou samým, neodpuť si ani sebe menší chyby a nenechej ničehož, čím jsi se Bohu znelibil, minouti bez pokání. Musíš také svou horlivostí k tomu přispěti, by v domě panovala řeholní kázeň, by tam bylo takřka nebe, kde jen láska a pokoj přebývají.

O voce. Zbaviti se předmětů, jež se zdají příliš hledanými a zbytečnými.

Duchovní kytička. „Pravá a dokonalá horlivost o spásu duší jest, která o spásu té pracuje svatým rozjímáním, slzami, postem, vyučováním a jinými dobrými skutky.“ (Svat Albert Veliký.)

Různé zprávy.

Benedikt XV. a mír. Až se otevrou archivy, dozví se svět o mírovém usilování papeže Benedikta XV. ještě více. Vysvitá to i z poznámky, kterou v řeči své na říšském sněmu německém v říjnu 1918 učinil neodvislý socialista posl. Haase. Když se zmiňoval o různých mírových pokusech, vládou ně-

meckou zmařených, podotkl: „Bylo by velmi cenným, kdyby nový státní podsekretář zahraničního úřadu dr. David chtěl otevřít archivy a učiniti sdělení o mírovém snažení papežově v r. 1917.“ Co tedy z té doby veřejnost o mírovém usilování papeže Benedikta XV. zvěděla, bylo jen částí skutečně podniknutého

Rozvoj katolicismu v Australii naplňuje doopravdy úžasem. Roku 1820 bylo tam katolíků 1500. Letos čítají katolíci tamní 1,130.000 duší. Zajímavé jest, že katolíci australští se horlivě zasažovali o volební právo žen. A když uzákoněno, konaly se volební schůze i v klášteřích ženských, neboť řeholnice mají tam volební právo jako ženy světské. Australie má 6 arcibiskupů, 17 biskupů 5 apoštolských vikářů.

„Zavolejte kněze!“ Na návrh Kolumbových rytířů v Americe nařídilo americké ministerstvo vojenských věcí, aby každý americký voják na své zjišťovací známce měl připsanou poznámku: „Zavolejte kněze!“ Každý jiný

vojín, který nalezne vojína s touto poznámkou, je povinen předati přání to dále, aby co nejdříve bylo splněno. Spojené státy uznávají právo katolíků projevit svou poslední vůli.

Národní francouzská pouť do Lurd roku 1918 byla navštívena 25.000 katolíků. Světelného průvodu se účastnilo mnoho důstojníků a vojáků ze všech zemí dohody. Za Nejsvětějším kráčem francouzský generál s hořící svící. Baldachyn nesli belgičtí vojáci. Před sochou Panny Marie v jeskyni byly dopisy 6000 francouzských kněží, kteří slíbili v den lurdský sloužit mši sv. a na tutéž intenci jako lurdský biskup msgr Schoepfer.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

J. u Velkého Meziříčí. Plně tímto svůj slib, vzdávám nejvroucenější díky božskému Srdci Páně, Panně Marii, sv. Anně, sv. Josefu, jakož i našemu milému ochránci sv. Antonínu Pad. za vyslyšení prosby. K. F.

Z východních Čech. Tisíce díky vzdávám za vyslyšení v jisté záležitosti božské Rodičce Boží a sv. Antonínu Paduanskému, jemuž ke cti poslal jsem na chléb chudých pro obětní den.

J. S.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chválu jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za četné a svaté kněze a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev v státu našem, vlast naši a národ náš česko-slovenský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno. mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, ludiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Pane, pošli hodné kněze na vinici svou!

Úmysl v prosinci 1918: Proba za hojné a horlivé kněze.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Prosinec 1918.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bídách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

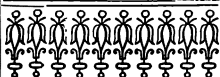
Apoštolát modlitby — jeho šíření a organisace.

(Hlavní úmysl.)

Smutná zkušenost nás učí, že zlo se šíří samo sebou, kdežto dobro musí si dobývat své platnosti mezi lidmi. A proto je třeba obnovovat ustavičně zbožné spolky a bratrstva, podpěry to ctností a dobrých skutků, křesťanského života vůbec, abychom se ubránili vlažnosti a ospalosti v náboženském ohledu. Mezi zbožnými spolky zaujímá jedno z předních míst Apoštolát modlitby, který podporuje a šíří opět čest a slávu božského Srdce Páně. Není třeba vykládati, v čem Apoštolát modlitby záleží, to naši čtenáři vědí; ale třeba je vážit si jej, konati povinnosti jeho a šířiti tam, kde ještě nazapustil kořeny. Vážiti si máme Apoštolátu modlitby, protože pěstuje modlitbu a pobožnost výhradně a napomáhá velmi k posvěcení duší našich. Máme-li si modlitby velmi vážit, jako mocného prostředku k dosažení milosti Boží a jiných darů Božích, musíme si vážiti též spolku, jehož účelem je právě modlitba. Konati máme povinnosti, které nám Apoštolát ukládá; jest to především každodenní naše modlitba a obětování denního úmyslu, posvěcování

práce a utrpení našeho modlitbou a spojení našich dobrých umyslů s úmyslem, s jakým se Spasitel náš za nás ustavičně obětuje Otci svému nebeskému. Sem náleží též časté přijímání sv. svátostí a smírující sv. přijímání, jakož i veliká úcta k nejsv. Svátosti. Šířiti máme Apoštolát modlitby, zaváděti tam, kde ještě není stanoven, doporučovati jej máme všem, kteří jsou dobré vůle. Začneme hned u dítek školních. Vyložme jim krátce, co Apoštolát modlitby je, jak mnoho dobrého působí, jaké povinnosti ukládá, jež i dítky konati mohou. Doporučujeme Apoštolát modlitby jinochům a děvám našim v mariánských družinách, ve spolcích naší omladiny. Doporučujeme Apoštolát rodičům, mužům i ženám, neboť přináší hojně požehnání Boží všem rodinám, které plní povinnosti jeho a uctívají tak nejsv. Srdce Páně. V novém našem státě československém ať zkvétá víc a více též Apoštolát modlitby k časnému i duchovnímu blahu národa našeho československého!

1. M. Kadlčíková.

Osvobozené vlasti.

My Popelkou Tě nazývali po staletí
a úzkostně se báli promluvit,
když zmrála jsi, vlasti, krutém ve zajetí,
kde cizák šlapal Tvoji slávy štít,
a bil nás, ničil těla naše zízni, hladem,
neb těžkou ranou: když jsme volali
po Tvém právu, jež dnes nám vzkvétlo v srdci mladém,
v nějž tři sta roků jsme tu doufali.

Dnes vstává naděj naše dávno vytoužená,
ta naděje, jež sílí duši nám,
dnes vstává sláva Čechů, pýcha uražená,
jež vydobyl si drahý národ sám,
ten národ, který čekal s myslí rozechvělou,
až nadejde vítězství slavný den
a zaplaví červánkem štěstí jim celou,
a uskuteční její dávný sen.

A sen ten splněn . . . konec všemu ponížení
a otroctví — již prosti jsme všech pout. —
Již slyš, jak krajem letí jasné zvěsti znění
a druh druhá pospíchá obejmout,
že nadešla ta chvíle Tvého obrození,
že staré slávy vstane život zas
a zajde navždy všechno Tvoje utrpení
a sypat budeš kolem květ a jas! —

Účel příchodu Vykupitelova.

Adventní úvaha od Jarolína St. Pavlíka.

Tento měsíc začíná církevní rok poznovu svůj oběh. Za jeho trvání máme se rozpomenouti na všechno, co Pán Bůh pro naši spásu podnikl, jemu za to děkovať, milostí, jichž nám Kristus Pán svou smrtí zasloužil, použiti a horlivě pracovati o našem spasení. Církevní rok začíná a d v e n t e m. Advent je časem kajícím i radostným. Čas kající je vyznačen fialovou barvou, vynechává úm gloria, zákazem slavit hlučné svatby a veřejné radovánky a dvěma posty každého týdně. Radost viděti zas na tom, že modlitby a zpěvy adventní jsou plny naděje a plesu nad naším vykupením a že alleluja nepřestává, spíše ještě častěji zaznívá než jindy.

Slovo advent znamená příchod, příchod Kristův. První jeho příchod udál se před 4000 lety. Tenkrát přišel na svět, aby lidstvo pravdě učil a je vykoupil. Kromě národa židovského neznali lidé pravého Boha; ctili tvory místo Stvořitele, tělesa nebeská, síly přírodní, zvířata, obrazy a sochy, byli oddáni povrhlivé modloslužbě, utívali božskou bytost způsobem nedůstojným, ba hříšným, vraždou a smilstvím. Byli oddáni všem neřestem, byli zcela zkažení. Vzdor vši řecké a římské filosofii panovala ve věcech náboženských úplná nevědomost a strašná nemravnost. Bůh dopustil, aby všichni národové hluboce klesli, aby tím více toužili po Spasiteli a s tím větší radostí ho přijali. Lidé sami to smýšleli, že to tak dále jíti nemůže a že se svět musí změnit. Kdo mohl tu změnu provést? Vykupitel. Po něm toužili všichni, komu se ten svět ošklivil. Po něm toužili židé a vzdychali s Isaiášem prorokem: Roste nebesa spravedlivého a oblaky ho přte; otevři se země a vypuť Spasitele! Přijď o Pane a neotájej, osviť oči svých služebníků! Vyšli Beránka o Hospodine, panovníka světa, na horu dcery sionské! Ukáž nám své milosrdenství u děl nám svou spásu!

I pohané toužili po Vykupiteli a volali oň. Sokrates věhlasný mudrc, měl naději, že s nebe přijde jednou prostředník a neomylně nás povučí o povinnostech k Bohu a bližnímu. Římský básník Horác stěžuje si v jedné básni na občanské války a volal: Přijď končící Synu vznešené Panny, zůstaň dlouho mezi svým lidem, vrať se až po dlouhém času do nebe; rechl se ti líbí nazýván býti otcem a knížetem.

Jako touží zavlá rostlina po občerstvení růže, nemocný po lékaři, vězeň po propuštění, v dolech zadržovaný po záchráně, vyhnanec nebo zajatec po návratu do vlasti, tak toužili lidé po Vykupiteli. A jejich touha byla vyslyšena, jejich naděje došla splnění, jejich modlitby a prosby nebyli nadarmo; Vykupitel přišel a učil lidstvo znáti pravého Boha a jej bohudárným způsobem uctívati; učil je správně rozeznávati zlé a dobré a ctnostně žíti.

Zdažli nejsou nyní ještě i časové poměry podobné tehdejším? Zjistě! Mízi náboženská vědomost, bludy a sekty množí se jako houby a hyzdí nauku Ježíšovu rově pohanické pokolení dorůstá, ne svatá Trojice v nebi, ale příroda je za Boha považována od monistů, Racionalistů (rozumářů) popírají všechno nadpřirozené a tvrdí, že Boha není, člověka degradoval na opic anebo naopak povýšili jej na boha. Kam dospějeme, pakli se svět nezmění? Tak to nejde dále. Kde je učitel, jenž lidstvu pravdu dále zvěstuje? To je i ještě dnes Ježíš Kristus, touha všech národů. Nepotřebujeme čekat na jeho příchod jako židé; onť už přišel a učí nás dosud ústy své neomylné církve. „Kdo vás slyší, mne slyší!“ pravil. „Jděte a uče všechny národy!“ Třeba se tedy obrátiti na církev. Kéž by se všichni díli od ní poučiti. Kéž by všichni gorkně věřili pravdám svatého evangelia a řídili se podle jeho napomenutí, kéž by za tím účelem pilně poslouchali slovo Boží, četli nábožné spisy! Nikoliv

světové zásady od Hackla, nikoliv romány Zolovy, nikoliv nauky metistů, spiritistů, materialistů a sionodomylníků, rýbrž katechismus a bible obsahují pravdu. Co je pravda? bázal se Pilát. On to nevěděl, jako to mrozí dnešního času neví to vědět nechtějí. Jeden universitní rektor řekl ve své inaugurační řeči: Ignoramus et ignorabimus, to jest: My to nevíme a ani se to nedozvíme, co je za hrauicemi světa. Avšak my křesťaré to víme. Pravdou je Ježíš Kristus a jeho nauka v katolické církvi učlená. „Já jsem cesta, pravda a život“, řekl: „Kdo věří ve mne, nechodí ve tmách, ale má světlo života.“

Pán Ježíš přišel na svět, aby lidstvo vykoupil od hříchu a věčného zatracení. Už Adam spáchal první hřích; tím hrozně uskodil sobě i svým potomkům. Byl by týval najisto ztracen a ra věky vyloučen od patření na Boha, a my s ním, kdyby se nebyl Bůh nad námi slitoval, kdyby nebyl seslal svého Syna na svět, aby nás svou smrtí na kříži vykoupil. Do hříchu pokleslý člověk nebyl v stavu, dřívější spravedlnost a světost a statky s ní spojené získati. Mrtvý člověk nevzbudí se sám z mrtvých; tak i duševně mrtvý člověk nenáze sám sebe vzkřísiti k životu nadpřirozerému a věčně blaženému. Lidstvo propadlo smrti časné i věčné; Jen Bůh sám mohl je zachrániti. A on to skutečně učinil. Jako se milosrdný sameritán ujal toho, jenž byl padl mezi loty, tak se ujal Syn Boží zrarených lidta, zhojil jeho duševní rány, vytihl je od smrti a otevřel mu bráru věčného života; přčež se jmenuje naším Spasitelem a Vykupitelem. Buďtež mu za to tisícéré díky.

Nejenom Adam zhřešil, i my jsme z hřešili, snad i těžce. Duše naše dosud cítí uštknutí pekelného hada, dcud chorá je a strádá, je slabá v dobrém a náchylná k zlému, soužená výčitkami svědomí, plá úzkosti před soudem a trestem Božím. Kde je lékař, jenž by jí pomohl? To je dosud Ježíš Kristus, náš přemilý Vykupitel. On hojí všechny rány, on je hojí skrze

své zástupce kněze církve katolické ve svaté zpovědi. Třeba jen mu ukázati rány daševní. Právě teď je čas, kdy tak mroho křesťarů jde ke zpovědi. Necht nikdo reštatne zřálky, necht kačový použije adventního času, aby své svědcmi očistil a Kristu Pěnu čistý a krásný přibytek připravil v srdci svém. Hleď, milý čtenáři teď přichází k nám Ježíš po druhé, ve svátostních způsábách; to je jeho druhé přísti, črulý advent. Ted přichází k nám, aby nám přivlastil výlody své smrti vykupitelské, nás milostmi obdail, nás pčtělil a posílil v trápotách a zkouškách tohoto pomemského života a dal nám zřuku života věčného.

Radujme se nad jeho črulým přichodem a budme připraveni na jeho třetí přichod k soudu, zachovovávaje své srdce čisté a žijíce nátožně a bohulibě. Desti často nás Spasitel rapominá, připraveru býti na jeho třetí přichod. „Bděte, reťof revíte, v kterou hodiru Pán přijde. Kdo je věřým a opatrným služebníkem, jež Pán jeho ustanvil nad svou čedí, aby jim dal pokim v čas patičný? Blahoslavený služebník onen, jehož Pán, když přijde, nalezre tak činícího; amen; pravim vám, on jej ustanoví nad věni svými statky. Kdyty však onen služebník byl zlý a řekl sám k sobě: Můj Pán pročlává s přichodem a kdyby začal trim své spoluslužebníky a hočval, pil s pijary: tu přijde Pán onoho služebníka v den, kdy ho reočekává; a v hočinu, jež mu neznámcu, a odlorčí ho od ostatních a vykáže mu místo u pokrytů, kde bude rářek a skřipění zubů. (Luk. 12, 40.)

Tak se povere synům tohoto světa, kteří nic nechtějí slyšet o přichodu Kristovu. Co se nás týče, paratujme vděčně na první přichod Ježíšův ra na konci starého zákona, radujme se nad jeho črulým přichodem při svatém přijímání, jeť ož neopomeňme v čas tento adventní a budme hotovi na jeho třetí přichod k soudu; pak i na nás bude čekati přichod do nebe, poslední pro nás advent.

A. M. Kadlčáková.

Z poroby vstává . . .

3 poroby vstává vlast česká zase,
jež tři sta roků dřímala jen,
ze sna se budí v celé své kráse,
vítězství slaví svobody den.

Vzepřel se český lev v divém boji,
porazil rázem cizinců šik,
který jen úklady vlasti strojí,
radostný slyšte po vlasti ryk.

Vlast česká žije jak kdysi žila,
svobody dýchá lahodný vzduch,
národ svůj dechem tím okouzila,
v radosti objímá druhu druh.

Ku práci nové volá nás Čechy
jí starou slávu zas budovat,
by z hrudi každé unikly vzdechy
a slunce lásky by mohlo vzplát.

Vzplanout nad vlastí, jež krvácela
pro práva svoje již odvěká,
radostí skvěje se duše celá,
každého českého člověka.

A. M. Kadlčáková.

U jeslí.

Žiše snížek poletuje,
kolem všude tuné,
chladný vítr smutně duje,
chví se celá země.

Do Betléma Matka kráčí
o noclech tu prosí,
ale nazpět v t.chém pláčí,
cestu slzou rosí.

Z Betléma ji zapudili,
nechtěli ji znáti,
proto musí v noční chvíli
ku chlévu se bráti.

A tam zrozen Kristus milý,
v chudých jeslích leží,
pastuškové co tu byli,
s dary k Němu běží.

I my, k jeslím pospícháme,
rádi v tuto chvíli,
Kristu Pánu zapíváme:
„K svému veď nás cíli!“

Jesle — kazatelna.

Napsal Ignát Z h á n ě l.

Na lučinách nedaleko města Betléma objevil se v noci anděl a z rozkazu Božího oslovil pastýře, kteří měli u svých stád noční stráž, takto: »Nebojte se, neboť zvěstuji vám radost velikou, která bude všemu světu a lidu.« Luk. 2, 10. Ve Starém Zákoně dočteme se o mocném králi Madianitě, který zle trýznil lid vyvolený. Vzbudil v něm Bůh statečného vůdce Gedeona, který porazil Madianity a osvobodil lid od jha, těžce je svírajícího. Proto vyzýval tehdy prorok Isaiáš: »Veseliti se budou před tebou, jako kteří se veselí ve žni, jako plesají vítězitelé uchrvátivše loupež, když dělí kořisti, neboť jeho břemeno jeho a berlu nutitele jeho přemohl jsi, jako ve dni Madian«. Is. 9, 3. 4. Velká radost panuje, když lidu dosud žijícímu v porobě zasvitla hvězda svobody, když odstraněna jest metla, kterou byl mrskán, když vyhnán jest utitel, který bez milosrdenství vybíral daně, poplatky nespravedlivě a neměl nikdy slitování, když přišel si pro úroky prastarých dluhů.

Podobnou radostí má plesati srdce i mysl naše v den, kdy oslavujeme narození milého Spasitele Ježíše. Nevědomky pomáhali tehdy Římané kteří dobyli skoro celý tehdy známý svět, aby evandélium, které přišel hlásati Kristus, mohlo býti rozšiřováno beze všech překážek po celém tehdejšíms světě a aby se vyplnilo starozákonní proroctví. »Stalo se pak v oněch dnech, vyšel rozkaz od císaře Augusta, aby popsán byl veškeren svět«. Luk. 2, 1. Bezděky posloužil císař Augustus prozřetelnosti Boží a jejím úradkům, když rozkázal, aby popsán byl všecken svět. Neboť protože jíti musil každý do svého města, odešel Josef z Galileje z města Nazareta do Judska do města Davidova, jež slove Betlém, poněvadž byl z domu a kmene Davidova, aby se přihlásil s Marií. Šli do Betléma, což znamená v naší řeči „dům chleba“ protože porodila Maria toho, který řekl o sobě: »Neboť tělo mé právě jest pokrm a krev má právě jest nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev,

má život věčný a já ho vzkřísím v den poslední«. Jan 6. 56, 55.

S jakou toužebností očekávali všichni, kdy se vyplní proroctví, která propověděna byla o příštím Vykupiteli! Svätý Jan Zlatoustý píše: »Libezný jest dopis, ale pouze do té chvíle než přijde, kdo ho poslal. Potřebný jest dlužní úpis, ale jenom do zaplacení dluhu. Potěšením jest květ, ale jenom do doby, kdy přinese ovoce. Zaplacení zničí cenu dlužního úpisu a květy ztráví ovoce, z nich vyrostlé«. Milejší jest zajisté příchod věrného přítele než dopis, kterým oznámil svůj příchod. Vitanější jest, když se zaplatí dluh než míti v ruce úpis, oblíbenější jsou plody ducha než mrtvá písmena; jsme tedy i my šťastnější a máme býti veselejší než otcové, kteří pouze doufali a čekali, ale nedočkali se. Neboť již vyvěrá pramen vody, která očistí hříšníka a všechny, kteří jsou hříchem poskvrnění. Velký syn národa španělského, Ludvík z Granady praví: »Již se vrací vlny milosti zpět ku svému původci, aby pak znovu a tím hojněji proudily«. Děkujeme celé nejsvětější Trojici, že nám poskytlá den tento, o němž říci můžeme: »Veselte se nebesa a raduj se země«. I. Par. 16, 31. Svätý Leo papež praví: »Milosrdenství celé nejsvětější Trojice se rozdělilo, aby spasení se nám stalo, aby Otec byl s námi usmířen, Syn nás smířil, Duch svätý však roznítil srdce naše ohněm sväté lásky«. Máme tedy zajisté mnoho příčin a důvodů radovati se v den vánoční. Ano »jest to den, který učinil Pán, radujme se, veselme se!«

Ve chlévě betlemském vyplnilo se očekávání lidská, tam se narodil Ježíš, náš přemilý Spasitel, protože neměli místa v hospodě. Položili dítě do jesli. Ó viz tuto nejhlubší pokoru, volá Ludvík z Granady, obdivuj se nejpodivuhodnější chudobě našeho Boha! Která služebná dívka byla kdy tak opovržena, tak potřebná, že by byla ve své největší chudobě tak dalece došla, že by musila dáti své novorozené do jesli, do koryta.

ze kterého jinak dobytčata brala svou potravu! Kdo jest vznešenější než Bůh? Co jest na světě nepatrnějšího nad jesle? Kdo tedy spojil tyto dvě tak daleko od sebe stojící věci? Trůn Boží, který jest v nebesích, byl přeložen na svět a umístěn ve chlévě, v jeslích. Chlév není přece místo, v němž obývají lidé, ale jest přibýtkem pro zvířata, pro dobytek. Když tedy sestoupil Syn Boží do chléva a ubytoval se v něm, neučinil se menším nad lidi? A kdo přivedl Ježíše do takového ponížení? Kdo ho donutil k takovému strastem? Kdo tě svrhl náš milý Spasitel s vrcholu tak vyvýšené velebnosti do propasti takové pokory? Byla to, dle svědectví Ludvíka z Granady nesmírná laskavost, nejhonivější láska ku tvé církvi, kterou povýšil jsi touto svou velikou chudobou, posílil svou převelikou slabostí, provedl slzami a utrpením ku slastem nebe kého života. Ano, tak jsi byl duchovní krásou své církve dojat, uchvácen, že jsi neváhal položit se do jesli, ale i dát se přibíti na kříž“.

Kterýsi mudrc proslovil, že prý pravá láska vylučuje moudrost, chtěl říci: »Kdo miluje, vyvádí často mnoho hloupých kousků. Protože Ježíš z pravé lásky k nám lidem vše podnikl, zdá se mnohým až po dnes jeho počínání naprosto nepochopitelným. Že vše vykonal z pouhé lásky milý Spasitel, potvrdilo Písmo slovy: »Neboť tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozemného dal, aby nikdo, jenž v něho věří nezahynul, nýbrž měl život věčný«. Jan 3, 16. Podivujeme se slunci, které v letě tak mile nás ohřívá a všemu tvorstvu dodává nový život i vzrůst. Kdyby toto slunce sestoupilo na zemi, oblažilo by všechny ještě větším jasnem, teplem, životem. Když tedy Kristus, jemuž dáváme čestný název »slunce spravedlnosti« sestoupil na svět a když dávno před svým příchodem rozohnil srdce mnohých spravedlivých, kteří ho s netrpělivostí očekávali, neměl by rozohniti srdce všech lidí, když v Betlémě přijal tělo lidské na sebe a jenom pro to, aby nám byl bližším? Sám řekl o svém působení: »Oheň na zem pustit jsem přišel a co chci (jiného) než aby se vznítíl?« Luk. 12, 49.

Není liž tedy Ježíš, ležící v jesličkách nám všem nedostupným příkladem pravé pokory, dobrovolně přijaté chudoby a vůbec vši křesťanské dokonalosti? Jsou věru jesle vznešenou kazatelnou, v níž učí Syn Boží všeku moudrosti aniž něco mluví, již předem káže příkladem, což teprve později bude hlásati slovem. Učme se od Ježíška, ležícího v jeslích, pokoře, mírnosti, lásce, trpělivosti, pracovitosti, opovržení rozkoši tohoto světa, vším, co svět tak miluje a čeho s tak váží, jmění majetku. Či hledají synové světa tohoto něco jiného než bohatství marnost, pocty, požitek? Ano, co chválí Kristus, to odsuzuje svět a co haní, to svět velebí. Jesličky jsou pravou kazatelnou, nasloucháme-li bedlivě slovům, která k nám z ní zaznívají. Ježíš sám řekl učeníkům svým: „Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám a vezmi kříž svůj a následuj mne“. Mat. 16, 24.

Po celý život svůj potřebujeme všichni vůdce, potřebujeme ho v mládí, kdy jsme odkázáni na pomocnou ruku svých rodičů, ale potřebujeme ho také ještě, když jsme dospěli. Vždyť jak často vede naše cesta přes srázné skaly, přes věčný sníh, přes lesy, v nichž není cesty, t. j. často bloudíme, nejsme věrnými oveč kami Spasitele svého, opouštíme ho, vykročili jsme z koleji od něho nám určených, jsme v nebezpečí, že budeme svrženi do propasti, kde ztratíme život. Všichni jsme tuto na světě putovníci, nemáme tu stálé vlasti, hledáme ji a dostane se nám ji po smrti na věčnosti. Naše životní cesta jest strmá, příkrá, obtížná; mnozí, kteří po ní kráčeli, ji opustili a stali se na věky nešťastnými. Nespouštějme se svého vůdce, kterým jest nám všem po celý náš život Ježíš Kristus, který řekl o sobě: »Já jsem cesta, pravda a život«. Jan 14, 6. Ano, chceme Ježíše následovati, pamětlivi slov: »Tot jest cesta, chodtež po ní a neuchylujte se ani na pravo ani na levo«. Is 30, 21.

Mnoho let žil svatý Jeroným poblízkou místa, kde se zrodil Ježíš Kristus v Betlémě a vedl tam život přísný; byl šťasten, že mohl býti živ nedaleko místa, v němž „Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi“. Jan 1, 14. Napomínal lidi, kteří k němu docházeli a

prosili, aby je poučil: „Jesličky, v nichž pláče božské Dítě, uctivejme více mlčením než slavnou řečí“. Ježíš až dosud pláče nad našimi hříchy, kterými Jej urážíme.

Nikdy se nespouštějme Boha, vždy se odevzdáváme do jeho ochrany a prosíme, aby nás nikdy neopouštěl. Ano neopouští svých věrných, čehož vidíme důkazy, díváme-li se na svět otevřenýma očima. Mezi své největší syny čítá země španělská velkého kazatele Ludvíka z Granady, jehož spisy, ač velkou většinou náboženské, jsou napsány slohem a řečí právě klassickou t. j. vzornou. Literatura španělská čítá ho mezi své klassiky. Byl zrozen v Granadě r. 1504 jako syn chudíckých rodičů, ale Bůh se nad ním smíloval, měl příležitost dostati se do škol, v nichž prospíval a prospěchem výborným. Ujal se ho totiž hrabě Tendilla a ustanovil ho za vychovatele svých synů. Událost, která se to stalo, jest poučnou a dokazuje nám starou pravdu, že Bůh svých milých dítek neopouští. Ludvík měl jakýsi spor na ulici s hochy, s nimiž si hrál a jak již na jihu bývá, ze sporu se strhla rvačka, při níž hoši křičeli, co hrdlo stačilo. Hrabě byl náhodou svědkem tohoto sporu, který počal slovy, ale skončil skutky a násilnostmi. Vmísil se mezi děti, odtrhl je od sebe a vyptával se, co se vlastně stalo? Předstoupil před něho Ludvík, hájil svou věc s takovou jasností, živou výřečností, silnými, dovedně sestavenými důvody, že hrabě byl vše-

cek překvapen, ujal se hoča přijal do svého domu a když povyrostil, udělal ho vychovatelem svých dětí, věda, že je nemůže nikomu lepšímu svěřiti.

Oslavujeme všichni Boží hod vánoční srdcem radostným, děkujice Spasiteli svému, že přišel mezi nás, vzav na sebe lidskou postavu. Neveselme se radostí pouze světskou, ale radostí duchovní tím, že si umíníme žiti, jak Ježíš si přeje a jaký příklad nám dal. Kéž neplatí o nás slova: Cítera a loutna a buben a píšťalka a vino jest na hodech vašich: a na dílo Hospodinovo nehledíte aniž skutků rukou jeho spatřujete«. Is. 5, 12. Pomněme, čím větší dobrodiní, čím větší tajemství, tím větší neposlušnost, tím černější nevděčnost, když se nechováme, jak toho zasluhuje pokora, poslušnost, která se nám jeví v jeslích betlémských, z nichž dává nám milé Dítě Božské příklad všech cností. Mnozí, kteří dobře rozjímali toto tajemství Božího zrození a ponížení, vzali již v nebesích věčnou odplatu. My kteří jsme dosud liknavi, nerozhodnutí, máme příčinu nikoliv k radosti, ale ku pláči a nářku. Proto přičiňme se, abychom svátek tento slavili s myslí sebranou, srdcem skroušeným i vděčným a s prosbou, aby Ježíš ráčil posilniti srdce naše rozum náš osvětit, abychom byli hodnými jeho následníky, které by jednou přijal mezi své vyvolené, abychom Jej mohli pak chváliti ve slávě věčné na věky věkův. Amen.

A. M. Kadlčíková.

Volání.

Volám k Tobě, Bože můj,
od zlého mne ochraňuj,
ochraňuj mne mocí svou,
na světě v tu chvíli zlou

Volám k Tobě každý den,
hned když prchne nocí sen,
nadej v hříchu utonout,
zbav mne jeho těžkých pout.

Volám k Tobě za noci,
spěj mi Bože k pomoci,
drž nade mnou ruku svou,
v ochranu vem duši mou.

Volám k Tobě v každý čas,
Bože, Otče, slyš můj hlas
a v té slední hodině
k své mne přičti rodině.

P. Rudolf Rozkošný.

Srdce Ježíšovo, oběti slitování za hříchy naše.

Miláček Páně sv. Jan napsav evangelium připojil k němu list, v němž napomíná věřící, aby se snažili státi dítkami Božími. Proto jim klade na srdce, aby se varovali hříchu. Kdyby snad někdo namítal, že nemá hříchu, tomu praví: Řekneme-li, že hříchu nemáme, sami se klameme, a pravdy v nás není. (1, J. 2. 8.) Vytýká těmto slovy blud kacířů tehdejší doby, tak zvaných gnostiků, kteří tvrdili, že jenom nevěra jest hříchem a kdo věří, že se nedopouští žádného hříchu i kdyby některé příkázání Boží přestupoval. Věřící křesťané se domnívali, že aspoň všední hřích spáchali a každý den se modlívali: Opuď nám naše viny! jakož i my odpouštíme našim vinníkům. Sv. Jan opět praví: Dítka moje toto vám píš, abyste nezhrěšili. (1, J. 2. 1.) A jakoby řekl: ačkoli jsem tvrdil, že každý člověk se dopouští buď v pohanství těžkých neb jako křesťan aspoň lehkých, nyní vás všechny napomínám, abyste se těžkých hříchů docela vystříhali a všedních pokud je možno. Opět odpovídá na otázku, co má činiti ten, jenž ví, že se má hříchu varovati, a přece z lidské křehkosti do něho upadne, takto: A zhřešil-li někdo, máme přimluvce u Otce, totiž Ježíše Krista, spravedlivého, a on jest obětí smírnou za hříchy naše, ale nejen za hříchy naše, nýbrž i za hříchy celého světa. (1, Jan 2, 1, 2.)

Těchto slov užívá církev sv. o Srdci Páně. Latinsky znějí: Cor Jesu propitiatio pro peccatis nostris. V diecesi pražské jsou přeložena: Srdce Ježíšovo, oběti slitování za hříchy naše, v diecesi olomoucké: oběti smírná za hříchy naše, v diecesi brněnské: smíření pro hříchy naše. Názvy jsou sice různé, ale smysl je tentýž a v něm budeme v této úvaze projednávati.

Smíření předpokládá aspoň dvě osoby, které jsou ve sporu, které chtějí nepřátelství zanechat a se vyrovnati. V našem případě se jedná o Pána Boha

a o člověka. Pán Bůh jest Stvořitel, člověk tvor. Jakožto tvor úplně na Pána Boha závisí a správný poměr toho vyžaduje, aby Pána Boha jakožto Stvořitele nad sebou uznal a jemu sloužil. Hned první člověk v ráji se se od Pána Boha odvrátil, nechal na něho. Za to zasluhoval, aby i Pán Bůh se od něho odvrátil a nedovolil mu na sebe patřiti, a jej od sebe zapudil. Toto jest největším reštitím pro hříšníka ztratiti Boha, jenž jediný může po celou věčnost člověka oblažiti. Tak toho žádá spravedlnost. Kdyby byl Pán Bůh lhostejným proti hříchu, byl by lhostejným i proti mravnímu řádu, jenž žádá, aby tvor byl podřízen Tvůrci, který jest jeho posledním cílem. Pán Bůh tedy nemá radosti nad trápením svých tvorů, jakoby v mukách jejich spatřoval něco sobě milého; nepase se na mukách hříšníků. Aresty jsou jen prostředkem, aby oslavena byla jeho spravedlnost, proti níž se hříšník vzbouřil. Chceli ujíti trestu, měl by činiti pokání za spáchané hříchy. Jako hřích jest odvrácením od Boha, tak jest pokání návrat k Bohu. Chce-li tedy hříšník se smířiti, třeba, aby odvolal urážku, kterou mu učinil, aby litoval, že se odvrátil od svého nejvyššího Pána a posledního svého cíle, aby pokorně se mu podrobil a slíbil mu, že bude v budoucnosti plniti jeho vůli a zachovávat jeho sv. příkázání. Kromě této lítosti Pán Bůh nepotřebuje od hříšníka žádného jiného zadost učinění. Vždyť jest nejvyšším Pánem, a proto může dělati co chce. Vždyť i člověk mnohdy odpouští bezpráví mu učiněné a nežádá kromě lítosti ničeho jiného. Tak by tedy i Pán Bůh mohl hříšníku z pouhého milosrdenství uděliti milost obrácení a bez dalšího dostiučinění mu celou vinu ihned odpustiti. Ve skutečnosti se však tak nestalo. Pán Bůh žádal dostiučinění a to tak velké, jako jest zloba ve hříchu; protože tato zloba je nekonečná — vždyť

je uražen nekonečný Bůh—bylo třeba dosti učinění také nekonečného, které však nemohl žádný člověk vykonati. Tento úkol vzalo na sebe božské Srdce Páně, které z nekonečné lásky za naše hříchy trpělo a takto se stalo smírnou obětí za naše hříchy. Každé odpuštění hříchů se děje pro zásluhu a smrt Krista Páně. Proto se také Pán Ježíš jmenuje Spasitelem nebo Vykupitelem, nebo nás od hříchů a věčného zatracení vykoupil. Tak jako za starých dob byli lidé zavlečeni do otroctví, a z něho byl leckterý od svých příbuzných vykoupen za drahé peníze, tak také my hříchem jsme se dostali pod moc ďáblův, a smrtí Kristovou jsme byli z ní vykoupeni. Ovšem výkupné se platilo pánu otroků; avšak my nemůžeme a nesmíme říci, že Kristus Pán zaplatil ďáblu, nýbrž si to musíme představit pod jiným obrazem, jenž jest v písmě sv. ve Moj. 21, 30. Tam se určuje trest majetníku zvířete, které by nějakou škodu učinilo. Kdyby nedbalostí majitelovou zabí někoho vůl,¹ má býti hospodář odsouzen k mrti. Protože se však přímo vraždy nedopustil, nýbrž jen nedbalesti, může svůj život vykoupiti, když zaplatí určitý obnos peněz. Proto se tam praví: Bude-li mu uloženo výkupné, ať dá za svůj život tolik, kolik budecndného žádáno. Tento smysl mají slova božského Spasitele, jenž pravil: Syn člověka² nepřišel, aby mu bylo slouženo, nýbrž aby sloužil a dal život svůj na vykoupení za mnohé. (Mat. 20, 28). Aby lidé nemusili býti usmrceni, aby nemusili býti za hřích věčně trestáni, dal Pán Ježíš svůj život mí to nich.

Poohlédneme se však po sv. evangelii, co nám vypravuje o těchto pravdách? Co nám praví o hříchu a o vykoupení? Božské Srdce Páně, jež jest podle slov litanie ohniskem láskou planoucím, jest plné dobroty a lásky, přece nepřestává nám připomínati hrozný osud hříšníka a varovati ho před peklem. Nebojte se těch, kteří zabíjejí tě-

lo, duše však zabít nemohou, ale bojte se spíše toho, jenž může duši i tělo zatratiti do pekla (Mat. 10, 28). V pekle jsou ti, kteří jsou od Boha zlořečeni (Mat. 25 41). kteří přijdou do trápení věčného (Mat. 25, 46). A proč musí tolik trpět? Protože jsou „činitelé nepravosti“ (Luk. 13, 27) jimž při soudu bude odplaceno podle skutků jejich. (Mat. 16, 27.) Příčinou trestu jest hněv Boží, který spočívá na hříšníku: „Kdo nevěří v Syna, neuzří života, nýbrž hněv Boží zůstává v něm.“ (Jan 3, 36) Proto nazývá Pavel hříšníky na doba mi hněvu, na nich ukazuje Pán Bůh hněv a moc svou. (Řím 9, 2, 2.) „Zjevuje se zajiště se nebe hněv Boží proti každé bezbožnosti a nespravedlnosti.“ (Řím 1, 18.) Hromadíš sobě hněv Boží ku dni hněvu a zjevení spravedlivého soudu Božího. (Řím 2, 5) Za urážku se Pán Bůh mstí rad hříšníky. Mně (patří) nomsta já odplátím, praví Hospodin (Řím 12, 19.) Mstitelem jest Pán Bůh toho všeho. (1 Thess 1, 6) aby potrestaly, kteří neznají Boha, kteří ne poslouchají evangelia Páně našeho Ježíše Krista. (2 Thess 1, 8)

Hlavním cílem činnosti božského Srdce bylo bojovati proti hříchu a smířiti hříšníky s Bohem. Vždyť již jeho jméno, Ježíš to znamenalo. Jako Adam nazval svou manželku Evou, t. j. matka všech živých. (1 Moj. 3, 20) a také i ostatní zvířata nazval podle jejich přirozenosti a povahy a úkolu jaký měla (1 Moj. 2, 19), tak také i Syn Boží ještě před narozením obdržel jméno, které značilo jeho povolání na tento svět; smířiti lidi s Bohem. Když se totiž zjevil anděl sv. Josefovi a zvěstoval mu, že jeho manželka, Panna Maria, porodí syra, pravil: Nazveš jméno jeho Ježíš, neboť on spasí lid svůj od hříchů jejich. (Mat. 1, 21.) Již sice mnozí mužové před Pánem Ježíšem měli toto jméno, ale

žádný nevyplnil skutkem jeho významu, žádný z nich nebyl osvoboditelem, spasitelem lidu. U jediného Ježíše se toto jméno shoduje se skutkem. On spasí lid svůj a nikdo jiný. On vysvobodí lid, který se mu poddá a uzná jej za Spasitele, za Osvoboditele od hříchu.

Proto také ve veřejném životě všechno směřovalo k tomuto cíli; celé jeho učení, všechny jeho zázraky měly za účel, aby lidem byly hříchy odpuštěny. Neboť proto činil božský Spasitel zázraky, aby lidé jej pokládali za Syna Božího a uvěřili jeho učení, které je poučovalo jak se mají hříchu varovati a ctnosti konati. Když uzdravoval člověka třicetosm let nemocného, řekl mu: Hle učiň se jsi zdrav, již více neheš. (Jan 5, 14.) Slitoval se nad ženou cizoložnou a osvobodil ji od těch, kteří ji chtěli kamenovati, ale napomenul ji: Jdiž a už neheš. (Jan 8, 11.) Ujal se ženy hříšnice v domě fariseově a ujistil ji: Odpouštějí se tobě hříchy. (Luk. 7, 48) a fariseovi, který ji podezříval, pravil: Odpouštějí se jí hříchy mnozí, neboť milovala mnoho. (v. 47.) Dříve než uzdravil ochrnutého, pravil mu: Odpouštějí se tobě hříchy tvoji. (Luk. 5, 20.)

Odpustění hříchů a smíření Boha s lidmi musil získati svým umučením a smrtí. Byl si toho dobře vědom ve svém působení a několikrát to zřetelně vyslovil. Hned na počátku svého veřejného života upozornil na svou smrt Nikodema, jenž přišel v noci hledat u něho poučení. Pravil mu: Jako Mojžíš povýšil hada na poušti, tak musí býti povýšen Syn člověka, aby nikdo, jenž v něho věří nezahynul, nýbrž měl život věčný (Jan 3, 14.) Židé se vzbouřili na poušti proti Mojžíšovi a proti Bohu samému. Hospodin za pokutu poslal na ně ohnivě hady, jichž uštknutím se nakazili. Když volali o pomoc, kázal Bůh vztýčiti hada měděného, a kdo na vztýčeného hada pohlédl, byl vyléčen. Těmito slovy poukazoval

Pan Ježíš na svou smrt na kříži, na její blahé účinky. Jako lidé od hada uštknutí již již měli zemřít, tak lidé kteří byli ve hříších pohrouženi, měli zahynouti. Proto byl Syn Boží povýšen aby nikdo, kdo v něho věřil nezahynul, nýbrž měl život věčný. Život věčný, blaženost nebeská jest cílem smrti Páně, kdo ji chce dosíci, musí v Pána Ježíše a v jeho učení věřiti a dle něho žiti, a takový nezahyne smrtí věčnou. A aby onu smírnou smrt lépe objasnil, přidává božský Spasitel; nebo tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby nikdo, jenž v něho věří nezahynul, nýbrž měl život věčný. Frant. Sušil vykládáje tuto větu volá: Jak milostné to pravdy, jak přesladká tajemství se nám těmi slovy naskytují! Potřeba jest více než pouhé víry ku pochopení jich, potřeba více než jednoho srdce ku přijetí jich, potřeba více než lásky, která se jimi vyjadřuje. Každé slovo věty té světové má velkou váhu. Tak, vece, takovou láskou, takovou svrchovanou láskou! Bůh, Pán světa všeho, všemohoucí, jenž mohl dobře a spravedlivě svět zatratiti; neučinil ale toho nýbrž si zamíloval svět, světské, hříšné, sobě nepřátelské lidi, kteří po něm netoužili, ani se po něm neptali, nýbrž se od něho k modlám obrátili, a jemu se všelijak rouhali. A přece je miloval a strojil jim po čtyry tisíce let přísti svrchované lásky své. A dal jim ne anděla, ne serafa z nejvyššího řádu duchů svých, nýbrž Syna svého, a sice jednorozeného a ovšem dal, ne aby panoval, nýbrž aby lidem sloužil, je vyučoval a za ně umřel. Dal jej za tím účelem, aby nikdo kdo v něho věří nezahynul, nýbrž měl život věčný. Nikdo, [ani israelita ani pohan nemá zahynouti, ovšem podmínkou jest sv. víra. Bůh Syna svého nedal, jak se domnívali Židé, strašil pohany, jakožto nepřátele lidu Božího, nýbrž aby svět t. j. všichni lidé spasení byli. Kdo v Syna Božího věří a věří virou účinnou, ten ač byl pohanem, ač byl z nízkého rodu, ač jest otrokem, přece spásy

Sv. Mikuláš, biskup a vyznavač Páně.

Svatá noc.

Gaspard de Casper.

dojítí má. Jaké to lahodné, oblažující, slastné pravdy — musíme opět zvolati — se nám objevují! První z darů Božích jest láska jeho k nám; první výsledek lásky jest vydání Syna Božího za hříšníky; první dar Syna Božího jest víra, a blahý plod víry té jest spása. A Pán Ježíš opakuje a potvrzuje co předepsal pravě: Vždyť Bůh ne poslal Syna svého na svět, aby soudil svět, nýbrž, aby spasen byl svět skrze něho. (Jan 3, 17)

Na začátku rozjímání jsme poznávali, že Pán Bůh mohl hříšníkům, litujícímu hřích odpustiti, a nežádati žádné náhrady za urážku jemu učiněnou. On tak neučinil, ale žádal náhradu nekonečnou! Tím způsobem však ukázal nesmírnou lásku k nám, neboť nám dal jednorozeného svého Syna.

A jak přijímá Pán Ježíš ono poslání od svého nebeského Otce, aby spasil svět? To nám vysvětluje sám vlastními slovy v podobenství o dobrém pastýři, v němž vypravuje, jak dobrý pastýř miluje své ovečky a pokračuje: Dobrý pastýř dává život svůj za ovce své (Jan 10, 11) Božský Spasitel má tak pečlivé srdce o své ovce, že jest hotov každé chvíle brániti jich proti vrahům, a krev svou za ně vyliati a všechny těžké muky na se vzíti, aby jim zajistil věčnou spásu. Proto miluje mne Otec, že dávám život svůj, abych jej zase ujal. Nikdo neodnímá ho ode mne, nýbrž já jej dávám sám od sebe. Mám moc jej dáti a mám moc jej zase ujmouti. Jan 10, 17, 18. Otec miluje sice Syna, protože jest stejného s ním bytí, ale také jej podle člověčenství miluje, protože Syn za nás dobrovolně chtěl zemřítí. Pán Ježíš i jako člověk nemusil zemřítí; vždyť jest bez hříchu, jest světlo bez stínu, pravda bez bludu, svatost bez hříchu, čistota bez vady, proto neměla smrt na něho žádného práva. „Nikdo neodnímá života ode mne, nýbrž já jej dávám sám od sebe. Ani židé,

kdyby nebyl chtěl dobrovolně, nebyli by ho zmohli. Mohl prositi nebeského Otce, a dal by mu více než dvanáct pluků andělských na pomoc. (Mat. 26, 53) a při umučení mohl svým božstvím tak tělo posílit, že by se nenechalo zraniti ranami, trním a hřeby. Proto také na kříži hlasem velikým zvolal: Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil. (Mat. 26, 46). Tím ukázal, že dobrovolně umíral, ač mohl déle žíti. Neboť kdo před smrtí má silný hlas, má také sílu k životu. Proto praví Spasitel v podobenství o dobrém pastýři. Mám moc jej (život) dáti, a mám moc jej zase ujmouti. A dodává: Příkaz tento jsem dostal od Otce svého. (Jan 10, 18) Byl to průkaz, těžký rozkaz, který dostal od svého Otce, že musí trpěti a zemřítí na kříži. Proto praví sv. Pavel v listě k Filipěským 2, 8: Ponížil sebe sam a stav se poslušným až k smrti, a to k smrti křížové. Poslušnost předpokládá rozkaz, a jak sám Spasitel o sobě praví, dostal jej od Otce svého. Ale za to, že byl poslušný praví: Proto miluje mne Otec, že dávám život svůj. Jaká útěcha jest v těchto slovech pro nás! Jakou slastí musí nás naplniti toto slovo! Tedy nebyl by tak velice Otec Syna miloval, kdyby se nebyl Syn za nás obětoval? Zda nás neceril výše, než svého vlastního, jednorozeného Syna? Zda jej proto více nemiloval, že Syn za nás zemřel? To jest láska Boží, která nás ustavičně tak vroucně miluje! Kdo by nebyl touto myšlénkou pohnut v hlubokosti srdce svého? Kdo by revyznal, že na tomto světě nemůže býti větší radosti než o této nesmírné lásce Boha Otce i Pána Ježíše rozjímati? (Sušil).

A čím více se ukazovala láska božského Srdce Páně k lidu vyvolanému, a čím více jej k sobě vábila zázraky a určením, tím více rostla nenávisť fariseů. Když pak dokonce i Lazar, jenž čtyry dny byl v hrobu, byl vzkříšen, a mnozí ze židů v Krista uvěřili, dostoupila zášť fariseů vrcholu. Tu velekněží a fariseové shromáždili veleradu a

fe kli: Co ťuděláme, protože tento člověk činí mnoho divů? Necháme-li ho tak, všichni uvěří v něho; i přijdou Římané a vezmou místo i národ t. j. až v něho všichni uvěří, prohlásí se za očekávaného krále židovského, za Messiáše, roznlíí válku po celé vlasti, vzbouří se proti Římanům. bude však od nich poražen a národ židovský bude zavlečen do otroctví. Snad někteří z fariseů namítali, že to není pravda; že židé sice již jej chtěli prohlásiti za Messiáše, ale on se skryl, že vede život opovržený, že nemá ani kam by hlavy položil. Když se nemohli na ničem ustarovati Kaifáš, isa nejvyšším knězem toho roku řekl jim: Vy nic nevíte, ani na to nemyslíte, že jest vám prospěšno, aby jeden člověk zemřel za lid, a ne abv celý národ zahynul. Z pýchy a z nenávisti k Pánu Ježíši pravil: Musí býti odstraněn a zabít, již nebude jítření mezi židy, nepřijdou Římané a bude pokoj. Od toho času se uradil, aby jej usmrtili. To byl však také onen veledůležitý okamik, který nebeský Otec od věčnosti ustanovil, aby jeho jednorozený Syn položil život za ovce své, aby vyplnil přikaz, který dostal od svého Otce. Neboť sv. Jan dodává, že Kaifáš, když se rozhodl Pána Ježíše zabít, prorokoval, že Ježíš měl umřítí za národ a nejen za národ, nýbrž aby shromáždil v jedno ty dítky Boží, které byly rozptýleny (Jan 11, 47—52). Jak podivné jsou cesty Boží! Židé se rozhodnou, aby Pán Ježíš byl zabít, by nikdo v něho nevěřil, a nebeský Otec ustanovil, aby Syn Boží touto smrtí lidstvo smřfil, aby ne jeden ale mnoho narodů v něho uvěřilo, a aby bylo v jednotu synů Božích shromážděno. Pán Ježíš sám totiž před svou smrtí jasně vyslovil: A men, amen pravím vám: Nezemřeli zrna pšeničné padší do země, zůstává samotno, zemře-

li. Vřak, přináší mnoho užitku. (Jan 12, 24. 25) Smrt jeho byla podmínkou, od níž Pán Bůh učinil závislým království Kristovo nad světem, a zároveň úrodným zrnem, z něhož se mělo vyvinouti celé velké království Boží. Smrt tedy Boha člověka není dle věčného úradku Božího něčím vedlejší, co by mohlo v životě Kristově chybět, ale má rozhodující význam. Jen ze smrti povstává nehynoucí život. Takový jest zákon po pádu našich prarodičů. Zdaž nemusil to Kristus trpět a tak vejíti do slávy své? (Luk. 24, 26).

A při poslední večeři proměnil chléb v tělo své, slovy: Vezměte a jezte: toto jest tělo mé podával apoštolům kalich pravě: Pijte z toho všichni, neboť toto jest krev má Nového Zákona, která se vylévá za mnohé na odpuštění hříchů. (Mat. 26, 26, 27, 28). Dle sv. Lukáše řekl Pán Ježíš: Toto jest tělo mé, které se za vás vydává (Luk. 22, 19).

Tedy Pán Ježíš při poslední večeři se ořetoval pod způsobem chleba a vína Bohu Otci, jakož dal na jevo slovy: toto jest tělo mé, které se za vás vydává, toto jest krev má, která se vylévá za mnohé na odpuštění hříchů. Slovy těmi totiž prohlásil, že to tělo, které má před sebou, a ta krev, kterou pod způsobou vína má v kalichu, vydává neb vylévá se k tomu konci, aby se lidem dostalo odpuštění hříchů a spasy. Ale hřichy se neodpuštějí a spása se neuděluje, leč pro krev, která v oběti se prolila a pro tělo, které v obět bylo vydáno. Byla tedy obětní krev ta, kterou Pán Ježíš na odpuštění hříchů vylil, a oběti celý ten výkon, který vykonal. Ukázala se tedy při poslední večeři nezmírná láska božského Srdce Páně, při níž se skutečně to o Srdce stalo obětí smřfení, čili slitování za hřichy naše. Také to plvne ze slov: Toto jest krev Nového Zákona, či nové úmluvy; slova ta znamenají: Krev, která jest pod způsobem vína v kalichu, prolévá se na potvrzení Nového Zákona, či nové

úmluvy, oné totiž, kterou činil s veškerým lidstvem, zaslubuje jim milost a spásu věčnou, budou-li zachovávat jeho vůli. Avšak úmluvy se potvrzovaly krví obětí. Byla tedy obětí i ona krev, kterou potvrzoval Pán Ježíš úmluvu.

Na konec si zopakujme, o čem jsme rozjímali. Ačkoliv Pán Bůh byv hříchem uražen, mohl se lechatí usmířiti lítostí a opravdovým předsevzetím a dostiučícím přece žádal za nekonečnou urážku nekonečnou náhradu. Tím ukázal, že jest nekonečně spravedlivý. Žádal náhradu na svém vlastním Synu, jehož nám z lásky daroval—tím ukázal svou nekonečnou lásku k nám. Jeho Syn z nekonečné lásky k nám dal iako dobrý pastýř dobrovolně svůj život za naše hříchy, ačkoliv byl od fariseů odsouzen

k smrti; ba ani to mu nestačilo; před svým umučením ustanovil obětí Nového Zákona, v níž každodenně tajemným způsobem vydává své tělo a vylévá svou krev na odpuštění našich hříchů. Zdaž pochopíme kdy tuto lásku? Zda máme v největší ošklivosti hřích, když vidíme, co Srdce Páně činilo a doposud činí, aby spravedlnost Boží usmířila? Varujme se tedy hříchů, litujme jich, a dovolávejme se často božského Srdce Páně slovy z rání modlitby: Všemohoucí, věčný Bože, shlédni ra Srdce ne milějšího Syna svého a na chvály i dostiučení, které vydává Tobě jménem hříšníkův, a usmířen jsa, uděl jim odpuštění, když žádají milosrdenství Tvého ve jménu tohož Ježíše Krista, který s Tebou živ je a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh na věky věků Amen.

Marie Tesařova.

Kam skryji se?

Kam skryji se, můj Ježíši,
když rozpomenu sobě,
jak mnohou bolest zármutek,
jsem připravila Tobě?

Jak nevděčně jsem splácela,
tu velkou Tvoji lásku,
tu bolest, úzkost nesmírná,
mé duše jímá částku?

Kam skryji se, když jasný den
v noc tmavou se mi zamění,
kdy trním jen a pustinou,
se deru v rozechvění?

Kdy zdá se mi, že nezáhí,
již pro mne slunko spásy,
že Tebe, Pane nejdrazší,
Tvé marné hledám krásy.

Kam skryji se, když ukrutná
mé srdce bolest svírá,
když všude samý bol a žal,
a stezkem srdce zmírá?

Tu oko slzou zrosené,
teď zvedám vzhůru maně
ach vím již, kde se ukryji:
v Tvém Srdci, drahý Pane!

Královna proroků.

Jarolím St. P a v l í k s

Každý roční čas, každý posvátný čas, oblažuje nás nějakým svátkem mariánským. I obojí přísný čas kající není bez vnady svátku mariánského: v adventě je to svátek neposkvrněného početí Panny Marie, v postě svátek zvěstování Panny Marie. Čas adventní připomíná nám čas starozákonní. Jméno Maria bylo sice již tenkrát známo, neboť mnohé osoby se tak jmenovaly; ale blahoslavená Panna Maria, matka Boží bez poskvrny počatá, nebyla ještě na světě; bylo však známo, že jednou má na svět přijít. V duchu viděli ji už patriarchové a proroci a toužili po ní. Očekávali Vykupitele; protože však Vykupitel nemohl být bez matky, očekávali napřed jeho matku. Litanie loretánská nazývá Pannu Marii královnou patriarchů a proroků. V tomto článku chci ji čtenářům předvésti jako královnu proroků.

Jakým právem nazýváme blahoslavenou Pannu královnou proroků? Tímto právem: Na ní vyplnilo se, co prorokováno v Starém zákoně o malce Vykupitelově; ona sama byla prorokyní v plném slova smyslu.

Středem všech proroctví starozákonních byl ovšem Kristus Pán. Jak by však byli mohli proroci, vzpomínající na Krista, zapomenouti na jeho matku? Počet proroctví, jež bezprostředně na Marii Pannu se vztahují, není sice velký; proroctví ta však dostačila, udělali si pojem o velikosti a hodnosti budoucího Mesiáše.

Nejstarší proroctví o blahoslavené Panně pochází z ráje. Bůh sám vystoupil zde jako prorok a řekl: Nepřátelství položím mezi tebou a ženou, mezi tvým a jejím potomstvem; ona potře hlavu tvou, a ty úklady strojiti budeš patě její. Na Marii došla proroctví ta slova splnění; potřela hadovi hlavu jak svým neposkvrněným početím, tak skrze Syna svého Ježíše Krista.

Za času krále Achaza, hrozilo říši judské velké nebezpečí; neboť králové syřští a israelští spojili se proti králi

judskému. Tu se ukázal před Achazem z rozkazu Božího prorok Isaiáš a vyzval krále, aby si vyzádal nějaké znamení, buď ve hloubi dole nebo na výsosti vzhůru, na důkaz, že chce Pán Bůh říši judské k vítězství dopomoci. Al! král se přetvařoval, že nechce Boha pokoušeti a nežádá žádného znamení. Ve spravedlivém hněvu nad zamlutím nabízené milosti odpověděl nyní prorok: Hospodin sám dá znamení! Ejhle, panna počne a porodí syna, a dáno mu bude jméno Emanuel, to jest Bůh s námi. Těmi slovy je Maria předpověděna jako panna i jako matka Boží. Bož. mateřství a neporušené panenství jsou kromě neposkvrněného početí nejvznešenější předností Marie. I tato nejpamatnější předpověď došla, jak víme, splnění.

Méně známo u lidu je mariánské proroctví Jeremiášovo. Zní takto: Vrat se zpět, panno israelská, vrat se zpět! Jak dlouho budeš váleť se v rozkoších, dcero toulavá? Hospodin stvořil něco nového na zemi: žena, bklíč muž. Kdo je ta žena? Požehnaná mezi ženami, blahoslavená Panna Maria, jež nosila Vykupitele v klíně svém.

Kromě toho celé kapitoly písmu svatého vztahuje církev na Marii Pannu, ku příkladu celou velepíseň, která líčí lásku Božského ženicha a jeho nevěsty vyvolené, křesťanské duše. Nejvyvolenější, nejčistší a nejkrásnější nevěstou je nevěsta Ducha svatého. Potom kapitola 8. z přísloví Salomounových: Hospodin vládl mnou na počátku cest svých, prve než byl co činil od počátku. Od věčnosti zřízena jsem atd., jak to stojí ve čtení na narození Panny Marie i v den jejího početí. Miněna jest tu sice Boží Moudrost; ale katolická církev vztahuje líčení to i na Pannu Marii. Taktéž i kapitola 24. knihy Sirachovy: Já jsem matka krásného milování atd. Vyrostla jsem jako cedr na Libánu a jako cypřiš na hoře Sionu; vyrostla jsem jako palma v Kádes a jako růžový keř v Jerichu; vyrostla jsem jako krásná oliva na poli

a jako javor u vody; vydala jsem vůni ze sebe jako skořice a vonný balsám, vydala jsem libou vůni jako nejvybranější myrha.

Nejenom mezi židy, ale i mezi pohany byli proroci a prorokyně, ku příkladu Balám, známý z písma svatého. Prorokyně nazývaly se sibylly. Nejpověstnější byla kumejská sibylla. Jsou však, kteří existenci sibyll popírají, a dotyčné předpovědi připisují středověku, v němž měly povstati. Necht je tomu jak chce, jisto jest, že i mezi pohany byli ctitelé pravého Boha, a že mezi pohany Pán Bůh naději na Vykupitele vzbuzoval. Vykupitel měl přijíti, nejen aby židy, ale i pohany vykoupil a k světu pravdy přivedl. O sibylle je řeč v církevní sekvenci mše za zemřelé: Dies irae dies illa . . . teste David cum Sibylla. Že pohané nejenom Messiáše, ale i jeho matku očekávali, dá se tak předpokládati jako u židů.

Panna Maria je královnou proroků, protože se na ní všechno vyplnilo, co bylo o ní ve Starém zákoně prorokováno. Panna Maria byla však ve Starém zákoně nejen předpověděna, ale i předobrazena. Rozenáváme osobní a věcná předobrazení. Pannu Marii předobrazovaly následující osoby: Eva, Sara, Rebeka, Lia, Rachel, Maria, sestra Mojžíšova, prorokyně Debora, silná Tahel; dcera Jeftova, jež jako panna zemřela, jméno její je neznámé; zbožná Anna, matka Samuelova, milosrdná Abigail, Betsabé, matka Šalomounova, královna ze Sáby, žena z Tekny, žena sunamitská, vdova v Sareptě. Anna, matka Tobiašova, udatná Judit, krásná Ester, Susanna v Babyloně, matka makabejská, Alžběta, matka Jana Křtitele. Věcná předobrazení Panny Marie byla ku příkladu: rajska zahrada, archa Noemova, holubice v arše, duha po potopě, hořící keř, archa úmluvy, prut Aronův, rouno Gedeonovo, trůn Šalomounův, věž Davidova, zapečetěná studnice, růže v Jerichu, holubice v skalních rozsedinách, mráček Eliášův, sluneční hodiny Achazovy. I tato věcná předobrazení splnila se na Panně Marii.

Panna Maria je tedy královnou proroků, protože o ní prorokováno ve

Starém zákoně; ona je však jejich královnou i proto, že sama je prorokyní. Je sice málo slov, jež víme z úst Panny Marie; mezi těmi je však toto proctví, jež pronesla u Alžběty: Hle, od té chvíle blahoslavití mne budou všechna pokolení. Toto proctví vidíme velkolepým způsobem splněné. Od prvních křesťanských časů až do nynějších je Panna Maria od milionů lidí uctívána a velebená. Není země, není národa, není pokolení, není času, kde by nebyla oslavována. Žádný svatý nemá tolik svátků jako ona. V prosinci tři: neposkvrněného početí, s oktávou přenesení domu nazaretského neboli Panny Marie loretánské (10.), očekávání porodu Panny Marie (18.), v lednu zasnoubení P. Marie; v únoru očišťování P. Marie a zjevení neposkvrněné Panny v Lurdech (11.); v březnu zvěstování P. Marie, sedmi bolestí (v pátek po smrtné neděli); v dubnu (ale ne všude) Matky dobré rady (26.); v květnu spomocnice křesťanů (24.), a vůbec celý květen Panně Marii zasvěcen, v červnu nejsladšího Srdce Panny Marie (v neděli před Janem Křtitelem, ale ne všude); v červenci navštívení P. Marie, slavnost škapulířská (P. Marie karm lské; v srpnu P. Marie Sněžné, nanebevzetí P. M. s oktávou; v září narození P. M. s oktávou, jména P. M., bolestné P. M., Panny Marie od mzdy (za vysvobození zajatých, 24.), v říjnu slavnost růžencová, mateřství P. M. v 2. neděli), panenské čistoty P. M. (v 3. neděli), a vůbec celý měsíc jí zasvěcen; v listopadu ochrany P. Marie (1. neb 2. neděli) a obětování P. Marie. Kromě toho je dosti mariánských svátků méně známých, jež se jen v jistých diecesích slavi.

K žádnému světců nevznášá se tolik modliteb a nezpívá se tolik písní jako k Matce Boží. Jí je zasvěceno nejvíce kostelů, kaplí a oltářů; většina poutních míst jsou místa mariánská; obrázky u cest a na stromech ukazují nám obyčejně libeznou tvář Matky Boží. Můžeme procestovat svět od severu k jihu od východu k západu, všude se s Marií potkáme. I protestantští křesťané uctívají Marii v praktickém životě, ačkoliv učení jejich mariánskou úctu zavrhují, zvláště v Norvěžsku. Je známo, že se

protestanté rádi sčestňují pobožností májových.

Chceme tedy i my k tomu přispěti, aby se vyplnila slova Královny proroků: Od té chvíle blahoslaviti mne budou všechna pokolení. Kdo Marii Pannu blahoslaví, bude sám blažen a oslaven už zde na zemi vědomím, že je dítkem Mariiným, hlavně však na věčnosti. Bernardetě v Lurdech slíbila svatá Panna, že ji šťastnou učiní, ne sice na tomto, ale na onom světě. Svěťme tedy mariánské svátky, jděme v mariánské dny rádi na mši sv., modleme se pilně různec, čtěme časopisy mariánské, konejme poutě na místa mariánská, ale skutečné poutě, ne pouhé výlety. Křesťanští muži videnští putují každý rok do Mariacelly a jdou tam i ke zpovědi, což je pěkné od nich. Nechme přes

sobotu hořeti lampičku před mariánským obrazem. Je tolik příležitostí, prokázat Matce Boží lásku a úctu, již k ní chováme; není možno všechno na ráz vypočítati.

Proroci starozákonní napomínali lid k pokání a učili jej; byli to misionáři Starého zákona. Zajisté působila v tomto smyslu i blahoslavená Panna v Nazaretě a Egyptě. Učinila tak i při svadbě v Káni, řkouc služebníkům: Všecko, co vám řekne, učinite! Tak praví i k nám: Vykonejte všechno, co vám můj Božský Syn praví, poslouvejte jeho slov, jeho evangelia, zachovávejte jeho přikázání: tím se mu zavděčíte. I Ježíš bude vás milovat, jako mne miloval, neboť byl řekl: Kdo koná vůli Otce mého, ten je mi bratrem, sestrou a matkou.

Marie Tesařova.

Píseň sirotky.

Ach, Bože, milý Bože
ztiš žalné vzdechy mé
a utiš moji touhu,
po dobé blažené.

A tatíček náš drahý,
měl práci ztvrdlou dlaň,
a hlavinku měl bílou,
jak v poli zkvětá pláň.

Jak šťastna kdys jsem byla,
v klínu své matičky,
kdy na čelo mi tiskla,
pocel tak sladický.

O nás se vezdy staral,
mát hladila nám líc!
Teď smutné sobě vzdychá:
ach, už jich nemám víc!

Však Bůh, můj Otec dobrý,
i Matičku též mám.
K Bohu a Matce Boží,
se láskou dítka znám!

Obrázky z katolických misí.

Podává *Maxmillian Weinberger.*

Zíma a Vánoce v Jižním Šanturgu

Od P. Ant. Volperta, missionáře tamtéž.

Za nejkrásnějšího zimního počasí slavili jsme minulého roku svátky Vánoční. Za dne usmívalo se mírné slunce na jasném nebi a za hvězdnatých nocí dostavil se obyčejně lehký

mrazík. Naše lidové pořekadlo: „Zelené Vánoce, bílé Velikonocce,“ nemá zde platnosti. Většinou máme o Vánocích ještě mírné počasí bez sněhu. K Velikonocím však zelená se již mladá pšenice na polích. Teprv ke konci ledna přikrývá sněh pšenici na několik dní a okolo čínského

nového roku, na začátku února, máme největší zimu. Jestliže nás však zlý severák některý rok ušetří, míváme pak zimu mírnou a bez sněhu. Ovšem rolníkům taková zima není vhod, ježto zimní osení usychá a hyne.

Zima je ostatně pro čínského rolníka obdrbím příjemným. Shromáždili dostatečné zásoby do špýcharu, nemusí se ve svém zimním oděvu s teplou podšívku zimy báti. Nemá nyní žádného vážného zaměstnání a může si pohodlně odpočinouti po námaze minulého a léta podzimu. Ve skupinách sedávají potom rolníci, kouřice a hovořice a sluní se na místech, před větrem chráněných. Ve světnicích topí se v Číně velmi zřídka a kamna v našem slova smyslu jsou aspoň na venkově věci neznámou. Většinu času tráví Číňané pod širým nebem. Jenom nepříznivé počasí vhání je do jejich příbytků, kde potom všechny otvory ucpávají a za větší zimy okolo hrnce se žhavým uhlím anebo malého ohně na podlaze se usazují. Toliko lidé chudobní a četní žebráci mají se zimy co báti. I za nejkrutší zimy viděti tyto ubožáky obyčejně polonahé, plížit se kolem stavení a pozdě večer křít se na schodech u domů bohatců nebo ve studených pagodách, kde k sobě schouleni nocují. Nezřídka umírají mnozí hladem a nebo na veřejných cestách zmrzají.

Pro křesťany je zima dobou milosti Boží. A v zimě mají dosti času, aby se naučili modlitbám a katechismu, a misionáři užívají právě měsíců zimních, aby spěchající od dědiny k dědině všude konali roční misie. Katechisté vyučují zase ve školách, do nichž pak docházejí nejen děti, ale i dospělí. Potom dostavuje se mlá slavnost Vánoční, nejšťastnější to doba pro misionáře i křesťany. Novokřesťané dávají tu na jevo horlivost které se věru musíme diviti. Za prvních dob misie, když byl počet misionářů ještě malý, bylo křesťanům konati dlouhé cesty; aby slavnost Vánoční a nejbližším kostele mohli oslavit. Žel jsem hodné křesťany, kteří se

ani cesty 150 km nelekaní, aby slavnosti Vánoční mohli obcovati. Dnes je v každém větším obvodu aspoň jeden misionář a křesťané chodivají pouze několik km cesty, aby na slavnost přišli. Ovšem někteří jsou podnes ještě nuceni 50—80 km urazit, aby k misionářům se dostali.

Čínští novokřesťané rádi se modlí a pilně přijímají svaté svátosti. Již v předvečer vánoční slavnosti shromáždí se ve hlavní stanici. Oydli se snadno najde; nějaké přístřeší, pod nímž je nastláno slámy, dostačí. Kdo má houli, nese ji stočenou na zádech s sebou; mnozí však nemají žádného jiného obranného prostředku proti zimě mimo oděv, který mají na těle.

Misionář je v takové dni nepřetržitě zaměstnán. Již v předvečer má ve zповědnicí dlouho do noci co činiti; kromě toho připravuje větší nebo menší počet křesťanů na křest svatý. Také musí svým hostům dáti příležitost, aby si s ním mohli promluvit. Představení jednotlivých obcí vodí své křesťany zvlášť k „duchovnímu otcí“, jenž ke všem musí přívětivě pohovořiti. Jeden koupí si nějakou nábožnou knihu, jiný prosí o obrázek nebo růženec, atd. Vracejíce se domů přichází všichni s misionářem se rozloučit a prosí jej za požehnání na cestu.

Teprv když byli všichni slavnostní hosté odešli, může si misionář oddechnouti. Přes to cítí se nad míru šťastným a spokojeným, když vidí tyto zbožné zástupy, jimžto žádné počasí není tak špatné, žádná cesta tak daleká, žádná noclehárna tak bídná, aby je od návštěvy služeb Božích odvrátila. Nad to jest mnohým křesťanům při službách Božích státi pod širým nebem, neboť o velkých slavnostech jsou nejenom prozatimní nouzové kostelíčky, ale i větší kostely evropského slohu příliš male.

Minulého roku měl jsem příležitost na naší velké stanici Dátje účastniti se takové čínské slavnosti vánoční. Tato stanice má rozsáhlé hospodářství, velký chlapecký sirotčinec, školu asi pro 100 křesťanských hochů a du-

chovní správu několika obcí v nejbližším okolí. Několik dní před slavností koralo se duchovní cvičení pro mládež i dospělé a v poslední den šli všichni ke sv. zpovědi. Když potom o půlnoci zazněly hlasy zvonů, sjeli všichni s radostným srdcem k chudobnému, ale překrásně vyzdobenému a jasně osvětlenému kostelíčku, aby první mši sv. a slavnostnímu kázání byli přítomni. O pozdvihování rachtolí venku chňostroj, jež v Cíři při žádné slavnosti nemá scházeti. O šesti hodinách ráno byla mše sv. se svatými přijímáním, o 9. hodinách zase kázání a druhá slavnostní mše sv. Také při odpolední slavnosti nescházel nikdo. Kostel byl zase přeplněn a mnozí stáli nebo klečeli venku.

Večer po společné večerní modlitbě bylo pro sirotky a dělníky připraveno radostné pískvání, t. j. malé slosování, při kterém Ježíšek každého nějakou malíčkostí chválil. Tak učinila slavnost radosti Páně všechny obyvatele Dítje šťastnými a veselými. Kéž by jenom všem obyvatelům velké říše Čínské hodně brzo dostalo se požehnání a štěstí milého Ježíška, jenž právě proto přišel na svět, aby pokoj přinesl všem, kteří jsou dobré vůle!

Soud Boží a lidský.

(Skutečná událost.)

„Vezmi sebou také můj kabát“, pravila stará tchyně svému zeti Li-ovi, „neboť co mně pomůže kabát, jedná-li se o živobytí?“ Li složil také kabát tchynin a šel ho pod paždí, kde už měl svůj oděv zastržený, a vydal se na cestu do zastavárny. Tam mnil chabělosti zastavít a za stržené peníze zakoupiti trochu chleba. Již tolik dní hladověli a jediná útěcha záležela v tom, že věděli, že že na sta tisíc jiných hlad trpí s nimi, neboť letos byly špatné žně. Poslední oděv, bez kterého se mohli ještě obejiti, a který měl nějakou cenu, měl na několik dní hlad ukojiti. Stará tchyně měla svou vlastní domácnost, avšak ani ona reměla ničeho nazbyt a hladověla s ostatními.

Na poloviční čestě upozoroval Li, že mu kabát tchynin vyřadl. Za

svůj dostal v zastavárně právě tolik, že si mohl koupiti obilí na několik dní. Doma vypravoval ženě se zarmoucerým srdcem, jak jeden z kabátů ztratil. „Pak musíme hlad trpěti dále“, řekla žena chodlaně, „neboť tchyni nemůžeme nechat bez pomoci.“ Muž souhlasil a tak měli zase vařenou vodu, do níž bylo přimícháno něco kůry jilmové, k večeři.

Když se setmělo, vyšel Li ještě jednou z domu. Pod paždí měl opět něco ukryto. Vytratil se z domu v okamžiku, kdy to jeho žena nepozorovala. Asi čtvrt hodiny od jeho obydlí stála o samotě vrba a okolo ní několik náhrobků. Tam rozepjal kabát a vyňal z náprsní kapsy provaz. Chtěl se oběsit. Již chtěl provaz uvázati na nejsprávnější větev, když slyšel zvonek. V tomtéž okamžiku vyrazil se z nočního šera mezek, na němž seděl jezdec. Li skrčil se za nejbližší náhrobek domnívaje se, že jezdec pojedě dále. Ale jezdec přiblíživ se k vibě sestoupil s mezk a uvázal jej ke stromu. Tam sdělal s ním cestovní vak, vyňal dýmku, zapálil a sedl pod strom. Podle všeho mnil si zde odpočinku. Když však Li za náhrobkem sebou pohnul, ulekl se mezek a dal se na útěk. Cizinec nechal vak ležeti a pustil se za mezkem. Po chvíli nebylo o obou ani vidu ani slechu.

Když se dlouho nevracel, vystoupil Li za svého úkrytu a ohmatával vak, který ležel na zemi. Až ho zamrazilo po celém těle. Co nahmatal; bylo tvrdé a hranaté; on věděl, co to je. Stříbro, a docela čtyři kusy! Jaké to bohatství! Roztodivné myšlenky vířily mu hlavou. Mezitím se docela setmělo a hrobové ticho bylo vůkol. Jen slabý vánek třepal vrbovým listem a chladil rozpálené jeho čelo. Čekal ještě nějaký čas; když však ani mezek ani jezdec se nevracel, vzal těžký vak na ramena a vlekl domů.

V jizbě bylo tma, neboť již od měslic nebylo čím svítiti. Žena ležela na tvrdém loži z hlíny, ale spáti nemohla, neboť hlad jako nějaká nemoc ji trýznil. „Co pak to neseš?“ tázala se Li-ho, když vešel a vak na

zem hodil. — Muž vyznal, že se mnil oběsiti a vypravoval svou příhodu. „Vak musíme zase vrátiti“ pravila žena bez dlouhého rozmyšlení, „ty jsi se chtěl pro několik halírů oběsiti; ztráta tolika stříbra byla by s to, aby do největší bídý uvrhla celou rodinu.“

Následujícího rána vydal se Li, než ještě svítalo, na cestu a popospíšil k vrbě. Sedl si za jednu z náhrobků; nebyl již rozčilen jako včera, ale s klidnou myslí čekal, co dále bude. Neseděl dlouho. V málo minutách přichvátil jezdec na mezku; byl to týž jako včera. Zvíře bylo všechno spoceno a jezdec oddychoval těžce. Vídá seděti na náhrobku cizého muže, zalekl se; když mu však Li sdělil, že vak je u něho v bezpečnosti, vyjasnil se ihned jeho obličej. S radosti následoval Li-ho do jeho příbytku, kde právě žena zametala světnici. S podivem díval se na oba manžely hladem zmožené; ale najednou vznikla v duši jeho černá myšlenka, a zmocnil se ho místo pocitu vděčnosti pocit ďábelské zloby. „Zde je ztracený vak“, pravil Li a vyndal ho ze zakoutí, „cdevzdávám ho vám v tomtéž stavu, ve kterém jsem ho našel“. Cestující otevřel vak a vyňal stříbro. „Ale zde jsou pouze čtyry kusy“, pravil chladně „a já jsem měl přece osm kusů v něm. Byl bych vám beztoho dal slušnou odměnu, ale že jste hned polovici dali stranou, není správné a jestliže scházejících čtyř kusů ihned nevydáte, obžaluji vás u mandarina“.

Jak Li tak i jeho žena zapřísahali se, že vaku ani neotevřeli a tím méně stříbro z něho vyňali. Když však cizinec na svém obvinění trval, dali se oba do pláče. Ale cizinec nedbaie

toho, nechal vak v jizbě ležeti a odešel. Také Li se chystal odejti. „Nač vésti život“, myslil si, „který ze života nemá nic než jméno?“ a vyšel ze dveří. Tentokrát však nešel k vrbě, ale zamířil přímo k soudní budově. Tam chopil se bez okolků palice a několika pádnými ranami na soudní buben oznámil soudu, že se jedná o vyřízení věci velmi důležité. Brzy na to objevil se mandarin, ale jeho pohled nebyl příliš blahosklonný, naopak bylo patrné, že je dohněván. Ale Li-mu bylo vše jedno. „Nemám beztoho mimo život a dobré jméno co ztratiti“ myslil si, klidně poklekl a vypravoval úředníkovi svou příhodu. Zpočátku mandarin Li-mu nevěřil, ale brzy z celého jeho chování poznal, že nelže, a jal se jej těšiti. Sotva však několik slov promluvil, ozval se buben znovu. „Sem se žalobcem!“ zvolal nevrle.

Na prahu objevil se pěkně ošacený pán, kterého mimo Li nikdo neznal. Jal se žalovati, že měl ve vaku osm kusů stříbra, nyní však že jsou tam pouze čtyry. Nikdo že jich nemohl ukrásti jako Li, který stříbro našel. „To je zcela jednoduché“, rozhodl mandarin „ty jsi ztratil vak s osmi kusy stříbra, Li však našel vak se čtyřmi kusy; není to tedy tvůj vak a tvé stříbro. Tu nezbyvá než čekati až někdo přijde, jenž našel vak s osmi kusy stříbra“. A obrativ se k Li pravil: „Co jsi nalezl, můžeš si podržeti. Bohové ti to položili na cestu, poněvadž jsi chudákem“. Rozsudek byl vynešen a při tom zůstalo. „Nebe jest přece jenom spravedlivé“, opakoval si Li cestou domu a nescházelo mnoho, že by byl přílišnou radostí náhle zemřel.

Různé zprávy.

Všehochuf. Přitloustlý velebníček jel v r. 1918 ve vlaku kdesi ve Württembersku. Přítomní spolucestující dělali si o něm úsměšky a různé poznámky. Kněz trpělivě mlčel a četl ve své knize. Když však kdosi pohrdlivě se ozval: „Takhle do fronty s ním, to by mu svědčelo“, tu velebníček vyndal klidně z kapsy pouzdro a z něho si na prsa navěsil železný kříž, bavorský válečný řád, a medaili za poranění. Posměváčci ztichli, kněz sňal řády, schoval je do pouzdra a šel dále.

Milionová sbírka rjeckých kapucínů. P. Bernardus Salvator O. C. ve Rjece provedl na stavbu nového kapucinského kostela na Rjece sbírku, která vynesla 4 miliony korun. Části těchto peněz založili dosud kapucíni dva kláštery, dva asyly a tiskárnu. Ostatku použili na kostel, který jest již skoro hotov a bude opravdovou monumentální stavbou.

Obnova Haliče. Úřad pro obnovu Haliče vydal poborně statistické výsledky šetření, jak byla Halič zničena. Dovídáme se z nich, že na vesnicích bylo zničeno 203.540 obytných domů a 79.000 hospodářských stavení. V městech a městýsech haličských bylo zničeno 73.000 domů obytných a 10.430 vedlejších stavení, dále 1205 kostelů, far a jiných kulturních budov, 1702 škol, 13.000 hospodářských budov a bytů velkostatkářských.

Kněžský dorost. Sděluje se: Zvláště těžce dolehá válka na katolické duchovenstvo, nejen z té příčiny, že mnoho kněží musí obětovati krev za vlast, ale především proto, že se nedostává kněžského dorostu. Duchovní seminář v Linci měl za dobrých let mírových přes 100 theologů. Letošního podzimu (1918) jest ve všech čtyřech ročnících lineckého semináře asi jen 18 posluchačů. Četní kandi-

dáty theologického studia z diecese linecké kryje již hrob hrdin. Stejně neb ještě hůře je také jinde. V Cellovci uzavřel seminář z nedostatku posluchačů své brány. Příklad z Německa: V Rottenburce, kde jindy odchází 26—28 mladých kněží do duchovní správy, byl letos vysvěcen pouze jediný kněz, a to ještě invalida! Také roku příštího možno očekávat, že bude sotva jedno vysvěcení na kněze. V Tubínkách nekonaly se pro nedostatek kandidátů zkoušky do semináře. Polovice kandidátů kněžství za posledních čtyř let padla.

Biskup Procházka pro práva žen. Sociálně misijnářská společnost maďarská konala v Pešti výroční sjezd. Znamý biskup Otakar Procházka proslavil na něm řeč, v níž se zastával žen, a prohlásil, že snahy žen po rovném právu na poli práce a zákona neprotiví se katolické morálce. Je pro volební právo žen a žádá v každém směru rozšíření jejich politických práv. Hospodářský význam ženské práce roste den ode dne a proto bylo by nesmyslné vylučovati ženy jako méněcenné složky z politického a veřejného života. Ale proti tak zv. feminismu, který ohrožuje manželství a plodění dětí, se vyslovil biskup energicky. Feminismus ohrožuje pohlavní mravnost a holduje moderní panské morálce. Přes to všechno je rozhodně pro všeobecné volební právo žen a prosí sjezd, aby v tomto smyslu se vyslovil.

Nejstarší zvon v Německu je prý zvon sv. Lulla v Hersfeldu. Klášter tamní hodlal vystavěti pomocník sv. Bonifacia Sturm, ale sv. Bonifacius obával se, že by opatství toto nebylo dosti bezpečno před nepřátelskými Sasý. Teprve Lullus uskutečnil úmysl Sturmův a v Herolfesfeldu zbudoval klášter zvaný Hersfeld. Stalo se tak r. 769 a r. 850 jej biskup Bruno do-

budoval. Roku 1716 Francouzi ustupující z Němce, klášter vypálili, ale zvonice, vedle stojící, málo utrpěla a byla obnovena. Mezi jejími třemi zvony je také zvon Lulův. Zvon tento, je-li původní, je nejstarší v Německu.

Polní tisku o e angličt a am čt. V Anglii dosud byl kardinál Bourne, arcibiskup westminsterský, zároveň polním biskupem, nyní jmenoval sv. Otce seniora polního duchovenstva Williama Keatingea polním biskupem; nejen z Anglie, nýbrž zvláště z kolonií Austrálie, Nového Zélandu a zvláště z Kanady jest mnoho katolíků mezi vojáky v (Kanadě jest na 40 proc. katolíků). Na počátku války bylo v Anglii pouze 15 katol. kněží u vojska a 3 u loďstva; když vojsko posláno do Francie, prosadil kardinál Bourne u Asquitha, že počet zvýšen na 455 a u loďstva na 31; je to třetina všech polních duchovních vůbec. — Také Amerika má svého polního biskupa dra Patrika Hayese, jenž byl od r. 1914 světícím biskupem nowyorským (největší americké diecése); dle švýcarských novin jest na 40 proc. katolíků, ano i více v

americkém vojsku, proto ustanoveno mnoho katol. kněží a na tisíce milosrdných sester. Dosud obyčejně se čítávalo 16—20 proc. katolíků ve Spojených státech, ač znalci ujišťovali, že jest katolíků více, ale nedalo se to dokázati, neb nebylo úředního soupisu a katolíci vlažní vůbec se nečítali; nyní se úředně konstatuje náboženské vyznání a tu počet ihned značně vzrostl. Církev americká nyní asi přijde k náзору, že třeba církevní organizaci dále vybudovati, rozšířiti duchovní správu a zříditi nová biskupství. (Z října 1918).

Dal příklad svým studentům. Ve Varšavě vyvolala velkou pozornost konverse rektora polytechniky, protestanta dr. St. Paškeho. Několik dní před svou smrtí v lednu 1918 projevil přání, aby přijat byl do církve katolické. Pravidl: „Musím dáti svým studentům příklad, jak se má umírati“. Vyznal katolickou víru a přijal s velkou nábožností sv. svátosti. Pohřeb jeho byl neobyčejně slavný. Kondukt vedl svět. biskup Ruskiewicz.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. lodul. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, z a Apoštolát modlitby a jeho šíření a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, naši vlast a národ náš československý!

Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)